

༡༡། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་
གསུང་འབྲུམ།

། ས །

ཇེ་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་སྟུང་སྒྲིག་ཁང་།

2019

༡༡། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་
ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ།

།པ།

རྩེ་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྟུང་སྤྱི་གཞི་ཁང་།

2019

རྩེ་ཡབ་སྤུང་བ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་བསྐྱར་མ། བོད། ༤༡

Je Yabse Sungbum Volume 41

པར་འཁྲུག་ཁུངས་ཀྱི་པར་སྤྲོད་པ།
རྩེ་ཡབ་སྤུང་བ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་སྤྱད་སྒྲིག་ཁང་།

Published by:

JE YABSE SUNGBUM PROJECT

Drepung Loseling Pethub Khangtsen Education Society,

Mundgod U.K. Karnataka State (INDIA)

www.jeyabsesungbum.org,

པར་ཐེངས་དང་པོར།
དེབ་གངས་ ༧༥༠ གྱི་ལོ་ ༢༠༡༩

First Edition:

750 copies, 2019

པར་སྐྱོན་ཁུངས་ཀྱི་པར་སྤྲོད་པ།
མ་ཉི་སྐལ་འབྲུལ་ལས་ཁང་།

Printed at:

Manipal Technologies Limited Manipal

དཀར་ཆག

དཀར་ཆག	V
གསང་འདུས་རྒྱད་ཀྱི་ཐིན་བྲིས།	1
མཚན་གྱི་དོན་དང་འགྲུར་ཕྱག་སོགས།	1
གསང་འདུས་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་དངོས།	1
ལེའུ་དང་པོས་རྒྱད་དོན་མདོར་བསྟན་བ།	1
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	43
དོ་རྩེ་བཞོད་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	53
ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	62
ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཚོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	72
སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱུ་གྱི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	78
སྤྲུལ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཚོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	93
བཤད་གཅིད་དམ་ཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	105
དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་དམ་ཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	112
སྙིང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	121
དོ་རྩེ་རིག་པའི་སྤྱེས་བྱ་མཚོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	127
དོ་རྩེ་སྤྱོད་པའི་དམ་ཆོག་སྤྱུང་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ།	142
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ།	163
སྟོན་འགྲེའི་མཚོན་བརྗོད་སོགས།	163

རྒྱུད་གྱི་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།	168
རྒྱུ་བ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད།	168
རྫོགས་རིམ་གྱི་གོང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་པ།	172
གང་དུ་བསྐྱུབ་པའི་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད།	181
རི་ལྟར་རྒྱུ་བ་པའི་མངོན་རྫོགས་གྱི་རྣམ་གཞག།	182
གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ།	182
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མངོན་རྫོགས་གྱི་རྣམ་གཞག།	183
དང་པོའི་རྒྱུར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་པ།	183
མངོན་རྫོགས་གྱི་རྒྱུར་བའི་ཡན་ལག།	183
ཐོག་མར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ།	183
ཆོག་མཁན་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྒྲུབ་སོགས་བརྩུང་བ།	187
བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ།	195
དང་པོ་རྒྱུར་བའི་མངོན་རྫོགས་དངོས་བཤད་པ།	212
འཆི་བ་ཆོས་རྒྱུར་འབྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས།	212
འཆང་བྱ་བའི་གནས་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ།	212
རྫོང་རྒྱལ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱོམ་པ།	212
རྒྱལ་ས་འདིར་རྫོང་ཉིད་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པའི་དོགས་བ་དགག།	212
རྫོང་ཉིད་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད།	223
རྫོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་དགོས་བ་བཤད་པ།	228
རྫོང་འཆགས་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པ།	231
མཚན་ཉིད་རི་ལྟར་བྱེ་ཞིང་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་གཞག།	244

གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་ས་བཤད་པ།	256
དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ།	273
ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་དཔོན་པ།	273
འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།	273
དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན།	280
བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱད་གཞི་སྤྱོད་པའི་དོན་བཤད་པ།	292
སྤྱད་པའི་རིམ་ས་དང་སྤྱད་ནས་བཤད་པར་དྲྭགས་ས་བཅད་པ།	297
མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་དེ་དང་མ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཚན།	298
ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ་བཤད་པ།	304
ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ།	306
ལྷག་མོས་དོན་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ།	308
བར་དོ་ལོངས་སྤྱད་འབྲེལ་པའི་ནལ་འབྱོར།	317
སྤྱད་གཞི་བར་དོའི་ནལ་གཞག་	317
དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	325
གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཚུགས་དགག་པ།	325
རང་གི་ལུགས་གནས་པའི་ཚུགས་བཞག་པ།	329
སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱད་འབྲེལ་པའི་ནལ་འབྱོར།	335
སྤྱད་གཞི་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	335
ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	341
ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	349
གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ།	349

རང་གི་ལུགས་བཞག་པ།	362
ལུས་ཀྱི་གནས་སུ་ལྷ་ས་ཐོན་གང་ལས་བསྐྱེད་བཤད་པ།	366
སྒོ་གསུམ་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་སོགས་བཤད་པ།	372
རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་འདུག་ཚུལ།	386
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་འཛིན་བཤད་པ།	398
བསྐྱེད་པའི་སྒོ་སོགས་བདུན་བཤད་པ།	399
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སོགས་ལ་དོགས་གཅོད།	406
ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་འཛིན་བཤད་པ།	416
ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར།	416
སྤ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	416
བརྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	422
ཁྱེ་བ་ལ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བའི་རོར་བཞེངས་པ།	426
དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུན་ཅི་ཟུང་བ།	427
ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པ།	438
ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	439
སྐྱུ་བ་ཐབས་ཉེ་བར་སྐྱུ་བའི་སྤྱི་ཆེངས་བཤད་པ།	447
བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་དམིགས་པ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ།	451
ཐ་མལ་ཀྱི་སྤང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་ཚུལ།	453
བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐིན་པའི་ཆད་བཤད་པ།	456
བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐིན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུ་བ་པ།	459

རིམ་ལྡེ་གསལ་བྱེད་ཚུགས་བསྐྱེབས།	467
ཚོགས་རིམ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་བའི་ཚུལ།	467
རིམ་བ་ལྡེ་གངས་དང་གོ་རིམས་ངེས་བ།	468
རིམ་བ་སོ་སའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།	470
ལུས་དབེན་རྣམ་པར་བཤད་བ།	470
ངག་རྣམ་པར་དབེན་བ་བསྒྲིམ་ཚུལ།	481
སེམས་རྣམ་པར་དབེན་བ་འཆད་བ།	501
བདེན་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་བསྟན་བ།	508
ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་མའི་ཚོགས་རིམ་བསྟན་བ།	508
དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཚོགས་རིམ།	524
དབྱེར་མེད་རྩང་འཇུག་གི་ཚོགས་རིམ།	529
གསལ་སྒྲིན་དང་བྲིད་གཉིས་སྐྱར་བ།	533
དབར་བྱང་སྒྲིན་ཆིག་.....	551

༡༡། །བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཆོན་
ཀྱི་དོན། འགྱུར་ཀྱི་ཕྱག །གཞུང་དངོས། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ཞེས་སོགས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔལ་རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལེའུ་དང་
པོས་རྒྱུད་དོན་མདོར་བསྟན་དང་། དོན་དེ་ལྷག་མ་བཅུ་བྱུག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། ལེའུ་ཡི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུ་ཡི་མཆོན་དོན། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། སྤང་གཞི་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ། ལམ་གཉིས་ཀྱང་
སྟོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བཤད་དགོས་པར་བསྟན་པ། བཤད་པའི་དོན་རྣམས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་
སྤྲིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྤང་གཞི་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་བསྟན་པ། གཟུངས་
དཀྱིལ་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལམ་འདིའི་གནད་དུ་བསྟན་པ། བསྐྱུས་དཀྱིལ་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་བསྟན་པ། དོན་དེ་རྣམས་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བྱ་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོན་པ་དང་དུས་དང་གནས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ།
འཁོར་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཡི་གེའི་དོན་
དང་། སྤྱིའི་དོན་དང་། སྤུས་པའི་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
སྤྱད་པ་པོས་གསུང་ཚུལ། ཡི་གེའི་དོན་བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་འགྲེལ་པར་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་བྱུང་གི་རྣམ་འབྱུང་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ། རྩིས་འཇུག་གི་
ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོས་སོ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན་འདི་སྐད་ཅེས་པ་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་མཐའ་དག་གོ། །སྤྱི་ཞེས་པོས་སྤྱད་པ་པོ་ཕྱག་ན་
དོ་རྩེ་བདག་གིས་སོ། །འདིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་ཀྱི་གཞན་ལས་བརྒྱུད་

བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། ། དུས་ནམ་ཞིག་ཐོས་ན། དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ན་དཔལ་གསང་
 བ་འདུས་པའི་རྒྱད་འདི་ཐོས་ཀྱི་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་ན་རྒྱད་གཞན་དང་གཞན་ཐོས་ཞེས་པའོ། ། དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་རྒྱད་པ་པོ་ཐོས་པ་མང་བར་བསྟན་ཏོ། ། ཡང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་འདི་
 དུས་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཆེ་ཐོས་ཀྱི་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་མ་ཐོས་སོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱད་འདི་ཡང་ཡང་
 ཐོས་པར་དཀའ་ཞིང་རྙེད་དཀའ་བར་སྟོན་ནོ། ། ཡང་ན་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐོས་ཀྱི་
 རྒྱད་འདི་ཐོས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱད་པ་པོ་ཤེས་རབ་
 སུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྟོན་ནོ། ། གང་ལས་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་ལས་སོ། ། འདིས་སྟོན་པ་སུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །

གནས་གང་དུ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་བཞུགས་སའི་བར་གྱིས་གནས་སུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་
 སྐྱོ་དོ་རྗེ་གསུང་དོ་རྗེ་ཐུགས་དོ་རྗེའི་སྒྲིང་པོ་སྟེ་དབྱེར་མེད་པར་བྱུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་སྟེ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། ། སྐབས་འདིར་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་སུགས་སུ་བྱུང་བའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་དོ་རྗེ་བཙུན་མོའོ། ། དེ་ཉིད་ལ་ཟླ་ག་ཅེས་ཀྱང་
 བྱ་སྟེ། བྱད་མེད་ཀྱི་ཟླ་ག་དང་སྐར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཞི་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་
 ཡེ་ཤེས་ཡུལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་མཉམ་པར་སྐར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་
 འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་དེ་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ཟླ་གའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཆོས་
 འབྱུང་གི་ནང་དུ་རྒྱད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔུས་ན་བཞུགས་པའི་གནས་དེར་ཐོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་
 པ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔུས་ན་བཞུགས་པ་བསྟན་ནོ། ། རི་ལྟར་བསྟན་ན། འདི་སྐད་བསྐྱེད་རིམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་པོ་བདག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོས་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་དུས་གཅིག་ན་
 སྟེ་ལྷ་ག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེས་པའི་དུས་གཅིག་ནའོ། ། འདིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་
 པ་བསྟན་ནོ། ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོ་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་

1 ཞོལ། ཤོག 3 ན 3། གཙང་། ཤོག 3 ན 3 བསྟན་ནོ། ། ཞོལ་གཙང་ནོ་འབྱུང་།

དང་། གསུང་ས་པོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། ཐུགས་ཕྱག་མཆོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། སྤྱིང་པོ་
སྤྱོད་གས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་དེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་གང་ན་བཞུགས་ན། རྗེ་རྗེ་བཅུན་མེད་ལྷ་
གཞི་ཆོས་འབྱུང་ཡིན་པས་དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་གཞུགས་ལས་ཁང་གི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདི་སྐད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། བདག་གིས་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་
བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་གསུང་པ་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱད་པ་པོ་ཐུག་ན་རྗེ་
རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་མིན་ཡང་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡིག་དོན་བཤད་
ནས། ད་ནི་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་དོན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
གལ་ཏེ་འདི་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཨེ་ཨྱོས་ཀྱང་ཆོག་མོད། འདི་དག་བདག་
གིས་ཐོས་པ་ཞེས་ཨེ་ཨྱོས་ཀྱང་ཆོག་མོད། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་ཨེ་ཨྱོས་ཀྱང་
ཀྱི་ཐོག་མར་སྤྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། རྗེ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཨེ་ཨྱོས་ཀྱི་
ནའི་བད་མཛད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱོས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱོས་ཀྱི་བད་མཛད་པས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཨེ་ཨྱོས་ཀྱི་
ཨེ་ཨྱོས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱོས་སོ། །

འོ་ན་རྗེ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཨེ་ཨྱོས་ནའི་བད་མཛད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱོས་
ཨེ་ཨྱོས་ཀྱི་བད་མཛད་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། ཨེ་ཨྱོས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཆོན་
པའི་དོན་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པས། རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཨེ་ཨྱོས་ནའི་བད་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱི། ཡི་གེ་
གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་དོན་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པས་བད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཨེ་ཨྱོས་
ཀྱི་བད་རྗེ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ན་འདི་དག་སྤྱད་པ་པོ་ཐུག་ན་རྗེ་རྗེ་ཆོག་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་འདི་ལ་སྤྱད་པ་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། ཐུག་ན་རྗེ་
རྗེ་ཡང་རྗེ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྤྱད་པ་པོ་ཡོད་ཅིང་དེའི་ཆོག་ཀྱང་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྤྱད་པ་པོ་དང་དེའི་
ཆོག་ཡིན་པ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཨེ་ཨྱོས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཆོན་པའི་མཆོན་དོན་བྱུང་པར་
ཅན་ཡོད་ན་མཆོན་རྒྱུ་ལྡི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཨེ་ཨྱོས་དང་། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཨེ་

མི་དང་། འབྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་མི་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཀྱི་ཨེ་མི་དང་། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་མི་མོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། མས་བུའི་སྤྱན་མོང་གི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། མས་བུའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། གཉིས་པོ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བྱུང་བ་ལྟར། དབྱངས་ཡིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས། དེས་མ་དང་འབྲ་བར་སྤྱན་མོང་གི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། གསལ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་པ་དང་འབྲ་བར་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། དབྱངས་ཡིག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་ཡི་གེ །ཡི་གེ་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་མིང་། མིང་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་ཆོག །ཆོག་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་ཤོ་ལོ་ཀ །ཤོ་ལོ་ཀ་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་ལེའུ་སོགས་དང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཨེས་དབྱངས་ཡིག །ཟས་གསལ་བྱེད་དང་ཐིག་ལེས་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མཆོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅ་ཤེ་ལས། སངས་རྒྱས་ལྷན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བསྟུན། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཀྱི་དེར་མ་འདུས་པའི་བརྗོད་བྱ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཨེས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཟས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐིག་ལེས་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འདུག་པ་མཆོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཨེ་གྲུ་གསུམ་གྱིས་དེ་དང་དབྱིབས་མཚུངས་པའི་སྦྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་མ་རིག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་གསང་གནས་ཀྱི་བརྒྱ་དང་། ཟ་ཡིག་རྒྱུ་པོས་དེའི་དབྱིབས་དང་མཚུངས་པའི་སྦྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པའི་གསང་གནས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞོར་བྱ་དང་། ཐིག་ལེས་སྦྱབ་པ་པོ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྗེ་ཞོར་བུའི་ཅིར་སླེབ་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་དཔར་ཐེར་རམ་མཆོན་པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ། དེས་བངས་པའི་འབྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་མི་གྱིས་མཆོན་ཚུལ་ནི། ཨེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མཆོན་པའི་སྟོན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཟ་ཡིག་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། ཐིག་ལེས་དེ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་མཆོན་ནོ། །ལྟ་པ།

དེས་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱིས་མཆོན་ཚུལ་ནི། ཨེས་སྟོང་པ་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ལས་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། ཐེག་ལེས་
 དེ་གཉིས་སྐྱུ་དང་བྱུགས་སུ་སྦྱར་སྟེ་རོ་པོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བྱུང་དུ་རྒྱུད་པའི་བྱུང་
 འཇུག་གི་སྐྱུ་མཆོན་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། འདི་སྐད་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གིས་ཐོས་པའི་སྐད་དོད་བྱ་
 ཏ་ཞེས་པ་འཛག་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་བྱུག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་འཛག་པའི་ཐེག་ལེའོ། །དུས་གཅིག་ན་ཞེས་པ་ཐེག་ལེ་དེ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
 ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དུས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་ཕྱད་པོ་ལྟའོ། །སྐྱུ་དང་
 གསུང་དང་བྱུགས་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་མོ། །སྟོང་པོ་རྩེ་རྩེ་ནི་ཡལ་ལུམ་མཉམ་
 པར་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །བཅུན་མོ་ནི་རེག་བྱ་རྩེ་རྩེ་མར་བསྐྱེད་
 བས་ལུས་ལ་ལྷ་བཞོད་པའི་དངོས་ཀྱི་རིག་མཉམ་བསྐྱོམ་པའི་རིག་མ་གང་ཡང་བྱུང་བའོ། །རྟ་ག་
 ནི་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་མའི་བརྒྱའོ། །རྟ་ག་དེར་
 བཞུགས་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ལྷའི་རོ་པོར་བསྐྱོམ་པའི་རྟ་གའི་ནང་གི་ཐེག་ལེ་ཆ་སུམ་ཅུ་སོ་
 གཉིས་སོ། །དེ་ལས་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་དང་། དེ་ལས་ལྷ་ཡལ་ལུམ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པར་ལྷ་
 མོ་བཞི་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདི་སྐད་ནས་བཞུགས་སའི་བར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་ཨེ་ཨྱི་མ་ཡ་ནས་
 བེ་རྩ་ཏ་རའི་བར་ལ་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། བཞི་བཅུར་བཤད་པ་གཉིས་
 ལས། རྩེ་རྩེ་སྟངས་བར་བྱི་མ་ལྷར་བཤད་ནས་ཡི་གེ་རེ་རེ་ལ་ཤོ་ལོ་ག་རེ་རེ་མཛད་ནས་རེས་ཆོག་
 གི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལྷར། འདིར་ཡང་ཡི་གེ་བཞི་བཅུར་བྱས་ནས་བཤད་ན། འདོད་ཆགས་ཆོས་
 ཀྱི་སྦྱས་པ། ལྷང་བ་སེམས་ཀྱི་སྦྱས་པ། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྦྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞིའི་
 འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦྱས་དང་། ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦྱས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་པོ་
 མོ་སྟོམས་འཇུག་བྱེད་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་དང་། དེར་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༥ ན ༤ ཁམས་དཀར་གྱི་

སེམས་ཅན་ཉིང་མཆམས་སྒྲིང་ཚུལ་དང་དེའི་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྐྱོད་པ་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་འཇུག་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་བ་སེམས་སྤྲས་ཞེས་བྱའོ། །རྫོ་རྗེ་བཟླས་པ་སྒྲིང་བ་སེམས་སྤྲས་སུ་བསྐྱུས་པའི་སྐྱབས་ཀྱང་སྤྲིད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་གཞི་གང་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱབས་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་དེ་གྲུབ་ནས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །སྤྲས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཆམས་སྒྲིང་བ། ཡི་གེ་རེ་རེའི་དོན་བཤད་བ། དོན་བསྐྱུ་བ། ཞེ་ཕྱི་དོན་དུ་འདུ་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ལུང་གིས་བཤད་པ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཞེ་ཕྱི་སོགས་ཡི་གེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་བ། ག་བླ་ན་སོགས་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་བ། ཀླ་ཡ་སོགས་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་བཤད་བ། རྒྱེད་བླ་སོགས་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞི་ལམ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིང་བ་གསུམ་གྱི་རོ་པོ་དང་གོ་རིམས། སྒྲིང་བ་དང་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་དང་ཤེས་པ་གཞན་བསྐྱེད་ཚུལ། ཉིང་མཆམས་སྒྲིང་བ་ནས་ཁམས་དང་ལུང་པོ་སོགས་འབྱུང་ཚུལ། དོན་བསྐྱུས་ཉེ་འཁོར་བར་འཁོར་ལུགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིང་བ་གསུམ་གྱི་རོ་པོ་དང་། གོ་རིམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཞེ་ཞེས་པའི་ཞེ་ནི་ཤེས་རབ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱབས་འདི་ཤེས་རབ་དམ་པ་སྒྲིང་བ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སོགས་པ་ཆགས་བྲལ་བར་མ་ནས་སྤྲུག་དོག་གི་བར་བདག་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་སོ་གསུམ། འདོད་ཁམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིད་པ་གསུམ་ན་སྒྲིང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཅ་བར་སེམས་སྒྲིང་བ་འདི་ནི་རྒྱུད་ལས་ནམ་པར་བསྟན་ནོ།།

སྐྱད་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ནི་སྒྲིང་བ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་ཉོག་པ་སྐྱེ་བ་ན་སྐྱད་ཅིག་དང་ཐར་གཅིག་དང་ཡུད་ཅམ་དང་མིག་འཇུམས་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བའོ། །འཁྱེལ་པ་ལ་ཡི་གེ་བསྟན་ནས་འཁྱེལ་སྟོ་ཞེས་བྱས་ན་འོད་མ་འགྲང་བ་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་ཆེགས་བཅད་འདིའི་ཆེག་གིས་མགོ་སྟོས་

བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོད་མ་འགྲེང་བ་སྒྲར་མཛེས་ཤིང་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་
ལ་སོགས་པ་ཞེན་པ་ནས་བྱ་བུའི་བར་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་རབ་དྲུ་བསྐྱེད་པའི་བྱས་
པ་དང་ལྷན་པ་སྤང་བ་མཆེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ནས་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཨེ་ནི་ཤེས་རབ་དམ་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། མིང་ནི་ཐབས་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་མཆེད་གཉིས་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བར་གསུངས་པའི་
ཤུགས་ཀྱིས་ཉེར་ཐོབ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་འདྲེས་མར་གསུངས་ཤིང་། སྤང་བ་ལས་རང་བཞིན་
སོ་གསུམ་སྐྱེ་བ་དང་། མཆེད་པ་ལས་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
ཉེར་ཐོབ་ལས་ཆགས་པ་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བདུན་སྐྱེ་བར་བསྟན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །མ་ལ་མ་རྒྱ་བྱེད་ཞེས་བྱས་ན་རིག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་ཆོག་འདིའི་མགོ་སྟོས་
པའོ། །རིག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཅ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ་ཞེས་
སྟོལ་བས་ཉེར་ཐོབ་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ལུགས་ལྟོག་གི་རིམ་པ་ནི་འོད་གསལ་ཉིད་ནི་མ་
རིག་པའི་ཅ་བའོ། །སྐབས་གང་དུ་ཞེ་ན། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལུགས་ལས་ལྟོག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་
སྐྱེ་བའི་ཆེ་འོད་གསལ་ལས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བའོ། །འོད་གསལ་ལས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་
མ་རིག་པ་ལས་ཀྱང་སྤང་བ་མཆེད་པ་འདི་འབྱུང་ཞིང་། མཆེད་པ་དེ་ལས་སྤང་བ་འབྱུང་བའོ། །ཐིམ་
པ་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་པ་ནི། ཡ་ལ་ཡ་ཉི་ཞེས་བྱས་ན་འགྲོའོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་འོད་གསལ་
བར་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་མཐའ་དེ་སྤྱང་བའོ། །རྣམ་ཤེས་དང་པོ་སྤང་བ་གང་དུ་འཇུག་པའམ་
འགྲོ་བ་ནི་སྤང་བ་གཉིས་པ་སྤང་བ་མཆེད་པའི་མིང་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤང་བ་
མཆེད་པ་དེ་ནི་སྤང་བ་གསུམ་པ་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཉེར་ཐོབ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་འགྲོ་ལ། ཉེར་ཐོབ་དེ་ཡང་
འོད་གསལ་བར་འགྲོ་བ་སྟེ་ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམས་འདི་གཉིས་
གཞི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོག་མར་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ་དེ་བཤད་ནས། དེའི་
འོག་དུ་དེ་དང་རྣམ་པ་རིམ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་ན་གོ་བ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱུང་བྱུང་ཉི་ཤེས་བྱས་ན་ཐོས་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་ནམ་ཤེས་གསུམ་
 ཐོས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱར་བྱར་བའོ། །དེ་ལ་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱང་ངོ། །གང་ན་ནམ་ཤེས་གསུམ་
 མོ། །ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་ཞེ་ན་སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཅན་དུ་འོ། །གང་དུ་ན་གསང་བ་འདུས་
 པའི་སྐབས་འདིར་རོ། །གང་ཡིན་པར་ན། སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་བརྒྱད་
 ཅུའི་ཙུ་བ་སྒྲུང་བ་གསུམ་པོ་འདི་ཡིན་པར་ཐོས་སོ། །འདིར་སྒྲུང་བ་ལས་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་འདི་ཐེམ་
 པ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཆར་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་
 མ་ལུས་པར་འགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་ལུགས་ལྟོག་གི་སྐབས་ཡིན་ལ། འདུས་
 པ་པ་སྐྱེ་མ་དག། །འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་འཆར། དེ་ལས་རང་བཞིན་བདུན་
 སྐྱེ། དེ་ལས་མཆེད་པ་འཆར་ཞིང་དེ་ལས་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་སྐྱེ། དེ་ལས་སྒྲུང་བ་འཆར་དེ་ལས་
 རང་བཞིན་སོ་གསུམ་སྐྱེ་ཞེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྟོག་མ་འགགས་པར་སྒྲུང་བ་གསུམ་
 འཆར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ལ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ཉེར་འཐོབ་འཆར། དེ་ལས་བར་མ་ཆད་
 དུ་མཆེད་པ་འཆར་དེ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་ཤར་བའི་མཐར་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ནམས་སྐྱེ་
 པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། བདུན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་མཆེད་
 ཐོབ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་སྐབས་ན་རྒྱུང་
 གི་གཡོ་བ་རགས་པ་དང་བར་མ་དང་ཞན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་རིམ་པ་ལྟར། སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་ན་རྒྱུང་ཐེམ་པ་ལུས་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ལག་ཐེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཉི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ཆོག་མགོ་སློས་པའོ། །པ་ཆབ་ཀྱིས། སོ་སོ་སོ་སོར་
 དོན་སྒྲུང་དེ། །ཞེས་བརྒྱུར་བ་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་དོན་ཏེ་ཡུལ་ལྔ་སོ་
 སོར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི། ནམ་ཤེས་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་གིས་སྒྲུངས་པ་སྟེ་བསྐྱོད་པ་ལ་བཞེན་ནས་དབང་
 ཤེས་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་ནམ་ཤེས་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་འཁྲོ་
 བ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིས་དབང་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་ངེས་པར་རྒྱུད་གོགས་སུ་
 ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་སྒྲུང་བ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་

ལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་ཡུལ་འཛིན་བར་སྟོན་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཨེ་ལ་ཨེ་ཤ་ཞེས་
བྱས་ན་འདི་ཞེས་བར་འགྱུར་བས་ཆིག་མགོ་སྟོས་པའོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་ནི་རིམ་ལྔ་ལས། རྒྱུད་
ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀྱུན་བྱེད།¹ ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་བྱ་བའི་སྟོན་ནས་རྒྱུད་ཁམས་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་
ཤེས་གསུམ་ཀྱི་བཞེན་བ་ཡིན་ལ། བཞེན་བ་དེ་ཡིས་རྗེ་ཆེན་རིམ་གྱིས་བསྟོད་བ་ལས། རང་བཞིན་
རྣམས་རྟག་ཏུ་ནི། རི་ལྷ་རི་ལྷར་བསྟོད་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་བ་ལ་ལ། ཁམས་བཞི་སྟེ་ཚུལ། སྤང་པོ་ལྔ་འབྱུང་ཚུལ། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་
འབྱུང་ཚུལ། དབང་པོ་དྲུག་འབྱུང་ཚུལ། གཞི་དུས་ཀྱི་རྩོམ་བློས་བ་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀ་
ལ་ཀ་ཀྱ་རྩ་ཞེས་བྱས་ན་སྤྱི་བ་ཅེས་བར་འགྱུར་བས་ཆིག་མགོ་སྟོས་པའོ། །མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་
སྤྱར་བ་ནས་སྤྱི་བ་སའི་ཁམས་དང་ཚུའི་ཁམས་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མའི་ཁམས་དང་རྒྱུད་གི་
ཁམས་དག་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བར་ཤེས་པས་སྒྲངས་བ་སྟེ་བཟུང་ནས་སུ། འགོ་བ་མཆོག་དཔལ་ན་
བར་མའི་སྤྱིད་བ་གསུམ་ཀྱི་གནས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ངོ། །འདིར་རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་མེ་ཚུ་ས་བཞི་སྤྱི་
མ་ལས་བྱི་མ་རིམ་ཅན་ཏུ་སྟེ་བར་གསུངས་བ་ནི། མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་མ་ཐག་ནས་འབྱུང་
བ་བཞི་ཀ་དུས་མཉམ་ཏུ་ཡོད་པས་འབྱུང་བ་སྤྱར་མེད་གསར་དུ་སྟེ་བར་སྟོན་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་བ་ལ་ལྷས་བ་རྗེ་རགས་སུ་སོང་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་རྒྱུད་ལས་མེ། དེ་ལས་ཆུ། དེ་
ལས་ས་རིམ་ཅན་ཏུ་སྟེ་བར་སྟོན་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ནི། སྟོན་ལ་ཨ་སྟོན་ཞེས་བྱས་ན་འདི་ཞེས་བར་འགྱུར་བས་ཆིག་མགོ་སྟོས་
པའོ། །སྤྱར་བཤད་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་འདི་ཡོད་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཟུགས་
ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཆོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་།
རྣམ་བར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ཉིད་ནི་སྤང་པོ་ལྔ་བ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
ངོ། །གསུམ་བ་ནི། ས་ལ་ས་མ་རྒྱ་ཞེས་བྱས་ན་མཉམ་བ་ཉིད་ཅེས་བར་འགྱུར་བས་ཆིག་མགོ་སྟོས་
པའོ། །མཉམ་བ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་བ་དང་། བྱ་བ་སྤྱབ་བ་ཉིད་དང་ནི། མེ་ཡོང་ལྷ་བྱ་དང་ནི་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉེ་ལྔ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་བ་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྔ་འི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༡༩ ཟླ་དང་། ༥

གནས་གྲུང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། མ་ལ་ལྷ་ན་ཞེས་བྱས་ན་ཡིད་ཅེས་པར་འགྱུར་
བས་ཆེག་མགོ་སྟོས་པའོ། །མངལ་དུ་མིང་གཟུགས་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིད་གི་སྦྱེ་མཆེད་ཉིད་
དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྟེ་དང་ལུས་གི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་རྣམས་སྦྱེ་སྦྱེ། འདི་
ནི་མངལ་དུ་སྦྱེ་མཆེད་དུག་པོ་རྣམས་སྦྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའོ། །

ལྷ་པ་ནི། ཡེ་ལ་ཡེ་མེ་ཞེས་བྱས་ན་གང་ཡང་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་ཆེག་མགོ་སྟོས་
པའོ། །གང་ཡང་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོག་གི་ཚེལ་བ་
རྒྱུར་འབྱུང་འདུག་ལ་བརྟེན་པས་ཉིན་མཆན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུར་གི་གདངས་གྱི་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་གསང་
སྒྲགས་རྒྱལ་པོ་སྟོས་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རོ་མི་ཤེས་པས་དེའི་དོན་ལ་སེམས་པའི་བསམ་
གཏན་དང་། དེས་དོན་གྱི་སྒྲགས་སྟོག་པ་སྦྱེ་སྟོས་པ་²ལ་སོགས་པའི་རྟོ་རྟེ་བསྐྱས་པ་སྤངས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོག་
ཚེལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོ་རྟེ་བསྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷ་ལ་ལྷ་མཉམ་ཞེས་བྱས་ན་འབྱུར་
རོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་ཆེག་མགོ་སྟོས་པའོ། །འབྱུང་བ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འདི་ལས་ཆགས་
དང་ཆགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྤྱར་ཡང་འབྱུང་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་
རྟོག་པ་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོར་འཁྲིད་པའི་དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་གོ། །ལས་བསགས་པའི་མཐར་འཁྲི་བ་ལ་སྟོགས་པ་ན་འབྱུང་བ་དང་
རྒྱུར་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཁྲི་བ་འོད་གསལ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཤར་
བའི་འོག་ཏུ། ལས་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སྤྱར་ཡང་འཁྲི་བ་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་གྲུབ་ནས་མངལ་ལ་
སོགས་པར་སྦྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་དབེན་བསྟོམ་ཚུལ་དང་། ལྟོར་བ་གསུམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་
བསྟོམས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ལྷ་པོ་ལྷ་རིགས་ལྷར་བསྟོམ་
པའི་ལུས་དབེན། ཁམས་བཞི་ལུས་བཞིར་བསྟོམ་པའི་ལུས་དབེན། མིག་སོགས་རྣམས་ས་སྟེང་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༤ བ ༣ དོན་ལ་སེམས་པའི་

2 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༤ བ ༣ རྟོས་ལ་སོགས་

སོགས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན། ཡན་ལག་ནམས་ཁོ་ཐོར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན། གསང་
 ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ག་ལ་ག་ཉི་ཞེས་བྱས་ན་འགྲོ་བ་ཅེས་པར་
 འགྱུར་བས་ཆོག་མགོ་སྒྲོམ་པའོ། །རིགས་བྱུག་གི་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་སྤྱེ་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་
 ལུང་པོ་ལྷ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་ནམ་སྤང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 ལཱའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤང་ཡང་དེ་རེ་རེ་ལ་ནམ་སྤང་གི་ནམ་སྤང་། །ནམ་སྤང་གི་རིན་འགྱུར་ལ་
 སོགས་པ་རིགས་ལཱའི་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ནམ་པ་ལྷ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེལ་བ་སྟེ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ན་ལ་ལྷ་ཡུ་ཞེས་བྱས་ན་རྒྱང་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་ཆོག་མགོ་སྒྲོམ་
 པའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱང་གི་ཁམས་དང་། མའི་ཁམས་དང་། རྒྱའི་ཁམས་དང་། སའི་ཁམས་
 རྣམས་སྤྱན་མ་དང་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་གྱི་དང་གོས་དཀར་མོ་དང་སྒྲོལ་མ་བཞི་པོའི་ངོ་ཐོར་བསྐྱོམ་
 སྟེ། བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། འོག་སྒོར་པ་མོ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤང་མཆེད་
 ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱུངས་པའི་མཐར། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་ཉམས་སྒྲོང་དཔྱད་ནས་ཡུལ་ཏུ་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གསུམ་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་
 རོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་ལ་སར་ཅེས་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཆོག་མགོ་སྒྲོམ་པའོ། །རང་ཉིད་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱེ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ།
 ཟུགས་དམ་ཆོག་གི་བྱུག་རྒྱ། འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་བཞིས་ནི་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་བསྐྱོམ་པའི་
 ལུས་དེར། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ས་སྟོང་དང་། ལ་སོགས་པ་བྱུག་དོར་དང་ནམ་སྟོང་དང་འཛིག་རྟེན་
 དབང་ལྷག་དང་སྤྱི་བ་སེལ་དང་འཇམ་དབལ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་
 པ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། ར་ལ་ཨར་རྟེ་ཞེས་བྱས་ན་འདུ་བ་ཅེས་པར་འགྱུར་བས། ཆག་གིས། འདུལ་
 བས་དགའ་བ་གང་ཡིན་ལ། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་གྱི་ཆོག་མགོ་སྒྲོམ་པའོ། །གདུག་པ་འདུལ་བས་
 དགའ་བ་སྟེ་དབྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཁོ་ཐོར་དབང་པོ་སྟོབས་ཆེན་ཕྱོགས་མཆོམས་བཅུ་བསྐྱུང་

བའི་རོ་མོ་རུ་གནས་པ། དེ་རྒྱུ་མ་ཉི་རང་གི་དབྱང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱུ་དེ་དག་གི་རོ་མོར་བརྟག་པ་སྟེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །འདུས་པ་སྤྲ་མ་དག་འོལ་པའི་དོན་བྱག་རྒྱ་ལ་རོལ་པ་ལ་བྱས་ནས། འདིའི་ཡིན་ཏུ་རྒྱལ་འཁྱོར་གྱི་དུས་སྤྱི་རང་ཉིད་སྤྱུ་སྤྱོད་ར་སེམས་སྤྱི་བསྟོམས་པའི་ལུས་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ས་བོན་བཞོད། དུམ་གྱི་ལུས་ལ་ཁྲོ་མོ་བཅུའི་ས་བོན་བཞོད་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་བསྟན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་འོག་ཉིད་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དབེན་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཨ་རྒྱུ་རོལ་པ་ལ་ངེས་པར་བསྐྱར་མི་དགོས་ཤིང་། བསྐྱར་ན་ཡང་བྱག་རྒྱ་ལ་རོལ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ལུས་དབེན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོད་བསྐྱས་ལས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་བྱམས་པ་དང་ཀུན་བཟང་གི་ལུས་དབེན་མ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་རྒྱ་བཟང་ཐིག་ལེ་ལས་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་གསུངས་པའི་གངས་དང་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེར་ངེས་པ་མིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི། ༡་ལ་རྩ་རྩ་ཞེས་བྱས་ན་དེ་དང་དེ་ཅས་པར་འགྱུར་བས་ཆོག་མགོ་སྟོས་པའོ། །རིགས་ལྷ་པོ་དེ་དང་དེའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་སྤར་བཤད་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་པོ་དང་ལྷ་མོ་རྒྱུ་མ་ལ་རོ་མོ་ཐ་དད་པར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསང་ཆེན་རྗེ་འཆང་གི་རིགས་སྤྱི་རོ་མོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་མོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་པ་སོ་སོ་ལ་མོས་པའི་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུ་མ་པ་ཐ་དད་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལ་སྤྱི་¹ཏུ་བྱི་ཞེས་བྱས་ན་བཞག་པར་བྱ་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་ཆོག་གི་མཐའ་དེ་སྤྱང་བའོ། །བདེ་སྟོང་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡི་རྒྱལ་འཁྱོར་པས་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མཐོང་དེ་ལས་ལངས་པའི་དུས་སྤྱི་གཟུགས་སོགས་དམན་པ་དང་བར་མ་དང་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་གི་ཡུལ་གསུམ་པོ་གང་ཤར་བ་ལ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱངས་པའི་མཐར་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སྤྱི་མཉམ་གཞག་གི་ཉམས་སྟོང་བྲན་པ་དེ་བཞག་པར་བྱ་བ་སྟེ་དེའི་རྒྱལ་རོལ་ཏུ་བསྟན་ནས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོ། །ག་ལ་ག་ཆ་ཏི་ཞེས་བྱས་ན་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་འགྲོ་བར་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༥ ལྷ་ལ་རྒྱ་

འགྱུར་བ་དེ་དང་དེ་ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་སྒྲོས་པའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རང་ཉིད་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འགྲོ་བ་སྟེ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་དབང་པོ་གང་དང་གང་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་ལོངས་སྒྲིབ་པ་དེ་དང་དེ། སྒྲིབ་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་མོ་ཅམ་ཉིད་དོ། །དེར་བརྟགས་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་ནས་ཡུལ་དུ་གང་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བདེ་ཆེན་འབྱུང་¹བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཉ་ལ་རྩ་རྩ་ཞེས་བྲས་ན་དེ་དང་དེ་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དེའི་ལམ་ནས་ནི་ཞེས་པའི་ཟུར་ཟུར་བའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དེ་དང་དེའི་ལམ་ནས་ནི་སྒྲིབ་པ་ལོས་ནི་ཡུལ་གང་དང་གང་ཐོབ་པ་སྟེ་ལོངས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གཟུགས་རྩོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོམས་ནས། རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྲས་པ་ལ་དེའི་དབང་པོ་རྣམས་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུལ་བར་བྱའོ། །ཆག་འགྱུར་དུ། མཐའ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པའོ། །འདིས་ཡུལ་ལྔ་རྩོ་རྩེ་མ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་སྒྲར་མ་བཤད་པ་དེ་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དག་དབེན་སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲིབ་བ་སེམས་སྤྲས་སུ་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་བརྩ་བདུན་པའི་འབྲེལ་པར། རྩོར་བརྒྱས་སྒྲིབ་བ་སེམས་སྤྲས་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་སེམས་དབེན་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་དངོས་འབྱེན་གྱི་སྒྲིབ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྔ། སྒྲིབ་མའི་ལུས་དངོས། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གངས། སྒྲིབ་པ་བྱེད་ཚུལ། ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པ། སྒྲིབ་མའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྲབ་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་པ་རིམ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དབེན་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་སྟོག་དུ་ལངས་ནས་བར་དོའི་ལུས་འགྲུབ་པ་དང་རྣམ་པ་རིམ་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་ལམ་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་སྒྲིབ་མའི་སྒྲིབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། ཀླ་ལ་ཀླ་ལ་ཞེས་བྲས་ན་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བས་ཆོག་གི་མགོ་སྒྲོས་པའོ། །ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༩ ན ༩ བདེ་ཆེན་འབར་བའི་

པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་དོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིད་པ་བྱེད་པའི་དུས་དང་བྱ་ཚུལ། སྤྱིད་པ་བྱས་པའི་པན་ཡོན། སྤྱིད་པ་བྱས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་འཕེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉ་ལ་ཉ་ཉ་ནི་དེ་ནས་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ནས་ཞེས་པའི་ཆེག་མགོ་སྟོས་པའོ། །རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་དང་། སྤང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས། དེ་ནས་ཉེ་དེའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱིད་པ་རབ་ཏུ་བྱའོ། །འདིས་སྤྱིད་པའི་དུས་བསྟན་ཏོ། །རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱིད་པ་བྱེད་དུས་ལ་ལུས་དབེན་མཆོན་ཉིད་པ་ཐོབ་ནས་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ། དེ་ཐོབ་ནས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་ལས། འདིར་དང་པོ་གཉིས་བརྒྱུད་ཅོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིད་པ་བྱས་པས་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱུ་བ་པ་པོའི་ནམ་མཁུ་གྱི་ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས། རྫོ་རྗེའི་སྐྱ་སྐྱ་ལུས་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཅོ།

རྫོགས་རིམ་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་རྫོ་རྗེའི་སྐྱ་ལ་གཉིས་ལས། དེ་ཐོབ་ནས་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྫོ་རྗེའི་སྐྱ་ནི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ནས་ཐོབ་པོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་རྫོ་རྗེའི་སྤྱར་བྱས་པ་ནི་རྫོ་རྗེ་འཆང་གི་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་དང་ནམ་པ་རི་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དེ་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་ཐོབ་ནས་འབྱུང་སྟེ། རིམ་ལྡར། རྫོ་རྗེའི་སྐྱ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཅེས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱ་ལུས་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཅོ། །འི་ལ་འིད་ཅེས་བྱས་ན་ཐུགས་སོ། །སྐྱུ་བ་པ་པོ་རང་གི་ཐུགས་ཉེ་སེམས་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅེག་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱིད་པ་བྱའོ་ཞེས་བཞག་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ་བཅོས་མ་འབག་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྐྱར་སྐྱུ་ལ་པ་སྟེ་ཆ་ལུགས་སུ་བརྒྱུར་ནས། རང་འདོད་ཡོན་གང་ལ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་སྤྱིད་འདོད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱིད་པར་བྱེད་དོ། །འདིས་སྤྱིད་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་དང་ཆས་འཇུག་སྟོན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། ད་ལ་ད་ད་ཉི་ཞེས་བྱས་ན་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་སྟེར་བར་

འགྱུར་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་བྱུང་བའོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་མཆོག་ལས་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྟོད་པ་བྱས་པས་འདོད་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་
བྱུང་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་
སྟེང་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲངས་ནས་དེའི་ཕུང་པོ་ལ་ལོངས་
སྟོད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡ་ལ་ཡད་ཡད་ཅེས་བྱས་ན་གང་གང་ཞེས་པ་སྟེ་གང་གང་
འདོད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་བྱུང་བའོ། །རྩོགས་རིམ་པའི་སྟོད་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་དབང་པོས་
ནི་རང་འདོད་ཡོན་གང་དང་གང་ལ་སྟོད་པར་འདོད་པ། དེ་དང་དེ་ནི་ཐོགས་པ་སྟེ་དགག་པ་མེད་
པར་ལོངས་སྟུང་པར་བྱའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ་འདོད་ཡོན་ལ་རོལ་བ་
དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་རྟག་ཏུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་
རོ། །འདིས་སྟོད་པ་བྱས་པས་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་མཉམ་རྗེས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པར་བསྟན་
ཏེ། ཐུགས་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་པ་བཅད་དང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོད་པའི་ཆོག་སྟོན་ནོ།།

བཞི་པ་ནི། བ་ལ་བརྗེས་བྱས་ན་དོ་རྟེ་སྟེ་ཆོག་མགོ་སྟོས་པའོ། །སྐྱབ་པ་པོའི་དོ་རྟེ་དང་
ཐུག་ཀྱང་བརྗེས་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་ཐེམ་པའི་རིམ་པས་སྐྱར་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཆ་སྟེ་དབྱེ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་རིག་པར་བྱས་པ་དེར་ནི་བདེ་སྟོང་སྟོར་
བས་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །བ་ཆབ་འགྱུར་དུ། གོས་དང་མ་
གོས་སྟོ་ཅན་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་སྟུང་ལེགས་པས། ཐུག་ཀྱང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡང་།
ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པས་ཉེས་པས་རྒྱུད་ལ་གོས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་རུས་
པས་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་མ་གོས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་སྟོ་གོས་ཅན་གྱིས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །འདིས་སེམས་དབེན་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། སྐྱེས་
ནས་སྟོས་བཅས་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པའི་སྐབས་གཉིས་སུ་ཕྱིའི་ཐུག་ཀྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་
ཆོས་སྐྱས་བསྟན་ནོ། །འདི་དང་སྐབས་གཞན་དུ་མར་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་
དཔའི་འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་ནི། རྩ་ལ་རྩ་སྟེ་ཞེས་བྱས་ན་རོལ་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་རྣམ་པར་རོལ་ཞེས་པའི་

ཆོག་ཐུང་ཐུང་བའོ། །རང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་
བདག་ཉིད་ཀྱན་ལ་རྣམ་པར་རོལ་བ་སྟེ་རང་སྐྱུ་ལུས་སུ་སྤང་བ་དེ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བའོ། །རིམ་
ལྔ་ལས། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲ་བར་མཐོང་།¹ །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་ཐབས་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ལ་
སྐྱུ་ལུས་པ་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞུགས་ཏེ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་གཏན་ལ་བབ་པའི་གཞི་འོད་
གསལ་ལ་གནས་པར་མཛད་དོ། །ཡོ་ལ་ཡོ་ག་ཅས་བྱས་ན་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་ཆོག་
མགོ་སློས་པའོ། །རྣམ་འབྱོར་དང་དེས་མཆོན་པའི་རྗེས་སུ་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྷག་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
འབྱོར་དང་། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོར་ཉེ་རྣམ་འབྱོར་བཞི་ཆང་བའི་དང་པོར་སྒྲོར་བར་ཡང་སྐྱུ་ལུས་པ་
རང་ཉིད་འགྱུར་ལ། རྗེ་རྗེ་ཅན་ཉེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་དང་། འཁོར་གྱི་མཁའ་འབྲོ་
པོ་མོ་དང་། རྣམ་འབྱོར་གང་ཡིན་པ་ཡང་སྐྱུ་ལུས་པ་དེ་རང་ཉིད་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་དུག་ །སྒྲིད་པ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ཏུ་སྒྲིད་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་
གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྐྱ་མའི་སྐྱ་གང་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་གཞི། སྒྲིད་པའི་
དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིད་རྣམས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲིད་པར་བསྟན་བ། རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་སྐྱ་
མའི་སྐྱའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཉིད་ལ་ཉི་རྩ་ཞེས་བྱས་ན་བཀག་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་ཆོག་
མགོ་སློས་པའོ། །གལ་ཉེ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་སྒྲིད་ན་འདོད་པ་རྣམས་ནི་དུག་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུའོ་
ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་གཞན་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་བཀག་པ་དག་ཀྱང་
ཐེག་པ་འདིར་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བྱེད་པས་ན། འདི་འབྲ་བ་འདི་བྱར་བྱང་བ་དང་བྱར་བྱང་བ་མིན་
པ་གང་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ཉེ་བྱས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་གོས་པར་མི་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ཉེ། གནང་བཀག་དེ་
གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གོས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཉེས་མེད་ཏུ་འགྱུར་
ན་ཉན་རང་ལ་ཡང་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་བརྟེན་པ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་ ༡༩ ཞོག་ ༡༩༡ ཟླ་ ༡༡

གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ་དང་བྱང་སེམས་སྲིར་མི་འཕོ་བར་འཛིན་
 ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མང་པོ་གསུངས་པ་རྣམས་ཆང་དགོས་སོ། །ཉིས་པས་མི་གོས་པའི་
 དཔེ་ནི་འདམ་གྱི་དབུས་སུ་སྐྱེས་པའི་བརྒྱ་ལ་ནི་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལ་ལྷ་བ་ཏི་ཞེས་བྱས་ན་འགྱུར་རོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། རིག་འགྱུར་
 ཞིང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་ཟུང་བའོ། །དབང་ཟུག་གི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སྤྱ་བ་སོགས་བརྟན་དང་
 ཉེ་བར་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྲོད་པ་རིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཞིང་ནི་མ་ལུས་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་སྲོད་པར་
 བྱེད་དོ། །གེ་ལ་གེ་ཏ་ཞེས་བྱས་ན་བྱིས་ཞེས་པར་འབྱོར་བས་དེའི་བྱིས་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་ཟུང་
 བའོ། །གཙོ་བོ་གནས་གང་ཏུ་སྲོད་པ་ཡི་དེའི་བྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉིད་
 དོ། །ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དེར་ཡུལ་ཅན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་རོལ་
 པས་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་ཏུ་ནི་ཉག་ཏུ་དགེས་པར་མཛད་དོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་
 སྲོད་པའི་པན་ཡོན་སྟོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཏུ་ལ་ཨེ་ཏུ་ཞེས་བྱས་ན་འདི་ལ་ཞེས་པའོ། །སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་
 ལ་ཐུན་མཆོམས་དང་ཉིན་མོ་དང་མཆན་མོ་ཡི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་སྟེ། སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་ནི་ཐ་སྟད་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་བྱད་པར་ཅན་མཐོང་བའི་སྲིར་རོ། །འི་
 ལ་འི་ཅི་ཏ་ཞེས་བྱས་ན་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ཞེས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་པས་ནི་ཡོངས་བཏགས་¹པའི་སྐྱེས་
 པ་བྱད་མེད་མ་ནིང་གསུམ་དང་། གཡས་གཡོན་དབུས་མ་གསུམ་དང་འཇམ་རྩལ་བར་མ་གསུམ་
 ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ཡི་ཐ་སྟད་དག །འདོད་གསལ་ཏུ་བཞོད་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བའི་
 རིམ་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་ནི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 སོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་གཉིས་དང་སྤང་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱང་མ་རིག་པ་ཞེས་པའི་ཆོགས་
 བཅད་དེ་དང་གསུམ་ནི། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་སྤང་བ་སེམས་སྤྲས་སུ་བསྟུན། །

བཞི་པ་ནི། ར་ལ་ར་ན་མ་ཞེས་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་

1 ཞོལ། སོག ༡༡ ན ༩། གཙང་། སོག ༡༠ བ ༩ ཡོངས་བཏགས་པའི་

ནས་མ་ཤིང་བར་དུ་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་སྟེ་འཆི་བ་དང་། འཆི་སྲིད་དང་སྟེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་
ན་གནས་པའི་སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ། སྲིད་པ་བར་དོ་བྱུང་དུ་སྟོས་པ་ནི་སྐྱུ་ལུས་སྲིད་པ་
བར་དོ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་གོ་བའི་ཆེད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རི་སྟེང་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
བཏགས་པ་ནས་ཆམས་མཐར་གཏུགས་པའི་ཅ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་མེས་མཚན་དུ་བྱེད་པས། དེ་
རྒྱུ་མེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་མེས་པོ་དང་འཇོན་པའི་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་འབྱུང་ལོ། །འདིས་སྐྱབ་པ་པོའི་སྤྲ་
བ་གཏུག་མའི་ལུས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་མེས་མཚན་དེ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞིར་བསྟན་ཏོ། །ལ་པ་
ནི། རྒྱ་ལ་ཏ་ས་ཞེས་བྲས་ན་ཆོད་པའོ། །སྟོན་པའི་དུས་སུ་སྐྱབ་པ་པོ་དང་བྲག་རྒྱ་པན་ཚུན་བསྟན་
ཏེ་ཆོད་པ་དང་སྐྱ་གར་གྱི་ཅེད་མོ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གར་གྱི་རོ་སྟེ་ཉམས་དགྲ་
དང་ལྷན་པ་དང་། དག་ཏུ་སྤྲགས་སྤྲ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་འཆིང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་ག་པ་ཐམས་
ཅད་རང་ཉིད་རྟོ་རྟེ་མེས་པོ་དང་གནས་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་འདིས་སྤྲ་རོ་བོ་ཉིད་
ཤེས་གོས་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཏོ། །

དུག་པ་ནི། ར་ལ་རད་ཏ་ཞེས་བྲས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་
དག་འདི་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་མགོ་བྱུང་བའོ། །བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་ལུས་
ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་། ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བའི་འདོད་དོན་སྟེར་བའི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཡིན་
ཀྱི་དེ་མ་གཏོགས་པར་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་སྤྲས་པའི་སྐབས་འདི་ན་མེད་
དོ། །བདག་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་
པས་རྒྱུ་མཚན་དག་སྟེ་སྐྱུ་ལུས་ན་མེ་ཡིས་བྲི་མ་ལེགས་པར་སྐྱུངས་པའི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་འགྱུར་
དོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདི་སྐད་ནས་བཞུགས་ཞེས་པའི་བར་
ཀྱི་ཆོག་དོན་འདི་དག་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྟེན་མེད་པའི་རྟེན་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་བྲས་ནས་
རྒྱུད་དེ་ལས། རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་གསུང་འཇམ་ཞིང་སྟན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་
བཤད་པ་ཡིན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་སྤང་བ་མེས་སྤྲས་ཀྱན་རྫོབ་བསྐྱུར་སྤྲས་གསུམ་ག་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༡ ན ༣ བཏགས་པ་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༣ ཀྱན་རྫོབ་སྐྱུ་སྤྲས་

ཆང་བའི་སྤྲུལ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། མཐའ་གཅོད་དུ་གསལ་ལོ།།

བཞི་པ་ནི། འདི་སྐད་ཀྱི་སྐད་དོད་ཨེ་ཨྱི་ཡི་གས་མཆོན་པའི་དོན་ནི། ཨེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་མས་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་དང་། ཐེག་ལེས་དེ་གཉིས་སྤྱུ་དང་ཐུགས་སྤྱོད་པོ་གཅིག་ཏུ་སྤྱར་བའི་བྱང་འཇུག་གི་སྤྱུ་མཆོན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱབ་པ་པོ་བདག་གིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སྤྱོད་པའི་བྱང་འཇུག་རྟོགས་པ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱབ་པ་དེ་ནི་དུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་སོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ནི་བྱང་འཇུག་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡི་གས་རོ་གཅིག་ཏུ་གཤེགས་པར་གྱུར་པའོ། །སྤྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོ་རྟེ་ནི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བཙུན་མོའམ་བྱད་མེད་དེ་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ལྷ་གའོ། །དེ་འབྲུ་བའི་ལྷ་ག་དེར་བཞུགས་ཚུལ་ནི་གཉིས་སྤྱར་གི་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་སོ།།

གཉིས་པ་འཁོར་བུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱང་བ་དང་རེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། རེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྫོད་གྱིས་མི་ལངས་པ་དང་པོས་ནི་རྒྱད་ཉན་པའི་འཁོར་མང་ཉུང་ཆད་གངས་ལས་འདས་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པས་ནི་རྒྱད་ཉན་པའི་འཁོར་རེ་རེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆད་གངས་ལས་འདས་པར་སྟོན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་རྒྱད་ཉན་པའི་འཁོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དབག་ཏུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་སྟོན་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་སྟོན་པའོ། །རྒྱད་ཉན་པའི་འཁོར་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པའི་བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གངས་ཅམ་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གང་བར་སྤྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དམ་ཆོག་རྟོ་རྟེ་དང་། ཞེས་པ་ལ་དམ་ཆོག་རྟོ་རྟེ་དངོས་ནི་དོན་ཡོད་

གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོག་དོན་མེད་གིས་བསྟན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཅེ་རྣམས་སྤང་དང་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་ས་སྤྱིང་ལ་དེའི་མིང་གིས་བསྟན་ནོ། །གསུང་དོན་
ཅེ་འོད་དཔག་མེད་དང་དེའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་འདི་གཞིན་དབང་ལྷག་གོ། །ཐུགས་དོན་ཅེ་མི་བསྐྱོད་
པ་དང་། དེའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ལྷག་དོར་དོ། །ཉིང་རེ་འདིན་དོན་ཅེ་རིན་འབྱུང་དང་དེའི་མིང་གིས་
བསྟན་པ་ནམ་སྤྱིང་དོ། །རྒྱལ་བ་དོན་ཅེ་རྣམས་སྤང་དང་དེའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་བྱམས་པ་འོ། །ས་དོན་
ཅེ་ནི་སངས་རྒྱལ་སྤྱན་མའོ། །ཆུ་དོན་ཅེ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་འོ། །མེ་དོན་ཅེ་ནི་གོས་དཀར་མའོ། །རླུང་དོན་ཅེ་
ནི་དམ་ཆོག་སྤྱོད་མའོ། །སྤྱོད་མ་ལ་དམ་ཆོག་སྤྱོད་མ་ཞེས་པ་ནི་འདི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་
པའི་དོན་ཉི། འཆི་བྱའི་སྤྱོད་མ་དཀར་མོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤང་གི་རིགས་དང་། ཤེས་རབ་སྤྱོད་འཕེལ་གྱི་
སྤྱོད་མ་རལ་གཅིག་མ་ནག་མོ་ལྟ་བུ་མི་བསྐྱོད་པའི་དང་། དོན་ཅེ་སྤྱོད་མ་སེར་མོ་རིན་འབྱུང་གི་
དང་། དབང་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་ཀྱ་རུ་ཀྱུ་དཔར་མོ་བསྐྱའི་རིགས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་
དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དམ་ཆོག་སྤྱོད་མའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་མན་སྟེ་ལས་བཤད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་དོ་མོ་ཉིད་དོན་ཅེ་ནི་ཀྱན་རུ་བཟང་པོ་འོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཤར་དོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དོན་ཅེ་འཆང་
ཆེན་པོ་དང་རྒྱུད་ཉན་པའི་འཁོར་རྣམས་རྒྱུད་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཡང་། ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྟན་
པས་ཤར་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྣམས་སྤྲུལ་དང་འདྲ་ལ་དོན་ཅེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་རྣམས་
ནམ་སྤྱིང་དང་སྤྱི་བ་སེལ་སོགས་སུ་སྤྱུལ་ཞེས་བཤམ། ཡང་ན་དོན་ཅེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་གི་སྤྱི་
མཆེད་ན་བའི་སྤྱི་མཆེད་སོགས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཆ་རྣམས་ས་སྤྱིང་ལ་སོགས་པར་སྤྱུལ་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་ཅེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་རྣམས་རྣམས་སྤང་ལ་སོགས་པར་སྤྱུལ་པ་
ཡིན་པས། རྣམས་པ་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་དོ་མོ་གཅིག་ཅིང་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་
ངེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞུང་སྤྲུལ་དང་སྤྱེལ་ན་ཐིག་ལེ་སོ་གཉིས་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
སྤྲུ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ། ལྷ་གང་དང་གང་དུ་བསྐྱེད་སྟུང་ན། དཀྱིལ་འཁོར་

ལ་འགོད་རྒྱུ་འི་བྱང་མེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གངས་ཞིག་བསྟན་པ་ནི། འདི་རྩ་སྟེ་ནས་
སྤང་བར་གྱུར་ཏིང་པར་གྱིས་སྒྲེལ་ལོ། །སྟོན་པ་དང་དུས་དང་གནས་སྤུན་ཆོག་པ་ཡིག་སྒྲིར་བཤད་
པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་བྱང་དང་རྗེས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ་ལྟར། འཁོར་སྤུན་ཆོག་པ་ལ་ཡང་དེ་
གཉིས་སྒྲིར་ན་གཞུང་བྱང་རེས་སུ་བཤད་པས་སྟོན་འབྱུང་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
སྒྲུབ་པ་པོས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲིར་ན་འཁོར་སྤུན་
ཆོག་པ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པ་རྗེས་འཇུག་གཞུང་བྱེད་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲིར་བར་སོང་། རྗེས་རིམ་
པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་དགྲིལ་འཁོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲིར་ན་འཁོར་སྤུན་ཆོག་པ་རེས་དོན་དུ་
བཤད་པ་རྗེས་འཇུག་གཞུང་བྱེད་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲིར་བར་སོང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཆོམས་སྒྲིར་གྱི་དོན་བཤད་པ། གཞུངས་དགྲིལ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་
པའི་དོན་བཤད་པ། རེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་སྤུན་སྒྲུམ་
ཆོག་པ་ལ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་བཞི་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཆོས་སྤུན་ཆོག་པ་འཆད་པའི་ཐོག་མར་གསུང་
གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་བསྟན་པར་ལྟ་མོ་དགུ་སྒྲུལ་པའི་གཞུངས་དགྲིལ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་
ནི། རྒྱུད་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཞུང་བྱ་རྣམས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲུར་བྱུང་བའི་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་དངོས་སུ་ཁོངས་སྒྲུད་པའི་སྟོན་པ་ཆེ་
གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་
འགྲེལ་པའི་མཆོམས་སྒྲིར་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་སྒྲིར་མཛད་ཆེན་པོ་ནི་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །འདོད་ཆགས་ཆེན་
པོའི་ཚུལ་ནི་ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། །སྒྲུམ་དུ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་དགོངས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་བཞུགས་སོ། །འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བཀོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྒྲུགས་ཀའི་ས་པོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱངས་ནས་རྟོ་རྟོ་
འཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་རང་གི་སྤུང་པོ་དང་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡན་ལག་གི་ངོ་
པོར་ཞུགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྒྲུལ་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་སྒྲུགས་ཀྱི་བདག་

པོ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་པའི་སློན་ནས་ཡོངས་སུ་མཉེས་
 བར་བྱ་བའི་བྱིར། རྣམ་སྤང་དང་རིན་འབྱུང་སོགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་བྱང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་
 མངོན་པར་སྐྱུལ་ནས་དོ་རྩེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་ལས་མངོན་པར་བྱུང་བ་
 རྩེ་ཐོན་པར་བྱུང་ནོ། །བྱང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་རི་ལྟ་བུར་སྐྱུལ་ན། དེ་ལ། ལ་ལ་ནི་ལྟེ་བའི་ཁམས་
 ཀྱི་རིགས་རྣམ་སྤང་ནི་སངས་རྒྱས་སྐུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་
 མེ་དང་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འོད་དབག་མེད་དང་དོན་གྲུབ་རྣམས་ནི་ལྷ་མ་གྱི་
 དང་གོས་དཀར་མོ་དང་དམ་ཆོག་སྐྱོལ་མའི་རྣམ་པར་སྐྱུལ་ལོ། །

ཡང་རྣམ་སྤང་རིན་འབྱུང་འོད་དབག་མེད་དོན་གྲུབ་མི་བསྐྱོད་པ་རྣམས་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་
 སྐྱོད་དོ་རྩེ་མ་བྱི་དོ་རྩེ་མ་རོ་དོ་རྩེ་མ་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མའི་རྣམ་པར་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱུལ་ལོ། །དེ་ནི་མངོན་
 བྱུང་གི་རྣམ་འབྱུལ་ལོ། །རྩེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
 སྐྱུ་བ་པ་པོ་ལོ། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཞེས་
 པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱུ་བ་པ་པོ་ཡབ་
 ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལོ། །སྐུན་སོགས་སྣ་མོ་བཞི་ནི་སྐྱུ་བ་པ་པོའི་བྲག་རྒྱ་བྱང་མེད་རིགས་
 བཞི་ལོ། །དོ་རྩེ་མ་ལྟ་ནི་སྐྱུ་བ་པ་པོའི་བྲག་རྒྱ་དེ་དང་དེར་བསྐྱོམ་པར་བྱལོ། །སྐྱུ་བ་པ་པོ་ཡབ་ཡུམ་
 མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་དཀར་པོ་དོ་རྩེ་མོར་བྱའི་ཅེར་སྟེབ་པ་པལ་ཡིག་གིས་
 བཀག་སྟེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྤང་སོགས་སྤར་བཞིན། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཡུལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆགས་པས་ན། འདོད་ཆགས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
 རྒྱས་སྐུར་དུ་སྟེར་བས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི།
 སྤང་བ་སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་མཆེད་པ་ཉིར་ཐོབ་ལ་ཉིར་ཐོབ་དཔེའི་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་སློན་ནས་
 འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དོན་དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀོད་པ་སྟེ་བྱི་རོལ་

གྱི་འཁོར་དུ་དམིགས་པའི་སྒྲ་ཞེན་སྒྲངས་ཏེ། བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
བསྐྱབས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ང་རྒྱལ་བུའོ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཉིད་གྱི་
སྒྲ་ལ་ཞུགས་པར་མཛད་དོ། །

འདི་མན་གྱི་དོན་བསྐྱེད་ན། རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲ་བ་པོས་རང་
གི་བྱ་བ་རྒྱ་སྐྱོན་སོགས་ལྷ་མོ་དགུ་པོ་གང་རུང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་པར་སྒྲུང་བའི་སྟོག་ཚེལ་
ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་
བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ལ་མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་
ཐིམ་པའི་སྟོན་ལོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པའི་
དོན་ནོ། །དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་ཐབས་ཀྱིས་འོད་གསལ་མཛོད་དུ་བྱེད་པའོ། །ནང་གི་ཐབས་ནི་ལྷ་མོ་དགུ་འི་
མིང་ཅན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་
དང་། དེ་བཞིན་བྱང་རྩལ་མེས་དཔའ་རྣམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་བདག་མཉེས་བུའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཞུགས་ནས་བྱང་
ཁུང་པ། སྟོག་དང་ཁྱེན་རྒྱ་སྐྱོར་མེལ་དང་། མཉམ་གནས་བྱ་བ་བྱེད་ཅེས་བྱ་དང་། རྒྱ་དང་རུས་སྒྲལ་གཙང་བ་དང་། ལྷས་
ཕྱིན་གཞུ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ། །འདི་དག་ཏུ་ནི་ཉིད་སྒྲུ་མཛད་པ།¹ ཅེས་འཁོར་རྣམས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལ་ཞུགས་ནས་བྱང་བའི་ལྷ་མོ་
རྣམས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་བཤད་དོ། །རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ལས། ལྷ་མོ་དགུ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས། མེ་ཏོག་ཅེས་
ནི་བཤད་པ་ཡིན། །སྒྲ་གསུང་ཐུགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིས། །རིགས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་དགོད་པར་བྱ།² ཅེས་ལྷ་མོ་དགུ་འི་རྒྱུད་དང་།
ནམ་མཁའི་ཁམས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཅུ་ལ།³ སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡང་འདུག་གནས་གསུམ། རིགས་གསུམ་གྱི་ཡི་
གོ་དང་སྒྲུང་བའི་རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས། བྱད་མེད་དགུས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་བཞིན། སྟོང་པ་
བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་ལས་འབྲུ་བས་སོ། །མཆན་⁴ལས་གསུངས། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུད་ནི་
བཅུར་བསྐྱགས་པ། །དེ་ནི་བརྒྱ་ལྷུ་ལྷུ་མིང་། །དེ་ཉིད་ཅེས་གྲགས་རྗེ་རྗེ་གསུམ། །རྩ་ཏིག་ཅིག་བྱ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཀར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༤༡༤ ཟེང་། ༡༦

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༤༤༤ ཟེང་། 3

3 ཞོལ། ཞོག ༡༤ ན ༤ རྒྱུད་བཅུ་འོ།

4 ཞོལ། ཞོག ༡༤ ན ༥ མཆན་ལས་གསུངས་

ནི་ཀ་ར་མ་མིང་ཀ། །ཡུ་ཉི་ཀ་ར་མི་ར་ནོ། །ཤོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་སོགས་ཏེ། །དབང་ཆེན་སོགས་པར་འདིར་སྒྲུབ་
རོ།¹ །ཞེས་གསུངས། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། མཁས་པས་ལྷན་ལ་དག་དང་། །བསྐྱེད་པ་ལྷན་ལས་བྱ། །རྩ་ཉི་ལྷན་གསུམ་
ཤེས་བྱས་ནས། །ལྷན་ལས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །མེ་ཏོག་ཀར་ནི་ཀ་ར་དང་། །མ་ལི་ཀ་དང་ཡུ་ཉི་ཀ། །མེ་ཏོག་ཀ་ར་མི་ར་
བསམ། །མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་བཞི་དང་། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟ་སྟེ་དགྲ་
ལ་རྩོམ་བྲུས་པ་བྱས་པས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཨ་ཕ་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐེས་གསུམ་བྱས་
ནས་སྒྲུབ་བའི་ཡེ་ཤེས་འཆར། དེ་མཆོད་པ་ལ་ཐེས་དེ་ཉིད་ཐོབ་ལ་ཐེས། དེ་ལས་འོད་གསལ་ལྷན་
ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ཡང་སྤར་ལྟར་ཡོངས་སུ་མཉེས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བྲང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྩོམ་པ་འཆང་གིས་
དཀྱིལ་འཁོར་སྤུལ་བར་མི་མཛད་པར་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པས་སྤུལ་བར་
མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་འདིར་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ནང་ནས་རྩོམ་པའི་རིགས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྩོམ་པའི་རིགས་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་གཙོ་པོ་ཡིན་ཞིང་། ལུང་པོ་ལྟེ་ནང་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་པོ་གཙོ་
པོ་ཡིན་པས། མི་བསྐྱོད་པས་རིགས་བདག་བྱས་ནས་གཞན་བཞི་ལ་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི། བཞི་པོས་
མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་ན། རྩོམ་པའི་རིགས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །བྲིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པ་སྟེ་སྤུལ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །

གང་གིས་ན། མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །གང་དུ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་རྩ་གའི་བར་ཏེ་
དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་གའི་ཆོས་འབྱུང་སྟེ་དེའི་ནང་དུ། དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ནི་རྩོམ་པའི་ཆེན་པོ་འོ། །དེའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྒྱལ་མེད་པར་བྱ། བཞིར་བྲིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་སྟེ་

1 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༠ ཟེང་། ༡༦

2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༡ ཟེང་། ༣

སྐྱུ་ལ་ལོ། །དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་བྱང་པར་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། གསལ་བ་སོགས་ནི་ཕྱི་བཟོས་ནང་གསལ་
 བྱང་བཟོས་ཕྱི་གསལ་བའོ། །སྤྲོ་ཆོགས་སོགས་ནི་དེའི་ནང་གི་ཤར་དཀར་ནས་དབུས་སྡོ་བར་
 བྱུར་བའོ། །སངས་རྒྱས་སོགས་ནི་དེའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་
 བའོ། །འོད་ཟེར་སོགས་ནི་དེར་ལྷ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་བཞུགས་པའི་སྐྱུ་ལས་འོད་དམར་པོ་འབར་ཞིང་
 འབྱུག་བའོ། །གསལ་བ་སོགས་ནི་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཁྲི་གདན་དང་སོགས་པས་
 གདན་གཞན་རྣམས་སྟོན་ཏེ། གཙུ་བོ་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་ཉི་མའི་གདན་ནས་བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་
 རྡོ་རྗེའི་གདན་ཞེས་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྤྲོ་ཆོགས་བསྐྱེད་གདན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་
 དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེའི་དབུས་སུ་གཙུ་བོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ནི།
 ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་ལྷ་དང་བཅས་
 པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཏེ་སྐྱུ་ལ་སྤྱི་བོར་
 རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཅེས་པ་ནས་ཀྱང་མཐེལ་གཉིས་སུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་གྱུར་པའི་
 སྟོན་སྟེན་ལས་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ལ་རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་འཁོར་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་དེའི་རིགས་ཀྱི་སྟེང་
 འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུངས་དཀྱིལ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་
 པའི་སྐྱུ་བ་པ་པོ་ཡབ་ལུས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོག་ཚོལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཁའི་
 མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་སྤང་མཆེད་
 ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མི་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱུ་བ་པ་པོའི་སྤང་པོ་
 ལྟའོ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ནི་དེའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མོ། །དེ་རྣམས་གང་དུ་ཐིམ་པའི་གནས་འོད་
 གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྡོ་རྗེ་བཅུན་མོའོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་

ན་རྩ་གཤོ། །དམ་ཆོག་ནས་བྱ་བཞིར་གྱི་བར་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་སོ། །ཁྱི་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་
སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའོ། །

སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེའི་བྱང་པར་ནི། གསལ་བ་ཅེས་སོགས་ནི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ལྟ་བུ་དྲངས་
པའོ། །སྐྱ་ཆོགས་ཞེས་སོགས་ནི་སྐྱ་དེ་ལ་འོད་ཟེར་སྐྱ་ཆོགས་པ་འཕྲོ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་
སོགས་ནི་སྐྱ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ནམ་པར་
ཡོད་པའོ། །འོད་ཟེར་ཞེས་སོགས་ནི་སྐྱ་དེ་ལ་མའི་འོད་འཕྲོ་བའོ། །གསལ་བ་ཅེས་པ་གསལ་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱ་བ་སྤང་བ་ཉི་མ་མཆེད་པ་བརྒྱ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་
པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོ་རྟེ་འོད་བདག་པོའི་སྐྱ་ལུས་
རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་འདུག་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་
དབུས་ནི་སྟོང་པའོ། །ནམ་མཁའ་ཀླུ་གྱི་སྐྱབས་ན་དཔལ། །ནི་ཐམས་ཅད་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ། རྟོ་རྟེ་
སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་སྐྱ་མ་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་ཉེ་བྱང་འདུག་ཁོངས་སྐྱར་བཞེངས་ནས་
འོད་གསལ་ལ་ཞུགས་པས་སོ། །སྐྱ་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་ཞུགས་སའི་
བར་གྱི་དོན་ནི། བྱང་འདུག་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་མིང་ཅན་གྱི་
རགས་པའི་བྱང་པོ་ལྟ་ལ་ཞུགས་ནས་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་འཛིན་པ་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཟེལ་གཞོན་རྟོ་རྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་རྟོ་རྟེ་ཉིང་
ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྐྱ་དོན་དུ་བཤད་པ། སྐས་དོན་དུ་བཤད་པ། དེ་ལ་བཞེན་
ནས་ཡིག་དོན་ཁ་བསྐྱང་བ། མཐར་ཐུག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྟོ་རྟེ་ཉིང་
རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསྐྱེད་ཚུལ་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཟེལ་གྱིས་མཐོང་བའོ། །སྐྱད་ཅིག་གིས་ལྟག་པར་
མོས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྟ་སྟུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་ཚུལ་སྟུང་པ་དེ་
མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའོ། །

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༩༩༥ ཟླ་དུ། ༡༡

དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ཐ་མལ་གྱི་ནམ་ཉིག་གིས་མི་ཕྱེད་པས་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་
དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
སོ། །བདག་པོ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་
ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་མཐེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །དེའི་དོ་རྩེ་འདི་དོ་བོར་གནས་པ་ནི། དོ་རྩེ་འཆང་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མི་
ཕྱེད་པའི་ལྷག་མོས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནམས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་གྱུར་ཉིད་
བར་ནི། གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་ནས་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་
པ་ལ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔར་གྱུར་
ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་དེ་ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་
པའོ། །ལྷ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་དགོང་བསྐྱེད་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བསྐྱར་རྫོགས་རིམ་པ་ལ་ཡང་
ཡོད་པས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་སོང་བའི་སྤྱི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྲས་དོན་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་ལ་གཞི་
ལམ་གཉིས་ལས་ཟིལ་གཞོན་དོ་རྩེའི་གཞུང་འདིས་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་ལས་འདི་གཞིའི་འདོད་
ཆགས་ཆོས་སྤྲས་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱར་གཞི་སྟོན་ལ། ཡིག་དོན་དུ་བཤད་ན་
དེ་སྤྱིར་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་གྱི་དང་བོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྤྱོད་རྩེ་སེམས་སུ་བསྤྱར་བ་སྟོན་
ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཞི་དུས་ལ་པོ་མོ་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་
སྤང་བོ་ལྷའི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་ཅ་སོ་སོའི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་མཐན་བྱའོ། །ཐིག་
ལེ་ནམས་ཞུ་ནས་གསང་གནས་སུ་བབས་པ་ནི། དེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའོ། །ཐིག་ལེ་ནམས་ཞུ་
ནས་སྤར་དུ་འབབ་པ་དེ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྟོག་པས་ན་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་ལ་དོན་དེ་ཉིད་བཤད་
པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་སོགས་ལ་པ་མ་གཉིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་
ཐག་ཏུ། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ནི་པ་མ་གཉིས་གྱི་ལུས་གྱི་ཅ་སྟོང་ཐག་བདུན་ཅ་ཅ་གཉིས་གྱི་ནང་

གི་སྐྱབས་སྟོང་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁམས་དཀར་པོ་ལོ། །དེའི་རྩི་རྩི་རོ་
 བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ། ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བས་རྩ་ནང་རྣམས་གང་བཤོ། །དེ་ནས་
 སེམས་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་གཞི་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་
 བཤོ། །དོན་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་ཏེ་སྤང་ཁམས་རྣམས་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བས་
 ཆོས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ནི་པ་མ་གཉིས་བདེ་
 བས་བརྒྱལ་བཤོ། །ལམ་དུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་ལ་སྦྱར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་རྩ་སོ་སོའི་ནང་ན་གནས་པ་ཞེས་པ་
 མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་སྤར་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡིག་དོན་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ནི། དེ་ནས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ནས་ཞུགས་སའི་བར་ནི། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སྤང་གཞི་ལ་པ་
 མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ནས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་
 མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སྤང་གཞི་ལ་པ་མ་
 གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་ཐག་བདུན་རྩ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བས་གང་བར་གྱུར་
 པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ནས་གྱུར་ཏེ་འཇོག་བྱེད་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཐག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།
 གཞི་དུས་ལ་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་ཁམས་རྣམས་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བས་ཆོས་ནས་བདེ་བས་
 བརྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་འདྲེས་
 པ་ནི། གཞི་དུས་ལ་རྩ་ནང་གི་ཁམས་རྣམས་ཞུ་བ་གསང་གནས་སུ་གཅིག་དུ་འདྲེས་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན་ནོ། །མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་དུ་འདྲེས་པ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་པར་ཞུགས་
 བས། སྤྱལ་སྤྱོད་སེམས་སུ་བསྦྱར་བ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་མིན་ཞུགས་ནས་སྟེ་
 བ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་སྤང་
 པོ་ལྟ་སྟེ་ཐེལ་གྱིས་མཐུན་བྱའོ། །དེ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པ་ནི་དེ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པའོ། །འོད་

གསལ་དུ་བརྟག་པའི་ཆེ་མཁའ་གི་རྣམ་ཏྲོག་གིས་མི་ཕྱེད་པས་དོ་རྩེ་ཞེས་བྲ་ལ་དོན་དེ་ཉིད་བཤད་
 པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་སོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཞེས་སོགས་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་ཕུང་སོགས་འོད་
 གསལ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་དུ་དེ་ནས་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་སོ། །དོ་རྩེ་དོ་བོར་གནས་པ་ནི་སྤང་བ་སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་མཆེད་པ་ཉར་ཐོབ་ལ་ཉར་
 ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་ན་གནས་
 པའི་སེམས་ཅན་སོགས་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ནི་འོད་
 གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་ཞེས་སོགས་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་
 བས་སྐྱབ་པ་པོས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་བའི་དོན་དང་། དེས་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་
 ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དོ་རྩེ་ས་པོན་ཨོ་དང་གསུང་དོ་རྩེ་ས་པོན་ལྷུང་དང་
 ཐུགས་དོ་རྩེ་ས་པོན་རྩྱ་གསུམ་པོ་དེ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འདར་མི་རུང་
 བའི་དོན་གྱིས་ན་དམ་ཆེག་གོ། །ཨོ་ལྷུང་རྩྱ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ཐུག་མཆན་དང་། དེ་
 ལས་བྱུང་བ་སྐྱ་རྩྱ་གསལ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་གིས་མི་ཕྱེད་པས་དོ་རྩེ་ཞེས་བྲ་ལ་དོན་
 དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་སོ། །རིག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པ་ལས་ཐུག་མཆན། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྩྱ་གསལ་པར་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མགོན་
 པོ་ལྔ་བྱ་ནི་རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཞུགས་སོ། །འདི་གཞི་དུས་ལ་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་
 མོ། །དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ནི། བར་སྤྱོད་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་ཆོས་
 མཐུན་ནོ། །དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱར་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་སྐྱེ་བོར་གཞུགས་ཕུང་
 གི་ངོ་བོ་ཨོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་སྤང་ཞེས་པ་ནས། ཞང་མཐེམ་གཉིས་སུ་གཞོད་མཛེས་
 རྒྱལ་པོ་འགོད་པའི་བར་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརྒྱབས་དང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་གྱི་
 བར་ནི་དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སའི་བར་གྱི་དོན་ཏེ། གཞི་དུས་ལ་བར་དོ་མངལ་
 དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་རྒྱ་དགྲའི་བར་ལ་རང་གི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ལུལ་

དང་ཡན་ལག་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་
གསུམ་པ་ལྟ་བུར་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་འདིས་སེམས་དབང་སྤུམ་བཅེགས་ཐིན་མ་ཐག་པའི་སྐབས་དེ་སྦྱང་གཞི་ལ་བར་དོ་ཐ་
མལ་པའི་ཤའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཆེ་དགྲུ་འོ་བཅུའི་མཐར་མངལ་སྒྲོར་ཐོན་པ་ན་ཐ་མལ་
པ་རྣམས་གྱིས་མཛོད་སྤུམ་ཏུ་མཐོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྒྲོན་པའོ། །སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་
བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་གཉིས་གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་པའི་ཤའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་དེ། ཁམས་རགས་པའི་
སྐྱལ་སྐྱེ་བཟུང་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་སྐྱལ་སྐྱེ་
དོར་སེམས་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་མཐོང་མི་མཐོང་གི་བྱུང་པར་དངོས་གནས་ལ་མེད་ཀྱང་སྒྲོས་དེ་
ལྟར་མོས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་ལུས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟོ། །སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་སྐྱེ་ལུས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མོ། །དམ་ཆེག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ལ་
ལ་ས་མ་ཏུ་ཞེས་པའི་དེས་ཆེག་གིས་བཤད་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འོད་གསལ་ཏུ་བརྒྱག་པས་
རོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྐྱེས་པའི་
དོན་ཡང་དོ་རྩེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེའོ། །དོན་དེ་ཉིད་བཤད་
པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་སོ། །རིག་པ་ཆེན་པོ་ནི་རིག་པ་མཆོག་སྟེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལོ། །སྐྱེས་
བུའི་གཟུགས་ནི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་
གཟུགས་སོ། །དེ་འདྲ་པའི་བྱང་འཇུག་འོངས་སྐྱེ་དེ་གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་གྱི་ཤའི་མིག་གིས་
དངོས་སུ་མ་མཐོང་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལས་བསྐྱབས་པའི་
ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྐྱལ་སྐྱེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་བརྒྱབས་སའི་བར་གྱི་དོན་
ནོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་ཐག་ཏུ་སོགས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་
རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་པར་གྱུར་ནོ།།

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་པོ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམ་པར་སྤང་མཛད་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བྱུགས་ཀ་ནས་ཐོན་ནས་བྱང་སྟེ་ཆེད་
 ཏུ་བཞུགས་པ་འདི་ཆེད་ཏུ་བཞུགས་དོ། །ཞེ་མ་ཉི་མེ་རོ་མཆར་ཏུ་བྱུང་བའོ། །གང་ལ་རོ་མཆར་ཏུ་བྱུང་
 པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོགས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་སྐུ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་
 ལྷའི་སྐུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱུན་གྱི་མན་ངག་སྟོན་
 མིན་ལ་གསང་ཞིང་སྤང་བར་བྱའོ། །རྗེ་སྤྲུལ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་བྲལ་ན་ཅི་འབྲུག་པའི་རྟོག་དཔྱད་
 ཅན་གྱིས་བརྟགས་ཀྱང་ངེས་མི་རྒྱས་པས་རབ་ཏུ་མི་རྟོག་ཅེས་བའོ། །ལམ་དེ་ཉམས་སུ་སྤངས་
 བ་སྤྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ཏུ་མི་གནས་པས་གནས་མེད་
 པའོ། །སྤྲེའི་བཞིན་པའོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ལྷའི་སྐུ་བྱང་བ་ཅམ་ལ་རོ་མཆར་བར་སྟོན་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། ཟེལ་གཞོན་རྗེ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནས་དམ་ཆེག་འབྱུང་བ་རྗེ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་
 གྱི་མཛད་པ་བསྟན་པ་འདིས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་མཛད་ཏུ་བྱུང་བ་འབྲེལ་པས་དེའི་དོན་བཤད་
 པ་བཞིན་ཏུ་ཐོན་ནས་བྱང་བ་ལ་རོ་མཆར་བར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བྱུག་འཆལ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ། དེ་ལ་སྟོན་པས་
 རྒྱུད་དོན་རྟོགས་དཀའ་བས་སྟོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ། འཁོར་ནམས་གྱིས་སྤྲུང་ཡང་བསྐྱར་ཏེ་
 གསོལ་བ་བཏབ་པ། དེའི་ལན་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗོད་རྗོད་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ཉེར་སྟོན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པ་སྟོས་པ་སོགས་ཏེ་བྲང་དོན་
 འོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དང་ལྷན་
 པའི་རིག་མའི་མཆོད་པ་སྟོས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སོགས་ཏེ། དེས་དོན་འོ། །བྱུག་འཆལ་ནས་འདི་
 རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་ཏེ་ཞེས་སྟེལ་ལོ། །དེ་ལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཆུལ་བཞིར་བཤད་པ་ལས་ཡིག་དོན་
 འོ། །སྐུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་ནི་འདུ་རྒྱུའི་གསང་བའོ། །དེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
 རྗོད་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་འདུས་པའི་དོན་འོ། །

སྐུ་བ་པ་པོ་ཡལ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ཀྱི་རྗོད་རྗེ་དང་པལ་གཉིས་འདུ་རྒྱུའི་གསང་བའོ། །དེ་

གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི་འདུས་པའི་དོན་ཏེ་སྤྱི་འདོན་དོན་ལོ། །ཤེས་རབ་སྤང་བ་དང་ཐབས་མཆེད་
 བ་གཉིས་འདུ་རྒྱུའི་གསང་བ་དེ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཆ་མཉམ་པའི་ཉེར་ཐོབ་ནི་འདུས་པ་སྟེ་སྤང་
 བ་སེམས་སྤྲོས་སོ། །སྦྱབ་པ་སོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཨ་ཕ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཕྲུལ་སྤྲོད་མས་སྤྲོད་གཉིས་འདུ་རྒྱུའི་གསང་བ་དེ་
 གཉིས་སྤྲོད་འབྲུག་པ་ནི་འདུས་པའི་དོན་ལོ། །སྦྱབ་པ་སོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པར་ཞུགས་པའི་སྟོན་པས་
 གྱིས་གཏུམ་མོ་སྤྲོད་པས་ཁམས་དཀར་དམར་ཁུ་བ་ཅ་སྟོང་སྤྲུག་བདུན་ཅ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཐབས་པ་ནི་འདུ་རྒྱུའི་གསང་བ། དེ་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་འདུས་པའི་དོན་ཏེ་
 དེ་གཉིས་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲོས་སོ། །ཁམས་ཁུ་བ་རྒྱ་རྒྱུའི་ལམ་ནས་རྩོམ་ཅོམ་ལོར་བྱའི་ཅེར་སྟེན་
 བ་ན། ལྟན་ཅིག་སྟེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་འདུ་རྒྱུའི་གསང་
 བའོ། །དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པ་ནི་འདུས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་བ་སེམས་སྤྲོས་སོ། །

ཡང་རྒྱང་ནང་དུ་འདུག་པ་གནས་པ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་གི་
 གདངས་སུ་ཡོད་པ་སྦྱ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟེ་འདུ་རྒྱུའི་གསང་བའོ། །དེ་སྦྱར་དོར་བཟུམ་
 བས་པའི་སྟོན་པས་གྱིས་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཨ་ཕ་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་དུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་
 གནས་ཐིམ་གསུམ་བས་པ་ནི་འདུས་པའི་དོན་ལོ། །དེའི་སྟོན་པས་གྱིས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
 ཤར་བ་ནི་འདུ་རྒྱུའི་གསང་བའོ། །དེ་གསུམ་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་ལ་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་ཤར་བ་འདུས་
 པའོ། །འདི་ཡང་སྤང་བ་སེམས་སྤྲོས་སོ། །གསང་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་
 དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་ནི་འདུ་རྒྱུའོ། །དེ་གཉིས་རོ་སོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་འདུས་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་
 ཏུ་བཤད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་མན་ངག་སྟོད་མན་ལ་གསང་ཞིང་སྤྲོད་པར་བྱ་བ་
 རོ་རོ་སྟོད་སོ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅོམ་ལྟན་འདས་
 གྱིས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་སེམས་རོ་རོ་རོ་རོ་རོ་རོ་རོ་རོ་རོ་
 གི་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཞེས་གཉིས་གསུངས་
 པ་ནི་རོ་མཆར་བ་སྟེ་འདིས་རྒྱུད་གསུང་བར་དོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མིང་ཅན་གྱི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་གཞན་

ནམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ནམས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་བར་གསུངས་པས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ན། བརྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་གསུངས་པས་སྒྲིབ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མཛད་པ་ཞེས་པ་ནས། བདག་པོ་རྩི་ཆེ་འཆར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །གང་ཞེས་པ་ནས། གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་ཡང་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ཡན་ཆད་དོན་གཞན་ལ་སྟེ་འགལ་བས་བསྟན་པས་དགོངས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནི་སྟེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་སྟེ་འདིས་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་བསྟན་ཏེ་ཡིག་དོན་ནོ། །ཡང་སྟེ་གསང་བ་ཙྰ་གསུང་གི་གསང་བ་ལྷན་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་རྩི་གསུམ་ལས་ལྟ་བུའི་དཔེ་ལ་ནི་སྟེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟེ་སྟེ་འདི་དོན་ནོ། །སྟེ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བཞེན་པ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ནི། སྟེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟེ་སྟེ་ཐོབ་དོན་ནོ། །སྟེ་འདི་གསང་བ་སྟེ་རྩི་ཆེ་གསུང་གི་གསང་བ་གསུང་རྩི་ཆེ་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཐུགས་རྩི་ཆེ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནོ།།

དེ་དག་སྟོན་པར་མི་སྟོ་བ་དེ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་མཛད་དེ་ཡང་དག་པར་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་སྟེ་ལ་ལོ། །གང་ལ་ན་མངོན་གྱུར་ལ་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རེས་འབྲུག་ལ་སྟོབ་མ་ནམས་ལའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོན་པ་ཏེ། དེ་ལ་ཚུལ་བཞི་ལས། ཡིག་དོན་ནི་རྩི་ཆེ་སྟེ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་ལ་ལ་དམ་ཆེག་སྟེ་འདེམ་བར་མི་བྱ་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་འབྱུང་བའི་རྩི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆེག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་གསུང་ཐུགས་དང་སྟོབ་མའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མ་ཕྱེད་པར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་མཛད་དེའོ། །འདིས་སྟོབ་མ་ལ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་དང་། རིག་པའི་དབང་ལྟ་དང་རྩི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ཆེ་སྟོབ་མ་དང་དབང་ལྟས་རིགས་དེ་དང་དེའི་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྟུན་པར་ཏེ་འབྲུག་པ་སོགས་བསྟན་ནོ། །སྟེ་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩི་ཆེ་དམ་ཆེག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ཐུག་པོའོ། །ཆེག་གི་སྐད་དོད་པ་ད་གནས་ལ་ཡང་འབྲུག་

པས་བྱག་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་གནས་ཏེ་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་ནི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སོ་སོ་འོ། །འདིས་གྲང་
བྱམ་དབང་གི་ཆེ་སྟོབ་མ་དང་དབང་རྗེས་རིགས་བྱག་གི་ལྷ་སོ་སོ་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་
པར་བསྟན་ནོ། །སྤྱི་ལོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྗེ་དམ་ཆེག་ནི་སྤྱི་ལོ་ལ་
ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ལྷ་བ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་པ་
པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་གནས་སོ། །འདིས་གསང་བའི་དབང་བསྟན་ནོ། །

ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྗེ་དམ་ཆེག་ནི་སྤྱི་ལོ་ལ་པོ་ཡུམ་མཉམ་
པར་སྦྱར་བའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་དཀར་པོ་ལྷ་བ་དོན་རྗེ་ལོ་རྒྱུད་ཅེར་བབས་པ་ཕྱིར་
མ་འཕོས་པ་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་གནས་སོ། །འདིས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྟན་
ནོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྗེ་དམ་ཆེག་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟགས་ལྟག་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ།
དེ་ལས་སྦྱང་བ་མཆེད་པ། དེ་ལས་སྦྱང་བ་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་
བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྷ་ལས་བྱང་འཇུག་གི་སྦྱར་ལངས་པའི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
ལོངས་སྤྱོད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོབ་མ་ལ་ཆེག་གིས་བདུན་པའི་སྟོན་སྟོན་གྱི་དམ་ཆེག་གི་དབང་
བཞི་པ་བསྐྱར་བའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མཛད་དེ་འོ། །དཔོན་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན། སྟོན་བྱུང་
ལ་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོབ་མས་ཟག་པ་མེད་པའི་
བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱོར་བར་བཞུགས་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།
མངོན་པར་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་བཞུགས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིར་དུ་འོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན། ལྷ་ལྷག་མ་ཁ་འགོངས་ལྟགས། དེ་ལྟར་བྱ་དཔོན་
པའི་སྦྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རིགས་ལྷ་སྦྱལ་པ། ཡུམ་བཞི་སྦྱལ་པ། ཁྲོ་པོ་བཞི་སྦྱལ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་
སོགས་ནས་དོན་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྟོན་བྱུང་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་རྗེས་འཇུག་ལ་དོན་
སྟོབ་དཔོན་ནོ། །སྟོན་བྱུང་ལ་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་
སྟོབ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་མཁུན་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་མ་རིག་པའི་

ལུན་པ་སེལ་བ་ན་སྒྲོན་མ། རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བྱེད་པས་རྩོམ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
 བར་ཞུགས་ཏེ་ཞེས་བ་ཡིག་དོན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་
 བར་བྱེད་པས་ན་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྩོམ་ཆེ་ཆེ་སྟེ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སོགས་
 ཏེ་སྦྱིལ་དོན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་སྒྲུང་བར་བྱེད་པས་ན་སྒྲོན་མའོ། །རྟོག་པས་མི་བྱེད་པས་རྩོམ་ཆེ་
 ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་ཏེ་སྤྲས་དོན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་གསལ་ལོ། །དེས་དེ་ཁོ་བ་ཉིད་ཡུལ་
 དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པས་སྒྲོན་མའོ། །རྟོག་པས་མི་བྱེད་པས་རྩོམ་ཆེ་
 ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གོ །ཞེ་སྒྲུང་གི་རིགས་མི་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་གི་སྟོང་པོའི་སྟོང་
 པོ་ཉི་སྟོང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྩོམ་ཆེ་ལས་སྒྲུང་དོ་ཞེས་བ་ནི་ལྟ་དང་ཐུགས་
 དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བརྩ་རྒྱུ་ཅེས་བ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཞེས་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་
 མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྩོམ་ཆེ་ཅེ་ལྷ་བ་ཐུག་མཆོན་དུ་འཛིན་པས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་སྟེ་བར་དོན་
 ནོ། །སྒྱུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དང་ཐུགས་རྩོམ་ཀྱི་འོད་གསལ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་རྩོམ་ཆེ། དེ་
 རང་གི་དོ་ཐོར་འཛིན་པས་འཆང་སྟེ་དེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ནས་འདི་ཅེས་བ་ནས་རིག་པའི་སྒྲེས་བྱ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པའི་སྒྱུ་ཐུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཐབས་ཀྱིས། ཅུ་ཞལ་ནག་པོ་གཡས་ཞལ་དཀར་པོ་གཡོན་ཞལ་
 དམར་པོའི་ཚུལ་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྩོམ་ཆེ་ཆེ་གཙོ་བོའི་
 ཐུགས་ཀ་ལ་སྤྲར་ཞུགས་སོ། །སྤྲ་རི་བཞིན་པའོ། །འདིར་འདི་ཡན་ཆད་དང་པོ་སྦྱོར་བར་མཛད་ལ།
 སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་མི་བསྐྱེད་པ་འབྲིན་པ་མན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་མཛད་པ་
 གཉིས་མི་མཐུན་ནོ་སྟམ་ན། མདོར་བྱས་ཀྱི་དེ་རྩོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་མི་
 བསྐྱེད་པ་འབྲིན་པ་པོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྟོས་ནས་མི་བསྐྱེད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྒྲུང་
 མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲུང་གཙོ་བོ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་སྟོན་སྟུགས་
 རྣམས་ཀྱི་འབྲིན་པ་པོ་ཡིན་པས་དང་པོ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའོ། །རྣམ་སྒྲུང་འབྲིན་པ་ནི་དེ་ནས་སོགས་
 ཏེ་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་གཟུངས་དཀྱིལ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཐེན་ཏོ། །

གཏི་ཐུག་ནམ་པར་དག་པ་ནམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆོག་གི་སོགས་སྤར་ལྷར་རོ། །རྩི་
 བ་རྩི་ཀ་ཅེས་པ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཞེས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བཅུ་གཉིས་པ་ཐུག་མཆོན་དུ་
 འཛིན་པས་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་སྟེ་བྱང་དོན་ནོ། །ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུས་བདུད་བཞི་ཐེལ་གྱིས་
 གཞོན་པར་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཏེ་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ནས་འདི་ཞེས་པ་ནས་སྤྱན་སྤར་ཏེ་མདུན་དུ་
 བཞུགས་སའི་བར་སྤྱ་མས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱ་རི་བཞིན་པའོ། །རིན་འབྱུང་འབྱེན་པ་ནི་དེ་
 ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཐིག་ལའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པ་ལས་རིན་འབྱུང་གི་སྐྱུར་བསྐྱེད་པ་ནི་འབྱུང་བའི་རྩི་རྩེ་དཔལ་ཏེ་དེ་དབྱེད་བར་བྱའོ་སྐྱུ་དུ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཟུང་འཇུག་
 གི་སྐྱ་ནི་རྩི་རྩེ་དཔལ་ཏེ་དེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་མི་འཛིགས་པའི་དཔལ་ལམ་ཏོག་པོ། །དེ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ་བྱང་དོན་ནོ། །རྩི་རྩི་ཀ་ཅེས་པ་ནི་རིན་ཆེན་འཆང་སྟེ། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགྲ་
 པ་ཐུག་མཆོན་དུ་འཆང་བས་ན་རིན་ཆེན་འཆང་སྟེ་བྱང་དོན་ནོ། །ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་
 སྐྱའོ། །དེ་རང་གི་རོ་བོར་འཆང་བས་རིན་ཆེན་འཆང་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །

དེ་ནས་འདི་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྷར་ལས་ནམ་མཁའ་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་
 པས། སེར་པོ་ཞེས་སོགས་བཞུགས་སའི་བར་སྤྱ་རི་བཞིན་པའོ། །འོད་དཔག་མེད་འབྱེན་པ་ནི་དེ་
 ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱན་ཅིག་སྐྱེས་
 པའི་དགའ་བའོ། །དེའི་རྒྱན་ཏེ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ཐིག་ལའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འོད་དཔག་
 མེད་ཀྱི་སྐྱུར་བསྐྱེད་པ་ནི་རྩི་རྩེ་སྟེ་དེ་འབྱུང་བར་བྱའོ་སྐྱུ་དུ་ཅེས་སོགས་ཏེ་བྱང་དོན་ནོ། །

ཡང་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལའོ། །དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཟུང་འཇུག་
 གི་སྐྱ་ནི་རྩི་རྩེ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཞེས་པ་
 ངེས་དོན་ནོ། །ཨ་རོ་ལི་ཀ་ཅེས་པའི་ཨ་ནི་མ་ལུས་པ། རོ་ནི་འཁོར་བ་ལི་ཀ་འདས་པ་སྟེ་བྱང་དོན་
 ནོ། །རོ་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྟེ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ནས་ཞེས་སོགས་བཞུགས་སའི་བར་ནི་སྤྱ་རི་བཞིན་པའོ། །དོན་གྲུབ་འབྱེན་པ་ནི་དེ་

ནས་བཙུགས་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པ་གདོན་མི་བ་བའི་མཆོག་ནི་དོན་
 ཡོད་གྲུབ་པའོ། །དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལས་མི་འདའ་བས་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་དེའི་སྐྱེ་བྱ་ག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་རྒྱ་དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྐྱེ་བ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བྱང་དོན་ནོ། །ཡང་གྲུབ་
 པ་གདོན་མི་བ་བའི་མཆོག་། དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཏེ་མཆོན་མ་མེད་པའི་དངོས་
 གྲུབ་སྟེར་བ་ལས་མི་འདའ་བས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་
 སྟེ་དེས་དོན་ནོ། །དམ་ཆོག་འགྲུགས་པའི་རིགས་ནི་དོན་གྲུབ་སྟེ་དེའི་སྟོམ་བཞས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་
 ཉམས་ཆགས་གསོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བྱང་དོན་ནོ། །ཡང་དམ་ཆོག་ནི་རྒྱང་སྟེ་དེའི་ནལ་འབྱོར་
 ཀྱིས་ཁམས་དཀར་པོ་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་པར་དུ་འགྲུགས་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་
 པ་དེས་དོན་ནོ། །བྱ་རྒྱ་ནི་ཤེས་རབ། རྒྱུ་ནི་འཛིན་པ་སྟེ་བྱང་དོན་ནོ། །ཡང་བྱ་རྒྱ་ནི་ཐེག་ལེ། དེ་
 རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འཕོ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུ་གི་དོན་ཏེ་དེས་དོན་ནོ། །དེ་ནས་འདི་ཞེས་སོགས་
 བཞུགས་སོའི་བར་ནི་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྤང་མི་བསྐྱེད་པ། གཏི་ཐུག་རྣམ་སྤང་། འདོད་ཆགས་འོད་དཔག་མེད།
 ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་རིན་འབྱུང་། དམ་ཆོག་དོན་གྲུབ་སྟེ་རིགས་ལྡར་གཏོགས་པ་འདི་རྣམས་དེ་སྟེར་
 བསྐྱེད་ནས་བསྟོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱུབ་པ་པོ། ཐར་པ་སྐྱུབ་པར་འདོད་པ་དང་། འདོད་ལྷལ་
 ཀྱི་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྐྱུབ་པ་པོ་ཞེས་པ་བྱང་དོན་ནོ། །ཡང་ཞེ་སྤང་སོགས་ལྟ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྟའོ། །རིགས་
 ལྡར་གཏོགས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་སྐྱུབ་པ་པོའོ། །སྐྱུབ་པ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རིག་
 མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པ་དང་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་རབ་
 ཏུ་སྐྱུབ་པའོ་ཞེས་པ་དེས་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཡང་
 བཙུགས་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོ་རྩོ་འཛིན་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེ་ཆེན་
 བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་རྩོ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་མ་
 གྱི་སྟེ་དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྐྱེ་བ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 བས། རྩོ་རྩོ་འཛིན་མི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་མཆོག་སྐྱ་མ་གྱི་འདི་གཙོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་

སོགས་སྐྱེ་ཁྲི་བཞིན་པའོ། །དེ་ལ་ར་ཉི་མེ་ཞེ་སྤང་དགའ་མ་སྟེ་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་གི་རིགས་མི་བསྐྱེད་པ་
ལ་དགའ་བས་ན་ཞེ་སྤང་དགའ་མ་སྟེ་བྱང་དོན་ནོ། །ཞེ་སྤང་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་གསལ་ལ་དགའ་
བས་ན་ཞེ་སྤང་དགའ་མ་སྟེ་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ནས་འདི་ཞེས་སོགས་ལ་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་གཙུག་མོ་
དེ་ཉིད་བྱུང་མེད་སྟེ་སྤྱི་ལོ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྱུར་བཞུགས་
སོ། །ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གསལ་གཉིས་སུ་བདེན་བྲལ་གྱི་གྱུར་བཞུགས་ཞེས་བསྐྱུར་བ་
ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་རྣམས་སྐྱེ་ཁྲི་བཞིན་པའོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་སྟེ་རྣམ་སྤང་ལ། བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་རྟེན་སྟེ་མཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྩོམ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྤྱན་མ་སྟེ། དེ་དབྱུང་བར་ཞེས་སོགས་ནི་སྐྱེ་ཁྲི་བཞིན་པའོ། །མོ་ཏ་ར་ཉི་མེ་གཉི་མུག་
དགའ་མ་སྟེ། དེ་ལ་གཉི་མུག་གི་རིགས་རྣམ་སྤང་ལ་དགའ་བས་ན་གཉི་མུག་དགའ་མ་སྟེ་བྱང་དོན་
ནོ། །ཡང་གཉི་མུག་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་གསལ་ལ་དགའ་བས་ན་གཉི་མུག་དགའ་མ་སྟེ་ངེས་
དོན་ནོ། །དེ་ནས་འདི་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྟེ་སྟོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྱུར་བཞུགས་སོ་ཞེས་པ་ལ། བ་
ཆ་བ་ཀྱིས་མེ་མཆམས་ཀྱི་གྱུར་བཞུགས་སོ། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལེགས་སོ། །དེ་རྣམས་སྐྱེ་ཁྲི་བཞིན་
པའོ། །ཆོག་ལྷག་མ་རྣམས་སྤྲུལ་པས་རིགས་བསྐྱེདོ། །

དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འཛིན་པ་
འོད་དཔག་མེད་རྟེན་སྟེ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོས་དཀར་མོ་སྟེ། དེ་དབྱུང་
བར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་གཟུགས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་
བཞིན་པའོ། །ར་ག་ནི་ཆགས་པ། ར་ཉི་མེ་དགའ་མ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དགའ་མ་ཞེས་པ་ལ། འདོད་
ཆགས་ཀྱི་རིགས་འོད་དཔག་མེད་ལ་དགའ་བས་ན་འདོད་ཆགས་དགའ་མ་སྟེ་བྱང་དོན་ནོ། །ཡང་
འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་གསལ་ལ་དགའ་བས་ན་འདོད་ཆགས་དགའ་མ་སྟེ་ངེས་དོན་
ནོ། །དེ་ནས་འདི་ཅེས་སོགས་ནི་སྐྱེ་ཁྲི་བཞིན་པའོ། །དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་
ཚུལ་བཞི་ལས། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐྱེད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཛིག་
པས་སྐྱེ་བ་རྩོམ་ཞེས་པ་ཡིག་དོན་ནོ། །སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པས་རྩལ་པའི་དོན་ཅན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་རྩོ་

རྗེ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་དང་རྒྱ་ལྗེ་བཞི་ཀའི་སྤྱོད་མཛད་ཏུ་སོང་བའི་སྤྱི་དོན་ནོ། །ཡང་ཐབས་སྤང་བ་
མཆེད་པ་སྤྱད་དང་། ཤེས་རབ་སྤང་བ་གསུང་དང་། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ཐུགས་ཏེ།
དེ་དག་སྤང་བ་སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་ཉེར་ཐོབ་དཔེའི་འོད་གསལ་དུ་
ཐེམ་སྟེ་དེ་ལྟམས་མི་སྤང་བ་ནི་སྤྱི་བ་དོན་རྗེ་སྟེ་སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་སྤྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྤྱི་བ་པའི་ཕུང་ཁམས་ལྟམས་དང་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མོ། །

དེ་དག་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་
བཅུག་ནས་འཇུག་ཡལ་བ་སྤྱང་མི་སྤང་བར་གྱུར་བ་ནི་སྤྱི་བ་དོན་རྗེ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཆང་བ་དོན་
ཡོད་གྲུབ་པའི་བཅུན་མོའི་མཆོག་སྟོལ་མ་འདི་ཅས་སོགས་སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །བརྗེ་ར་ཉི་ཅི་དོན་རྗེ་
དགའ་མ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་རྗེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་དགའ་བས་ན་དོན་རྗེ་དགའ་མ་སྟེ་བར་དོན་ནོ། །ཡང་
དོན་རྗེ་སྤྱང་མི་བྱེད་པའི་འོད་གསལ་ལ་དགའ་བས་ན་དོན་རྗེ་དགའ་མ་སྟེ་རེས་དོན་ནོ། །དེ་ནས་འདི་
ཅས་སོགས་སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བཅུན་མོ་དེ་ལ་སྤྱན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་བཅུན་མོ་དང་། རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་བཅུན་མོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་
སྤྱན་ཅིག་པའི་བཅུན་མོའི་མཆོག་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །དམ་ཆོག་ཅེས་པ་འགྱུར་གསར་གཉིས་
ན་མེད་པ་སྤྱང་ལེགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཙུམ་
སྤྱན་འདས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད། ལྟམ་པར་སྤང་མཇུག་ཀྱིས་རིགས་བདག་མཇུག་ནས་དབང་
བསྐྱུར་བའི་དོན་ཀྱིས་ལྟམ་པར་སྤང་མཇུག་དོན་རྗེ་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱོ་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་
དེ། དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་སོགས་ཀྱི་བགེགས་བསྐྱུར་བའི་
སྟོན་པ་ཁྱིམ་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱོ་པོ་ཆེན་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་འདི་ཅས་སོགས་སྐྱ་རི་
བཞིན་པའོ། །ཡ་སྤྱུ་གྱི་ཉ་ཅས་པའི་ཡ་མ་ནི་གཤིན་རྗེ་མའི་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཨ་ཕུང་ནས་ཨ་ཕུ་

ཞེས་བྱས་ན། མཐར་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གྱིང་ཅེས་པ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་སྟེ་གཤེན་རྩེ་མཐར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལ་གཤེན་རྩེ་སྟེ་རན་སོང་དུ་སྟེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མཐར་ཉེ་ཟད་པར་བྱེད་པས་གཤེན་རྩེ་
མཐར་བྱེད་དེ་བྱང་དོན་ནོ། །ཡང་གཤེན་རྩེ་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་འོད་གསལ་གྱིས་མཐར་ཉེ་ཟད་པར་
བྱེད་པས་ན་གཤེན་རྩེ་མཐར་བྱེད་དེ་ངེས་དོན་ནོ། །

དེ་ནས་འདི་ཞེས་སོགས་ལ་སྟེ་བའི་ཆེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་རྒྱུར་གཤེགས་ཤིང་
འགག་པ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་པར་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་བགེགས་
གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་སྟེ་འདིགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་
བཞུགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་རྩེ་བཞིན་པའོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ནི་རིན་འབྱུང་སྟེ། དེས་རིགས་བདག་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱུར་བས་
རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱོ་པོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དེ། དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་དུ་ཅེས་སོགས་སྟེ་རྩེ་
བཞིན་པའོ། །བརྒྱུད་ཀྱི་ཉེ་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ། ཡུལ་གྱི་ཉེ་པའི་མཐར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མཐར་ཉེ་ཟད་པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དེ་བྱང་དོན་ནོ། །ཡང་ཤེས་
རབ་ནི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་འོད་གསལ་གྱིས་མཐར་ཉེ་ཟད་པར་བྱེད་པས་ན་
ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དེ་ངེས་དོན་ནོ། །

དེ་ནས་འདི་ཅེས་སོགས་ལ་རྩོམ་ཁྱོ་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བགེགས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་
འདིགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་འཇུག། ཡང་ན་རྩོམ་ཁྱོ་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འདིག་རྟོག་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ་
དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་འདིགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་
སྟེ་རྩེ་བཞིན་པའོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་
ནི་འོད་དཔག་མེད་དོ། །དེ་རྩེ་མགྱོག་གི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩེ་མགྱོག་ལ་རྩོམ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་བྱང་དོན་ནོ། །ཡང་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལོ། །དེས་འབྱུང་གནས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་འཇུག་གི་རྩེ་མགྱོག་ནི་རྩོམ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འདིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཞེས་པ་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༧ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༡ དེས་རིགས་བྱས་ནས་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འཆང་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་
དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །བརྒྱུ་ཉི་ཉ་ཅེས་པ་ནི་བརྒྱ་མཐར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་བརྒྱ་ཆུས་མ་གོས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་ཤིང་ཉོན་མོངས་མཐར་ཉེ་ཐད་
པར་བྱེད་པས་ན་བརྒྱ་མཐར་བྱེད་དེ་བར་དོན་ནོ། །ཡང་བརྒྱ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་བརྒྱའོ། །དེའི་མཐའ་ནི་
དེའི་ནང་སྟེ་དེའི་ནང་དུ་རྩི་རྩི་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་རྩིགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པ་ནི་
བརྒྱ་མཐར་བྱེད་སྟེ་རིས་དོན་ནོ། །དེ་ནས་འདི་ཅེས་སོགས་ལ་གསུང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་
ཅན་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཉ་མཁུན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱུ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སྐྱ་རི་བཞིན་
པའོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཕྱགས་ནི་
དོན་ཡོད་གྲུབ་པའོ། །དེས་རིགས་བདག་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་གྱིས་རྩི་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཁྲོ་བོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་དེ། དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྟེ་ཉི་ཉ་ཅེས་སོགས་སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །འཇུག་
ཉ་ཉི་ཉ་ཅེས་པ་ནི་བགེགས་མཐར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འཛོམས་པར་
བྱེད་པས་བགེགས་མཐར་བྱེད་དེ་བར་དོན་ནོ། །ཡང་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མ་སྟོ་མས་པའི་
རྒྱུ་གྱིས་ལུས་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས་དེ་དག་བགེགས་ཡིན་ལ། དེ་ཨ་མ་རྩུ་རྩུའི་ནང་ནས་
ཁམས་ལྷན་པ་བསམ་པས་ཐད་པར་བྱེད་པས་བགེགས་མཐར་བྱེད་སྟེ་རིས་དོན་ནོ། །དེ་ནས་འདི་
ཅེས་སོགས་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཅན་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ། བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཕྱགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་
པའི་ཆེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་སེམས་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་འགྲེལ་
པར་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི་མཐའ་གཅིད་དུ་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཕྱགས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ལུ་སྟེ་དང་པོའོ། །

༥ བཞི་པ་ནི། སྒྲོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས། ལེའུ་དང་པོ་མཐའ་དྲུག་གི་བཤད་པའོ་

ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་དེ་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ལེའུ་གཉིས་པ་
ནས་ལྷ་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་དྲུག་པ་ནས་དབྱ་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་དང་། བཅུ་
པ་ནས་བཅུ་གསུམ་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར་གྱིས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་ལེའུས་
བཤད་ཚུལ། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་མཆོག་གི་ལེའུས་
བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལེའུ་སྤྱི་ཕྱི་འཛམས་སྐྱར་བ། ལེའུ་ཡི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུ་
ཡི་མཆོན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷན་ལེའུ་དང་པོར་
རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟན་ནས། ལེའུ་གཉིས་པ་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་
ཅུང་ཟད་ཅམ་བསྟན་ཡང་། གཙོ་བོར་ལེའུ་དང་པོར་གསུངས་པའི་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
དང་། འོད་གསལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། ཟུང་འདུག་གི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྒྱས་པར་
གཏན་ལ་པབ་པའི་ཕྱིར་ལེའུ་གཉིས་པ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐུག་མཆོད་སྡོན་ཏུ་བཏང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། དེའི་ལན་
བཤད་པ། དེ་ལ་ཆེད་བརྗོད་བྱས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པ་
ནས། བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ། འཁོར་གྱི་བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ། ཐུག་བཙམ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཤད་ཏུ་
གསོལ་ཞེས་བྱང་རྡོ། །གང་གིས་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སོ། །གང་ན་བྱང་བ་དང་རེས་པའི་དོན་
ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྷན་ཏེ། རོ་
པོའི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་མཆོག་གོ། །ཟབ་པའི་
ཁྱད་པར་རྒྱུད་སྤེལ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་གྱི་
གསང་བའོ། །ཤོང་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དེའི་སྒྲ་ན་གཞན་མེད་པའོ། །བྱེད་ལས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ནམ་པར་དག་པར་བྱེད་པས་ན་ལམ་གྱི་སྦྱིང་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྤྱད་པ་པོའི་ཆེག་གིས་མཆོམས་སྐྱར་བ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
པར་གདམས་ཤིང་གདམས་པ་ལྷན་ཏུ་བསྐྱེད་པ། དོན་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གིས་གསུང་

ཚུལ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་སྐྱོད་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ནས་ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་དོན་རྗེའི་བདག་པོ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འཁོར་བྱེད་པའི་བཞུགས་
པ་སོགས་སོ། །འདིར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོ་དེ་བཞུགས་གཤེགས་པས་མཛད་ནས། ལན་བྱང་
སེམས་ལ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་རྣམས་དེ་བཞུགས་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་བསྐྱེད་བྱེད་ཅིང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བསྐྱེད་དགོས་
པས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དང་དོན་དུ་བཤད་པ། དེས་དོན་དུ་བཤད་པ། དེ་ལ་ཆེད་བརྗོད་
མཛད་པ་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པ་འདི་གསུམ་པོ་དེ་འདི་མཐུག་
ཏུ་སྤར་ནས་བཤད་ན། སྐྱེད་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་
སྟོན་བྱང་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་བྱེད་ཀྱིས་ཞེས་དང་། རྗེས་འཐུག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་
པོ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ལུས་ཏེ་སྐྱོད་རྗེ་རྣམ་པར་སྤར་མཛད་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེད་
ཅིག་ཅེས་པས་སྐྱོད་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་བསྟན་ནོ། །རང་གི་ལུས་སེམས་ཏེ་ཐུགས་དོན་རྗེ་མི་བསྐྱེད་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པས་ཐུགས་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་བསྟན་ནོ། །རང་
གི་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ་གསུང་དོན་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པས་
གསུང་བྱིན་བརྒྱབས་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་ལུས་སྐྱོད་རྗེ་རྗེས་བསྐྱེད་དུ་མི་རྒྱང་ངམ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་
ཤས་ཚུང་ཞིང་། ད་ལྟའི་རང་གི་ལུས་འདི་བཅ་པོ་ཡིན་པས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ལྟར།
སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེད་སེམས་ཀྱང་དོན་གཞན་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་སྒྲོག་པའི་བྱིར་
དུ། སེམས་སྐྱོད་རྗེ་རྗེས་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཐུགས་དོན་རྗེ་བསྐྱེད་དུ་མི་རྒྱང་ངམ་
སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཚུང་ལ། ད་ལྟའི་རང་གི་ལུས་བཅ་པོ་ཡིན་པས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་
ཡིན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེད་སེམས་ཀྱང་དོན་གཞན་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་
པ་སྒྲོག་པའི་བྱིར་དུ་ལུས་ཐུགས་དོན་རྗེ་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་གསུང་དོ་
རྗེས་བསྐྱེད་དུ་མི་རྒྱང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཚུང་ཞིང་། ད་ལྟའི་རང་གི་བཅ་པོ་ཡིན་
པས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་གསུང་ཡང་སེམས་ལས་

དོན་གཞན་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་གསུང་དོ་རྗེར་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་
གསུངས་སོ། །སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པ་གསུམ་ཀའི་མཚུག་ཏུ་བྱུན་མོང་དུ་ལན་ཅིག་སྐྱར་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ནི་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བསྐྱོན་པའི་སྐྱེ་
གསུང་བྱགས་བྱུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བསྟན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་ལ་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ནི་སྤང་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་བཞོན་པ་རྒྱང་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ལུས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་
ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བསྐྱེད་ཅིག་པའོ། །ལུས་སེམས་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་
དེ་སེམས་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ་ཆོག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེ་ལྟ་བུའི་དོ་བོར་རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་
པའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྟེ་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་དག་
གིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་བྱགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མ་དག་
པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་སྐྱར་བ་སྟེ་བཅུག་ནས་བྱང་འཇུག་
དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་
ལ་ཨེ་མ་ཉི་ནི་དོ་མཆར་བའོ། །གང་ལ་ན། གུར་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་བྱགས་དོ་རྗེ་ཅན་
ནི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟན་པ་པའོ། །དེ་དོ་མཆར་བའི་རྒྱ་མཆན་
ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལོ། །ཚུལ་གྱིས་སུ་ནི་འོད་གསལ་དེར་སྐྱེ་ལུས་ཞུགས་
པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་
རབ་དུ་བསྐྱགས་པའོ། །དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད་པའོ།

མེད་བཅོ་ལྔ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་གསུང་ཚུལ། འབྲེལ་པས་
བཤད་ཚུལ། མཆན་བྱས་བཤད་ཚུལ་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཁྱིམ་ན། ཆོས་ནམས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་
སྟེ། འོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཤིང་། །རང་བཞིན་དག་པའི་དེ་ཉིད་ལ། །འབྲེལ་བའི་དོ་རྗེ་རབ་དུ་
གསུངས། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། ཆོས་ནམས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱིན་གྱི་དངོས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༣༧ ཟེང་། 3

པོ་རྣམས་ནི། མི་ལམ་དང་འབྲ་བ་ར་རྒྱལ་བ་དེ། རྣམས་ལ་འོ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས། མ་
སྐྱེས་ཤིང་ཞེས་བྲ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱེར་ཞེས་པ་ནི་
སྐྱེ་བ་ཅམ་རྒྱ་ལ་སྟོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྱུ་ལའང་མི་སྟོས་པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་བྱེར། རོ། །རང་
བཞིན་དག་པའི་དེ་ཉིད་ལ། ཞེས་བྲ་བ་ལ། རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །དེས་དག་པ་ནི་རྩྭ་ག་
པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྩྭ་ག་པ་དེས་རྩྭ་ག་པའི་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དོན་རྩྭ་གས་
པའོ། །འོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ལྷ་འི་སྐྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་རྩྭ་ག་པ་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པས། འབྲུལ་པའི་རྩོ་རྩེ་རབ་དུ་གསུངས། ཞེས་བྲ་
བ་ལ། འབྲུལ་བ་ནི་སེམས་རྟག་ཆད་དུ་ལྷ་བའི་སྟོན་པས། རྣམ་པར་འཁོར་བའོ། །དེའི་རྩོ་རྩེ་ནི་རྩོ་རྩེ་དང་འབྲ་
བར་རྟག་ཆད་དུ་ལྷ་བ་འཛོམས་པ་དེ་གཉིས། ཉེ་བར་ཞི་བའོ། སྟེ། །མི་མི་ལམ་རྒྱལ་བའོ། །ལམ་གྱི་དཔེས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བསྟོན་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། གང་དུ་སྤྱང་བ་དེ་རང་གི་
དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ། མི་ལམ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་ནས། རྟག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དང་
ཆད་བྲ་བྱེད་མི་འཐད་པའི། པའི་འབྲུལ་བ་སྟོང་། ཤེས། སོ་བྲ་བར་དགོངས་སོ།¹ ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་དུག །རྩོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དགོངས་²མིན་དུ་
བཤད་པ། རྣམ་སྤྱང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ། མི་བསྐྱོད་
པས་གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ། རིན་འབྱུང་གིས་གསུངས་པའི་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ། སྤྱང་མཐས་གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གསུངས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དགོངས་མིན་དུ་
བཤད་པ། གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྩལ་བཞིར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཙཅ་
ལྷན་འདས་ཞེས་སོགས་ནི་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག། ༡༥ ཞོག ༡༡༥༥ ཟླང་། 3

2 ཞོལ། ཞོག 30 ན ༡ གཙང་། ཞོག 36 ན 2 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཤད་པ།

པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འདུག་གོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །ཐབས་དེ་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པས་ན་རྫོ་རྫོ། །དོན་དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ་ ཞེས་སོགས་ཏེ་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ། སྤྱི་དོན། སྤྱི་པའི་དོན། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་གནད་ཅུང་ཟད་མཐའ་གཙོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ལ་རིག་པས་དབྱེད་པ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོག་པའི་ཆེ་རིག་པས་དབྱེད་པ་ན་མ་རྟོག་པ་དེ་དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་གོ་བར་དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་དུ་བརྩམ་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་དོ་སྟེ་དུ་བརྩམ་ནས་བསྐྱོམ་ན་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱོམ་བྱ་དང་སྐྱོམ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་བསྐྱོམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕྱང་སྒྲུབ་བསྐྱོམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དམིགས་སྤྱི་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅ་རྒྱུ། དེ་ལ་འདིར་ནི་མི་ལམ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་དམ་ཆོག་གི་སྤྱིང་པའོ། །རང་སེམས་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་ན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གནས། །ནམ་མཁའ་རྫོ་རྫོའི་གནས་སེམས་འདི། །ཆོས་མེད་ཆོས་ཉིད་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤྱི་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་དང་མི་ལམ་དཔེ་དོན་ཏུ་སྤྱར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་ནི། མི་ལམ་རྣམས་པར་བཅད་པའི་དམ་ཆོག་སྟེ། དེ་མི་ལམ། རྣམ་པར་གཙོད་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་སྤྱིང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། ཐེ་ཆོས་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིང་པའི་ཆོག་གོ། །རང་སེམས་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་ནི་སེམས་དབྱེད་དམིགས་ནས་དེ་ཁོ་གྲུབ་མ་གྲུབ། པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པས།

སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི། ལ་བཏེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། ཡོངས་སུ་ཤེས། དེ་
ལྟར་བའོ། །ལ། ཚུལ་ལྡན་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་བཅུད་ཀྱི། ཅད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་
པ་ཙམ་སྟེ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་སྒྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གནས་སོ། །མི་ལམ་མཐོང་བའི་དུས་
སུ། སེམས་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ན་མི་གནས་ཏེ། མིག་ཡོར་ཙམ་ཏེ་སྒྲིང་བའི་གཞུགས་བརྟན་ཙམ། དུ་སྒྲིང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ཏེ། རང་གི་སེམས་ཉིད་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ།
གཞན་ན་ཅི་ཡང་མེད་དོ།

གལ་ཏེ་སྟོང་བཅུད་ཀྱན་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་། གང་ན་གནས་
ཤེས། ཉམས་མཁའ་རྫོགས་ཀྱི་གནས་སེམས་འདི། །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཉམས་མཁའ་རྫོགས་ཀྱི་འོད་གསལ་
བའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ནི་ཉམས་མཁའ་རྫོགས་ཀྱི་སེམས་འདིར་འོད་གསལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྟོང་བ་སྟེ་སེམས་དེ་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་གོའོ། ། ཏེ། སེམས་
སུ་མ་ཟད། དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད། ཀྱང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་མི་ལམ། འམ། མ་ལོག་པའི་སད་བའི།
གནས་སྐྱབས་ན་འོད་གསལ་དེ་ལ་གནས་སོ། །སེམས་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ཡོད་དམ་ཅེ་སེམས་
ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡོད་དམ་ཅེས་འདྲི་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བའོ། །ཞེས་
རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པའི་པུ་¹འདེབས་པར་འབྲེལ་ལོ། །ན། ཚུལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་། སྟོང་བ་
ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པམ་སྟུམ་ན་སྟོང་འོད་གསལ་བ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་བཟུང་ནས་བསྟོམ་པ་
ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བསྟོམ་པ་མིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ནི་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟན་
ནོ། །བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་ནས་བསྟོམ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་
པ་མིན་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་
མཆན་མ་མེད་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་
པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གང་ལ་སྟོན་པ་དང་གང་སྟོན་པ་དང་ངེ་

1 ཞོལ། ཤོག 39 བ ༥། གཙང་། ཤོག 36 བ ༩ ལན་འདེབས་

ལྷར་སྒོན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །འདིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་
སྒོན་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་
བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་བྱི་ནང་གི་ཐབས་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཨ་ཐ་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་ཁྱེད་གས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡིག་སྐྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་
གཉིས་སྐར་ནས་དེ་ཅམ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་ན། རྩོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་དེས་ཆོག་གམ་སྟམ་
ན་མི་ཆོག་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་གང་དུ་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །དེ་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་བསྒོམ་བྱར་མེད་དེ། དེ་ལ་དོ་རྗེའི་སྐྱེས་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་སྐར་བ་མེད་པས་
སོ། །འོ་ན་སེམས་དམིགས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མནན་པ་དེ་ཅམ་
ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འོད་
གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྷར་ན་དངོས་པོ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་
བའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། དེ་ལ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །དེ་ལྷར་དབྱང་
པ་བྱེད་པའི་གཞི་སྤྲས་པར་སོང་བས་སྤྲས་དོན་ནོ།

བཞི་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་མེད་དེ། དེ་
ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའོ། །བསྒོམ་པར་བྱ་བ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་
བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་རིགས་འབྲས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དོ་རྗེའི་སྐྱུ་མེད་པས་སོ། །དེ་
ལྷར་ན་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སོ་སོར་བསྒོམ་བྱར་མེད་པས། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་
སྐྱུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་འབྲ་བའི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པ་
པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་བདེན་འཛིན་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་
ནས་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་ལའི་འཕྲོ་ལས། གྱི་བཙུ་ལུན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད། མི་ལམ་དེ་ནི་བདག་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་ལམ་མཐོང་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །མི་ཡང་བདག་

གིས་མི་ལམ་མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དེ་ནམས་ཀྱང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་དང་འདྲ་བ། མི་ལམ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙུན་ལྡན་དངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། རྟོགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྟེད་པ་ནམས་དང་། སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་ནམས་ཀྱང་མི་ལམ་ལ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ།¹ །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ། ཞེས་བཙུན་ལྡན་དངས་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བཙུན་ལྡན་དངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་པར་སྦྱང་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འོད་གསལ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའོ། །དེ་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པས་ན་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོན་པར་ཞུགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་གསུངས་སོ། །སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་སྤང་སྤོང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ནམས་པར་སྦྱངས་པ་ནི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དང་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ལོ། །ཡུལ་ཅན་དེ་འོད་གསལ་དེ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཁྱུང་པ་ནི་བྱང་འཇུག་གི་སྦྱུང་། །བྱང་འཇུག་གི་སྦྱུང་དེ་ཡང་རང་སེམས་གཤོད་ནས་མ་སྦྱེས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཙུན་ལྡན་དངས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ཉི་མི་ཟད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའོ། །དེ་ཉིད་ནི་མི་ཕྱེད་པས་ན་དོ་རྗེ་སྟེ། དེ་ལ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་བྱུབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བདག་མེད་པའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆུལ་འདི་ནི་སྦྱར་མི་ལྟོག་པའི་གོ་འཕང་ཡིན་པས་བརྟན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ རྟོག ༥༢༠ ཟླ་ ༡

པའོ། །ཞེས་བཅའ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་སོགས་ཏེ། བདག་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་ལམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་འདེགས། དངོས་སོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་ངེས་པར་བརྟགས་ནས། གཞན་ཡང་མི་ལམ་དང་སྦྲུལ་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་
ཁྱིམ། གྱེ་བཅའ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་
ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རབ་འབྱེད་ཐ་མ། རྣམ་པ་གསུམ་ལ་མི་ལམ་མཐོང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། མི་
ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྟམ་པས་མི་ལམ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་ཡང་
ཏེ་མི་ལམ་མི་མཁན། བདག་གིས་མི་ལམ་མཐོང་ངོ་མཐོང་བར་བྱའོ། །སྟམ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་གས་རབ་འབྱེད་ཐ་མ་རྣམས། ས་
གསུམ་གྱི་གཉིད་མ་སད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་
སྟེ། མི་ལམ་དང་མཚུངས་པར་མི་བདེན་པ་དང་། མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཞེས་པ་ནི་མི་ལམ་གང་
ཡིན་ཐམས་ཅད་མི་བ་པོ་འེ་འདུན་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྟོན་ཏེ་གཏོང་བའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་ཡིན་པ། མི་ལམ་ལྟར་མི་བདེན་
ཀྱང་གྱུ། སྤྱི་ཆོག་གས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱི་ཆོག་གས་པ། དང་། མི་ལམ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་
རྟེན་པའི་ཉིད་དུ་སྟོན་ནོ། །དཔེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པ་ལས་
རྒྱལ། འདིས་སྤྱོད་གས་བཅུ་འེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཏེ། རྟོགས་པ་རྣམས་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ངེ་སྟེད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེ། སྟོང་ལས་སྟེས་པ་དང་། མངལ་ནས་སྟེས་པ་དང་། རྟོན་གཤེད་ལས་སྟེས་
པ་དང་། རྩས་ཏེ་སྟེས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་མི་མི་ལམ་དུ་ཤར་བའི་གང་ཟག །ལམ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་
བདག་གི་མེད་པའི་གནས་སུ་རྩེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་སྦྲུལ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་སྟེད་པས་ངོ་རྩེ་སྟེ།
དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་གཞུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་

བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་པར་སྤངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་བདག་མེད་པའི་ཆོས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ལས་སྡོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་སྐྱུ་མའི་ལུས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བའོ། །དེ་འབྲེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་
ཆུལ་འདི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོགས་སོ།།

ལྷ་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་འོད་ཟེར་འབར་བ་སྡོན་མ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་
བའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བྱེད་པས་རྫོང་རྫོང་། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་
ལ་དོན་དམ་པར་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་མེད་ལ་དེ་བསྐྱེམ་པའང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་
ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆུལ་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྐྱུ་མའི་
སྤྱོད། །ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་དང་ཐུགས་སུ་སྤྱར་བ་ཡིས་བྱང་འདུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་
གི་དངོས་པོ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་སོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་སོ།།

དྲུག་པ་ནི། དེ་ནས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལེའུ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཞེས་
པས་རྩན་སྤང་དང་སྐྱུ་མའི་ལུས་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །འོད་གསལ་བ་ཅེས་པས་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་
ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གདོད་མ་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་འོད་
གསལ་མེད་ཅིང་མངོན་རྟོགས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ཆུལ་འདི་ནི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོགས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། མཐའ་གཅིད་དུ་གསལ་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། གསང་
བ་ནི་སྐྱུ་ལུས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྐྱུ་དེ་འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པའོ། །ཡི་གེ་ནི་
དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་ངོ་། །གསུང་དེ་ཐོས་ནས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བསྟན་པས་སོ། །མད་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་བསྟན་པས་སོ། །ཆེད་
དུ་བརྗོད་པ་འདི་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེ་མ་ཉི་མངས་རྒྱས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུའི་སྟོ་
ནས་སོ། །ཞེ་མ་ཉི་ཆོས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །ཆོས་བཤད་
པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་ནི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འདུག་གི་སྐྱུའི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །ཡང་

དག་དོན་ནི་ཞེས་པ་ནི་འོད་གསལ་ལོ།

དག་པའི་དོན་ནི་འོད་གསལ་དེས་དག་པར་བྱས་པའི་སྐྱེལ། །དེ་འབྲེལ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོལ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །བདག་མེད་པ་ཡི་ཆོས་ལས་
བྱང་བ་ནི་འོད་གསལ་ལས་བྱང་བའོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ནི་རྫོགས་རིམ་བའོ། །དེའི་སྒྲོན་པ་
གདུལ་བྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་རྫོགས་མཛད་པའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
ནི་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོལ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །འཁོར་
འདས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཟང་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་བའོ། །ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པམས་ཅད་ཐོབ་པས་
ན་ཐམས་ཅད་དོན་ཅོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་བསྐྱོར་བའོ། །བྱང་
ཆུབ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་ལོ། །སྦྱོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྦྱ་མའི་སྐྱེལ། །རྩོལ་ཆེ་
ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འབྲུག་གི་སྐྱེལ། །དེ་འབྲེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བྱག་འཆལ་
ལོ། །དག་པ་ནི་འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པའི་སྐྱེལ།

དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཏུ་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཡིན་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་
སོ། །སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྩོལ་ནི་སྐྱེད་རྩོལ་རྣམས་སྒྲུང་། གསུང་རྩོལ་འོད་དཔག་མེད། ཐུགས་
རྩོལ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བའོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་རབ་སྒྲོན་པ་ནི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འཛོག་པར་མཛད་པའོ། །དེ་འབྲེལ་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྒྲོན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

༥ བཞི་པ་ནི་འབྲེལ་པའི་ཆེག་གོ། །གཉིས་པ་རྩོལ་པའི་ལེའུ་ས་བཤད་ཚུལ་ལ་བཞི།
ལེའུ་སྟེ་ཕྱིའི་མཆམས་སྒྲུང་བ་དང་། ལེའུ་ཡི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་ཡི་མཆོན་དོན་བཤད་པ་
དང་། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེའུ་དང་པོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥ བ ༥ སེམས་དཔལ་ལ་

དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་ལས་མ་བཤད་པས། སྤ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
ལེའུ་གསུམ་པ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤ་མོ་བསྐྱོམ་པའི་རྟེན་ལྗེ་རྣམས་འབྱོར་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་ནས་
སྤ་མོའི་རྣམས་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་གི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བྲང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་ལེའུ་
ལ་འཇུག་པ། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྲགས་བསྟན་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ། ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་པོ་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་
བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱལ་པ་སྤྱོད་པ་བཅུར་འཕྲོ་བའི་
སྤྱོད་བཀོད་པ་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྩོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྤྱོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། རྩོམ་པ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །དེའི་བཀོད་པ་སྟེ་ཆོགས་ཞེས་བྲ་བ་དེ་འབྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཞིར་
གྱུར་པའི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཨོ་ལ་ཨ་དང་ཨུ་དང་མ་གསུམ་ལས། ཨས་སྤྱོད་རྩོམ་པའི་ཨུས་གསུང་རྩོམ་པའི་
མས་ཐུགས་རྩོམ་པའི་མཆོན་ནོ། །ཨ་དང་ཨུ་དང་མ་གསུམ་སྤྱོད་པའི་ཨོ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་
རྩོམ་པའི་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྩོམ་པའི་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོན་ནོ། །ཕུ་ཐུ་ཏུ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད། རྩོམ་པ་ལེ་
ཤེས། བཟུ་ནི་རྩོམ་པའི་སྤྱོད་པའི་དོན་མི་ཕྱེད་པའོ། །གང་དང་གང་མི་ཕྱེད་ཅེ་ན། ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་
དང་ཡུལ་ཅན་ལེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའོ། །སྤྱོད་པ་ལེ་ཤེས་པའི་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་
རྣམ་དག་གོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཨ་རྩོམ་པའི་པའོ། །དེ་ཡང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བཤད་པ་
ལྷར་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་ཕྱེད་པ་ཅན་གྱིས་མི་ཆོག་པར། ཐེག་པ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་
བཞག་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་མཛོར་བསྟན་པ་དང་། གཙོ་པོ་འཕྲོ་
ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཞེས་
པ་ནི། ཆོས་འབྱུང་ཟུར་གསུམ་པའི་དབུས་སུ་གནས་པའོ། །སངས་རྒྱས་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་

པར་བྱ། །ཅེས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་སྣ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔའོ། །འོད་ཟེར་སྒྲིན་ནི་རིགས་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་རིགས་ཅན་སྒྲུན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་འཛོམས་སོ། །བཀོད་པ་ཆེ་ནི་སྣ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རང་རང་གི་གནས་སུ་འཁོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲུན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཞི་བ་རྣམས་སོ། །འབར་བའི་འོད་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གི་སྒྲུ་མདོག་གོ། །མཉམ་པ་ནི་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གི་སྒྲུ་མདོག་དང་འབྲེལ། །འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྒྲིང་དང་འོག་གི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤར་དཀར་ལྟ་སེར་ལ་སོགས་པའོ། །ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་མ་པོ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་མཛེས་པའོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཡིས་བྱུང་བ་ནི། རིམ་བཤུགས་པའི་ཤར་ལྟར་གཟུགས་རྩོམ་མ་ཞེས་པ་ནས། དབུས་སུ་རིག་བྱ་རྩོམ་མ་དང་ལྡན་པའོ། །མཆོད་པ་རྣམས་པ་ལྔས་བརྒྱན་པ་ནི་འདོད་སྣམ་ལ་མཆོད་པའི་སྣ་མོ་རྣམས་འཁོད་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་པའོ། །མཛོད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་སྟར་བསྐྱོམ་ནས་སུ་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་རྩོམ་མཆོང་གི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་སྒྱུར་སྟག་མོས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་། གཙོ་བོ་འཕྲོ་མི་འཕྲོའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྟག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྩོམ་མཆོང་གིས་མཛད་པས་བྱུང་ལ། མཛོད་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་མན་ཆད་ཀྱི་དང་པོ་སྒྲུར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་རྩོམ་མཆོང་ཁོ་ནས་གཙོ་བོ་མཛད་ནས་གཙོ་བོ་མི་འཕྲོ་བ་དང་། ལྷ་གཞན་གྱིས་གཙོ་བོ་མཛད་ནས་གཙོ་བོ་འཕྲོ་བའི་བྱུང་པར་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ལ་ཡང་མཛོད་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་འཕྲོ་བ་དང་། དང་པོ་སྒྲུར་བ་ནས་མི་འཕྲོ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནས་འཕྲོ་བའི་བྱུང་པར་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་སོ་སོའི་གཙོ་བོ་འཕྲོ་ཚུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་མདོག་དང་བྱུག་མཆོད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་གཙོ་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུ་རྩོམ་མཆོད་པའོ། །

གསུང་དོན་རྗེ། ཐུགས་དོན་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཆན་པ། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ནི་དོན་རྗེ་ཡི་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོར་བཞག་ནས་རྣམ་སྤང་གི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་
 བཞུགས་གཉིས་དང་ནི་ཐུན་པ་ཡིས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་བདག་ཉིད་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
 དང་འོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིས་མི་བསྦྱོད་པ་ཡི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཆོག་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
 བོར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་དཀོན་མཆོག་དཔལ་རིན་འབྱུང་གི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགྱིལ་
 འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཆོ་དཔག་མེད་པའི་འོད་བྱེད་པ་སྟེ། འོད་དཔག་
 མེད་ཀྱི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཐོགས་མེད་བྱུ་བ་
 པ་དོན་ཡོད་བྱུ་བ་པའི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ཅན་ནི་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཉིད་ལ་མི་
 བསྦྱོད་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཞེ་སྤང་དོན་རྗེར་གྱུར་པའི་ཆེ་དེའི་སྐྱུ་མདོག་ནི་ཨིངྩ་ཨྱི་ལའི་ཁ་དོག་
 འདྲ་བ་ནག་པོ་འོད་དམར་པོ་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་འབྱུག་པའི་དབྱུས་ན་བཞུགས་པ་ཕྱག་གཡམས་ཀྱི་
 དང་པོ་ན་དོན་རྗེ་བསྐྱམས་ཤིང་ཞལ་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་ལ་འདིགས་འདིགས་སྟུ་བྱའོ། །རྣམ་
 སྤང་གི་སྐྱུ་མདོག་ཤེལ་དང་རྩ་བའི་འོད་འདྲ་བའོ། །རྣམ་སྤང་སོགས་རིགས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རལ་
 པའི་ཐོར་ཚུགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་གྱིས་བརྒྱན་པའོ། །རྣམ་སྤང་གི་ཕྱག་གཡམས་ཀྱི་དང་པོ་
 ན་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཆོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་
 བརྒྱན་པའོ། །རིན་འབྱུང་གི་སྐྱུ་མདོག་ནི་འཛམ་བུའི་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱི་འོད་དང་འདྲ་ཞིང་། སངས་
 རྒྱུན་སྤྱིན་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་འཁྲིགས་པ་སྟེ་སྐྱུ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་འཕྲོ་བའོ། །གོང་གི་
 ཞེ་སྤང་དོན་རྗེའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་བྱེད་པར་རི་ལྷ་བུ་སྐྱམ་ན་ཞེ་སྤང་དོན་རྗེ་དེའི་ཕྱག་གཡམས་ཀྱི་དང་པོ་ན་
 དོན་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅེ་མོ་དགུ་པ་བསྐྱམས་པ་བསྐྱོམ་མོ། །

དོན་བྱུ་བ་ཀྱི་སྐྱུ་མདོག་ནི་མག་ཏུ་ཡི་འོད་འདྲ་བ་ལྡང་ཁུ་ལ་དོན་རྗེ་མི་བྱེད་པའི་འོད་འབར་
 བས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའོ། །རིན་འབྱུང་གི་ཕྱག་གཡམས་ཀྱི་དང་པོ་ན་འོད་ཟེར་ཀྱན་ཏུ་འབར་བའི་
 རྒྱིན་གྱིས་བྱུ་བ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱམས་པ་བསྐྱོམ་མོ། །འོད་དཔག་མེད་ནི་སྐྱུ་མདོག་པར་རྩ་གའི་

མདོག་དང་འབྲ་བ་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་དོན་རྒྱུ་ལ་འོད་ཟེར་འབར་བ་མངའ་ལ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བའི་བརྒྱ་བསྐྱམས་པའི་འདོད་ཆགས་དོན་རྒྱུ་ཅན་བསྐྱེམ་བར་བྱའོ། །འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྗེ་འོད་དང་འབྲ་བའི་སྒྲ་གདོན་མི་ཟ་བ་དོན་རྒྱུ་ཅན་གྱི་བུ་ཞི་བ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་རལ་གྱི་བསྐྱམས་པའི་སངས་རྒྱུས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེམ་བར་བྱའོ། །བཞི་བ་ནི། དེ་ནས་སོགས་ཏེ་སྒྲ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་རྒྱུ་ཅན་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ཐུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟེ། སྒྱའི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱའི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྒྱུ་ཅན་གྱི་བུ་སྟེ། སེམས་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་རྣམ་ཏོག་གིས་མི་ཕྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྒྲ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གསུང་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཐུགས་ཕྱག་མཆན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲ་ལ་སྒྲ་བུ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཨོ་ནི་བཤད་ཐེག་ལ། རྩ་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཏེ། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་ཅེས་པའོ། །རྒྱ་ཏུ་ནི་ཁམས་ཏེ་ཅ་བའི་དོན་ནོ། །སྒྲ་སྒྲ་མ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་རྒྱར་སེམས་ཅན་རྒྱ་བར་སྒྱར་བ་དེའོ། །ལྷན་ཀ་ནི་བདག་ཉིད་དོ། །ཨ་ཏྲི་ནི་རོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྟེར་ཏུ་ཨོ་ལྷ་མྱོ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་བསྐྱེད། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིགས་ཐུག་གི་རང་རང་གི་ཕྱག་མཆན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཆན་པ་བསྐྱེད། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིགས་ཐུག་པོ་རང་རང་གི་སྒྲ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེ་ནས་སོགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་རྒྱུ་ཅན་འཆང་ཏུ་བསྐྱེམ་པའི་རྒྱུགས་རིམ་པའི་སྒྲ་བ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཅ་བའི་རྒྱར་ལྟོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ནི་སྟེར་གི་སྒྲའི་སྟོན་པ་འབྱུང་བའོ། །དེའི་སྒྲིན་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །བཀོད་པ་ནི་ཅ་བའི་རྒྱར་ལྟོ་པོ་དེ་དེས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བ་གཞན་གསུམ་ཡང་འཁོར་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །དོན་རྒྱུ་ཅན་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ས་པོན། ཨོ་ལྷ་མྱོ་གསུམ་རྒྱར་འཇུག་གནས་ལྟར་གསུམ་དང་རྒྱར་ཐུགས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྒྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱར་ཐུགས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྒྱུར་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དོན་རྒྱུ་ཅན་དོན་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ས་པོན་ཡི་གེ་གསུམ་སོ། །བཀོད་པ་ནི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བའི་དོན་

ནོ། །རྒྱུ་ལྷགས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྦྱར་བའི་བརྒྱུ་པ་ལ་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་ཅི་གཅིག་ཏུ་དམིགས་
 པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་བརྗོད་བྱས་ཏེན་པའི་མེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །ཨོྲཱི་ཁྱིས་རྣམ་སྤང་གི་རྒྱུ་ཁྲལ་
 གྱེད། ལྷ་ཐུ་རྒྱུ་འཛིན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཐུར་མེལ་དང་། རྒྱུ་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱོན་རྒྱ་དང་།
 བརྗོད་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཉམ་གནས་དང་། ལྷ་སྦྱ་མ་ལྷ་སྦྱ་གས་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་སྒྲིག་འདྲིན་
 དང་། ཨ་ཉི་གིས་སྦྱིང་ཁའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་བསྟན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ལྷགས་ཆོན་བྱག་ཏུ་བཅད་ནས་བཤད་པས། གང་ལ་དོར་བརྒྱུས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལྷ་
 དང་། གནས་གང་ནས་དོར་བརྒྱུས་བྱ་བའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་བསྟན་ནོ། །ཨོྲཱི་ལྷ་ཐུ་རྒྱ་ནི་སྦྱ་
 དོ་རྗེ་སྦྱེ་དེས་རྒྱུ་ནང་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུ་ན་བརྗོད་ནི་གསུང་དོ་རྗེ་སྦྱེ། དེས་རྒྱུ་ནང་ཏུ་གནས་
 པ་དང་། ལྷ་སྦྱ་མ་ལྷ་སྦྱ་ཀོལ་ཉི་ལྷ་གས་དོ་རྗེ་སྦྱེ་རྒྱུ་ནང་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་སྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ལྷགས་ཆོན་གསུམ་ཏུ་བཅད་ནས་བཤད་པས་རི་ལྟར་དོར་བརྒྱུས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལྷ་ལྷགས་དབྱེར་
 མེད་ཏུ་སྦྱར་ནས་བརྒྱུས་པ་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །ནམ་མཁའི་སྐྱབས་ནི་དེ་ལྟར་དོར་བརྒྱུས་བྱས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
 བྱས་ནས་སེམས་དཔེན་ཀྱི་སྦྱང་པ་འཆར་ཚུལ་སྟན་ནོ། །སངས་རྒྱས་སྐྱབས་ནི་སྦྱང་པ་བཞི་ལས་
 ཞུགས་སྒྲིག་ཏུ་ལྷང་བ་ན་རྒྱང་འཇུག་གི་སྦྱར་བཞེངས་པའོ། །སྦྱ་དེའི་བྱང་པར་རི་ལྷ་བྱ་ཅེན། ལྷང་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བཞོན་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་འོད་ཟེར་སྦྱིན་ཀྱི་བཀོད་པ་ཆེ་སྦྱེ་རྒྱུའི་བྱང་པར་
 རོ། །སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ་པ་ནི་འོད་ཟེར་འབར་བའི་བྱང་པར་རོ། །འོད་ཟེར་
 ལྷ་ལྷ་ཀྱན་ཏུ་ཁྲལ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱ་བའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལས་སྦྱབ་པ་སྦྱེ་གང་ལས་སྦྱབ་པའི་བྱང་
 པར་རོ། །ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱུམ་པ་སྦྱེ་བསྟོམས་པའི་དོན་ནི་སྦྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་
 གཏུགས་པའི་ཅ་བ་རྒྱུ་སེམས་ཅམ་ཏུ་བྱད་པ་སྦྱེ་དོ་པོའི་བྱང་པར་རོ།།

འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྷ་ཡིས་ཁྲལ་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། །མཆོད་
 པ་རྣམས་པ་ལྷས་བརྒྱན་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཉི་བར་ཡོངས་སྦྱོད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་
 སྦྱེ། དེ་གཉིས་ནི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པའི་བྱང་པར་རོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་སྦྱུ་མའི་སྦྱ་དེ་འོད་གསལ་ཏུ་
 བཅུག་པར་བསྟོམས་ནས་མདོར་ན་སྦྱེ། འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་དོ་

རྩེ་འཆར་ཆེན་པོའི་གཟུགས་རྩུང་འདུག་གི་སྐུ་ནི་འཁོར་བ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩུང་འདུག་མེདས་སྐུ་དེས་རྣམ་སྤངས་སོགས་རྩུང་འདུག་སྐུ་ལ་སྐུ་དུ་མ་སྐུ་ལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་རྣམས་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཆན་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བུར་སྐུ་ལ་པར་བྱ་ཅེ་ན། རྣམ་པར་སྤངས་མཛད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ།¹ ཅེས་པའི་བར་དོ། །དེ་ནས་སོགས་ཉེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་རྟོ་རྟོ་ཞི་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སོགས་སོ། །སྤྲགས་དོན་གང་གིས་རྩུང་དུ་འདུག་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཞི་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་སྤངས་གི་རྒྱུད་ཁྲབ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཐིམ་དེ་བཞིན་དུ་རིན་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ཐུར་སེལ་དང་། རྒྱ་ཏུ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱེན་རྒྱ་དང་། སྤྲ་ཕ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུད་སྟོག་འཛིན་དང་། ལྷ་ལྷ་ཀ་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་མཉམ་གནས་དང་། ཨ་ཉི་ནི་རེས་དོན་གྱི་ཐུག་པ་རྟོ་རྟོ་ཞི་འོད་གསལ་ལོ་ཞེ་ཞེས་ཉེ། མདོར་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པ་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་རིགས་འབྲེལ་སྤངས་ཀྱི་འདུག་གི་སྐུ་སྐུ་བ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་མཐའ་གཅིད་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་དོན་གྱིས་སྟེང་གི་སྤྲ་ཅེར་ཕྱག་མཆན་སྤྲ་མོ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་དང་སྐྱོ་བསྐྱེད་ཚུལ། སྤྲ་དོན་གྱིས་རྟོ་རྟོ་ཞི་འོད་ཅེ་དང་བསྐྱེད་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མོ་དང་དེའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ། མཐའ་ཐུག་གིས་སྟེང་ཁའི་སྤྲ་ཅེར་མི་ཞིགས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་དོར་བསྐྱས་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྟོ་རྟོ་ཞི་འོད་གསལ་པའི་ཕྱག་མཆན་ནོ། །ཁ་དོག་ལྷ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་བ་བ་པོས་རྟོ་རྟོ་ཞི་འོད་ལོ་དཀར་པོ། རིན་འབྱུང་གི་སྐུ་བ་བ་པོས་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུ་བ་བ་པོས་བསྐྱེད་པའོ། །དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་བ་བ་པོས་རལ་གྱི་ལྷ་དང་ལོ། །ཕྱག་མཆན་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོད་ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆོད་ཅམ་བསྐྱོམ་མོ། །གནས་གང་དུ་ཞེ་ན། རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱོམས་པའི་ཅ་ཞལ་གྱི་

1 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བཞུགས་ ༡༡ ཞོག་ ༢༥༥ ཟླ་དང་། ༡༩

སྤྱི་ཅེ་མོར་བསྐྱེམ་མོ། །ཚུལ་ནི་རང་གི་སྤྱི་ཆུང་འཁྱོར་གྱིས་ནི་ནམ་ཉན་དུ་བྱས་ནས་ཉིན་མཆན་
རྟག་དུ་བསྐྱེམ་མོ། །རིན་ཆེན་ཏེ་བྲག་མཆན་དེ་ཉིད་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་
མང་པོར་སྤྱོ་ཞིང་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པར་ཡོང་མི་སྤྱོདོ། །བྲག་མཆན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་
སངས་རྒྱས་འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོ་མཆོག་རབ་སྤྱིན་རྣམས་སྤྱོ་བར་བྱའོ། །

རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྱོ་ཞེས་བྲག་མཆན་སྤྱོ་བར་བཤད་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་ནི། འཁོར་ལོ་རྩོུ་རིན་ཆེན་རྣམས་སྤྱོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་སྤྱོདོ། །སངས་རྒྱས་འབར་བ་
འདྲ་བའི་འོད་ཅས་སོགས་སུ་བཤད་པའི་སྤྱོ་སྤྱོ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བརྒྱ་རལ་གྱི་མཆོན་
ཆེན་འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་ཆེན་རྣམས་སྤྱོ་
བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་སྤྱོདོ། །འདིར་སྤྱི་དོན་དུ་གང་སོང་བ་དེ་ཉིད་ཡིག་དོན་དུ་ཡང་སོང་བ་ཡིན་
པས་ཡིག་དོན་ཟུར་དུ་མ་སྤྱོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ནི་ཀུན་ལྷ་བུའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མོ། །ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་
ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆད་ཅུ་མོ། །གནས་ནི་སྤྱི་ཅེ་མོར་ཏེ་རང་ལྟར་གསལ་བའི་གསང་
གནས་གྱི་རྩོུ་རྩོུ་ཅེ་མོར་བྱ་གར་རོ། །ཚུལ་ནི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་ལྷ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རིགས་སྤྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པའི་རྣལ་འཁྱོར་གྱིས་ནི་ནམ་ཉན་དུ་རྟག་དུ་བསྐྱེམ་མོ། །རིན་ཆེན་
ཏེ་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འཁྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་སྤྱོ་ཡི་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་
པར་ཡོང་མི་སྤྱོདོ། །དེ་ལ་སྤྱོ་བའི་དོན་རང་ལྟར་བསྐྱེམ་པ་ཡལ་ཡུམ་གྱི་རྩོུ་རྩོུ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏེ་སྤྱོ་མས་པར་ཞུགས་ནས་ཐེག་ལེ་དེ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་ཡིད་གྱིས་ལྷུང་སྟེ། དེའི་ནང་དུ་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་སྤྱོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད་ཅས་
པ་ནས། སྤྱོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཐེག་ལེའི་ནང་དུ་སྤྱོ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་དང་ཆ་པོའི་ཚུལ་དུ་སྤྱོ་
བར་བྱའོ། །ཆོག་དོན་གཞན་རྣམས་ནི་སྤྱོ་མ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ནི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེའོ། །ཁ་དོག་ལྷ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱི་བདག་ཉིད་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷའོ། །དེའི་ཆད་ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་
ཆད་ཅུ་མོ། །གནས་ནི་སྤྱི་ཅེ་མོར་ཏེ་སྤྱི་ཁའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་གྱི་ཨ་ཤ་རྒྱ་ཏུའི་ནང་

དུའོ། །ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་སྤྱང་ཁའི་མི་ཞིག་ས་པའི་ཐིག་ལེ་ནན་ཏན་དུ་ཞིན་ནས་བསྐྱོམ་བར་བྱ་
 ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་སྤྲུལ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་ཏྲག་
 ཏུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་རིན་ཆེན་ཏེ་སྤྱང་ཁའི་མི་ཞིག་ས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་
 བ་ལ་བརྟན་བ་ཐོབ་བར་གྱུར་ནས། རྒྱུད་སྤྲུལ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་སློ་ཡི་བརྟན་བ་ཐོབ་བར་མ་
 གྱུར་བར་ཡོང་མི་སྤྱོདོ།

སློ་ཚུལ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ནི། སངས་རྒྱས་འབར་བ་འབྲ་བའི་འོད་ནི་རྒྱུད་འོད་
 ཟེར་ལྟའོ། །དེ་ཉིད་མཆོག་རབ་སྤྱིན་རྣམས་སྤེའི་བྱ་གནས་སློ་བར་བྱའོ། །ཡང་འཁོར་ལོ་རྩི་རྩི་རིན་
 བོ་ཆེ་དང་། བརྒྱ་རལ་གྱི་མཆོན་ཆེན་འཛིན་ནི་མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱུད་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྤྱིན་ཆེན་རྣམས་ཞེས་བ་ནི། མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱུད་དགྲུ་པོ་བརྒྱ་ལྷག་རེ་རེ་ལ། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱུད་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་བ་ཆོན་བཞི་བཞི་རྒྱ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་སློ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་རྒྱུད་
 སྤྲུལ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་སློ་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་
 དབྱས་གནས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །རྣམ་པའི་དགྱིལ་
 འཁོར་གྱི་བར་བྱ་ཅེས་བ་ནི་རྣམ་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །གསལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
 ནི་རྣམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རོ། །དེའི་དབྱས་ན་གནས་བ་ནི་ས་པོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བྱག་
 མཆོན་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །འཁོར་ལོའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་བར་བྱ་བ་ནི། བྱག་
 མཆོན་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྣམ་སྤང་གི་སྦྱ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བའོ། །བརྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར་འབྲ་བར་ནི། །བརྒྱ་སྐོས་པས་བསྐྱོམ་པར་བྱ།¹ ཅེས་བ་ནི། བྱག་མཆོན་
 བརྒྱ་ལས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྦྱ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་དགྱིལ་འཁོར་འབྲ་བར་ནི། །རིན་ཆེན་
 བཅོན་པས་བསྐྱོམ་པར་བྱ།² ཅེས་བ་ནི། བྱག་མཆོན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རིན་འབྱུང་གི་སྦྱ་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ། །སྦྱོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་སྦྱ་ཆོག་ས་རྩི་ལོན་ལ་བྱག་མཆོན་སྦྱ་ཆོག་ས་རྩི་ལས་བྱུང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག་ ༤༥༦ ཟེང་། ༣

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག་ ༤༥༦ ཟེང་། ༣

བའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱབས་པར་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབས་མདོག་སྟོན་པོ་ཅན་མི་བསྐྱེད་
བའི་སྐྱབས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་གང་ལས་བྱུང་ན། སྐྱབས་པར་བྱུང་གས་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིས་མཆོད་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ལྟར་མཆོད་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྟར་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །རིགས་ལྡན་འདི་
དག་བསྐྱེད་པ་བའི་པན་ཡོན་སངས་རྒྱས་རབ་ཀྱི་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁའ་ཁེལ་བའི་ཚུལ་ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིང་ཁའི་མི་ཞིགས་པ་ལས་དོར་བཞས་བྱེད་ཚུལ། དེས་བྱུང་འཇུག་
བསྐྱེད་ཚུལ། དོན་དེ་བཤད་རྒྱུ་དཀྱིལ་གས་སྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ནི་འོད་
གསལ་ལོ། །དེའི་དབྱུས་གནས་པར་སྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་བྱ་བ་ནི་མི་ཞིགས་པའི་གྲིག་
ལེའོ། །གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མི་ཞིགས་པའི་གྲིག་ལེའོ། །དེའི་དབྱུས་སུ་གནས་པ་ནི་དེ་
ལས་བྱུང་བར་བསྐྱེད་པའོ། །གང་འབྱུང་ན་འཁོར་ལེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཅེས་པ་ནི་
སྟོན་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་རྟེན་འོ། །བསྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲེལ་བར་ནི། །བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཅེས་
པ་ནི་གྲུབ་རྒྱུ་རྟེན་འོ། །རིན་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲེལ་བར་ནི། །རིན་ཆེན་བཙུན་པས་བསྐྱེད་པར་
བྱ། ཅེས་པ་ནི་བྱུང་ལེའི་གྱི་རྒྱུ་རྟེན་འོ། །སྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་བ། ཅེས་པ་ནི་མཉམ་
གནས་གྱི་རྒྱུ་རྟེན་འོ། །ནམ་མཁའ་འབྲེལ་བ་ཅེས་པ། དེས་དོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགྲེལ་བས་མ་གསུངས་པ་
ནི། ད་ལྟ་བྱུང་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལ་དོར་བཞས་བྱེད་པ་མི་འོང་བའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དོར་བཞས་འདི་
དག་བྱས་པའི་པན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་རབ་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རིམ་བཤུ་བའི་ལྟའི་སྐྱབས་པར་བྱུང་གས་ནི་
བསྐྱེད་པ་ཡིས་ཏེ་སྐྱབས་པ་ཡིས་དོན་རྗེ་སྟེ། འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་བྱུང་འཇུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཐག་སུ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ལ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁའ་ཁེལ་བའི་ཚུལ་ཆེ་
གཅིག་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེའི་རྒྱུ་ལའོ། །གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་བར་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་པར་བྱུང་གས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་
ལས། དོན་རྗེ་ནི་བྱུང་འཇུག་གི་ལྟའོ། །བཀོད་པ་ནི་ཆོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བཞུགས་སྟོན་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །བཞི་པ་ནི་འགྲེལ་བའི་ཆོག་གོ།

༥ གསུམ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུ་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ལེའུ་སྟེ་ཕྱིའི་

མཆམས་སྐྱར་བ་དང་། མེའུ་ཡི་གཞུང་བཤད་བ་དང་། མེའུ་ཡི་མཆམ་དོན་བཤད་བ་དང་། མེའུ་
 དེ་བཤད་ཐིམ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེའུ་གསུམ་པར་སྤྲོ་བ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་སྡོན་དུ་རགས་པ་བྲན་བ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་
 འགྲོ་དགོས། དེའི་སྡོན་དུ་དབང་བསྐྱར་མཆམ་ཉིད་ཆང་བ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྡོན་དུ་དགྱེལ་
 འཁོར་མཆམ་ཉིད་ཆང་བ་འགྲོ་དགོས་པས། མེའུ་བཞི་བ་འདིར་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་བ་ལ་སོགས་
 པའི་མཆམ་ཉིད་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟོན་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོན་པ་ལ་དགྱེལ་འཁོར་བཤད་པར་
 གསོལ་བ་གདབ་པ། སྐྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འདུག་པ། སྟོན་པའི་གསུང་བའི་
 དགྱེལ་འཁོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་བྱུང་ལ་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་པར་སྐྱར་མཛད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་
 འདུས་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་
 དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིས་བསྟོན་ཅིང་དགྱེལ་འཁོར་
 བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་སོ། །རྗེས་འདུག་ལ་སྐྱར་ན་དེ་ནས་འཁོར་གྱི་ཅེས་པ་ནས། རྣམས་པར་
 སྐྱར་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་པ་རྣམས་ཡང་འདུས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ནས་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་པའི་དོ་རྩེ་སྟོན་པའི་
 རྒྱལ་པོ་འདིས་བསྟོན་ཅིང་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་བཏབ་སོ། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་
 ཆོག་དངོས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ནི་མི་བསྟོན་པ་སྟེ། རིགས་ལྡེའི་ནང་ནས་མི་བསྟོན་པ་
 དེ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་ནང་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ནི་རྣམས་སྐྱར་སྟེ། རིགས་ལྡེའི་
 ནང་ནས་རྣམས་སྐྱར་དེ་ཞི་བའི་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས་ནི་རིན་འབྱུང་སྟེ། རིགས་ལྡེའི་ནང་ནས་རིན་འབྱུང་
 དེ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་
 རྣམས་པར་དག་པའི་ལྟོག་པ་འོད་དཔག་མེད་དུ་བཞག་སོ། །བདག་མེད་པའི་དོན་གཏུལ་བྱས་རྟོགས་

པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་མཆོག་དོན་ཡོད་བྱ་བ་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་རིགས་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་
 རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཁྱོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་ལྡེའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པའི་སློ་ནས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐྱ་ཡི་མཆོག་
 ཅེས་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སོས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྗེ་ལྟ་
 བྱ་ཅེན། བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་རྗེ་གསལ་གྱིང་། ལྷག་ཆད་
 ལ་སོགས་པའི་མཚན་མིན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས་པའི་འོ། །ཞེས་པ་སྐྱ་རྗེ་རྗེའི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་པའི་སློ་ནས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །

གཉིས་སྤང་གི་སློས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ནི་མཆོག་དོན་དམ་པ་འོད་གསལ་
 ལས་བྱུང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་སྟེ། འབྲས་བུར་བྱུར་བའི་ཀུན་རྟོག་
 བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་འོད་གསལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ། དབང་ལྷག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ། དག་གི་དབང་ལྷག་མཉེས་པས་གསུང་གི་མཆོག་དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྗེ་
 རྗེ་སློབ་དཔོན་ཁྱོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། གསུང་རྗེ་རྗེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
 པའི་སློ་ནས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་
 རོ་སོ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཆེན་པོའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
 དག་ཅིང་སྟོ་བྱར་གྱི་བྲི་མ་མེད་ལ་དག་པ་གཉིས་སོ་དེ་དང་ལྡན་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །དག་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་པས་སྤྱགས་མཆོག་
 གོ། །གདུལ་བྱ་ལྷ་ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པར་མཛད་པས་ཁ་ལོ་སྐྱར། དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པའི་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཁྱོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། །འདི་རྗེས་
 འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་སྐར་བའོ། །སྟོན་བྱང་ལ་སྐར་ན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྗེ་
 རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བསྐྱར་རོ། །སྤྱགས་རྗེ་རྗེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
 པའི་སློ་ནས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྟོན་པ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་འཛིན་ཉེན་གསུམ་

གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ། འདོད་པ་གཟུགས་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་འཛིག་ཏེན་གསུམ་མཆོག་རྩི་རྩི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གསུམ་སྟེ་དེ་གསུམ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའི་གཙོ་བོ། །འཛིག་ཏེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་སྟོན་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་བཞུགས་པའི་གནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་རབ་འཛུགས་སྟེ་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐད་དོད་མཐུམ་ཞེས་པའི་སྟེང་ནས་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་སྟོང་པོ་ལེན་པ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། སྟེང་པོ་ལེན་པའི་མཆོག་རྩིགས་རིམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འདྲ་བ་སྟེ། དེས་མཆོན་པའི་ཕྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིད་དུ་འོང་བས་རབ་ཏུ་ཉམས་དགའ་བཤད་དོ། །སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདྲ་བ་དང་། རེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་འགྲེལ་པར་དེ་ཕྱིར་ཞེས་པར་ཡོད་པས་གསེལ་བ་གདབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ཐུགས་ཀྱི་རྩི་རྩི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བདུད་ལ་སོགས་པས་མི་གཡོ་བར་རབ་ཏུ་འདྲ་བ། སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཐེག་གདབ་པ། ཐུག་རྒྱ་དགོད་པ། མཐུག་བསྐྱར་ཏེ་གཞན་དུ་ཁ་འཕང་བ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུས་ངག་སེམས་ནི་བསྐྱེལ་པ་སྟེ་སྟོ་གསུམ་མ་ཡོངས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་དང་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཐེག་གདབ་པོ། །འདེབས་བྱེད་རི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཤེ་ན། ཐེག་སྐྱད་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་དུ་ཡོངས་མ་སྐྱད་པའི་གསར་བ་ལེགས་པར་བཀལ་བ་སྟེ་ལེགས་པར་སྐྱེལ་བ། རིང་བ་སྟེ་དཀྱུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་སྐྱད་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་བ་ནི་ཅ་ཐེག་ནས་ཅ་ཐེག་གི་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་དེའི་ཉིས་འགྱུར་དང་། ཆ་ཆུང་གོ་དུག་པ་ནི་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་བཅས་ཉིས་འགྱུར་རོ། །སྟོམས་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༩ ན ༤། གཙོང་། ཤོག ༣༤ ན ༤ འདོད་ཁམས་གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་

སུ་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆ་སྟེ་ཅིག་པ་ལྟའི་གང་རུང་གཅིག་དང་མཉམ་མོ། །དེ་དག་གིས་ལས་ཐེག་ཡེ་ཐེག་གཉིས་ཀའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་ཏེ་ཆད་མ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

ཁྱད་པར་ལས་ཐེག་གི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ཆོན་ལྷ་ལྷ་ཡིས་ཁ་བསྐྱར་བའི་རབ་ཏུ་མངེས་པ་ཡིས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གང་གི་ཞེ་ན། ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པའི་ཐེག་གདབ་པོ། །ལྷ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཆད་དུ་བྱ། ཅེས་པ་སྟེ། ཅ་ཐེག་གི་དོས་རེ་ལ་ལྷ་གསུམ་གསུམ་མོ། །དོས་བཞི་དང་ཞེས་པ་ཅ་ཐེག་གི་དོས་བཞི་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཆད་དུ་བྱ། ཅེས་པས་བསྟན་ཐོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤར་གྱི་ཅ་ཐེག་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་གྱི་ཐེག་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་རུབ་བྱང་གི་ཅ་ཐེག་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་གྱི་ཐེག་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །བྲ་བཞིར་ལྡན་པ་ནི་རྩར་ཐེག་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །སྟོ་བཞི་པར་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག་ཅེས་པ་ནི། ཤར་སྟོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་བཞི་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའོ། །ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབུས་སུ་ནི་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པོ་བྱེ་བར་བྱའོ། །བྱེ་བ་ལ་ཐེག་གིས་བྱེ་བ་ཆོན་གྱིས་བྱེ་བ་ཡིད་གྱིས་བྱེ་བ་གསུམ། འདི་ཐེག་གིས་བྱེ་བ་སྟེ། ཡིད་གྱིས་བྱེ་བ་ནི་བསྟོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་བཏབ་ཐོན་པ་དེ་ནས་ས་བརྟག་པ་དང་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ཆོ་གཉི་ཤུ་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དགོད་པར་བྱའོ། །གང་ན། ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པར་བྱའོ། །འདིར་རྩལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་གསུམ་དུ་རེས་ཏེ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ལུགས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ། སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་ཨོ་ལ་སོགས་པ་ས་བོན་སོ་གཉིས་འགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་སོགས་ཕྱག་མཆན་སོ་གཉིས་དགོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྣམ་སྦྱང་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་རྩོགས་པ་སོ་གཉིས་འགོད་པའོ། །དེ་གསུམ་ལས་ཕྱོགས་ཅན་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ལུགས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱའམ། མཆན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབུས་སུ་དོ་རྗེ་བྱེ་བར་བྱའོ། །རི་ལྷ་བྱ་ཅེ་ན། ཞི་རྒྱ་རྒྱུ་ལའི་མདོག་འདྲ་བ་འོད་ཟེར་འབར་བ་ཆེན་པོ་ཅེ་མོ་ལྷ་པ་འཛིགས་པའི་བགེགས་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཛིགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་དཀར་པོ་དོ་རྗེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལྟའི་འོད་ཟེར་འབར་བས་རྣམ་པར་

བརྒྱན་པ་གི་བར་བྱའོ། །ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་མང་པོས་རབ་ཏུ་
 འཁྲིགས་པ་གི་བར་བྱའོ། །རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་པར་ཆེན་པོ་དམར་པོ་པར་རྒྱ་རྩ་གཤི་ཁ་དོག་
 འདྲ་བ་གི་བར་བྱའོ། །བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་རལ་གི་ཆེན་པོ་ལྷང་ཁྱེད་ཟེར་མང་པོས་རབ་ཏུ་
 འཁྲིགས་པ་གི་བར་བྱའོ། །ཤར་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་རེ་མིག་ཏུ་དབུས་ན་སྤྲིན་དང་འདྲ་བའི་འོད་ཀྱི་དབུས་
 གནག་ལ་མཐའ་དཀར་བའི་སྤྲིན་ནི་གི་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ལྷོ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་ལྷ་
 མ་གྱི་ཡི་རིགས་འབྱུང་བའི་བྲག་མཆོན་དོ་རྩེ་གི་བར་བྱའོ། །རྒྱབ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་
 པར་ཁ་ཀྱི་ལྷོ་དང་བྱང་བཅས་པ་དམར་པོ་གི་བར་བྱའོ། །བྱང་ཤར་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་མིག་ཏུ་ལྷ་ལྷ་
 མཛེས་པ་མཐིང་ཁ་སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་གི་བར་བྱའོ། །ཐོ་བ་འབར་བ་འོད་གསལ་བ་ཤར་ཕྱོགས་
 ལྷོ་རེ་གི་བར་བྱའོ། །དོ་རྩེ་འབར་བ་སོགས་འོད་བཟང་པོ་བེ་ཅོན་ཏེ་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་ལྷོ་ཡི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷོ་རེ་གི་བར་བྱའོ། །པར་ཁ་འབར་བའི་འོད་ཀྱི་དང་པོ་དམར་པོ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷོ་རེ་
 བར་བྱའོ། །དོ་རྩེ་འཁྲིལ་པ་དོ་རྩེ་ཅན་ནི་བདུད་ཅི་འཁྲིལ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་བྲག་མཆོན་སྤྲི་ཆོགས་
 དོ་རྩེ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷོ་རེ་གི་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྲིན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་དེ་གི་
 བའི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་ཏེ་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་པ་མཛུགས་བསྟུ་བ། ཁ་
 འཕང་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གི་བའི་ཆོ་ག་འདིར་མ་བཤད་པ་རྣམས་སྤྱི་བྱང་གིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་
 མཆོག་ཉི་ཤུ་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། མཆོད་པ་སྤྲིན་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་བའི་མཆོད་པ། དེས་མཆོད་
 པའི་མན་ཡོན། དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱབ་པ་པོས་ལུས་ཀྱིས་
 བྲག་དང་ལྷོ་རེ་བ་སོགས་དང་། དག་གིས་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་སོགས་དང་། སེམས་ཀྱིས་མཆོད་
 པའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིས་དཀྱིལ་འཁོར་གི་ལྷ་ལ་ནན་ཏན་དུ་སྟེ་གྲུས་པས་མཆོད་
 པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ནང་གི་མཆོད་པ། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། རང་རིགས་ཀྱི་བྱད་མེད་གཟུགས་རབ་ཏུ་མདངས་བཟང་ཞིང་། ན་ཆོད་ལོ་གངས་བཟུ་བྲུག་
 ལོན་པ་འི་དང་མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་སྤྲི་ཆོགས་པས་བརྒྱན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་
 དབུས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་མཉེས་པར་ནི་བྱའོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པས་མཉེས་པར་

བྱེད་པའི་དོན་ཡང་རས་གྱིས་དང་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱིན་ནས་
 ལྷོམས་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་གཙོ་
 བོའི་ར་རྒྱལ་འཛིན་པས་ལྷོམས་པར་འཇུག་པའོ། །ནི་ཞེས་པ་འགྲེལ་པར་ངེས་བཟུང་གི་ཆེག་ཏུ་
 གསུངས་པས་དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཕྱག་རྒྱ་ལོ་བཅུ་བྱུག་མ་ལོན་པ་དང་། བཅུ་བྱུག་ལས་མང་བ་
 ལོན་པ་ལ་བདེ་བ་རྫོགས་པར་མི་སྐྱེ་བས་ལོ་བཅུ་བྱུག་ལོན་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། ལེའུ་བཙུ་ལྷ་ཅ་འགྲེལ་ལས་བྱ་མོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་
 འདོད་པ་བྱ་བར་བཤད་པས་སོ། །

སྐལ་ལྷན་གྲགས་པས་ཕྱག་རྒྱ་དང་འོ་བྱེད་པ་དང་། འཇུད་པ་ཚམ་གྱིས་བདེ་བ་རྫོགས་
 པར་མི་སྐྱེ་བས་ལྷོམས་པར་འཇུག་པ་ཁོ་ན་བྱ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པས་རང་
 ལུགས་ལ་མཉེས་པ་ཁོ་ནར་བྱའི་མི་མཉེས་པར་མི་བྱ་བའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་མཉེས་པར་བྱ་ན། འདོད་
 པའི་བསྟན་བཙུག་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྐར་རགས་ལྟ་བུར་བརྒྱན་པའི་གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་ལྷ་མ་གྱི་འཕྲུ་
 རེག་བྱ་རྩོ་རྩེ་མ་གང་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་ཅིང་གནས་ལྟར་རིགས་ལྟ་བུ་སྐྱོམས་
 པ་སོགས་བྱས་ལ་ལྷོམས་པར་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཀྱི་ནམ་སྒྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲུན་མར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཁ་སྐྱོས་ཏེ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ལྷོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་བ་སྟེ་
 ཀྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལུམ་ཀྱི་བརྒྱར་སྐྱོས་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཚོགས་ཀྱིས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །བྱད་མེད་
 རབ་ཏུ་མདངས་བཟང་བ། །ཅས་པ་ནས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །ཞེས་པའི་བར་
 འདི་སྐབས་གཉིས་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཐེན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་ལ་སྒྲུབ་པར་
 བྱ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས་ཐེན་ནས་ནང་གི་མཚོན་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་རོ། །གསུམ་པ་
 བློ། བཤད་པ་དང་གཅི་བ་དང་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་དང་ལ་སོགས་པས་ཤི་ཆེན་ཏེ་བདུན་ཅི་ལྟ་སྟེ་ནམས་

ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་པར་བྱའོ། །མཆོད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་ཆོས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་གྱིས་བྱང་འཇུག་བསྟན་པ་དང་། མཆོད་
པའི་ངེས་དོན་གྱིས་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཐབས་རིམ་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ངེས་
དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཐེག་གདམ་པའི་ངེས་དོན། ལྷག་ཆུང་གོད་པའི་
ངེས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐད་དོད་མཐུལ་ཞེས་པའི་སྟེང་ནས་ངེས་ཆོག་
གིས་བཤད་ན་སྟོང་པོ་ལེན་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གོང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་
གསོལ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་མཆོག་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པར་འགྲོ་བས།
དེའི་ལན་དུ་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་མཆོག་རྒྱགས་རིམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་
ཡང་། དེ་ནས་བྱང་འཇུག་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་སྟེ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་གསལ་བ། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་
མཆོག་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལུས་དབེན་དང་དག་དབེན་དང་སེམས་དབེན་བསྐྱེམས་པ་མཐར་ཐུག་
པའི་སྐབས་པ་པོ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བྱང་འཇུག་གི་ཐེག་གདམ་པ་ནི། ཐེག་སྐྱེད་གསར་བ་ཞེས་པའི་
གསར་པའི་སྐད་དོད་ན་མ་ཞེས་པ་གངས་ཀྱི་དགུ་ལ་ཡང་འཇུག་པས། སྐབས་པ་པོའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་
ཁམས་བཞི་སྟེ་དགུ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་
པ་ནི་ལེགས་པར་བཀལ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གིས་བསྟན་པས་ཆད་མ། བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྐར་བས་རབ་ཏུ་མཛེས་པ་ཡིས་སོ། །འདིར་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ནི་ཤེས་
རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེས་བཏབ་པའི་ཐེག་ནི་ཐབས་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེའོ། །དེ་གཉིས་
དབྱེར་མེད་དུ་སྐར་བའི་བྱང་འཇུག་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་གདམ་པོ། །ཁྱད་གཞི་བྱང་
ཟེར་རམ། འཇུག་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་རྣམས་པར་
དག་པར་ཁྱ་ནི་བརྩུ་གཉིས་ཆད་དུ་བྱ་ཅེས་པས་བསྟན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མཉམ་པར་རྟོགས་པར་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །ཆངས་པའི་གནས་བཞིའི་

སྒོ་ནས་བསམ་པ་ནས་བར་དག་པ་ཟེར་རམ་གྱ་བཞིར་ལྟན་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་
བཞིའི་སྒོ་ནས་སྤྱར་བ་ནས་བར་དག་པ་སྒོ་བཞི་བར་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག་ཅེས་པས་བསྟན་ནོ། །སྒྲོས་
པའི་གྲ་རྒྱར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱགས་ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི།
དེའི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་ནི། །རབ་ཏུ་རྒྱུ་པོ་བྱི་བར་བྱ། །ཅེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པའི་ངེས་དོན་ནི། ཟུང་འཇུག་པའི་རྒྱད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷའོ། །ཡེ་
ཤེས་དེས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤྱར་དུ་འཛོམས་པ་ནི། འཛིགས་པ་དག་གྱང་རབ་
འཛིགས་བྱེད། །ཅེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི། ཟུང་འཇུག་པའི་
རྒྱད་གྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི། ཟུང་འཇུག་པའི་
རྒྱད་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བརྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི། ཟུང་འཇུག་པའི་རྒྱད་
གྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རལ་གྱི་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི། ཟུང་འཇུག་པའི་རྒྱད་གྱི་
བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབུས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི་ཟུང་འཇུག་པའི་རྒྱད་གྱི་བྱམས་
པ་ཆད་མེད་དོ། །སྤྲ་མ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི་དེའི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆད་མེད་དོ། །བརྒྱ་
ཁ་གྲེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དེའི་རྒྱད་གྱི་དགའ་བ་ཆད་མེད་དོ། །ལྷན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་
ནི་དེའི་རྒྱད་གྱི་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་དོ། །ཐོ་བ་འབར་བ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི་དེའི་རྒྱད་གྱི་
སྦྱོན་པའོ། །རྟོ་རྩེ་འབར་བ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི་དེའི་རྒྱད་གྱི་སྟན་པར་སྦྱ་པའོ། །བརྒྱ་འབར་
བ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ནི་དེའི་རྒྱད་གྱི་དོན་སྦྱང་པའོ། །རྟོ་རྩེ་འབྲིལ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་
དོན་ནི་དེའི་རྒྱད་གྱི་དོན་མཐུན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་གྱིས་དཔེན་གསུམ་
དང་སྦྱ་ལུས་བསྟན་པ། རང་གི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་གྱིས་འོད་གསལ་བསྟན་པ། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་
གྱི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་གྱིས་གཉིས་སྤང་འོད་གསལ་དུ་བསྟུས་པས་ལྷ་རྣམས་མཉེས་བར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་ལུས་དཔེན། དག་གི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་དག་
དཔེན། སེམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་སེམས་དཔེན། མཆོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་ངེས་དོན་སེམས་
དཔེན་ལས་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱད་མེད་ཅེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 པས་མངོན་ཞེན་གྱི་སྟོས་པ་ཉི་ལ་ཞི་བ་ནི་རབ་ཏུ་མདངས་བཟང་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །ཡུལ་
 སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པ་ནི་ལོ་གངས་བཅུ་དྲུག་
 ལོན་པ་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟམས་པའི་
 འཕེན་པ་ནི་འི་བཟང་པོས་བསྟོས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ཡུལ་ཅན་
 ཡེ་ཤེས་སྟོ་ཁ་བྱེ་བ་ནི་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་
 སོ་ཡིན་པས་དབྱུས་ཞེས་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་བྱད་མེད་དེ་ལ་སྒྱུབ་པ་སོ་ཤེས་རབ་ཅན་
 གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོ་ནས་མཉེས་པར་བྱའོ། །སྒྲ་མ་གྱི་ནི་བདག་ཉིད་མ་
 ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་ནི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བར་རྗེས་སུ་
 ཞུགས་པའོ། །དེའི་ཆེ་གཉིས་སྒྲ་ལ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་སོང་བ་
 ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་སྟོས་པས་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་
 ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི།
 བས་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཤང་བའི་ངེས་དོན་ཡུལ་དྲུག་ །བཤང་བས་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་ཡུལ་
 དྲུག་གི་གཉིས་སྒྲ་འོད་གསལ་དུ་སྟུང་པའོ། །གཅི་བའི་ངེས་དོན་དབང་སོ་དྲུག་ །གཅི་བས་མཆོད་
 པའི་ངེས་དོན་དབང་སོ་དྲུག་གི་གཉིས་སྒྲ་འོད་གསལ་དུ་སྟུང་པའོ། །འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 རང་བཞིན་རྣམ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཁུ་བས་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་དོན་ལ་ཉག་ཏུ་ཆགས་པ་ནི་ཁྲག་གི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །སྒྱུབ་པ་སོའི་སྤང་སོ་ལྟ་ནི་ལྟ་
 རྣམས་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་དག་ཡང་ཡང་འོད་གསལ་དུ་སྟུང་བ་ནི་དབྱུལ་བར་བྱ། ཅེས་
 པའི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཟུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྱུ་འགྲུབ་པར་ནི་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་མཉེས་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལེའུའི་མཆོན་དོན་
 ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་སོ། །ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཞེས་
 པ་རྣམས་ནི་འགྲེལ་བའི་ཆོག་གོ།

༥ བཞི་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་ལེུས་བཤད་ཚུལ་ལ་བཞི། ལེུ་ཟུ་ཕྱི་ལོ་མཆོམས་སྤྱད། ལེུ་ཡི་གཞུང་བཤད་པ། ལེུ་ཡི་མཆོན་དོན་བཤད་པ། ལེུ་དེ་བཤད་ཟེན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ཏུ་ཟེན་གྲང་སྤྱོད་པ་གང་རྒྱུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་བྲལ་ན་ཆེ་འདིར་མཆོག་མི་འབྲུབ་པོ་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེུ་ཟུ་པར་སྤྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བྲུག་སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འབྲུག་པ། ལྷ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། ཐེག་པ་དེས་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་འགལ་བའི་ཆོག་གིས་བསྟན་པ། སྤྱོད་པ་བྱ་ཚུལ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ། མ་འོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་པ་སྤངས་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྟོ་རྟེ་འཆང་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ས་འོག་ས་སྟངས་སྤྲུལ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་གནས་ཀྱི་དབང་བྲུག་འཛིག་ཉེན་པ་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གང་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ཡང་མཆོག་གི་ཆོས་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་སྟོས་བཅས་སྟོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལྷ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་པས་ཀྱང་སྐྱབ་ན་འབྲུབ་པའི་ཐེག་པའི་ཆེ་བ། རིགས་དང་བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་ན་འབྲུབ་པའི་ཐེག་པའི་ཆེ་བ་དང་། མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ཀྱང་སྐྱབ་ན་འབྲུབ་པའི་ཐེག་པའི་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མའི་མཆོག་ཐེག་པ་འདིའི་ལྷ་མ་ལ་སྟོད་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་འབྲུབ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཐུག་གི་རིགས་གསུམ་གྱིས་རྒྱད་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འོད་གསལ་དང་། དེའི་དོན་ལས་བྱུང་བ་སྐྱུ་མའི་སྤྱོད་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་ཐེག་པ་མཆོག་ནི་ལྷ་མེད་པའི་དངོས་བྱུང་རབ་མཆོག་ཆེ་འདི་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཀྱིས་སྤྱད་པ་རིགས་ངན་དང་། བྱ་བས་སྤྱད་པ་སྤྲིག་མ་མཁན་དང་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་མཁན་དང་། ཉེ་བ་དང་རྟོན་པ་སོགས་གསོད་དོན་དོན་གཉིར་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡི་ཐེག་མཆོག་འདི་ལ་ཞུགས་ན་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཆེ་འདི་ལ་

འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་མཆམས་མེད་ལྟ་དང་ལ་སོགས་པ་ནི་བའི་
མཆམས་མེད་ལྟ་དག་སྒྲོང་གི་རྩ་བའི་རྒྱུད་པ་བཞི་ཅུར་ཉ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་
རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ཐེག་པ་མཆོག་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་འདི་ལ་ཞུགས་ནས་སྒྲ་མའི་དེན་གྱིས་
རྫོགས་རིམ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་ན། མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཆེ་འདི་ལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་
པ་ནི། ཐེག་པ་འདིའི་ལམ་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོང་ནས་སྟོང་པ་དག་དང་
སྟོན་ཅིག་འགྲོགས་པ་དང་། བཟའ་བརྒྱུད་སོགས་ལོངས་སྟོང་པ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོང་མི་འགྱུར་ན། སྟོང་པར་བྱེད་པ་པོས་ལྟ་སྟོས་
ཀྱང་ཅི་དགོས། སྒྲ་རིམ་བཞིན་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཆོག་གིས་བསྟན་པ་ནི། དེ་དག་སྐྱབ་པའི་སྟོང་དུ་འགྱུར།
ཞེས་པ་སྟེ། སྟོག་གཙོད་པ་ནི་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་སྒྱུད་པའོ། །རྩན་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྩན་པ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་སྐྱབ་པའོ། །མ་བྱེན་པར་ལེན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་དེ་གཞན་གྱིས་
བྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གིས་ལམ་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་ལེན་པའོ། །འདོད་པ་སྟོང་
པ་ནི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པའོ། །བཤང་གཅི་ཟས་སུ་བ་བ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། བཤང་བ་ཡུལ་ལྟ་དང་གཅི་བ་དབང་པོ་ལྟའི་གཉིས་
སྒྲུང་དང་སྟོས་པ་འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པའོ། །དགོངས་པས་བཤད་པའོ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། དྲང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོས་མེད་ཀྱིས་
སྟོང་པ་བསྐྱས་པ་དང་། འིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ལྟར་
བྱམས་པ་དང་སྤང་མོ་ལྟར་བརྟེན་པ་དང་། བྱ་མོ་ལྟར་གདུང་སེམས་ཆེ་བའི་སྟོན་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་
སྟོང་མཐུན་པའི་བྲག་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་འདོད་པ་སྐྱད་པས་ནི་མཉེས་པར་བྱས་ན། ཐེག་
ཆེན་མཆོག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་བྱུང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱབ་པ་པོ་དེས་ཐོབ་པོ།

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཉེ་ལས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་མ་རྟོག་ན་རིམ་བྱུང་བུ་ཅི་ན། སངས་རྒྱས་
གཙོ་བོའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་གང་ནས་འཆང་

བའི་གནས་སྟོང་ཁ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་བླུང་སྟེ་དེ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་མཉེས་
 པར་བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པས་མི་གོས་ཏེ། སྐྱབ་པ་པོ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །འདོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ནི། རྫོ་ཤེས་རབ་མ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་པོས། ལུག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོ་ནས་
 བདེ་སྟོང་སྐྱར་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འཛོམས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གཙོ་བོའི་ཡུམ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ལོ། །སྤིང་མོ་ནི་བྱང་འཇུག་ལོངས་སྐྱས་བསྐྱོམ་པའི་འོད་གསལ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བྱ་མོ་ནི་བྱང་འཇུག་ལོངས་སྐྱས་སྐྱལ་སྐྱར་བསྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་པའི་འོད་གསལ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྐྱར་བ་ནི་འདོད་པ་པས་ནི་མཉེས་བྱས་ན་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་
 འོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟོ་ཅན་གྱིས། །མཉེས་པར་བྱས་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ནི། སྐྱ་ལུས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་བྱང་འཇུག་ལོངས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་སྐྱའི་རྟོན་ལ་བསྐྱོམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 སོ། །ཐེག་ཆེན་མཆོག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེ་ངེས་ཐོབ་པོ། །ཅེས་པ་དང་། མི་གོས་
 ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་། །ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ནི་དེ་སྐྱར་བྱས་ན་ཆེ་འདི་ལ་སངས་
 རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །

ཐུ་བ་ལ་གསུམ། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱས་པ་དང་། སྟོན་པས་དེའི་ལན་བཏབ་པ་དང་།
 ལན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་
 ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རིགས་ངན་ལ་སོགས་པས་
 ཀྱང་ཆེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་ཐོས་པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། མཚམས་མེད་སོགས་བྱེད་པས་
 ཀྱང་ཆེ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་ཐོས་པས་སྤང་དུ་གྱུར་ཏེ། སོག་གཙོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་
 གང་། །ཞེས་སོགས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆེག་གསུངས་པ་ལ་སྐྱ་རི་བཞེན་དུ་ཞེན་ནས། བཙོམ་
 ལྷན་འདས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ། ཅེའི་སྤྱད་དུ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་
 མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་

པ་མ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོག་ངན་
པ་གསུངས་ཞེས་གསོལ་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། དེགས་ཀྱི་བྱ་རྣམས་
ཅིའི་སྒྲིབ་དུ། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོག་ངན་པ་གསུངས་ཞེས་སྒྲིབ་ཐོང་ལ་དེ་སྒྲིབ་མ་ཟེར་ཅིག །དེ་ཅིའི་བྱིར་
ཞེ་ན། སློག་གཅོད་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཞེས་སོགས་ནི་སྒྲིབ་ཅི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རི་ལྟ་
བུ་ཅེ་ན། ཆོས་ཉིད་དག་པ་འདི་ཅས་པ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །སྒྲིབ་
པ་ཆོས་ནི་དེ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་དག་པའི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པོ། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་བདེན་གཉིས་རོ་སོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་
པའི་བྱང་འདུག་པོ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱོད་པའི་གནས་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱང་
འདུག་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པའི་བྱང་འདུག་འདི་ལ་ཡང་དེའི་མིང་གིས་བསྟན་ཅིང་། དགོངས་གཞི་དེ་
འདྲ་བ་དེ་ལ་དགོངས་ནས། སློག་གཅོད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །ཞེས་སོགས་དགོངས་པ་ཅན་
ཀྱི་ཆོག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་
ན། སྒྲིབ་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་¹དེ་དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོག་གིས་གྱང་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་
པར་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལན་གྱི་དོན་རྟོགས་ནས་བརྒྱལ་བ་དང་བརྒྱལ་བ་ལས་བསྐྱང་
བའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས། བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་སོ་ནི། དེ་ནས་ཡང་ཞེས་པ་
ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤར་སློག་གཅོད་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལ། གསུང་བ་
ལྟར་བྱས་ན་ངན་སོང་གི་སྒྲིབ་བསྐྱལ་སྒྲིབ་གི་དོགས་ནས་འཛིགས་ཤིང་། མ་བྱས་ན་རྟོ་རྟེ་འཆང་
གི་བཀའ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པས་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པ་ལ། བྱིས་དགོངས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་
པ་རྟོགས་ནས་ཡིད་དགའ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཅི་གཅིག་ཏུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༩ ན ༡ བྱང་གནས་དེ་

ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་བརྒྱུ་བར་གྱུར་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ངེས་དོན་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་
 གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་པོ་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཅན་གྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱང་བར་གསོལ་བ་དང་། བསྐྱང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
 ནས་འཁོར་གྱི་བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 འཁོར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་བརྒྱུ་བར་གྱུར་པ་གཟིགས་ནས། བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་བདག་པོ་རྣེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་
 འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུན་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་
 དག་བརྒྱུ་བ་ལས་བསྐྱང་བར་གསོལ། སྐྱེ་རི་བཞིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱང་བའི་དོན་དང་། ངེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཙུན་
 ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣེ་ཆེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནི་རྣེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །ནམ་མཁའ་ནི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དང་མཉམ་པ་ནི་
 ཅི་འདྲ་བར་བཞུགས་པའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་རྩོག་ཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་ཏོག་གིས་མི་བྱེད་པ་ནི་རྣེ་ཆེ་འོད་དེ་འདྲ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་སོ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་བཙུན་ལྡན་འདས་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣེ་ཆེ་འོ་
 བདག་པོའི་སྐྱེ་འོད་གྱིས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 དེ་དག་བརྒྱུ་བ་ལས་ལངས་ཏེ་རང་རང་གི་སྒྲན་ལ་གནས་པར་གྱུར་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ནི་སྟོང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་དང་མཉམ་པ་སྟེ་
 འདྲ་བ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་འོ། །རྣེ་ཆེ་ནི་བྱང་
 འཇུག་པའི་སྐྱེ་དང་ཐུགས་རྩོད་པོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
 པར་ཞུགས་སོ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའོ། །བཙུན་
 ལྡན་འདས་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣེ་ཆེ་འོ་བདག་པོའི་འོད་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བཞིན་
 པར་གྱུར་པའི་རྒྱུར་དོ། །རྒྱུར་དེས་རེག་པ་སྟེ་གཡོས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་ལངས་ནས། རང་རང་གི་སྒྲུབ་ཏེ་ཞིང་དུ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྣོན་ནས་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དུག་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་བསྐྱེད་པའི་
 སྣོན་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་ལྗེའི་སྣོན་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཟབ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་མཁས་པས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར།
 སྒྲུབ་མང་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་བྱུང་བས་མཛད་དུ་གྱུར། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་གསུངས་པའི་
 དོན་རྟོགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་བྱང་འདུག་ཐོབ་པ་ལ་དགུམ་པས་བྱུང་བར་གྱུར་ནས། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱངས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེ་མ་རྟོ་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་ངོ་མཆར་བའོ། །ཆོས་ཞེས་
 པ་དང་པོ་ནི་རྫོད་བྱེད་ཆེག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་བརྫོད་བྱེད་དོན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་བ་
 ཅེས་པ་ལ། འབྱུར་གསར་གཉིས་སུ་ཆོས་དོན་ལས་བྱུང་བ་ཅེས་བསྐྱུར་བ་ལེགས་པས་དེ་སྟར་
 བ། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དང་བརྫོད་བྱེད་དོན་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བའོ། །ཆེག་དོན་གཉིས་
 ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དོན་དག་པ་ནི་
 བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བདག་མེད་པ་ནི་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ།
 མདོར་ན་རྒྱུད་སྟེ་ཟབ་མོའི་ཆེག་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་
 རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྫོ་རྫེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་བདག་པོ་
 རྫོ་རྫེ་འཆར་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་འདུད་དོ། །བྱུག་འཆལ་པ་དང་འདུད་ཅེས་པའི་ཆེག་གཉིས་སྟོས་པ་
 ནི། བྱུག་གི་ཡུལ་རྫོ་རྫེ་འཆར་དེ་ལ་སྐྱུ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱུ་དང་གསུང་ཐུགས་རབ་
 ཏུ་དག་པ་ནི་རྫོ་རྫེ་གསུམ་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འོད་
 གསལ་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་གནས་པ། སྟེ་འཆི་སོགས་སྤངས་པས་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ། མ་རིག་པའི་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བ་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་འཇའ་
 ཆོན་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་
 རྫོ་རྫེའི་སྐྱུ་ལ་བྱུག་འཆལ་འདུད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསགས་པས་

ཐུགས་ཉེ་ཐུགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཅི་ཏྲ་ཞེས་པ་བསགས་པ་ལ་ཡང་འབྲུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་སོ་དང་། སྤྱད་པར་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་པས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙོ་སྟོ།

དུས་གསུམ་དག་གི་ལམ་དུ་བྱུང་ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་ལ་ཁྲབ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །ནམ་མཁའ་ཆེན་པོ་དབྱིངས་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་ལ་ཁྲབ་
པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། དབྱིངས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཏྲ་ཞེས་པ་ཁམས་ལ་ཡང་
འབྲུག་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ནམ་མཁའི་ལམ་སྟེ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་དབང་ཐུག་བརྟེན་པ་དེ་ལ་
ཐུག་འཆལ་འདུད་དོ། །ནམ་མཁའི་སྐྱ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་
བ་ནི་རྣམ་སྣང་སྟེ་དེ་ཡང་རིགས་དྲུག་པ་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའི་ལམ་ནི་མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་གནས་པ་སོ་ནི་རིན་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་རྩི་རྩེ་འཆང་
གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་མཁའ་དང་འབྲུ་བའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ནི་སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱང་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་
ཞིང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་གནས་སམ་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་
དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་འབྲུ་བའི་རིགས་
ལྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྩི་རྩེ་འཆང་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་འདུད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་ཉེ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཞེས་པ་
མན་ཆད་དགོངས་པས་བཤད་པའོ།

༥ གཉིས་པ་ལེའུ་དྲུག་པ་ནས་དབྱུ་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། བཤད་
གཅིའི་དམ་ཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དམ་ཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལེའུ་ལྷ་བྱའི་མཆོམས་སྤྱར་བ། ལེའུ་ཡི་གཞུང་བཤད་བ། ལེའུ་ཡི་མཆོན་དོན་
བཤད་བ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱ་གསུང་

ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ། ལེའུ་ལྷ་པ་ནས་བཤད་པའི་སྟོན་པ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལེའུ་ལྷ་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པའི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལ། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། མཆོད་པའི་ཆོ་ག། རྫོགས་རིམ་དང་བྲལ་ན་ཆེ་འདིར་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། སྤྱོད་པའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ། སྟོན་པའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སྟོན་བྱུང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོང་མི་བསྟོན་པས་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་མཛད་ནས་གསུངས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་མི་བསྟོན་པའོ། །དེའི་གསང་བ་རྫོང་མི་སྐྱུ་བ་པ་པོའི་ཐུགས་མི་བསྟོན་པ་དེར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པའི་ཐུགས་སོ། །དེ་བཤད་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གང་ན་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པའི་ཐུགས་འདིའོ། །ཐུགས་ནི་ཨོ་ཞེས་པ་ནི་བཤད་ཐེག་ཏོ། །སཐ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཏ་སྤྱ་ག་ཏུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཅི་ཏུ་ནི་ཐུགས། བཟོ་ནི་རྫོང་མི། སྤྱ་སྤྱ་མ་ནི་རང་བཞིན། ཨ་སྤྱ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཏྱ་ནི་ངའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྫོང་མི་བདག་ཉིད་ངའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་སྟོན་བྱུང་ལ་བཙམ་ལྟར་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོང་མི་བསྟོན་པས་སྐྱང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་མཛད་ནས་གསུངས་ན་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་སྐྱང་མཛད་དོ། །དེའི་གནས་རྫོང་མི་སྐྱུ་བ་པ་པོའི་སྐྱུ་རྣམས་སྐྱང་དེར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པའི་ཐུགས་སོ། །དེ་བཤད་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གང་ན་སྐྱུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཐུགས་འདིའོ། །ཐུགས་ནི། ཨོ་སཐ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏུ་ཀྲ་ཡ་བཟོ་སྤྱ་སྤྱ་མ་ལྷ་སྤྱ་ཀོ་ཉྱི། ཞེས་པ་སྟེ། ཀྲ་ཡ་ནི་སྐྱའོ། །དེ་ནས་སྟོན་བྱུང་ལ་བཙམ་ལྟར་འདས་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་མཛད་ནས་གསུངས་ན། མཉམ་པ་ཉིད་མི་གཉིས་པ་ནི་གཉིས་སྐྱང་དང་བྲལ་བའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེའི་རྫོང་མི་སྐྱུ་བ་པ་

པོའི་གསུང་འོད་དཔག་མེད་དེར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྤྲལས་སོ། །དེ་བཤད་པར་བྱའོ་
སྤྲལ་དུ་ཅེ་གཅིག་དུ་དགོངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གང་ན་
གསུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྤྲལས་འདིའོ། །སྤྲལས་ནི། ཨོ་སར་ཏ་སྤྲུ་ག་ཏ་སྤྲུ་ག་བརྩ་སྤྲུ་མ་སྤྲུ་
ཀོལྟཱ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲུ་ག་ནི་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་གསང་བའོ། །དོ་རྗེ་གསུམ་ནི་སྤྱོད་རྗེ་གསུང་དོ་རྗེ་ཐུགས་དོ་
རྗེ་གསུམ་སོ། །དེ་ཉིད་དགོང་པར་བྱ་བའི་གནས་ནི་སྤྱབ་པ་པོའི་ལུས་སོ། །གནས་ཀྱི་ཞེས་པ་
ནི་སྤྱན་མ་གོས་དཀར་མོ་སྤྲུ་མ་གྱི་གསུམ་སོ། །ནམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཅས་པ་ནི་སྤྱུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྱང་བའི་སྤྱིར་དུ་ལྟ་མོ་གསུམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྤྱོ་
བའོ། །སྤྲལས་ཀྱི་མཆན་གྱིས་ཤིན་དུ་མཆན་བྱས་ལ། ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་ཐོར་ཨོ་ལས་བྱང་བའི་རྩ་
བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྗེགས་པའི་སྤྱིར་དུ་ཨོ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བའི་སྤྲལས་
ཀྱི་མཆན་མས་ཤིན་དུ་མཆན་པར་བྱས་ལ། དེ་ལས་སྤྱན་མའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱོས་
པས་སྤྱོད་རྗེ་ནམ་སྤྱང་གི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་བྱངས་ནས། རང་གི་སྤྱི་ཐོར་ཐེམ་པས་
ལུས་སྤྱོད་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། རང་གི་སྤྱོག་མཐམ་ལྗེའི་དབུས་སུ་ལྷུང་ལས་བྱང་
བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྤྱིར་དུ་ལྷུང་དམར་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བའི་སྤྲལས་
ཀྱི་མཆན་མས་ཤིན་དུ་མཆན་པར་བྱས་ལ། དེ་ལས་གོས་དཀར་མོའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་
སྤྱོས་པས། གསུང་དོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་བྱངས་ནས་རང་
གི་ལྗེ་ལ་ཞུགས་པས་དག་གསུང་དོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། རང་གི་སྤྱིར་ཁའི་དབུས་
སུ་ལྷུང་ལས་བྱང་བའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་ལྷུང་ནག་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བའི་
སྤྲལས་ཀྱི་མཆན་མས་ཤིན་དུ་མཆན་པར་བྱས་ལ། དེ་ལས་སྤྲུ་མ་གྱིའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་
སྤྱོས་པས་ཐུགས་དོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱིའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་བྱངས་ནས་རང་གི་སྤྱིར་
ཁར་ཞུགས་པས་ཡིད་ཐུགས་དོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་མཆོག་རབ་སྟེ་དམ་
པ་འདི་ཡིས་སྤྱབ་པ་པོའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱུ་ཅིང་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲིན་གྲིས་རྫོབ་པའི་སྐྱགས་གསུམ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། གྲིན་གྲིས་རྫོབ་པའི་ཆོ་ག་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩི་མེ་བསྐྱེད་པས་སྐྱགས་གྲིན་གྲིས་རྫོབ་པའི་སྐྱགས་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩི་མེ་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་གྱིས་སྐྱེ་གྲིན་གྲིས་རྫོབ་པའི་སྐྱགས་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆེ་དབག་དུ་མེད་པས་གསུང་གྲིན་གྲིས་རྫོབ་པའི་སྐྱགས་གསུངས་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་ནི། སྐྱེ་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་སྐྱེ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་དང་རྩེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་བསྐྱོམ་པའོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གྲིན་གྲིས་བརྒྱབས་པའི་ངེས་དོན་ནི་སྐྱེ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་རྩི་མེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩི་མེ་འཆར་གི་སྐྱར་བསྐྱེད་པའོ། །གྲིན་གྲིས་རྫོབ་པའི་ཐབས་ནི་སྐྱགས་གསུམ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་སྐྱགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་དང་རྩེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་བསྐྱོམ་པས་ཕྱང་པོ་ལྔ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་ནས་དག་པར་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་ནས་དག་པར་བྱས་པའི་ཆ་མེ་འོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་སྤང་སྟེ། ཨོ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོར་པའི་ཕྱང་པོ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་ནས་དག་པར་བྱས་པའི་ཆ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་རིན་འབྱུང་སྟེ། སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་ནས་དག་པར་བྱས་པའི་ཆ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་འོད་དབག་མེད་དེ། ཅི་ཉྩ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་ནས་དག་པར་བྱས་པའི་ཆ་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དོན་གྲུབ་སྟེ། བརྩ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་ནས་དག་པར་བྱས་པའི་ཆ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྤྲ་མ་ལྷན་ཀ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །

ཡེ་ཤེས་ལྔ་པོ་དེ་གང་ལ་ལྡན་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དུག་པ་རྩི་མེ་འཆར་ཆེན་པོ་སྟེ། ཨ་ཏྲ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་དང་གསུང་གྲིན་གྲིས་རྫོབ་པ་གཉིས་

གྱི་ངེས་དོན་ཡང་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐྱུ་བ་པོས་སྐྱུ་འི་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་བསྐྱོམ་བས་ཞེས་བ་དང་། གསུང་གི་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་བསྐྱོམ་བས་ཞེས་འདོན་བ་བསྐྱུར་བ་དང་། ཡང་རིམ་བ་ལྟར་ངེས་དོན་གྱི་འོད་དཔག་མེད་དེ་གྲ་ཡ་ཞེས་བས་བསྟན་ནོ། །ངེས་དོན་གྱི་འོད་དཔག་མེད་དེ་སྒྲ་ཀ་ཞེས་བས་བསྟན་ནོ། །ཞེས་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་བ་སྒྲ་མ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྒྲགས་ལ་ཚན་བ་གསུམ་དུ་བཅད་བ་ནི། སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐྱུ་བ་པོས་སྐྱུ་གས་གྱི་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་བསྐྱོམ་བས་སྤང་པོ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་ལྷོག་བས་ཕྱེ་ན། སྐྱུ་གསུང་སྐྱུ་གས་གྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ། སྐྱུ་དོ་རྗེ་ནི་ཨོ་ས་ར་ཏ་སྤ་ག་ཏ་ཞེས་བས་བསྟན་ནོ། །གསུང་དོ་རྗེ་ནི་ཅིནྟ་བརྟ་ཞེས་བས་བསྟན་ནོ། །སྐྱུ་གས་དོ་རྗེ་ནི་སྤ་སྤ་མ་ཞུ་མོ་ཉི་ཉི་ཞེས་བས་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱུ་གས་གྱི་ཞེས་བ་ལ་སྐྱུ་དང་གསུང་གི་ཞེས་བ་རྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྤ་མ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ནི། དོ་རྗེ་གསུམ་པོ་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྡ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་གྱི་སྐྱུ་བ་པོས་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་རྒྱས་བས་གསང་བའོ། །གནས་ནི་ཞེས་བ་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ་གནས་གྱི་ཞེས་བ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སྤ་རྒྱུ་བས་བསྐྱོམ་བས་བྱའོ། །མཆོག་རབ་བྱུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུ་འདི་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་བ་བཞི་པོ་འདི་ཡིས་བསྐྱུ་བ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །རིམ་ལྟར་ཞེ་ན། སྐྱུ་གས་གྱི་ཞེས་བ་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་འོ། །མཆོན་གྱིས་ཞེས་བ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུ་བ་པའི་འཇུག་ཆོན་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་མཆོན་བས་བྱས་ལ་བསྐྱུ་བ་བས་བྱའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། རྗེས་སྤྱོད་ཆགས་པའི་སྤྱོད་བ། བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་པ། རྗེས་རིམ་པའི་མཆོད་པ་གཞན་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱུང་བའི་དོན་དང་། རིམ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བྱུང་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་བ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་གྱིས་སྐྱུ་གས་འདི་གསུངས་བ་ནི། རྗེས་འཇུག་གི་སྐྱུ་བ་པོས་རང་རིགས་གྱི་རིག་མ་དང་སྟོམས་བས་འཇུག་པའི་ཆེ་རིན་འབྱུང་གི་ར་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱུ་གས་འདི་བརྟོད་ཅིང་རྗེས་སྤྱོད་ཆགས་པའི་ར་རྒྱལ་བསྐྱུང་དགོས་

པའི་དོན་ནོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཨ་བྱ་རྩེས་སུ་རྩ་ག་ཏ་ནི་ཆགས་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཆེག་དོན་གཞན་
རྣམས་བཤད་ཐིམ་ནོ། །དེས་དོན་ནི་མཐའ་གཅོད་དུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་པའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོན་བྱང་ལ་དེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་བ་དོན་རྩེ་གདོན་མི་ཟ་བས་སྤྲུགས་འདི་གསུངས་པ་ནི། རྩེས་འཇུག་གི་
སྤྱབ་པ་པོས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་དང་སྤྲོམས་པར་ཞུགས་ནས་བྱང་སེམས་དོན་རྩེ་ནོར་བུའི་ཅེར་
པ་བ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་ན་རང་ཉིད་དོན་བྱུང་ཀྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲུགས་འདི་བརྗོད་
ཅིང་མཆོད་པའི་ར་རྒྱལ་བཟུང་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་བྱུང་པ་ནི་མཆོད་པ་ཡིན་ལ། ཆེག་
དོན་གཞན་ནི་སྤྲུག་བཤད་ཐིམ་ནོ། །བྲུག་རྒྱལ་བ་རྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ཉིད་ལ་དེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟག་དུ་རིག་མའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་སྤྲོ་ནས་སྦྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བཞིན་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེས་དོན་ནི་
མཐའ་གཅོད་དུ་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ལ་མཆོད་
པ་རྣམ་པ་ལྡན་སྐད་དོད་བརྩུ་ལྟ་བུ་ར་ཞེས་པ་ལ་ཡེ་གེ་བསྐྱེད་པའི་དེས་ཆེག་གིས་བཤད་ན་
ཉི་བར་འཕྲོག་པའམ་ཉི་བར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱང་པོ་ལྡན་པའི་དུ་
བརྩུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡོ། །ལྡོ་པོ་དེ་གང་ལ་ཡོད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱད་རིམ་གྱི་
ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱོམས་ན་སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་སྦྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ངོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་
བདག་པོ་དོན་རྩེ་འཆང་བས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱད་པ་པོའི་ཆེག་གིས་མཆོམས་སྤྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་སོ། །དང་
པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་
བདག་པོ་དོན་རྩེ་འཆང་བའི་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་ནི་གསུང་ཡིན་ལ། དེས་
སྦྱ་དང་ཐུགས་གཉིས་ཀྱང་མཆོན་པས་སྦྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་འོག་ནས་འཆང་པ་
འདི་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། ཆེག་གི་དོན་བཤད་པ་འགལ་སྤོང་དང་བཅས་པ། ལུས་དཔེན་གྱི་མཐའ་བཅད་མཐའ་གཅོད།

པ། དེས་འགྲེལ་བ་པ་ལྷག་མ་བཞི་རྒྱུ་གི་པན་ཡོན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། པ་ཚབ་གི་འགྱུར་དུ། སྒྲགས་ལ་ངེས་རྟོག་ལུས་གིས་ནི། །དག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐྱལ་གྱུར་
པས། །བསྐྱལ་གྱུར་པ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་། །ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་བའོ། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་
ལེགས་པས། དེའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་ན་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་གི་རྩི་རྩེ་གསུམ་དུ་འདུས་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གིས། ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་ལས་བརྒྱས་པའི་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཨོ་ལྷ་མྱོ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་
ཡིན་ལ། རྒྱུང་ལྡང་འདུག་གནས་གསུམ་གི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གི་གདངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་
ནས། རྒྱུང་སྒྲགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་རྩི་རྩེ་བསྐྱེས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་པ་ནི་སྒྲགས་
ལ་ངེས་རྟོག་གི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྩི་རྩེ་བསྐྱེས་དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་དུ་རྒྱུང་ཨ་ཕ་རྒྱ་ཁྱིའི་ནང་དུ་
ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་ཞིང་། རྗེས་
ཐོབ་དུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ནམ་ཐོལ་གི་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་སྒྱུར་ལྟ་བུའི་ལུས་དབེན་
མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱུབ་པ་པོས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་གིས་ནི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ནས་དག་དབེན་རྩི་རྩེ་བསྐྱེས་དེ་ཉིད་གིས་ཡིད་ཅེས་པ་སྟེང་ཁའི་ཅ་འཁོར་གི་དབྱས་
གི་ཨ་ཕ་རྒྱ་ཁྱིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པས་བསྐྱུབ་
པར་བྱའོ། །གང་བསྐྱུབ་པར་བྱ་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་
པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྱུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དབེན་
འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབེན་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རབ་མཆོག་ཅེས་
པས་བསྟན་ཏེ། དག་དབེན་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སེམས་དབེན་ལ་རབ་མཆོག་ཅེས་
བྱའོ། །དེ་ནས་དབེན་འོད་གསལ་བཞོན་པ་རྒྱུང་དང་བཅས་པའི་རིགས་འདྲར་གྱུར་པའི་རྒྱུང་
སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནི་དངོས་གྲུབ་དང་ཞེས་
པས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་གྲུབ་ན་ཆེ་དེ་ལ་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་ངེས་པའི་དོན་གིས་སོ། །དེ་ནས་མ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་འོད་
གསལ་དུ་བརྟུག་ཏེ་སྒྱུངས་པ་ན། ཡིད་ནི་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་དགའ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
གིས་སྟོང་བ་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གི་འོད་གསལ་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། །དེ་

ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་པ་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་རིགས་འདྲར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
རྒྱུད་སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་མགྲ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོངས་པའི་བྱང་འཇུག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་དམིགས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་བཤད་པ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་མེད་ན་ཆེ་འདིར་མཆོག་མི་འབྱུང་པར་བསྟན་པ། བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ན། སེམས་ལ་དམིགས་པ་བདག་
མེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་སེམས་སུ་མ་བྱེད་དག་དང་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་
པའི་བདག་མེད་ཀྱང་ནམ་པར་བསྐྱོམ་མོ། །དེས་སེམས་དམིགས་བསྟན་ནོ། །སེམས་དབེན་
རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཅེ་ན། ཉན་མཁའ་བཞེན་དུ་མཉམ་པའི་གནས་ནི་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་རྣམས་འཆང་གི་
སྐྱེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་
པ་གསུམ་པོ་དེ། སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་ཐེམ་པའི་སྐྱོ་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བས་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ཏེ་སྐྱེ་སྤྱང་བ་དང་། དག་སྟེ་གསུང་སྤྱང་བ་མཆེད་པ་དང་།
སེམས་ཏེ་བྱགས་སྤྱང་བ་ཉེར་ཐོབ་ནམས་དམིགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་མ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བྱུང་བ་
ན། སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནམས་ནི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་
སྤྱངས་པ་ན་དམིགས་སུ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་གཅོད་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཟུགས་སྤྱིའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་
ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་ཅན་གྱིས་ཆོག་གོ་སྟུང་ན། ས་པོན་གྱི་སྤྲགས་ཀྱིས་སྤྱིའི་ལུས་སུ་
བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྱུར་བ་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཅན་ལ་ནི་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་མེད་དེ། འདི་ནི་ཡིད་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅིང་ནམ་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་ནམ་པ་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་བཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱོམ་བཞེན་པའི་ཆེན་ཡང་ཡིད་ངོ་འབའ་ཞིག་གི་ལྷ་

ཡིན་གྱི། དངོས་གནས་ལ་རང་གི་ལུས་ལྡན་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་དབེན་
དང་རག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དེ། སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་མ་
དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལངས་པ་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་པའི་སྐྱོ་ནས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་གཅིག་
ཏུ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲུགས་ཞེས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞུག་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་འོད་
ཟེར་ལྡ་ཡིན་ལ། དེས་བརྟགས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་རྩི་རྩུ་བྱུང་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་
སྐྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེར་བའི་
ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དགོངས་པས་བཤད་པའོ།།

བཞི་པ་ལ་བཞི། མཆོམས་སྤྱང་ཏེ་སྤྱད་པ་པོའི་ཆེག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་
པ། རྟེན་གང་ལ་གནས་ནས་སྤྲ་མོའི་རྣལ་འབྱེར་བསྐྱོམ་པ། ཟུང་སྤྲུགས་མཉམ་པར་སྐྱེར་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་བསྐྱུས་པ་བྱ་བ། རྣལ་འབྱེར་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྲ་མོའི་རྣལ་འབྱེར་གཞན་བསྐྱུན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་དཔལ་དང་ལྷན་པས་དཔལ་ལྷན་བྲུག་མཆོན་
གྱི་རྩི་རྩུ་ཅེ་ལྡ་པ་བྲུག་ཏུ་འཛིན་པས་རྩི་རྩུ་འཛིན་ཏེ་ཡི་གེའི་དོན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་གིས་མི་ཕྱེད་པས་
ན་རྩི་རྩུ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལྡ་པོ་དེ་རང་གི་རོ་བོར་འཛིན་པས་རྩི་རྩུ་འཛིན་པ་སྟེ། ཟུང་སྤྲེ་གོང་མ་གཉིས་
དང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིའི་དོན་ནོ། །རྩི་རྩུ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་
སྐྱུ་དེ་རང་གི་རོ་བོར་འཛིན་པས་རྩི་རྩུ་འཛིན་པ་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྤྲུལ་པའོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྐྱུ་དང་
ཐུགས་སུ་རོ་བོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྩི་རྩུ་དེ་འབྲུ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་དེ་རང་གི་རོ་བོར་འཛིན་
པས་ན་རྩི་རྩུ་འཛིན་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་པའོ།།

སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་། རྣམ་སྤྱང་སོགས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཀྱན་མཁུན་རིགས་དྲུག་པ་རྩི་རྩུ་འཆང་གིས། བསྐྱོམ་པའི་མཆོག་སྟེ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་མཆོག་འོག་ནས་གསུངས་པ་འདི་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྲ་མོ་བསྐྱོམ་པའི་རྟེན་སྤྱིའི་རྣལ་འབྱེར་བསྐྱུན་པ། སྤྲ་མོའི་རྣལ་འབྱེར་

ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་
 རིམ་པས་སྒྲག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་མ་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་འོད་
 གསལ་དུ་བརྒྱག་པའོ། །རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་
 དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་སྒྲོག་ཏུ་ཤར་བའི་སྤྲང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
 མོ། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཅེས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་བྱང་
 འཇུག་ལོངས་སྤྱུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། བསྐྱེད་
 རིམ་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱུལ་སྤྱུ་རྟོར་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བས་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་
 བསྐྱོམས་ནས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱ་མའི་སྤྱོར་བ་ཀུན་ཏུ་བཅམས་པར་བྱ་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་
 བྱང་འཇུག་ལོངས་སྤྱུ་སྤྱུལ་སྤྱུར་བསྐྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་རབ་བསྐྱོམས་ནས། རྫོགས་
 རིམ་པའི་སྤྱ་མའི་སྤྱོར་བ་ཀུན་ཏུ་བཅམས་པར་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱ་མའི་རྣམ་འབྱོར་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲེལ་པར་གསལ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་བའི་དོན་དང་།
 རེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་
 དགའ་བས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱའི་སྤྱའི་ཅེ་མོར་སྤྱང་བའི་
 ཐིག་ལེ་ཡུངས་ཀར་གྱི་སྤྱས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཡུངས་ཀར་གྱི་སྤྱས་བསྟན་པའི་
 ཐིག་ལེ་དེའི་ནང་དུ་འགོ་བ་ལྟ་དང་མི་འགོ་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་མོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་གནས་འོག་སྤྱི་ཐིག་ལེ་ནི་ཉམས་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཛན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐིག་ལེ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཅེ་ན། གསང་བའི་གནས་གཉིས་བསྐྱེད་
 པར་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོག་འཛིན་སྤྱར་སེལ་གྱི་རྒྱ་མཉམ་གནས་ཁབ་བྱེད་དེ་ལྗེའི་ཁབ་བྱེད་
 ད་ལྟ་སྟོན་པར་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པས། གཞན་རྒྱང་འོད་ཟེར་བཞི་པོ་དེ་སྟེང་གི་སྤྱའི་ཅེ་མོའི་
 སྟོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་ནས་རྒྱང་སྤྲགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྱར་བའི་བརྒྱས་
 པ་བྱེད་པ་ནི་ཡུངས་ཀར་བསམ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་འདིས་རྒྱང་དང་སྤྲགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་

ནོ། །འགྲོ་བ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་དང་། མི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་
བཞོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཡུངས་ཀར་ནི་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཉེན་དང་བཞེན་པར་གྱུར་
པ་སྟེ། འདིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་མའི་
སྒྲུ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཏེ་ཉེན་དུ་གྱུར་པ་ནི། འངའ་ཆོན་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་འོད་ཟེར་ནམས་
ཀྱིས་བརྒྱན་པས། ཉམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་གསང་བ། འོད་གསལ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་བསྟོམ་ལོ། །འདིས་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལ། བྱེན་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས། གྲོག་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པའི་རྟོག་
བརྒྱས། བྱར་སེལ་རིན་འབྱུང་གི་རྟོག་བརྒྱས། མཉམ་གནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས། རྒྱུད་གི་གཙོ་
ཐོ་རེ་རེ་རྒྱ་བ་ན། འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཚུལ་བརྒྱས་པའི་གངས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉམ་མཁའི་
དབྱིངས་ནི་སྐབས་འདིར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའོ། །དེའི་དབུས་ན་གནས་པ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་
བའོ། །ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་ནི་མེ་རྒྱུད་བྱེན་རྒྱ་སྟེ་དེས་གཙོ་པོ་བྱས་ནས་གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་
བྱས་ནས་སྒྲ་བྲག་གཡས་ཁོ་ན་ནས་རྒྱ་བའི་ཆེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ན། རྒྱུད་ནང་དུ་འཇུག་
པའི་གདངས་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་གནས་ཨོྲི་གྱི་གདངས་དང་། བྱང་དུ་གནས་པའི་
གདངས་སྒྲུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གནས་ལྷུང་གདངས་སུ་བསྟོམ་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་
གནས་རྩྭ་བཞག་སྟེ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་གདངས་རྩྭ་གི་གདངས་སུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཉམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཞེས་པ་སྤར་བཞིན་ནོ། །གསལ་བའི་དབྱིལ་འཁོར་ནི་
གྲོག་འཛིན་རྒྱུ་རྒྱུད་སྟེ། དེས་གཙོ་པོ་བྱས་གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་བྲག་གཉིས་ཀ་
ནས་མཉམ་དུ་དལ་བར་རྒྱ་བའི་ཆེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །གྲོག་འཛིན་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཅེ་ན། སྤུན་གྱི་ཚུལ་
དུ་སྦྱོར་བ་ལ། །ཞེས་པ་སྤུན་མ་སྤུ་མདོག་དཀར་ཞིང་འགྲོས་དལ་བ་ལྟར། གྲོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ཡང་
ཁདོག་དཀར་ཞིང་དལ་བར་རྒྱ་བའོ། །རི་ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱ་ཅེ་ན། ཨོྲི་གྱི་གདངས་ཀྱིས་རྒྱུད་ནང་
དུ་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་བསྟོ་སྟེ་ལྷུང་གདངས་ཀྱིས་བྱང་དུ་གནས་པ་དང་རྟོ་རྟེ་སྟེ་རྩྭ་གི་གདངས་
ཀྱིས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བས་མཁའ་དབྱེངས་ཀྱི་དབྱུང་གནས་པར་ཞེས་པ་སྤར་ལྟར་རོ། །རིན་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ས་རྒྱུད་ཐུང་མེད་ཏེ། དེས་གཙོ་བོ་བྱས་ཤིང་གཞན་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བྱས་ནས་སྒྲ་བྲག་གཉིས་ཀ་ནས་དག་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་བསྟོན་པར་བྱའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟོན་ན་ཐུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེའི་སྤྲེང་དུ་མཆོག་གི་སྦྱོར་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྲགས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལ་ནམ་ཉན་གྱིས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། བས་མཁའ་དབྱེངས་ཀྱི་དབྱུང་གནས་པར། །ཞེས་པ་སྤར་བཞིན་ནོ། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུད་མཉམ་གནས་ཏེ། དེས་གཙོ་བོ་བྱས་གཞན་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བྱས་ནས་སྒྲ་བྲག་གཉིས་ཀ་ནས་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་བསྟོན་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་བསྟོན་པར་བྱ་ཅེ་ན། མི་གྱིས་གདངས་ཀྱིས་རྒྱུད་ནང་དུ་ཞུགས་ཤིང་། ལྷ་ཡི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་གནས་པའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱུ་མི་བསྟོན་པའི་ཚུལ་རྩྱུ་མི་ཞི་བ་སྟེ། ཐུང་དུའི་གདངས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཕྱིར་སྟོ་བར་བྱའོ། །བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཐེང་བར་རྩྱུ་རིང་པོ་ཡང་གསུངས་པས་གཉིས་ཀ་རུང་རོ། །ལྔ་པ་ནི། རྒྱུད་རེ་རེས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བ་ན་གཞན་གསུམ་ཡང་དེའི་འཁོར་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུད་སྤྲགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྤར་བའི་དོན་རྗེ་བཟླས་པ་བྱས། ཁྱད་པར་དག་ཏུ་སྟོ་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྗེ་གས་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མོ་མོ་གཉིས་ཀའི་གསང་བའི་སྒྲ་ཅེར་བྲག་མཆོན་སྒྲ་མོ་བསྟོན་པ་དང་། དེ་བསྟོན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ལྷམ་མཐིང་གའི་མདོག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་རྗེ་ཅེ་མོ་ལྔ་པ་ནས་ཀྱི་འབྲུ་ཅམ་རང་གི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་ཅེ་མོར་ཏེ་དོན་རྗེ་ཞོར་བྱའི་དབྱུང་ཨ་མ་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་གི་བྲ་གར་ཁྱད་པར་དུ་སྟེ་སྤྲགས་པར་ནམ་ཉན་གྱིས་ཏེ། འབད་པས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམས་པར་བྱའོ། །བྱད་མེད་ཀྱིས་ནི་ཅ་ན་ཀ་སྟེ་སྤྲན་མའི་འབྲུ་ཅམ་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་གེ་སར་དང་བཅས་པ་གསང་གནས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཅེ་མོར་བསྟོན་པ་འདི་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟོན་པས་བྱང་ཚུབ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་བའི་སྒྲ་ཅེ་དེར་ནི་འཁོར་ལོ་དང་ལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་དོན་རྗེ་རྗེ་བསྟོན་པ་དང་། མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༧ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༧༩ ན ༧ ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

2 ཞོལ། ཤོག ༥༩ ན ༩ རང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་

སྒྲིའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱང་པར་དུ་བརྟགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི་
 ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་འདྲིལ་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་། ཡོན་ཏན་གནས་ཞེས་པ་མཆོག་གི་དངོས་
 གྲུབ་དབང་ལྷན་བརྒྱད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་བྱང་འདུག་དང་དེའི་གནས་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། །དེས་ཉོན་མོངས་པ་དག་པར་བྱེད་པས་ཉམས་དགའ་བ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ལྷར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཅེ་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤ་མོ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་
 རས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་མདོར་བསྐྱུས་པ་ལས་
 བསྐྱེད་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ནི་འོད་གསལ་དེ་རུ་སྒྲོ་བ་སྟེ་བཞུགས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་
 བྱང་ཆུབ་གནས་རྣམས་ནི། །ཞེས་པ་ནི་གང་འོད་གསལ་དུ་བཞུགས་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྐྱ་ལུས་པའི་ཕྱང་
 ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །སྐྱ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་འདུག་གི་སྐྱ་གང་
 ལས་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཅོམ་པ་ན། སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་སྟེ་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བྱང་འདུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱ་རབ་ཏུ་
 བརྗོད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་བའོ། །དགོངས་པས་བཤད་བའོ།

ལྷ་པ་ལ་གཉིས། བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཆོམས་སྐྱར་ཉེ་
 སྐྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འདུག་པ། སྐྱོད་པ་དངོས་བསྟན་པ། ཁ་ཟས་ཀྱི་བྱང་པར་
 བསྟན་པ། དེ་དག་གི་པན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་འདྲིལ་བ་གཉིས་
 ལུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་སྟོན་པ་པོས་སྒྲོམ་བཅས་སྒྲོམ་མེད་ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་
 སྐྱོད་པ་ཀྱང་གྱི་མཆོག་། ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པས་ན་ལེགས་དག་པ། གསང་བའི་དམ་པ་འདི་ནི་བཀའ་སྒྲུལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་དང་སྐྱ་
 དང་རོར་ལྷན་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཆ་
 བ་རྒྱག་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །རྗེ་ལྷར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། གསང་བའི་དེ་ཉིད་མཆོད་ཆེན་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཆོད་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། དངོས་གྲུབ་འབྲས་བྱ་འདོད་

1 ཞོལ། ཞོག ༥༩ བ ༧། གཙང་། ཞོག ༧༩ ན ༣ རྒྱག་ཏུ་བསྐྱོམ་

བ་ཡིས་རང་གི་ཟས་སྤྲུབ་པ་ཤར་གཅི་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་སྒྲོལ་ན་ནི་ལུས་དང་ཁམས་རྒྱས་
ནས་བདེ་ཆེན་འཕེལ་བས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྦྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་སྒྲ་མེད་སྦྱར་དུ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །འིན་ཏུ་སྦྱོར་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཞར་ལ་རང་རང་གི་
རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་ལས་སྦྱབ་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་
སྦྱོན་པ་ནི། མི་བསྦྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་པོས་རང་གི་ཟས་སྤྲུབ་པ་ནས་ཟ་བ་དང་གཏོར་མར་
དབུལ་བའི་ཕྱིར་དུ། འ་ཆེན་མིའི་ཤ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱད་ན། སྦྱ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡི་བསད་ལས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་ལྔ་དག་གི་རིགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་པོས་སྤང་པོ་ཆེའི་ཤ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་
ཀྱི་སྦྱབ་པ་པོས་རྟེན་ཤིང་ཤ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་པོས་དམ་པ་བ་
སྤང་གི་ཤ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་པོས་ཁྱིའི་ཤ་ནམས་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་བཟའ་བར་བྱ་
ཞིང་། གཏོར་མར་ཡང་དབུལ་བར་བྱའོ། །ཟས་གཞན་འབྲས་ཆན་དང་ཅམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་
ནི་མ་ཐོས་ན་སྟེ་བཟའ་བར་མི་བྱའོ།

བཞི་པ་ནི། རིགས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་ཅན་ཏེ་བྲག་རྒྱ་དང་བཅས་
པ་དང་། མི་བསྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཉེས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་སྦྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ཁམས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱད་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའི་དབང་ལྷག་ཏུ་འགྱུར་ལ། འཛིག་རྟེན་འཛམ་བུའི་
སྤྱིང་འདི་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་སྤྲོ་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་ལས་ནི་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྦྱོད་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་ནས། རྫོགས་
རིམ་པའི་སྦྱོད་པའི་པན་ཡོན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་གཙོ་བོའོ། །སྤྲུག་བསྐལ་
དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པས་ན་གཞི་བཟིན་ཅན་འོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་
བརྒྱུད་གྱིས་མི་བརྗེ་བས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། །རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཆེ་དང་ལང་ཆོར་ལྡན་པས་
མདངས་བཟང་པའོ། །རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ན་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་ནལ་འཕྱོར་པ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཅི་བསྟོ་བ་ཉན་

པ་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱང་འཇུག་ཐོབ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པར་ཉེ་ཐུན་མོང་གི་
 དངོས་གྲུབ་ཕྱི་ལྟེ་བྱ་བ་སྤྲུགས་དང་བྲུག་རྒྱ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བར་འགྱུར་རོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་གྲོལ་བའི་སྟོང་པ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི། ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ལྷུལ་དུ་བྱུང་བས་ན་སངས་
 རྒྱས་ཉེ་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྲུབ་པ་པོ་འོ། །གསང་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་སྤྲུས་པ་འོ། །བྱང་ཆུབ་དམ་
 པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོང་པ་ལ་ཡང་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་
 པ་འོ། །འདིར་རྫོགས་རིམ་པའི་སྟོང་པ་ནི་སྤྲུ་ལུས་གྲུབ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་ངེས་
 འོན་པཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱང་འཇུག་འདིས། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་སེམས་ལས་འདས་ནས་རྩི་རྗེའི་སྤྲུ་
 སྟོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྟོང་པ་རྩ་བ་དུག་བྱ་བ་དང་། བཤད་གཅི་ཟ་བ་དང་།
 ལ་ལྟ་ཟ་བ་སོགས་སྤྲུས་ཟེན་ལྟར་བཤད་པའི་སྟོན་པ་བྱང་དོན་ཞེས་བྱ་ཡི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བཤད་པའི་
 སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། རྫོགས་རིམ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། མཆམས་སྤྱར་ཉེ་སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་
 པ། སྟོང་པ་རྩ་བ་དུག་བྱེད་པའི་ངེས་དོན། ཁ་ཟས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ངེས་དོན། དེ་ལྟར་བྱས་
 པའི་སྐྱེ་ཡོན་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་རྩི་རྩི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་ཀྱན་སྟོན་
 པ་པོས་སྟོང་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག །རྫོགས་རིམ་པའི་སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་གསང་བའི་དམ་པ་
 བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་སྤྱོད་གསུམ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བཞོན་པ་རྒྱང་དང་བཅས་པ་འོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་བཞོན་པ་རྒྱང་
 གསུམ་སོ་སོར་བབྲངས་པ་དུག་ནི་རྩ་བ་དུག་གི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་དག་ལས་སྤྱད་ཅིག་ལ་སྤྲུ་མའི་
 སྤྲུ་གྲུབ་པ་ནི། ལྷན་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྤྲུབ་པ་པོས་སྤྲུ་མའི་སྤྲུ་དེ་རིལ་
 འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་ཏེ་བསྟོམ་སོ། །དེ་ལྟར་
 སྤྲུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་པའི་མཆོད་ཆེན་གྱིས་ལེགས་པར་མཆོད་ནས་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྒྱང་འཇུག་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཤད་གཅི་ནི་ཡུལ་ལྔ་དང་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་དེ་དག་གི་གཉིས་སྒྲུང་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པ་ནི་ཐོས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་བྱུང་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་ཡིས་སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སྦྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་སྒྲ་མེད་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ཟས་སྤྱ་ཤ་རྒྱུ་མས་ཞེས་པའི་ཤ་རྒྱུ་དོད་པ་ས་ཞེས་པའི་མའི་ཐེག་ལེ་ས་ལ་བྱེན་ནས་ཡི་གེ་བསྒྲན་པས་ངེས་ཆེག་གི་བཤད་པ་བྱས་ནས། ལྷ་མ་གྱི་ཞེས་བྱས་ན་བདག་ཉིད་མ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་བདག་བྱེན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་སྤྱུ་ལུས་བསྐྱབ་ནོ། །སི་པོ་ཉི་ཞེས་བྱས་ན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བྱང་འཇུག་ནི་མི་སའི་ངེས་དོན་ནོ། །ཤ་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་ཤ་ལྔ་ནི་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོ་བྱང་འཇུག་པའི་བྱང་པོ་ལྔའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་བཟའ་བ་སྟེ་གོམས་པར་བྱས་ན། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ཟས་གཞན་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྟེ་ལོག་མ་གསུམ་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅམ་ལ་མཆོག་ཏུ་བབྱང་ནས་མ་ཐོས་ན་སྟེ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛོལ་ཅན་དང་ཞེས་པ་ནས། འཛིན་ཉིན་འདི་དག་དབང་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ་བཤད་ཐེན་ཏོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་འདི་ནི་སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཏེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཐམས་ཅད་ལས་ལུས་དུ་བྱུང་བས་ན་གསང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ནི་རྒྱ་སྟོན་པ་ལ་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡང་དག་སྤྱུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་སེམས་ལས་འདས་ནས། རྫོ་རྩེའི་སྤྱུ་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་སྤྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྫོ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་སུ་བྱེན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་དུག་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཆུལ་ལ་བཞི། ལེའུ་སྟེ་ཕྱིའི་མཆོམས་སྤྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཆོན་དོན་བཤད། ལེའུ་དེ་བཤད་ཐེན་པར་

བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལེའུ་བླ་པར་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་
ཡང་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སྤྱོད་ལེའུ་བདུན་པ་འདི་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ། སྤྱད་པ་པོའི་
ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། སྤྱོད་པ་གསུམ་བསྟན་པ། རྗེས་བྱུང་གི་དག་པའི་
ལྷའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ། རྣམ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆོག་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་བཅུ་བླ་བསྟན་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུང་
དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོས། དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་
རྗེས་བྱུང་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བླ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ། མདོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཆོག་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་བརྟུན་བྱང་
སྟོན་པའི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་སྦྱོབ་
དགོས་པར་བསྟན་པ། ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་འོན་ཟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྱོད་པ་འདིས་འབྲས་བུ་བརྟེན་པར་བསྟན་པ། འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་བསྐྱོམ་
བསམ་གཏན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་
མཐའ་གཅོད་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་འདོད་ཡོན་མི་
འགོག་པར་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བསྟེན་པ། སྤྱོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་འདོད་ཡོན་རྗེ་ལྟར་འདོད་
པར་བསྟེན་ཅིང་ལུས་གདུང་བ་དགག་པ། ལེན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པས་འདོད་ཡོན་བསྟེན་
ནས་སྤོ་གསུམ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལོངས་སྤྱད་ན་རང་གི་དབང་པོ་ཉེན་
བཅས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེ་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་ནས་
སྤོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ན་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས་ཉེ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ན་སངས་རྒྱས་སྤྱང་དུ་
སྟེ་ཆོ་དེ་ལ་ཐོབ་པར་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྦྱོབ་པ་པོས་རང་གི་ལྷའི་སྤྱོད་པ་ཡིས་ཉེ།
རང་གི་ལྷའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཡིས། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྗེ་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། བདག་

དང་གཞན་ལ་དབུས་བར་བྱ་ཞིང་ཆེན་པར་བྱའོ། །ལུས་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
འཕེལ་བའི་གོགས་སྤྱུང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་དང་། སྤྱངས་
པའི་ཡོན་ཏན་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དང་ཟས་གཅོད་པ་དང་། མེར་མཚོང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་
བཟད་པས་ཉེ་དེ་རྣམས་བསྟེན་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ན་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་ཐོབ་ཞིན་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཟས་ལ་ཉ་ཅང་
སྟེད་པས་སྒོང་མོ་སྒོང་བ་དང་དེས་མཚོན་པ་ཟས་ལ་ཉ་ཅང་སྟེད་པས་ཞིང་ལས་དང་། ཆོང་ལ་
སོགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟས་ཟ་ཞིང་སྤྲགས་མི་བཟླ་སྟེ་ཟས་ལ་ཉ་ཅང་སྟེད་པས་སྒོང་མོ་
སྒོང་བ་དང་། དེས་མཚོན་པ་ཞིང་ལས་དང་ཆོང་ལ་སོགས་བྱེད་པ་ལའང་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །རི་
ཅོམ་ལོངས་སྤྱོད་ན་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་རྒྱས་ཤིང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་འདོད་
པ་ཀྱན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་སྤྲགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཉམས་པར་བཟླས་སོ། །རི་
སྐད་བཞད་པའི་རྩལ་གྱིས་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྣམས་ནི་བདེ་བར་གནས་ན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་འཕེལ་ཉེ་བྱང་རྒྱབ་རྩོུ་འཆང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྷ་སྟེགས་
ཀྱི་དཀའ་སྤྱད། ལམ་འདིར་ཞུགས་ནས་དབང་དང་དམ་ཆེག་ཐོབ་པ་སྤངས་ཉེ་དཀའ་སྤྱད་སྤྱར་
ལེན་ན་དུས་མིན་པའི་འཆི་བ་དང་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བར་ངེས་པར་བསྟེན་པར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོང་མོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱང་སྤྲགས་ཐ་དད་སྟེ་ཟ་བ་ནི། རྒྱང་སྤྲགས་ཐ་དད་པར་
བྱས་ནས་སྤྲགས་སྒོས་པའོ། །མི་སྒོ་སྟེ་སྒོང་ལའང་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་རྒྱང་སྤྲགས་
མཉམ་པར་སྤྱར་བའོ། །འདོད་པ་ཀྱན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །སྤྲགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་
བཟླས།¹ ཞེས་པ་ནི་རྒྱང་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཀྱི་རང་གདངས་ཡི་གོ་གསུམ་ཀྱི་གདངས་སྤྱི་
སྤྱར་ནས་སྤྲགས་སྒོ་བའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གོ། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབའ་ནི་
བཟླ་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རིགས་བཞིའོ། །སྤྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་སྤྱོད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༩༩༩ ཟླ་ ༡

རྒྱུད་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནམས་ཏེ་དེ་ནམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ལ་སྦྱོད་པ་
 ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་། མི་གཡོ་བ་སྟེ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བྱུང་འབྱུག་གི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེན་པ་
 ཡང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པས་སོ། །དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་གཅིད་དུ་
 གསལ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་ཡོན་བསྟེན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་
 པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་ཅན་ཏེ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆགས་པ་ལས་བྱེད་ལ་
 དགའ་བ་བྱུང་འབྱུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེ་འདི་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཡིས་ཉག་ཏུ་སྟེ་
 སྦྱོད་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ནམས་བསྟེན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་
 ཅི་ཞིག་བྱ་ཅེ་ན། འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སྟེ་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་
 ནམས་མཉེས་པར་ཏེ་ཆོས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟེ་སྦྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་རོ་པོ་
 ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཁམས་ནམས་རྒྱས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མ་སྟེ་ནམ་སྒྲུང་སོགས་
 ཀྱི་རོ་པོ་ཕྱང་པོ་ནམས་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་
 ཆེན་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱི་དོན་གྱི་སྦྱོས་བཅས་པའི་བསྟོམ་བསམ་གཏན་པ། སྦྱས་དོན་གྱི་
 སྦྱོས་མེད་པའི་བསྟོམ་བསམ་གཏན་པ། མཐར་ཐུག་གི་ཤིན་ཏུ་སྦྱོས་མེད་པའི་བསྟོམ་བསམ་གཏན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞུགས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ལྟར་བསྟོམ་པ། གཞུགས་སོགས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ལྟར་བསྟོམ་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རོ་པོར་ལྟ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་དང་། བཤད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུགས་ལ་མཆོག་འབྱིང་དམན་པ་
 གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་སྣ་ཆོགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་
 དོ་རྗེའི་གཞི་ནམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཀྱི་རོ་པོར་མོས་ནས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་སྦྱོས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་
 བྱེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྦྱབ་པ་པོས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །སྦྱ་ལ་ཡང་ནམ་པ་གསུམ་
 དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་སྣ་ཆོགས་པ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རོ་

ཐོར་མོས་ནས་དེས་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲི་ལ་རྣམས་ལ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་སྣ་ཆོགས་པ་འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་འོད་དཔག་མེད་དེ། དེའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་དེས་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །རྩི་ལ་ཡང་རྣམས་ལ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་སྣ་ཆོགས་པ་སངས་རྒྱས་སོགས་མེད་དོན་རྗེ་འདྲིན་ཏེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ནས། དེས་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱའོ། །རེག་ལ་རྣམས་གསུམ་ཤེས་བྱས་ནས། །དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་དོན་རྗེ་ཅན། །མི་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་བརྟེན་པ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་མོས་ནས། བདག་གི་རིགས་ཏེ་རྗེ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱ་རོ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རིགས་ལྷའི་ངོ་བོར་མོས་ཏེ། དེ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་ཞིང་སྤྲས་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བོ་བཀུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱ་དྲི་སོགས་སྤྲུགས་པ་ཡིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་སྤྲུག་མ། སྤྲ་སྤྲ་མ་གྱི། དྲི་གོས་དཀར་མོ། རོ་སྐྱོལ་མར་བསྐྱོམ་ཞིང་སྤྲ་མ་གྱི་ནི་རིགས་གཉིས་འདྲིན་པ་ཡིན་པས་རེག་བྱ་ཡང་སྤྲ་མ་གྱིར་བསྐྱོམ་མོ། །ཡང་ན་དེ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྣམས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣམས་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་གཟུགས་དོན་རྗེ་མ། སྤྲ་སྤྲ་དོན་རྗེ་མ། དྲི་དྲི་དོན་རྗེ་མ། རོ་རོ་དོན་རྗེ་མ། རེག་རེག་དོན་རྗེ་མར་བསྐྱོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱངས་པ་སྟེ། དུལ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་ལོངས་སྐྱོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་པ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་བཅད་ལྷའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པ་རྣམས་གཞུང་སོར་བཞག་ལ། རྒྱུ་ལ་བཞེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤང་མཛད་གང་དུ་ཐིམ་པའི་གཞི་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་ལས་གཙོ་བོར་

1 བཀའ་འབྲུང་། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་ 17 ཞོག་ ༩༩ ཟེང་། 92

གྲུང་པའི་དོན་རྗེ་འཆང་དང་། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཏེ་འོད་དཔག་མེད་ལས་གཙོ་བོར་གྲུང་པའི་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོགས་མེད་ནི་དོན་གྲུབ་དོན་རྗེ་འཇིན་པ་ཞེས་པ་ནི། དོན་གྲུབ་ཉེ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བརྟེན་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་ཉེ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འོ། །མདོར་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་དོན་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་བཟུན་ནོ། །ཀར་པ་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་གཟུགས་སྤྱི་རྩེ་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྲུང་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་། མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྲུང་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྲུང་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པའི་ཡུལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་འོ། །ཀར་པ་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཁོངས་སྟོན་པ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ཁོངས་སུ་དཔར་བྱ་བ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྤྱི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་སེམས་ནི་སྒྱུར་བར་བྱ་ཞིང་། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་སྤྱང་པོ་བཏུས་པ་འོ། །གཟུགས་སྤྱི་རྩེ་སོགས་སྤྲུགས་པ་ཡིས་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི། རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་དེ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རེགས་མི་འབྲས་བུ་ཆོན་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་སོས་ནས་ཁོངས་སྟོན་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་བཅད་ལྗེའི་ཀར་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །ཀར་པ་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་འོད་གསལ་དུ་བྱུང་འདུག་ཆུ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྲུང་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོན་པ་གསུམ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འོ། །ཀར་པ་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བཟུག་པ་འོ། །འདིར་ཡིག་དོན་མ་བཤད་པ་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་གང་སོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡིག་དོན་དུ་སོང་བའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་བསྐྱོམ་པ་ནི། རིགས་བརྒྱ་དང་རིགས་ལྔ་དང་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློ་བར་སྦྱོར་རོ། །གསུང་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཚོས་ཏེ་རྒྱུང་སྤྲུགས་ཐ་མི་དད་པ་རྗེས་སུ་བློ་བར་དོ་རྗེ་བརྒྱས་པ་སོགས་དག་དབེན་བསྐྱོམ་པ་ལོ། །སྤྲུགས་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་རྗེས་སུ་བློ་བར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ་རྗེ་རྗེ་དོན་ནི་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་དང་གང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་ཅེ་ན། རིགས་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མོ། །དེ་དང་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་རྗེས་སུ་བློ་བར་བསྐྱོམ་ནས་སྤང་བ་སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ། དེ་ཉིད་ཐོབ་ལ་ཐིམ། དེ་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐྱོ་ནས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལོ། །ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཁོ་བོ་རྗེས་སུ་བློ་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ཅན་ལས་བར་མ་ཆད་ཏུ་བྱུང་པའི་སྐྱ་མའི་སྦྱོར། །ལྟ་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྦྱོར། །རྗེས་སུ་བློ་བར་དེ་ཉིད་ཆུ་རྒྱ་སོགས་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་པ་ལོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྐྱ་མའི་སྦྱོར་དེ་འོད་གསལ་ཏུ་བརྟུག་པ་ལོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་པའི་ཟུང་འཇུག་བསྐྱོམ་ན་བྱང་ཆུབ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ཕོ་འཕང་ཆེ་དེ་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དགོངས་པས་བཤད་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། རིམ་གཉིས་སྤྱན་མོང་བའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་ཆོ་ག །བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་ཆོ་ག་ཁྲེ་བྲག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱུང་མེད་རབ་ཏུ་མདངས་བཟང་བ་ལོ་གངས་བརྩུག་ལོན་པ་རྟེན་ནས་རིག་བྱ་རྗེ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་དེ་ལུས་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གནས་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་གནས་དབེན་པར་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྩམ་མོ། །འདི་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བརྩན་མོའི་མཆོག་སྤྱན་མར་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་སྐྱ་མ་གྱི་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་གོས་དཀར་མོ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་སྒྲོལ་མར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་པར་སྒྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྱན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

1 ཞོལ། ཤོག ༤༢ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༥༣ བ ༣ བརྒྱབས་པའི་གནས་

གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་རྩྱུ་དང་ཨྱི་དག་དང་ཨུ་དང་པཌ་ཀྱང་ཅེས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་ལས་རྒྱུང་བའི་དོན་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་པའི་རྒྱ་དབུས་མའི་འོར་བུ་ལ་ཨྱི་གྲིས་མཆོད་ཞིང་བུ་ག་ཡི་གེ་པཌ་སེར་པོས་བཀག་པ། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ཨུ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བུ་ག་ཡི་གེ་པཌ་སེར་པོས་བཀག་པ། བརྒྱ་དང་དོན་རྗེའི་ནང་འོད་ཟེར་ནམ་པ་ལྷས་བྲལ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བྱིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་བྱས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་དོན་གྲུབ་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་པཌ་ཅེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ནས་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་དམིགས་པས་སྤྱང་བ་ནམས་བརྟག་པ་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །སྟུན་མར་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པའི་སྟུན་མ་ནམ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཅེ་ན། འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །འདིས་སྤྲ་མ་གྱིར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱང་མཆོད་ནོ། །དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

ལྟ་བུ་ལ་གསུམ། བདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བླ་པར་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱལ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་བླ་སོགས་ལྷས་བྱང་འཇུག་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ནས། དམ་ཆོག་རྗེས་བླ་གྱིས་སྟེ་སྤྱང་བའི་བདུད་ཅི་བཏུང་བའི་ཚུལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྗེས་བླ་གྱིས་བྱང་འཇུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྟན་པ། སྦྱ་རྗེས་བླ་སོགས་ལྷས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། དམ་ཆོག་རྗེས་བླ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ། ལྷང་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བླ་པ་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། ཟླ་ག་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །ལིང་ག་ནི་སྦྱ་ལྷས་སོ། །བཞག་པ་ནི་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པའོ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཅེས་པ་ནི་འོད་གསལ་ལས་བྱང་འཇུག་འོངས་སྦྱ་དོན་རྗེ་འཆང་གི་སྦྱར་བཞེངས་པའོ། །བ་སྦྱ་ནམས་ཀྱི་བུ་ག་སྟེ་བྱང་འཇུག་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་ནས་མཁས་པས་སངས་རྒྱས་ནམ་སྤྱང་གི་སྦྱིན་ནམས་སྟོབས་བྱའོ། །དེ་མན་ཆད་གཞན་ནམས་ཀྱི་དོན་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་སྤར་སྤར་རོ། །རྒྱུ་པ་ཐ་མ་ནམས་ཀྱི་དོན་ནི་རིམ་པ་སྤར། བཀའ་པས་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྦྱིན་

ནམས་སྟོབས་བྱའོ། །དོ་རྩེ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱིན་ནམས་སྟོབས་བྱའོ། །མཁའ་བས་རིགས་ཏེ་
 རིན་ཆེན་འབྱུང་ཐུན་གྱི་སྤྱིན་ནམས་སྟོབས་བྱའོ། །མཁའ་བས་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལ་ཁོ་ཞིང་
 བཞེགས་པའི་དོན་བྱལ་གྱི་སྤྱིན་ནམས་སྟོབས་བྱའོ། །ཆོགས་བཅད་ལྷ་ཀའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡང་འབྲུ་གཞོན་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དམ་ཆོག་རྩེས་སྤྱིན་པ་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། བདག་གི་དོ་རྩེ་ནི་ཕྱེ་
 དང་བརྒྱ་ནི་རྒྱ་ནོ། །དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྤྱར་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱེ་ཅེ་ཕྱེ་ཅུང་བའི་ཅེ་མོ་གཉིས་
 སྤྱར་ནས་བྱུང་བའོ། །མཛད་རྒྱ་ན་གནས་པའི་རང་གི་ཁུ་བའི་ཐིགས་པ་ཕྱེ་ཅུང་བའི་ལམ་ནས་བརྒྱུད་
 དེ་ཕྱེ་འེ་སྟེ་དུ་བབས་པ་ཡིས། སངས་རྒྱས་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སེམས་སེམས་
 བྱུང་ནམས་མཆོད་ཅིང་ཆོས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཞེ་ན། ཟུང་འདུག་
 ལ་གནས་པའི་སྤྱིན་པ་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱག་རྒྱ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་
 སྟོམས་པར་འདུག་པའི་འདོད་པའི་སྤྱི་ཅལ་ལ་མཁའ་བས་རང་གི་ཁུ་བ་དག་ནལ་འཁྱོར་པས་ནི་
 ཉག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་བརྒྱར་དབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་དང་ཆ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོབས་
 བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་རི་ལྷ་བྱ་ཅེ་ན། སྟེང་པོ་ལེན་པའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་སོ། །ཚུལ་དུ་བྱ་བ་ནི། དེ་
 ཐོབ་པའི་ཐབས་སྤྱི་ཁྱུར་པའི་རྒྱའོ། །དགོངས་པས་བཤད་པའོ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་རྩེས་ཤུན་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་
 འིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། སེམས་རྩེས་ཤུན་སོགས་གཉིས་གྱིས་རྩོགས་རིམ་པའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་
 འིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་དང་རྩེས་སྤྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འིན་ཏུ་རྣལ་
 འབྱོར་རྣམས་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 སྤྱི་གསུང་ཐུགས་དོ་རྩེ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་སྤྱན་དངས། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་རང་ལ་བཅུག་པའི་རྩེས་སྤྱི་འདི་དག་བྱའོ། །འདི་ལ་སྤྱི་རྩེས་སྤྱི་ཤུན་པ་རི་ལྟར་
 བསྐྱོམ་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་རྣམས་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 ལྷ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ལྟར། བདག་གི་ལུས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམས་སྤྱང་དེ་
 དང་འབྲུ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལ་གསུང་རྩེས་སྤྱི་ཤུན་པ་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། དོ་རྩེ་ཆོས་འོད་དཔག་

མེད་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན་པའི་གསུང་དེ་ནི། དེས་པའི་ཆོག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བདག་གི་ཆོག་ཀྱང་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་
དཔག་མེད་དེ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱགས་ཞེས་པ་ནས། ཞེ་ན། གསང་བའི་བདག་
སོ་སྟོན་སྟེ་ཞེས་པར་རིག་བྱུང་ནི་མ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱགས་གང་ཡིན་པ་
ལྟ་བུར་ནི། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དོན་ཅེ་འཛིན་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ནས་ཞེ་ན། སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་
ཀྱི་འདི་ནི་སྐྱེ་སྐྱེ་ལུས་སོ། །འདི་ནི་གསུང་སྟེ་དག་གོ། །འདི་ནི་སྤྱགས་ཏེ་ཡིད་དོ། །ཅེས་མཆོན་པར་
བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་མཐར་གང་དུ་གཏུགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དེ་དང་། བདག་གི་སེམས་གཉིས་རྩ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཡུལ་
ཅན་བདག་གི་སེམས་གཉིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་རྩ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཞེས་པ་ལ། བ་ཆོབ་འགྱུར་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་པས། མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དེ་གོམས་པར་བྱས་
པ་ལས། རམ་མཁའ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་བདག་གི་སེམས་གཉིས་མཚུངས་པ་སྟེ་རྩ་གཅིག་
ཏུ་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་རྟོགས་ཤིང་པའི་སྤྱགས་བྱིན་བརྒྱུས་པ་སྟེ་རོ། །

དེ་ལ་སྐྱེ་དང་གསུང་བྱིན་བརྒྱུས་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྤྱགས་ནི་དག་གོ། །གཟུགས་ཞེས་
པ་ལུས་ཡིན་ལ་ལུས་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོག་པ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་གི་
ཆོག་པ་སོ། །སྐྱེ་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དག་གིས་བརྟོག་བཞིན་པ་ན་སྤྱགས་ཏེ་སེམས་ཇི་
ལྟར་བརྟོག་པའི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྤྱགས་ཇེས་སུ་བྲན་པ་སྟེ།
དེ་ནི་ལྟར་བསྟོམ་ཞེ་ན། སྤྱགས་ཞེས་པ་གསུང་རོ། །དེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་
ན་དོན་ཅེ་འོ། །སྐྱེ་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་ལུས་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ་ལུས་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོག་པ་པ་ཡིན་
པས། མདོར་ན་དག་གི་ཆོག་པ་སོ། །སྐྱེའི་དོན་ཆོག་བརྟོག་བཞིན་པ་ན་དེ་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ཞེས་
ཡིད་ཀྱི་བཏགས་པ་ནི་གསུང་གི་སྐྱེ་ཡང་རྣམ་པར་བསྟོམ་མོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དོན་ཅེ་འཆང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེ་དང་

འབྲ་བར་བདག་གི་ལུས་དང་རག་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་འཛིན་པ་དོན་རྒྱུ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་མཉམ་
ཞིང་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྐྱུ་བ་པ་པོའི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ངོ་པོ་
གཅིག་ཅིང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཀྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་རལ། རྩོགས་རིམ་པའི་
སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་ནོ།།

ལྷ་པ་ནི། དེ་ལ་དམ་ཆོག་ཅེས་པ་ནི། སྤང་སོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་གཙོད་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་
དོན་ཉེ་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་རྗེས་སུ་བླ་པ་པོ་ལྷ་པ་བསྟོམ་ཞེ་ན། དམ་ཆོག་གི་སྤྲད་དོད་ས་མ་ཡ་
ལ། ས་མ་ཏ་ཞེས་བྱས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ། པ་མ་གཉིས་མཉམ་པར་སྤྱར་བའོ། །དེའི་ཆེ་
པའི་ཁྱ་བ་མའི་མངལ་དུ་སྤྱར་བ་ལས་རིམ་གྱིས་བྱུ་བ་པར་གྱུར་པའི་སྐྱུ་བ་པོའི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་
དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་གང་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ཉིད་
བདུང་བར་བྱ་བ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་པར་བྱའོ། །ཚུལ་རིམ་ལྟར་ན། བཤད་རྒྱུད་དོན་རྒྱུ་བ་
ལས། རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་པོ་མ་གྱིས་ཐེམ་པའི་སྟོན་པ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་གསུངས་པའི་
ཆོག་བཞེན་དུའོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་འབྲས་བྱ་བྱང་འཇུག་རྩི་
རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སོ། །འཆི་བའི་ཆེ་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་པོ་མ་གྱིས་
ཐེམ་པའི་སྟོན་པ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་པར་གཤེགས་ཤིང་། སྟེ་བའི་ཆེན་རིམ་ལྟར་ཐེམ་པའི་
རིམ་པ་དེ་བཞེན་དུ་སྤྱར་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་ཚུར་གཤེགས་པར་གྱུར་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་
ཆོགས་སོག་གི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་བཅད་པའི་སྟོན་པ་བསད་པ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་ན་
མཆོག་གི་དངོས་བྱུ་བ་རབ་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །འདིས་
གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་ག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་
པ་དང་། རྩོགས་རིམ་པས་ཤིན་དུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྤང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ཀ་བསྟན་པའོ།།

དུག་པ་ལ་གཉིས། ཤེར་ཕྱིན་དང་མ་སྟེས་པ་རྗེས་བྲན་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ནས་
བྱང་འཇུག་གི་སྤྱར་ལྷང་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། མཆོད་པ་རྗེས་བྲན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱུ་ལ་མཆོག་
གི་སྐུ་སྤྱར་ལྷང་བའི་གཞི་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ནི་སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་

མོ། །དེའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐར་འོད་གསལ་དུ་
 འཇུག་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་ན་དམ་ཆོག་གོ། །འོད་གསལ་དེ་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་
 གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་བྱོན་པ་རིལ་རྒྱུ་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་བརྒྱ་དུག་
 ཅུའི་རྟོག་པ་སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་
 རོ་བོར་བྱས་ཏེ། འོད་གསལ་ལས་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་འགྲུབ་པས་ན་ཡང་སྤིང་བྱི་མར་མ་སྤྱེས་ཤིང་། དོན་
 གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དོན་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་མེད་པས་ཟག་པ་མེད་པའོ། །ཟུང་འཇུག་གི་གནས་
 སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་འོད་གསལ་དང་མཛོན་རྟོགས་སྤྱུ་ལུས་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་
 པ་མེད་ལ། ཁམས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྒྱ་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཞེས་བྱས་ན་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་
 སྐབས་འདིར་སྒོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནོ། །འབྱུང་བ་ནི་བརྟུན་གྱི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་
 ཡང་འོད་གསལ་གྱི་དོན་མེད་པ་སྟེ། དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མ་སྤྱེས་པ་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོག་ཏུ་ལངས་པ། རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་འཇུག་རིལ་རྒྱུ་བསྐྱོམ་
 ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་འགྱུར་མ་དག་པས། འགྲེལ་པས་དེ་ནས་ཞེས་པ་འབྲུ་བསྐྱུན་པ་སྤང་
 བྱས་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ནི་དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་
 མོ། །དེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དབྱེར་མེད་པ་ནི་བྱང་འཇུག་གོ། །ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་དེ་ཡང་རིལ་
 ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་པའི་སྒྲོས་པ་མེད་པས་ན་མཆོན་མེད་ལ། སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་
 པ་མི་སྤིང་བས་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་དང་མཚུངས་པ་འོད་བྱང་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་
 དད་པ་གཉིས་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པ་མིན་ཞིང་། ལྷག་བསྐུལ་ཉེ་བར་ཞི་
 ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ཤིན་ཏུ་བྱི་མ་མེད་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་རིག་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེ་སྤང་གི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱའི་མཆོད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་དེ་རྗེས་སུ་བྱོན་པ་རིལ་རྒྱུ་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། བྱང་མེད་སེམས་ནི་
 རབ་ཏུ་བརྟན་པ། ལོ་གངས་བརྒྱ་གཉིས་ལོན་པ་རྟེན་པ་ན། བརྒྱ་ཅན་དང་། སྐར་པོ་ཅན་མ་དང་།
 རི་དྲུགས་ཅན་མ་དང་། དྲུང་ཅན་མའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཉམ་པར་སྤྱར་བས་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་སྟེ།

སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་ཁུ་བ་ཅེས་པ་ལ་ཁུ་བའི་སྐད་དོད་ལུ་ག་ཞེས་པ་ལ་ཡི་གེ་བསྟན་པའི་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་སྐྱབ་བསྟན་སྟོད་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཆོག་འགྲུབ་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་དམན་པ་འགྲུབ་པ། ཐ་དང་དུ་ཅེས་པས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རེས་བཞུག་བཟུ་དུག་བསྟོམ་པ་འདིས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་དོ་རྗེ་དང་། དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཐུགས་དོ་རྗེ་དང་། ཆོས་འཛིན་མཆོག་གི་གསུང་དོ་རྗེ་དག་གྲང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་གྲུབ་གང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་གཞན་པ་སྤ་མོ་འཛིན་ཏེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པ་ནུམས་གྲང་དོ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྟོམ་པའི་བྱང་འདུག་པས་དོ་རྗེ་བསྐྱུས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ་སྐྱ་རྗེ་བཞིན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ལས་སོ།།

༥ གསུམ་པ་བཤད་གཅིད་དམ་ཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལ་བཞི། ལེའུ་སྤ་བྱེའི་མཆོམས་སྐྱར་བ། ལེའུ་ཡི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུ་ཡི་མཆོན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེའུ་བདུན་པར་གསུངས་པའི་སྟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སྐྱབ་པ་པོས། ཆོགས་རྗེགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་མཆོམས་སྐྱར་བ། བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཀུན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དཀོན་མཆོག་དཔལ་གྱིས། བཙམ་ལྟན་འདས་ཞེས་པ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོད་པའི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་པ་དང་། ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོད་གསལ་དང་བྱང་འདུག་གི་སྐྱ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་མཛེས་པའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་རྒྱལ་བ་རང་རྒྱལ་སོགས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་

ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཤད་དུ་གསོལ། སྤྱོད་པ་རི་ལྷ་བྱ་ཅེ་ན། ཉམ་མཁའ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱས་པའི་སྤྱོད་པ་དེས། སྤྱོད་པ་པོའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་པ་རྣམ་ཏྲིག་གི་
སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་མཆོག་གོ། ཅེས་པ་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟུང་པའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་
སྤང་གཏི་ཐུག་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནས་མཁའི་དབྱིངས་དང་མཆུངས་པར་སྟོན་པའི་མཆོག་། རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
མཆོད་པ་བཤད་དུ་གསོལ། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཐར་པའི་ལམ་ནི་རབ་
ཏུ་སྟོན་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཡིན་ཏན་རྩོགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་། སངས་རྒྱལ་རྣམ་སྤྱང་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱལ་མཆོག་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་
མཆོག་མཆོད་པ་བཤད་དུ་གསོལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འོ་ཐོར་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་རྒྱས་པའི་སྤྱན་དང་
ལྷན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ། སྤྱོད་པ་སྤྱང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་
པས་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་མཆོད་པ་ཞེ་སྤང་སྤྱང་བ་གཏི་ཐུག་ཉེར་ཐོབ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་
གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་པའོ། །དོ་རྩེ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱི་
ཏྲིག་པ་བརྒྱུད་ཏུ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་ཐེག་པ་སྟེ་དེ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་
འདས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཅན་ཁོ་ནས་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ནས་མཁའི་དབྱིངས་དང་
མཆུངས་པའི་མཆོག་གོ། རྒྱལ་བ་རྣམ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཐེམ་པའི་གཞི་ནི་འོད་གསལ་
ལོ། །དེ་ལས་བྱུང་འཇུག་གི་སྤྱར་ལངས་པ་ནི་མཆོད་པ་སྟེ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ། ཐར་པའི་ལམ་
ནི་མི་སྟོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་གོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
སོ། །སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའོ། །བདེ་བ་ཆེན་
པོས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་མཆོག་གོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཡིན་པས་ན་དག་པའི་བདག་དེ་འདྲ་བའི་མི་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོད་པ་བཤད་དུ་གསོལ། བྱང་
ཆུབ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལོ། །སེམས་ནི་དག་པའི་སྤྱོད་པས་རྒྱས་པའི་སྤྱན་ནི་བྱུང་འཇུག་པའི་

སྤྱན་ལྗོད། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་གས་འཛིག་ཉེན་ཏུ་སྤྱན་པར་མཛད་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
རབ་བསྐྱོར་བ། སྤྱད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནམས་འོད་གསལ་གྱིས་སྤངས་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་
དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་ཐུག་འཆམ་ལོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྤྱན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཆོད་
པའི་ཆོ་ག་དང་། གསང་དབང་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཐམས་
ཅད་ནམ་མཁའ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་འདི་ལ་བསྐྱར་
བར་གྱུར་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་འདོད་དོན་རྫོགས་པར་མཛད་པ་འཛིག་ཉེན་ཀུན་གྱི་དབང་
པོ་དོ་རྩེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་ཆེན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཟུང་ཏུ་འཇུག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་པ་དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད་པའོ། །དུས་གསུམ་
གྱི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་བསྐྱེད་དེམ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པས་མཆོག་གདོད་མ་ནས་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ལ་གནས་པ། ཁམས་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་གསུང་ཐུགས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་ནས་འདུས་པས་ན་སྤྱད་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་སྐལ་མཆོག་། རྒྱལ་བ་ནམས་འདི་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་མཆོད་པ་བཤད་
དོ། །ཅེས་པ་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྫོགས་དེམ་པའི་མཆོད་པ། བསྐྱེད་
དེམ་པའི་མཆོད་པ། དེམ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི། བ་རྒྱུད་གཞིན་
ཏུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཡངས་པ། མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལང་ཆོ་
གཞིན་པས་བརྒྱན་པ་ནི། ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལྷ་ལོན་པ་སྟེ་ཟུང་འཇུག་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཁམས་ལྷ་ཡུལ་
ལྷ་དབང་པོ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ནས་ལྷ་མེད་པའི་མཆོད་པ་བྱའོ། །ཁྱོལ་
སོང་གི་སྐད་དོད་ཉིང་ཉི་ཀ་ཞེས་པ་ལོགས་ན་ཡོད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
བོ་ལས་ལོགས་ན་ཡོད་པའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནམས་ཀྱང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་དགོངས་པས་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནས་སྤངས་ཤིང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་པོ་གཉིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྟག་ལྷང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་

ས་སྤྱོད་གས་གཙང་ཞིང་འདྲ་འཛིས་རྣམ་པར་དབེན་པའམ། ཡང་ན་ས་ཆོག་མི་དགོས་པ། རྒྱལ་བ་དོ་
 རྗེ་འཆང་གི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པའི་སྤྱུགས་པ་དང་། ཞི་བ་སྤྱེ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་གཞན་གྱི་གནས་དང་།
 ཞི་བའི་གནས་ཏེ་ལྷའི་ཁང་པ་རྣམས་སུ་བའི་བཤང་གཅིས་མཆོན་པ་བ་བྱུང་ལྟ་དང་། རྒྱ་གཙང་མ་
 དང་བྱི་བཟང་ལ་སོགས་པས་བྱུགས་པ་དང་། འམ་གྱི་སྦྱས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྩིས་དང་
 ཉེ་བར་མཁོ་བ་གཞན་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ། བྱིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཆོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་ཏེ། ཉིན་རེ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་སྦྱོར་བ་བྱེད་ཚུལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བྱེད་ཚུལ་འགལ་
 སྦོར་དང་བཅས་པ། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ལུས་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ། དཀྱིལ་
 འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་སྦྱོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་མའི་དབུས་བར་ཞེས་པ་མགྱིན་པ་ནས་
 ལུ་མ་གཉིས་གྱི་དབུས་གྱི་སྤྱིང་ཁའི་བར་དུ་རྣམ་ཤེས་གྱི་ངོ་པོ་རྩྱུ་སྟོན་པོ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་།
 སྦྱི་གཙུག་མཐའ་ཞེས་པ་སྦྱི་གཙུག་ནས་སྐྱ་མཆོམས་གྱི་བར་དུ་གཟུགས་ལུང་གི་ངོ་པོ་ཨོ་དཀར་པོ་
 ལས་རྣམ་སྤང་། བར་ཞེས་པས་སྐྱ་མཆོམས་ནས་མགྱིན་པའི་བར་དུ་འདྲུ་ཤེས་གྱི་ངོ་པོ་ལྷུང་དམར་
 པོ་ལས་འོད་དཔག་མེད་དང་། བསྐྱོད་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་ཤེས་པས་ཡ་མཐའ་བརྒྱའི་རྩ་བ་ནས་མ་མཐའ་
 ཀླང་པ་བར་དུ་འང་འདྲུ་བྱེད་གྱི་ངོ་པོ་ཏ་ལྷང་ཁུ་ལས་དོན་ཡོད་བྱུང་པ་དང་། ཡ་མཐའ་ལྟེ་བ་དང་རྟེན་
 པ་ནས་མ་མཐའ་གསང་གནས་གྱི་བར་དུ་ཆོར་བའི་ངོ་པོ་སྦྱ་སེར་པོ་ལས་རིན་འབྱུང་ལྟེ་རིགས་ལྟ་
 རྣམས་ནི་དགོད་པར་རབ་ཏུ་བྱའོ། །རིགས་ལྟ་འགོད་ཚུལ་འདི་ཉིད་སྦྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་
 མི་མཐུན་པ་ཅི་ཞེ་ན། གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་
 པའི་སྤྱས་ཞེས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་སོགས་གྱི་སྤྱས་ཏེ། རིགས་སྦྱར་མ་སོགས་
 སོ། །མདོར་ན་རིགས་ལྟས་བསྐྱུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་དགོད་པར་རབ་ཏུ་བྱའོ། །གང་ལ་དགོད་པར་
 བྱ་ན་རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ལ་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ལ་དགོད་པ་ན་ཁོ་བོ་བཅུ། ཁོ་
 མོ་བཅུ་དང་བརྗེ་བ་སོགས་བྱུང་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་ལུས་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་དབུས་སུ་གནས་པའི་

ཡེ་ཤེས་ནི་ཐིག་ཡེ་ཤོ། །རྒྱ་མཚོ་ནི་མང་པོ་སྟེ་ཐིག་ཡེ་མང་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །རྒྱ་བ་སྟེ་ཐིག་ཡེ་
 དེ་དག་གི་དབྱས་ཏེ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་ལྷ་སྤྱུལ་ཅུ་མོ་གཉིས་གནས་པར་བསྐྱོམ་ལ།
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱའོ། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་
 ལ་མཁས་པས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱན་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་རྩོུ་རྩོུ་ལམ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་བྱངས།
 ཡེ་ཤུ་དང་པོ་ནས་བྱུང་བའི་སྤྱགས་ཀྱིས་ཕྱིར་སྐྱོས་ཏེ་སྤྱི་སྐྱོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་མཛད། ཡེ་ཤེས་
 པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲས་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འཁོད་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞི་བ་ནི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །དོ་རྩེ་སྟེ་དེ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་འདྲིན་པའི་སྤྱབ་པ་པོས་ཐུན་མཚམས་བྱ་
 བར་འདོད་ན། ཐུན་གྱི་མཐར་ཉེན་དང་བརྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་གི་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བ་དག་གྱུར་
 རབ་དུ་བྱའོ། །འདི་མདོ་བསྐྱེད་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་གི་སྤྱིང་ཁ་ནས་པར་སྐྱོས་ཏེ་མཚོད་
 པ་ལུལ་ཚར་བ་དང་སྤྱིང་ཁར་ཚུར་སྐྱུད་པ་ལ་བཞག་གྱུར། རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་འདྲེན་
 དུ་མ་སྟོན་པས་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རིན་ཆེན་
 ལྷ་བཞི་ནི་ཁམས་བཞི་འདུས་པའི་རང་གི་ལུས་མཚོད་ཉེན་ཏེ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམས་ལ།
 དེ་ལ་འོད་ཟེར་ཟེར་བས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་
 མཚོ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞུགས་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བསམ་
 མོ། །བཞི་པ་ནི། མཁས་པས་སྤྱིང་ཁར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཅེས་པ་རྒྱས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་
 གི་བསྐྱུ་སྟེ་དོ་རྩེ་ལྷ་ག་ནས་སྤྱིང་ཁར་བྱངས་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་མཁས་པས་མཚོད་པ་སྟེ་འདོད་
 དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་འདི་སྤྱིན་རྣམས་སྐྱོ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་
 པ་མཁས་པས་ལྷན་ལ་སྐྱོ་དཀར་དམར་སེར་ལྷང་ལྷ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྷར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དཀར་
 པོ་རྣམ་སྤྱང་སེར་པོ་རིན་འབྱུང་། སོགས་ལ་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབྱུལ་བར་
 བྱའོ། །བརྒྱ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ལྷར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རིགས་ལྷ་ལ་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པར་དབྱུལ་
 བར་བྱའོ། །རྩོ་ཏེ་སྟེ་སྤྱི་མའི་མེ་ཏོག་ལ་ཡང་སྐྱོ་དཀར་དམར་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཁ་

དོག་དང་མཐུན་པར་རྟོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱའོ། །མེ་ཏོག་ཀའི་ཞེས་སོགས་
བཞི་ཡང་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱོམས་ནས་ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་རབ་ཏུ་བརྟག་གོ། །གཉིས་པ་
ནི། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ནི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྷ་དང་། བརྒྱ་ལྷ་ནི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་འོ། །རྩྭ་ཏི་རྣམ་གསུམ་ནི་རྒྱུད་
འཇུག་གནས་ལྷང་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་སྦྱར་ནས་རྟོར་བཞས་བྱེད་
པའོ། །མེ་ཏོག་ཀའི་ཀླ་ར་སོགས་བཞི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རྒྱུད་རོ། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་
བར་བྱ། །ཅས་པ་ནི། དེ་འབྲེལ་བའི་རྟོར་བཞས་གྱི་མཐུས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་མཐར་ཐུང་འཇུག་
གི་སྦྱར་ལྷང་བའོ། །མདོར་ན་རྒྱུད་བརྒྱའི་ནང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་སྒྲགས་མཉམ་
པར་སྦྱར་བའི་རྟོར་བཞས་བྱས་པས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱུང་བའི་ཐུང་འཇུག་གི་སྦྱར་ལྷང་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། ལྷ་མའི་བྱ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ། སྟོབ་མའི་བྱ་བ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ལ་
མཆོད་པ། ལྷ་མས་གསང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག། གསང་དབང་བསྐྱར་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཅིག་པའི་རོས་རེ་རེ་ལ་དབག་ཆད་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷ་ཅ་ལྷ་སྟེ་བརྒྱའི་ཁྱོན་ཅམ་
དུ་འཁོར་ལོ་སྟེ་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ལ། ལྷ་མཆོན་འགོད་པ་ལ་
རྣམ་པར་མཁས་པས་ཉག་པར་ནི་ཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་པ། སྟོར་རིན་འབྱུང་། ལུབ་དུ་འོད་དབག་མེད།
བྱང་དུ་དོན་གྲུབ་དང་རིགས་ལྷའི་རིགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་རབ་ཏུ་དགོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་
སྟེ་འོད་དབག་མེད་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རྟོ་རྩེ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ། རལ་གྱི་སྟེ་
དོན་གྲུབ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་རིན་འབྱུང་རྣམས་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་མཁས་
པས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབག་ཆད་བརྒྱའི་ཁྱོན་ཅམ་དུ་མ་རེས་གྱི། དབག་ཆད་བྱེ་བའི་
ཁྱོན་ཅམ་དུ་ཡང་གྲུ་བཞི་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་ཡི་མཆོད་ཉེན་ཏེ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཤེལ་ལྷར་གསལ་
ཞིང་རང་བཞིན་བྱི་མ་མེད་པ་རིགས་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་སུ་བསྐྱོམ་པར་
བྱའོ། །སྤྱི་ཞིག་གིས་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། གསང་དབང་བསྐྱར་པ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་
སོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན། མཆོད་པ་སྟེ་གསང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་འོ། །དབག་ཆད་

བརྒྱའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་ནས། ཤེས་རབ་ཙན་གྱིས་གནས་སུ་བསྐོས་ཞེས་པའི་བར་འདིས། ས་སྤྲུགས་གཙང་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་པའམ་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གི་རྒྱས་བཤད་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐོས་པ་ཡང་བསྟན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་དང་སྒྲ་མའི་སྤྱན་མོང་གི་མཆོད་པ། སྒྲ་མ་ལ་བྱད་པར་གྱི་མཆོད་པ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་དང་སྒྲ་མ་དེ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་མཚོ་བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་། རིན་ཆེན་ན་བཟའ་ལ་སོགས་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གསང་དབང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སོ། །མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་ལྷ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་དང་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིག་མའི་མཆོད་པ་དང་། བྱད་པར་གྱི་རྩས་ཀྱི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་གནས་སུ་བྱུར་པའི་ན་རྒྱུར་མཆོག་། རིན་ཆེན་སྤྲ་ཆོགས་མཆོག་གིས་བརྒྱན་ནས་དབུལ་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་ནི། འབྱུར་གསང་གཉིས་ལྟར་ན། སྤྱབ་པ་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་སྤྱབ་དང་རབ་ཏུ་སྤྱབ་པ་མཆོག་གི་དངོས་སྤྱབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུའོ། །གང་ལ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞིང་འདི་རིན་ཆེན་སྤྲ་བདུན་གྱིས་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་ལ། མཆོག་གི་དངོས་སྤྱབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྤྱིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉིན་རེ་བཞེན་ཤེས་རབ་ཙན་གྱིས་སྒྲ་མ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱ་བ་དང་། གསང་དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་སྤྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མཉམ་པར་བཞག་ལ། སྒྲ་མས་ཕུལ་བའི་རིག་མ་སྒྲངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་དག་ཏུ། འདོད་ཆགས་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ཙན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིག་པའི་སྦྱར་བ་དབུལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་པོའི་ཕྱག་རྒྱར་མཉམ་པར་འཛོག་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉམས་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རང་ལས་ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞོད་པ་བསྐོས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་ཏེ། མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་བདག་གི་ཕུས་དང་པོའི་མགོན་པོར་

བསྐྱེད་པ་སྐྱུལ་སྐྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་སྐྱུ་བསྐྱུར་བའི་ལུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་
 ཆོགས་བཞོད་པའི་སྒྲ་མས་རིག་མའི་བཤང་བ་སྟེ་ཡུལ་ལྷ་དང་། གཅི་བ་སྟེ་དབང་པོ་ལྷས་མཆོད་
 པར་བྱའོ། །རིག་པའི་སྐྱུར་བ་དབུལ་ཚུལ་རི་ལྷར་བྱ་ཅེ་ན། བཞིན་བཟང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི། །ན་
 ཚུང་སྐལ་བ་མཆོག་ལྷན་པ། །ལུས་ལ་རིགས་ལྷ་དཔོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱིན་གྱིས་སྒྲབས་ཀྱི་
 གནས་བསམས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་གསུམ་རེམ་གྱིས་ཐེམ་པའི་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དག་པའི་གནས་མངོན་ཏུ་མཛད་ནས། སངས་
 རྒྱུ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གསང་དབང་མཆོག་བསྐྱུར་བ་དང་། གསང་དབང་ཅམ་བསྐྱུར་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་བཟང་ནི་རིག་མའོ། །དེའི་བསྒྲ་ན་གནས་པའི་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་
 སེམས་དཀར་དམར་བརྟན་པའི་སྟོ་ལྷན་པས་ཞེས་པ། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཞུ་བ་འདུས་པའི་
 རོ་བོས་རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཆེམ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལས་མི་གཡོ་བའི་བསམ་བསམ་ཁུ་བ་སྒྲངས་ནས་བཟའ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བས་ཁ་
 བསྐྱང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བཟང་ཐེག་ལའི་རྒྱུད་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་འདི་ལྷར་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་
 བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཐོད་པའམ། དྲུང་པོར་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་བཞག་ནས་སྐྱུངས་ཏོགས་སྐར་
 གསུམ་བྱས། བཟའ་ཤིས་བརྗོད་ཅིང་སྐྱེ་བོར་གཏོར་སྟེ་འཕྱང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། གསང་དབང་འདི་
 ནི་སྐགས་རྣམས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འདིགས་པའི་སྐྱུ་གསུང་སྐགས་ཀྱི་
 རོ་རྗེ་སྐྱུ་ལུས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་མཆོད་པ་སྟེ། རྒྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རོ་རྗེ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 པའི་ཆོས་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་གསང་ཞིང་སྤྲ་བར་བྱ་བ། སྐགས་རྣམས་ཀྱི་
 དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་
 སོ། །བཞི་པ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས་སོ། །

༥ བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དམ་ཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལ་བཞི། ལེའུ་སྤྱི་བྱིའི་
 མཆོམས་སྐྱུར་བ། ལེའུ་ཡི་གཞུང་བཤད་བ། ལེའུ་ཡི་མཆོན་དོན་བཤད་བ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༩ བ ༤ ཉིད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལེའུས་ གཙང་། ཤོག ༤༠ བ ༣ ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དམ་ཆོག་ལེའུས་

བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལེའུ་བརྒྱད་པར་བཤད་པའི་གསང་དབང་ལ་སོགས་པའི་དབང་བསྐྱར་
 རྒྱུ་གས་པར་ཐོབ་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་ཟད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལེའུ་དགུ་པ་འདི་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱད་པ་པོའི་ཆིག་གིས་
 ལྟོན་པའི་གསུང་ལ་འདུག་པ། ཟད་དུ་བྱུང་བའི་དམ་ཆིག་བསྟན་པ། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་
 ལྷན་ཀ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དོ་རྩེ་འཛིན། །ཞེས་པ་ནི་བཤད་ཐིག་ཏོ། །མི་སྒྲོབ་
 པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་
 མི་འགྱུར་ཆེའོ། །ཐམས་ཅད་དབང་བསྐྱར་ནི་རྒྱུད་སྤེལ་གསུམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་པའི་སྤྱོད་པ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ནས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་སྤྱོད་པའི་མཆོག་གོ། །ཀུན་དོན་གྱིས་ཞེས་
 པ་ནི་དངོས་བྱུང་འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་
 རྣམ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་ལྟའོ། །དབང་བྱུག་དམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཀྱི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་དུག་པ་དོ་
 རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །དོ་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཞེས་པ་ནི་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
 ཅན་གྱིས་གསང་ཞེས་པ་ལ་འགྱུར་གསང་དུ། སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་ཅན་ལ་གསང་། ཞེས་བསྐྱར་བ་
 ལེགས་པས། སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་ཅན་ཉེ་ཐེག་དམན་པ་ལ་གསང་བར་བྱ་བ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཁོ་
 བའི་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉམས་དགའ་མཆོག་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་དོ། །ཅེས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་ཆིག་
 ལྷ་བཤད་པ་དང་། དེ་ནས་ཉེ་བར་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཞེ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱིས་སྟོག་གཙོད་
 པ། གཉི་ཐུག་གི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁོར་འཕྲོག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་གཞན་
 ཀྱི་བྱད་མེད་བསྟེན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་རྩུན་སྐྱབ་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱིས་ཆིག་
 རྩུབ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལས་སྤྱོད་དངོས་དང་། དེའི་པན་ཡོན་མཐུག་སྤྱད་དང་བཅས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་
 དུ་བསྐྱས་པའོ། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོས་པར་བྱ། །ཅེས་པ་ནི་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དོ་རྩེ་

འཆང་དུ་བསྐྱེད་དེ་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་སོགས་བྱས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱེད་རབ་བསྐྱོམས་
ནས། །ཞེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་དག་པོར་བསྐྱེད་པའོ། །དེའི་
ལག་ཏུ་སྟེ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་རྡོ་རྗེ་བསྐྱོམས་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེ་རྗེ་ལྷ་བྱ་ཅེ་ན། འདྲ་འཕྲོ་མང་
པོ་འབར་བ་དང་འོད་ཟེར་སྒྲ་སྒྲས་རབ་ཏུ་གང་བའོ། །དུས་གསུམ་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་ཉེ་བསད་པར་
བྱ་བའི་དག་པོ་རྣམས་མདུན་དུ་བསྐྱོམས་ནས། རྡོ་རྗེ་དེས་སྤྲེམ་པར་བརྒྱག་ཅིང་དག་པོའི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱོད་ནི་རྡོ་རྗེས་སྤྲེམ་པར་བརྒྱག་ནས་མེད་པར་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི།
བསད་ལས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མཆོག་དེ་བསྐྱོམ་ན་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་།
རྡོ་རྗེ་གསུང་བ་འདི་ལྷ་བྱས་བསད་ལས་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསད་ན་
ནི་བསད་པ་དེ། མི་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་ཞིང་དག་ཏུ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲེམ་སུ་སྤྲེམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་
ནི་ཞེ་སྤང་གི་རིགས་མི་བསྐྱེད་པའི་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་གི་དེ་ཁོ་ན་སྟེ་རིགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འབྱུག་པ། ལས་སྐྱེར་
དངོས། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་པན་ཡོན་མཐུག་སྤྱད་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་པ་དང་པོ་
བཤད་ཟེན་ལ། མི་ཤེས་པ་སྟེ་གཉི་ཕྱག་གི་རིགས་ཀྱི་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ། རོ་པོ་ཉིད་དག་ནི་
རང་བཞིན་རྣམ་དག། ཁོས་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བྱུང་བྱི་བལ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེར་སྒྲ་
སེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱོད་པ་རབ་སྟོན་པས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ཡི། །ཡང་དག་དམ་ཆོག་
འདི་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བམ་མཁའ་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་སྤར་ལྟར་རོ། །རྣམ་པར་
སྤང་མཛད་རབ་བསྐྱོམ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་སྤང་དུ་བསྐྱོམ་
པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱོམ་
པའོ། །དེ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་འགྲུགས་པ་ལ་སྐྱེར་བ་ཡིས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག་ཅིང་བསྐྱོམ་ནས། རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་པོ་འགྲུགས་པ་ལ་
མི་བསྐྱེད་པ། སེར་པོ་ལ་རིན་འབྱུང་། དམར་པོ་ལ་འོད་དཔག་མེད། དཀར་པོ་ལ་རྣམ་སྤང་། ལྗང་
ཁུ་ལ་དོན་གྲུབ་རྣམས་བཏང་སྟེ། རྟོར་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོགས་ནས་སུ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་

ནམ་བསྐྱེལ་ན། ཞེས་པ་ལ་སྐྱུ་བསྐྱེལ་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་
དཀར་པོ་ཞགས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིས་པས་ནོར་ཐམས་ཅད་བཅེངས་ནས་བྲངས་པ་དང་། གསུང་བསྐྱེལ་
པ་ནི། རང་གི་མྱེ་ཅེའི་རྩི་དམར་པོའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྤྱིས་ནོར་ཐམས་ཅད་བྲངས་པ་དང་།
ཐུགས་བསྐྱེལ་པ་ནི། ནོར་ཐམས་ཅད་རང་གི་ནང་དུ་བཞག་པར་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བའོ། །གསུམ་
པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གནས་སྐབས་སུ། ནོར་གྱི་རྒྱ་མཆོས་གང་བ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འབྲ་
བར་འགྱུར་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ནམས་དང་བྱང་ཆུབ་པའི་སྤྱེས་བུ་མཆོག་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་འདོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལས་
སྦྱོར་དངོས་དང་། མཇུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དོན་མེད་འདྲིམ་ཏེ་
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་
གསང་བ་དག་པ། མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ལ་གནས་པས་དམིགས་མེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་
རབ་ཏུ་བཀའ་སྐྱུལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་ཞེས་སོགས་རྒྱུར་པ་གཉིས་སྤར་ལྟར། དཔག་
མེད་ཆེ་ནི་རབ་བསྐྱེལ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་དོན་མེད་འཆང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འོད་དཔག་མེད་དུ་
བསྐྱེལ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དགའ། ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་རང་མ་གཏོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་ཐམས་ཅད་བྱད་
མེད་ལྟ་བུར་སྐྱར་བ་ནི་བའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ། དམ་ཆོག་བཞི་ཡི་སྦྱོར་བ་སྟེ།
ནལ་འབྱོར་བསྐྱེལ་བ་ཡིས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལྟ་མའི་ནམ་
པ་དེ་དུ་བསྐྱེལ་བར་བྱ་ཞིང་། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་རིག་མ་འདུ་བའི་སྐབས་སུ། དབང་དུ་བྱ་རྒྱའི་བྱད་
མེད་དེ་ཉིད་གོས་དཀར་མོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དོན་མེད་ཐེག་པའི་ཆུལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་
ཐུག་མཆོག་གོ། །དེ་ནས་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱད་མེད་དེ་དང་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་
དེ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྐྱད་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ནི་དོན་མེད་སྐྱབ་
པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་བྱེད་སྐྱུ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེལ་བའོ། །འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་
ཡང་དག་པའི་དམ་ཆོག་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐུན་པའི་སྤྱགས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བར་བའོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལས་སྐྱོར་
 དངོས། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་མཇུག་སྤྱད་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོ་སྤར་
 ལྟར་རྩོམ་བྲིས་པས་གདུལ་བུའི་དོན་བསྐྱབས་པས་རྩོམ་སྤྱད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པ་བདག་མེད་ཡི་
 ཤེས་ཏེ་ཆོས་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོམ་འཆང་གིས་གསུང་ནི་འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཉམ་མཁའའི་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་སྤར་ལྟར་རོ། །རྩོམ་སྤྱད་ཀྱི་མེད་རབ་བསྐྱེམས་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི་
 རྩོམ་འཆང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱེམ་པའོ། །སངས་རྒྱུ་མཁས་ཅན་བསྐྱེམ་
 བར་བྱ། །ཅས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེམ་པའོ། །མཁས་ཅན་གཟུགས་སུ་ནམ་བསྐྱེམ་
 ཉམས། །ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་མཁས་ཅན་རང་གི་མདུན་ན་ཡོད་པར་བསྐྱེམ་ཉམས། རྩོམ་སྤྱད་ཀྱི་ཆོག་
 གིས་རྩན་སྤྱོད་པས་ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་མཁས་ཅན་རྩན་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་
 ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་སེམས་ཅན་ནམས་དང་། རྒྱལ་བ་མཁས་ཅན་བསྐྱེམ་བར་བྱ་
 བ་སྟེ། རྩན་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱའི་ཆོག་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་ཏུ་བཏང་ནས་གང་ལ་རྩན་སྤྱོད་དགོས་པའི་
 ཡུལ་དེ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ནི་སངས་རྒྱུ་མཁས་ཅན་ཉམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་གསུང་སྟེ་བྱི་མ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་ལ་མོས་པའི་སྟོང་ན་ཀུན་གྱིས་གསང་བ་
 སྤྱད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །འདི་ནི་དམ་ཆོག་ཅེས་སོགས་ནི་ཆོས་མཁས་
 ཅན་རྩན་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དོན་ཡང་ཡང་བསྐྱེམ་པའོ། །

ལྔ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལས་
 སྐྱོར་དངོས། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོ་སྤར་ལྟར་ལ། སྤྱད་ཀྱི་གསུང་
 ཟུགས་ཀྱི་རྩོམ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་རྩོམ་
 འཆང་ཆེན་པོ། རྩོམ་འཆང་གི་དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པས་གསུང་ནི་འདི་སྐད་
 བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉམ་མཁའའི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་སྤར་ལྟར་ལ། དགོན་
 མཆོག་དཔལ་ནི་རབ་བསྐྱེམས་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་འཆང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིན་འབྱུང་
 ཏུ་བསྐྱེམ་པའོ། །གཟུགས་ནམས་ཀུན་གྱི་འདི་དག་དག །ཅས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
 བསྐྱེམ་པའོ། །དེ་དང་དེས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་རྩབ་པའི་དག་དང་ལ་སོགས་

པ་སྤྲུལ་དང་། དག་བཀའ་བ་རྣམས་སྤྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྟེན་ཅིང་མཉེས་
པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཉིས་སྤྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་རྩེ་བཞོད་པ་དོ་རྩེ་འཆང་
ཆེན་པོས་དེ་སྒྲིབ་ཅིས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྣམ་སྤྲང་དང་། འོད་དཔག་མེད་དང་། རོན་གྲུབ་
དང་། རིན་འབྱུང་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་དེས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་
ཀྱི་དབྱས་གནས་པར་ཞེས་པ་དཔེའི་འོད་གསལ་ལོ། །སངས་རྒྱུ་སོགས་རྣམས་པ་གཉིས་ནི་སྤྱུ་
ལུས་སོ། །དེའི་ལག་པ་ནི་འོད་གསལ་དེ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཉེར་ཐོབ་པོ། །རྩེ་རྩེ་ནི་དོན་ཀྱི་འོད་
གསལ་ལོ། །འོད་འཕྲོ་མང་པོ་འབར་བ་དང་། འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྡས་རབ་ཏུ་གང་། །ཞེས་པ་ནི་དོན་
ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱོད། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་གང་འོད་
གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་རྒྱུའི་མ་དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་པའི་བྱང་ཁམས་རྣམས་སོ། །དུས་གསུམ་པ་
ཡེ་ཞེས་པ་ནི་དེའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སོ། །བསྐྱོམ་ནས་ཞེས་སོགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་
དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་ཀྱིས་ཐ་མལ་ཀྱི་བྱང་སོགས་བཞིག་པའོ། །བསམ་གཏན་མཆོག་དེ་ཅེས་སོགས་
རྣམས་ཀྱི་དབྱུག་གི་དོན་ནི། རྩེགས་རིམ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་སོགས་འདོན་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་ཤེས་པ་སྟེ་སྤྲང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐེམ་ནས་མེད་
པར་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ། །རོ་བོ་ཉིད་དག་གོས་པ་མེད་
ཅེས་པ་སྤྲང་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་གདུལ་བྱ་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་
པ་ཡི། ཡང་དག་དམ་ཆོག་འདི་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར་ཞེས་
པ། དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྱུ་ལུས་སོ། །སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་པ་ནི་གང་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་རྒྱུའི་མ་དག་
པའི་སྤྱུ་ལུས་པའི་བྱང་ཁམས་རྣམས་སོ། །རིན་ཆེན་ཀུན་ནི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལོ། །དེར་མ་དག་
པའི་སྤྱུ་ལུས་བཅུག་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིས་དོ་རྩེའི་གཞུགས་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱོད་ནི་རབ་ཏུ་བཞག་

ཅེང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འོར་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོགས་ནས་སྟ། ཞེས་པ་ནི་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་
 གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་ཕུང་སོགས་བཞིག་པའོ། །དྲོ་རྩེ་གསུམ་ཏུ་ཅེས་པ་ནས། མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་
 པའི་བར་གྱི་རེས་དོན་ནི། རྫོགས་རིམ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ན་གཏུལ་བྱའི་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་མཆོག་གི་
 དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་པ་ནི་དཔེའི་འོད་གསལ་
 ལས་བྱུང་བའོ། །བསྐྱེད་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་སོ། །སངས་
 རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དགང་ཅེས་པ་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་ཁམས་རྣམས་
 སོ། །བྱད་མེད་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སོ། །སྦྱོར་བ་ནི། དམ་
 ཆོག་བཞི་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་བཞི་ཐམས་པའི་རིམ་པས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་འོད་
 གསལ་ཏུ་བརྟག་པའོ། །ཐམས་ཅད་དེ་རུ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་ལས་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་བྱང་འདུག་གི་སྦྱོར། །དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཉེ་བར་སྦྱད་ཅེས་པ་ནི་བྱང་འདུག་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་སོགས་ཀྱང་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། རྫོགས་རིམ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའོ།།

བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་པ་སྤར་ལྟར། སངས་
 རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེད་པར་བྱ། ཅེས་པའི་དོན་ཡང་སྤར་ལྟར། ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་རྣམ་བསྐྱེད་ནས། ཞེས་
 སོགས་ཀྱང་པ་བཞིའི་དོན་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མའི་སྦྱར་བལྟ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྦྱོབ་
 པའོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་འདི་དག་གི་དོན་ནི། རྫོགས་རིམ་དེ་ལྟར་
 བསྐྱེད་ན་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །ལྟ་བུ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་
 པ་སྤར་ལྟར། དམ་ཆོག་ཅེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐྱུ་ལུས་སོ། །རྩལ་པའི་ངག་ལ་
 སོགས་པ་ནི། ཞེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྦྱོར་བ་སྦྱོན་པའི་ཆོག་གོ། །བསྐྱེད་ན་
 ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི་བདེ་སྦྱོར་དབྱིངས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྦྱོབ་པའོ།།

1 ཞོལ། ཞོག ༥༩ ན ༥ གཙང། ཞོག ༩༣ བ ༡ ཐམས་ཅད་དག་

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་ཁྲིམ་པ་དང་། སྟོན་
 པས་དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དམ་ཆེག་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྗེ་དཔལ་
 ཏེ། ལྷག་ན་དོན་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་འདིག་རྟེན་
 དང་འགལ་བའི་ཆེག་གིས་བསྟན་པས། རོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཅིང་མད་དུ་གྱུར་ནས་དོན་རྗེའི་ཆེག་འདི་
 སྐད་ཅེས་སྐྱེས་སོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཞེས་པ་
 ནས། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མེས་བསིལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟར། སྟོག་བཅད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆེག་གི་ལམ། དོན་རྗེའི་ཆེག་འདི་ཅིའི་
 སྐད་དུ་གསུང་ཞེས་མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོགས་ཀྱང་མ་
 རྟོགས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་ཁྲིམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟགས་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་དེ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བདག་པོ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་གྱིས་བཟོད་གྱིས་མི་ལང་བའི་ཞེས་པ་ནས། བཀའ་སྩལ་ཏེ། དོན་རྗེའི་
 རིགས་ལ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 ཟ་བའི་དམན་པའི་འདུལ་ཤེས་དང་། འདིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་སྐད་པའི་འདུལ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་
 མ་སྐྱེད་ཅིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སོགས་
 ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ལྟོས་ན། གདུལ་བྱ་གང་རྣམས་པ་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པས་ན་
 མཆོག་གོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སྟགས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་པའི་སྟོན་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་རིམ་རྟོགས་
 ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འདིག་རྟེན་དང་འགལ་བར་སྐད་པས་ཆེ་འདིར་དོན་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དོན་དམ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་པས་བྱེད་པ་
 དང་། ཀྱན་རྫོབ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་སྐྱབ་པ་ཡང་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་པས་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 ལྟ་བ་བཤད་རྒྱུད་ལས་གསུང་ཆུལ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ལ་ཆེ་བཟོད་མཚད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྟེ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་
ནི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ། ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་སྟེ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྟོན་ནས་དེའི་ཁྲིམས་
སུ་གཏོགས་པའོ། །ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འདོད་
པའི་ཁམས་ན་མི་གནས་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་གཟུགས་
ཀྱི་ཁམས་ན་མི་གནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་མི་གནས་ཏེ་
དེའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་འོག་གཞིའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་ཡང་མི་
གནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ལྟར་
རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཀྱི་དབང་དེ་ལྟ་བུ་མཁའ་ཅིང་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡང་
མཁའ་ནས་ཆོས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། དམ་ཆེག་སྤར་བཤད་
པ་དེ་དག་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདིས་སྤགས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟུང་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་
པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྟོན་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་སྐྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཙུག་ཤིང་དང་གཙུག་སྟན་
དང་མིའི་ལག་པ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དང་པོར་བློད་འབྱུང་། དེ་ནས་དུ་བ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་མེ་
འབྱུང་བར་འབྱུང་མེད་ཀྱི། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པས་དབྱུད་ན། རིག་ཤེས་དེའི་ངོ་ན་མེ་དེ་
ཡང་གཙུག་ཤིང་ལ་ཡང་མི་གནས་གཙུག་སྟན་ལ་ཡང་མི་གནས་མིའི་ལག་པ་བསྐྱོད་པ་ལ་ཡང་མི་
གནས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི་འོད་གསལ་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ནི་ཉེར་ཐོབ་དམ་ཆེག་ནི་སྤང་བ་མཆེད་པ་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་སྤང་བའི་
ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤགས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤགས་འབྱུང་དུ་འཁོ་བ་དང་། སྤགས་ཐྱོག་ཏུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་ཀྱང་།
དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པས་དབྱུད་ན་རིག་ཤེས་དེའི་ངོ་ན་འཁོ་བ་དང་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་
དམིགས་སོ། །འདིས་སྤགས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་

སྐྱུ་སྐྱུ་བ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། མཐའ་གཙོད་དུ་གསལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་དག་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྐྱེས་པས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར། འོད་གསལ་
སྐྱེས་པས་མཛད་དུ་གྱུར་ནས། རམ་ཞིང་མིག་གདངས་ཏེ་བྱང་འཇུག་སྐྱེས་ནས་ཆོག་འདི་སྐྱད་ཅེས་
སྐྱེས་སོ། །མཛད་བྱང་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཞེས་པ་སྦྱང་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱབ་པས་ན། རམ་མཁའ་དང་ནི་མཚུངས་པའོ། །དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་བྲལ་བའི་རྟོག་གི་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རྒྱས་པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྦྱོར། །དེ་ལྟར་སྦྱོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྤང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་སྦྱར་སྤང་བར་གྱུར་བར་བཤད་པ་ངོ་མཆར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་འགྲེལ་བར་རོ། །

༥ གསུམ་པ་ལེའུ་བརྩ་པ་ནས་བརྩ་གསུམ་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྦྱིང་པོ་
བསྐྱལ་བའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། རྟོ་རྟོ་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་མཆོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། རྟོ་རྟོ་སྦྱོར་
བའི་དམ་ཆོག་སྐྱུ་བ་པའི་མཆོག་བསྟན་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལེའུ་སྤྱི་ཕྱི་ལེམ་མས་སྦྱར་བ།
ལེའུ་ཡི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུ་ཡི་མཆོན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྦྱོད་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྦྱད་
ཀྱང་། ད་དུང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་མི་འབྱུང་ན། རང་གི་ལྷ་ལ་སྦྱིང་པོ་བསྐྱལ་བར་
བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལེའུ་བརྩ་པ་འདི་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྦྱིང་པོ་བསྐྱལ་བ་དང་། རྟོགས་རིམ་པའི་སྦྱིང་པོ་
བསྐྱལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཁོར་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སྦྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྦྱོན་
པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྦྱོན་པས་ལན་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་འཁོར་གྱི་བཙུག་
ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བྱུག་འཆལ་ཏེ། འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །དེའི་སྐྱུ་གསུམ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་བསྐྱུས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ་དང་གསུང་དང་
 ཐུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བར་བསྐྱགས་པ། དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་
 ཉེ་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་དུ་གསོལ། གཉིས་
 པ་ནི། དེ་ནས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་སྟོས་ན་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་རྒྱལ་པོ། དག་
 པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཐེལ་གྱིས་
 མནན་ནས་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ལ་རོལ་བས་ན་གཙོ་བོ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མཛད་པས་ན་འབར་བ་དག་པོ། དག་པོའི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཡངས་པས་
 གསུང་ནི་འདི་སྐད་བཀའ་སྒྲུལ་རྟོ།།

གསུམ་པ་ལ་དུག །རྗེ་རྗེ་གསུམ་དེ་ཁོ་ནར་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་དང་།
 སྙིང་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། སྙིང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དངོས། སྙིང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཡུན་
 ཆད་བསྟན་པ། སྙིང་པོ་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན། སྙིང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་
 པོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་རྣམས་ནི་སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དང་དབྱེར་
 མི་བྱེད་པར་བསྐྱོམ་མོ། །དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བསྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་རི་ལྟ་བུ་ཅེ་ན། ལུས་དག་
 ཡིད་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་པན་ཚུན་རྟོན་
 དང་བརྟེན་པར་མི་དམིགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གང་ནའང་མི་གནས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །ཞེས་པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རིགས་དུག་པ་རྗེ་རྗེ་
 འཆང་ཆེན་པོའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་སྒྲུབ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐུགས་
 ནི་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པའོ། །ཐད་པར་མི་འགྱུར་
 བས་ན་རྗེ་རྗེ་སྟེ་དེ་སྐད་ཅས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅས་འཁོར་རྣམས་
 ལ་བོས་ནས། མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རིག་པ་ལྟ་མོ་བྱེ་བ་སྐྱེད་ཞིག་བརྒྱ་
 སྟོང་དུ་མ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཆོས་འདིའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་

བ་ལ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གཅིག་ཉིད་སྐྱེ་བཞུགས་པ་སྣ་ཆོག་མ་ཐར་བསྐྱར་བའི་རོལ་བ་སྟོན་པར་མཛད་དེ།
 སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་ཞེས་བ་ནས། རོལ་ཅིང་ལྷ་མོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགྲེས་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཅེས་བ་ནས། བཙུག་པ་རྣམས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞིལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་
 བ་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་མི་འཆོའོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་ཀྱེ་མ་འདི་དག་ནི་རྣམས་བ་འདྲ་བ་གཅིག་
 བའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གི་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་
 རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་རོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་གཅིད་དུ་གསལ་
 ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བས་ན་སྤྱོད་པ་དང་པོ་དེ་དག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པ་
 གིས་བཙུག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བ་ནས། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 གང་གིས་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 གཤེགས་པ་གཉི་ལྔ་གི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བ་ནས། དམིགས་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 འཛིན་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བ་ནས། དམིགས་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བ་ནས། དམིགས་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 དེས་པར་བཙུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་མགིན་པ་ནས་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 གང་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྤྱོད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ །ལས་རྒྱལ་མཆོག་

གོ། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཐུག་ན་རྩོལ་རྩོལ་ཆེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བདག་པོས་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་འཆོ་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་དམ་ཆོག་གི་
 འདི་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའི་ནི་སྒྲ་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་
 རྒྱུ་པའོ། །དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི་འོད་གསལ་ཀྱི་ངང་ནས་མངོན་བྱང་ལྡ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོར་
 བསྐྱེད་པ་སྐྱལ་སྐྱོང་རྩོལ་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་པའོ། །དམ་ཆོག་སེམས་
 དཔའ་དེའི་དབྱས་ཏེ་སྤྱིང་ཁར་གནས་པར་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་
 པར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་དབྱས་ཏེ་སྤྱིང་ཁར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་
 ཡི་གེ་རྩྭ་བསྐྱོམ་ཞིང་། རང་གི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་བརྟག་། ཅེས་པ་ལ་འགྱུར་གསལ་དུ། རང་གི་
 རོ་པོར་རབ་ཏུ་བརྟག་། ཅེས་བསྐྱར་བ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་རོ་པོར་རབ་ཏུ་བརྟག་
 གོ། །དེ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་རྩོལ་སངས་རྒྱས་ལྡེའི་འོད་ཟེར་འབར་བ་རྣམ་པར་
 འཕྲོ་བ་བསམ་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རུས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 སེམས་དཔའ་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཡིས་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱངས་པར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་ན།
 སྐྱབ་པ་པོ་དེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྩོལ་ཆེ་འཆང་དེར་འགྱུར་བ་དེ་བསྐྱོམ་སོ། །རྩོལ་ཆེ་འཆང་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཅེ་ན།
 སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩོལ་ཆེ་འཛིན་པའི་རྩོལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀྱུ་
 གྱི་གཙོ་བོ་དབང་ཐུག་མཆོག་གོ། །རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ལུས་དཀྱིལ་ལོ། །རང་རྩོལ་སྤྱིང་
 པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་སྟེ། དབྱིངས་
 ཞེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པའོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སྟེ། ཐུགས་བསྐྱས་པ་སྟེ་
 འགྲུགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་གའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་དོག་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་པ་ལ་ཁ་དོག་གི་སྒྲ་དོད་མཆ་
 ཞེས་པ་ཡི་གེ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་
 རང་ཉིད་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱིང་བུ་རྩོལ་ཆེ་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་ནས་ནི་གནས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞི་རྣམས་སུ་རྣམ་
 སྐྱར་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཆོན་པའི་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུའི་
 ཕྱོར་བ་ཡིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡུམ་ཀྱི་མངལ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་

སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མཆོན་པར་བྱེད་དོ། །བཙམ་
ལྷན་འདས་དོན་རྗེ་དམ་ཆོག་སྟེ་དོན་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། ལྷ་ཐམས་ཅད་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ། ཐུགས་བསྐྱལ་
བའི་ཆོ་ག་དངོས། ཆོ་ག་དེ་རིགས་ཀུན་གྱི་སྒྲོམ་པ་པོས་བྱ་བར་བསྟན་བ། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱལ་བ་དེ་ལ་འདི་ནི་དོན་རྗེ་མཆོག་གི་གསང་བའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་
པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཁའི་དབུས་སུ་ཆོ་བ་ལ་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་སྤ་
མོ་ཡི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་སྟོང་ཁའི་དབུས་སུ་
ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོག་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོ་
དེས་ལེགས་ལ་རྟག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དོན་རྗེ་ཆོག་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ལ་སོགས་པའི་
རང་རང་གི་ཐུག་མཆོན་རྣམས་ལ་མཆོན་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་རྗེ་སྟེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཐུགས་ཀྱུའི་སྒྱུར་བ་ཡིས། དོན་རྗེ་སྟེ་
ཡེ་ཤེས་པ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཅན་རྣམས་གསལ་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་
སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཐུགས་ཀྱུ་དེ་ཡིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཁར་བཏབ་པར་བྱས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་
རི་སྟོང་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཅེས་པ་ལ་ཆག་འགྱུར་ལྟར་ན། ལྷ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བར་བྱ་ཞིང་། ཡང་
གི་སྐྱས་བསྟན་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཞོད་མཛེས་བཀྲལ་ནས་
མདུན་དུ་བཀའ་ཞོད་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་འཁྱོན་པར་བསྐྱལ་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོས་པས། དེས་རང་རང་
དང་འབྲེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྐྱབ་བྲངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་ཆོག་
སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ལ་བརྟུག་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་རྗེ་ཀྱི་བ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་འདི་ནི། དོན་རྗེ་
སྟེ་སྐྱབ་པ་པོ་དོན་རྗེའི་རིགས་དང་། བསྐྱེད་རིགས་དང་ལ་སོགས་པས་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་ཐུགས་རབ་ཏུ་འགྲལ་བའི་སྐྱབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་
ཁ་རུ་ནི་བསྐྱལ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི་རོལ་མའི་འབྲུང་བ་སྟེ། གར་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཆ་ཐུགས་སྤྲ་

ཆོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་འཆང་གཅིག་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྱུར་བར་བསྐྱོམ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འདེན་
 པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཡིན་ཆུང་མཆོག་འདི་ཞག་བདུན་པར་ཏུ་བྱས་ན་ནི་ཞེས་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། ཡེ་
 ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཅན་སྐྱབ་པ་པོའི་གསང་བ་སྟེ། གླ་མའི་མན་ངག་འདིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་
 དང་ཐུགས་བདག་ཉིད་ལ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འདི་ལྟར་གྱིས་ལ་
 སྐྱབས་ཤིག་དང་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བས་ཡིད་ནི་
 འདིགས་ཤིང་སྒྲག་གྱུར་ནས། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་མཆོག་སྟོལ་དེ་དག་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས། སྐྱབ་པ་
 པོའི་ཡིད་ལ་མགུ་ཞིང་དེ་དག་གྱུར་པའི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ། །སུ་ཞིག་གིས་ཤེ་
 བ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་
 གྱིས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ལ།
 བདག་ནི་ཐ་མལ་པ་ཡིན་པས་བསྐྱལ་མི་བྱས་སོ་སྟེ་ཏུ་མོངས་པས་སྟིང་པོ་བསྐྱལ་བ་ལས་འདས་
 པར་བྱས་ཏེ་མ་བསྐྱལ་ན་ནི། དེའི་ཤོག་ནི་དངོས་གྲུབ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་ངང་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། ཆེ་
 དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྱུབ་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། མཆོམས་སྐྱར་ཏེ་སྐྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་
 པ། རྡོ་གས་རིམ་པའི་སྟིང་པོ་བསྐྱལ་བ། བསྐྱལ་བས་གྲུབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་
 བསྟན་པ། མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་འདྲིམ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱང་པ་བཞིའི་དོན་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་
 དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་གཅོད་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་གི་དོན་ཏུ་སྟིང་པོ་
 བསྐྱལ་བའི་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཐབས་སྟིང་པོ་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟིང་པོ་བསྐྱལ་བའི་
 དགོས་པ་གྲུབ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་ནི་སྟིང་
 པོ་བསྐྱལ་དགོས་པའི་རྡོ་གས་རིམ་པའོ། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤར་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
 ལོ། །རྡོ་གས་པ་ནི་དེ་ལས་བྱང་བའི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེའོ། །སྐྱུ་ལས་དེའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཏུ་བཅུག་ནས། དབང་པོ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་

བརྟག་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་སྟེ་འདུ་
བར་མི་བྱ་བ་བསྐྱོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་མའི་དབང་ལྷག་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །དེར་ཡང་ཡང་
ཞུགས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྲད་ནས། རྩོམ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་བྱང་འཇུག་
བསྐྱེད་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གིས་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་སྦྱང་རྩེའི་དབང་གིས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དད་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་ཆགས་
པས་བལྟ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དམ་ཆེག་སྟེ་རྩོམ་རྩེ་འཆང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྦྱང་པོ་
ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྲད་པ་པོའི་ཆེག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། རྣམ་འགྲུའ་
པ་དེས་རྩེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྩོམ་རྩེ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཀུན་ཏེ་བྱང་པོ་ལྷ་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་
འདི་ལ་བསྐྱར་བར་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་པོ་རྩོམ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུང་ནི་འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་ཏེན་ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །བྱང་མེད་རྩེ་སྦྱང་ཡོད་པ་ཀུན་གཟུགས་
རྩོམ་པོ་སྤྲུག་སྤྱུ་བསྐྱོམ་ལ་ལྟ་སྤྱུ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེའི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་
ཡིས་བྱང་མེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་སྤྲད་ཅིང་། བྱེ་བ་བྱངས་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་གནས་
ཏེ་སྤྱལ་པ་ནི་རྩོམ་རྩེ་འཛིན་པ་དེས་སྦྱོར་བར་བྱའོ། །བཙུག་པོ་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་དམ་ཆེག་སྟེ་རྩོ་
རྩེ་འཆང་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བཞི་པ་ནི། རིག་པར་བྱར་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་
འབྲ་བ། སྦྱོར་རྩོམ་པོ་སྤྲུག་སྤྱུ་བསྐྱོམ་པ་གསུམ་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཚུབ་སྟེ་བྱང་འཇུག་འདི་ཡིས་
ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ལྟར། སྦྱོར་པའི་བྱང་འཇུག་
ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཏེ། དེས་རྩོམ་
སེམས་དཔའི་ཆེ་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སྤྲུག་
སོ། །བཞི་པ་ནི། འགྲེལ་བར་རྩོ།།

༥ གཉིས་པ་རྩོམ་རྩེ་རིག་པའི་སྤྲུག་བྱ་མཚོག་གི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་ལ་བཞི། ལེའུ་སྤྱི་ཕྱིའི་
མཚམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུ་ཡི་མཚན་དོན་བཤད་པ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཐེན་པར་

བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལེའུ་བཅུ་པས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟོང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྫོགས་
རིམ་པའི་སྟོང་པོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་བསྟན་ནས། ད་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟེགས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱེད་པ་
དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་
གསལ་བར་བཤད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་འདི་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་མཆོག་གི་སྐྱ་བསྐྱེད་ཚུལ། མངོན་ཤེས་སྐྱབ་ཚུལ།
རྫོགས་རིམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་བསྟན་པ། དབང་ཐོབ་ནས་རྒྱད་ལྷོག་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་
བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟེགས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་བཞི། སྐྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་ལེའུའི་སྐྱབས་དགོད་པ། སྟོན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ཆོག་
སྟན་མོང་དུ་མཛོད་བསྟན་པ། རིགས་བཞིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རིགས་
ལྔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཙུང་ལྟར་
འདས་སྐྱ་དང་གསུང་དང་བྱགས་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་རྩེ་ནི་ཨོ་ལྷ་མྱོ་མོ། དེ་ལས་ལྷའི་སྐྱ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྟེགས་ཀྱི་སྐྱེས་
བྱ་མཆོག་ལོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྷའི་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས། སྐྱེས་བྱའི་ལྷ་བསྐྱེད་
ཚུལ་གྱི་ལེའུ་འདི་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྟེགས་ཀྱི་སྐྱ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་།
དེའི་རེས་དོན་བཤད་རྒྱད་ལས་གསུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་དོ་རྩེའི་ས་པོན་ཨོ། གསུང་དོ་རྩེའི་
ས་པོན་ལྷ། སྟེགས་དོ་རྩེའི་ས་པོན་ལྷ་ཡིག་གསུམ་ནི་སྟེགས་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འབྱུང་བས་ན་
སྟེགས་ཀྱི་མཆོག་ལོ། །དེ་ལ་བཞེན་ནས་ལྷའི་སྐྱ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་སྐྱབ་པ་པོ་དག་གིས་བྱའོ། །ཡི་
གེ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་བསྟན་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཏེ་ནམ་སྐར་གི་སྟོང་པོ་ཨོ་ནི་ནམ་འཕྱོར་པས་དོ་
རྩེའི་སྐྱ་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བདག་མཛད་པ་ནི་དེ་ལས་
བྱུང་བའི་འོད་དཔག་མཛད་དེ་དེའི་རོ་པོར་གྱུར་པའི་ལྷ་ནི་ནམ་འཕྱོར་པས་དོ་རྩེའི་གསུང་ནི་ཐོབ་

པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱ་དང་གསུང་གི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ། དེའི་ངོ་པོར་གྱུར་
པའི་རྩྭ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་པ་ནས། སྐྱེས་བུ་དོ་རྩེ་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་
ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐའ་གཅིད་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་དོགས་གཅིད་དང་བཅས་པ་དང་།
བཞེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར་ཉེ་ཆོས་འབྱུང་
གི་ནང་ཏུ་སྐྱུན་སོགས་ལྷ་ལོ་བཞིའི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཀྱན་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ཆོགས་དོ་རྩེ་བསམ་ཞིང་། ལྷ་ཆོགས་དོ་རྩེ་དེ་ཏུ་སྟེ་དེའི་སྟེང་ཏུ་ཡི་གེ་རྩྭ་བསམ་
ལོ། རྩྭ་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དོ་རྩེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རྩྭ་
འདི་ནི་ཡི་གེས་དོ་རྩེ་སྟེ་རྣམ་སྤྱང་གི་སྤྱིང་པའོ། །དེ་ནས་ལྷ་གཞུང་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལྷ་གཞུང་འོད་
གསལ་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དེ་བཞེན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་འོག་ནས་འཆད་པ་སྤྱར་
བྱས་ནས། དོ་རྩེ་སྟེ་ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་གནས་པར་རྩྭ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་
ལོ། །དེའི་སྟེང་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་གནས་པར་ཡི་གེ་ཨོ་ནི་རྣམ་
པར་བསམ་ལོ། །དེའི་སྟེང་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་དབྱུས་
སུ་གནས་པར་ཡི་གེ་ཨོ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་ལོ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་རྩྭ་གྱི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་
སྟེ་དོ་རྩེ་གསུམ་འབྱུང་འདི་དག་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཡི། གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དོ་རྩེ་འཆང་གི་བྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་སྤྱང་གི་བྲན་པ་གཅིག་པ།
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བྲན་པ་གཅིག་པ། མི་བསྐྱོད་པའི་བྲན་པ་གཅིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་
དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་གཅིད་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་། གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་པན་ཡོན་དང་
བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ནི་མཉེས་བྱེད་པ། །ཞེས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་ལོ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་

གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཁྲ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་བསྟན་ནོ། །ཨོྲཱི་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་
གསུམ་ནི། ཁྲ་བའི་སྟེང་དུ་ཨོྲཱི་དཀར་པོ། ལྷ་དམར་པོ། རྩྭ་སྟོན་པོ་གསུམ་བསྟོམ་པ་སྟེ། འདིས་ས་
པོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་བསྟན་པའོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སོ། །ཚུལ་ཏེ་དེར་འདེན་
པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་པར་བསྐྱེད་པ་
འདི་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཕྱག་མཆོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་བསྟན་ནོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་
སྐུ་བ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་པོའི་
མགོན་པོ་སྐུ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། །དེ་ནས་རིགས་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་
སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་སྐྱུ་ལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་
གང་ཟག་རྣམས་ལ་རྒྱ་མ་དག་པའི་སྐུ་ལུས་དང་འབྲས་བུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཟུང་
འཇུག་གི་སྐུ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུའོ། །བསྐྱུགས་སོ། །གང་དུ་ན། སྐུགས་ཀྱི་རིག་པ་སྟེ་སྐུགས་ཀྱི་རྟོག་
པ་ཞེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་བྲས་པའི་རྒྱད་འདིར་བསྐྱུགས་སོ། །གང་ན། པ་ཆ་བ་ཀྱིས། རྟོགས་དང་དམ་
ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར། རང་ལྟའི་སྐུར་རྟོགས་པའི་ཐུན་བཞིའི་རྣམ་འབྱོར་དང་དམ་
ཆོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན། དོ་རྩེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྟོམས་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
པོས་སོ། །གང་ལ་ན། འདི་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་བུ་སྟེ། ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་
སོགས་པའི་གདུལ་བུ་རྣམས་ལའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་ཨོྲཱི་ལྷ་མྱོ་
མོ། དེའི་དམ་ཆོག་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲ་ཉི་བརྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་མོ། །དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ཨོྲཱི་དཀར་པོ། ལྷ་དམར་པོ། རྩྭ་སྟོན་པོ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་
པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་ཁྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དོ་རྩེ་ནི་ཁྲ་བའི་སྟེང་དུ་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱུར་བདོལ་བའི་
ཚུལ་དུ་ཁྲ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཨོྲཱི་དཀར་པོ། ལྷ་དམར་པོ། རྩྭ་སྟོན་པོ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས།
ཕྱོགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་ལྡན་འཁོར་དང་བཅས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐུན་བྲངས་དེ་ལ་ཐེམ། དེ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྟ་པ་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་ལ་ཨོྲཱི་ལྷ་མྱོ་གིས་མཆོན་པར་གྱུར་པའོ། །ཁྱེན་གྱིས་

ཆོས་པའི་དཔལ་ནི་དོ་རྩེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ་ཡི་གེ་བསྐྱན་པའི་རེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་ཡིད་
ཆེས་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་མ་དང་གདམས་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་དབེན་ཞིང་
རབ་ཏུ་ཉམས་དགའ་བའི་གནས་སུ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་ཀུན་བཅམས་ཏེ། བསྐྱེད་
རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་ན། དོ་རྩེའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཆེ་འདི་ལ་
རེས་པར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་འཁྱོར་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་མན་ཡོན་
དང་། མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའ་རྩོམ་རྩེའི་དབྱུས་བསམས་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་ནི།¹ །ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་བ་ལས་
བྱང་ཆུབ་པའོ། །རང་གི་ཐུགས་ཏེ་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཁོར་
ལོ་དཀར་པོ་ཨོྲེ་བྱིས་མཆན་པར་གྱུར་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་རྣམ་སྤང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རང་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་བསྒོམས་པའི་སྦྱོང་ཁར་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་ཨོྲེ་བཞག་པར་བྱ་ཞིང་། ཉིང་
རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ལུའི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྐྱབ་
པ་པོས་མཆོག་ཏུ་བསྒོམ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་
བསྒོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རང་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་
རྒྱ་མཆོ་སྐུ་དོ་རྩེ་རྣམ་སྤང་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་བ་ཕྱེད་ཅེས་པ་རྒྱ་མ་དང་གདམས་ངག་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དབང་ཤེས་ལྷ་ལུས་ཅན་དུ་ལྷན་པའི་འདོད་ཡོན་ལྷ་བསྟེན་ན་ནི།
སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་འབྲེལ་བའི་མདོག་སྟེ་རྒྱ་འབྱུལ་ཐོབ་ནས། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་ཏེ་
ཆོ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་གནས་པ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་སྐུ་དོ་རྩེ་གསང་བ་དོ་རྩེ་

1 ཞེས། ཤོག ༡༩ བ ༩ ཉིད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལེའུས་

འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱེ་ཞིང་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལོ། །དོན་ཅི་དོན་ནི་མི་སྤྲེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་བའི་སྤྲེད་དུ་ཡི་གེ་
གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཨོྲེ་གྱིས་མཆན་པར་གྱུར་པ་ལོ། །འོད་ཟེར་བཀོད་
པ་ནི། འཁོར་ལོ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ནམ་ལྔ་པ་གྱི་སྐྱུར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་པ་ལ་ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའ་རྫོང་རྗེའི་དབྱུས་ཞེས་
པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་བའི་སྤྲེད་དུ་
ཡི་གེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་བརྒྱ་དམར་པོ་དམ་པ་ནི་བསམ་
མོ། །དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་གི་སྤྲ་གས་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་དམ་ཆེག་སེམས་
དཔའ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་རེ་འཛིན་
སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་ལྷུ་མི་རག་གི་ལམ་ཀྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པར་བཞག་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ་དེ་ཡང་རང་ཉིད་འཛིག་ཉིན་དབང་སྤྲུག་མཆོག་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱོས་པ་ཡི་སྤྲིང་ཁའི་
དབྱུས་སུ་ཆུད་པར་ཁ་དོག་ལྷའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཡི་བརྒྱ་དམར་པོའི་དབྱུས་སུ་བསྐྱོམ་མོ། །དམ་
ཆེག་ནི་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའོ། །ཡི་ཤེས་ནི་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའོ། །ཆེག་གི་དམ་ཆེག་ནི་ཉིང་
རེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ། །རྫོགས་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་སེམས་དཔའ་གསུམ་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་
པའོ། །ལྷ་ཡི་མཆོག་ཅེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་ཀ་ལ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་
དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཆེག་གི་ལམ་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གནས་པ་སྟེ་ཐོབ་
པའི་སྐྱུབ་པ་པོ་རྫོང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱུ་ལུས་དང་། ཆོས་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གཉིས་
དབྱེར་མི་སྤྲེད་པའི་རྫོང་འཆང་དང་མཆོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡི་ཤེས་ལྷ་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་
རོ། །བཙུམ་ལྟར་འདས་རྫོང་རྗེའི་གསུང་གསང་བ་རྫོང་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའོ། །གསུང་རྫོང་རྗེ་
ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ། །དམ་ཆེག་ནི་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའོ། །དེ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་འཁྱར་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའ་དོན་རྩེ་དེ་དབེན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ། །དེ་ནས་ཆོ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་བྱས་ཏེ། ཆོ་བའི་སྤྲེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོན་རྩེ་དེ་དབེན་ལོངས་ཏེ་དོན་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལུ་བ་དམ་པ་ནི་བསམས་མོ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་སྤྲུགས་སྤྲེས་བྱ་མི་བསྐྱོད་པ་དམ་ཆིག་སེམས་དཔའ་སྐྱོ་རྒྱུ་གས་པར་བྱས་ལ། དེའི་སྤྲུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པའི་སྤྲུགས་ཀ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་རྒྱ་གནས་པ་བསྐྱོམ་མོ། །དམ་ཆིག་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ནི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་རྣམ་ལུ་འཕྲོ་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དོན་རྩེ་དེ་གས་ཀྱན་བསྐྱས་པ་ཀྱལ་བ་མི་བསྐྱོད་པའི་གནས་ཏེ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དོན་རྩེ་སྤྲུབ་པ་པོ་དག་གིས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་རྩེ་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་སྤྲུགས་ཟེར་རམ། དང་། སྤྲུགས་ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པ་སྤྲུ་ལུས་ཀྱི་སྤྲུ་ཟེར་རམ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་སྟོན་པ་དོན་རྩེ་འཆང་འབྲུ་བ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དབང་སྤྲུག་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ལུ་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་དོན་རྩེ་དེ་སྤྲུགས་གསང་བ་དོན་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྤྲུག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དབེན་ལོངས་ལུ་འཕྲོ་བའི་དེས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དབེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །སྤྲུ་ནི་རྣམ་སྤང་། གསུང་ནི་འོད་དཔག་མེད། སྤྲུགས་ནི་མི་བསྐྱོད་པ། དམ་ཆིག་ནི་དོན་གྲུབ། དོན་རྩེ་དེ་རིན་འབྱུང་སྟེ་དེ་དག་གི་བྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སྤྲུ་རི་བཞིན་པའོ། །སྤར་རྒྱས་བཤད་དུ་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་བྲན་པ་གཅིག་པ་མ་གསུངས་པ་ལ་འདྲིར་དོན་བསྐྱར་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྤོས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྲན་པ་གཅིག་པ་ཡང་གཞན་རྣམས་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐའ་གཅིད་དུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྤྱར་ཏེ་རྩེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་

1 ཞོལ། ཤོག 16 ན 3 འདྲིར་དོན་བསྐྱར་ཏེ་

བཅུག་པ། འོད་གསལ་ལས་སྤང་བའི་དམ་ཆེག་བསྟན་པ། འོད་ཟུང་གི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྫོ་ན་ཞེས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་འཐུག་པས།
 སྐབས་འདིར་འདི་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་
 དབུས་སུ་ནི། རང་ཉིད་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་རྫོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། སྟོད་བཅུད་
 ཀྱི་ལུས་ནམས་ཀྱན་ལ་ཁྱི་དམིགས་པ་སྟེ། སྟོན་ལ་སྟོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་རྗེས་
 ལ་རང་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ན། རྫོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་
 མཉམ་པ་སྟེ་རོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱི་ཞེས་པ་ནམ་མཁའི་ས་བོན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
 འོད་གསལ་མཆོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མིག་
 ལ་སོགས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་མཆོད་པ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ན། བསྐྱལ་
 པ་གསུམ་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཡིན་ལ། དམ་ཆེག་གནས་ཞེས་པ་ལ་དམ་ཆེག་གི་སྐད་དོད་
 ས་མ་ཏ་ཞེས་བྱས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པར་འགྱུར་བས། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་
 བཅས་པ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་ཐེམ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་གནས་པའོ། །སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི་དེའི་ཆེ་གཉིས་སྤང་བ་མོང་མེད་པའོ། །ནམ་མཁའ་རྫོ་
 རྫོ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དམ་ཆེག་སྟེ་དེ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བཙུམ་
 རྟན་འདས་རྫོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་པའི་ལུས་རག་ཡིད་
 གསུམ་སོ། །མི་སྤང་བ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའོ། །བཀོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱང་
 སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱའོ། །ཐེང་བ་ནི་དག་པའི་སྐྱུ་མ་ལོངས་སྐྱུ་དེས་
 གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྐྱལ་སྐྱུ་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། རྫོ་རྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབུས་སུ་ནི་ཞེས་
 པ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། །རང་སྐྱགས་སྐྱེས་བྱ་བསམས་བྱས་ནས། །ཞེས་པ་ནི་དག་པའི་སྐྱུ་མ་
 ལོངས་སྐྱུ་སྟེ། དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྟོང་ཁར་རྫོ་རྗེ་ཉི་ཞེས་པ་མི་
 ཤེགས་པའི་ཐིག་ལེ་བཞག་སྟེ། འོད་ཟེར་ཉི་རྒྱུད་བཅུ་ལ་རྫོར་བཟླས་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་ནམ་པར་

བསྐྱོམ་མོ། །ཉི་མེ་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་མཆོན་པའོ། །བྱང་འཇུག་པས་དྲོར་བཟླས་དེ་ལྟར་བྱེད་
པའི་དགོས་པ་ནི། ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །འཇམ་མེ་
མི་འཇིགས་པའོ། །དཔལ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དམ་ཆོག་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེས་པ་
ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་འཇུག་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེས་པ་ལས་
པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དེས་སྐྱབ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཅན་ཏེ་ཁམས་
རགས་པ་བཟུང་ནས་ས་བཅུ་ཉེ་རྒྱུང་བཅུ་དག་ལ་གནས་པ་ཡི། དྲོར་བཟླས་བྱེད་པ་ལོར་ནི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་འཇུག་པ་དེ་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་
སྤྱོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམ་པར་བྱེད་
པའི་ཟླ་བ་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་མངོན་ཤེས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། རྩོགས་རིམ་པའི་མངོན་
ཤེས་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་
གཅོད་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྡེ་སྐྱོན་མངོན་ཤེས་སྐྱབ་
ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྡེ་སྐྱོན་མངོན་ཤེས་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཟླ། མིག་ས་
སྤྱིང་གི་སྐྱོན་མངོན་ཤེས་སྐྱབ་ཚུལ། རྩ་བ་ལྷག་དྲོར་གྱི་སྐྱོན་མངོན་ཤེས་སྐྱབ་ཚུལ། ལྷ་ནམ་
སྤྱིང་གི་སྐྱོན་མངོན་ཤེས་སྐྱབ་ཚུལ། བྱེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གི་སྐྱོན་མངོན་ཤེས་སྐྱབ་
ཚུལ། ལུས་སྤྱིབ་པ་རྣམ་སེལ་གྱི་སྐྱོན་མངོན་ཤེས་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་
རགས་གཉིས་ཀ་མཐའ་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་པ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྐྱོན་མངོན་དང་
པོ་སྤྱོད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་བྱས་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སྤྱི་ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་རང་གི་མིག་གི་འབྲས་བྱ་སྐྱབས་སྤོང་དུ་བྱས་པའི་འོད་ཟེར་འབར་བའི་ཡི་གེ་
སྤྱོད་པས་ཞིང་། སྤྱོད་དེ་བཤེགས་རྣམས་འཛོམས་པའི་མཆོན་མཆོག་དོ་རྩེ་ལུས་སྤྱིབ་སེལ་ས་
སྤྱིང་ཟེར་རམ། གྱི་ངོ་པོར་བསྐྱོམ་ནས། དེའི་འོད་ཟེར་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་
ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྱོད་དང་འདྲ་བར་སྐྱོག་ཏུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༢ ན ༩ ས་བཅུ་ཉེ་རྒྱུང་བཅུ་དག་ལ་གནས་པ་ཡིན་

གྲུང་པའི་གཞུགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིལ་པ་ས་སྟོང་གི་ས་
 བོན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དོན་རྒྱུ་དམ་ཆོག་གི་བཀོད་པ་སྟེ། རྟོན་ཆེ་འཆང་གི་སྐྱེད་ཉིད་ས་སྟོང་བསྐྱེད་
 པའི་གནས་ཏེ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟོ། །རྟོན་ཆེ་འཆང་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མངོན་ཤེས་དམ་ཆོག་སྟེ། མངོན་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་རྟོ་
 རྟོན་ཆེ་འཆང་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མངོན་ཤེས་མཆོག་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནས། རབ་བསྐྱོམ་ལ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུར་གསུངས་
 གཉིས་ཀ་མཐར་ཐིམ་ནས་སྐྱེད་པ་བྱས་པའི་ལྷན་འབྲེལ་པས། རྟོན་ཆེ་འཆང་གི་སྐྱོན་ནས་དང་པོ་སྐྱེད་
 བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་བྱས་པའོ། །དེ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སྟེ། ལས་
 མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་རང་གི་ན་བའི་སྐྱབས་སྟོང་གི་དབྱས་སུ་གནས་པར། ཡེ་ཤེས་ཏེ་བྱུག་རྟོན་གྱི་ས་
 བོན་ཨོ་ནི་བྱུག་རྟོན་གྱི་རོ་པོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཨོ་དེ་རྟོན་ཆེ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ཡོད་དུ་འོང་མི་འོང་
 བར་མ་གསུམ་དང་དམ་ཆོག་སྟེ། བཅོམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པས། མི་བསྐྱེད་རྟོ་
 རྟོན་གསུམ་སྟེ་རྟོན་ཆེ་འཆང་དང་འབྲེལ་བར་འཛིན་ཏེ་ཉིང་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་
 པར་འགྱུར་རོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་རྟོན་ཆེ་མི་བསྐྱེད་པ་རྟོན་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐྱེད་ཅེས་བཀའ་
 སྤྱི་ཏོ། །རྟོན་ཆེ་འཆང་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ་
 རྟོན་ཆེ་འཆང་གི་སྐྱེད་ཉིད་འབྲེལ་བ་དང་གསུང་དང་འབྲེལ་བ་དང་ཐུགས་མཆོག་འབྲེལ་བ་འཛིན་ཅིང་། འཛིན་
 ཏེན་ཁམས་ནམས་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་བསྐྱེད་རྟོན་ཆེ་སྟེ་བྱུག་ན་རྟོན་ཆེ་མཆོད་པ་སྟེ་དངོས་གྲུབ་སྟེར་
 བར་འགྱུར་རོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་པ་ནས། དམ་ཆོག་རྟོན་ཆེ་ནི་བྱུག་ན་རྟོན་ཆེ་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལས་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་སུ་ནི། །ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞེན་ཉིད་ལས་བྱང་
 རྒྱལ་པའོ། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་བཟང་བསམ། །ཞེས་པ་ནི་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་
 པོའི་མགོན་པོའི་སྐུར་བསྐྱེད་པ། སྤྱི་ཡོད་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་
 པའོ། །ནམ་མཁའི་རྟོན་ཆེ་རབ་བསྐྱོམ་ལ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་ཡོད་པོ་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་ནས་སྐྱེད་

པར་སྐྱབས་པའོ། །དེ་ནས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་སུ་རིན་ཆེན་ཏེ། ཉམ་མཁའ་སྤྱོད་པོའི་ས་ཐོན་ཨོ་མི་དེའི་རྩ་
 ཐོར་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཨོ་དེ་དོ་རྩེ་གསུམ་སྟེ་དེ་གསུམ་དང་། དམ་ཆེག་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་
 བར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པས། རྩེ་རྩེ་གསུམ་དཔག་མེད་འབྱར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ། རྩེ་རྩེ་གསུམ་གྱི་
 ཏོག་འབྱར་འགྱུར། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་ན། རྩེ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཏོག་རྩེ་རྩེ་འཆང་དང་འབྱར་བར་འཛིག་
 རྩེན་གྱི་ཁམས་གྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཐ་མལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དང་ངག་སེམས་
 རྩེ་རྩེ་ཡིས། དཀོན་མཆོག་དཔལ་གྱི་འོད་དང་འབྱར་བ་སྟེ་རྒྱ་འབྱུལ་དང་འབྱར་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་ཞིག་
 ཅེ་ན། དེ་ནི་བདག་མེད་བྱང་ཆུབ་འོད་གསལ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
 རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྱིའི་གསང་བ་དང་འབྱར་བར་གྱུར་ནས་གནས་པའི་སྤྱུབ་པ་པོ་དེ་འགྱུར་རོ། །བཙུང་
 ལྟར་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩེ་རྩེ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་ཏེ། རྩེ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྤྱད་ཅེས་
 བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །རིན་པོ་ཆའི་ཞེས་སོགས་ནི་ཉམ་སྤྱོད་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཏོ། །བཞི་པ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྱོད་ནས་དང་པོ་སྤྱོད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
 གཉིས་བྱས་པའོ། །དེ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སྤྱུ། རང་གི་སྤྱོད་དབང་པོ་འཛིག་རྩེན་དབང་
 ལྷག་ཅེས་པ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྣང་པ་ཉིད་དེ། དེར་གྱུར་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ནས་སྤྱོད་
 ལ་ཆོས་ཏེ་འཛིག་རྩེན་དབང་ལྷག་གི་ས་ཐོན་ཨོ་མི་དེའི་རྩ་ཐོར་གྱུར་བ་བསྐྱོམས་པར་བྱ་ཞིང་། ཨོ་
 དེ་དོ་རྩེ་གསུམ་སྟེ་རྩེ་གསུམ་དང་དམ་ཆེག་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་
 པས། རྩེ་རྩེ་གསུམ་དཔག་མེད་དེ་རྩེ་རྩེ་འཆང་དང་འབྱར་བར་རྩེ་ཐམས་ཅད་སྤྱེས་རྩེས་སྤྱོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཐ་མལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དང་ངག་སེམས་རྩེ་རྩེ་ཡིས་འོད་དཔག་མེད་དང་གཟི་
 བརྩེད་འབྱར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་ཆེན་ཏེ་རྩོགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ལམ་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཙུང་ལྟར་འདས་ཞེས་སོགས་
 ནི་རྩེ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས་ནི་འཛིག་རྩེན་དབང་ལྷག་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་སྤྱེས་ལྟར་ལ། དེ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སྤྱུ། རང་

གི་གསང་གནས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྤྱོད་པར་སྤྱད་ས་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལྷན་ལ་ཁ་བྱེ་
བའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་ལ། དེ་ལ་དམ་ཆེག་སྟེ་ས་སྟོང་གི་ས་པོན་ཨྱི་ནི་བཞོད་ནས་ས་སྟོང་གི་དོ་པོར་
རབ་རྒྱ་བསྐྱོམ་ཞིང་། ཨྱི་དེ་དོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་རོ་གསུམ་དང་དམ་ཆེག་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་བར་
ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་བས། དོ་རྗེ་གདོན་མི་བ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་དང་འབྲ་བར་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་གི་བསྐྱའི་
རེག་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ན། འདིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱའི་རེག་པ་ཅིག་
ཅར་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །ཐ་མལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དང་རག་སེམས་དོ་རྗེ་ཡིས།
དོ་རྗེ་ཐོགས་མེད་འབྲ་བའི་འོད་དེ་གཟི་བརྗེད་འབྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མཆོག་རྒྱ་དགའ་བའི་
དཔལ་དང་ལྷན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བ་སྤྱིབ་སེལ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ནི་དོན་གྲུབ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་ཀྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཀྱན་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་འགྱུར་
རོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་སོགས་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་སོ། །གདོན་མི་བ་བ་ཅེས་སོགས་ནི་སྤྱིབ་
སེལ་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མིག་ལ་རྣམ་སྤྱོད་བཞོད་ནས་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། མངོན་
ཤེས་སོགས་སྒྲུབ་པའི་གནས་བསྟན་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བཞི་བཞོད་ནས་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཞང་པ་དང་པོ་གཉིས་སྤར་ལྟར་ལ། དེ་
ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་སྤྱོད་གསུམ་སྟེ་དོ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་དོ་པོ་རྣམ་སྤྱོད་གི་ས་པོན་
ཨྱི་ནི་རབ་རྒྱ་བསྐྱོམ་ཞིང་། ཨྱི་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྤྱོད་མཛད་ཀྱི་སྤྱར་
རབ་རྒྱ་བསྐྱོམ་ལ། དོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་དང་། དམ་
ཆེག་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་བར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་བས། རྣམ་པར་སྤྱོད་མཛད་དེ་དོ་རྗེ་
འཆང་དང་མཉམ་པར་སྐྱོག་རྒྱ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །ཐ་མལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དང་རག་ཡིད་དོ་རྗེ་ཡིས། རྣམ་པར་སྤྱོད་མཛད་འབྲ་བའི་འོད་དེ་
གཟི་བརྗེད་འབྲ་བར་གྱུར་ནས་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྤྱོད་གསུམ་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་སོགས་ནི་དོ་
རྗེ་འཆང་གིས་སོ། །ལུས་དང་ཞེས་སོགས་ནི་རྣམ་སྤྱོད་སྟེ། དེ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་

ཏོ། །དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་པའི་ཆོགས་འདུས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་རི་བོ་དང་ཆུ་སྐྱང་དང་འབབ་ཆུ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྤྱི་པ་ཆོས་ཆེན་དང་ནི། དུར་གྱི་ཁྲིད་དང་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གཅིག་དང་ཁང་སྟོང་དང་སྟ་ཁང་དང་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་གནས་རྣམས་སུ་ཡང་བསམ་གཏན་བསྡུས་པ་སྟེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་འདི་དག་བསྟོམ་མོ། །ཤིང་གཅིག་ནི་ཤིང་དེའི་གིབ་མས་ཤིང་གཞན་མི་ནོན་ཞིང་གཞན་གྱི་གིབ་མས་དེ་མི་ནོན་བའོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་གྲགས་གཅིག་འཁོད་¹སར་འཁོར་ཡུག་ཏུ་ཤིང་གཞན་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིས་པ་གཞན་བསྟེན་པ་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་རུ་མ་དང་སྤྱི་པ་སོགས་རྒྱས་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་རི་བོ་དང་། ཡང་ན་སྐྱང་དང་འབབ་ཆུ་རྣམས་དང་འབྲ་བར་སྤྱི་པ་ཀྱན་གྱི་སྤྱན་མོར་དུ་ཡོངས་སྤྱད་བྱར་བྱུར་པའི་སྤྱད་འཆོང་མ་དང་། དུར་ཁྲིད་དང་འབྲ་བར་འཛིག་ཉེན་པ་ཀྱན་གྱིས་སྤྱད་པའི་གནས་སུ་བྱུར་པའི་གདོལ་བའི་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པའི་བྱག་རྒྱ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ཡང་སྟན་ཅིག་ཏུ་བསམ་གཏན་བསྡུས་པ་འདི་དག་བསྟོམ་མོ། །འདིས་པལ་ཆེར་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྦྱབ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྩོམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་བསམ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །མི་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་ནི་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་བྱུར་པ་ལས། མངོན་ཤེས་ལྔ་སོའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཉེ་སྒར་ས་སྤྱིར་སོགས་བཞོད་པའི་གནས་ལྔར་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་གནས་ཉེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔའི་སྦྱོར་བསྟོམ་པའོ། །བཙུམ་ལྔ་འདས་ཞེས་སོགས་ནི་རྩོམ་འཆང་གིས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་མངོན་ཤེས་སྦྱབ་པ་ལ་གནས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དམ་ཆེག་རྩོམ་གསུམ་བསྟོམ་པས་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཉེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩོགས་རིམ་པའི་སྒྲུབས་གང་དུ་མངོན་ཤེས་གང་སྦྱབ་པ་དང་། ཡན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༤ བ ༢ གཅིག་གི་ཚུགས་ཁོར་ཡུག་ གཙང་། ཤོག ༢༤ བ ༢ གཅིག་འཁོད་ས་ཁོ་ཡུག་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༤ བ ༢ རུ་མ་དང་སྤྱད་སོགས་

ལག་གི་རྒྱུད་གི་མངོན་ཤེས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཉེན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། མཐའ་གཙོད་དུ་གསལ་པོ། །གཉིས་པ་བློ། རྩོམ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྟ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་འབེགས་
 བར་བྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ལྟོ། །འབར་བ་ལྟ་ཡི་ཞེས་པ་ནི་དབང་ཤེས་ལྟའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་
 ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྟོ། །ནམ་པར་བརྒྱན་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱུད་འཕྲོ་བ་དང་ནང་དུ་བསྐྱ་
 བའི་སྒོ་ནས་རང་ལ་བཞོན་པའི་དབང་ཤེས་ལྟ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་སྟོག་པའོ། །རྒྱུད་དེ་དག་
 གཟུགས་སྒྲིབ་ཀྱི་རོ་རེག་བྱའི་གནས་ལྟ་དག་ཏུ་སྟོབ་དང་སྟུང་པ་ན། རྒྱུད་སྟགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོར་
 བའི་རྩོད་བརྒྱས་བྱས་པ་ཡིས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་མངོན་ཤེས་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་རོ། །མེ་སྟག་མང་
 པོ་འཇུག་པ་ཡིས། ཞེས་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྟ་ལྟ་འཕྲོ་
 བའོ། །འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་དེ་དག་གི་འཇུག་གནས་ལྟར་གསུམ་པོ། །རྒྱུད་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 གི་གདངས་རང་གི་རང་གིས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྟགས་གྱི་གདངས་སུ་གྲགས་པར་བསྟོམ་པར་བྱ་
 ཞིང་རྒྱོམ་པོ། །རྩོམ་ཆེ་ཉེ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྟ་ཡི་སྟོར་བ་ཡིས་ཏེ། རྩོད་བརྒྱས་བྱས་པའི་
 སྟོབས་གྱིས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་མངོན་ཤེས་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བློ། ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་པོ། །རྩོམ་ཆེ་ཉེ་དེ་ལས་བྱུང་
 བའི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་པོ། །དཀྱིལ་ཉིད་དུ་ཅེས་
 པ་ནི་སྐྱེ་དེའི་ནང་དུ་གཏོགས་པའོ། །འཁོར་ལོ་ནི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པའི་དབང་པོ་ལྟའི་ཆོགས་
 པོ། །སངས་རྒྱས་ལྟ་ཡི་འོད་དང་འབྲ་བར་འབར་བའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྟ་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ལྟ་ལ་རྒྱུད་སྟགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་ནས་འཇུག་པར་རབ་ཏུ་བསྟོམས་
 ནས་རྩོད་བརྒྱས་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པའི་བྱང་པོ་ལྟ་ཡིས་གནས་རྩོམ་
 འཆང་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་བྱང་འཇུག་ལོངས་སྐྱེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་
 པ་བྱུང་བའི་སྐལ་སྐྱའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལ་རྩོད་བརྒྱས་བྱས་པས་ཞི་སོགས་གྱི་ལས་དང་མངོན་
 ཤེས་སོགས་སྐྱབ་པ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྩོམ་གསུམ་གྱི་རིལ་འཛིན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་པན་
 ཡོན་དང་། རྩོམ་གསུམ་གྱི་རིལ་གཞིག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་བློ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྐད་དོད་བྱ་ཞེས་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་འབྲུག་པས། སྐབས་འདིར་འདི་རྟོགས་པར་བྱ་བས་ན་རྟོགས་
པ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ན་གནས་པར་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་ལུས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ་བཞག་པ་ནི་དམ་ཆོག་སེམས་
དཔའོ། །དེའི་སྤྱིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་ཨོྫ་བསམས་ལ་སྤྲགས་ཨོྫ་དེའི་མགོ་ལ་རང་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐིག་ལའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ། །

རང་གི་སེམས་འགོག་པའི་རྩོམ་མེད་གསལ་ཉིད་དུ་བརྒྱག་ནས་ཐིག་ལའི་གཟུགས་སུ་
བསྐྱོམ་པ་ཡང་ཡང་སྟེ། གང་གི་ཆེ་དེ་ལ་འོད་གསལ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ན། སངས་
རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་རྩོམ་མེད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་བསམ་པ་རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་
ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་དང་ཆོགས་གཉིས་གྱི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །གསུང་གི་
རིལ་འཛིན་ནི། སངས་རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པར། །རང་གི་སེམས་དང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་རྩོམ་པ་ཆེ་མི་བསྐྱོད་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་དམ་ཆོག་
སེམས་དཔའོ། །དེའི་སྤྱིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་རྩྭ་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་མགོ་ལ་རང་གི་
སེམས་ནི་ཐིག་ལའི་གྱུར་པ་བཞག་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ། །ཐུགས་གྱི་རིལ་འཛིན་ནི།
སངས་རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པར། །རང་གི་དག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དག་ངོ་
བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའོ། །དེའི་
སྤྱིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་ལྷུ་བསམས་ཏེ། དེའི་ཆོག་བྲག་གི་ནང་དུ་རང་གི་སེམས་རྩོམ་
ཐིག་ལའི་གྱུར་པ་བཞག་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ། །འགོག་པའི་རྩོམ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་ནི། འོག་མ་གཉིས་གྱི་མཐར་ཡང་སྦྱར། གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་དམ་ཆོག་མཆོག་སྟེ་
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་དག་ཡིད་གྱི་
རྩོམ་གསུམ་དང་རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་གྱི་རྩོམ་གསུམ་མི་བྱེད་པར་བསྐྱོམ་པ་འགོག་པའི་དམ་ཆོག་
སྟེ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་བྲག་གི་ནང་ནས་འཛིན་ཉེན་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡེ་
ཤེས་ཏེ་དེ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷའི་ལུས་དང་བལ་ནས་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ལུས་གྱི་དངོས་བྱུ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །དབྱིངས་ནི་དེར་འཛིན་པའམ་འཇུག་
པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་གནས་པར་བསྒྲོམ་པའོ། །འདིས་སྟོན་ལ་སྟོན་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་
སྤྲད་པ་བསྟན་ནོ། །གསལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་རྣམ་སྤྲང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་ལུས་ངག་སེམས་
ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ཡི་གེ་ཨོྃ་བསམས་ན་དེ་ནི་བསྐྱལ་པར་ཏེ། འཁོར་བ་རྗེ་སྲིད་པར་སེམས་
ཅན་གྱི་འདོད་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་སྟོན་ནས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་
སྤར་ལྟར་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་འོད་དཔག་མེད་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་ལུས་ངག་སེམས་ལ་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དབང་ཡི་གེ་ཨོྃ་བསམས་ན་དེ་ནི་བསྐྱལ་པར་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །ཀར་བ་དང་
པོ་སྤར་ལྟར་ལ། རྡོ་རྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་མི་བསྟོད་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་ལུས་ངག་སེམས་ལ་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དབང་ཡི་གེ་ཨོྃ་བསམས་ན་དེ་ནི་བསྐྱལ་པར་ཞེས་སྤར་ལྟར་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་
དབང་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེར་འཛོག་པ་སོགས་སྤར་རིལ་འཛིན་གྱི་སྐབས་ལྟར་སྤྱར་རོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོག་ཅིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཆེག་རྡོ་རྗེ་
འཆང་གིས་དེ་སྤྲད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤྱད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རིམ་གཉིས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་གཉིས་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་ལམ་བསྒྲོམ་པའི་གནད་བ་
ཐོབ་པར་གྱུར་ཕྱིན་ཆད་ནི་རྒྱུད་འདི་སྟོག་གམ་གཞན་ལ་སྟོན་ནམ། ཡང་ན་རང་གིས་སེམས་
ཀྱང་བྱང་སྟེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བས་བསྒྲོམ་པ་པོ་འབང་ཞིག་གི་པན་
ཡོན་དུ་མ་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤགས་ནི་ཨོྃ་ཨུཾ་ཧྱཱི་
གསུམ་པོ། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱར་བསྐྱེད་པ་ནི་དམ་ཆེག་སྟེ། སྤགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་
བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིག་པའོ། །དེ་ལས་བྱུང་
བའི་བྱང་འཇུག་གི་སྤྱི་ནི་སྤྱིས་བྱ་མཆོག་གོ། །ལྟའི་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་གཉིས་སྟོན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་
གཅིག་པའོ། །བཞི་པ་ནི་འགྲེལ་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་སྤྱར་བའི་དམ་ཆེག་སྤྱབ་པའི་མཆོག་བསྟན་པའི་ལེའུས་བཤད་ཚུལ་

ལ་བཞི། ལེའུ་ལྷ་མྱེའི་མཆམས་སྦྱར་བ། ལེའུ་ཡི་གཞུང་བཤད་བ། ལེའུ་ཡི་མཆན་དོན་བཤད་བ། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་གམ་ཡང་ན་སེམས་ཀྱང་རུང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་ནས། ད་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷའི་སྦྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་དངོས་བྱུང་སྦྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། སྦྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པ། དོན་དམ་པ་ལ་ དམིགས་པས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་སྟོས་པ་རྣམས་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ སྦྱབ་པའི་གནས་བསྟན་པ་དང་། གནས་དེར་དངོས་བྱུང་སྦྱབ་པའི་ཆོག་བསྟན་པ་དང་། དངོས་ བྱུང་གི་ཐབས་བསྟན་པའི་ཆོག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སྟོན་པ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲིན་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་བསྐྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྟེ་རིན་པོ་ ཆེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་རྣམས་དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འཛོག་པ་སྦྱབ་པ། དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་གསུམ་ སྟེ་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱུར་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དོན་ དམ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་འོག་ནས་བཤད་པའི་དོ་རྩེའི་གསུང་གིས་བཀའ་སྩལ་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་དགག་བྱ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་དུ་མཚུངས་པ་ནི་དོན་དམ་ བདེན་པའོ། །དེ་དང་གཉིས་སྦྱང་ལྷ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་མཉམ་པ་རྩ་གཅིག་ཀྱི་ཀྱུར་པ་འོད་ གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་རྩ་བོ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྟོས་གར་གྱི་རོལ་མོ་མཁན་ གཅིག་ཉིད་ཆ་ལུགས་སྟོ་ཆོགས་པར་བསྦྱར་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་ དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ཟིན་པའི་ངང་ལས། འོག་ནས་འབྱུང་པའི་ལྷའི་སྦྱ་ལ་སོགས་ པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་བསྟོས་སོ། །དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱིང་ལས་རྒྱང་ གྲགས་གཅིག་འཕགས་པ་ནི་དགོན་པ་ཡིན་ལ། དགོན་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱིང་ལས་དབག་ཆོད་བཅོ་ལྷ་ འཕགས་པའི་བས་མཐའོ། །དེ་ལྷ་བུའི་ས་ཕྱོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཆུ་དང་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་ སོགས་གྱིས་བརྒྱན་པའི་རི་བོ་དང་། འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་དངོས་

གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་པ་ནི་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་ནོ། །མཆོན་མར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་གནས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ས་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུང་བའི་སྐྱུ་མ་ལོངས་སྐྱུ་ནི་ལྷོན་ཤིང་ཡིན་ལ། །དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ངེས་དོན་དང་། དེས་གཏུལ་བུའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བརྩུང་བའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ནི་འབྲས་བུ་སོགས་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ངེས་དོན་དང་། ལུང་འཇུག་པའི་རྒྱུད་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རི་བོ་ཅེས་པའི་ངེས་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོ་ན་སྒོ་ས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། རྫོགས་རིམ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་ནས་ལུང་འཇུག་ཏུ་ལྔ་དང་པོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོ་ཞེས་པའོག་ནས་འཆད་པའི་འཇམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་མཆོན་པའི་ས་བོན་ནོ། །འཇམ་པའི་སྐད་དོད་མཐུ་ཞེས་པ་ལ། ཡི་གེ་བསྟན་པའི་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བསྟེན་ཅིང་བསྟེན་པར་བུ་བའི་སྐྱུ་ཡིན་པས་ན་འཇམ་པ་སྟེ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུའོ། །དེ་ཉིད་རྟོག་པས་མི་བྱེད་པས་ན་དོ་རྗེའི་སྐྱུའོ། །དེ་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བསྐྱོམ་པའོ། །གང་དུ་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། རང་གི་ལུས་དང་རག་དང་སེམས་གྱི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །དེར་མ་བཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་དང་རག་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་ན་དོ་རྗེ་འཇམ་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་དང་དཔེ་བུད་བརྒྱུད་ཅུའི་རྒྱན་ནམས་ཀྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི་དག་པའི་བདག་ཉིད་དཔག་ཆད་བརྒྱུའི་ཁྱོན་ཅམ་དུ་ཆེ་ཞིང་། རང་གི་དོ་རྗེའི་སྐྱུ་ལས་འབར་བ་སྟེ་འཕྲོས་པའི་འོད་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་

རོ། །ཆངས་པ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་ལྟ་ནམས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་ཁུས་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་
 ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྡོ་རྗེ་
 འཇམ་པའི་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་སྐྱེ་པོ་པལ་བ་གཞན་ལ་མི་སྤང་
 བ་ཅེས་པུ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་སྟེ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་བཤང་བ་ཡུལ་ལྷ་གཟུགས་
 རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ལྷ་དང་། གཅི་བ་དབང་པོ་ལྷ་ས་སྟིང་ལྷའི་ལྷར་དམ་ཆོག་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཏུ་བལྟས་ནས། འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ལོངས་སྟོང་བས་སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་
 བསྐྱེད་པའོ། །ལྷགས་གསུམ་སྟེ་སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱང་
 སེམས་གཉིས་ལྷན་པ་སྟེ། ཆོགས་པ་ཅམ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་བྱས་ཏེ། དེལ་འཛིན་དང་རྗེས་
 གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཁར་ཏེ་འོད་གསལ་ཏུ་བརྟག་ནས་ནི་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཏེ་རྟོག་གེ་བ་ཀྱན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པ་སྟེ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་འོད་གསལ་དེ་རུ་བརྟག་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་འོད་གསལ་ལས་
 ལྷང་བར་ཚུམ་པ་ན་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་འཇམ་པའི་འོད་དང་འབྲ་བར་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་འབྱུབ་པར་
 འཇུར་རོ། །དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། གདུལ་བའི་སེམས་
 འདུན་པར་བྱ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཟས་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཆོ་ག་དང་། ལྟ་ནམས་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་
 གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རིག་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 ཐུག་མཆོན་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་འཛིན་སྐྱབ་པ། ཐུགས་ཀྱི་རི་ལུ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་འཛིན་སྐྱབ་
 པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱོམ་ནས་རིག་འཛིན་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཁོར་
 ལོའི་དང་། རྡོ་རྗེའི་དང་། བསྐྱེད་དང་། རལ་གྱིའི་རིག་འཛིན་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་

1 ཞོལ། སོག ༥༩ ན ༣། གཙང་། སོག ༡༡ བ ༩ ལྟས་ནས་ཀྱང་

2 ཞོལ། སོག ༥༩ ན ༤ ཞེས་བྱ་བ་ གཙང་། སོག ༡༡ བ ༤ ཅེས་བྱ་བ་

པའི་ཚུལ་དང་། བན་ཡོན་མཁུག་སྤྱད་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས་གདུལ་བྱའི་སེམས་
འདུན་པར་བྱ་བའི་བར་རྣམས་ནི། ཉན་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀ་
མཐར་ཕྱིན་ནས། སྤྱོད་པ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལས་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་རང་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་དང་པོ་སྦྱར་བ་དང་དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་བྱས་ཏེ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་དདུལ་ལམ་དུང་ངམ་ལྷགས་
ལས་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་འོད་འཕྲོ་མདངས་མཆོག་ཅན་བསང་སྦྱངས་རང་གི་སྤྱགས་ཏེ་ཨོ་ལས་
འཁོར་ལོ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་བསྐྱེད་དེ། རབ་ཏུ་བསྒྲོམ་ནས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་སྤང་
གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་བསྒྲོམས་ནས་
སྦྱབ་སྟེ། ཉགས་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་བྱང་བ་ན། འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་ལག་ཏུ་བབྱང་བ་ཙམ་གྱིས་
སྦྱབ་པ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་རྟོ་རྗེ་འཆང་དང་འབྲ་བར་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་
རིག་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རི་རབ་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་གི། རུལ་ཕན་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཡི་གངས་དང་མཉམ་
པའི་འཁོར་ཀྱན་གྱང་། རྟོ་རྗེ་འཛིན་པས་འཁོར་དང་འབྲ་བར་མི་ཕྱེད་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་ནས་སྦྱབ་
པ་པོ་དེའི་རིམ་སུ་འབྱང་བར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་ལོའི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་དམ་ཆོག་སྟེ།
མཉམ་པར་འགྲོགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་འདི་དང་འོག་
མ་གཉིས་ལ་ཡང་འབྲ་ཞིང་། མི་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དང་པོ་སྦྱར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གཉིས་བྱས་ཏེ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་རྟོ་རྗེ་སྟོན་པོ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལུ་པ་
སོར་བརྒྱད་པ་བྱས་ནས་བསང་སྦྱངས་ཏེ་རང་གི་སྤྱགས་ཏེ་ལས་རྟོ་རྗེ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པར་
བསྐྱེད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དདུལ་སུ་བཞག་སྟེ། རྟོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཀྱན་གྱི་གནས་ཡིན་པར་
བསམས་པ་སྟེ། དེའི་ལྷ་བའི་ནང་དུ་མི་བསྐྱེད་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲོམས་ནས་
སྦྱབ་སྟེ། ཉགས་གསུམ་གང་ཡང་བྱང་བ་བྱང་བ་ན། རྟོ་རྗེ་དེ་ལག་ཏུ་བབྱང་བ་ཙམ་གྱིས་སྦྱབ་པ་པོ་
དེ་རྟོ་རྗེ་འཆང་དང་འབྲ་བར་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རི་རབ་ཅེས་པ་ནས། ཡོད་པ་ཡི་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་བྱང་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཀྱན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་སྐྱབ་པ་པོ་དེའི་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་ནི་བྱང་མེད་
 དག། ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་དེ་ཡི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྱུར་ལྟར་བཤད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་
 བཅས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དག་པོ་དབང་ཕྱག་དག་གིས་གྱང་ཕྱག་བྱ་བའི་རྩོ་
 རྩོ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །རྩོ་རྩོའི་རིགས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དང་དམ་ཆོག་སྟེ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་པོ་སྦྱར་བ་
 དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་བྱས་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ཟངས་ལས་
 བྱས་པའི་བརྒྱ་ཆེན་པོ་དཔར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། བསང་སྦྱངས་རང་གི་སྤྲལས་ཏེ་ལྷ་ལས་བརྒྱ་
 དཔར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་ལྟེ་བ་ལ་རྩོ་རྩོ་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམས་ནས་སུ།
 རྩོ་རྩོ་ཆོས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གནས་ཡོན་པར་བསམས་ནས་སྐྱབ་སྟེ། ཉགས་
 གསུམ་གང་ཡང་བྱང་བ་བྱང་བ་ན། བརྒྱ་དེ་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་ཆོས་ཏེ་རྩོ་རྩོ་
 འཆང་དང་འདྲ་བར་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རབ་ཅེས་པ་ནས། ཡོད་པ་ཡི་
 གངས་དང་མཉམ་པའི་དག་པའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཏེ། བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་པོ་དང་
 མཆོད་མཆོག་སྟེ་རིག་འཛིན་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཙོ་བོར་འཛིན་པར་བྱེད་
 ཅིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱའི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་མཉམ་པ་སྟེ། མི་བྱེད་
 པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཞེས་སོགས་ནི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །སྤྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་བཅས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་སྤྲལས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་ལ་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱེད་ཅིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་བྱུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་པོ་སྦྱར་བ་
 དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་བྱས་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ལྷགས་ལས་
 བྱས་པའི་རལ་གྱི་ལྷང་ཁུ་འོད་ཟེར་ལྷའི་མདོག་འདྲ་བ་སྟེ་མཉམ་པར་འཕྲོ་བའི་འོད་ཅན་བྱས་ནས་
 བསང་སྦྱངས་ཏེ། རང་གི་སྤྲལས་ཏེ་ཉ་ལས་རལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆང་

བཟུང་གི་ནང་དུ། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་ནས་སྐྱབ་སྟེ། ཉགས་གསུམ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་བྱུང་བ་ན། མིག་ཡངས་སྐྱབ་པ་པོའི་ལག་ན་ཐོགས་ན་ནི། རྩོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་རིག་པ་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་ཞེས་པ་ནས། གཅིག་བྱ་བ་སྟེ་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་གསང་བ་སྟེ་མི་ཐ་མལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་སྟེ་གཙོ་བོར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་གང་ནམས་འདོད་དང་བསམ་པ་དག། རྩོམ་པ་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རལ་གྱི་དང་དམ་པ་སྟེ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྒྲུབ་གི་སྒྲོ་ནས་དང་པོ་སྒྲུར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་བྱས་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ཡི་གེ་ཨྲི་ནི་རི་ལུ་ཅན་ཀ་སྟེ་མོན་སྐར་དེའི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་དུ་བསམས་ནས་ནི། དེའི་དབྱས་སུ་སྟེ་ནང་དུ་སྒྲར་ཡང་ཨྲི་ལས་རང་གི་ལྷ་རྣམ་སྒྲུབ་གི་གཟུགས་བསམས་ཏེ་ཁར་ཏེ་སྒྲི་བོར་བཅུག་ནས། རྒྱང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་ཡང་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ན་དེ་ནི། དེ་མ་ཐག་དུ་ཡང་སྟེ་སྒྲུར་དུ་བྱང་ཆུབ་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་དང་སེམས་དཔའ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩོམ་པ་པོ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་འོད་དང་འབྲུ་བར་འགྱུར་ལ། གཟེ་བཟེད་ཉི་མ་ཤར་བའི་འོད་འབྲུ་ཞིང་། འཛམ་བུའི་རྒྱ་བོའི་གསེར་གྱི་མདོག་ལྷ་བྱར་འགྱུར་རོ། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་བྱས་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ཡི་གེ་ཨྲི་ནི་རི་ལུ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་དབྱས་སུ་སྟེ་ནང་དུ་ཨྲི་ལས་རང་གི་ལྷ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བསམས་ཏེ་ཁར་ཏེ་སྒྲི་བོར་བཅུག་ནས་རྒྱང་ནང་དུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་ཡང་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ན། དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་དུ་སྟེ་སྒྲུར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡི་ཤེས་རྩོམ་པ་པོ་ཆེ་འཆང་གི་འོད་དང་འབྲུ་བར་འགྱུར་ལ། གཟེ་བཟེད་ཅེས་སོགས་སྒྲར་སྒྲུར་རོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་བྱས་ཏེ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ཡི་གེ་ཨྲི་ནི་རི་ལུ་ཞེས་པ་ནས། དབྱས་ཏེ་ནང་དུ་སྒྲི་ལས་རང་གི་ལྷ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡི་གཟུགས་བསམས་ཏེ་ཁར་ཏེ་སྒྲི་བོར་བཅུག་ནས། རྒྱང་སྒྲིར་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་ཡང་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ན་དེ་ནི་དེ་མ་

ཐག་ཏུ་ཡང་སྟེ་སྤྱི་ཏུ་རྩོམ་པའི་འཆང་གི་སྤྱི་དང་འོད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རིགས་ལྗེ་རིགས་སུ་བསྒྲུབ་ནས་རིག་འཛིན་སྤྱི་པ་དང་། མི་
བསྐྱོད་པའི་གཞུགས་སུ་བསྒྲུབ་ནས་ཁོ་པོའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་རིག་འཛིན་སྤྱི་པ་པོ། །དང་པོ་ནི། བཅ་
མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྩེས་
སུ་གསལ་བ་སྟེ། ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་གནས་པར་རང་ཉིད་ནམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་
རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བྱས་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
དུས་སུ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་ཕྱག་མཆན་འཁོར་ལོ་དེ་སྟོང་པར་སྤྱངས་པ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་
པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པར་བསྐྱེད་ནས། ལག་ཏུ་འཁོར་ལོ་དེ་ཐུན་བཞིར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ན། འཁོར་
ལོའི་རིག་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དེའི་སྟེ་བའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཏེ་ནམ་སྤང་གིས་གཙོ་
བོ་བྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཏེ་ནམ་སྤང་གི་སྤྱི་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྤྱོད་ཞིང་།
ཡེ་ཤེས་པའི་འདི་ནི་སྟེ་ནམ་སྤང་འདི་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྩོམ་སྟེ་སྤྱོད་པ་པོ་དག་གིས་
བྱའོ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནམས་སྤང་ལྟར་ལ། རྩོམ་སྟེ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་
སུ་གནས་པར་རང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་བྱས་ཏེ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་རྩོམ་སྟེ་དེ་སྟོང་པར་
སྤངས་པ་ལས། རྩོམ་སྟེ་པོ་ཅེ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་ལག་ཏུ་རྩོམ་སྟེ་དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་རྩོམ་སྟེ་རབ་ཏུ་
བསྒྲུབ་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བྱས་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་
ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་ཕྱག་མཆན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྟོང་པར་སྤྱངས་པ་ལས། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དབྱུང་པར་
བསྐྱེད་ནས་ལག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཐུན་བཞིར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་ནས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་རིག་པ་འཛིན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཏེ་རིན་འབྱུང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྟར་གྱི་སྤྱི་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྤྱོད་ཞིང་། རིན་ཆེན་མཆོག་རིན་
འབྱུང་འདི་སྤྱོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྩོམ་སྟེ་སྤྱོད་པ་ལྟར་རོ།།

ཆོས་ཏེ་བརྒྱ་དམར་པོའི་གདན་གྱི་དབྱུས་སུ་གནས་པར་རང་ཉིད་ཆེ་དཔག་མེད་པར་རབ་

ཏུ་བསྐྱེམ་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་བྱག་གཡོན་གྱི་དང་པོའི་བྱག་མཆན་བརྒྱ་དེ་སྟོང་པར་སྤྲངས་པ་ལས་བརྒྱ་དཔར་པོ་འདཔ་མ་བརྒྱད་པར་བསྐྱེད་ནས། ལག་ཏུ་བརྒྱ་དེ་བྱུན་བཞིར་རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ན་བརྒྱའི་རིག་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བརྒྱ་དེའི་ལྷེ་བར་བརྒྱའི་རིགས་ཆེན་ཉེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེམས་ནས་སུ། ཆོས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱར་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱར་ཞིང་བརྒྱའི་མཆོག་སྟེ་འོད་དཔག་མེད་འདི་སྐྱབ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །དམ་ཆོག་སྟེ་སྤྲ་ཆོགས་རྩི་རྗེའི་གདན་གྱི་དབུས་སུ་གནས་པར། རང་ཉིད་གདོན་མི་བླ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེམ་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བྱས་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་བྱག་གཡོན་གྱི་དང་པོའི་རལ་གྱི་དེ་སྟོང་པར་སྤྲངས་པ་ལས་རལ་གྱི་ལྷང་ཁུར་བསྐྱེད་ནས་ལག་ཏུ་རལ་གྱི་དེ་བྱུན་བཞིར་རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ན། རལ་གྱིའི་རིག་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རལ་གྱི་དེའི་ཆང་བཟུང་གི་ནང་དུ་དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་རིགས་ཉེ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེམས་ན། ཐོགས་མེད་དམ་ཆོག་སྟེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་སྐྱར་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱར་ཞིང་། དམ་ཆོག་མཆོག་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་འདི་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྩི་རྗེ་སྟེ་སྐྱབ་པ་པོ་དག་གིས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོབས་པོ་ཆེའི་བྱག་མཆན་ཅེ་གསུམ་དང་། འོད་རྒྱལ་གྱི་བྱག་མཆན་ཡེ་ཤེས་ལྷགས་ཀྱུ་དང་། སོགས་པས་ཁོ་བོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱག་མཆན་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་འཛིན་སྐྱབ་པ་ནི། རྩི་རྗེ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྐྱབ་ན། མི་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དེས་ནི་དངོས་གྲུབ་གང་སྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གིས་ཤེས་ན། ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་སྤངས་ནས་ལྷའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡིས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་དམ་ཆོག་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྩི་རྗེ་སྟོན་པས་དེ་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བཞི་མདོའམ་ཞེས་པ་ནི་བྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའོ། །ཤིང་གཅིག་རྒྱང་ཞེས་པ་ནི་ཡང་བྱག་རྒྱ་རིགས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །མཆོན་མ་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་རང་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ཆ་ལྷགས་འཛིན་པའི་བྱག་རྒྱ་མའོ། །ཞི་གནས་སུ་ཞེས་པ་ནི་གདོལ་པའི་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉེ། བྱག་རྒྱ་དེ་དག་རི་ལྟར་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྩི་

རྗེ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དགུག་པའི་བྱུང་བའི་ཐབས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས་སྐྱབ་པ་པོས་ནི་ཉག་ཏུ་
དངོས་གྲུབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། རིག་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་པས་བཤད་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། སྐྱེ་བོ་སྐལ་ལྷན་དགུག་པ། ལྷ་མོ་རྣམས་དགུག་པ། གཞོད་སྦྱོར་མོ་
ལ་མོགས་པ་རྣམས་དགུག་པ། དེ་རྣམས་ལ་སྦྱར་མོང་དུ་རྒྱས་གདབ་པའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི།
སྦྱོར་གསུམ་རྗེ་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་འཆང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སོ། །སྦྱོར་
གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱེས་བྲུ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ཡང་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ཐུགས་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་
བསྐྱེད་པའོ། །བསམ་ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་
སྟོན་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་བྱས་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
དུས་སྟུ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ལྷན་རྣམས། །ཞེས་པའི་འབྲུར་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
སྟོན་ལྷན་ཉི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་མོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས། ཡི་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུར་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ཏུ་གཡོ་བའི་སྟེང་དུ་གནས་པར་བསམ་སྟེ། སྦྱོར་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱོ་
བ་བཏང་ཞེས་པ་རང་གི་སེམས་དཔའ་གསུམ་ལས་སྦྱོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཐུགས་ལྷས་སྟེང་ཁ་
ནས་བྲངས་ཤིང་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་འོངས་པ་རྒྱུར་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལས་བབས་ཏེ། ཡི་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ཆེན་གྱི་སྟེང་དུ་གནས་པས། བདག་ཉིད་ལ་གྲུས་པ་
དང་བཅས་པས་འདུག་པར་ཡང་ཡང་བསྟོམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉི་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་རྣམས་
དགུག་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དམ་ཆོག་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དགུག་པའི་ཐབས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྦྱོགས་བཅུ་ན་གནས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས། རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ར་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་
བཀུག་ནས་ཉི་བར་སྦྱོད་པའོ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྟེ་ལྷ་མོ་རྣམས་རྗེ་རྗེ་སྟེ་གཞན་
ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྟོན་དགུག་པའི་ཆོ་གའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ཀྱི་འཁོར་པོ་
ཆེན་པོ་དང་། མི་བསྐྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བརྗོད་པ་མོགས་པས་རིན་འབྲུང་
གི་རིན་པོ་ཆེ་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རལ་གྱི་སྟེ། རྒྱལ་བ་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཉི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་

ཕྱག་མཆན་དེ་དག་ལ་སྒྲུག་སྒྲུག་མཆན་པར་ནམ་པར་བསམ་ནས་ནི་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་
 གྱི་ཁྱོ་བ་བཏང་བས། དམ་ཆོག་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་གི་སྟོང་ཁར་བཏབ་ནས་སྒྲུག་སྒྲུག་བཞེན་དགྲུག་
 པ་ནི་ཐབས་མཆོག་གོ། །ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྟེང་ཁམས་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོག་སྟེ་གཞོན་སྒྲིབ་མོ་
 ལ་སོགས་པ་དགྲུག་པའི་ཆོ་གའོ།

བཞེས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། རང་ཉིད་རྣམ་སྟངས་སོགས་ལྟ་གང་གི་རྣམ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དགྲུག་པའི་སྒྲོར་
 བ་བྱས་ཀྱང་། རྒྱས་གདབ་ཀྱི་ཆོ་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱན་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་རྩོམ་
 འཆང་གི་སྒྱུར་ནི་རྣམ་པར་བསྟོམས་ལ། དེའི་ལག་ཏུ་སྒྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་བཟུང་
 བར་བསྟོམས་པར་བྱའོ། །འདི་སྐབས་གང་དུ་བསྟོམས་ཞེ་ན། ཁྱོ་བ་བཏང་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲར་བཤད་
 པ་ལྟར་བྱས་ནས། བསྐྱབ་བྱ་དབང་ཆེན་ལ་གནས་པར་བསམས་པའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བསྟོམས་
 མོ། །རྒྱས་གདབ་འདི་དག་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་བ་ཡིས་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་ནི་གནས་ཏེ། རྩོམ་འཆང་གི་གོ་
 འཕང་སྐྱབ་པའི་ཐོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་
 རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱན་དང་ལྡན་པའི་རྩོམ་འཆང་གི་སྒྱུར་ནི་རྣམ་པར་བསྟོམས་ན། ལུས་
 རྣམ་སྟངས་གི་སྒྱུ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྩོམ་འཆང་གི་སྒྱུར་ནི་ལས་པོ་རྩོམ་པ་རྩོམ་
 པའོ། །སྒྲོར་བས་ཞེས་པ་ནི་དེས་ཐུགས་འདོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རག་རྩོམ་པའི་གསུང་འོད་
 དཔག་མེད་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱན་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྩོམ་འཆང་གི་སྒྱུར་ནི་རྣམ་པར་བསྟོམས་ལ། ལག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་བསམས་ནས་ནི་སྒྲུག་དོན་
 བསྟོམས་ན། ཡིད་རྩོམ་པའི་བསྟོན་པ་དང་ནི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུག་སྒྲུག་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་
 ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་པོ་འདིས། རང་གི་སྟོ་གསུམ་རྩོམ་པའི་གསུམ་དང་དམ་ཆོག་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 འགྲོ་ཞིང་། མཆོད་པའི་ཡུལ་མཆོག་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས་
 དགྲུག་པའི་ལས་དེ་དག་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོ་ག་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གསང་བ་སྟེ་སྒྲ་བར་བྱ་བ་སྟེ་པོ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྐྱབ་ཏེ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཞེས་སོགས་ནི་རྩོམ་འཆང་གིས་སོ།

གསུམ་པ་ནི། ག་ཆེན་གྱི་དམ་ཆོག་མཆོག་གིས་ནི་སྟེ་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་གཏོར་མ་
 དང་སྟེ་ལ་དབུལ་བ་བྱས་ནས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་ཅེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སྟོང་དེ་ནམ་
 མཁའ་ལ་སྟོང་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ག་ཆེན་དང་བཤའ་གཅི་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་དམ་
 ཆོག་གོ། རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་བར་འབྱུང་བར་འདོད་ན། དེ་དག་གིས་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་
 བྱའོ། །མངོན་ཤེས་ལྷ་དག་ཐོབ་པར་འབྱུང་བར་འདོད་ན། སྒྲང་པོའི་ཤ་ཡི་དམ་ཆོག་གིས་གཏོར་
 མ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །མི་སྤང་བ་ཡི་བདག་པོར་འབྱུང་བར་འདོད་ན། ཏྲ་ཤ་དག་སོགས་སྤར་
 ལྟར་རོ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འབྱུང་བར་འདོད་ན། བྱི་ཤ་དག་གི་ཅེས་སོགས་སྤར་
 ལྟར་རོ། །རྡོ་རྗེ་སྟེ་དབང་དུ་བྱ་དཀར་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུག་པའི་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བར་
 འདོད་ན། བ་ལང་ཤའི་དམ་ཆོག་གིས་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །རི་རྒྱུད་བཤའ་བའི་ཤ་རྒྱུས་
 ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་བསམ་པས་རྣམ་པར་བརྟག་པ་སྟེ་ཟས་གཞན་ལ་ཤ་དེ་དག་ཏུ་
 བསྐྱོམས་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེ་སྟོར་བ་སྟེ་གཞན་གྱིས་མི་ཤིགས་པའི་ཆོ་ག་བཤའ་མ་ཐག་
 པ་འདི་བྱས་ན། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་ཅིང་མངོན་པར་འདོད་
 པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་འབྱུང་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། དབུ་རྒྱན་གྱི་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་ཅིས་སེམས་དབང་གསུམ་ཀ་
 ཆོམ་པར་བྱེད་ཚུལ་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པོ་སའི་བསྐྱེད་ཆོག་གིས་བཟའ་བདུང་བདུད་ཅིར་
 བྱས་ནས་ཡོངས་སྟོང་བར་བསྟན་པ། དེའི་ཕན་ཡོན་མཐུག་སྟུང་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱན་དང་ལྷན་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཅན་
 ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་རང་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱིང་ཁར་སྤྱ་ཆོགས་པ་རྒྱ་དང་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་
 དམ་ཆོག་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་
 དེལ་བྱ་འཛིན་པས་རང་སྤང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འབྱུང་བ་བསྐྱོམས་ནས། དམ་ཆོག་སེམས་དབང་ས་
 དབུ་རྒྱན་ཏེ་སྐུ་པོ་ལ་རྡོ་རྗེ་མཆོག་འཛིན་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་
 ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དེལ་བྱ་འཛིན་པས་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁ་
 སྟོར་གྱི་སྟོར་བས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་འཛིག་པའི་རྒྱན་གྱིས། སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་

དཔའ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཞིང་མཉེས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་བསམ་གཏན་དག་གིས་བྱ་བ་ནི། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་
 པས་དམ་ཆོག་མཆོག་སྟེ་སྦྱབ་པ་པོ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བྱའོ། །དམ་ཆོག་སྟེ་སྦྱབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡེ་
 ཤེས་དོན་རྟོག་རྟོག་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདུད་ཅི་འཛག་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཆོས་
 པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། དམ་ཆོག་དོན་རྟོག་རྟོག་སྦྱབ་པ་པོ་ནམས་སོ། །དེ་ནམས་གྱི་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་གྱི་སྦྱབ་པ་པོ་འོ། །དེས་རང་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་ནས།
 སྟེ་ལ་དོན་ཅན་གྱི་རྩྭ་བསྐྱོམས་ཏེ་ཞེས་པ། སྟེ་རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་རྟོག་བསྐྱོམས་སྟེ་བཟའ་བརྟུང་
 ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཐོས་ན་དོན་རྟོག་གསུམ་སྟེ་ལུས་རག་
 ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོ་ག་འདི་ནི་དོན་རྟོག་ལ་མཆོག་སྟེ་དོན་རྟོག་
 རིགས་གྱི་སྦྱབ་པ་པོའི་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་གྱི་སྦྱབ་པ་པོས་སྟེ་ཞུམ་ལས་
 པར་དང་། རྣམ་སྒྲུབ་གི་རིགས་གྱི་སྦྱབ་པ་པོས་ཨོྭ་གྱི་དམ་ཆོག་གྲང་སྟེ་སྟེ་ཨོྭ་ལས་འཁོར་ལོ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་གྱི་སྦྱབ་པ་པོས་སྟེ་སྦྱ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དོན་གྲུབ་གྱི་རིགས་
 གྱི་སྦྱབ་པ་པོས་སྟེ་རྒྱ་ལས་རལ་གྱིར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོ་ག་འདི་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱོར་བ་
 ཡིས་དོན་རྟོག་པོའི་བྱེད་པ་སྟེ་དོན་རྟོག་འཆང་དང་འབྲུ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་རྟོག་དམ་ཆོག་སྟེ་བསམ་གཏན་གྱི་
 བྱེད་པར་གང་གིས་བཟའ་བརྟུང་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའི་སྤང་བར་བྱས་ནས་ལོངས་སྦྱོང་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཆོམས་སྦྱར་ཏེ་ཐབས་དངོས་བཤད་པ། རྩོགས་པའི་
 ཆོ་འབྲུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རྟོག་གསུམ་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སོ། །དེ་དག་དམ་ཆོག་
 སྟེ་གང་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྦྱབ་མཆོག་གོ། །དེ་ལས་
 སྦྱ་གསུམ་རྩོགས་པ་དོན་རྟོག་ཏེ་དོན་རྟོག་འཆང་དུ་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ། མདོན་ཤེས་ལྟ་བུ་ནས་
 གཞན་དོན་འགྲུབ་ཚུལ་བྱེད་པ་ཤེད་པ། འོགས་བཅུའི་འཛིག་ཉེན་ཏུ་རི་རྩུར་སྦྱོང་ཅིང་གནས་
 པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོགས་བཅུའི་ཞེས་པ་ནས། བྱ་མཆོ་སྟེ་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་

འབྲུང་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྤངས་ཏེ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཁུས་མཐུན། །འཛིག་ཏེན་
 ཞེས་པ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་ལོའི་དམ་ཚིག་སྟེ་རྣམ་སྤང་དང་འབྲེལ་
 བའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པའི་མཆོག་། སངས་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་མཆོངས་པར་འགྱུར་ལ། འདིས་
 རིགས་གཞན་རྣམས་སུ་མཆོངས་པར་ཡང་མཆོན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རིགས་ལྔ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དེ་གཞུང་གི་སྟེད་ཀྱི་
 འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱོད་ཅིང་དམ་ཚིག་དམ་པ་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཟུང་འཇུག་དོ་རྩེའི་སྐྱ་ནི་རབ་བསྐྱེམས་
 པས་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་མཆོག་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མི་སྤྱང་
 བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ནས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་དག་ནི་
 སྤྱང་བར་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲོག་པ་སྟེ་ལེན་པ་དང་། ལྷའི་
 བྱ་མོ་མཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་པ་སྦྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞུང་གི་སྟེད་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དོ་
 རྩེ་གསུམ་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ན་བཞུགས་
 པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས། རང་གི་ལག་མཐེལ་དུ་སྦྱར་དུ་ར་བཞག་པ་བཞེན་དུ་དོ་རྩེ་སྟེ་སྟེ་མིག་གིས་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞུང་གི་ཞེས་པ་ནས། རི་སྟེང་པ་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་
 མོས་པ་ནི་ད་ལྟ་རྣ་བའི་བྱང་ན་འཁོད་པ་བཞེན་ནོ། །གཞུང་གི་ཞེས་པ་ནས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་ལུས་
 ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པ་ཡི། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་རོལ་མོ་པའི་རྣོས་གར་
 བཞེན་དུ་སྦྱ་ཆོགས་པར་གྱུར་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེལ་པ་
 གཞུང་གི་སྟེད་དུ་འཁོར་བ་དག་ན་གནས་པ་ཡི། སྟོན་གྱི་གནས་ཏེ་སྟོན་གྱི་སྟེ་བ་དང་། གཏན་ཆོགས་
 ཏེ་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞག་གསུམ་ལོན་པ་བཞེན་
 དུ་བན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞུང་གི་སྟེ་མ་སྟེད་ཀྱི་རང་གི་ལུས་སངས་རྒྱུ་སྟོན་ལ་སོགས་བརྒྱན་པའི་
 བསྐྱེལ་པ་གཞུང་གི་སྟེད་དུ་སྟོན་པའི་དོ་རྩེའི་རྩ་འབྲུལ་མཆོག་གིས་འགྲུངས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཞེས་སོགས་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ནི། དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་འོད་གསལ་གྱིས་

དག་པར་བྱས་པའི་སྤྱན་གྱིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་
 ཆེན་པོའི་འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པའི་སྤྱན་གྱིས་སྤྲོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་པ་
 དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་ནས་ཐུགས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་ནས་ཡེ་ཞེས་གྱིས་སྤྱོད་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 མཁུན་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་ནས་ཡེ་ཞེས་གྱི་མཐུས་ལུས་གྱི་བཀོད་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་
 རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པའོ། །སངས་རྒྱས་མངོན་ཞེས་ལྷའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་འབྲུབ་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་གྱི་སྤྱོད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་འབྲུབ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་མཐའ་ཡས་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཞུང་ཞེས་པ་ནས་གསུང་ཐུགས་གྱིས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་གྱི་བར་དུ་འཛིག་ཅེན་གྱི་ཁམས་
 ཀྱན་དུ་འཕྱོད་ཅིང་སྦྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་ལ་ལྷ། མཆོམས་ཏེ་བསྟེན་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། ལྷ་པ་པའི་གནས་བསྟན་པ་
 དང་། རིམ་པ་གཉིས་གྱི་ལྷ་པ་པ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོས་མེད་གྱི་སྦྱོད་པ་འབྲིང་པོ་
 བྱེད་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་བསྟེན་པ་དང་། མཆོག་གི་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟུན་
 པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟེན་པའི་སྐད་དོད་ལ་ཡི་གེ་བསྟན་པའི་རེས་ཆིག་
 གིས་བཤད་པ་ན་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདི་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཞེས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འདར་མི་རུང་བས་ན་དམ་ཆིག་གོ། །དེ་
 ཡང་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷ་ག་མོས་འོད་གསལ་
 དུ་བསྟུས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་རྫོགས་པའི་བར་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་
 སྦྱོར་བས་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཡན་ལག་དང་པོའོ། །དེ་ནས་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྦྱར་
 འབྲུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྱལ་སྤྱོད་རོར་སེམས་སུ་བསྦྱར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པ་རྫོགས་
 པའི་བར་ནི། རང་ཉིད་ཡེ་ཞེས་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉེ་བའི་ཐུགས་གྱི་སྦྱར་བསྐྱབས་པས་ན་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་སྟེ་
 ཡན་ལག་གཉིས་པའོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརྒྱབས་དང་སེམས་དབའ་སུམ་བཅེགས་
 བྱ་བ་ནི། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་སྤྱིའི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྱོད་པའི་དོན་

གྲིས་དང་། དམ་ཆོག་སྟེ་སེམས་དཔའ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་དོན་
 གྲིས་ན་སྐྱབ་པ་སྟེ་ཡན་ལག་གསུམ་པའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
 སྟོ་བ་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡན་
 ལག་བཞི་པའོ། །རྟོ་རྟེན་གྱི་བྲག་སྟེ་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞེས་པར་བྱས་ལ། བསྟེན་
 སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་བསྟོམས་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་སྟེ། དེ་ནས་ལས་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། བསྟེན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི།
 བསྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། ཡེ་ཞེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ལྷག་མོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་བར་གྱིས་རབ་ཏུ་སྦྲོར་བ་བྱས་ནས། ལྷ་རྒྱ་ཏུའི་སྒྲགས་དོན་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་བརྒྱུད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བསྟོམས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ནི་མངོན་
 བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོར་བྱབ་པ་སྐྱལ་སྦྱ་རྟོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ། མཆོག་
 སྟེ་ཐོག་མར་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྟོ་རྟེན་རྣམ་པར་
 སྦྱང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ལྔ་སོ་གཉིས་སྟེ་མཆེད་སྟེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་བཀོད་ནས།
 རང་གི་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ལུལ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་པར་རྣམ་
 པར་དབྱེད་ཅིང་བསྟོམས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟེ་སྦྱ་གསུང་
 ཟུགས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ན། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་སྦྱ་འཆང་བ་ཅེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བར་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྦྱ་གསུང་ཟུགས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བྱས་
 བས། རང་ཉིད་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་གསུམ་པའི་སྦྱང་ཁར་སྒྲགས་ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
 དཔའ་དང་། དེའི་བདག་པོ་ཡེ་ཞེས་སེམས་དཔའ་བསྟོམས་པ་ཡིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་ངོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྟོམས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆོ་རྟོ་རྟེན་ཅན་ཏེ་ལྷག་པའི་སྟེ་རང་རྒྱལ་བརྒྱུད་པའི་
 སྐྱབ་པ་པོས། རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་ནས་རྟོ་རྟེན་དང་བརྒྱ་ཁྱིན་གྱི་བརྒྱབས་ཏེ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་བརྒྱར་པ་བ་ལྔ་རང་རང་གི་སྒྲགས་སུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་རང་རང་
 གི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་སྟོན། མཛད་པ་མཛད་གཅིག་ཏུ་འདུས། རང་རང་གི་ཡེ་ཞེས་པ་དང་དབྱེར་

མེད་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ། རང་རང་གི་དབུ་རྒྱ་ལ་ནི་བཞུགས་པའི་བདག་པོས་དབང་བསྐྱར་བར་
བསམས་ན། ཡེ་ཤེས་རྩོལ་ཉེ་རྩོལ་རྩོལ་འཆང་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །སྤྱི་རིམ་བཞིན་པའོ། །སྤྱི་བ་
པ་ཆེན་པོ་ལ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་མ་གསུངས་པ་ནི། སྐབས་གཞན་ཏུ་
གསུངས་པས་ཁ་འགོངས་པ་ལ་དགོངས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། མཆོག་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལུང་གིས་སྤྱི་བ་ལ།
མཆོག་གི་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་ངེས་པར་སྤྱི་བ་དགོས་པར་བསྐྱེད་པ། སོར་སྤྱད་ལ་སོགས་
པའི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དོན་བཤད་པ། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལུང་གིས་སྤྱི་བ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ལྷར་སྐྱབ་མོང་གི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་སྤྱི་བ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྩོལ་ཉེ་སེམས་
དབང་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་སྒྲིལ་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་ནས། ད་ནི་མཆོག་གི་བསྐྱེད་པ་སྦྱོར་བ་
ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འབྲས་བྱ་རྩོལ་ཉེ་འཆང་ཆེན་པོར་རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུངས་
ཏེ། རི་སྐད་ཏུ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། སྐྱབ་མོང་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་ཡིས། །བསྐྱེད་
པ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་འབྱུར། །སྐྱབ་མོང་བ་ནི་རྩོལ་ཉེ་བཞིས། །མཆོག་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྩོལ་ཉེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་
རྩོགས་རིམ་པའི་སྤྱི་བ་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་
འབྲས་བྱ་རྩོལ་ཉེ་འཆང་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་བདུན་ཅི་སྤྱི་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སོ་དག་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤྱི་
མ་ཆང་བ་མེད་པར་རྟག་པར་ཏེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ནི་
ཞེས་པ་ངེས་བཟུང་གི་ཆོག་སྤྱི་བ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་
པར་བྱ་ཡི། དེ་ཉམས་སུ་མ་སྒྲངས་པས་མི་འབྱུང་ཅེས་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་
དྲུག་སོ་འདི་ནི་སྤྱགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་སྤྱགས་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་བྱུང་འདུག་རྩོལ་ཉེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་སྤྱི་བ་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱང་བའི་དོན་དང་། ངེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་པ་

ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་ཆོག་གཅིག་གི་དོན་སྒྲུབ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 གྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གྱི་དོ་བོ་ཡང་ཡིན་པས་
 སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོན་པ་ཆེན་
 པོ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ས་སྤྱགས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། རབ་རྩ་རྣམ་པར་
 དབེན་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རི་བོ་ནགས་འདབ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 དང་། ལྷ་རོགས་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སུ་ལྷོག་པས་བྱེ་བའི་བདེ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 བརྟེན་ནས། རྟག་རྩ་དངོས་གྲུབ་བྱུང་འདུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་ལྷན་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དང་བའི་དོན་དང་། དེས་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་
 གྱི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་པ་ལས་ཡང་ན་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བས། རི་སྐད་དུ་གསང་བ་འདུས་
 པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུས་པའོ། །གསུམ་པ་
 གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ། །བཞི་པ་ཡི་གོ་དགོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོ་རྗེ་བཞི་དག་
 གིས། བརྟེན་ཞུགས་བརྟན་པ་སྟེ་བཅོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པས་བསྟེན་པ་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྟོང་
 ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་
 བར་རོ། །རྐང་པ་གཉིས་པ་ནི། གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཞེས་པ་ནས། དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་དཀར་པོ་སྟེ་བ་ལ་ཨོ་ལྷ་རྩྱུ་གིས་མཆན་པ། བརྩ་ལྷ་མོ་ཀོ་ཉླ་ཞེས་
 པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐྱར་རྫོགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དང་པོའི་མགོན་
 པོ་སྐྱལ་སྐྱ་རྟོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཡེ་གོ་དགོད་པ་ནས།
 ཡབ་ལུམ་གཉིས་ཀྱི་གསང་གནས་ཀྱི་བྱ་གར་པའི་ཡིག་དགོད་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་གསུམ་རྫོ་
 རྗེ་འཆང་དང་རང་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱེད་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་ལས་ཡང་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བརྟེན་ཞུགས་བརྟན་པ་སྟེ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༩༦ ཟེང་། ༩༠

2 ཞོལ། ཞོག ༡༠༩ ན ༩། གཙང་། ཞོག ༡༤ ན ༦ རྫོ་རྗེ་འཆང་གིས་

བཅོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པས་རྫོ་རྗེ་སྟེ་སྟོང་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཟུང་འཇུག་རྫོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་
བསྟེན་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ལྟར་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྟོང་པ་དེའི་པན་ཡོན་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་
དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་དུས་ཐབས་གང་གིས་འགྲུབ་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དུས་བཞི་དག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའོ། །རབ་སྐྱོར་
བས། ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ། །སྐྱོད་ལྷན་པས། ཞེས་པ་ནི་དགའ་
བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་སྐྱ་ཅལ་དུག་ཏུ་ཅ་བཞི་ལ་མཁས་པའོ། །གནས་ལྟར་ནི། ཞེས་
པ་དེ་དག་གི་ལུས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་ལོངས་སྟོན་པའོ། །ཁོར་བུ་ལ་ཡི་གེ་ཨོ་བསྐྱེམས་ནས་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་གསང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྗེས་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་ལ་སྟོམ་པ་སྟེ་བདེ་བ་མཆོག་
སྟོན་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་བྱིན་ནས་སྟོན་པ་སྟོན་པའི་སྐྱབ་པ་
དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་རིམ་འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
ནམས་ཞག་བདུན་དང་། འཕྲིང་གིས་ཆ་བ་བྱེད་དང་། ཐ་མས་ཆ་བ་གཅིག་གིས་རི་ལྟར་བུལ་ཡང་
ཆ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ལ་ངེས་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྫོགས་རིམ་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་ནི། རྫོ་རྗེ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དང་དམ་ཆེག་སྟེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་
འོད་གསལ་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱ་སྐྱབ་ན་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ལས་དང་པོ་ལ་ཞག་བདུན་དང་ཆ་བ་བྱེད་དང་། ཆ་བ་གཅིག་ཆ་བ་བྱེད་དང་
གཉིས། ཞེས་ཞག་གངས་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བ་ང་ཡིས་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ནོ། །དུས་བཞི་
དག་ཏུ་རབ་སྐྱོར་བས། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་ཆད་སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །ཆ་བ་བྱེད་ཀྱིས་འགྲུབ་
པར་གསུངས།¹ ཞེས་པ་ལ། པ་ཆབ་ཀྱིས། རྫོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཞེས་བསྐྱར་བ་
ལེགས་པས། དེ་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་དང་། ནག་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྐྱར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༩༩༣ ཟླ་ ༡

བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །གང་གིས་ན།
གསང་བ་མཆོག་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

ཐུ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། མཐུག་བསྐྱུས་ཏེ་ལྷའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་བར་བྱ་
དགོས་པར་བརྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཆོ་ག་འདི་ནི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཐབས་ཀྱིས། ལྷ་
རྩོལ་ཉིད་སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་དེར་སྒྲིམ་པ་སྟེ་སྤྱད་པའི་སློན་ནས་ལུས་སྐྱོད་རྩོལ་ཏེ་བར་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་སོ། །གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ལུས་རྣམས་སྤང་དེ་ལ། ལྷལ་རི་ལྷར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི།
དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་རྩོལ་དོ་པོ་འཛིན་ཅིང་། དཔལ་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཕྱག་
རྒྱར་ལྷན་པ་ཞེས་རྣམས་སྤང་ལ་བོས་ནས། རྩོལ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་རྩོལ་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་
པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་གནས་བྱས་ཏེ། རྩོལ་སྐྱོད་དང་ལྷན་པ་
སྟེ་ལུས་སྐྱོད་རྩོལ་དང་འབྲེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། རྣམས་སྤང་གི་འཁོར་དུ་སྐྱབ་བྲངས་པའི་ཕྱོགས་
བརྒྱར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་བོས་ནས། རྩོལ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩོལ་
འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་གནས་མཛད་དེ། དེ་ལ་སྐྱ་
ཡིས་མཆོན་པ་སྟེ་ལུས་སྐྱོད་རྩོལ་དང་འབྲེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་ཡང་ཆོ་ག་འདི་ནི་གསོལ་བ་
འདེབས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གསུང་རྩོལ་ཉིད་སྐྱབ་པ་པོའི་དག་དེར་སྒྲིམ་པ་སྟེ་སྤྱད་པའི་སློན་ནས་དག་
གསུང་རྩོལ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སོ། །

གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ལུས་འོད་དཔག་མེད་ལ་ལྷལ་རི་ལྷར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི།
ཆོས་ཏེ་འོད་དཔག་མེད་གསུང་ལས་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་དོ་པོར་གྱུར་པ་དཔལ་
ཏེ་གོས་དཀར་མོ་ཕྱག་རྒྱར་ལྷན་པ། ཞེས་འོད་དཔག་མེད་ལ་བོས་ནས། རྩོལ་གསུམ་དབྱེར་མི་
བྱེད་པ་རྩོལ་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་གནས་བྱས་ཏེ།
རྩོལ་ཉིད་གསུང་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དག་གསུང་རྩོལ་དང་འབྲེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
འཁོར་དུ་སྐྱབ་བྲངས་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་བོས་ནས། རྩོལ་
གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩོལ་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ཀྱི་གནས་མཛད་དེ། དེ་ལ་གསུང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དག་གསུང་རྩོལ་དང་འབྲེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ།

དེ་ལ་ཆོ་ག་འདི་ནི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐུགས་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་
པ་ཉིད་སྐྱབ་པ་པོའི་སེམས་དེར་སྟོམ་པ་སྟེ་སྤྱད་པའི་སྟོན་ས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སོ།།

གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། རྗེ་
རྗེའི་ཐུགས་འདིན་ཅིང་། དཔལ་ཉེ་སྒྲ་མ་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་ལྟ་བུ། ཞེས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བོས་ནས།
རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྟོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་ཡིད་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་ཀྱི་གནས་བྱས་ཏེ། རྗེ་རྗེའི་ཐུགས་དང་ལྟན་པ་སྟེ་ཡིད་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་དང་འབྲ་བར་མཛད་དུ་
གསོལ། མི་བསྐྱོད་པའི་འཁོར་དུ་སྐྱབ་དངས་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཞེས་བོས་ནས། རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྟོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་
ཡིད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱི་གནས་མཛད་དེ། དེའི་ཐུགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཡིད་ཐུགས་རྗེ་རྗེར་
མཛད་དུ་གསོལ། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་བསྟོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་དང་།
ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རུང་ཞེས་པ། འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྟོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་དང་། རྗེ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་འཕེལ་ཞེས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་འོ། །རང་གི་ཁྱུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་། ལྷའི་
སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་མོས་པའི་ར་རྒྱལ་རྒྱན་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་པའི་མན་ངག་ལ། རྗེ་རྗེའི་
རྣལ་འབྱོར་པས་ཚུལ་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་ཅིང་། རང་དང་ལྟ་ལ་ཐ་དད་དུ་ཉོག་ན་ནི། ཆལ་བར་
འགས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟེའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་བཞིའི་སྟུང་བའི་སྟོན་ས་སྐྱབ་པ་པོ་སྐྱ་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་
དང་། དམ་ཆོག་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །
བཞི་པ་ནི། འགྲེལ་པའི་ཆོག་གོ། །

༡༡། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་
སྟོབ་པའི་ཚུལ། བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནམ་པར་བཤད་པ། དངོས་བྱུང་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་
ལྷ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་བད་མོ་དང་། འཕགས་
མཆོག་སྐུ་སྐྱུང་ཡབ་སྐུ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱག་འཆལ་ཞིང་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ་སོ། །རྒྱལ་བ་
ཀུན་གྱི་བདག་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་། །དམིགས་མེད་བཅེ་བས་བསྐྱེད་པའི་ནམ་ཐོལ་གྱིས། །གདུལ་བྱའི་
དོན་དུ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་འཛིན་པ། །བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་དེ་ལ་མགོས་བྱག་འཆལ། །དག་ཅིང་
འོད་གསལ་མཁའ་ལྷར་བྱི་མ་མེད། །དབང་པོའི་གཞུ་ལྷར་དྲུང་བའི་དོ་རྗེའི་སྐྱ། །ཟུང་འཇུག་ལྷན་
སྐྱེས་དགའ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད། །འཁོར་ལོའི་བདག་པོ་དེ་ཡིས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །མགོན་དེས་ཐབས་
མཁས་མཆོག་གི་ལམ་བསྟར་བྱིར། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །ཁྱོད་
ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སྐྱུལ་ལ་བདག་བྱག་འཆལ། །རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་མཐར་བྱག་པ། །མཐའ་དྲག་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན། །གསལ་
མཛད་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་བརྟེས་པ། །སྐྱུ་སྐྱུང་སྐུ་དང་བཅས་ལ་མགོས་བྱག་འཆལ། །སྐྱེ་ཤི་
བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གསུམ་དུ། །སྐྱུར་བྱེད་རྫོགས་རིམ་ཐབས་མཐོང་སྤྲོད་ལམ། །དོ་རྗེ་འཆང་
དབང་ལྷ་མའི་མན་ངག་གིས། །རྒྱུད་དོན་བྱུང་ཆེན་གཞུང་བཞེན་འདིར་བཤད་བྱ། །ལྟར་སྤངས་ལམ་
གྱི་ཆོག་ཤེས་མི་བྱེད་པར། །རྒྱུད་དོན་རིགས་པས་བྱུང་བའི་ཐབས་མཐོང་ལམ། །བྱུང་བ་མཆོག་བརྟེས་
འཕགས་པའི་མན་ངག་བཞེན། །ཤེས་འདོད་སྐལ་ལྷན་ཡོད་ན་གྲུས་པས་ཉོན།།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་འཁོར་བ་ལས་བྱངས་ཏེ། རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ཁང་བཟང་མཆོག་ལ་བཞག་པར་བཞེད་ནས། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པར།

ལམ་ལ་འདྲུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བཀའ་སྒྲུབ་བ་ནམས་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་། སྐགས་དང་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པའི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལས་སྐགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱད་པར་གང་གིས་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་དང་། སྐགས་ལའང་རྒྱད་སྡེ་རིམ་བ་བཞིར་རྗེ་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ། དེ་དག་འོག་མ་འོག་
 མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་བྱད་པར་གང་གིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་སྡེ་ལ་ཡང་
 བ་རྒྱད་མ་རྒྱད་གཉིས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 རྒྱད་ཡིན་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་ཚུལ། ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་
 སྤྱིའི་ནམས་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐའ་དག་པར། བདག་གི་ལྷ་མ་རྗོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་
 མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ནི་མངས་པར་འགྱུར་བས་
 མ་གྲིས་ལ། རྒྱལ་བས་ལམ་ཀྱི་འདྲུག་སྒོ་དང་། ཐེག་པ་དང་རྒྱད་སྡེའི་རིམ་བ་མི་འདྲ་བ་རྗེ་སྟེན་ཅིག་
 གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
 ཅ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་མཆོན་བརྗོད་པ་ན་རྗོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་པར་བསྟན་ཅིང་།
 རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། ཨེ་མ་ཉོ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ། །བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན། །རྒྱད་ཀྱི་
 ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར། །གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱད། །ཅེས་དང་། འདི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་
 རོན་ཆེ་བས། འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་འབྲི་བ་དང་
 འདོན་པ་དང་། མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱད་འདིའི་ལམ་སྒོམ་པའི་སྦྱབ་པ་པོ་དེ་དང་། དེ་གང་གིས་
 མཐོང་བའོ། ཐོས་པའོ། རྟན་ཅིང་རེག་པ་དང་། དད་ཅིང་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅེས་ཞིག་ཡན་
 ཆད་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་རྗོ་རྗེ་སྟེ་རྗོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ནས་བདག་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་།

ཅ་བའི་རྒྱད་ཉིད་ལས་ཀྱང་། དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
 རྗོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་བརྟེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འདུས་པའི་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་
 དང་ཕྱད་ན། མཆོད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། འདི་ནི་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་

ཅད་གྱི་པའོ།¹ ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་འབྱེན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འདུས་
པའི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སྒྲ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་
ལས། དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་རྣམས་ཡི། །སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞེན་གཤེགས། །སྤྱོད་པ་བཅུ་འཛིན་
འཛིན་ཏེན་ཁམས་བཞུགས་པས། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་འཆའ།² ། ཞེས་སངས་རྒྱས་
དེ་ཉིད་དང་པོ་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཆེ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲ་མ་ལ་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཕྱག་
འཆའ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་འདུས་པའི་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་རྣམས་སྒྲོབ་
དཔོན་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།

གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་འདུས་པའི་
རྒྱུ། །གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ། །གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་པོ།³ ། ཞེས་བསྐྱགས་
ཤིང་། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་གནས་མི་གནས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་དོན་ན་བར་འཕྲོད་པ། །གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཀྱང་། །གནས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཆད་
པས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བྱུང་བ་བྱ། །ཀྱན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།⁴ ། ཞེས་སོ། །གསང་
བ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། །འཛིན་ཏེན་གསུམ་གྱི་རིན་
ཆེན་གྱུར། །སྤྱིང་པོ་ལས་ནི་སྤྱིང་པོ་མཆོག། །རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་ནི་སྒྲ་མའི་སྒྲ། །བསྟན་དང་བཤད་པ་
རྣམ་གནས་ན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་འཁྱོང་ཉིད། །འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་
ཡིས་དངོས་བྱུང་རྗེ་ལྟར་འབྱུང། །ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། །མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་
བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཉོག། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས། །རྣམ་
རྟོག་དུ་མས་བརྟགས་པ་ཡིས། །ཚོངས་པ་དངོས་བྱུང་འདོད་གྱུར་པ། །མཁའ་ལ་ཁུ་རྩེ་བཞེག་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༣ ཟེང་། ༣༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤༡ ཞོག ༥༤༣ ཟེང་། ༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༣༡ ཞོག ༡༤༣ ཟེང་། ༣༠
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༣༡ ཞོག ༡༤༣ ཟེང་། ༡༠

བ་དང་། །སྤྲིག་སྤྲུའི་ཚུ་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན།¹ །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུད་སྡེ་
གཞན་ཀུན་གྱི་ཙ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་གྱུར་བས། རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མོ་ལས་
མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྒྱུད་འདི་རང་གི་སྒྲོར་དུ་མ་ཟད། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལས་ཀྱང་མཆོག་
ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་བ་སྟེ། །མ་གྱུང་
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།² །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནག་པོ་སྟོན་བས་ཀྱང་། དཔལ་
ལྷན་འདུས་རྗེས་ལས་གྱིས་ནི། །རིམ་བ་གཉིས་ཀའི་དོ་བོ་ལ། །དཔལ་ལྷན་འདུས་བ་ལྷག་ཡིད་
འོང་། །རྒྱུད་ནམས་ཀུན་སོན་གཙོ་བོ་ཡིན།³ །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

འདི་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་ཡས་བ་ཞིག་ལས། གསང་བ་འདུས་བ་
མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་། འདི་ཡི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་
པའི་ཐབས་མེད་བ་དང་། རིམ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནམས་
ལ། ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་བ་རྟེན་པའི་སྟོན་ལས་འདི་ལ་དད་བ་བརྟེན་པོ་སྟེ་བ་ལ་ནི། རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཆེ་བ་དབྱུང་བའི་ཁ་ཟིན་རེ་འོང་བ་སྟེ་ལྷགས་ཡིན་
བས། འདིའི་བསྐྱགས་བ་བརྟེན་བ་ཡང་ཚུལ་དེ་ཡིན་ལོ། །སྟམ་པའི་མ་བརྟགས་པའི་པོ་ཆོད་དང་།
བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་བ་ཞིག་
ཡོད་དོ་ཞེས། རྒྱ་གར་མཁས་བ་སྟུ་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་རང་འབའ་
ཞིག་གིས། རང་ཉིད་རྒྱུད་གང་ལ་ཞེན་ཆེ་བ་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལོགས་བར་སྐྱབ་པའི་སྦྱིང་པོ་
མེད་པའི་བཤད་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་ནམས་སྤངས་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་། ལྷན་ཅིག་
སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དགའ་བ་བཞི་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་ལྟོག་དང་། དེ་དག་བསྟོམ་བས་ཆེ་
འདིར་འཆང་རྒྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། དགའ་བ་བཞི་
ལ་སོགས་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མེད་མི་རུང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ནི། ཁ་སྟོར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 36 ཞོག 11 ཟེང་། 4

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 13 ཞོག 661 ཟེང་། 13

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 11 ཞོག 423 ཟེང་། 14

ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཆེ་འདིར་འབྲུབ་དགོས་
ལ། དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་བྱུང་བའི་ལུས་འདི་སྐྱ་དེར་འབྱུང་འགྲོ་བ་ནི་ཡོང་ས་མེད་ཅིང་།
འདི་སྤངས་ནས་སྐྱ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ནི། ཆེ་བརྗེས་ནས་ལུས་འདི་སྤངས་ཏེ་སྐྱ་དེ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཆེ་
འདིར་འཆང་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་ལ། ཆེ་མ་འཕོས་པར་ལུས་འདི་སྤངས་ཏེ་མཆོད་དཔེས་
བརྒྱན་པའི་སྐྱ་དེ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱ་དེ་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས། རིགས་
འདྲའི་རྒྱ་རི་འདྲ་ཞིག་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། མ་དག་པའི་ལུས་འདི་གཉེན་པོ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་
འདོར་བ་དང་། འདི་དོར་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་སྐྱ་དེ་སྐྱབ་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་
ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལམ་དེ་དག་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི། རྒྱལ་བའི་སྐྱ་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པ་འབྲུབ་པའི་
གཞི་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སེམས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་འདི་ཀ་གོ་མས་པར་བྱས་པས།
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་འཆང་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། མཆོད་
དཔེ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སྐྱ་ལ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱ་རྒྱུ་བའི་སངས་རྒྱས་སོ་སྐྱའི་ལུས་
ཅན་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་མོད་ཀྱི།

ཆེ་འདིར་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་མ་དག་པའི་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་
ནི། དབལ་ལྔ་འདུས་པའི་རྒྱ་དུ་ཆེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་
མན་ངག་གིས་གསལ་བར་བྱེ་བ། ཡང་དག་པའི་སྤྲ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་དྲིན་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
དགོས་ཀྱི། རྒྱུད་སྤེ་གཞན་ལས་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་། མ་དག་པའི་ལུས་
འདི་སྤངས་ནས། ཆེ་འདིར་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤིན་དུ་མི་གསལ་
ཞིང་མི་རྒྱས་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་དུ་རྫོགས་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་
ཆོད་པའི་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་ཏེ། དེ་རྙེད་ན་ནི་དབལ་ལྔ་འདུས་པ་གསུང་རབ་ཀྱན་ཀྱི་མཆོག་
དང་། ལམ་འདི་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་རྙེད་པར་འབྱུང་ལ། ཚུལ་
དེ་མ་གོ་ན་ནི། སྤགས་སྤྲ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་འདིར་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་སྤགས་སྤྲ་མེད་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་སྤྲས་ཀྱང་། རང་ལ་ཡིད་
བརྟན་ཅིང་མེད་པར། གཞན་གྱི་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གཡམ་ལ་རྒྱགས་ཙམ་ཡིན་པས། ལྷོང་

པོ་ཅིང་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ།།

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་ནི། བདག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་
དམ་པ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སློན་བྱེད་ཀྱི་དབང་གི་ཚ་ག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱབ་
ཐབས་ཀྱི་ཚོ་ག། །དེ་ཉིད་སྐྱེད་གཞི་དང་སློབ་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པ་རྣམས་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་
བཤད། རྩོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་སློན་པའི་ཁྱིད་ཡིག་ངོ་སློད་དང་བཅས་པ་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཀྱང་། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
སོགས་ཞིབ་ཏུ་བྲེ་བ་མ་མཛད་པས། རྫོང་མན་པ་དག་གིས་རྩོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྫོང་མཚན་ཏུ་
རྫོམ་པ་དག་གི་འདུགས་པ་བཅད་པ་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་རེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།
བདག་ཉིད་ཀྱང་རྩོམ་པའི་གསུང་དག་མི་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་
རེ་རེ་ནས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་བཅས། མན་དག་གིས་
རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ།།

འདི་ལ་དྲུག །སྐྱབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་རྩོགས་རིམ་གྱི་གོང་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་
བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གང་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་མངོན་
རྩོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད། མཐར་ཕྱིན་ནས་
དངོས་བྱུང་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་རྩོམ་གྱི་ཕྱི་ལ་ལས། སློབ་མ་
ཡོན་ཏན་གང་ལྡན། །རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སློད་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་རྩོམ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་
པའི་རྟེན་ལ་རྩོམ་ཞིག་དགོས་པ་བྲིས་པའི་ལན་དུ། དད་ཅིང་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་གྲུས། །རྟེན་ཏུ་དག་
པའི་ལམ་ལ་གནས། །རྩོག་པ་རན་པ་རྣམས་པར་སྤངས། །ལུང་ནི་མང་ཏུ་སྒྲོས་པ་དང་། །གསོད་
པ་དང་ནི་འཆོ་བ་སྤངས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གདོན་པའི་སློས། །ཀུན་ཏུ་བཅོམ་དང་ཡང་དག་
ལྡན། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དད་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་དང་པོ་ནས་རང་འཁྱུངས་སུ་མི་འབྱུང་བས། རྫོང་མིགས་པར་སྐྱེད་པ་ནས་
བསྐྱེད་དགོས་ལ་རྫོང་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཡང་། དང་པོར་དག་པའི་བཤེས་གཉན་བསྟེན་པ་དང་། དེ་

ནས་དལ་འཁྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་། ཉིད་དཀའ་བ་དང་། རིང་དུ་མི་གནས་བ་དང་། ཞི་ནས་ཀྱང་ལས་
 དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་འབྱུངས་ཚུལ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་རྒྱུ་དང་པར་མ་ལུས་པའི་སྤྱོད་བ་རེ་མ་
 སྦྱེས་བར་དུ་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་མཐུས་དངས་པའི་སྦྱབས་འགྲོ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་རེ་ལེགས་པར་
 སྦྱངས། དེ་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ཞིབ་དུ་སེམས་པ་ལ་འབད་ནས་དགེ་སྤྱིག་ལ་སྦྱང་དོར་སྤྱོད་པ་
 ནས་བསྐྱབ། དེ་ནས་འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྲེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་ཐར་
 བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྦྱེ་བར་བྱ། དེ་ནས་རང་ཉིད་སྤྱིད་པའི་སྦྱག་བསྐྱལ་
 གྱིས་གདུངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་
 བྱིན་ཅན་གྱི་མ་ཤ་སྦྱག་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་དུ་སེམས་པའི་མན་ངག་ལ་སྒོ་རིང་དུ་སྦྱངས་ནས་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གདོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་གོ་ཡུལ་དུ་མ་
 ལུས་པ་ཅིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་བར་དུ་འབད་དགོས་ཏེ། འདི་སྦྱེས་ན་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 དེས་ཟེན་པའི་དགེ་བ་གང་བྱས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར། འདིའི་སྤྱོད་བ་ཅིག་རྣལ་མ་མ་སྦྱེས་ན་
 གང་ཐག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། དེས་མ་ཟེན་ན། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་
 པར་དག་པས་རྒྱས་ཐེབས་པའི་སྒོ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་བ་དང་། སྤྱགས་བསྐྱུས་
 བ་དང་། ཅ་རྒྱུད་གི་ལམ་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་རྩི་ཙམ་འབད་ཀྱང་། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་ཁྱད་པར་
 ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཞོག །ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་བཞག་གིན་དུ་དཀའ་སྟེ། སྤྱོད་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། ལམ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་དུ་སོང་མ་སོང་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་འདིས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། སེམས་འདི་ནི་ཡུན་རིང་དུ་སྒོ་སྦྱངས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། སྒོ་མ་
 སྦྱངས་པར། དབང་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་གྱིས་བཟུང་། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཆོག་གི་རྩིས་སྒོས་ཙམ་གྱིས་སེམས་འདི་སྦྱེ་ན། ལམ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་
 བས། ཉི་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་
 སྒོ་དེ་སྤྱོད་བ་མ་སྦྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱངས་ནས། དེའི་མཐུས་དངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་
 བ་རྣམས་ལ་སྒོ་བ་འདོད་སྤྱིང་ཐག་བ་ནས་སྦྱེས་པ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་ཆོ་གས་ཚུལ་བཞིན་

དུ་བཟུང་སྟེ། སྟོང་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་ལེགས་པར་སྟོབ་པ་ཉིད་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་
 རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྔགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མེད་པ་ལ་
 སྟོ་སྟོང་བ་ཉིད་མན་ངག་གི་མཆོག་དུ་བྱངས་ཤིག །སྔགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་སྟོབ་མ་སྟོང་དུ་
 མི་རུང་བ་ལ་བཤད་ན། སྟོབ་མ་འདི་ཕྱིར་ཕྱང་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་རང་གི་རྒྱད་ལ་ལམ་སྟེ་བ་དང་
 དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པ་ཆེས་རིང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱད་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལས། རི་ལྷར་མེད་
 གེའི་འོ་མ་ནི། །ས་ཡི་སྟོང་དུ་བཞག་མི་བྲ། །དེ་བཞིན་ནལ་འཕྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད། །སྟོང་མིན་དག་
 ལ་སྦྱིན་མི་བྲ། །སྟོབ་མ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། །འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ་ནི་ཕྱང་། །སྟོང་མིན་མན་ངག་
 རབ་བཤད་ན། །སྟོབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་ལག་ན་དོན་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་
 པར་མ་གྱུར་པ་ལ་དབང་མི་བསྐྱར་བར་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་བསྐྱས་སུ་ཡང་། སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་
 རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། རིམ་
 གྱིས་འཇུག་ཚུལ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསྐྱབས། དེ་ལ་ལོ་བས་པ་ན་
 བསྐྱེད་རིམ་དང་། དེ་ལ་ལོ་བས་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་
 མང་བས་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུངས་པ་དེས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་
 པ་ན་ཡང་ཐོག་མར་དབང་བསྐྱར་བ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། རྒྱད་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
 པ། ལམ་བསྟོམ་པ་དང་། རྒྱད་དང་མན་ངག་མཉན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་རུང་དུ་འགྲུབ་ངེས་པ། སྒྲ་
 མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལས་སྐངས་ནས་སྔགས་ལ་འཇུག་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་
 ཐེག་ལེ་ལས། དང་པོར་རེ་ཤིག་གང་ཆེ་སྟོབ། །ལན་ཅིག་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱར། །དེ་ཆེ་
 གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། །ངེས་པར་སྟོང་དུ་གྱུར་པའོ། །དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཁྱེ་
 མ་བཙེར་ཡང་མར་མེད་ལྟར། །གང་ཞིག་རྒྱད་ཕྱང་ར་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་
 བྱེད་པ། །སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགོ། །དེ་བས་འབད་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲ་མ་ལས་ནི་དབང་ལོད་ལྷ།¹ །ཞེས་དང་། རྒྱུད་རྩོམ་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་། དབང་
བསྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་གནས། །ང་ཡིས་རིམ་བཞིན་དོན་བཤད་
ཀྱིས། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན། །ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཆེ། །སློབ་ལྡན་ཡང་དག་དབང་
བསྐྱར་ན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཆེན་མོ་རྒྱུད་ཏུ་གྱུར། །ཡང་དག་དབང་
བསྐྱར་གྱིས་དབེན་ན། །སྐྱབ་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་། །སློབ་དཔོན་སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི། །མི་
ཟད་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ།² །ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱུ་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཏུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་སློད་རུང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་དབང་
ལོད་པ་གལ་ཆེ་ལ། དབང་ཡང་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་།

དེ་ནས་བྱམ་དབང་ལ་སོགས་དབང་བཞི་རིམ་ཅན་ཏུ་སྒྲངས་པ་དགོས་ཀྱི། ཕྱིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཏུ་མ་ཞུགས་ཤིང་། བྱམ་དབང་མ་བསྐྱར་བར། དབང་གོང་མ་གསུམ་ཅན་བསྐྱར་བ་ནི་ཤིན་
ཏུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མཉམ་སྦྱར་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། །དམ་ཆེག་རྣམས་ཀྱང་
སྤངས་པ་དང་། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅིའང་མི་འབྲུབ་པོ།³ །ཞེས་
དང་། གྱུར་ལས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་ནི་མ་ཞུགས་དང་། །དབང་བསྐྱར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པ། །གང་གིས་རབ་གནས་མ་མཐོང་ཞིང་། །གང་གིས་སྦྱིན་སྲེག་མ་བྱས་ན། །འཛིག་རྟེན་འདི་
དང་གཞན་ཏུ་ཡང་། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཉིད་མེད།⁴ །ཅེས་དང་། བདེ་མཆོག་ཙྏ་རྒྱུད་ལས།
སྤགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བར། །གང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་བ་ཉིད་འདོད། །མཁའ་ལ་ཁྱ་
ཚུར་བརྟེན་པ་དང་། །སྤྲིག་སྦྱུའི་ཚུ་ནི་འཕྱང་དང་མཚུངས།⁵ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་
ཆེན་གྱི་གཞུང་མཐའ་ལས་པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་མ་ཞུགས་པར་སྤགས་པ་འདུག་ཏུ་མི་རུང་
བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་ཏུ་ཞུགས་ནས་ལྷ་རྩོ་སྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཟླ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༠ ཤོག ༢༡༠ ཟླ་ ༥

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༢༤༩ ཟླ་ ༤

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༢༥༩ ཟླ་ ༡༥

4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༠ ཤོག ༡༢༡ ཟླ་ ༡༢

5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༢༡ ཤོག ༤༣༩ ཟླ་ ༣༠

ག་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་བཞད་དུ་མི་རུང་བས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་བུམ་
དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་མ་བྱས་པར་དབང་གོང་མ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱར་བ་ནི་གཞུང་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ།།

རང་གིས་དང་པོར་དབང་ཞུ་བའི་ཆོ། སློབ་དཔོན་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཆོག་དུ་གསང་བའི་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་སྤྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་དམ་ཆོག་
ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དམ་ལ་བཞག་ཅིང་། ཚུལ་དེ་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་ཆོག་ཆད་ལྡན་དུ་མ་
ཞིག་ལས་གསུངས་པས། ཚུལ་དེ་དང་འགལ་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་སྤར་སྤགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་ཡོད་ན། ཡོངས་སུ་མ་སློན་སེམས་
ཅན་ལ། །གསང་བ་བསྐྱགས་པའི་ཅ་ལྟར་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་། བུམ་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་གསང་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་ན། གསང་དབང་མ་
བསྐྱར་བ་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། དེ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་དུ་རུང་བ་དང་།
རིག་པའི་དབང་ལྡན་མ་བསྐྱར་བ་ལ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་བ་སོགས་སུ་ཏུ་ཅང་ཐལ་
ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་ཤིང་། བུམ་དབང་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་གོང་མ་
བསྐྱར་གྱང་། དེས་དབང་གོང་མ་ཐོབ་པའི་གོ་ཡང་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྟན་ན་དབང་
གཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས། དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་དཔྱལ་བ་མི་
བཟད་པར་འགྲོ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པས། ཟང་ཟིང་ཆ་སྤྲོ་མོ་ཙམ་དང་། སློབ་མ་བསྐྱར་བར་
འདོད་པའི་བསམ་པས་དབེན་བཅོས་ནས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་བས་ན་
དང་པོར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་བསམ་པ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ། འིན་ཆུབ་ས་སྤྲོ་མོ་རེ་ཙམ་དང་། སློབ་
དཔོན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་མི་མཁས་ཤིང་། བསྟན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པས། ཆོ་ག་གང་
བྱུང་བྱུང་བུས་པའི་གཞུགས་བརྟན་ལ་དབང་དུ་ཐ་སྟོད་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི། དབང་རྒྱུད་སྟེ་
དང་མཐུན་པ་གོ་རིམས་རི་ལྟ་བར་ཐོབ་པས་རྒྱུད་སྟོད་དུ་རུང་བར་བུས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་
པར་སྒྲོམ་པའི་ཉེན་གང་ཟག་ལ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་

དབང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས། ལམ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་རིམ་པ་བྱ་སྟེ་ན། དབང་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད། ལམ་གང་ལ་སློབ་ཀྱང་། དབང་གི་དུས་སུ་རིམ་པ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་ ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཁས་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ལ་མ་བཞག་པར། སྟོག་ལྟར་དུ་གཅིས་པར་ བསྐྱར་བ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མན་ དག་བསྟོམས་ན་དངོས་བྱུང་འབྱུང་གི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱར་སྟོམ་ཡལ་བར་དོར་ནས་བསྐྱལ་ པ་མང་པོར་འབད་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། རིམ་ལྟེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །ཕྱི་ནས་ དམ་ཆོག་སྟོད་པར་བཅོན། །སྟོད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱན་ལས་ནི། །འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བསྟོམ་རིམ་ གིས། །ཡང་དག་མན་དག་ཕུན་ཆོགས་གིས། །འབྱུང་པར་འབྱུང་རོ་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེ་ཅེ་མོ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དག་དུ་ནི། །ཅི་སྟེ་མངོན་པར་བཅོན་བྱས་ཀྱང་། །གང་ ཟག་བཞིན་འདིག་ཉེན་དུ། །བསྐྱབས་ཀྱང་འབྱུང་པ་ཉིད་མི་འབྱུང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་ དང་། །ཐེ་ཆོམ་ལྟན་པ་ཉིད་དང་ནི། །བཀའ་བཞེན་དུ་ནི་མི་སྟོད་པ། །དད་པ་མེད་ཉིད་འབྱུང་མི་ འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པས། སྟོམ་འབྱུང་ལས། རིམ་ལྟེ་བར་བསྟན་པ་ བཞིན། །ཅི་སྟེ་དངོས་བྱུང་མཆོག་འདོད་ན། །སྟོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྟེ། །འཆི་བའི་དུས་ ལ་བབ་ཀྱང་སྟེ། །ཉག་དུ་དམ་ཆོག་བསྐྱར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་ཆོག་བསྐྱར་བ་ལ་ འབད་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་འབད་ན་ནི། དམ་ཆོག་ལྟ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལྟར་བ་མེད་ལྟར་ན། །སྐྱེ་བ་ བཅུ་དྲུག་དག་ན་འབྱུང་། །ཅེས་དང་། རྣམ་གྲོལ་ཆེ་བས། མ་བསྟོམས་ཀྱང་ཀྱང་ལྟར་མེད་ན། །སྐྱེ་ བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འབྱུང་། །ཅེས་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ གནས་པ་དེས། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྟོམ་པའི་སྟོན་དུ། རིམ་གཉིས་རིམ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གིས་མཐའ་ཆོད་པར་སྐྱུང་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་རིམ་

1 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་དུ་ ༡༩
 2 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་དུ་ ༡
 3 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་དུ་ ༡༡
 4 བསྟན་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡ ཞོག ༡༡ ཟླ་དུ་ ༡༠
 5 བསྟན་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༡ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་དུ་ ༡

ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གོལ་ས་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པས། ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ཀྱང་འབད་པ་
འབྲས་བྱ་མེད་པའམ། འབྲས་བྱ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བས་ན། གྱི་རྗེར་གྱི་དཀའ་འབྲེལ་ལྷ་ཉིག་ཐེང་བ་ལས། སྒོ་གྲོས་མེད་ལ་ཐོས་མེད་མ་
ཐོས་པ་ལའང་བསམ་པ་མེད། །གཉིས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་བྲལ་ལའང་དངོས་
གྲུབ་མེད།། ཅེས་དང་། རིམ་ལྡེའི་དཀའ་འབྲེལ་དོན་གསལ་ལས། ཐོས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་
རབ་སྟེ། །བསམ་པ་དང་ནི་གཉིས་པོ་ཡོད་ཀྱང་ན། །སྒོ་མ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ལས་
དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་མེད་པའོ། །སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟར་བསམས་ནས་ནི། །ཐོག་མར་ཐོས་པའི་དོན་
ལ་འབད་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་བཙུན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ལག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་
ཐོབ། །གང་ཞིག་ཆེག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་གྱུར་པ། །དེ་ཡིས་དོན་ནི་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། རིམ་ལྡེ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་གྱུས་དད་དང་ལྡན། །ཐོས་པས་བསྟེན་བཀྱར་ལ་ནི་
རྟག་ཏུ་བཙུན། །ཐོས་པ་འཛིན་གང་སྟོབ་མ་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིམ་གཉིས་ཀྱི་
གནད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རང་དགར་རྟོག་གེ་ལ་སྦྱངས་པ་
དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཞུགས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ་རྒྱད་དུ་རྫོང་རྗེའི་ཆེག་ཟབ་མོས་སྤྲས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བབྱུང་ནས། རང་གཞན་ཕྱང་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྒྱད་དོན་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུབ་པ་དམ་པ་བསྟེན་ནས། དེ་ཉིད་མཉམས་པར་བྱས་
པའི་མན་ངག་གིས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། དཔལ་ལྡན་
འདུས་པའི་རྒྱད་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་གནས། །བཤད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་
ནས། །སྒྲུབ་པའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་བས་ན་ཅ་རྒྱད་རྣམས་སུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྒྱས་བཏབ་པ་དེ། བཤད་རྒྱད་ཀྱི་སྟོ་
ནས་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར། གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་

1 བསྟན་འགྱུར་ནང་མ་རྟེན།

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༧༠ ཟླ་དང་། ༡

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༧༦ ཟླ་དང་། ༦

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༧༠ ཟླ་དང་། ༡

ལྷར་བསྟན་པའི་ཞལ་གྱི་མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་ཀླམས་ཕྱི་ལོ་རྒྱ་གཙུག་པ་
 ཅམ་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཀླམས་སུ་བྱི་པངས་པའི་སྤྱིང་པོ་འགའ་ཞིག་ན་བ་ནས་བརྒྱད་པའམ། དེ་ལོག་
 གིལ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བཞོད་ནས་ཟུར་དུ་སྤྲས་པ་ལ་མན་ངག་ཏུ་གོ་ཞིང་། དེ་འདྲ་གང་ལ་
 ཡོད་པ་སྒྲ་མའི་མཆོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། འབད་པས་བརྟེན་ནས། མན་ངག་དེ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཀླམ་
 དག་དང་བསྟན་པ་ན་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་ཡང་། འདི་ཉིད་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་ཀླམས་སུ་བཞུགས་
 པ་ལས་མཆོག་གོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ནི། རྒྱུད་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཏུབ་
 པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཆེ་ལོས་ཡིན་པས་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། མན་ངག་སྒྲ་མས་བསྟན་པ་
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ན་རྒྱུད་དོན་ཟབ་མོ་སྤར་མ་རྟོགས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་གྲོགས་སུ་
 འཕྲོ་ཡིན་འདུག་ན་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཟབ་ལོས་ཀྱང་
 རྒྱུད་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་དག་ན་བཞུགས་པ་ཀླམས། སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་
 ཆེད་དུ། ལྷོ་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པའི་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་གྱིས་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་
 འབད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྷར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་འོག་
 ཏུ། འབྲས་བྱ་མེད་པའི་སྟན་པ་འབྱར་བ་ལྷར་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཆེད་དུ་སྤངས་
 བས། རྒྱུས་བྱའི་ཅལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་རིམ་བཤུགས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་རིམ་བཤུགས་གཉིས་གོ་རིམས་རི་ལྷར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་
 ཅིག །བསྐྱེད་རིམ་ནི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་སྐྱུང་པ་ཅམ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ། རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་
 དམན་པ་དག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་འདོད་པས་ནི། དང་པོ་ནས་རྩོགས་
 རིམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན། རྒྱུད་སྤྱི་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཡི་ནལ་འཁྱོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་
 བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཤིང་། རྒྱུད་སྤྱི་འོག་མ་གསུམ་ལ་རྩོགས་རིམ་ནི་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
 ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱུད་སྤྱི་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཅིའང་མེད་
 དོ། །ཞེས་སྒྲ་དགོས་པས་དེ་འདྲ་བའི་གསང་སྟགས་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།།

བསྐྱེད་རིམ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན་བྱམ་དབང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་

བ་ལྷ་ཅི་སྒྲོམ། དེས་ན་རིག་པའི་དབང་ལྡན་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་ཐོབ་པའི་བྱས་པ་འཛོག་ཅིང་། དེའི་
གཤམ་གྱི་ཐིམ་འབྱུང་པ་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བདུན་གྱིས་ས་བདུན་ཐོབ་པའི་བྱས་པ་འཛོག་
པ་སོགས་སྤྲུང་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོ་ཞིང་། རྒྱུད་སྤེལ་ས་ཀྱང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་སྤྲུལ་གསལ་
བས་བྲན་པ་རྣམས་དུ་མ་བཞག་པའོ། །ཡོངས་སྤྲུལ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་
པ་བཅུག་ཅིང་རྒྱས་བཏབ་ནས་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན།
ལྷགས་མ་དང་གིས་སྤྲུལ་སོགས་ལ་མཆོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགོ་བ་གནས་མེད་ཅིང་།
དཀྱིལ་འཁོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགོ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་རས་གིས་དང་བསྐྱང་བ་སོགས་བཞེངས་པ་དེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་ག་ལ་འགྱུར།
ལྷ་བསྐྱོམས་ནས་གཟུངས་སྤགས་ཐབ་མའི་བསྐྱས་བརྗོད་བྱེད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་
འགྱུར་ན། བསྐྱོམ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུང་རབ་སྒྲོག་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་དུ་
རེ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མ་
ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ལ། གྱི་རྟོག་དང་བདེ་མཆོག་དང་། དུས་འཁོར་སྤྱུང་པའི་ཐབས་ཞེས། རྒྱུད་
དང་བྱུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱུང་ཐབས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་ཤིང་། སྤྱུང་ཐབས་
བསྐྱོམ་པ་པལ་ཆེ་བའི་སྒྲོན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ་བསྐྱོམ་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དའི་མ་མོ་བཤམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བྱུང་མེད་
པ་དང་། བདག་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྤྱུངས་ཤིང་མཆོད་པའི་རྗེས་སྤྲུལ། དགེ་བ་འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད། དགེ་བ་འདི་
ལས་རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་སྤྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་དང་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། འདི་ལས་
རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད།

བརྟག་གཉིས་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་རིམ་པའི་རྣམས་འབྱོར་ཉིད། །དེ་ཡི་བདེ་བ་བདེ་
ཆེན་བརྗོད། །རྒྱལ་བ་བསྐྱོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། །བསྐྱེད་པ་ཡིས་ནི་ཅི་ཞིག་འཆལ། །ཞེས་རྗེ་རྗེ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུང་མ། དེག ༡༠ ཤོག ༣༩ ཟེང་། ༤

སྒྲིབ་པོས་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཆོག་གི་བསྐྱེད་རིམ་ཅི་ཞིག་འཆལ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཙུང་མ་ལྟ་བུ་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལ། ཞེ་མ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །དད་པའི་བྱུགས་གྱིས་རབ་ཏུ་ཉམས། །ལུས་གྱིས་དངོས་མེད་ག་ལ་བདེ། །བདེ་བ་སྦྲ་བར་མི་རུས་སོ། །བྱུང་དང་བྱུང་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ནི། །བདེ་བས་འགྲོ་བ་བྱུང་བ་ཉིད། །རི་ལྟར་མེ་ཏོག་ལ་གནས་ཟི། །མེ་ཏོག་དངོས་མེད་ཤེས་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གཞུགས་སོགས་དངོས་མེད་པས། །བདེ་བ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་རྟེན་མེ་ཏོག་མེད་ན་བརྟེན་པ་དེའི་དེ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྦྱ་མེད་ན། བརྟེན་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཐུགས་ཀྱང་མི་འགྱུར་བས། རྫོགས་རིམ་རྒྱུང་པས་མི་ཆོག་པར་བསྐྱེད་རིམ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གཞུགས་སྦྱའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རྒྱུད་དང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་དང་འགལ་ནའང་འདྲིར་མངས་པས་མ་བྲིས་ལ། འདི་ལྟར་སྦྲ་བ་འདི་དག་ནི་རྫོགས་རིམ་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་ངེས་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟེར། ངེས་དོན་བསྐྱེད་པའང་ཅིའང་མི་སེམས་པར་འཛོག་པ་ལ་ཟེར་བར་སྦྱང་བས། རྒྱ་ནག་རྩ་ཤར་གི་སྒྲོམ་མིན་པ་གཞན་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པ། ཏ་ཅང་མི་འཆལ་པའི་ཕོག་ཏོག་ཁམ་ཅན་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྒྱུད་དོན་ཤེས་པ་དག་གིས་འབད་ནས་དགག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

ཁ་ཅིག་དངོས་རྒྱུ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་བརྫོད་ཚུལ་འཆོས་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། དངོས་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བཟང་ངན་འབྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་བས་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་ལྟ་བུའི་ཡང་ཡན་ལག་དང་པོ་ལྟ་བུ་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཡང་། སྐད་ཅིག་ཐ་མ་རང་མ་གཏོགས་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ངེས་པར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱབ་པ་བྱས་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་རྟོགས་ནས། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༤ ན ༡ རྫོགས་རིམ་གྱིས་མཆོག་གི་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤༠ ཤོག ༣༩ ཟེང་། ༡༡

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་པའི་ར་
བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་ན། མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་འབྲུག་པ་
ཡིན་པས་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་བརྟག་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་
གྱིས་སྒྲོས་པ་བསྐྱོམ། །སྒྲོས་པ་མི་ལས་ལྟར་བྱས་ནས། །སྒྲོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོས་མེད་བྱ།² །ཅེས་
དང་། རིམ་ལྡེ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་
ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།³ །ཞེས་དང་།
སྐྱེད་བསྐྱུས་ལས། སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །ཐབས་
འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་བཞག་ཀྱི་ཅེས་དང་། བྱུང་ཆེན་རྩི་ཉི་
དུ་གས། རྫོ་བཟང་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་དང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །སྐྱགས་
ནི་རྣམ་དག་གྲུག་སྐྱེད་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་དེས་པར་བྲན་པ་འབྲལ་མི་བྱ། །བྱི་ནས་རྫོ་བཟང་རངས་
ཤིང་སྐད་ཅིག་རྒྱན་དུ་དེ་ཉིད་ཅིག་གི་སེམས་དང་ལྷན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པས་སྤྱིད་པ་
རྣམ་སྤང་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པ་རྟག་ཏུ་བསམ།⁴ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་
རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་གསུངས་
པས། རིམ་པ་དང་པོ་ལ་མ་ཁྲིད་པར་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་འཁྲིད་པ་རྒྱུད་སྤྱི་དགོངས་འབྲེལ་དང་
བཅས་པ་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཞིང་།

འོ་ན་རིམ་པ་དང་པོ་མ་བརྟན་བར་དུ་རིམ་པ་གཉིས་པ་མི་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནམ། ཐུན་སྒྲོན་
ལ་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱོམས་ནས་ཐུན་གཞུག་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པ་བསྐྱོམ་མམ་དང་པོ་ནས་བྱང་
འབྲེལ་དུ་བསྐྱུས་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་མ་ནི་སྤྱི་མ་ཉིད་བཞེད་དེ། སྐྱེད་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༡༩ ཟླ་དུ། ༡༡

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༩༠ ཞོག ༣༧ ཟླ་དུ། ༣༠

3 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༣༩ ཟླ་དུ། ༤

4 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༣༠ ཟླ་དུ། ༡༧

5 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༥ ཞོག ༡༥༤༣ ཟླ་དུ། ༣

བསྐྱེད་པའི་ལུ་གཤམ་གྱི་མེད་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོ་བས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ། མེད་
 བ་གསར་བ་ལ་བླ་བ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲོབ་པོ། །གང་གི་ཆེ་མེད་པ་གསར་བ་ལ་
 བླ་བ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ལོ་བས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོག་པའི་རྣམ་འབྱུང་ལ་སྒྲོབ་པོ། །གང་གི་
 ཆེ་ཆོག་པའི་རྣམ་འབྱུང་ལ་ལོ་བས་པ་དེའི་ཆེ་ལས་དང་པོ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་
 འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་ལས་དང་པོ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བ་ལ་
 འཇུག་གོ། །གང་གི་ཆེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བས་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་བ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱོ་དོ་མེད་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་རྣམ་པར་དབེན་བ་ལ་གནས་ནས་ལྷ་མི་ལྷ་མིའི་སྒོ་
 རས་དག་དབེན་བ་ལ་འཇུག་གོ། །གང་གི་ཆེ་དོ་མེད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་གྱིས་སྒོག་དང་ཚལ་བ་ཤེས་པ་
 དེའི་ཆེ་གསུང་དོ་མེད་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས། རིམ་
 བ་དང་པོ་ལ་ལོ་བས་པ་ན་རིམ་བ་གཉིས་བ་དང་། རིམ་བ་གཉིས་པའི་ཡང་ལུས་དབེན་སོགས་སྐྱ་
 མ་སྐྱ་མ་ལ་ལོ་བས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རིམ་བ་སྐྱ་མ་
 ལ་ལོ་བས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་མཐར་ཐུག་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐོད་
 གྱི་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་གི་ཐུག་ལེན་ལ་ཐུན་སྒྲོད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་ནས་ཐུན་སྒྲོད་ལ་རྫོགས་
 རིམ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་སྐྱར་རོ། །

དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལ། ལྷག་པའི་
 ལྷས་རྒྱུད་ཀྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། ལས་གྱི་སྤྱི་བ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྒྲིང་ཞིང་། བསོད་ནམས་གྱི་
 ཆོགས་སྐྱབས་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས། རྫོགས་རིམ་ཐབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཆེན་
 སྐྱབ་ཅིང་འགལ་ཆེན་སེལ་བའང་ཡིན་མོད་གྱི། གཙོ་བོ་ནི། གཞི་དུས་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་རྣམ་པ་
 རི་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱིས། ཐ་མལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་སྐྱང་ཞེན་གྱི་
 ས་ཐོན་མ་ལུས་པར་སྐྱངས་ནས། སྐྱ་གསུམ་དུ་དངོས་སུ་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒོན་དུ་
 གཞི་དུས་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཆོངས་པར་དངོས་སུ་མ་སོང་ཡང་ཡིད་དོར་མཆོངས་པ་
 དང་། དངོས་སུ་སྐྱ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པར་མ་སོང་ཡང་། ཡིད་དོར་དེ་དང་མཆོངས་པའི་རྣམ་པ་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༡༩༩༩ ཟླ་ ༣

ཅན། རྫོགས་རིམ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས། བ་མལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་སྤང་
 ཞེན་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སློན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་།
 ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་སྐྱེ་དང་ལུས་གྱི་ནང་གི་གནས་སོ་སོ་རྣམས་སུ་སྤྲོ་བཞོད་པ་ལུང་པོ་དང་ཁམས་
 དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེའི་རོ་པོར་མོས་ཤིང་། དེ་དག་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་པར་མོས་པ་ཡང་ཡང་
 བསྐྱེམས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆེ་ལུས་གྱི་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་གནས་དེ་དང་དེ་ནས་སྤྱད་སྤྲོ་བ་དང་།
 འདུས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བ་སོགས་ཆེས་སྤྲོ་ཞིང་སྤྱར་བའི་སློན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བསྐྱེད་
 རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་མ་གྲུབ་པར་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པོ་མེད་ན། རྫོགས་རིམ་པའི་
 ལུས་དཔེན་གྱི་ཆེ་རིགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་གཅིག་གི་བར་གྱི་ལྟའི་སྤྱར་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་འཆར་
 བ་དང་། སེམས་དཔེན་མན་ཆད་གྱི་སྟོང་བ་བཞིའི་མཐར་སྐྱ་མའི་སྐྱ་རྗེས་མཐུན་པར་ཡིད་རྟོན་སྤྲད་
 ཅིག་གིས་སྤང་བ་དང་། དེ་མན་ཆད་དུ་ཡེ་ཤྲ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་མེད་
 ཅིང་། དེ་མེད་ན་དེ་བས་མཐོ་བའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་དེ་བས་ཀྱང་མི་འོང་བས། རྫོགས་རིམ་རྒྱད་
 རྟེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

འོ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རྗེ་ཙམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་
 ལེའུ་བརྟུ་གཉིས་པ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིར་བཤད་པའི་དོན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
 བསྐྱེམ་པ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཐར་སྐྱག་པའི་བར་ལ་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །ཡང་
 ལེའུ་དེ་ཉིད་དུ། ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་བཞི་དག་གིས། །བརྟུ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྐྱེན་པ་བྱ། །ཅེས་པས་
 བསྐྱེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱུས་སུ་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྒྱད་
 བྱི་མ་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །གཉིས་པ་ས་པོན་བསྐྱུས་པའོ། །གསུམ་པ་གཞུགས་
 ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ། །བཞི་པ་ཡི་གོ་དགོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། དེའི་དོན་རྒྱ་
 རོ་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་ལ་བཤད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་

1 བསྐྱེན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག། ༡༡ ཞོག ༤༤༩ ཟེང་། ༣༠

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག། ༡༡ ཞོག ༤༤༡ ཟེང་། ༣༠

བཞེས་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་ལ། བསྐྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩ་
རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་པ་ཡི་གེ་དགོང་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུ་
སུ་ཐོ་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་སྤྱད་དགོས་སོ། །ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་སེམས་དབའ་སྐྱེད་བཅེགས་ཀྱི་བར་རིགས་དུག་གི་བྲན་པ་གཅིག་པ་
དུག་བཞད་ནས། དེ་ལ་ཐུན་བཞེར་བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་
མདོར་བསྐྱེད་པའི་དང་གཅིག་གོ།

འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
འདི་ལས་བསྐྱེད་པ་གཞན་མ་བཞད་པས། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་བ་དག །རིམ་ལྡེའི་རྫོགས་
རིམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུད་པའམ། དབའ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་
བསྐྱེད་པས་ཆོག་པར་འདོད་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་
དང་འགལ་ཞིང་། རྩ་རྒྱུ་རོ་བ་རང་གིས་མཛད་པའི་རིམ་ལྡེའི་ཅ་ཆོག་རིམ་ལྡེ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་བླ་མ་དང་། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་
རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བཅས་པ་དག །ཉིང་འཛིན་རིམ་པ་ལྡན་པ་ཉིད། །བསྐྱེད་པ་
ཉེར་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་ཆེ། །སྐྱེད་པའི་རོ་ཤོ། ཞེས་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་འདི་ལྷ་ཡི་སྐྱེད་ །རྫོགས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །རྣམ་པ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་གང་། །ལེགས་པར་བསྐྱེད་པས་མཐར་
ཐིན་འགྱུར།¹ །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་བཞེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ། བསྐྱེད་སྐྱེད་ཡན་ལག་བཞེས་བསྐྱེད་
པའི་ལྡེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་དབྱུང་དགོས་པར་བཞད་པ་
དང་འགལ་ལ། དེ་འབྲེལ་ལྷ་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་གི་བར་དོའི་སྤྱིང་བྱེད་ཆང་བ་མེད་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་
སྐྱེན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་གོང་དུ་བཞད་པའི་སྐྱེད་ཐབས་
བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་ལ་མ་མཐའ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་
སྐྱེན་པར་བྱས་ནས། གདོད་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་གང་དུ་སྐྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔེ་ 36 ཞོག 12140 ཟེང་། 13

དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་ནི། །མེ་ཉྱལ་འབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན། །རི་པོ་དཔེན་པོའི་ས་
 ཕྱོགས་སུ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་བསྐྱུབ།¹ །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལ། དངོས་བསྐྱུན་
 བར་དོན་གྱི་བཤད་པ་གཅིག་དང་། བཤད་རྒྱད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས། ལུང་པོ་དགོན་པ་
 ཆེན་པོར་འདོད། །ཅེས་པ་ནས། དངོས་མེད་དཔེན་པ་ཉམས་དགའོ།² །རྗེ་རྗེ་ཞེས་བྲ་དེར་བསྐྱུབ་
 བྲ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པའི་དེས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་
 འདིར་སྐྱས་ཐེན་ཆོད་ལྟར་གྱི་བར་དོན་གྱི་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཉིད། བསྐྱེད་
 རིམ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པས་སྐྱུབ་ཐབས་
 གཉིས་སུ་འདི་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་སྦྱར་རོ།

བཞི་པ་རྗེ་ལྟར་སྐྱུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཆད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་རྗེ་
 འཆང་གིས་རྩ་བའི་རྒྱད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྲ་བའི་ཕྱིར་
 སྐྱས་ནས་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་དང་། ཆ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་མ་བསྐྱུན་པར།
 དབྱ་ཞབས་ཀྱན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཛོར་ནས་གནས་པ་རྣམས། བཤད་པའི་རྒྱད་རྒྱད་ཀྱི་མ་དང་རྗེ་
 རྗེ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱ་མའི་མན་ངག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེན་སྐྱུབ་ཡན་
 ལག་བཞིའི་དོན་མཐའ་དག་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཤེས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྩ་བཤད་སྦྱར་ནས་
 ཤེགས་པར་རྟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་འཕགས་པས་སྐྱུབ་ཐབས་མདོར་བྲས་དང་མདོ་
 བསྐྱེད་གཉིས་དང་། སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་བྲང་གིས། གཙོ་བོར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱར་གཞི་སྦྱང་བྱེད་སྦྱར་ཚུལ་
 ལ་སོགས་པ་འཆད་ཅིང་། རྗེགས་རིམ་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་
 རྒྱ་བ་གྲགས་པས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱུབ་ཐབས་རྣམས་མཛད་དེ། ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་རྟེ་
 ཏ་དང་། ལ་ལི་བརྟ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་མཛད་ཅིང་། མ་ག་ཏའི་བརྟེ་ཏ་སྤྲ་བ་དཔལ་བཟང་པོ་
 དང་། རྗེ་པོ་ཆེན་པོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་སྐྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༩༡༩ ཟླ་ ༩

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༡༥ ཟླ་ ༡༩

དུ་གཟུང་བར་བྱའི། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་འཕགས་པས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡོད་པཞིན་དུ། དེ་ལྟ་ག་
 པར་བཏང་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་འདི་འདྲ་ཆེ་བས་མཛད་པ་ག་ལ་འོང་ཞེས་སྐྱ་བ་
 བྱི་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ན་དངོས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་རྟེན་
 བྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོང་ཁ་ནས་ལྷུང་ནས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་མང་པོ་ཞིག་དང་། མདོ་བསྟེ་
 བྱ་མེད་པའི་མདོ་དང་སྟོར་ཚུལ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པས། འཕགས་པའི་སྐྱབ་
 ཐབས་ལས་ཐོགས་དབྱུང་རྒྱ་མེད་པའི་ཉགས་མི་འགྲུབ་ལ། སྐྱབ་ཐབས་སྟེའི་རྣམ་གཞག་འཕགས་
 པས་མཛད་པ་ལས་ལོགས་པ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ནི་ཁྲབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཆེ་
 བས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་
 ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་བཞི་པོ་དེ་དང་། འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་དང་བཅས་པས་རྒྱུད་དོན་གཏན་ལ་བབ་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་མཛད་
 ཟེར་བའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་དང་། ལྷ་བྱང་གིས་མཛད་ཟེར་བའི་འོར་བུའི་ཐེང་
 བ་དང་། དོན་གསལ་དང་། རིམ་པ་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་དང་། ཆེ་བས་མཛད་ཟེར་བའི་མདོན་རྟོགས་
 རྒྱན་ཙ་བ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁ་གཡར་བའི་རྣམ་མ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་
 དེ་དག་ལ་ཡིད་བཏན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་དག་གིས་ཙ་
 བ་འདད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེ་དག་གིས་དངོས་ཤུགས་སུ་བསྟན་པ་
 དང་། དེ་དག་ན་མི་གསལ་བའི་ཡན་ལག་རེ་ཙམ་སྟགས་སྟེ་འགྲོའི་རུང་མཐུན་སྟུར་བའི་སྟོན་པ་རི་
 ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་ལོགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དང་པོའི་སྟོར་བ།
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག །ལས་རྒྱལ་མཆོག །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་རི་ལྟར་
 གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོར་བའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་རྟོགས་
 དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཐོག་མར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་
 ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྟོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་
 བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མའི་བའདད་པ་མ་བྱུང་ཡང་། བདེ་

མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སྟོན་དུ་གཏོར་མ་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར། མཁའ་
འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཀྱང་ཞིང་སྦྱོང་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྦྱེས་ཀྱིས།
ཀྱི་རྟོག་གི་སྐབས་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མར། དུར་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་འདུག་ནས་
མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ།¹ ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་
སོགས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །གཏོར་མ་དེ་གང་ལ་སྟེར་བ་ཡང་། དེའི་འགྲེལ་བར་གྲུབ་ཆེན་རྒྱ་
ལན་རྒྱ་རི་བས། དུར་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་
བསངས་ནས། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཏོར་མ་དང་མཆོད་པ་བྱས་ནས།² ཞེས་འོག་དུ་གསུངས་
པའི་ཕྱོགས་སྦྱོང་སོགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་གཏོར་མ་དེ་འདིར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་རྣམ་
འབྱོར་ལ་གནས་པས་བསངས་ནས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་སྐབས་ཐབས་གཞན་དང་གཞན་
ནས་སྟོན་དུ་གཏོར་མ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པས། དེའི་རིགས་འབྲོས་འདིར་ཡང་
སྐར་ནས་སྟོན་དུ་གཏོར་མ་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། ལྷ་མ་དག་གི་བྱུག་ལེན་ལའང་སྤང་ངོ་། །

དེའི་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཞེས་བྱེད་བླངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་འོག་གི་ཕྱོགས་སྦྱོང་གི་གཏོར་མ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་སྤྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་བསངས་སྐར་སོགས་བྱེད་དགོས་
པས། རང་ཉིད་ཆོ་ག་གསུམ་མམ་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྟེན་བསྐྱེད་ནས་ནང་མཆོད་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དེས་སྟོན་འབྲོའི་གཏོར་མ་རྣམས་བསང་བ་དང་སྐར་བ་བྱས་ནས། འོག་ནས་
འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་སྦྱོང་གི་གཏོར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཏོར་མ་བྱིན་ཏེ་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་བཙལ་བར་
བྱའོ། །དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། འཇམ་པའི་སྟན་ལ་འདུག་ནས་ནི། །སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་དགྲུང་
ལེགས་གནས་ཏེ།³ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟོ་རྟེན་སེམས་དཔའི་སྐབས་ཐབས་ལས། ཡིད་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་ཤར་དུ་མདོན་པར་ཕྱོགས་པས་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་དགྲུང་གིས་གནས་
ཏེ།⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇམ་པའི་སྟན་ལ་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་དགྲུང་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༥ ཞོག ༣ ཟེང་། ༡༡

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༥ ཞོག ༡༧ ཟེང་། ༩

3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༩ ཟེང་། ༥

4 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༣༡ ཞོག ༥༣ ཟེང་། ༡

གིས་འདུག་ནས། འོག་ཏུ་བདག་ཉིད་སྒྲར་བསྐྱེད་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱ་བའི་མཆོད་པ་རྣམས་འདིར་
 གྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། རྗེར་བ་པས། དེ་རྗེས་ཡི་གེ་གསུམ་སྟགས་ཀྱིས། །མངོན་པར་བསྟགས་
 པའི་དམ་ཚིག་ཚུས། །མཆོད་རྗེས་དག་ལ་བསང་གཏོར་བྱ།¹ །ཅེས་དང་། ལྷ་བ་སྟོ་ལྷན་གྱིས། བེ་ལུ་
 མ་ར་འདི་ལེགས་བཀང་། །བགེགས་ཀྱུན་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད།² །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། མཆོད་
 རྗེས་རྣམས་ལ་བགེགས་བསང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་རང་གི་ལས་སྟགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་པལ་ཆེ་
 བ་ལྟར། འདིར་ཡང་གོང་དུ་བསྟུན་པས་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་གཏོར་ནས་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱིས་
 བསངས་ཏེ། དེ་ནས་སྒྲར་བ་ནི་སྤྱ་ལྷ་ལམ་སྤུ་ཐུ་ཏུ་གང་གིས་བྱས་ཀྱང་རུང་བས་དེའི་སྟགས་དོན་
 དན་པའི་སྟོན་ནས། མཆོད་རྗེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་
 ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཏོག་སྤངས་ནས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངང་ལས་རྣམ་པ་མཆོད་
 རྗེས་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྟོམས་ཏེ། ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ། རང་རང་གི་
 མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་རྗེས་རྣམས་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་
 དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་མོ། རྣམ་པ་མཆོད་རྗེས། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་
 པའི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པར་བསམས་ལ། མེ་ཏོག་སྟགས་རང་རང་གི་མིང་སྟགས་ཡི་གེ་གསུམ་
 དང་སྟེལ་པས་གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་བ་ནི་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་
 གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། ད་ཀྱི་སྟོན་སྟགས་ནི་འབུལ་བའི་སྟགས་ཡིན་པས་གྱེན་གྱིས་
 རྒྱུ་བའི་ཆེ་བྱེད་པ་མིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ཉེར་སྟོན་ལྟ་དང་འདོད་ཡོན་ལྟ་སྟབས་འདིར་བསང་སྤྱང་གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་ལྷ་
 མ་རྣམས་གྱི་བྱུག་ལེན་དུ་སྤང་ལ། མདོར་བྱས་ལས། འདོད་པ་ལྟ་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས། །དཀའ་
 ལུགས་ཀྱིས་ནི་གདུང་མེད་པར། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལ། །བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྟུན་
 པར་བྱ།³ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་ཡོན་ལྟའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྟོན་སྟགས་ལོངས་སྟོན་པ་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༤༡༩ ཟེང་། ༡༠
 2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༩༤ ཟེང་། ༩
 3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣ ཟེང་། ༡༠

དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིབ་ཞེན་གྱིས་མ་བསྐྱད་པ་དང་། གང་ཤར་དང་གང་ལོངས་སྟོང་
 པ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཅིག་དགོས་པ་རྣམས་ལས་འདིའི་བྱང་ཆོས་
 གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས། ཉེར་སྟོང་དང་འདོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་དེ་
 དང་དེར་ཤར་བར་བསྐྱེམས་ནས། རང་ཡང་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། ལྷ་དང་སྒྲ་མ་སོགས་ཀྱང་མཆོད་ལ།
 དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པས་རང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་
 སུ་སྦྱོང་བར་བསྐྱེམ་པ་ལ་སྒོ་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོད་རྩིས་སྦྱོང་བའི་དོན་ནི་དེ་
 ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེས་ན་བརྟག་གཉིས་ལས། ལྷ་ཆོགས་རྩྱི་ལས་རྩོགས་པ་དང་། །མེ་ཏོག་
 ལ་སོགས་དབུལ་བར་བྱ། །ཅེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་བསྒྲ་ཅན་ལས། ལྷ་ཆོགས་རྩྱི་ལས་སྦྱེས་
 པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནི། སོ་སོར་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་རྩྱི་ལས་སྦྱེས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའང་། རྩྱི་ནི་
 ཉེ་དུ་ཀའི་ཐུགས་སྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ། མཆོད་རྩིས་རྣམས་དེའི་རོ་
 བོར་བསྦྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྩྱི་ལས་མཆོད་རྩིས་རྣམས་བསྦྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མེན་པར་མཆོད་རྩིས་རྣམས་ཅི་མེད་ཀྱི་སྟོང་པར་སྦྱངས་ནས་དེ་ནས་བར་སྒྲིབ་ལ་
 རོལ་སྦྱེས་སུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་བསྐྱེམ་པ་ལས་མ་ཤེས་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བསྦྱེད་པ་ལས་མེད་
 དོ། །དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བརྒྲས་པ་ནི། སྟོང་པོ་བརྒྱན་ལས། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་སྦྱ་གཅིག་
 པོ། །པད་དཀར་སྒྲ་པའི་དབུས་གནས་ཤིང་། །རྫོ་རྩེ་དེའི་བྱ་རྒྱན་སྦྱས་པའི། །རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་
 ལེགས་དམིགས་ཤིང་། །ཡེ་གོ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན། །ཉི་ཤུ་ཅན་རེ་རེ་བརྒྲས། །སྦྱང་སོགས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་གྱུར་པས། །འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །གྲུབ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་
 པས། །ཐུན་མཆོམས་སུ་ནི་སྟུང་པར་བྱ། །འབུམ་ཐག་ཏུ་ནི་བརྒྲས་གྱུར་ན། །རྣམ་པར་དག་པའི་
 བདག་ཉིད་འགྱུར་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ནས་ཀྱང་ཐུན་དངོས་གཞིའི་
 མཐུག་ཏུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་མང་ན་ཡང་། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་སྐྱབས་འདིར་མཛད་པར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 10 ཞོག 30 གླེང་། 2

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 9 ཞོག 1122 གླེང་། 3

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 32 ཞོག 164 གླེང་། 2

སྒྲིབ་བ་ལྟར་བྱེད་ནའང་མི་རུང་བ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་མཐུན་ཆེན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོག་མཆོད་ཆེན་པོ་སོགས་བཟུང་བ་
ནི། བདེ་མཆོག་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོག་མཆོད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲིར་མདོར་བྱས་མདོ་བསྟེན་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྟོ་རྟེན་སེམས་
དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྟེན་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་པན་པའི་རྟོ་རྟེན་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོང་རྟེན་སྐྱབ་མོང་དང་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་བ་བཟུང་བ་སོགས་
ཀྱང་མཆོན་ཀྱས་ལ། སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཨ་ན་ཡས་མཛད་པ་དང་། ཟླ་བ་གྱུ་ཉིས་
མཛད་པའི་འབྲེལ་ཆུང་ལས། རང་གི་བསྐྱེད་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་དཀར་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནས་
མཁའ་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱབ་བྱངས་ནས། མཆོད་པ་དང་བྱག་
འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་
རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྟོམས་ཏེ། ཞེས་ཆོག་མཆོད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཅིང་། དབལ་ལྟན་རྒྱ་
བས་རྟོ་རྟེན་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། རྟོ་རྟེན་སྐྱབ་མའི་གནད་བཟོ་ནས་རང་གི་འདོད་པའི་
སྟོང་བྱང་དུ་ཨ་རྩྭ་ཕྱལ་ཏེ། ཞེས་པ་འདིས་ཆོག་མཆོད་པའི་མཆོད་ཡོན་འབྲུལ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་
པས་མཆོད་པ་གཞན་རྣམས་མཆོན་ཀྱས་སོ། །

དེ་ལ་རང་གི་སྟོང་ཀ་ནས་ཆོག་མཆོད་སྐྱབ་འདེན་པའི་འོད་ཟེར་སྟོ་བསྐྱེད་དང་། མཆོད་པའི་
སྟོ་མོ་སྟོང་ག་ནས་སྐྱལ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ནི། སྐྱལ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་མི་
རུང་ཞིང་། སྐྱགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ། མཆོད་ལུལ་མཆོད་ཇས་མཆོད་པ་པོ་གསུམ་ག་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིབ་
ཞེན་མེད་པ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལ། རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ག་
ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཅིས་ཀྱིས་བེན་པ་དགོས་པ་བཞེན་ནོ། ། འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། ། དེའི་
ཕྱིར་རང་ལྟར་གསལ་བ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་གར་བཞོད་པའི་རྩྭ་དཀར་གར་དུ་བསྟོམས་པའི་
སྟོང་ས་པོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས། རྩྭ་དཀར་པོར་བྱེད་ན་རང་ཉིད་རྟོ་རྟེན་འཆང་དཀར་པོར་བྱེད་

དགོས་ནའང་དེ་ལྟ་ན་རྩྱ་གི་གདན་ཆེ་བར་རིགས་ཀྱི་ཉི་མ་མི་འཐད་ལ། མངོན་ཉིགས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དུའང་རང་གི་ལུས་ལས་སྒྲོ་བ་རྣམས་པལ་ཆེ་བ། རང་མི་བསྐྱེད་པའམ་ཞེ་སྒྲོ་དོན་རྩེ་གང་ཅུང་གི་ར་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོ་བར་གསུངས་པས། འདིར་ཡང་རང་སྐྱེད་ཅིག་གིས་མི་བསྐྱེད་དོན་རྩེ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་ཆོགས་བད་ཉི་ལ་གནས་བའི་རྩྱ་ལྷོན་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྒྲ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མི་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱེན་བྲངས་ནས། འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱིང་གར་བསྐྱེད། །སྤྱོགས་གཞན་ལས་ནི་སྤྱིང་གའི་བསྒྲ་དམར་པོར་བཞད་པའང་ཡོད་དོ།།

དེ་ལ་ཆོགས་ཞིང་སྐྱེན་འདེན་བ་ན་སྒྲ་མ་ཡང་སྐྱེན་འདེན་བར་རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོམ་འབྱུང་གཉིས་ལས་བཞད་ལ། སྒྲ་མ་རིམ་རྒྱུད་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། བདེ་མཆོག་གི་སྐྱབ་ཐབས་གཙུག་པོར་ལས། ཤར་སྤྱོགས་ཀྱི་དུར་ཁོང་གི་དབང་པོའི་མདུན་ན། སྒྲ་མ་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ལས། སྒྲ་མ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྩི་རིགས་དུག་པར་བཞད་པ་དང་། དཔལ་འདོན་གྱིས་ཀྱང་། རྩི་འཆང་བདག་རྣམ་པ་ཅན།² སྒྲ་མ་ཞེས་བཞད་པ་དང་འགལ་བས། སྤྱགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་ཆེས་ཆེར་འབྱམས་པའོ། །དེས་ན་སྐྱབ་ཐབས་དེ་བྱེད་པ་པོའང་ལྷ་བ་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ངེས་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་བཀའ་པས་ཤིན་ཏུ་འང་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱབ་ཐབས་དེ་ལས་ཀྱང་། སྒྲ་མ་རྩི་འཆང་སེམས་དཔལ་ལྷུང་འགྱུར་བཀའ་ཅན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པ་གསལ་བར་བལྟས་ལ།³ ཞེས་སྒྲ་མ་རྩི་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པས། སྒྲ་མ་རྩི་འཆང་དུ་བལྟ་བར་བཞད་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འདེན་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུར་ཁོང་དུ་བཞུགས་པ་དང་རྩི་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པ་འགལ་ལོ་སྤྲུལ་ན། དེ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྤྱགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོར་ལུག་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་དུར་ཁོང་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་

1 བསྐྱེན་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ་ ༡༡ ཞོག ༢༣༩ ཟེང་། ༢

2 བསྐྱེན་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ་ ༣༢ ཞོག ༡༠༥༩ ཟེང་། ༡

3 བསྐྱེན་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ་ ༡༡ ཞོག ༢༣༩ ཟེང་། ༥

དོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གས་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་གར་བར་བསྐྱེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུན་དུར་ཁྱོད་ལ་དག་པ་སྤྱར་རྒྱ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོན་དུ་མར་འགྱུར་རོ།།

མངོན་བརྗོད་ལས་དུར་ཁྱོད་ན་གནས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དབའ་བོ་འདུས་པའི་
མཆོག་དག་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་མཆོག་སྤྱོད་ཆོགས། །ཞེས་དབའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོག་
རྣམས་ཀྱང་དེ་ན་གནས་པར་བཤད་ཅིང་། སྤྱོམ་འབྱུང་ལས། བྱུ་བ་ཆེན་རྒྱ་འབྱུལ་ཡང་དག་ཐོབ་
སློབ་དཔོན། །ཆོགས་ནི་དུར་ཁྱོད་དབྱུས་སུ་བཟླ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཚུལ་དེ་ལ་མི་
རིགས་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །དེས་ན་སྤྱོམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོའམ་རྩོ་རྩེ་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་
པར་མོས་པ་དང་། གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་ཏུ་མོས་པ་དང་། དུར་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་པ་གསུམ་གཤང་
མཁས་བྱུ་བ་ཆད་ལྟན་ཀྱི་དཔོངས་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། འདིར་ནི་
གཙོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་པར་མོས་ནས་བྱའོ། །གང་ནས་སྤྱོན་འདྲེན་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་གནས་ཞེས་
པ་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། སྤྱོན་བྱུ་བ་པ་ནི་བསྐྱུལ་ནས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དང་པོ་གང་
དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་སྤྱིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱ་ཞིང་། རང་
བཞིན་ཞེས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བྱས་ནས།
དེའི་རང་ལས་བཞེངས་ནས་གཞུགས་སྤྱིའི་རྣམ་པར་སྤྱོན་འདྲེན་པ་ལའང་རང་བཞིན་ཀྱི་གནས་ནས་
སྤྱོན་འདྲེན་པར་འཆད་པ་ཡོད་ལ། འོག་མིན་ནས་སྤྱོན་འདྲེན་པ་ནི་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོན་
བངས་པའི་འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་སྤྱད་པར་ལྷ་བ་པ་དང་མན་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དོ།།

ཆོགས་ཞིང་ལ་བྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཆོད་པ་དང་པོར་བྱས་ན། རང་གི་སྤྱིང་
ཁའི་རྒྱུ་ལས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་དང་དེ་འདྲིན་པའི་ལྷ་མོ་ནས་མཁའ་ཁམས་གང་བ་སྤྱོས་ཏེ་
མཆོད་པར་མོས་ནས། སྤགས་དང་བྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཆོད་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༧ ཞོག་ ༡༤༩ ཟླ་ ༡༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༧ ཞོག་ ༡༤༩ ཟླ་ ༡༩
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༧ ཞོག་ ༡༥༥ ཟླ་ ༢༠

འབྲུལ་བའི་སྐྱུ་གསུམ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་ལ་ལས། དེ་ནས་ཆོ་ག་བཞིན་ལེགས་མཆོད། །སེལ་
སྒྲུ་སྐྱུ་སོགས་མཆོད་པ་དང་། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དབྱལ་བར་བྱ། །རང་རང་སྐྱུ་གསུམ་དང་གོ་
རིམས་བཞིན། །ཨོ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ། བུའི་བྱ་ཇ་མེ་ལྷ་དང་། ས་སྐྱ་ཏ་དང་སྐྱ་ར་ཏ། །ས་མ་ཡ་དང་
ཕྱི་ཡེ་ལྷ། །རྩྭ་མཆོད་པའི་སྐྱུ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་བཟོད། །རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱ་ལ་རང་མིང་ནི། །གཟུང་
བ་ལ་སོགས་སྐྱ་མ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་དོ། །བུའི་ནི་མེ་ཏོག་། བུ་ཇ་ནི་མཆོད་པ། མེ་ལྷ་ས་སྐྱ་ཏ་ནི་སྐྱུ་གྱི་རྒྱ་མཆོ། སྐྱ་ར་
ཏ་འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་ཕྱི་ཡེ་ནི་དམ་ཆོག་བཞིན་དུ་བཞེས། ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ཉེ་སྤྱོད་དང་འདོད་
ཡོན་ལྷ་གཞན་རྒྱུ་ལ་འདར་རིགས་འགྲོའོ། །དེ་ལྷ་ན་མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་སྐྱུ་གསུམ་ནི། ཨོ་སྐྱ་
ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་བུའི་བྱ་ཇ་མེ་ལྷ་ས་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ར་ཏ་ས་མ་ཡ་ཕྱི་ཡེ་ལྷ་རྩྭ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཨོ་ཞེས་བཟོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷ་མོ་རྒྱུ་སྐྱ་སྤྱོད་ཞིང་། རྩྭ་ཞེས་བཟོད་ཅིང་། བྱ་ག་
རྒྱུ་མཐར་སེ་གོལ་དོན་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷ་མོ་རྒྱུ་སྐྱ་རང་གི་སྤྱོད་
གའི་ས་བོན་ལ་བསྐྱ་བར་བྱའོ། །

མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བའི་ཆེ་ནི། ཨོ་བུའི་ལྷ་རྩྭ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་གསུམ་
བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཆོག་ལས། དེ་ནས་ཨོ་བུའི་ལྷ་རྩྭ་ཞེས་བྱ་བའམ་
ཡི་གེ་གསུམ་བརྒྱུ་པའི་མེ་ཏོག་གིས་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ལྷ་ར་
མཆོད་ནས་བྱ་ག་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་
དང་། །རྒྱུ་པར་ཤེས་དང་སྤྱོད་མཆོད་བྱ་ག་དང་དབང་ལོ་བྱ་ག། །ས་རྒྱ་མེ་དང་རྒྱུ་དང་ནམ་མཁའ་
ཐམས་ཅད་ནི། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་བྱ་ག་འཆལ་ལོ། །གཉི་སྐྱུ་གསུམ་པ་འདོད་
ཆགས་དོན་རྒྱུ་ཆོས་བཅས་གང་། །རིག་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་བྱང་ཏོག་ཏུ་རབ་འབྲེལ་བར། །རྒྱུ་པ་
སྤྱོད་ཆོགས་དགའ་བ་སྤྱོད་པའི་དངོས་གྲུར་བ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་བྱ་ག་འཆལ་
ལོ། །སྤྱོད་དང་དགའ་དང་རྒྱུ་པ་དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲུམ་བྱའི་རང་བཞིན་
སེམས་སྤྱོད་རྒྱུ་སོགས་ཆོས། །ཚོངས་དང་ཞེ་སྤྱོད་འདོད་ཆགས་སྤྱི་བ་པ་དོན་རྒྱུ་། །བྱང་རྒྱུ་

སེམས་འབྲུ་ཆེན་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།¹ ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དགྲིལ་འཁོར་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱག་བྱའོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱག་འཆལ་ལོ། ། ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་ན།
གང་ཞིག་དེ་ལོ། ། ཞེས་སྒྲུར་རོ། །

རི་ལྷ་བྱ་ལ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་རྗེ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་
སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྲུ་ཞིང་། ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད།
བྱ་ཆེན་པོ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་དེ་དག་ལོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་
འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རིགས་ལྷ་དང་། སྟེ་མཆེད་དུག །ཅེས་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་དབྱིངས་རྗེ་
རྗེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྗེ་རྗེ་མ་དུག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི། གཟུགས་རྗེ་རྗེ་མ་སོགས་ལྷ་དང་། ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་ལོ། །དབང་པོ་དུག་ནི། མིག་དབང་དག་པ་ས་སྟིང་། ར་བ་བྱག་རྗེར། ལྷ་ནམ་སྟིང་། ལྷེ་
འཛིག་རྟེན་དབང་དུག །ལུས་སྦྱིབ་སེལ། ཡིད་བྱམས་པའོ། །བྱམས་པ་ཙ་རྩ་དང་། ཀུན་བཟང་
ཆོགས་དག་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དག་པ། ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཏུ་མ་ཡོད་པའི་
ནང་ནས། གཉིས་ཀ་ཡང་ཕྱོགས་རེ་རེ་དང་སྒྲུར་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །ས་རྩ་མེ་དང་རྩྭ་
དང་། ཞེས་པ་རིམ་བཞིན་དེ་དག་དག་པའི། སྒྲུན་མ། ལྷ་མ་གྱི། །གོས་དཀར་ལོ། སྒྲོལ་མ་རྣམས་
ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དག་པ་འཇམ་དཔལ་ལོ། །གཉི་ལྷག་ཅེས་པས་གཉི་ལྷག་གི་རིགས་
ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་། ཉེས་པ་ཞེས་པའི་སྦྱི་མིང་དེ་སྐབས་འདིར་བྱེ་བྲག་ང་རྩལ་ལ་སྒྲུར་
བས། ང་རྩལ་དག་པའི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་། འདོད་ཆགས་
ཆོས་བཅས་ཞེས་པས། འདོད་ཆགས་དག་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྩ་མགྲིན་དང་།
རྗེ་རྗེ། ཞེས་པ་དོན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། བཟླ་ར་ཏི། ཞེས་པ་ལ་བྲང་དོན་གྱི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོན་
གསལ་ལས། ར་ཏི་དགའ་མ་ཞེས་པ་དང་། སུ་ལ་དགའ་ན། རང་གི་བདག་པོ་རྗེ་རྗེ་སྟེ་དོན་ཡོད་
གྲུབ་པ་ལོ། ། ཞེས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་དེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བགོགས་མཐར་བྱེད་བསྟན་ནོ། །རིག་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 17 ཞོག 604 ཟེང་། ༩

བ་ཞེས་བ་དོན་མང་པོ་ལ་སྒྱར་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྒྱུན་མ་སོགས་ལྡན་བུམ་བ་འཛིན་བ་པོ་བྱས་
ནས་བསྐྱར་བའི་དབང་ལ་རིག་པའི་དབང་ལྡན་ཞེས་བཤད་བ་ལྟར། དུག་རྒྱ་ལ་རིག་པར་བྱས་ནས་
དེ་དང་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཉག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྲེལ་བར་གྱུར་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྤྱོད་གི་དགའ་བ་ཉམས་
སུ་སྤྱོད་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཤར་བར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲུ་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །སྤྱད་
དང་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ། དགའ་དང་ཞེས་པས་དབྱུག་སྤྱོད་ཅན། རྣམ་པ་ཞེས་པས་སྟོབས་པོ་
ཆེ། དེ་བཞིན་མི་འབྱུང་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཆོས་འོག་
ནས་རིམ་བཞིན་ཡང་འཕེལ་བས་མཆོན་པའི་གཞོད་མཛེས། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་
འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པས་མཆོན་པའི་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་རྣམས་བསྟན་ལ། ཐ་མ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དག་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་སུ་རྗེས་སོགས་ཆོས། ཞེས་སྒྲོས་
སོ། །དེ་ནས་ཁོ་བོ་ལྷག་མ་དུག་གི་རིགས་དབྱེ་བ་ནི། ཆོངས་དང་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ་རྣམ་སྤང་
གི་རིགས་དང་། ཞེ་སྤང་ཞེས་པས་སྤྱོད་འོག་གི་ཁོ་བོ་གཉིས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་། འདོད་
ཆགས་ཞེས་པས་དབྱུག་སྤྱོད་ཅན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་དང་། སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་སྤར་ཉེས་པ་
ཞེས་བཤད་བ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེས་འདོད་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་དང་། རྗེ་རྗེ་ཞེས་པས་
སྟོབས་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་སུ་སྤྱོད་ནོ། །འདི་དག་ནི་རྒྱད་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་བར་རྒྱ་རོ་བས་
བཤད་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ། །

དེ་ནས་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བས་སྒྱུན་མོང་གི་སྤྱོམ་པ་སྤྱོད་པ་དང་
འབྱུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་འཛིན་པ་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ནས་ཆོག་གཞན་མི་
འབྱུང་བས། གསང་འདུས་འཇམ་དོར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོག་འདི་དག་གིས་བྱ་སྟེ།
གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྤྱད་པའི་རྒྱ་སྤང་དུ། །མ་ལུས་ཀྱང་ཉོག་གིས་བསགས་རྟོག་བ་རྣམས། །ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྐྱུན་སྤར་དེ་དག་ནི། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི། །རྫོགས་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་དགོ་བ་གང་མཛད་པ། །དེ་དག་
ཀྱང་ལ་ཡང་དག་ཡི་རང་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱི། །ཡིད་ཀྱི་རོལ་བ་དྲི་

མེད་ཆེ་འདས་བསྐྱབས། །སྤྱིང་ཐེ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་ཐབས། །རང་གི་ཡིད་ལ་གནས་པར་
གྱུར་པ་ཡི། །བདེར་གཤེགས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་
གྲོལ་ཞིང་། །སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ཆོགས་གཞི། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོག་ཅིག་
རྟོག་ཅིང་། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་གྲོལ་
གྱུར་ཅིང་། །སྤྱིང་ཐེ་མཆོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དཔལ་དང་ལྷན། །རབ་ཏུ་དགའ་སོགས་ས་ལ་རབ་
བཞུགས་པ། །བརྟུལ་ཞུགས་དབང་པོའི་ཆོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བསམ་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་
པ་དག་གྱུར་པས། །སྤྲིབ་པ་ཀུན་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་འབྱེན། །ལྷག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་
བརྒྱན་པ་ཡི། །སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །བདེར་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་
རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ལ། །སྤྲིན་སོགས་རྣམ་བཅུ་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་
བདག་མ་ལུས་ངོ་པོའི་སྒོས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་དེ་གནས་པར་བགྱི།¹ །ཞེས་པའོ།

དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཐོག་མར་བཤགས་པ་ནི་བཤགས་པར་བགྱི། ཞེས་པ་
བཤད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་འཆད་པ་ནི་གང་ཞིག །དུས་ཐོགས་མེད་ནས། གནས་སྤིང་པའི་རྒྱ་
སྒྱུར་དུ། ཀུན་སྒྲོང་མ་ལུས་ཀུན་རྟོག་གིས་བསགས་པའི་ངོ་པོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྟོག་པ་རྣམས། ལུས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིན་སྤྲ། རྣམ་པ་རེ་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་
པར་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལུས་དུ་བྱས་ནས། ཚུལ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་
སྤྲོབས་བཞི་ཆང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པར་བགྱིའོ། །ཡི་
རང་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དང་། འཕགས་པ་ལས་གཞན་སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་གང་མཛད་པ་དེ་དག་
ཀུན་ལ་ཡང་དག་པར་དགའ་བས་ཡི་རང་ཞིང་། རང་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བགྱིའོ།

སྐྱབས་འཕྲོ་ནི། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདེ་གཤེགས་རི་
ལྷ་བྱ་ལ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རོལ་བའམ། བཞོད་པའམ། རྣམ་འགྱུར། གཉིས་སྤང་གི་བྱི་མ་མེད་པ་རྒྱ་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག 33 ཞོག 1122 ཟེང་། 11

བ་འདྲ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་། སྙིང་རྩེ་
 དམ་པ་དང་མཐའ་ཡས་པའི་ཐབས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་
 ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་བདེར་གཤེགས་རང་གི་ཡིད་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གནས་པར་གྱུར་པ་
 ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་སྤང་གི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་རང་དུས་ན་ངེས་པར་གྲོལ་
 ཞིང་། སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལུན་ལུས་ཆོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལམ་བདེན་དང་། ཆོས་ཅན་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་དུ་རོ་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སའི་ངོས་སྐལ་གྱི་
 འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་སྒོལ་གྱུར་ཅིང་། སྙིང་རྩེ་མཆོག་གི་མ་མས་བསྐྱུན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་དང་ལྡན་པ། རབ་ཏུ་དགའ་སོགས་ས་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་སློན་སྐྱོན་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སོ་སྟེའི་བྱང་སེམས་ལས་དབང་པོ་འཕམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོགས་སམ་
 དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སློན་པའི་བསམ་བ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་རྣམ་པར་སླིན་
 པའམ་འབྲས་བུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པས་སླིབ་པ་ཀྱན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་
 འབྱེན་པ་འཇུག་པའི་སེམས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་དོན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་བརྒྱན་
 པའི་སེམས་ནི་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་དམིགས་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ལམ་ལ་བརྟེན་པར་
 དམ་བཅའ་བ་ནི། བདེར་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ལུ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་
 གཞུང་ཤིང་སློན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་དང་། དཀར་པོའི་ལས་ལམ་རྣམ་པ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆུལ་
 གླིམས་ལ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དེ་ནི་གནས་པར་བགྱིའོ། །གནས་ཆུལ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལས་འདིར་
 ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ནི། ལམ་གྱི་གནས་སྐྱབས་སུ་ཡང་སློན་སོགས་མ་ལུས་པ་རྩོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དག་གི་ངོ་བོར་མོས་པ་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སློན་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་
 དག་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །དེ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 སློམ་པ་བརྒྱང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་

གསོལ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་མུ་རན་འདས་ལ་དགོང། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
སྤར་སྟོམ་པ་ཐོབ་ཟེན་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དབང་གི་ཆོ་ག་རྣམས་པར་དག་པས་དབང་ལེན་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྩུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་བརྩུང་འདི་འདྲ་བས་སྟོམ་པ་སྤར་མེད་ཐོབ་པ་དང་།
སྤར་ཡོད་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འགལ་རྒྱན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པ་ནི། མདོར་བྱས་
ལས། །ཞེ་སྤར་རྩོམ་ཉིང་འཛིན་གནས། །ཞེས་པ་ལས། དེའི་སྤར་ལོ་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པ་
སོགས་གང་ཡང་དངོས་སུ་མ་བཤད་དོ། །ཨ་རྩ་ཡས། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་སྟོང་བར་བསྟོམས་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་མཁྱོགས་པར་
འཁོར་བའི་ཕྱི་བས་ལ་ཁོ་བོ་འགོད་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་སྤར་མ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས་བསྐྱུང་འཁོར་བསྟོམ་པ་ནི། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟོམ་པའི་ལྷགས་
གཞན་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྟོམ་པ་མེད། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྐྱུང་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྟོམ་པ་ཡིན་པས། བསྐྱུང་འཁོར་
ཀྱི་སྟོན་ལ་སྟོང་པ་བསྟོམས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལན་གཉིས་བསྟོམ་དགོས་པར་འགྱུར་ངོ། །འཁོར་
ལོ་ཡང་འདིའི་ལྷགས་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་མཁྱོགས་པར་འཁོར་ན་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་
མི་ངེས་པས་ཁོ་བོ་རྣམས་ལྷགས་བསྐྱུང་བར་མི་འགྲུབ་པོ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ས་བསྟོམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤར་གཞི་ལ་སྟོན་སྟོང་པའི་བསྐྱུང་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྤར་
བའི་ཆེད་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེའི་ཆེད་དུ་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི།
བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྤར་ཞེན་བསལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ངང་ལས་བསྐྱུང་
བའི་འཁོར་ལོ་ཉེན་དང་བཉེན་པར་བཞེངས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོམ་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྟོམ་
པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་དུ་མཆོད་པ་བསང་སྤར་བྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་
བསྟོམས་པ་དང་། འོག་ཏུ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་སོགས་ཐམས་

1 བསྟོན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༩ ཟེང་། ༩

ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེམས་པར་འགྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལན་དུ་མ་བསྐྱེམ་དགོས་པར་
ཐལ་བ་ཁྱེད་རང་ལ་འབྱུང་ངོ་།།

དེས་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱུད་པ་གཅིག་ཅུ་བསྐྱེམ་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་སྒྲོང་
བ་རེ་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་པ་ལ། འདིར་བསྐྱུང་འཁོར་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་སྒྲོང་བ་བསྐྱེམ་དུ་མི་རུང་བར་སྦྱ་བ་ནི་
ཆེས་མི་རིགས་སོ། །ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཅ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བཤད་
རྒྱུད་ལས་གསལ་བར་བཤད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། །ཅིབས་
བཅུ་དེ་དབུས་ནུམ་པར་བསྐྱེམ། །ཅིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁོ་བོ་བཅུ། །ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་
བྱུང་། །འགོག་པའི་དོ་རྩེ་བསྐྱེམ་བྱ་ཞིང་། །མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དོ་རྩེ་འབར་
བའི་སྒྲིན་སྒྲོས་པས། །མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། །ཞེས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་དང་འཁོར་
བ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནི་ཡབ་སྲས་ནུམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བྱངས་ཤིང་།
སྒྲིན་གསལ་དུ་ཡང་། དོ་རྩེ་བཞི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་དང་། སྒྱུར་བ་
ཡན་ལག་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ནུམ་གཞག་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཉིད་བྱངས་
ནས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པས། འཕགས་ལུགས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྦྱ་བ་
ནི་མ་བཟགས་པ་ཆེན་པོ་འོ།

འཁོར་ལོ་འཁོར་ཡང་ཁོ་བོས་སྤྱོད་པ་བསྐྱུང་བ་མི་རེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་
ལས། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། །ཞེས་པའི་དོན། ཁོ་བོ་ནུམས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སུ་མི་
གཡོ་བ་སྤྱི་མི་འཁོར་བར་གནས་ལ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་པར་འཁོར་ལོ་འཁོར་ཞེས་པ་ཡིན་
པས། འཁོར་ལོ་འཁོར་ཀྱང་ཁོ་བོ་འཁོར་མི་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ལ་དེ་
ལྟར་སྒྲིན་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིན་འཛིན་པ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་
འགྲེལ་པར་ཡང་འཁོར་ལོ་བསྐྱེམ་པར་བཤད་པ་དང་ཨ་རྩ་ལྷས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཀྱི། བོད་
སྤྲུལ་མང་པོ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱེམ་པ་ལེགས་པར་འདོད་པ་དོན་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་སེམས་པའི་སྒྲིན་སྒྲོང་བ་ཉིད་སྐྱེམ་པ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས་

སྒྲོང་པའི་ངང་ལས་པོ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་། ལྷུང་ལས་ཉི་མའི་སྒྲོང་དུ་སྒྲི་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་
པོ་ཅིབས་བཅུ་བ་གཡས་སྟོགས་སུ་མཐོགས་པར་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱད་ཁྱི་མ་ལས། རྩོ་
རྩོ་འབར་བའི་སྒྲིན་སྒྲོས་པས། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། རྩོ་རྩོ་འབར་བའི་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོང་བ་སྟོགས་
བཅུར་འཕྲོ་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

འོ་ན་འཁོར་ལོ་དབྱིབས་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ་ན། འདི་ལ་རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་
རྣམས་ནས་གསལ་བ་རང་དུ་བཤད་བ་མེད་ཀྱང་། མན་སྟེ་ལས། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བཅུ་
པའི་ལྟེ་བའི་དབྱས་གྱི་ནང་དུ།¹ ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲིར་ནང་དུ་ཞེས་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟེ་བ་སྐྱབས་
ཙན་དུ་མི་འབྲུབ་སྟེ། སྒྲོད་རྒྱད་ལས། ཅིབས་གྱི་ནང་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །བཞུགས་པའི་རྩོ་རྩོ་
སེམས་དབའ་སོགས།² ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་དང་མི་འབྲུབ་སྟེ། མན་
སྟེ་ལས། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འཁོར་བ་ཅིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་དབྱས་གྱི་བར་
སྐྱབས་སུ་གནས་པའི་བདག་ཉིད།³ ཅེས་སྟེ་བཞེད་སྟོང་གི་པན་ཚུན་གྱི་བར་སྐྱབས་སུ་རང་ཉིད་
ལྟར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། ལྟེ་བའི་ཁོང་སེང་གི་ཡར་ཅེ་དང་མར་ཅེ་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་སྟེང་
འོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་པར་ཤེས་སོ།།

དེས་ན་འཁོར་ལོ་ལྟེ་བ་དང་སྟེང་འོག་གི་ཅིབས་ནི། མདུང་སོ་གཉིས་པ་མཐུག་སྐྱེད་པ་
ལྷ་བྱའི་དབྱས་གྱི་སྒྲོམ་གྱི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡར་ཅེ་མར་ཅེ་འི་ནང་དུ་སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་
བསྐྱེད་པའོ། །ཅིབས་བརྒྱད་གྱི་ནི་ཅིབས་གྱི་ཅེ་མོའི་སྟེང་དུ་ཁྲོ་བོ་དགོད་པར་གསལ་བར་བཤད་
ལ། ཅིབས་གྱི་སྟེང་དུ་དགོད་པར་བཤད་བ་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པས། ཁྲོ་བོའི་འོག་དུ་གནས་
བ་སྐྱབས་མེད་པ་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་ཅིབས་ཐམས་ཅད་ཁང་བ་ལྷ་བྱའམ་གྱུར་ཐབས་སུ་བྱེད་པ་
དང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་
ཅིང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཅིབས་གྱི་ནང་དུ་བྱས་ནས་ཁྲོ་བོ་མི་འཁོར་ཞིང་འཁོར་ལོ་འཁོར་ན། འཁོར་

1 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤ འོག་ ༤༣༩ ཟེང་། ༡༦

2 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༤ འོག་ ༣༡༩ ཟེང་། ༤

3 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤ འོག་ ༩༤༦ ཟེང་། ༡༦

ལོའི་ཅིབས་ཀྱིས་ཁྱོ་པོ་ལ་གཙོད་དགོས་ལ། ཁྱོ་པོ་ཡང་འཁོར་ན། ཁྱོ་པོ་འདི་ཕྱགས་འདི་ན་གནས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱོ་པོ་ཅིབས་དང་ཉེ་བའི་བར་དུ་འགོད་ན། ཅིབས་
རྣམས་ཁྱོ་པོའི་གནས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་། ཁྱོ་པོ་ཅིབས་ལ་དགོད་པར་བཤད་
བའི་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱགས་རྙིང་མ་
པ་དག་གི་ཕྱགས་ཡིན་ནོ།།

འཁོར་ལོ་འཁོར་ཞིང་ཁྱོ་པོ་མི་འཁོར་བ་ནི། ཁྱོ་པོ་རྣམས་ནི་ཅུང་ཟད་འཁོར་ལོ་ལ་མ་རེག་
པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དགོས་པ་ནི། འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ཀྱིས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་
གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལ། སྐབ་ཐབས་མདོ་
བསྐྱེད་ལས། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། །ཞེས་པ་ནས།
གཟུགས་ནི་དབྱས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།¹ ཅེས་མདོར་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པ་འདིས། དང་པོ་ཁྱོ་
ནར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོུ་རྩོུ་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལེའུ་བཙོ་ལྷ་པ་ལས།
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་འོད་འབྱེད་ཞིང་། །རྩོུ་རྩོུ་སེམས་དཔའ་འཁྱུལ་པོ་ཆེ། །སངས་རྒྱུ་རྩོུ་རྩོུ་གསུམ་
འཛིན་འགྱུར།² ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྩོུ་རྩོུ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོར་རྩོུ་བ་བཞེན་
དུ་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྩོུ་རྩོུ་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། རྩོུ་རྩོུ་འཆང་ཆེན་པོའི་
གཟུགས་སུ་ཁ་དོག་དཀར་པོས་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ།³ ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ལོའི་དབྱས་
སུ་རང་ཉིད་རྩོུ་རྩོུ་འཆང་དཀར་པོར་བསྐྱེད་པར་བྱུབ་ལ། དཀར་པོ་རྩོུ་བྱ་ཞིག་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ།
སྐྱོབ་དཔོན་ཨ་རྩ་ལྷས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པར་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཨ་རྩ་ལྷས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། སྐབ་པ་དཔལ་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཐར་པས་ཐ་མལ་བའི་ང་རྒྱལ་བསལ་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་བདག་ཉིད་རྩོུ་རྩོུ་འཆང་ཆེན་པོའི་
གཟུགས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པ། ཞལ་གཅིག་པ། བསྐྱེད་ཆོ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༤ ཟེང་། ༩

2 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༤ ཟེང་། ༤

3 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༤༣༤ ཟེང་། ༩

མཛད་དེ་ཡང་དག་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་དབང་
བསྐྱར་བ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་ནས་འདུས་པ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །འདིས་ནི་
རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་དབང་མ་བསྐྱར་བར་རྒྱུད་བསྟན་དུ་མི་བྱང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། སྟོན་གསལ་ལས། དེ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིར་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱལ་བར་མཛད་དེ།¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྤྱལ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་བཞེད་དེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ། ཡེ་
ཤེས་སྟོན་མ་རྡོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱང་ནས་རང་ལ་བཅུག་
པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནས་བཙཅ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་
པ་དེ་མཁུན་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ།
ཞེ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་སྤྱགས། བཙཅ་གི་སྤྱང་པོའི་སྤྱང་པོ་འདི། ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
རྡོ་རྗེ་ལས་སྤྱང་རོ། །བརྩོན་ཀྱི། དེ་ནས་འདི་སྤྱང་མ་ཐག་ཏུ་བཙཅ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཉིད། མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོར་སྐྱེར་བའི་ཐབས་ཀྱིས། རྣམ་པོ་དཀར་པོ་དམར་པོའི་ཚུལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱང་
ནས་བཅུག་པ་ནི། སྤང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་
རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ལ་བཅུག་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་བར་སྐྱབས་སུ་བསྐྱུར་ནས་
དེ་ལ་བཅུག་པ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྐྱབས་འདིར་
རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་འཇུག་ཚུལ་རྒྱུད་ལས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་མ་རྡོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་མི་
བསྐྱོད་པ་སྤྱང་བ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པ་མཐོང་ཡང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་
བཟགས་པས་འབྱུང་ལ། བརྩོན་ཏེ་བྱབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཞད་པ་ཡང་དེའི་བྱིར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡུམ་དང་བཙམ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༦༧ ཟེང་། ༡༢

བ་ཡིན་ཏེ། མྱོན་གསལ་ལས། ལྷུང་ངོ་ཞེས་བ་ནི་སྟོམས་བར་འཇུག་བས་ཡང་དག་བར་འབྲིན་
 བར་མཛད་བ་སྟེ།¹ ཞེས་མི་བསྐྱེད་བ་འབྲིན་ལུགས་སྟོམས་བར་འཇུག་བས་མངལ་འབྲིན་བྱེད་
 བར་གསུངས་བས་སོ། །དེ་ལ་ཡུམ་ནི། ཐུབ་བ་དབལ་གྱིས་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་མར་
 བཤད་བ་ལྟར་འབྱེད་བས། རྩེས་སུ་མི་བསྐྱེད་བ་བཅུག་སྟེ་ཡབ་ཞེ་སྒང་དོ་རྩེར་བསྐྱར་བ་ན། ཡུམ་
 ཡང་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱར་དགོས་སོ། །གོང་དུ་བྲངས་པའི། སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་
 མཉམ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། རང་གི་བདག་པོའི་སྐྱ་མདོག་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བཤད་བས་སྐབས་འདིར་ཡབ་ཡུམ་སྐྱ་
 མདོག་མཚུངས་བ་བྱེད་དགོས་ལ། ལེའུ་བཙེ་ལྷ་བ་ལས། དོ་རྩེ་སེམས་དབའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །རྣམ་
 བར་སྒྲུང་མཛད་མཚུངས་པའི་འོད།² །ཅེས་བ་འདི་དོ་རྩེ་སེམས་དབའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་དང་པོའི་
 མགོན་པོ་བསྐྱེད་བ་དང་སྐྱར་ཞིང་། མདོ་བསྟེ་ལས་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་གཙོ་པོ་དོ་རྩེ་འཆང་བསྐྱེད་བ་
 དང་སྐྱར་ལ། མྱོན་གསལ་ལས། དེ་ཉིད་སྐྱོད་བ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སྐྱར་ཁྱད་། དགོངས་བ་ལུང་
 སྟོན་ལས། ཆེག་གཅིག་ལ་ཡང་སྒྲ་ཆོགས་དོན།³ །ཞེས་བ་ལྟར་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྩེའི་ཆེག་རེ་རེ་ཡང་དོན་
 མི་འབྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་བས་འགལ་བར་མི་བསམ་ལ། འདིའི་དོ་རྩེ་འཆང་དང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱ་
 མདོག་ཞལ་ལྷག་འབྲ་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བྲང་དུ་བྲང་བ་ལ་དགོངས་ཤིང་། འདིར་བྲངས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་དོ་རྩེ་གསུམ་འཛིན་འཇུག་། །ཞེས་བ་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱ་གསུང་
 ལུགས་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ངོ་པོ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་བ་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །

རང་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་བ་དེ་ཉིད་སེམས་དབའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་ཡང་བྱེད་དགོས་ཏེ།
 རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། འོངས་སྐྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྷན། །རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་དོ་རྩེ་ཅན། །སྐྱ་གསུང་

1 བསྟན་འཇུག། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༦༩ ཟེང་། ༡༠
 2 བསྟན་འཇུག། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༧༩ ཟེང་། ༡༥
 3 བསྟན་འཇུག། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥༥༥ ཟེང་། ༡༩ རྣང་དུ་བྲངས།
 4 བཀའ་འཇུག། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༩ ཟེང་། ༩༠
 5 བསྟན་འཇུག། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༩༩ ཟེང་། ༡༠

ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་ནས། ཀྱན་
 རས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། །ཞེས་སོགས་སྐར་བྲངས་པ་དེ་དག་ཡོད་དོ། །དེ་ལ། རིག་པའི་སྐྱེས་
 བུ་དོན་རྗེ་ཅན་ཞེས་པ་ནི། བསྐྱར་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་རྗེ་འཆང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལོངས་
 སྐྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་ནི་དོན་རྗེ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་བཞི་ལྡན་པ་ལ་རྣ་རོ་
 པས་བཤད་ཅིང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེབ་བཅུ་བཞི་པ་ལས། འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི། །དོ་
 རྗེ་སེམས་དཔར་མཉམ་གཞག་ལ། །དོན་རྗེ་སྐྱེ་ནི་གསུམ་གྱི་མཐར། །གཟུགས་བརྟན་བསམས་ལ་
 སྐར་བར་བྱ། །ཅེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེ་སྐར་དོན་རྗེ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ལ། དོ་
 རྗེ་སྐྱེ་ནི་གསུམ་གྱི་མཐར། །ཞེས་པ་གཉིས་ནི་དོན་རྗེ་འཆང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཀྱི་སྐྱེའི་
 མཐར་ཉེ་ལོག་ཏུ། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་བསམས་ལ་བགེགས་འགྲུགས་པ་སོགས་ལ་
 སྐར་བར་བྱ་ཅེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་བདག་ཉིད་དོན་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་
 ཞལ་གསུམ་བྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་དོན་རྗེ་དབྱིངས་བྱག་མ་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་བྱག་དྲུག་མས་འཁྲུད་
 པར་བསྐྱེད་པའི་གནས་གསུམ་དོན་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་
 སུ་བྱས། དེ་ནས་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་མི་
 བསྐྱོད་པ་ལ་ཁོ་པོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་སྐྱོན་བྲངས། སྤྱི་པོའམ་ཞལ་ནས་ཞུགས་དོན་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་
 ཀྱི་བརྒྱར་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་གཅིག་རྩྱུ་རིང་པོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
 ལས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁོ་པོ་བཅུར་བསྐྱེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཐུགས་ཀར་བྲངས། བརྩ་རྒྱུག་གིས་
 བྱུང་། འོགས་བཅུར་སྟོས་པས་སྤྱི་སྟོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད། སྐར་འདུས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འབྲེས་
 རས་རང་ལ་ཞུགས་པས། སྐར་གྱི་ཆ་བཞི་གདན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་རང་ཞེ་སྐར་དོན་རྗེ་སེམས་
 དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཅན་དང་། ཡུམ་རེག་བྱ་དོན་རྗེ་མར་གྱུར་པར་བསྐྱོམས་ནས། དེ་ནས་ཁོ་པོ་
 རྣམས་རང་རང་གི་འབྲིན་སྒྲགས་ཀྱིས་སྐྱུང་སྟེ། ཅིབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཅེ་མོ་དང་། སྟེང་ལོག་གི་ཅིབས་
 ལ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པའི་ནང་གི་གནས་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་གདན་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །

1 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༡ བོག ༥༩༩ ཟེང་། ༡༩

2 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༡ བོག ༥༩༩ ཟེང་། ༡༩

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོ་ལོ་བཅུ་ཅིབས་བཅུ་འེ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་བསམས་པ་ལས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མངལ་འབྱེན་བྱེད་པ་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པས་
མི་འཐད་དོ། །ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མདོར་བྱས་ལས། ཁྱོ་ལོ་བཅུ་ནི་སྟོ་བར་བྱ། །ཅེས་
གསུངས་པའི་སྟོ་བའི་དོན་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་སྤྱུགས་ཀྱིས་བྱངས་ནས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྩྱུ་
བྱུང་པ་ལས་ཁྱོ་ལོ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་ནི་སྟོ་བའི་དོན་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་མདོ་བསྟེ་ལས། ལེའུ་
བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཁྱོ་ལོ་ཞེ་སྤང་གནས་ལས་སྟེས། །གསོད་ལ་རྟག་དུ་བཅོཅ་པ་དག །བྱུབ་
པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ལ། །གསོད་པའི་དོན་གྱིས་འགྱུར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡི་
གོ་རྩྱུ་རིང་པོ་ལས་ཁྱོ་ལོ་ཞེ་སྤང་ལ་བཅུ་བྱུང་ལ། ཞེས་དང་། བོང་དུ་བྱངས་པའི། འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་
ཅིང་མདངས་བཟང་བའི། །ཞེས་སོགས་གྱི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ལས། སྟུབ་པའི་ཐབས་ལས་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རྩི་རྩེའི་སྟོར་བ་དང་ལྡན་པས་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱུང་ཞིང་
རྩིས་སུ་ཞུགས་པས། འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞལ་ཅུང་ཟད་
མཆེ་བ་གཅིགས་པ། འོད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོའི་དབུས་སུ་ཚུད་པར་བདག་ཉིད་བསྟོམས་
ལ། ཁྱོ་ལོ་བཅུ་བྱུང་སྟེ། སྤྱུགས་དང་མཆོམས་རྣམས་སུ་བཞག་ནས་ཞེས་ཁྱོ་ལོ་བྱུང་ནས་ཅིབས་
ལ་དགོད་པར་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་དངོས་སུ་བཤད་པས། ཡབ་སྲས་གྱིས་མ་བཤད་པར་
འདོད་པ་ནི་མ་བཟགས་པའོ། །དེས་ན། ཨ་ལྷ་དང་། རབ་དུ་སྟོན་གསལ་དང་། འགྲེལ་པ་རིན་
ཐང་དང་། རྩི་སེམས་དཔའི་སྟུབ་ཐབས་རྣམས་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་གྱིས་ཁྱོ་ལོ་མངལ་འབྱེན་
བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །

ཚུད་གྱི། ཁྱོ་ལོ་ཞེ་སྤང་གནས་ལས་སྟེས། །ཞེས་པ་འགྲེལ་པས་རྩྱུ་ལས་སྟེས་པའི་དོན་དུ་
བཤད་ལ། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། འབར་བའི་འོད་འཕྲོ་འཛིགས་པར་བྱེད། །ཉི་མ་ལ་གནས་རྩྱུ་
ལས་བྱུང་། །གཡོན་བརྒྱུད་པ་ཡི་གནས་པས་གནས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། མདོ་བསྟེ་དང་། རྩི་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༩ ཟེང་། ༩

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༣༩ ཟེང་། ༡༩

3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༡༡༩༩ ཟེང་། ༡༡

4 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༩ ཟེང་། ༡

རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་རྩྱ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཀྱི་བྲག་མཚན་ལས་བསྐྱེད་པར་
ཡབ་སྐུ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པས། རྩ་མ་ཁ་ཅིག་
ཁོ་ལོ་རྣམས་ལ་ཚོགས་གསུམ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅིང་མེད་དོ།

ཁོ་ལོ་རྣམས་སྤང་ནས། མཛད་པ་མ་མཛད་པར་གདན་ལ་འགོད་པ་ནི། ཁོ་ལོ་རྣམས་ཀྱི་
མཛད་པ་ཡང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་བཅུ་གཞིན་འཛུམས་པ་ཡིན་ལ། མཛད་པ་དེ་ཉིད་
གདན་ལ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་སྤང་མ་ཐག་གདན་ལ་དགོད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ཞེ་སྤང་རྟོ་
རྟོ་བསྐྱུར་བའི་དགོས་པ་ནི་ཁོ་ལོ་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱེད་པ་བཅུག་པའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱུར་བ་ནི། མི་བསྐྱེད་པ་ཞེ་སྤང་གི་རིགས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་གྱི་ཁོ་ལོ་གཙོ་བོའི་
དབྱེད་ཐད་སོ་ལས་ཅུང་ཐད་ཤར་དུ་ཡོ་བའི་སྤྱིར་ཞུ་བ་ལྟ་བུ་གཟིགས་པ་དང་། འོག་གི་ཁོ་ལོ་
ནི་གཙོ་བོའི་སྤྱིར་འོག་ཐད་ཐད་ལས་ཅུང་ཐད་ལྟ་བུ་ཡོ་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཆར་ཞུ་བར་ལ་གཟིགས་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་དང་ཤར་ལྟ་བུ་ཀྱི་ཁོ་ལོ་ལས། གཙོ་བོ་དང་སྤྱིར་འོག་གི་ཁོ་ལོ་བར་ཐག་
ཅུང་ཐད་རིང་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་སྤྱིར་སྤྱིར་འོག་གི་ཁོ་ལོ་གཉིས་སམ་དེའི་མཚན་ལ། རས་
ཐེས་སམ། རུལ་ཚོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་ན། སྤྱིར་འོག་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཤར་ཀྱི་ཤར་
དང་། ལྟ་བུ་ཀྱི་ལྟ་བུ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་བགོགས་ལ་སྤང་བྱས་གདབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། བགོགས་ཀྱན་རྣམ་པར་
གཞིག་པའི་ཕྱིར། །གཞོད་མཛེས་བཀའ་སྒྲུབ་སྤང་བྱས་གདབ། །ཨོ་སྤྱི་རྩ་ལི་སྤྱི་རྩ་སྤྱི། གི་རྩ་གི་རྩ་
སྤྱི། གི་རྩ་པ་ཡ་གི་རྩ་པ་ཡ་སྤྱི། ལྷ་ན་ཡ་ཏོ། རྩ་ག་ཐར། བེ་རྩ་རྩ་རྩ་སྤྱི་པར། ཁོ་ལོའི་གཟུགས་ཅན་
འདི་ཡིས་ནི། །བགོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་བཀྱག་ནས། །ཁྱོད་ལྟན་པའི་སྤྱིར་པ་ཡིས། །ཚོགས་
བཞིན་དུ་སྤང་བྱས་གདབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོས་ནས་བགོགས་
རྣམས་དབྱག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་འོག་
ན་གནས་པའི་གཞོད་མཛེས་ལས་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྐྱུལ་པ་གཉིས་པ་འོངས་ནས། གཞོད་
མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་མདུན་དུ་གནས་ཏེ་བཀའ་ཞོད་པར་བསམས་ནས། ལེ་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ལས་

གསུངས་པའི་རྩྱ་བཞི་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྲོ་སྟེ།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་
འོག་གི་གཞོན་མངེས་ལ་བལྟས་པས། དེས་སྤྱལ་པའི་གཞོན་མངེས་གཉིས་པ་ཞིག་མདུན་དུ་འོངས་
ཏེ་བཀའ་ཞོད་པར་བསམས་ལ། དེ་ལ་རྩྱ་བཞི་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བགལས་ནམས་སྤྱར་དུ་བཟུང་ལ་
ཁྱག་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྒྲོ་བར་བྱའོ།

སྤྲུགས་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨ་དང་ཨུ་དང་མ་ཡིག་གསུམ་ནི་སྤྱོད་རྩེ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་ཨོ་ཞེས་པར་གྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མ་
ཡིག་གིས་བརྒྱན་པས་ཨོ་ཡིག་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྩེ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་
དུ་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་དེས་མཆོན་པའི་དོན་དེ་ལྟར་གོ་ནས་བརྗོད་པས་བསོད་
ནམས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཞོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྩེ་རྩེ་ཅེ་
མོར། ཨོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། །མཆོག་དང་ཞོར་སྟེར་དབལ་དང་གཡང་། །སྐལ་བཟང་ནམ་
པ་དང་ལྷན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཟ་ཤིས་དོན། །ཞོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་
པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཉིད་འོག་གི་སྐབས་ཀྱན་དུ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་རྩེ་ཅེས་པ་དེས་པར་འདུལ་བ།
ནི་སྤྱི་རྩེ་ཅེས་པ་མ་ལུས་པ་དེས་པར་འདུལ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་གཞོན་མངེས་ལ་བོད་པའོ། །རྩྱ་ནི་
གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །གྲི་རྩེ་གྲི་རྩེ་ནི་བཟུང་བཟུང་ཞེས་པ་སྟེ་གཞོན་བྱེད་འཁོས་པ་ལ་བུངས་ཤིག་
པའོ། །གྲི་རྩེ་པ་ལ་གྲི་རྩེ་པ་ལ་ནི་འཛིན་དུ་ཆུག་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅེས་པ་སྟེ། འཁོར་ཡང་འཛིན་དུ་ཆུག་
ཅིག་པའོ། །རྩྱ་ནི་བསྐྱལ་བའོ། །ལྷ་ན་ལ་རྟོ། །རྩེ་ག་མན། ཞེས་པ་ནི། གྱི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཁྱག་
ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། རྩེ་རྩེ་ཞགས་པས་ཆིངས་རྩེ་རྩེ་སྤྲུགས་ཀྱས་སྟོང་ཕུག་སྟེ་ཁྱག་
ཅིག་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བེད་རྩེ་རྩེ་ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཞོན་མངེས་ལ་དབུགས་འབྱིན་
པའོ། །རྩྱ་པར་ཞེས་པ་ནི་གསོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བའོ། །

གཞོན་མངེས་འདིའི་ཕྱག་མཆོན་ལ། རབ་དུ་སྒྲོན་གསལ་ལས། དང་པོ་གཉིས་རྩེ་རྩེ་

- 1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥༩༠ ཟེང་། ༩
- 2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༩ ཞོག ༩༩༩ ཟེང་། ༡
- 3 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༡༣༩ ཟེང་། ༡༥

རྗེའི་བྲ། བར་པ་གཉིས་ཞགས་པ་དང་ལྷགས་ཀྱ། ཐ་མ་གཉིས་རལ་གྱི་དང་དོ་རྗེ་ཐོ་བ་འདྲིན་པར་
 བཤད། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་དོ་རྗེ་ཐོ་བ། གཡོན་ལྷགས་ཀྱས་མཆན་
 པའི་ཞགས་པ་ཐོགས་པར་བཞེད། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱ་ཞགས་པ་ཐོགས་པའི་ཕྱག་གཉིས་པར་
 བཞེད་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅིའང་མི་རུང་བར་སྤང་ཞིང་། རྒྱུད་ལས། དོ་རྗེ་སེམས་
 དཔའི་ཞབས་ཀྱིས་མནན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་བདག་པོ། །དོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱ་ཞགས་པ་
 ཡིས། །བྱ་མོ་རྣམས་ནི་འགྲུགས་པའི་མཆོག་ཀྱིས་པའི་སྐབས་སུ། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་
 དོ་རྗེ་དེ་དོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱར་གྱུར་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུགས་པར་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱག་དྲུག་གི་ཕྱག་
 མཆན་གཞན་འདྲ་བ་ལ། གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་དོ་རྗེ་དེ་དོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱར་བསྐྱར་ནས། བགེགས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་ཕྱགས་སྐྱོང་བརྩའི་སྤྱིང་ནས་ལྷགས་ཀྱས་ཕྱག །མགྲིན་པ་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་བཀྲག་
 རས་ཁོ་བོ་བརྩ་ལ་གཏད་པར་མོས་པ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ཁོ་བོ་བརྩའི་འག་ཏུ་མནན་
 པ་དང་། ཁ་ཅིག་མདུན་དུ་བཞག་པར་མོས་པ་བྱ་ཅེས་ཟེར་ཡང་། རྒྱ་པོ་དམ་ཆོག་དོ་རྗེས་ཁོ་བོ་
 བརྩའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྩྱ་རིང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁོན་པ་འབྲུབ་ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་བརྩར་བརྩག་པར་
 བསམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱང་འག་གི་བགེགས་ནི་ཤར་གྱི་ཤར་དང་། ལུབ་ཀྱི་ལུབ་
 ཏུ་བརྩག་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་ནས་སྤར་པ་གདབ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྲས་ལས། དོ་རྗེ་བདུད་ཅི་
 རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ལྷ་ལྷལ་སྤྱོད་པོའི་འདབ་མའི་མདོག །འབར་ཐེང་འཁྲིགས་པའི་འོད་ལྗན་པས། །དོ་རྗེ་
 སྤར་བྱ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ལྷེ་བའི་ཕྱོགས་ནས་སྤང་གྱི་ཆ། །ཅེ་མོ་ལྷ་སྤར་རྣམ་པར་བསམ། །སྤྱོད་
 བྱི་ཁོ་བོའི་དབྱིབས་ཅན་ཏེ། །ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྷ་སྤར་བསྐྱོམ། །དེ་ཡི་གསང་སྤགས་ལེགས་
 བརྗོད་ལ། །བགེགས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་འོག་གཟིགས་པས། །དོ་རྗེ་སྤར་བྲས་ངེས་བཏབ་ན། །བགེགས་
 ཀྱི་ཆོགས་ནི་མི་གཡོ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲིའི་དོན་ལ། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག །ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྩ་པོ་
 རང་རང་གི་མགོ་བོར་རྩྱ་རིང་པོ་བསྐྱོམ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྗེ་སྤར་བྲས་གྱུར་པར་
 བསམ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་བདུད་ཅི་འཁྲིལ་བ་གཉིས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༡༩ ཟེང་། ༡༥

2 བསྐྱན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤༤ ཞོག ༡༤༠ ཟེང་། ༡༤

བ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་སྐྱལ་ཏེ་བཞག་ནས། རང་ཉིད་ཕུར་བུའི་ནམ་པ་བཅུར་མཛོན་པར་སྐྱལ་ཏེ།
བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཅུའི་མགོ་པོར་གནས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།¹ །ཞེས་དང་། དེར་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་
ཕུར་བུངས་པ་ཡང་། འདིའི་མདོ་ནི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། རྗེ་རྗེ་བདུད་ཅི་ཁྲོ་བོ་ཆེ། རྗེ་རྗེ་ཕུར་
བུ་རབ་བསྐྱོམ་བྱ། །ཤིན་ཏུ་འབར་ཞིང་ལེགས་པའི་འོད། །ཕྱོགས་བཅུའི་ཅི་མོར་སྒྲོ་བར་བྱ།² །ཅེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་གི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བས་སྐྱལ་པའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་གཉིས་
པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྒོད་ཁྲོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ལ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་མདུང་ཅི་གཅིག་
པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕུར་བྱ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། མེ་སྟག་འབར་བ་འདྲ་བ་ཡིས། །ཕྱོགས་བཅུའི་
དཀྲིལ་འཁོར་གདབ་པར་བྱ།³ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་བཅུར་གྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་
སྒོར་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྐུ་པོར་བྱག་པར་མོས་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་ཨྀ་ལྷ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་སྐགས་རང་གིས་གཏོན་ནས་གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་
བར་བྲམ་མ་སྐྱ་མ་དག་བཞེད་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐགས་དེའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་པ་
ན། བརྗེ་གྲི་ལ་ཡ་སོགས་ཀྱིས་རྗེ་རྗེ་ཕུར་བུ་ལ་འཛོད་པར་བཤད་ཀྱི། གཞོད་མཛེས་ལ་པོད་པར་
མ་བཤད་ལ། གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་བ་ཡིན་ན་གཞོད་མཛེས་ལ་པོད་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ལངས་ནས་
སྐགས་བརྗོད་ཅིང་། རྗེ་རྗེ་ཐོ་བས་བརྟུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ།⁴ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞོད་
མཛེས་ཀྱིས་སྐགས་འདོན་ཅིང་ཕུར་བུ་བརྟུང་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་ཕུར་
བུ་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་བའི་སྐགས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོ་བསྟེ་ལས། ཨྀ་ལྷ་ལྷ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྐགས་ཀྱིས། གཞོད་མཛེས་ལ་བསྐྱོ་སྟེ་ཕུར་བུ་གདབ་པོ།⁵ །ཅེས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེའི་
དོན་ཡང་། རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་གཞོད་མཛེས་ལ་ཕུར་བུ་བསྐྱལ་ཞིག་ཅེས་བསྐྱོས་པས་གཞོད་མཛེས་

1 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཤོག ༥༢༠ ཟེང་། ༡༥

2 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཤོག ༥༢༡ ཟེང་། ༡༡

3 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༥༠༡ ཟེང་། ༡༩

4 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཤོག ༥༢༠ ཟེང་། ༡༩

5 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཤོག ༣༠ ཟེང་། ༣

ལངས་ཏེ། ཟླ་ཟླ་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤར་བྱ་གདབ་པོ། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྐྱེ་ལས་ཀྱང་།
 ཁོ་ལོ་བདུད་ཅི་ཐབས་སྦྱར་གྱི་སྤར་བྱ་རྣམས་གྱི་སྤགས།¹ ཞེས་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བའི་དོ་ལོ་སྤར་བྱ་
 རྣམས་བསྐྱེ་བའི་སྤགས་སུ་གསུངས་པས་སོ།།

དེ་ལ་སྤགས་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཡོ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཟླ་ཟླ་ཞེས་པ་ནི་
 ཟླ་ཏ་ཀ་སྟེ་གསོད་བྱེད་ཅེས་བོད་པའོ། །ཟླ་ཏ་ཡ་སར་དུལྟན་ཞེས་པ་ནི་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཚོམས་ཤིག་ཅེས་བོད་པའོ། །པཌ་པཌ་ཅེས་པ་ནི་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །གྲི་ལ་ཡ་
 གྲི་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་སྤར་བྱས་བཏབ་པ་ལ་མི་འགྲུལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །སར་བླ་པི་ཞེས་པ་
 ནི་སྤྲིག་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འརྱག་པ་ལས་འདི་ཕྱི་མ་སྟེ། སྤྲིག་པའི་
 བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །པཌ་ཅེས་པ་ནི་དགས་པའོ། །རྩྱི་རྩྱི་རྩྱི་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་
 བཞེན་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེ་བའོ། །བརྩ་གྲི་ལ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བའི་སྟོན་ས་
 རྩོ་རྩོ་སྤར་བྱ་ལ་བོད་པའོ། །བརྩ་རྩྱ་ར་ཨརྩྱ་པ་ཡ་ཏི་ཞེས་པ་ནི་རྩོ་རྩོ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་
 ཅེས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་རྩོ་རྩོ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱས་ནས་བསྟོན་པའོ། །ཀྲ་ཡ་བླ་ཀ་ཅི་ཏྲ་བརྩ་ཞེས་
 པ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་རྩོ་རྩོ་སྟེ། བགེགས་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སོ། །རྩྱི་རྩྱི་པཌ་པཌ་ཅེས་པ་
 ནི་སྦྱར་ཡང་བསྐྱེ་བའོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱད་དང་སྟོན་གསལ་གྱི་དཔེ་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་
 རིགས་པ་ཡོད་དོ། །སྤགས་འདིའི་མིང་ནི་གང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཅེ་ན། བརྒྱས་པའི་སྤགས་ཐམས་
 ཅད་རིགས་བཞིར་བསྐྱེས་ནས། རྩོ་རྩོ་གཙུག་ཏྲར་དང་བཤད་རྒྱུད་རྩོ་རྩོ་ཕྱིང་བ་ལས་གསུངས་པ་
 སྟོན་གསལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཞེ་སྟེ། ཡོ་ཐོག་མར་ཡོད་ལ་མཐར་སྒྲུ་མེད་པའི་སྤགས་གྱི་མིང་
 ནི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་ལས་ལྗོགས་པ་ནི་མགོ་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱལ་དང་། གཉིས་
 ཀ་མེད་པ་ནི་བརྟམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདིར་ནི་མིང་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་སྐབས་གཞན་
 རྣམས་སུ་འདེམས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། རྩོ་རྩོ་མེ་ནི་བསྤྲིགས་བཅས་པས། རྣམ་
 པར་འཕྲོ་བ་ངེས་པར་བསྟོམ། །གདུག་པ་ཆོག་པས་པན་ཚུན་དུ། །ཁྲོས་པར་གྱུར་པར་རྣམ་པར་

1 བསྐྱེ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱེ་མ། དེག ༡༩ རྟོག ༣༠ ཟེང་། ༩

2 ཞོལ། རྟོག ༣༤ བ ༤། གཙང་། རྟོག ༣༥ ན ༡ གང་རུང་དུ་བརྗོད་པར་

བསམ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་ཡང་ཁོ་ལོ་དང་ཕུར་བུ་ལས་དོ་རྩེའི་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་
 རྩོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། འཁོར་གྱི་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཆེག་ཅིང་པན་ཚུན་དུ་བྲོས་
 པར་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞོན་མངོས་གཅིག་གིས་སྒྲགས་ལན་བཅུ་བཞི་དེ་ཅིང་། ཕུར་བུ་རྣམས་རེ་
 རེ་ནས་བརྒྱུད་བ་ཡིན་གྱི་གཞོན་མངོས་བཅུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་གཞོན་མངོས་གཉིས་
 པ་སྟེང་འོག་གི་གཞོན་མངོས་ལ་བསྐྱ་བར་བྱའོ། །

དེ་ནས་མདོར་བྲས་ལས། རྩོགས་བཅུར་ཕུར་བུ་བཏབ་ནས་ནི། །སྟེང་འོག་ཡང་དག་ཀྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ།² །ཅེས་གསུངས་པའི་སྟེང་འོག་སོགས་ཀྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཚུལ་ལ། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲུབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲགས་གྱིས་ལྷགས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་གི་རྩ་
 བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འགྲི་རྩྱུ་རྩེ་དེ་
 བས་རྩྱུ་གིས་སྟེང་དུ་དོ་རྩེའི་གྲར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་ལྷགས་གྱི་རྩ་བའི་སྟེང་དུ་གནས་པའོ། །ཡི་གེ་
 གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་ལའོ། །རྩྱུ་གིས་སའི་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་། འགྲི་རྩྱུ་རྩེ་ཞེས་ལན་བཞི་བཞིན་པས་རིམ་བཞིན། ཁོ་ལོ་རྣམས་ཀྱི་བྱི་རྩ་ལྷགས་
 ཀྱི་དོ་རྩེའི་རྩ་བ་སྟེ་དེ་ཡང་དོ་རྩེ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོར་སེང་ཡང་དོ་རྩེ་རྒྱུད་དུ་རྩལ་ལྷ་རབ་གྱིས་
 བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པས་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའོ། །དེའི་བྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུའི་རྩ་
 བ་ནི་རྒྱུའི་ཐེགས་མ་འཐོར་བ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱོར་བའོ། །དེའི་བྱི་རོལ་ཏུ་མེའི་རྩ་བ་ནི་འོད་
 ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་ཞིན་དུ་འབར་བ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འབྲེལ་བའོ། །དེའི་བྱི་རོལ་ཏུ་ཞིན་དུ་རྩལ་ཅིང་
 དྲག་པོའི་སྒྲ་དང་བཅས་པ་མེ་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་གི་རྩ་བ་བསམ་མོ། །

ལྷགས་གྱི་རྩ་བའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་དོ་རྩེའི་གྲར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 མདོ་བསྟེ་ལས། རྩྱུ་མཛད་གྱིས་དོ་རྩེའི་བྱ་བ་ཅེས་འབྱུང་བ་དང་རྩྱུ་མཛད་གྱི་སྐད་དོད་རྩྱུ་ཀ་ར་ཡིན་
 པ་ལ་བསམས་ནས། ལྷ་མ་དག །རྩྱུ་ཀ་ར་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་དོ་རྩེའི་བྱ་གྲར་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༩ འོག་ ༥ ཟེང་། ༣
 2 ཞོལ། འོག་ ༣༠ ན ༩། གཙང་། འོག་ ༣༥ ན ༤ གཉིས་པ་འོག་གི་
 3 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༩ འོག་ ༥ ཟེང་། ༤
 4 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༩ འོག་ ༥༤ ཟེང་། ༥

དུ་གྲུང་པར་བསམས་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། ཀ་ར་མཛད་པ་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས།
སྐབས་འདིར་ཡི་གེར་བསྐྱར་དགོས་པ་མཛད་ཅེས་པར་བསྐྱར་བའི་འགྲུང་སྟོན་ཡིན་པས་རྩི་ཡིག་
དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །གྲུང་གི་འོག་རྩ་བའི་སྟེང་དུ་རྩི་ལས་དོ་རྩེའི་སྒྲ་རེ་སྟེ། རྩ་བ་གྲུང་སྒྲ་རེ་རྣམས་
བར་མཆམས་མེད་པའོ། །དེ་ལ་རྩ་བ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་སྟེང་བ་ལས་ཅེ་ལྷ་བའམ་ཅེ་གསུམ་པ་
གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཅེ་ལྷ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྣ་ཆོགས་དོ་
རྩེར་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་བ་
ཅེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་དོ་རྩེའི་རྩ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་དོ་རྩེ་སྟོན་པའི་རྩ་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །

རྩ་བའི་དབྱིབས་ནི། བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་བྱ་བཞིར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་རྩ་
བའི་བསྐྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་འདིར་རྒྱུ་པོར་བྱས་ན་ལེགས་ལ། བསྐྱར་འཁོར་གྱི་དབངས་ནི་བྱ་བ་
ཆེན་ལྷ་བ་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐབ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ། སྟེང་ཆངས་
པའི་གནས་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་སྟེང་བ་ལས།
སྟེང་འོག་མེན་ནས་འོག་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་ལ་བཤད་དོ། །རྒྱར་ནི་རི་ཅམ་འདོད་པར་
ལྷ་བ་པས། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་འགྲེལ་སོགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་པོ་པའི་དཀྱིལ་
ཆོག་ལས། ལྷགས་རིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་བར། །དོ་རྩེའི་སྟེང་བས་མངོན་བསྟོར་ཞིང་། །ཞེས་ཀྱང་
གསུངས་ལ། འདིའི་གཞུང་རྣམས་ནས་རྒྱ་དབངས་ཀྱི་ཆད་ལ་སོགས་པ་མ་བཤད་དོ། །

དེ་ནས་འོག་གཞི་རྩི་ལས་སྣ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་ས་གཞི། སྟེང་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱན་དུ་མདའི་
བ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མདའ་ནི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། སྟེང་
འོག་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱན་དུ་སྟོག་འཇུག་པ་ལྟར་བསྟོལ་མར་བརྒྱག་པ་སྟེ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དོ་རྩེ་
ཅེ་ལྷ་པའི་མདེུ་ཅན་གྱི་མདའ་ལ་བཞེད་དོ། །དེ་དག་ནི་གནས་བསྐྱར་བ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་
སྟོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ནི་རང་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་དག་འཆད་ལ། མདོ་བསྟེ་དང་དོ་རྩེ་
སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ལྷ་ཐམས་ཅད་

1 ཞོལ། ཞོག 30 བ ༩། གཙང་། ཞོག 34 བ 4 དེ་དག་དང་རྩ་བའི་

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེལ། 11 ཞོག 233 ཐེང་། ༩

ཀྱི་གནས་གསུམ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་དག་ཏུ་བརྗོད་པས། རང་གི་ལུས་དག་
ཡིད་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་མོས་ལ་གོ་བགོ་བར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་སྟོན་ཏུ་བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱོམས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཅ་
རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པས། །གནས་གང་ཏུ་
ནི་ཡང་དག་སྟུང། །བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །གནས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་
ཆོབ།¹ ཅས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། ལས་
དང་པོ་པའི་དགོ་བའི་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་བའི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་
ནས། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེས་གནས་ན། རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོབ་
པ་ན། སངས་རྒྱས་ཏེ་རང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་ཅིང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།² ཞེས་དང་།
བསྐྱེད་འཁོར་ཕྱར་གདབ་དང་བཅས་པ་འདི་གསུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མིང་དོན་བཤད་པ་ན་སྟོན་
གསལ་ལས། འགྲོ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལོག་པར་བསྐྱེད་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་བ་ལ་
སོགས་པས་འཁྲིད་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན། འགྲོ་བ་འདུལ་བ་སྟེ་བགོགས་རྣམས་སོ། །དེ་
རྣམས་ཞི་བ་ནི་དེས་པར་ལྟོག་པ་སྟེ།³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་ཐུན་བཞིར་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་མཐུས་རང་ཉིད་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
ལྷ་དང་རུས་པ་མཚུངས་པའམ་གཅིག་པ་ཞེས་པ་རུས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། བགོགས་རྣམས་ཀྱིས་
ཡིད་བསྐྱེད་ནས་སྐྱབ་ཐབས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མི་སྟོབ་དང་། འདུ་འཛི་ལྷར་བྱེད་པར་འདོད་པ་
ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་སེམས་ལ་ནད་དང་གཞོན་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྐྱགས་མི་རྟེན་པར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མཐར་བྱིན་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ནས། ལས་
དང་པོ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་བསྐྱོམས་པའི་དགོ་བའི་
ཡན་ལག་གསུ་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །འགལ་སྟེན་འགོག་པའི་བསྐྱེད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༥༠༡ ཟེང་། ༡༩

2 བསྐྱེད་འཁོར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༩༣ ཟེང་། ༣

3 བསྐྱེད་འཁོར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༩༣ ཟེང་། ༡༩

བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་ཟེན་རྟོ།།

གཉེས་པ་དང་པོ་སྐྱུར་བའི་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུར་འབྱེད་
 བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས། བར་དོ་མེངས་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་
 པ། སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་ལ་བྱས་དཀྱིལ་
 བཀོད་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དབའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ། དེ་འབྲའི་
 སྐྱུ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་
 སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་སོགས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་
 བསྐྱེད་པ། དེར་འཆང་བྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ། རི་ལྷར་འཆང་བྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་
 གསལ་དུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོད་ལྷ་མ་ཞིག་ནས་སྒྲོང་བའི་བསྐྱལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
 བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ། སྒྲོད་ཕྱི་མ་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་
 གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་མི་དགོས་
 བའི་དོགས་པ་དགག། སྒྲོང་ཉིད་རི་ལྷར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད། སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་དགོས་
 པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ལེགས་པར་མ་སྐྱུངས་པ་སྒྲོའི་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་དམན་པ། ཡང་
 དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དག་འདི་སྙམ་དུ་དོགས་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་
 སུ་སྐྱང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱོམས་ནས། སྐྱང་ཕྱོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞལ་ཡས་
 ཁང་བསྐྱོམ་པའི་སྒོར་དུ་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་འདི་འབྲ་བ་ནི། དབྱ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་ནས་བསྐྱོམ་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྐྱང་བ་འཆར་བ་ལ། ཐ་མལ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྐྱང་
 བ་འདི་མི་འཆར་དགོས་པས། དེའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟའི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་སྐྱང་བ་འདི། ལྷ་ཐུ་རྒྱ་ལ་སོགས་
 པའམ། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱོམ་པ་མེད། །ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ནམ་མཁའ་བཞིན་
 ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་
 ཆེད་དུ་འབད་པ་རི་ཅམ་ཞིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ།།

འདི་ལྟར། འདི་སྐད་སྒྲ་བ་འདི་དག་ནི། རིགས་པ་དང་འགལ། ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ།
 ལྷང་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པ་དང་རི་ལྟར་འགལ་ན། སྟོད་བཅུད་རྣམས་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་
 བསྐྱོམ་བ་ནི། སྟོད་བཅུད་འདི་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམས་
 བས་ཆད་ལྟ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཆད་ལྟ་ནི་སྦྱེས་ཅམ་ནས་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་
 བས་འབད་བས་འགོག་པར་རིགས་ཀྱི་འབད་ནས་བསྐྱོམ་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འབྲ་
 བའི་དོན་བསྐྱོམ་བ་ན། ལྷ་ཐུ་ཏུ་སོགས་བརྗོད་པ་ཡང་། སྒྲགས་དེས་སྟོད་བཅུད་རྣམས་ཅང་མེད་
 དུ་བཏང་བར་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ནམ། སྟོད་བཅུད་རྣམས་ཅང་མེད་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་ནས་དེ་
 དག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ། གང་འདོད་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲགས་དང་ཆེགས་བཅད་དེ་དག་སྟོད་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛིག་རྒྱར་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་པས། དབང་ཕྱག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་
 པོར་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་བསྐྱོམ་
 པ་མེད། །ཅེས་སོགས་དེ་ཡིག་དོན་དང་སྦྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་སྟོད་བཅུད་ཅི་ཡང་མེད་པར་བསྟན་
 དགོས་ནའང་། དེ་ཉིད་ཡིག་སྦྱར་བཤད་པས་སྟོད་བཅུད་ཅང་མེད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དེ་འབྲ་བའི་ཕོག་ཉོག་གི་གནས་མེད་ལ། ལྷ་ཐུ་ཏུའི་སྒྲགས་དོན་ལས་ཀྱང་ཆེས་རིང་དུ་རྒྱར་མོད་ཀྱི་
 དེ་དག་གི་དོན་ལོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།

ཁས་སྒྲངས་དང་རི་ལྟར་འགལ་ན། འདིར་སྟོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ཐ་
 མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོམ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་ཐ་
 མལ་གྱི་ཞེན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆད་ལྟ་
 ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདིར་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་དང་། ལོང་དུ་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་
 ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལ། སྟོད་
 བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ན། སྟོད་བཅུད་ཅང་མེད་ཡིན་པ་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། སྦྱེ་བ་སྤྱི་མེད་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྤང་བ་འདི་མེད་པ་གནས་
 ལུགས་སུ་སྤྱོད་ནི། རྒྱང་པན་ལས་ཀྱང་ལྷན་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ།

ལུང་དང་འགལ་བ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་ན། སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་དགོས་པ་
 དང་། བྱད་པར་སྐབས་འདྲིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་
 ཅིང་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཐབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་བསྟོམ་དགོས་པར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དཔལ་
 སི་བྱུ་ཤེས་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་བསམས་ལ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
 མ་བཟུ། །གཟུགས་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟོང་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྒྲ་ཡང་བྱ།¹ །ཅེས་སོགས་ཀྱིས།
 མངོན་རྟོགས་བསྟོམ་པའི་ཐོག་མར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་པབ་ནས་བསྟོམ་པར་
 གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རྗེ་གདན་བཞིའི་ལེའུ་གསུམ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། ཡང་སི་བྱུ་
 ཤེས་རབ་བྱེད་བཞི་བ་ལས་གྲང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་པར་གནས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་
 པ་སྟེ། སེམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ན་མེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞེས་ཡིད་ལ་བརྟུན་ལ།² ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་
 ཤིང་། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱུབ་ཀྱིས་གྲང་མདོར་བྱས་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས། །སྤྱི་
 གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟོམ། །དངོས་པོ་མེད་པས་བསྟོམ་པ་མེད། །བསྟོམ་པར་བྱ་བ་སྟོམ་
 པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །བསྟོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཆོགས་བཅད་
 འདི་ཡིས་བརྟུ་མི་བརྟུའི། །བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་སྟོང་པར་བསྟོམ། །ཆོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་
 བློ། །ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་བྱེད་ཀྱིས་བརྟུབ།³ །ཅེས་ཆོགས་བཅད་འདིའི་དོན་བསྟོམས་ནས། བརྟུ་བ་
 བཅུད་དང་མི་བརྟུ་བ་སྟོད་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟོམ་པར་གསུངས་
 གྱི། སྟོད་བཅུད་མེད་པར་བསྟོམ་པར་མ་གསུངས་ལ། ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་
 པ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟུ་འབྲས་གསུམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དང་། སྤྱི་
 དོན་དུ་བཤད་པ་ན་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ལ་སྟོན་གསལ་གྱིས་བཤད་ཅིང་། དེ་གཉིས་འདིར་སྐབས་

1 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༩ ཞོག ༡༡༥ ཟེང་། ༡༡

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥ ཟེང་། ༦

3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥ ཟེང་། ༦

སྤྱ་བབས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ན་
ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ།

སྤྱ་བབས་ཀྱི་བཟང་ལས་ཀྱང་། སྤྱིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་མ་ལུས་པ། །ལྟ་བའི་ང་
བས་བཅིངས་ལ་དམིགས་ནས་ནི། །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མཉམ་མེད་པ། །སྤྱགས་པས་
ཆོ་ག་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ།¹ ཅེས་སྤྱོད་དུ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་
ནས། དེ་བསྐྱོམ་ཆུལ་རི་ལྟར་བྱ་ན། རོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བྱིར་སྤྱོད་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་དང་བྲལ་
བའི་མཚན་མ་མེད། །རྟོག་པ་ནམས་དང་བྲལ་བྱིར་དངོས་པོ་ནི། །མ་ལུས་སྤྱོད་པ་ལས་ནི་ངེས་
པར་གྲོལ།² ཞེས་ནམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་བཤད་པའི་མཐར་ལྷ་ཁྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱགས་གསུངས་
ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ནམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་དེ་སྤྱགས་དེའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱོམ་པའི་དོན་ནོ། །བྱུང་
ཆེན་མཆོ་སྤྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་གྱི་རྟོག་གི་སྤྱ་བབས་སུ། ལོ་ལྷ་ཁྱེད་སོགས་ཀྱི་མཐར། དེའི་རྗེས་ལ་
སྤྱགས་ཀྱི་དོན་བདག་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།³ ཞེས་
དང་། དབལ་ལྟན་རྒྱ་བས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྱ་བབས་ལས། དེ་ནས་ལེན་གཉིས་པ་ལས་
གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་ཁམས་གསུམ་
ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ།⁴ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་བསྐྱོམ་པར་ཅང་མེད་
དུ་བསྐྱོམ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བཅུག་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།

དེ་ལྟར་བདེན་མེད་དང་སྤྱོད་ཉིད་དང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ནམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་སོགས་
བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་མཐའ་ལས་པ་ཅིག་ཡོད་ལ། བྱང་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་སྤྱང་སྤྱགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་གང་སྐོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་སུ་
སྤྱོད་ཉིད་ངེས་པར་བསྐྱོམས་ནས། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་གཞུང་ནམ་ལྟའི་ནམ་པར་ཤར་བའི་
སྤྱང་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཆུལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་

1 བསྐྱོད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༣༡ སྟོག་ ༤༠༡ ཟེང་། ༤
2 བསྐྱོད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༣༡ སྟོག་ ༤༠༡ ཟེང་། ༡༩
3 བསྐྱོད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༥ སྟོག་ ༣༡༤ ཟེང་། ༡༤
4 བསྐྱོད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༥ སྟོག་ ༣༡༤ ཟེང་། ༡༩

སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཆེས་རྒྱས་པར་དོགས་གཙུག་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་འདི་
 ཉིད་སྟོགས་ཅམ་གོ་ནའང་། རྟོག་དཔྱད་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དག་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱན་ལས་
 གཞན་པ་ཡི། །སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་
 བའི་སེམས། །འདི་ནི་མདོན་སྤྱོད་ཉིད་ཏེ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་
 ཅན། །གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀྱན་རྟོག་སྤང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་དོགས་པ་གང་གཙུག་
 ཅན། དེའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཐ་གནས། སྤར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། འཁོར་
 བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་རི་ཅམ་བསྐྱོམ་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་འཛིན་
 སྤངས་འགལ་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་མི་འདུག་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་
 བྱིར། བསྐྱེད་རིམ་རི་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོགས་
 པ་དེ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་ལན་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཅམ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱོམ་པ་
 ཡིན་གྱི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱོམ་པ་མིན་པས་རི་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་
 གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ལན་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་ལམ་
 བསྐྱོམ་པ་མེད་ཀྱང་། འདི་བསྐྱོམ་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་འཐད་ཅེས་བྲུབ་པ་མ་
 དེས་པའི་ལན་གང་ཡང་མ་བཏབ་པར། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལའང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་
 དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་
 མི་གཞོད་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

གཞུང་དེའི་མཆོམས་སྤྱར་དུ། སློབ་དཔོན་སྤྲན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ད་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་
 པ་མདོར་བསྐྱེད་ནས་བསྤྲན་པའི་བྱིར། བོང་དུ་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསམས་
 ཀྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད། སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞན་པོར་གསུངས་པ།² ཞེས་

1 བསྤྲན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 37 ཞོག 433 ཟེང་། 6

2 བསྤྲན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 33 ཞོག 226 ཟེང་། 3

གསུངས་ལ། ར་མལ་རྣམ་ཏྲུག་རྒྱུ་ལས་གཞན་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་ར་མལ་གྱི་རྣམ་ཏྲུག་ནི་མ་དག་
 པའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་ཞེན་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སྐབས་འདིར་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་
 པའི་རྣམ་ཏྲུག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་ར་ག་ནས། ར་མལ་པའི་རྣམ་པར་ཏྲུག་པ་ནི་
 བདག་དང་བདག་གིར་རྣམ་པར་ཏྲུག་པའོ།¹ །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཤུ་རྩ་
 པས་ཀྱང་། འདིར་ར་མལ་པའི་ཀུན་ཏུ་ཏྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་དང་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལ་བྱ་བར་བཤད་ན། སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་གདགས་པས། སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ར་ཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ནི་སྲིད་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་ཅི་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གདགས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་གིས། ར་མལ་རྣམ་ཏྲུག་རྒྱུ་ལས་གཞན་པ་
 ཡི། །སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ལ། འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་ཏྲུག་ས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། བདག་འཛིན་དེ་དང་འགལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཞེས་པ་ཡང་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་འགྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཤད་
 ལ། འགལ་ལུགས་ནི་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་བ་སྟེ། འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་གྱུར་
 པའོ། །དེ་འདྲ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་
 ལོའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་ཏྲུག་ས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 བྱ་བའོ། །འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་
 ཅན། །གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་ཏྲུག་སྐྱང་མི་འགྱུར།³ །ཞེས་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཟབ་ཅིང་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཀུན་ཏྲུག་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༢༡ གོག ༡༤-༢༥ ཟེང་། ༡༠

2 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༢༢ གོག ༣༡ ཟེང་། ༤

3 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༢༡ གོག ༤༣ ཟེང་། ༤

སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་མཐོང་ཞེས་བྱའོ།།

འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྒོ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བ་དེའི་ཆེ་
བདག་འཛིན་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། དེ་བདག་འཛིན་དང་འགལ་བའི་གཉེན་སྐྱོར་མ་འགྲུབ་སྟེ།
གཞན་དུ་ན་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་སྐྱོར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
པའི་ལན་དུ། ལྷནྱེ་པས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་སེམས་ནི་མི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་
པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་མི་ལྟོག་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་རྒྱ་ཙན་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡང་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ན་སྐྱེ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བར་བརྒྱུད་པའི་གྲ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེའི་རྒྱར་གྱུར་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀྱན་
འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །དེའི་གཉེན་སྐྱོར་གྱུར་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གྱུར་པ་ནི་ལམ་གྱི་
བདེན་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་མེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
ཙན། གནས་ཡོངས་སྤྱ་གྱུར་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་འདིར་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་རྣམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་ནི་བདག་མེད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྤྱགས་པས་དེ་བསྐྱོམ་པས་བདག་འཛིན་ལ་མི་གཞོད་པའི་
བྱིར་དེ་བསྐྱོམས་ཀྱང་མིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་མི་སྤྱོད་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་
རྣམ་པ་ཙན་གྱི་སེམས་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་ལུལ་བཞག་པའི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པས་དེས་བདག་
འཛིན་ལྟོག་ཏུ་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་སོ།།

བདག་འཛིན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་
འགོག་ཏུ་པ་པ་ཡང་། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡིན་མིན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱབ་པ་ཡང་ཁོས་བཟུང་བ་
ལྟར་དུ་དོན་ལ་གནས་པར་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་ཡོད་མེད་ལ་སྤྱག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་
དབང་སྤྱག་གིས། དེ་དག་གང་ལ་ཆད་མ་ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༣༣ ཞོག ༣༡༥ ཟེང་། ༡༥

2 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༤༦ ཞོག ༤༡༣ ཟེང་། ༩

བ་ལྟར་རོ། །རྟོགས་ལྡན་མཁས་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས། འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་
ལ་དངོས་སུ་གཞིན་པའི་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་མེད་ན། འཁོར་བ་ལས་ཁོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་
པོ་སྤྱོར་བར་བཅད་པ་འདི་དང་འདིའི་ལན་བྱས་ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་རྟོགས་གཉིས་ཀའི་
སྐབས་སུ་སྐྱོ་ལྡན་དག་གིས་ཤེས་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ལ་གཅིག་
ལ་རྒྱབ་ཉེན་ཆད་མ་ཡོད་ཅིང་། གཅིག་ལ་མེད་པའི་སྟོན་ས་གཞིན་བྱ་གཞིན་བྱེད་དུ་བྱུབ་པ་དེ་ནི།
གཉེན་པོ་དེ་གོམས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན། དེ་རི་ཙམ་འཕེལ་
བ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་སྟོགས་དེ་རིམ་གྱིས་འགག་པའི་སྟོན་ས་མཐར་ཅ་བ་ནས་འབྱེན་ཅུས་པ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་བཟང་ལས། གང་ཞིག་གང་དང་མི་མཐུན་པ་དག་དུ། །ལན་ཅིག་འགྱུར་
བའང་དེ་འོད་རྒྱས་འགྱུར་བར། །མཐོང་དང་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དག །རང་གི་མི་མཐུན་
ཤིན་དུ་འགག་པར་འགྱུར།¹ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འགྲིབ་དང་ལུལ་བྱང་བཞེན་པ་
ཀྱན། །མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བཅས་ཉིད་ལྱིར། །དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། །ལ་ལ་ཟག་
པ་ཟད་པར་འགྱུར།² །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལྷན་པས་གནས་གྱུར་སྤྱར་མི་ལྟོག་
པ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱབ་ཅིང་། འདིར་
དབལ་འབྲས་རྟོ་རྗེས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བའི་ཅ་
བ་བདག་འཛིན་དུ་སྐྱབ་ལ། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་བཟང་གི་ལྟ་བ་གཏན་འབེབས་གྱི་སྐབས་སུ། ཐ་ག་ན་
དང་དབལ་འབྲས་རྟོ་རྗེས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་མང་དུ་བྱངས་ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་བོ།།

གཞན་ཡང་སྒྲགས་གྱི་བརྟེན་ཏ་མཁས་པ་མང་པོས་སྒྲགས་གྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
ལུང་ལུངས་སུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་ཤིན་དུ་མང་བས། རིགས་པའི་དབང་རྒྱུག་རྣམ་གཉིས་གྱི་གཞུང་
རྣམས་སྤྱིར་ནང་རིག་མ་ཡིན་ཞིང་ཁྱད་པར་སྒྲགས་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་མེད་དོ་ཞེས། རང་གིས་
རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་ལན་དུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་མིག་སུན་འབྱེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །དེས་ན་དེ་ལྟེ

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༣༡ སྟོག ༤༣༣ ཟེང་། ༡༡

2 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༤༡ སྟོག ༤༤ ཟེང་། ༤

འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་སེམས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་
 ཐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དང་པོ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་གསུམ་གཤི་སྦྱི་འགྲོར་དཔལ་
 འབྲས་རྫོང་རྗེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྦྱང་བ་དང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་
 བསྐྱས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་ཁ་ཅིག་དུ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བར་མོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཙོ་བོར་
 བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་པལ་ཆེར་དུ་སྤང་བྱེད་གས་
 ལྟའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་འབྲེལ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཡང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟ་
 བྱུང་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། དམིགས་པ་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་
 རེས་པའི་སློ་དེའི་གཟུང་རྣམ་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 སྐྱོམ་པའི་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གང་བསྐྱོམས་ཐམས་ཅད་འཁོར་
 པའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་པའི་ལམ་དུ་སོང་ནས་སྤིང་པའི་སྐྱག་
 བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དོན་ཆེན་པོ་དཔག་པར་དགའ་བའི་གནད་
 འདི་ལ་ངེས་པ་ཉིད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་ན།
 མ་དག་པའི་སྤང་བ་འདི་བདེན་མེད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱོམ་པ་ཡང་བདེན་འཛིན་དང་འགལ་པའི་གཉེན་
 པོར་ཅུང་ཟད་ཡང་སྐྱབ་མི་བྱས་ལ། མ་དག་པའི་སྤང་བ་འདི་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་བབ་ནས་སྦྱུ་མ་
 ལྟ་བུར་སྐྱོམ་པའི་སློ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་
 ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱོམ་པའི་སློ་དེ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཆ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྤངས་ཅན་དུ་སྦྱེས་པའི་ཆ་
 ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་ངོ་མོར་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་
 སྐྱགས་ཀྱི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
 པའི་ཐེག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལས་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཅི་ཅམ་བྱུང་ཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བྱུང་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས།

དམིགས་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྒོ་དེ། ལྷ་གྲུ་ལ་དམིགས་
ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ལས་བདེན་འདྲིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་རྣམས་པ་བརྒྱ་
འགྲུར་གྱིས་ལྷག་པ་ཡིན་པས། སྒོ་གཅིག་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་རྣམས་པ་མཐུ་ལྷན་གྱི་
ཆོགས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོ་བོར་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་མེགས་པར་འབད་ནས་དལ་བའི་
རྟེན་ལ་སྦྱང་པོ་ལོན་པར་གྱིས་ཤིག།

དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། བརྟག་གཉིས་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣམས་
འཁྱོར་གྱིས། །བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྒྲོས་པ་བསྒྲོམ། །སྒྲོས་པ་མི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས། །སྒྲོས་
པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོས་མེད་བྱ།¹ །ཅེས་དང་། གྲུར་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་ཆུ་ནང་ཆུ་བ་ནི། །ཁྲོགས་དག་
བདེན་མིན་བརྟུན་པ་འང་མིན། །དེ་བཞིན་དགྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་འདིར། །དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་
རང་བཞིན་ནོ།² །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དྲངས་ཤིང་གཟུང་ནས་ལྟར་ཤར་
བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་རྣམས་འཁྱོར་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱིས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་རྒྱ་
གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་དག་གིས་ཀྱང་ཁྱངས་སུ་བྱས་ནས་བཤད་དེ། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འདྲིན་གྱིས་དག་
ནག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། འདི་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་སོགས་མཆོག་རྣམས་
གྱིས། །འདི་དག་ཉིད་ནི་གསལ་བར་བཤད།³ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེས་ན་སྤགས་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་གང་སྒྲོམ་རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་པ་ནི་སྤགས་གྱི་རྣམས་
གཞག་ལ་སྒོ་ཁ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཕྱོགས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་ལྟའི་སྐྱ་ཆུ་ནང་
གི་ཆུ་བཤམ། རྣམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་དང་འབྲུ་བའི་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱ་མའི་རྣམས་འཁྱོར་
ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོང་ཡང་། དེས་བདག་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་རིམ་པ་མི་ཤེས་པར་འཕགས་
པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དེ་འབྲུ་བའི་ལྷ་སྐྱ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམས་འཁྱོར་དེ། བདག་
བྱིན་རྒྱབས་གྱི་སྐྱ་ལུས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྐྱ་ལུས་ཞེས་བྱ་བའི་ཟབ་མོའི་གནས་འདི་རྟོགས་པའི་སྐལ་

1 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤༠ ཞོག ༣༧ ཟེང་། ༣༠
2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥ ཞོག ༡༩༩༣ ཟེང་། ༡ བད་དུ་བྱངས།
3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༥ ཞོག ༡༥ ཟེང་། ༡༥

བ་དང་མི་ལྷན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པས་བསྐྱེད་པས་པར་ཟད་དེ། སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས། གང་མདོ་སྤེའི་ཚུལ་
ལ་ཞུགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱ་
མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་
ཀྱང་། དེ་རྒྱུས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ཡིད་གྱི་རང་
བཞིན་གྱི་སྤེའི་སྦྱ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།¹ ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་
སྦྱ་སྦྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་ནི་བྱ་སྤྱོད་ལ་མེད་མི་རུང་བྱ་གསུངས་
པས། དེ་བདག་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྦྱ་ལྷན་ཡིན་ན། བྱ་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་
དག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱ་བྱག་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་ཞེས་པ་
ནི་བདག་ཉིད་ལྷར་གསལ་པའི་ཆོས་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྤོང་བ་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲིམ་པ་ནི་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་
གྱི་བཞེད་པས་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། ལྟ་
སྦྱ་སྦྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་སྒྲིམ་པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྤེའོག་མ་དག་ལ་
ཡང་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་བྱི་མ་ལས། མེ་ཡི་ནང་གནས་ཞི་བ་སྟེ། །ཆོག་རྒྱུས་
དག་པ་ཡང་དག་ལྟར། །སྒྲིག་དང་རྩལ་བ་བཀག་པའི་བདག་། གཉིད་སྤངས་ནས་ནི་རྒྱུ་པར་
བསམ།² ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་མེ་བསྐྱོམ་པ་དང་སྒྲིག་
རྩལ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱང་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་བདེ་བོད་
ལུལ་དུ་བྱུང་བ་སྦྱེས་ནས་དེའི་ཆེ་སེམས་མི་རྟོག་པར་གནས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཡང་
འཇིགས་སུ་རུང་བ་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་བདེ་དང་སྤོང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་བདེ་སྤོང་གི་ཡེ་
ཤེས་ནི་རྒྱ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལའང་སྐབས་ཤིག་ནས་ངེས་པར་འོང་བས་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུགས་རིམ་གྱི་དོན་མེད་པའི་བྱུང་པར་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེན་པའི་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པ་འདི་ནི་

1 བརྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༣༣༩ ཟེང་། ༡༥

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༤༦ ཞོག ༥༤༡ ཟེང་། ༣༡

དབལ་ལྷན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེམ་ལྷ་ལས། སྐགས་དང་
ཕྱག་རྒྱའི་སྦྱར་བ་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་ནམ་རྟོག་དང་། །སྦྱིན་སྒྲིག་གཏོར་མའི་བྱ་བ་
ཀུན། །ཉག་ཏུ་སྐྱ་མ་བཞིན་ཏུ་བྱ། །ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དབང་དང་མངོན་སྦྱོང་
དང་། །དབྱུག་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཀུན། །དབང་པོའི་གཞུང་མཚུངས་པར་བྱ། །སྒྲིག་
སོགས་ཉེ་བར་སྦྱོང་པ་དང་། །སྐྱ་དང་རོལ་མོ་སོགས་བསྟེན་དང་། །སྐྱ་ཅམ་ནམས་ལ་རབ་འཇུག་
པ། །ཚུ་ཆུ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱ། །གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་དེ་བཞིན་བྲི། །རོ་དང་རེག་བྱ་ཉིད་དག་
ལ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རབ་འཇུག་པ། །སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བརྟག། །འདིར་ནི་མང་ཏུ་བཤད་ཅི་
དགོས། །རྫོ་རྩེ་ཐེག་པར་ནལ་འབྱོར་པས། །དེ་ཉིད་གང་གང་དམིགས་བྱ་བ། །དེ་དེ་སྐྱ་མ་ཁོ་ནར་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཞན་ཡང་། པར་བྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ནི་དང་པོར་ཆོས་ནམས་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་གཏུན་ལ་པབ་ནས། དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་པས་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་དེས་པ་འོང་ལ།
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ཀྱང་སྐགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱ་དབང་པོ་ཆོས་རྣམས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་བྱིན་ཆད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་
བཅའ་བའམ་རྟེན་ཀྱང་རྒྱུན་ལྷན་ཏུ་མ་བསྐྱུངས་ན། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་ནམས་ལ། །དེར་
རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ། །ཞེས་ཅུ་ལྟར་བཅུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟར་བ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་
པས། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མི་བསྐྱོམ་མོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ་འཆང་བར་བྱེད་པའོ།

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་རི་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། དེ་ལ་སྦྱར་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐྱབས་གཞན་ནམས་སུ་
ལྟའི་འཁོར་ལོ་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཆོགས་སུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག། ༡༩ ཞོག ༡༧༩ ཟླ་དང་། ༡༩

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག། ༢༧ ཞོག ༤༩༥ ཟླ་དང་། ༣

འགྱུར་ལ། འདྲི་ཞེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བརྗོད་ནས། དེའི་དོན་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པའི་སྐབས་མཐར་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་འདྲི་སྐབས་
སུ་མ་བབས་པས། ཡིག་སྒྲིར་བཤད་པའི་དོན་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་འཆང་དགོས་
ཤིང་། དེ་ལ་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། དངོས་སོ་མེད་པས་བསྐྱེད་པ་མེད། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་
བཞིའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་སོ་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་ན་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་པའི་ཆོ།
དེ་ཉིད་སྟོད་བཅུད་མེད་པའི་དོན་དུ་བརྒྱུད་ནས། ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་
པ་མེད་པ་སྟེ། སྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སོ་དང་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མེད་དུ་
འགྱུར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་འདྲི་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་མཐོང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
དོན་རྩེད་ཟད་ཅིག་ཡོད་པར་བརྒྱུད་ནས། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་
ཤེས་ལས། ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །བསྐྱེད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་སོ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་
ཀའི་གཞི་མཐུན་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་སྐྱེད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན། གང་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྐྱེད་པ་སོ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱེད་པ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དེའི་སྐྱེས་ཟིན་ཀྱི་ཆོག་རང་གི་
རྒྱུ་པས་ཐོན་ཆོད་སོ་བཤད་པས་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པའོ།

སྟེ་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟེང་འོག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཆ་དང་།
ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཆ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡུལ་དུས་གཞན་དང་འབྲེལ་
པའི་སྟོན་ཆ་དུ་མར་དབྱེ་རྒྱས་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་རྣམས་བདེན་ན་རང་གི་ཆ་གས་དང་ཆ་ཅན་རྣམས་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༥༧ ཞོག ༣༧ ཟེང་། ༡༣

བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་ཐ་དད་ཡི་
མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འགྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཏུ་
འགྱུར་དགོས་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བསལ་ནས། དེ་ལྟར་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་ཡང་། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་
པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྟམ་ཏུ་འཛིན་ན། དེ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་མེད་
དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་
འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། སྟོང་འོག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་བསལ་
ནས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྟོང་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟོམ་པ་ནི་མེད་དེ།
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།¹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྟན་ནོ། །གང་ཡང་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཆོན་མ་
ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་བདེན་པར་བབྱང་ནས་བསྟོམ་ནའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་མིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་
ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
བས་མཆོན་མ་མེད་པ་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྟོན་པར་
བྱ་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གང་ལ་སྟོན་པ་དང་གང་གིས་སྟོན་པ་སོགས་ཐམས་
ཅད་གང་གི་སྟོན་པ་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྟོན་པ་མེད་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་
བས་ན་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་དམིགས་
སྒྲུ་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་སྒྲགས་དང་པར་ཕྱིན་གཉིས་ཀ་དང་། སྒྲགས་
ཀྱི་འང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཀ་དང་། བླ་མེད་ཀྱི་འང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་
མོང་གི་དོན་ཡིན་པས་སྟེ་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་ནི། འདི་འདྲ་བའི་དོན་སྟོན་ཏུ་ལེགས་པར་ངེས་པ་བྱས་ནས།
སྐྱབས་འདིར་ངེས་ཤེས་དེ་ལྷགས་ཅན་གསོས་བཏབ་སྟེ། སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༤༩ ཟླ་དང་། ༡༥

ཉིད་མེད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྐྱོན་པ་མེད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ། སྐྱོན་ཞབས་དང་དབལ་འབྲས་རྩོ་
རྗེས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་པབ་ནས་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་
པོར་ཕུ་ཐུ་ཏུ་འེ་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་མང་ཞིང་། སྤྲུགས་དེའི་སྤྲུགས་དོན་ཤེས་ན་
གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། འོག་དུ་སྤྲུག་མོས་འོད་གསལ་དུ་
བསྐྱས་པའི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་ཆུལ་ལ་གོ་
བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་ཞིང་། སྤྲུག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་
འདི་རང་ལས་ཀྱང་སྤྲུགས་འདི་ཉིད་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དེའི་སྤྲུགས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྡོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །ཕུ་ཐུ་ནི་སྟོང་པ། ཏུ་ནི་ཉིད། རྩོ་ནི་ཡེ་ཤེས། བཟོ་ནི་རྩོ་རྩེ། རྩོ་
རྩེའི་དོན་ཡང་མི་ཆོད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དང་འཛེམས་པ་སོགས་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་
འདིར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་
གཉིས་སྤང་སྤང་མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་པར་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པའོ། །སྤྲུ་ཕ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ།
རང་བཞིན་ནམ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་གཉིས་ཀའི་ཆེ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པར་སྟོན་
པའོ། །ཞུང་མ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད་དོ། །ཨ་ཉི་ནི་རའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཀོ་ཉི་ཞེས་པ་ལ་ཨ་མི་མངོན་པར་
བྱས་ནས་མཆོམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། སྤལ་བ་ན་ཀ་ཨ་ཉི། ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་འདྲ་བའི་
སྐབས་ཀུན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོར་བསྐྱས་ན་སྤྲུགས་དེའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་འདི་འདྲ་བ་ནམས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་
པའི་སྟོང་ཉིད་སྐྱེད་ཆུལ་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་ནི་དང་པོར་རིགས་
པས་དབྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཆོ། ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་བྱིང་མོད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་
བྲལ་བར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྟོའི་མཐུ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་རིགས་པས་ཞིབ་དུ་

དཔྱེད་པ་དང་། མྱོའི་མཐུ་ཆུང་བ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་མས་བསྟན་པའི་རག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་དེ་ཡུན་
མི་ཐུང་བར་བསྐྱེད་ས་ནས། དེ་ནས་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་བ་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་དོན་
བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་རའོ། །སྟམ་དུ་ར་རྒྱལ་འཛོག་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་ནས་གཟུགས་
སྐྱེ་ལ་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དང་ར་རྒྱལ་འཛོག་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་ན་ཆོས་སྐྱེ་ལའང་དགོས་པར་བྱུང་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་དོན་ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་མིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
གཞན་དུ་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མ་ཆང་བས་རྫོགས་རིམ་
ཀྱི་སྟེན་བྱེད་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་
ཆང་བ་ཅིག་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་གཅིག་ལ་
ནི་ཆོས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཚུལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་དང་བཅས་པ་ད་ལྟ་
ཉིད་དུ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོང་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞེན་དངོས་སུ་
སོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ནི་རང་གི་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་མོ་དེ་ཉིད་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་
བ་ཉིད་དང་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་ཡོད་པར་མོས་པ་བྱས་ནས་
བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྟོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྟོམ་པའི་དམིགས་རྣམ་
སྟོང་ཚུལ་དང་། སྟོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །འདིའི་
སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ནི། མྱོ་དེའི་སྒྲུང་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་མི་ལྟོག་ཀྱང་ངེས་
ངོར་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་ལྟོག་པས་སྟོང་བཅུད་སྟུད་པའི་དམིགས་པ་ཟུར་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ།
འོན་ཀྱང་ཡིད་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་སྟུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་བྱེད་
ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སྟོང་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་སྟུད་པར་བཤད་པས།
རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་ཚུལ་དུ་སྟོང་བཅུད་འོད་ཀྱི་གོང་བྱར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་རིམ་

གྲིས་ཡལ་ནས་མི་སྤང་བར་མོས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། དེའི་ངང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བྲན་པར་
བྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་ཡུན་ཅི་རིང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་
ཞལ་གྱི་གདམས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིད་
ངོར་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ལྟོག་སྒྲ་བའི་ཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། སྟོན་བཅུད་རྣམས་རང་གི་སྟོ་
ལ་མི་སྤང་བར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྟོན་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམ་པ་
མིན་པས། སྟོན་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམ་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཆུངས་པའི་
ཕྱིར། འདི་ལ་ཆད་སྟོང་བསྐྱོམ་པར་སོང་གིས་དྲོགས་ན་སྟོ་གྲོས་ཤིན་དུ་¹ཅིངས་པས་ཁྱད་པར་
ཆེས་ཆེ་བ་མི་རིག་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་
སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ། ཅེ་ཅེ་ཆེན་པོ་རྗེས། ལུ་ཨི་པའི་སྐུ་བ་
ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་རྣམ་པ་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བཟོད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་
རྟོགས་ཀྱས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྲན་པ་གསོ་བ་དང་། གནས་པ་བརྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་རྟོགས་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་རྟོག་པ་སྟོང་བ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་
པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་འབྱུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།² །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་
བཟང་གི་འགྲེལ་རྒྱུང་ལས། དང་པོ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱས་
པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་པོས་སྟོང་ཉིད་བརྟེན་པའི་བྲན་པ་གསོ་ཀྱས་པ་དང་། དགོས་པ་སྤྲུག་པ་
བཞི་ནི་དབང་པོར་བ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་དང་གནས་ལ་
སོགས་པའི་གཞི་གང་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་གཞི་དེ་མཆོག་གི་སྤང་
བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ན་གཞི་དེ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་ལྟོག་དགོས་ཏེ། སྤང་བ་དེ་གཞི་གཅིག་
ལ་དུས་གཅིག་དུ་སྟོ་ངོར་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་འདི་སྟོ་ངོར་འགོག་
དགོས་ལ། དེ་འགོག་པ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་འདི་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་ནས་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི།

1 ཞོལ། ཤོག ༤༡ བ ༣ རྟོ་གྲོས་ཅིངས་པས་

2 བརྟེན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེལ། ༡༡ ཤོག ༡༥༣༡ ཟེང་། ༡༡

ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་འདུག་པའི་སྒོ་འདི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས། འོན་ཏེ་སྤང་བ་ཉིད་ལ་
སེམས་བརྩུང་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་
དུའང་སྤང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་སྒོ་ལ་འཆར་བ་འགོག་པ་དང་དོན་ལ་ཡོད་པ་
འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

དགོས་པ་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། རོ་བོས་གསུངས་པ་ལྟར། འོག་དུ་སྤང་བྱེད་སྤྱི་ལོར་
ལོ་བསྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་འབྲུལ་དུ་འཆར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
མཉམ་གཞག་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་
པ་འདིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་ཆོག་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆར་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྤྱོད་དུ་སྤང་ཉིད་བསྒོམས་
ནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་སྒོ་དེའི་ཅི་མ་ཡལ་བ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་ལྟའི་ལོར་ལོ་བསྒོམ་པ་ན། དེ་
ནུས་ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ལྟའི་ལོར་ལོར་འཆར་བ་ཡིན་པས་
དེའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལོ།

སྤང་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་སྤང་མེད་ནི་ནུས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་སྐད་
ཅིག་གིས་བསྐྱུང་ལོར་བསྒོམ་པའི་སྤང་བར་ལངས་པ་ནི་དག་པ་འདིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱི་
རྫོང་གི་སྐྱབ་ཐབས་འབྲུལ་སྤང་ལས་བཤད་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་
སྤྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་
སྤྱོད་ཀྱི་སྤོན་ལམ་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་གཞུགས་སྤྱི་ནུས་པར་ཤར་བ་
ཡིན་གྱི། ད་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་སེམས་བཞིན་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་རོ་བོ་ཐ་དང་དུ་སྐྱུར་
པ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གནས་སྐབས་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ད་ལྟ་
ནས་བསྒོམས་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་སྤང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
ཆོས་སྤྱི་ལ་རྒྱལ་བཞག་ནས། ཆོས་སྤྱི་རང་ལས་གཏུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་སྤོན་ལམ་དཔྱད་པའི་

དབང་གིས་གཞུགས་སྐྱེའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཏེ། ཆོས་སྐྱེའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྦྱེས་ཀྱིས། བདག་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་རྗེས་སུ་བྱོན་པ་ལས། རྣམ་མཁར་རྩ་དེ་ལས་བྱུང་
བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ།¹ ཞེས་དང་། རྩ་རྟེན་ཏེ་རུ་ཀས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་རྣམ་བསྐྱོམ་སྟོན་གྱི་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྟོན་ལམ་རྗེས་སུ་བྱོན་པར་བྱ། །ཅེས་དང་། སྟོན་
དཔོན་རྩོམ་རྩེ་བྱེད་པས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཤད་ལ། འདི་མ་ཤེས་ན་གཞུགས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་མི་འོང་ལ། རྟེན་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་ལྟ་ད་ལྟའི་སྟོང་བཅུད་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་
གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་གཙོ་འཁོར་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཐ་དད་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་
ཞེན་པ་མེད་པ་གཅིག་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱེའི་
ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པ་འདི་
མེད་ན་འོང་བའི་གནས་མེད་ངོ།།

བདེ་མཆོག་གྱི་རྩོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་མང་པོ་དང་། །ལྟེ་བའི་དབྱ་ནག་གི་མངོན་
རྟོགས་དང་མན་སྟེ་སོགས་ལས། ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་དང་སྟོམ་པ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
ཏེ། དེ་དག་ནི། གཙོ་ཆེར་སྟོན་དུ་ཆོགས་གཉིས་གསོག་པ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྦྱེ་
བ་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་འབྲ་བར་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཆོགས་ཞིང་
མཆོད་པ་སྦྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་ལས་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ།
འདིར་ནི་འབྱུང་བཞི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྟོན་ཆགས་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་བསྐྱོམས་ནས་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་སྟོན་སྐྱེ་མ་ཞིག་པ་དང་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥ ཞོག་ ༥ ཟེང་། ༡༦

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥ ཞོག་ ༡༥ ཟེང་། ༩

ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། གང་གི་ཆེ་འདྲིར་
འདྲིལ་ཉེན་དུ་འདྲིལ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་གསུངས་
ཏེ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པས་གྱང་། དངོས་
པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ས་སྤྱུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་མ་ཞིག་པའི་ཆེ་སྒྲོན་གྱི་སྤྱང་བ་མེད་པ་དང་འདྲིར་སྒྲོང་
ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ངེས་དོར་སྒྲོན་གྱི་སྤྱང་བ་མེད་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆེ་སྒྲོན་
མེད་པར་སོང་བ་ལྟར་དུ། འདྲིར་ཡང་སྒྲོན་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྐྱོམ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། རྗེ་མེས་མཆོག་གིས་སྤྱི་བ་ཐམས་ལས། འདི་ཡང་དོན་དམ་པའི་བསྐྱེད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་མང་པོ་ལས་བཤད་དེ། སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་བགེགས་
བརྒྱུག་པའི་¹ཡང་མཆོག་དུ་འགྱུར་བའོ། །འདྲིར་སྤྱང་བ་ཉིད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་འདི་ལ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་ཅེ་ན། ཨ་བྲུ་ཡས། ཡེ་ཤེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །ས་ནི་ཉེན་ཏེ་ཆོས་
འབྱུང་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྱང་བ་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་
སྤྱང་བའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། སྒྲོན་བཅུད་ཀྱི་སྤྱང་བ་མ་ལུས་པ་ཡིད་དོར་ཉེ་བར་ཞི་
བ་འདི་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རིམ་པས་ཆགས་པའི་
སྒྲོན་ནས་ནམ་མཁའ་འདྲིལ་ཉེན་ཆགས་པའི་ཉེན་ཡིན་པ་ལྟར། འདི་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆགས་
པའི་ཉེན་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་ས་ཞེས་བརྗོད་དེ། སའི་སྤྱད་དོད་བྱ་མི་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ལས་བྱངས་
པའི་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་ཉེན་བྱེད་པས་ས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ས་བསྐྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོན་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྗེ་མེས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྐབས་འདྲིར་མདོར་བྱས་སོགས་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནས། སྤྱང་བ་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༣༩ ཟེང་། ༥

2 མ་རྟེན་དོ། །

3 ཞོལ། ཞོག ༥༣ བ ༩། གཙང་། ཞོག ༣༤ བ ༥ བགེགས་བརྒྱུག་པར་

ཉིད་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སྐྱོད་པ་སྤྱད་འཁོར་གསལ་འདེབས་པའི་གསལ་ཁ་ཅིང་མ་བཤད་
 ཅིང་། དེ་ལ་བསམས་ནས་བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་སྤྱ་མ་དག་པལ་ཆེ་བས། ལྷོང་བ་ཉིད་ལས་ལངས་པའི་
 ངང་ནས་འབྱུང་བཞི་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱུང་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་ཉམས་སྤྱེ་ལེན་པ་ལ་བགཏགས་ཀྱི་
 བར་ཆད་བསྐྱུང་བའི་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བསྐྱུང་བ་གཉིས་ལས།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་དོན་དམ་པའི་བསྐྱུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་བར་ལ་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྤྱང་བ་
 བསྐྱུས་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་མེད་མོད་ཀྱི། ལྷོང་ཉིད་ལས་ལངས་ནས་སྐྱབ་ཐབས་
 དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་བསྐྱུང་འཁོར་གསལ་མ་བཏབ་ན་བར་ཆད་བསྐྱོག་པའི་དགོས་པ་དེ་མི་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་རྗེའི་རྩ་བ་མི་བསྐྱོམ་ན། བྱི་བྱ་ལའང་
 རྗེ་རྗེའི་རྩ་བ་འོར་དོན་མེད་པས་རྗེ་རྗེ་རྩ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པ་བྱི་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་
 ཆད་ལྡན་དུ་མའི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། བྱིད་རང་ཡང་མི་འདོད་པར་སྤྱང་བས་ཚུལ་དེ་ནི་འགལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་ངང་ལས་སྤྱད་ཅིག་གིས། རྗེ་རྗེ་རྩ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་
 བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་པར་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་ལུགས་ལ། གཞལ་ཡས་
 ཁང་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པའི་ལྷེ་བའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ཁོ་བོ་དང་འཁོར་ལོ་
 ཅིབས་བཅུ་པ་གསལ་འདེབས་མི་དགོས་སོ། །

བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གསུམ་དུ་ཡང་། གང་གི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཡོངས་སྤྱི་རྒྱུགས་པ་དེའི་ཆེ་དམ་ཆིག་གི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སྤྱི་གཙོད་པའི་སྤྱི་རྒྱུགས་རྗེ་རྗེའི་
 ཐེང་བ་ཡང་རྒྱུགས་པས་སོ། །ཞེས་གཙོ་བོ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་
 མཉམ་དུ་རྗེ་རྗེ་རྩ་བ་ཡང་རྒྱུགས་པར་གསལ་འདེབས་དགོས་པར་བཤད་དེ་ཚུལ་དེ་འདྲིར་ཡང་
 མཆུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། ཞེས་
 པ་དང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱུས་སྤྱི། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་
 དངོས་སྤྱི་རྒྱུགས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་བསམས་ནས་སྐྱ་མ་སྤྱ་མ་དག་ །ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ནམ་མཁའ་དེ་དབུས་སུ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱོམ་པ་མི་བྱེད་
དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། མདོ་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ལས། རྩོམ་འདི་
ཉིད་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྩ་གཅིག་པ་ལས། ནམ་མཁའ་རྩོམ་དེ་དབུས་སུ་བསམ།¹ ཞེས་པས་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་ལ། དེའི་ནམ་མཁའ་དེ་དབུས་ཞེས་པ་ནི། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ནམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་
དབུས་གནས་པར།² ཞེས་པ་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྟོན་
པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་དུ། ནམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་དབུས་གནས་
པར། ཞེས་བྲ་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་ལ་གནས་པའོ།³ ཞེས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཁམས་དེ་ཆོས་འབྱུང་དང་དོན་
གཅིག་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱིབས་བྲུ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དུ་བསྐྱོམ་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བ་ནི་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོར་མི་ཤེས་པ་དག་ལ་འབྱུང་བ་བདེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
ཙ་རྒྱུད་དུ་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་ནམ་མཁའ་
ཁམས་ཀྱི་དོན་ལྟ་བུར་བཞེད་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་མར། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད། །སྤྲས་པ་
དེ་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་འདོད་པས། །ཡང་དག་གསུངས་པས་གང་
གསུངས་པ། །མགོན་པོ་ཁྱེད་ལ་གསོལ་བར་འཆལ།⁴ ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། ཙ་རྒྱུད་དུ་སྤྲས་
པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱི་བ་ལྷ་བརྩ་ཙ་གསུམ་ཅན་ལྟས་པའི་སྐྱབས་སུ། ཆོས་འབྱུང་བ་
ནི་རི་ལྟར་བསྐྱོམ། ཞེས་ལྟས་པའི་ལན་དུ། སྤྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །བྲུ་གསུམ་དུ་ནི་
རྣམ་པར་བསྐྱོམ།⁵ ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཆོས་འབྱུང་དབྱིབས་རི་འདྲ་བའི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྐྱོམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ སྟོག ༩༡༡ ཟླང་། ༡༤

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ སྟོག ༣༠༣ ཟླང་། ༡༣

3 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ སྟོག ༡༡༤ ཟླང་། ༤

4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ སྟོག ༡༡༤ ཟླང་། ༡

5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ སྟོག ༡༤༣ ཟླང་། ༡༦

དེས་ན་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་ནི་ཟུར་གསུམ་པ་གྱེན་དུ་ལངས་པ་ཟུར་ཕྱ་བ་འོག་ཏུ་ཟུག་
 ཅིང་། ཟུར་གཉིས་སྟེང་ན་གནས་པ། ཤེས་རབ་མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཁོག་པ་སྟོང་པ་སྟེ།
 དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་སྟེགས་ཕྱ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་སར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་ལས་ཆུང་བ་
 དང་། སྟོང་རྗེ་རྒྱས་སུ་སོང་བ་ནི་མོས་སྟོང་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
 དང་། བྱ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྐོ་གསུམ་མཆོན་པ་ཡིན་པར་ཤུག་པས་བཤད་ལ། རྒྱུད་
 གྱི་མ་ལས། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ཡིས་ནི་ཟུར་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེ་རྗེ་
 རྗེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མཆོན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་གཞིའི་སྐབས་སུ། རྗེ་རྗེ་བཙུན་
 མོའི་རྩ་ག་ལ་བཞུགས།² ཞེས་པའི་དོན་ཡིག་དོན་དང་སྐྱེ་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་
 པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གཞུང་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་གང་གི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་འབྱུང་
 དེ་བཙུན་མོའི་རྩ་གའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། འདིས་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་
 ལེན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ཆོས་འབྱུང་བྱ་གསུམ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་
 དགོས་པ་ཆེས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །

དེ་ཡང་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལྟེ་དབང་པོས་ཁུས་པ་ཞེས་བྲ་བ་ལས། ཨེ་ནི་ཤེས་རབ་
 ཉིད་ཀྱང་ལ། །ཤ་ནི་རབ་དགའི་བདག་པོ། །ཐིག་ལེ་མི་ཤེགས་དེ་ཉིད་དེ། །དེ་ལས་ཡི་གེ་ཉིད་ཀྱང་
 སྐྱེ། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡི་གེ་གཉིས། །དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བྱེད་འགྱུར། །འགྲོ་བ་གང་གིས་ཡི་གེ་གཉིས། །མི་ཤེས་རྟག་
 ཏུ་འདོན་པ་དག། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལས། །ཕྱི་རོལ་སྟོར་སྤངས་ཐུབ་པ་བཞིན། །ཨེ་
 མི་ཡིག་གཉིས་སྐྱེ་མ་ལ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འདིར་བཞུགས་པས། །དམ་ཆོས་བསྟན་པའི་
 ཐོག་མར་ནི། །ཨེ་མི་དེ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་བས་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་ཡི་བདག། །གལ་ཏེ་རྟག་པའི་
 གནས་འདོད་ན། །ཡིག་གཉིས་སྐྱེ་མ་འདྲ་བྱ་ཞིང་། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲ་མར་གྱིས།³ །ཞེས་སོགས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༥༤༩ གླེང་། ༡༩

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༥༥༩ གླེང་། ༥

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༥༤ གླེང་། ༤ རྟེན་དུ་བླངས།

གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་མེ་གཞན་ཡང་དུ་མ་ལས་ཨེ་ཨྲི་ཡི་གེ་གཉིས་སྟེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཞི་ད་
བུའི་གཞན་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཨེ་ཨྲི་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་པར་ཤེས་ན་
རྒྱུད་དོན་རྫོགས་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཕྱིར་ཨེ་ཨྲི་ཡི་གེས་མཆོན་པའི་དོན་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྲི་མང་པོ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཨེ་ཡིག་གིས་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཨྲི་ཡིག་གིས་དེ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་
པར་སྦྱར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་འབྲ་བ་དེ་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྲི་རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་
འབྱུང་གི་ཟུར་གསུམ་གྱིས་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་བ་
ཉིད་མཆོན་པར་བྱེད་ལ། ཆོས་འབྱུང་དེ་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་གའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པས་ཨྲི་ཡིག་གི་དོན་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་བསྟོམས་པས་ནི། རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་གནས་ལུས་འཁོར་ལོངས་སྟོང་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་སྟོན་ལ།
མདོར་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྦྱུལ་པའི་
རྣམ་འབྱུལ་ཡིན་པས། སྐགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ།
གསང་བ་བྱུབ་པ་ལས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་འབྱུང་
བྱེད། །རྣམ་དག་ཤེས་རབ་ལུས་ལ་འབྱུང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གནས་ཞི་བ། །ལྷ་ཨྲི་ཆོས་
འབྱུང་མི་འགྱུར་བ། །སངས་རྒྱས་དེ་ནི་བདག་གིས་བསྟོན། །ཨེ་ཡི་ཆ་བྱེད་བཟང་པོ་ལ། །དབུས་
སུ་ཨྲི་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །བདེ་བ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ། །སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་
ཏོག་ཤེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་འབྱུང་མི་འགྱུར་ཞི་བ་ཉིད། །ཤེས་རབ་རང་གི་དངོས་དེ་
མིད། །ཀུན་ཏུ་ལྷ་ཨྲི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །སྟོས་པ་མེད་ཅིང་དག་པ་ལས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པར་སྦྱུལ། །མཆོག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་རྣམ་དག་གང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བྱུག་བྱས་པ། །བཞི་ད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་ག། 36 ཞོག 12 ཟེང་། 2

མིན་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རྣམ་འབྲས་ཡིན།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་གནད་
ཤེས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། མཚོད་པ་སོགས་ནི་དེ་དག་མི་ཤེས་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་
མཚོད་པ་སོགས་ལས་ཆེས་ཆེར་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་
ཚུད་པར་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་ཆོས་འབྱུང་གི་ཁ་དོག་ནི་དགྲིལ་མཚོག་རྩོམ་ཐོང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཁ་དོག་
དཀར་པོར་བཤད་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་གཞུང་ཁ་ཅིག་
ལས་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་རྩ་གཞི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་དཀར་
དམར་དེས། བྱག་རྒྱའི་བསྐྱར་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྩར་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
མཚོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་དོག་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱོམས་པའི་ནང་གི་དབྱས་སྤྱོད་རྩོམ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡབ་སྲས་ཀྱི་
གཞུང་ནས་དངོས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་བ་ལ་བསམས་ནས། བོད་ཀྱི་སྤྲེལ་ཁ་ཅིག་གྱུར་
བསྐྱེད་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྐྱོམ་བྱ་ལ་སྤྲོ་ཆོགས་རྩོམ་ཐོང་གི་དཀར་བསྐྱེད་
ན། སྤྱི་བྱ་ལ་བསྐྱེད་དེ་བས་གྱུར་འོང་དོན་མེད་པས། བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།

སྤྱི་བྱ་ལ་འང་བསྐྱེད་དོ་སྟེ་ལྟར་ན། སྤྱི་བྱ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ས། རྒྱུད་དང་མདོར་བྱས་ལས། རྣམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཆོས་འབྱུང་
དང་། དེའི་དབྱས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་དེ། རྩོམ་ཐོང་བ་ལས། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་ནས་མཁའི་
ཁམས་ནི་ཆོས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་དབྱས་ནི་བསྐྱེད་པ། །དེར་གནས་པའི་རྒྱུད་དང་མེ་དང་རྩ་དང་སའི་
དགྲིལ་འཁོར་བཞི་འབྲས་པར་གྱུར་པས་སའི་ཆ་སྤྲོ་ཆོགས་རྩོམ་ཐོང་འོ་པོར་བསྐྱེད་ནས། དེའི་སྟོང་དུ་
སྤྱི་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སྤྱི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་འདིར་བསྐྱེད་པར་
སྤྲོ་ཆོགས་རྩོམ་ཐོང་ཞེས་པ་ནི་ཆེར་འབྲས་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡབ་སྲས་ཀྱི་འང་དགོངས་པར་
བྱེད་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་ཐོག་གིས་སྤྱི་བའི་ཐོག་སྤྱིར་ལ་གཞུང་ཆོད་ལྟར་དག་

1 བསྐྱེད་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ་ 36 ཞོག་ 9 ཟེ་ 3 ཅེས་ 9

ནས་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ། བདེ་མཆོག་སྟོན་འབྱུང་ལས། ཐེག་གི་མཆོན་མ་དུག་ཅུ་བཞི། །དེའི་ལ་
འཁོར་ཐེག་གི་མཆོན་ཉིད་དེ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་ཆུང་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པ་དང་།
སྟོན་དཔོན་སྐུ་བྱང་གིས་འདུས་པའི་དེའི་ཆ་གཉི་ལྷ་པ་ལས། ཐེག་སྐྱེད་དེའི་ལ་འཁོར་ཉིས་འགྲུར་
ཏེ། །སྟོན་མིན་དེ་བཞིན་སྤྲ་བ་མིན།² །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་སྐྱེད་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་པའི་
ཕྱོགས་གཉིས་སོ། །འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་སྐྱེད་ཀྱི་ཆད། ཆད་ལྷན་གྱི་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་གྱང་མ་
བཤད་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དེའི་ལ་འཁོར་ལས་ཉིས་འགྲུར་དུ་ཆད་ལྷན་དག་གིས་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་ཐེག་སྐྱེད་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་པ་ནི། ཅ་ཐེག་ནས་ཅ་ཐེག་གི་བར་དེའི་ལ་འཁོར་དངོས་
གཞི་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྩ་ཅེ་ནས་རྩ་ཅེའི་བར་ལ་ཉིས་འགྲུར་དང་། ཆ་ཆུང་གོ་
དུག་པ་ནི་དེའི་ལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་
ཀྱི་བར་ཉིས་འགྲུར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་པ་ནི། ཉ་བབས་དབངས་སུ་
སྟོ་ཆད་གཅིག་དང་ཆོས་འཁོར་རྩ་ཅེ་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོ་ཆད་གཅིག་སྟེ་སྟོ་ཆད་གཉིས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་པ་ནི་ཉ་བབས་དབངས་སུ་སྟོ་ཆད་གསུམ། ཆོས་འཁོར་
རྩ་ཅེ་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོ་ཆད་གཅིག་སྟེ་སྟོ་ཆད་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། བད་རྩ་ལ་ཆ་ལྷན་
གཉིས། རྟོར་རྩ་ལ་ཆ་ལྷན་གཉིས། མེ་རི་ལ་སྟོ་ཆད་གཅིག་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་དེ་དག་གི་
ཞེང་ཆད་དུ་དུར་ཁྱོད་མེད་པ་ལ་ཆད་ལྷན་སྤྲུལ་གྱང་མ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་
གི་ཆེ། དེའི་ལ་འཁོར་གྱི་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ལ་སྟོ་ཆད་བཅུ་གཉིས། མདའ་ཡབ་
ཕན་ཆད་མེ་རིའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ལ་ཕྱོགས་རེར་སྟོ་ཆད་དུག་དུག་སྟེ་སྟོ་ཆད་ཉེར་བཞི་ཆ་ཆུང་གོ་
དུག་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་དཔོན་སྐུ་བྱང་གིས། བྱམ་པ་ཀ་བའི་སྟེང་གནས་པ། །ཉ་བབས་སྟོ་ཡི་སྤྲུལ་
འགྲུར་ཏེ།³ །ཞེས་ཉ་བབས་དབངས་སུ་སྟོ་ཆད་གསུམ་མ་ཐེག་སྐྱེད་དེའི་ལ་འཁོར་གྱི་ཉིས་འགྲུར་དུ་
བཤད་ལ། དེའི་ཆེ་བད་རྩ་མེད་ན། མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ལ་སྟོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་

1 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༩༩༣ ཟླ་དང་། ༩༠

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༡༡ ཟླ་དང་། ༡༩

3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༩ ཞོག ༣༡༡ ཟླ་དང་། ༡༡

བ་ལ། མདའ་ཡབ་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་སྟོགས་རེ་ལ་སྒོ་ཆད་ཕྱིད་དང་དྲུག་དྲུག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཤར་བྱུང་གི་མེ་རི་ནས་མེ་རིའི་མཐའི་བར་གྱི་ཐེག་སྐྱད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིས་འགྲུར་དུ་སྒོ་ཆད་
གཅིག་གིས་མ་ལོངས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བ་དཔོན་སྐྱ་བྱང་གིས། ཐེག་སྐྱད་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འགྲུར་
ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་པས། སྐྱ་བྱང་ལ་གྲོལ་བའི་སྙིང་ཁམས་
བསྐྱེད་པར་མི་སྒོ་བས་ན་པར་གདོན་མི་བ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

དེ་ནས་པར་འདི་ལྟེ་བར་སྐྱ་ཆོག་ས་རྩོམ་དེ་རྩོམ་བའི་དོན་དུ་ཐོག་མར་འབྱུང་བ་བཞིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། རྩོམ་གཉིས་ས་ཐོན་ཡི་ལས་བྱུང་། །རྩོམ་གཉིས་དང་ཡང་
དག་ལྟོ། །རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ། །རྩོམ་གཉིས་ས་ཐོན་རི་ལས་བྱུང་། །རྩོམ་གཉིས་
དང་ཡང་དག་ལྟོ། །མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །དེ་ཡི་སྙིང་དུ་བསམ་པར་བྱ། །རྩོམ་གཉིས་
ས་ཐོན་པོ་ལས་བྱུང་། །རྩོམ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟོ། །རྩོམ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །དེ་ཡི་
སྙིང་དུ་རྣམ་པར་བསམ། །རྩོམ་གཉིས་ས་ཐོན་ཡི་ལས་བྱུང་། །རྩོམ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟོ། །ས་
ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །དེ་ཡི་སྙིང་དུ་བསམ་པར་བྱ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྩོམ་སེམས་
དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་ཡི་གེ་ཡི་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ས་ཐོན་ཡིན་ལ་རྩོམ་སེམས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རིའི་
ལོགས་གཉིས་སུ་རྩོམ་རེ་རེས་མཐའ་བརྟེན་པ་དག་གི་ས་ཐོན་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞི་ཡང་སྐྱུན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཞི་ཡི་རོ་བོར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་དུ་ལེན་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྩོམ་གྱི་ལས་སྐྱེས། །ནམ་
མཁའ་རྩོམ་རིའི་དབྱུང་སུ་བསམ། །ཞེས་པས་བསྐྱུན་པར་མདོ་བསྐྱེད་དང་རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
ཐབས་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་ལས། རྣམ་མཁའ་རྩོམ་རིའི་དབྱུང་དེར་
རྒྱུད་ཅིང་གནས་པར། དཀྱིལ་འཁོར་རྩོམ་གྱི་ལས་བསྐྱེད་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རྩོམ་གྱི་ནི་སྐྱུན་
ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ་

1 བསྐྱུན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 36 ཞོག་ 4 ཟེང་། 16

2 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 47 ཞོག་ 406 ཟེང་། 12

བཅོ་ལྔ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་
དག་བསྐྱུས། །རྩོམ་པ་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྩོམ་པ་སྐུ་ཐུག་པས་
ཡས་ཡུག་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཆར་བསྐྱུས་པ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབའ་ཞིག་བསམ་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་དང་། རྩོམ་པ་གཞི་ཞེས་པ་ནི་སྣ་ཆོག་གས་རྩོམ་
རྩོམ་པ་ལས་ཡུག་ལྟེ། འཕགས་པ་སྐྱུ་བྱང་གིས། ཏྲ་བབས་རྩོམ་པ་ཆེ་མོ་ཅན། །ཞེས་གྲི་བྲུ་ལ་སྣ་ཆོག་གས་
རྩོམ་པ་ལས་ཡུག་ལྟེ། །དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལས་སྣ་ཆོག་གས་རྩོམ་
བསྐྱེད་པ་དེ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ཞི་བ་རྩོམ་པ་ཆེ་མོ་ཅན་འདོད་ན། །བསྐྱུ་བ་དག་ཀྱང་
རབ་ཏུ་བྱ། །ཅེས་གསུངས་པ་དེས་བསྐྱུ་བར་མདོ་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱོན་གསལ་གྱིས་
ནི་དེའི་དོན་སྐྱུ་ཐུག་པས་བསྐྱེད་པའི་བྱུ་བྱི་མཐར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱུ་རང་གི་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའི་
དོན་ཏུ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཆེ་མོ་ཅན་འདོད་ན། འདྲ་བ་ཏུ་མ་བསྐྱུ་བྱེད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། ཡབ་སྲས་དག་གིས་དོན་སྣ་ཆོག་གས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བར་མི་
བསམ་ལ། མདོ་བསྐྱེད་ལས་སྣ་ཆོག་གས་རྩོམ་པ་ཆེ་མོ་ཅན་འདོད་ན། དགོངས་པ་ལུང་སྐྱོན་
ལས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་མེ་ཉླ་གི་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་དེས་དོན་བཤད་པའི་སྐྱུ་བས་
སྐྱུ་ཞི་བ་རྩོམ་པ་ཆེ་མོ་ཅན་འདོད་ན། །བསྐྱུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་བྲངས་ནས་
བཤད་པ་ལས་འདིའི་དེས་དོན་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དགོངས་པ་ལུང་སྐྱོན་ལས།
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྐྱུ་སོགས་ཏེ། །དབང་ཆེན་སོགས་པར་འདི་སྐྱུར་རོ། །དངོས་མེད་གོ་འཕང་
ལ་འགོད་པས། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱུར་སྐྱུར་བ། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་དངོས་སུ་མེ་ཉླ་བཞིའི་

- 1 བསྐྱུ་བྱེད་པ་དེ་ལ། ༡༥ ཞོག ༡༠༡༡ ཟླ་ ༣༠
- 2 བསྐྱུ་བྱེད་པ་དེ་ལ། ༡༥ ཞོག ༥ ཟླ་ ༡༥
- 3 བསྐྱུ་བྱེད་པ་དེ་ལ། ༡༥ ཞོག ༥༢ ཟླ་ ༣
- 4 བསྐྱུ་བྱེད་པ་དེ་ལ། ༡༥ ཞོག ༣༡༡ ཟླ་ ༡༥
- 5 བཀའ་འགྲུལ་དེ་ལ། ༡༡ ཞོག ༤༡༠ ཟླ་ ༣༡
- 6 བཀའ་འགྲུལ་དེ་ལ། ༡༡ ཞོག ༤༤ ཟླ་ ༤
- 7 བཀའ་འགྲུལ་དེ་ལ། ༡༡ ཞོག ༤༡༠ ཟླ་ ༣༠

མཆོད་པའི་ངེས་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཞི་བ་དོན་རྗེ་འཛིན་འདོད་ན། །བསྐྱུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་
 ཏུ་བྱ།¹ ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ཡང་འདི་དང་དོན་འབྲས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་
 བ་ལྷུང་སྟོན་དུ། ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་སོ་དེ་བཤད་བྱར་དངོས་སུ་བཞོད་པ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 འཆད་བྱེད་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་དེའི་དོན་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ས་སྤྱང་སྤྱན་མ། རྩ་སྤྱང་སྤྱ་མ་གྱི། །མེ་སྤྱང་གོས་
 དཀར་མོ། སྤྱང་གི་སྤྱང་སྟོལ་མ་སྟེ། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ལྷ་མོ་བཞིའི་སྤྱང་སོ་སོར་བརྒྱ་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད། ཟབ་མོ་དོན་རྗེ་བསྐྱེས་པའི་མན་རག་གིས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་
 བར་བསྐྱས་ནས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས། དངོས་མེད་གོ་འཕང་འོད་གསལ་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལ་སྤྱ་ཆོགས་དོ་
 རྗེ་བསྐྱེད་པའི་ངེས་དོན་ཏེ། དེ་འབྲས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷུང་ལྟོག་པའི་སྟོ་
 ཉན་དབྱེ་བ་ཡོད་པས། སྤྱ་ཆོགས་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དག་པར་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་ནི་ལམ་
 དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡང་ཡོད་དོ།།

དེ་འབྲས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་དར་
 བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ངེས་དོན་དེ་འབྲས་པ་མཆོན་པའི་སྤྱད་དུ་འདྲིར་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྟེན་དུ་སྤྱ་ཆོགས་དོ་རྗེ་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྤྱོན་གསལ་ལས་འབྱུང་
 བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་མོ་བཞི་དང་སྤྱར་བའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་འབྲས་པའི་
 ངེས་དོན་ཟབ་མོ་མཆོན་པ་མ་གོ་བར། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལྷ་མོ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་དཔལ་
 ལྷན་ཆེ་བས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བོར་ནས། ཡབ་སྐུ་དང་ཙུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་གིས་ཀྱང་མ་
 བཤད་པའི་བ་དན་དང་མེ་འབར་བ་དང་བྱམ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་སྤྱ་ཆོགས་
 སྟོལ་པ་དང་། སྤྱང་གིས་མེ་སྤྱར་མེས་རྩུ་ཁོལ། རྩས་ས་བཞུ་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཞེས་སོགས་
 ཉན་གྱི་སྤྱད་རིམ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་དོན་མེད་པའི་སྟོས་པས་རྒྱུད་དོན་མི་ཤེས་པ་གསལ་བར་
 མ་བྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་འདྲིར་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྟོད་ཆགས་པའི་དུས་སུ་སྤྱང་

1 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༠ ཟེང་། ༢༡

དང་ཆུ་དང་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ན། སྤྱང་གཞི་ལ་
མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་འདིར་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱང་གཞི་ལ་
མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ལོགས་སུ་ཆགས་པ་མེད་ཀྱང་། ཆུའི་ཁམས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་ཆུའི་
སྤྱང་རིམ་སྤྱིས་མ་ལྟར་བསྐྱའ་བར་གྱུར་ནས་ལོགས་པར་སྤོན་ཏེ་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ལ་ནི་
མེས་སྤོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མེད་
ཁམས་མི་གསལ་བའི་ཆུའི་གྱིས་བྱུང་ནས་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱོམ་པ་དང་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་སྤྱང་གཞི་མེད་པའི་སྤོན་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་
ལས། མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཆོགས་རྩི་རྩི་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་ལྟེ་བར་ཡི་གེ་རྩི་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྤོན་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། རྣམ་མཁའ་རྩི་རྩི་
དབུས་གནས་པར། །དཀྱིལ་འཁོར་རྩི་རྩི་ཀྱན་ལས་སྤྱེས། །རྩི་རྩི་སྤོན་ནི་འཕྲོ་བསྐྱེད་པ། །དེ་རུ་ཡི་
གེ་རྩི་བསམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་རྩི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་བཤད་
པ་འདི་འདྲ་དང་། ཀྱི་རྩི་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་གཞན་ཁ་ཅིག་ཏུ་འཁོར་ལོ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་ཏུ་རྣམ་སྤྱང་གི་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་སྟེ།
འཁོར་ལོ་རྣམ་སྤྱང་གི་བྱུག་མཆོན་དང་། རྩི་རྣམ་སྤྱང་གི་ས་བོན་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་མཆོན་དོན་
ཡང་། སྤྱང་གཞི་ལ་སེམས་ཅན་གནས་པའི་རྟེན་སྣོད་ཡིན་ལ། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི་ཕྱང་པོ་ལྔའི་
ནང་ནས་གཞུགས་ཕྱང་ཡིན་པ་ལྟར་སྤྱོད་བྱེད་ལ་ཡང་། ལྷ་དགོད་པའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་
པས། དེ་ཉིད་ཕྱང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་གཞུགས་ཕྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བཞག་པའི་རྣམ་
སྤྱང་གི་ས་བོན་ནས་བྱུག་མཆོན་ནས་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམ་སྤྱང་གི་རོ་བོར་སྐྱོམ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩི་རྩི་སེམས་དབའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། རྩི་བསྐྱོམ་པ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་
གོང་དུ་བྱངས་མ་ཐག་པ་འདི་ཉིད་དང་སྤྱར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྩི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་

1 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༣༩ ཟེང་། ༡༩

2 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེག ༡༡ ཞོག ༩༡༠ ཟེང་། ༡

ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོ་བསྐྱེད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་རྩི་གི་གནས་བསྐྱེད་སྟེ།¹ ཞེས་པ་
དང་སྦྱར་ཏེ། གནས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་རོ།།

དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི་སྟོད་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲེང་གི་རི་སྤྲིང་སོགས་
དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་ཡང་སྦྱང་གཞི་ལ་སྤྲེང་གི་
རི་སྤྲིང་སོགས་ཆགས་པ་སྦྱི་ཅམ་དང་། འདིར་སྦྱང་བྱེད་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཆོས་
མཐུན་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། རི་སྤྲིང་སོགས་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་རྟ་བབས་སོགས་རེ་རེ་ནས་འབྲ་
ཆོས་སྦྱར་བ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནས་མ་དག་པའི་སྟོད་སྦྱང་བའི་
དོན་ནི། སྦྱབ་པ་པོས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པས་ད་ལྟའི་མ་དག་པའི་སྟོད་འདི་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་བསྦྱར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་མ་དག་པའི་སྟོད་ལ་འོངས་སྦྱང་བའི་རུས་པ་
སྦྱངས་ནས། ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འོངས་སྦྱང་བའི་རུས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྩོགས་
རིམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རྩི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་
དུ་འོངས་སུ་རྩོགས་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཆད་རིམ་གྱི་ཞིང་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་དང་།
མཆོན་ཉིད་རིམ་གྱི་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་
རིམ་དུ་གྱི་བ་ཡང་། ལྟའི་སྟོ་ནས་བཞག་པ་དང་། སྒྲིབ་བདག་གི་སྟོ་ནས་བཞག་པའི་རྩལ་གཉིས་
བཤད་དེ། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་ལྷག་པར། ལྷགས་དང་སྦྱ་དང་གསུང་གི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁྱ་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་ལྷག་དང་། ཉི་ཤུར་གསུངས་པ་དང་།
གྲུང་ལས། རོ་རྩེ་ཅན་གྱི་ཁྱ་གསུམ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱ་བཞི་པ། །ཁྱ་ལྔ་པ་ནི་སྤང་
བྱེད་ལའོ། །གར་དབང་ལྷག་གི་ཁྱ་ལྷག་པ། །རྟ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་ཁྱ་བརྟན་པ།² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རིགས་སོ་སོ་ལ་ཆད་རིམ་པ་ཅན་དུ་གྱི་བར་བཤད་པ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་རོ་རྩེ་སྤང་བར་རྒྱུད་བངས་
པ། འཁོར་ལོ་བསྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཀུན་ནས་དབག་ཆད་མཐའ་བྱ་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་རབ་དུ་

1 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཤོག ༣༠ ཟེང་། ༡༥

2 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༩༠ ཤོག ༤༡ ཟེང་། ༡༦

བྱི་བར་བྱ། །མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་སྤྱི་ལོ་ཡི། །སེམས་རྣམས་ཡང་དག་བསྟན་ནས་ནི། །འདོད་
པས་ཆད་ནི་བྱས་ན་ཡང་། །ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །རང་གི་འདོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱན། །ལག་པའི་མཐེལ་དུ་བྱིས་བྱས་ནས། །བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་དོན་བྱེད་དེ། །ས་སྤྱིང་
སོགས་སུ་སྤོས་ཅི་དགོས།¹ །ཞེས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཆེ་ཆུང་ངེས་པ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་
ལ། སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་གིས་ཀྱང་། སྤྱགས་པས་སྟོབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་། །རྩེས་སུ་བསྟན་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་དེ། །ཁྱ་གང་བ་ནས་བཅུམས་བྱས་ནས། །ཁྱ་སྟོང་བར་དུ་བྱི་བར་བྱ།² །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། སྟོམ་འབྱུང་ལས། ཁྱ་བྱེད་སོགས་ནས་ཡང་དག་བཅུམས།³ །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས། སེམས་ཅན་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཆད་ལ་སོགས་པ་ངེས་བཤད་
ཀྱི། །ཐབས་ཤེས་ལས་འབྱུང་དངོས་བྱུ་བ་ལ། །ཆད་སོགས་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ།⁴ །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། བྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་དགའ་བའི་བསམ་ཏེ་དང་བསྟན་ནས་གསུངས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཆེ་ཆུང་
གི་ཆད་འདི་ཅུང་འབྱི་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

བསྟོམ་པའི་ཆད་ནི། རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དབག་ཆད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཅུ་དུ། །འཁོར་
ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པར་བྱ།⁵ །ཞེས་དང་། དབག་ཆད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཅུ་དུ། །བྱ་བཞི་ཤིན་
ཏུ་མཛེས་པ་ཡི། །མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་བ། །གསལ་ཞིང་རང་བཞིན་བྱི་མ་མེད།⁶ །ཅེས་
དབག་ཆད་བརྒྱ་དང་དབག་ཆད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཅུ་དུ་ཡང་བསྟོམ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མཆོད་
རྟེན་ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་མཆོད་རྟེན་དང་འབྲ་བས་མཆོད་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པར་སྟོན་
གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་། །ཁ་ཅིག་འབྱུང་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུམ་བཞི་དག་པས་རིན་ཆེན་སྣ་
བཞི་པ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དབལ་ལྷན་རྒྱ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཡུམ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྟོམ་པར་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། 34 ཞོག 14 ཟེང་། 2

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། 34 ཞོག 32 ཟེང་། 3

3 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། 24 ཞོག 133 ཟེང་། 4

4 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། 32 ཞོག 2043 ཟེང་། 22

5 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། 12 ཞོག 222 ཟེང་། 6

6 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། 12 ཞོག 222 ཟེང་། 6

བཤད་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་མྱི་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་གོ་བར་གང་ནས་
ཀྱང་མ་བཤད་པའི་མོ་ཆོད་ཀྱི་དག་པ་སྤར་བའོ།

གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་རྩི་ལྟ་བུར་གྱི་ཞིང་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། མདོར་བྱས་
ལས། ཟུར་བཞི་དང་ནི་སྒོ་བཞི་དང་། །རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མཛེས་བྱས་པ། །ཐིག་བཞི་དང་ནི་
ཡང་དག་ལྟ། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །བ་བ་བ་བ་བྱེད་པ་དང་། །རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་བྱེད་
བརྒྱན། །སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུང་མཆོམས་རྣམས་སུ། །རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱས། །བྱམ་པ་ཀ་བ་
རྩི་རྩི་ཆེ། །བྲེ་ལ་བྲེ་ནི་རིས་བཞིན་གནས། །བ་དན་བྲེ་ལ་བྲེ་མཛེས་བྱས་ལ། །རྩི་ཡབ་ལ་སོགས་
རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། འོད་མེད་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་
བར་བཤད་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འོད་
མེད་ནས་སྤྱ་ཆོགས་རྩི་རྩི་བར་བཤད་པ་དང་། རྟ་བབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི། འོད་མེད་ཞེས་པ་མེ་ཁ་དོག་སྤྱ་ལྟ་བུ། བྱི་རོལ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱན་ཏུ་འབར་
བ། གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བལྟ་བར་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་བ་དང་གྲུང་ལ་སོགས་པ་
ནི་སྤར་བཤད་ཅིང་། ཚུའི་རྩི་རྩི་སྤར་ཡོད་ཀྱང་འོད་གསལ་ཏུ་བརྒྱག་ནས། སྤར་འོད་གསལ་ལས་
བཞེངས་པའི་ཆེ་ཟུར་ཏུ་མ་བྱས་པའོ། །འོད་མེད་གི་ནང་གི་བརྒྱ་ནི་སྤྱ་ཆོགས་རྩི་རྩི་གཞི་ཡིན་ཏེ།
བརྒྱ་དེའི་ལྟེ་བའི་ཁ་དོག་ནི་སྤར་སྤྱ་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མའི་བར་མཆོམས་ཀྱི་གེ་སར་ནི་སེར་པོ། འདབ་
མ་རྣམས་ནི་ཁ་དོག་སྤྱ་ཆོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལས་བཤད་ལ། བརྒྱ་དེའི་ལྟེ་བའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་
ཏུ་སྤྱ་ཆོགས་རྩི་རྩི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྩི་ཅེ་ནས་ཕྱོགས་ཅིག་ལོས་ཀྱི་རྩི་ཅེ་བར་ཀྱིས་ནོན་པའི་ཁ་
དང་ཆད་དོ། །སྤྱ་ཆོགས་རྩི་རྩི་རྩི་ལྷངས་ནི་ཕྱོགས་རེར་རྩི་གསུམ་གསུམ་སྟེ་རྩི་བརྒྱ་གཉིས་མ་དང་།
ཕྱོགས་རེར་རྩི་ལྟ་ལྟ་ཡོད་པའི་རྩི་ཉི་ཤུ་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་ལས་འདིར་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་
ལ། ཁ་དོག་ནི། རྩི་མེད་ཏུ་སྤྱ་ཆོགས་རྩི་རྩི་ལྟེ་བ་ནི་ནག་པོ་འཕྲ། ཡང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་གཙོ་
བོའི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱ་བར་བཤད་པའོ། བྱི་མ་ནི་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་དང་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་
གཉིས་མཐུན་ན་དེས་ཆོག་ལ། གསང་འདུས་འཇམ་རྩི་རྩི་བྱ་ལྟེ་བ་རིགས་བདག་ཡིན་ཀྱང་

གཙོ་བོའི་སྤྱི་མདོག་གྲུར་ཀྱམ་མདོག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི། རིགས་བདག་དབང་བཅན་པར་བྱ་སྟེ།
སྤྱི་ཚོགས་རྫོང་མེའི་ལྷོ་བ་ནག་པོར་བྱ་དགོས་སོ།།

འདིར་ནི་གཙོ་བོ་དང་མཐུན་པར་ནག་པོའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་རྩེ་ཁ་དོག་ལ། སྤང་བར། དབྱས་
ཀྱི་རྩ་ནམས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནམས་ནི་
དེའི་སྒོ་དག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ། །རྩ་ལྡ་པ་ལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་དང་
དབྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་སྟེ་རི་ལྷར་རིགས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་། རྩ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ཤར་
ཀྱི་དབྱས་རྩ་དཀར་པོ། དེའི་ཁ་ནང་ལྟའི་གཡས་ལྷང་གཡོན་སེར། རྩ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་དེའི་སྟེང་གི་རྩ་
དབྱས་ཀྱི་མི་བསྐྱེད་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོག་སྟོན་པོ། འོག་རྩ་ནི་ཅུབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་མདོག་དམར་པོར་བྱ་ཞིང་། ཕྱོགས་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་ཅི་རིགས་པར་རིགས་བསྐྱེད། །སྤང་
བར་ཡང་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་
གོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཏུའོ། །ཞེས་གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་བཞོད་པ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་སྦྱབ་ཐབས་གཙུག་
ནོར་སོགས་ན་ཡོད་དེ། ཤར་ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩེ་ཕྱོགས་
མདོག་ལ་གཙོ་བོ་བདེ་མཆོག་ཞལ་བཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཀྱི་ཕྱོགས་མདོག་ལྟར་བྱེད་པའི་
ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།

སྤྱི་ཚོགས་རྫོང་མེའི་ལྷོ་བའི་དབྱིབས་ནི་བྱ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། རྩ་ཆད་ནི། སྤང་བར། རྩ་
ཚོགས་རྫོང་མེའི་ལྷོ་བ་ནི་སྒོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷོ་བའི་ཕྱོགས་དེའི་ཞང་
ཆད་སྒོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། ལྷོ་བ་ལས་འཛོན་པའི་རྩེ་སྤིང་ནི། ཐེག་སྤྱད་ཆ་ཐུན་གོ་བྱུག་པ་
དང་རྩ་བའི་དབང་ས་སྤྱི་ཚོགས་མའི་ཕྱོགས་ལ་རྩ་སྒོ་ཆད་བཞི་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་སྤྱད་ཆ་
ཐུན་རེ་བཞི་པ། རྩ་བའི་དབང་ས་སྤྱི་ཚོགས་གཅིག་མ་ལ་ནི་རྩ་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཡིན་ལ། ལུགས་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༩༩ སྤང་། ༡༩

2 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༩༡ སྤང་། ༡

3 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༩༥ སྤང་། ༣

དེ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྤངས་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྟ་ཏྲ་བའི་སྐྱོ་ཆད་གསུམ་མ་དག་ལ་རྩ་ཏེ་རེའི་
 སྤྲོད་ལ་ཆ་རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་ཏེ་ཡིན་ཞིང་། རྟོགས་ཀྱི་རྩ་ཆམས་དང་དབྱུས་རྩ་ཏེ་ཐུང་མཉམ་ཡང་།
 རྟོགས་རྩ་ཆམས་ཀྱིས་དབྱུས་རྩ་ལ་ཟུག་པའི་ཆེ་ཆ་ཐོན་གཉིས་ཅེར་མ་སྐྱེ་བ་པའི་ཆ་ཐོན་གཉིས་
 གྲུག་པའི་ཆ་ལ་སོང་བའོ། །དེ་བས་ན། འགམ་ལོགས་སྐྱོ་དང་མཉམ་པ་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་
 ཐེག་ཀ་བའི་ཅེ་ནས་འཛོན་པ་དང་། འགམ་ལོགས་སྐྱོ་དང་མི་མཉམ་པའི་རྟ་ཏྲ་བའི་སྐྱོ་ཆད་གསུམ་
 མ་ཆམས་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ཐེག་དང་དབྱུངས་ཀྱི་ཐེག་གི་ཅེ་ནས་བསྐྱོར་བ་ལ་རྩ་ཐེག་ནང་
 མའི་སྤྲོད་དུ་སྤྲོད་བྱ་བྱིད་ནས་ཆད་ན་ཆ་ཐོན་བཅུ་དྲུག་ཆད་ལྷག་མེད་པ་འོང་གི། །ད་ལྟ་གང་དག་
 གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ཐེག་དེ་ལས་རིང་བ་ནས་བསྐྱོར་བ་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཆད་ན། ཆ་
 ཐོན་བཅུ་དྲུག་ལས་ཆེས་རིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅོ། །

སྤངས་པ་ལས། རྟ་ཏྲ་བའི་སྐྱོ་ཆད་གསུམ་སུ་དང་དབྱུངས་ཀྱི་སྐྱམ་བུའི་སྤྲོད་དུ། རྩ་ཐེག་གྱི་ཁ་
 ལས་བྱུང་བའི་སྐྱོ་ཆེགས་དོན་རྩ་ཆམས་ནི། ཐུང་ཐད་རྟོགས་སུ་སོང་ནས་བྱིར་བྱུང་བ། དབྱུས་
 ཀྱི་རྒྱར་ཆ་རྒྱུ་གསུམ་དང་ལྷན་པ། སྤྲོད་དུ་ཆ་རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །ཞེས་རྟ་ཏྲ་བའི་དབངས་སུ་
 སྐྱོ་ཆད་གསུམ་མའི་འགམ་ལོགས་སྐྱོ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་རྩ་ཆ་རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྩ་ཏེ་ཐེག་པའི་སྤྲོད་
 ཐེག་དང་དབྱུངས་ཀྱི་སྐྱམ་བུའི་སྤྲོད་ཐེག་ལས་འདར་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། འགམ་ལོགས་
 སྐྱོ་དང་མཉམ་པ་ལ་ཡང་ཀ་བའི་ཅེའི་སྤྲོད་ཐེག་ལས་རྩ་ཏེ་སྤྲོད་ཐེག་གི་བསྐྱོར་མཆམས་འདར་མི་རུང་
 བ་ཡིན་པས་རྩ་ཏེ་སྤྲོད་ཐེག་དེ་ལས་རིང་བའི་མཆམས་ནས་བསྐྱོར་བ་ནི་སྤངས་པའི་ལུང་དེ་དང་འགལ་
 ཞིང་། རྟ་ཏྲ་བའི་དབངས་སུ་སྐྱོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་རྩ་ཆམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཆ་རྒྱུ་
 བཟུང་ཏེ་ཡིན་ལ། བསྐྱོར་མཆམས་ཀྱང་། དབྱུས་ཀྱི་རྩ་ཏེ་ཐེག་ཆ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་མཆམས་སུ་རྟོགས་
 ཀྱི་རྩ་ཏེ་ཟུག་པའི་རྩ་ཏེ་ནང་ཐེག་གི་སྤྲོད་ནས་སྤྲོད་བྱས་བཅུ་དྲུག་ཆད་འོང་བའི་མཆམས་
 ནས་བསྐྱོར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོད་རྒྱུ་ལས། ཀ་བའི་ཅེ་ནས་འཛོན་ཅེ་
 མོ། །སྐྱོ་ཆེགས་དོན་རྩ་ཆམས་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་གིས་

1 བསྐྱོར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༤༩ ཟླ་ ༡༦

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༤༤ ཟླ་ ༡༡

རྩ་བསྐྱོར་མཆམས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དེ་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཏྲ་བབས་དབངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་མ་ལ་རྩ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། སྒྲོ་ཆད་གཅིག་
 མ་ལ་རྩ་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་མར་ཁས་སྦྱངས་ནས། ཡང་རྩ་སྐྱོར་ས་དར་དབྱངས་དང་ཀ་བའི་ཐིག་ལས་
 རིང་བའི་མཆམས་ནས་བསྐྱོར་བར་འདོད་པ་ལ་ནི། སྐྱོར་ས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་མཆམས་ནས་
 རྩའི་ནང་ཐིག་གི་སྟེང་ནས་སྔད་བྱ་བྲིད་དེ་བཅའ་ན་ཆ་སྔན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས་ཁས་
 སྦྱངས་ལ་ནང་འགལ་མངོན་སུམ་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱོར་མཆམས་དེ་ལྟར་བྱས་
 །ཡང་། དབྱུས་ཀྱི་རྩ་ལ་ཆ་སྔན་གཉིས་ལྷག་གིས་མ་རེག་པར་བསྐྱོར་ན་ཆ་སྔན་བཅུ་དྲུག་པར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱོར་བ་ནི་དེ་དག་རང་གི་སྒྲ་མའི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་
 དང་སྟེང་བའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྟོང་མི་རུས་མོད་ཀྱི། ཆ་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་གི་ཆད་ལ་པན་དུ་རེ་
 བས་དེ་ལྟར་བྱེད་ན། བྲིད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་རྩོམ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཉིར་བདུན་པ་
 དང་གཉིས་འཛོམས་པར། ཉི་ཤུ་གཉིས་པའི་ཐིག་ནས་ནི། །རྩ་ཡི་ཐིག་ལ་རེག་གི་བར། །ཆ་རྒྱུད་
 བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་བྱ། ཉིར་བདུན་ཉིར་བརྒྱད་དབྱུས་དང་ནི། །དྲུག་པའི་སྟེང་ནས་བྲིད་དང་
 དབྱས། །སྔར་བཞེན་རྩ་ལ་རེག་པར་བསྐྱོར། །ཞེས་ཀྱི་རྩ་ནང་རྩ་གཉིས་ཀ་རྩ་དབྱུས་མ་ལ་རེག་
 པར་བསྐྱོར་བར་དངོས་སུ་བཤད་པ་འདི་ལྟར་མོ་བྲིད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པས་སྟབ་པར་གྱིས་ཞིག།

འདི་འདྲ་བའི་མོངས་པ་ལྟར་བྲིད་པ་ནི། ལྟན་པོ་དག་གི་བྱ་ལ་རྩ་སྔན་ཀྱི་ཁ་རྩོགས་པར་
 མཐོང་ན་མིག་སྔར་ཅུང་ཟད་མཛེས་སོ་སྟམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་དང་རང་གི་
 ཁས་སྦྱངས་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་བྲིད་དུ་བསད་ནས་བབ་ཅོལ་སྟེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་སྔར་
 མཛེས་མི་མཛེས་ལྟར་བྲིད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱང་བ་ལ་རྩ་མ་རེག་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕྱོགས་
 བཞིར་སྒྲིག་པའི་རྩ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱོར་ས་དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསྐྱང་བའི་
 ཆོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་དབྱིབས་གྲག་པ་ཅམ་ཡང་ཆེན་པོ་མེད་པར་སྔད་སྔད་ཞིག་འོང་བ་ལ་བསམ་སྟོ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཏང་བར་ཟད་དོ། །འོ་ན་རྩ་ནམས་ཀྱི་ཞེང་ཆད་རིམ་ལྟ་བུ། ལྟེ་བ་ལ་ཟུག་པའི་
 མཆམས་གང་ནས་ཡིན་སྟམ་ན། རྩ་ཆ་སྔན་བཅུ་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ནམས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ཞེང་

1 ས་སྐྱུ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་ས་གཞུང་བའི་ཆོ་གའི་ནང་གསལ།

ཆད་ལ། བྱེད་བར། དབྱས་ཀྱི་རྒྱར་ཆ་རྒྱུ་གསུམ་དང་ལྗན་པ།¹ ཞེས་བཤད་ལ། དབྱས་རྩེ་སྟོམ་ལ་རྗེ་ཙམ་ཡོད་དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། རྟོགས་རྩ་དང་འབྲ་བའམ། ལྷ་མ་སྤྲ་མ་དག་ཆ་ཆེན་གཅིག་བྱེད་པར་བཞེད་དོ། །རྩ་ཅེའི་ཞེད་ཆད་ནི་ཆ་སྤོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཁོར་ཡན་ཆད་ལ་རྩ་ཅེའི་དབངས་ཆ་སྤོན་གཉིས་གསུངས་པས། ཞེད་ལའང་ཆ་སྤོན་གཉིས་བྱས་ན་བྱིན་གྱིས་སྤ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྩ་ཅེ་ཀྱན་ནས་སྤྱ་བཞི་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། མགོའི་ཞེད་ཆད་ཆ་སྤོན་གཉིས་ཡན་ཆད་བྱས་ན་རྩ་དབྱས་མའི་དབྱས་ཀྱི་སྟོམ་ས་ཆ་ཆེན་ལས་ཆེས་ཆེ་བའི་མི་འཆོམ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །རྟ་བབས་སྟོ་ཆད་གཅིག་མའི་རྩེ་རྩེའི་རྩེ་སྟོམ་ལ་དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་། རྩ་སྟོ་ཆད་བཞི་མ་དང་འབྲ་བར་བཞེད་དོ། །རྩེ་བྱག་མཆོམས་ནི། རྩེ་ཆད་སྟོ་ཆད་བཞི་པ་ལྟར་ན། གཡས་གཡོན་དུ་སྟོ་ཆད་བཞི་བཞི་དོར་བའི་མཆོམས་ནས་ཡིན་ཏེ། བྱེད་བ་ལས། རྟ་བབས་ཀྱི་སྟོ་རྣམས་སུ་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་དེས་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱའི་སྟེང་ནས་རྩེ་ཅ་བའི་ཚུ་སྟོན་གྱི་ཁ་ནས་རྩ་འཛོན་པར་བཤད་ཅིང་། རྟ་བབས་སྟོ་ཆད་བཞི་མའི་དར་དབྱངས་ནས་དར་དབྱངས་ཀྱི་བར་ལ་སྟོ་ཆད་བཞི་ཡོད་པས་སོ། །

རྩ་གསུམ་མ་ལ་མདུན་རྒྱབ་དུ་རྩ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཅེ་སྤྲ་བ་ལ་ནི་དབྱས་རྩེ་སྟེང་འོག་ཏུ་ཡང་རྩ་དགོས་ལ། དེའི་བྱག་མཆོམས་ཀྱང་། དབྱས་རྩེ་ནང་གི་དབྱས་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་ཆ་ཆེན་རེ་རེ་སོང་བ་ནས་བྱག་པ་དགོས་ཏེ། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་དང་སྟེང་འོག་གི་རྩ་བྱག་མཆོམས་རྒྱར་རིང་བྱང་མཉམ་དགོས་པས་སོ། །རྟ་བབས་སྟོ་ཆད་གཅིག་མའི་རྩེ་འཛོན་མཆོམས་ནི། ལང་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་བྱེད་བའི་ལུང་བྲངས་པ། ཚུ་སྟོན་ཁ་ནས་ཚུ་སྟོན་པར། རྟ་བབས་སྟོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ལྷེ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱར་བཅོ་བརྒྱད་རེ་བཞག་པའི་དབྱས་སུ་ཆ་རྒྱར་གཉིས་ཡོད་པའི་མཆོམས་ནས་རྟོགས་ཀྱི་རྩ་འཛོན་པར་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། རྟ་བབས་སྟོ་ལས་རྗེ་ཙམ་སོང་བ་ན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༩༩ ཟེང་། ༡༩

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༩༩ ཟེང་། ༣༡

གནས། རྣམ་པ་རྩེ་ལྷ་བྱུང་གནས་སྣམ་ན། ཅིག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་རིང་མུང་གང་ཡིན་ཀྱང་
སྣ་ཚོགས་རྩོལ་ལྷོ་བའི་ལས་མི་འདྲའ་བ་བཞིན་དུ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་དང་དབངས་ཆད་གང་
གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཏྲ་བབས་འདེགས་པའི་ཀ་བའི་འཇུགས་ས་སྣ་ཚོགས་རྩོལ་ལྷོ་བའི་རྣ་ལས་མི་
འདའོ། །དེ་ཡང་གི་ཆ་ལ་སློ་དང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐུན་སྣམ་ཡོད་པ་ལྟར་ན། བསྐྱེད་བ་དང་།
བསྐྱེད་འོན་ལ། སློ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་གཏོང་ནས་ཆ་སྒྲན་གཅིག་སོང་བ་ན་ལྷོ་བའི་བྱ་མཆོམས་སུ་
སློབ་འོང་བས། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡང་ལྷོ་བའི་བྱ་མཆོམས་ཀྱི་རྣ་སྒྲིང་ནས་ཡོང་ངོ་།¹

གི་བྱ་ལ་ཐུན་སྣམ་མེད་པ་ལྟར་ན། སློ་ལོགས་ཀྱི་འོག་ཟུང་གི་ཅིག་མཆོམས་དང་སྣ་
ཚོགས་རྩོལ་ལྷོ་བའི་མཐའ་གཉིས་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་པས། ལྷོ་བའི་བྱ་མཆོམས་ནས་ཆ་སྒྲན་
གཅིག་ཕྱིར་སོང་བའི་མཆོམས་ཀྱི་རྣ་སྒྲིང་ནས་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡོང་ངོ་།² དེ་ཡང་འགྲམ་ལོགས་
སློ་དང་མཉམ་པ་ལ་གི་བྱ་ལ་སློ་དང་ཏྲ་བབས་བར་གྱི་ཐུན་སྣམ་བྱས་ན་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཅ་ཐིག་ནས། མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཐིག་གི་བར་ལ་སློ་ཆད་གཉིས་སུ་རིས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
ཀ་བའི་དབངས་ལ་ཆ་སྒྲན་ལས་མེད་པས། ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྣམ་བྱ་འོག་མ་ཀ་བ་ལ་མི་ཁེལ་བར་
ཐལ་བའི་སློན་ཡོད་པས་གི་བྱ་ལ་ཐུན་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། ཏྲ་བབས་དབངས་སུ་སློ་ཆད་གཅིག་མ་
ལ་ཡང་། ཆངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྒྲན་དུག་དུག་སོང་བའི་མཆོམས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྣ་འཛོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སློ་དང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུན་སྣམ་བྱས་ན། རྣ་ཀ་བའི་ཐིག་ལས་
འཛོན་པ་བྱུང་མེད་པས། ཀ་བའི་ཅེ་ལས་འཛོན་ཅེ་མོ། །སྣ་ཚོགས་རྩོལ་ལྷོ་བའི་ཆེན་པོ་³ ཞེས་པའི་
རྒྱད་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས། གི་བྱ་ལ་ཐུན་པ་ཆད་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་བྱ་
ལ་སློ་དང་ཏྲ་བབས་ལ་བར་སྟོང་མེད་ནས་ཐུན་པ་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་བྱ་དང་བསྐྱེད་
བ་ལ་ནི་འགྲམ་ལོགས་སློ་དང་མཉམ་མི་མཉམ་དང་། ཏྲ་བབས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཐུན་
པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཐུན་སྣམ་ནི་སློ་དང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་བར་སྟོང་གི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཀ་བ་པན་

1 ཞོལ། ཞོག ༥༧ ན ༧། གཙང་། ཞོག ༧༥ བ ༧ རྣ་སྒྲིང་ནས་ཡོད་ངོ་།

2 ཞོལ། ཞོག ༥༧ ན ༥། གཙང་། ཞོག ༧༥ བ ༥ ཀ་བ་ཡོད་ངོ་།

3 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༥༨ ཞོག ༧༧༧ ཟླང་། ༡༡

ཚུན་གྱི་བར་མ་ཡིན་ལ། ཆད་ནི་ཐེང་བར་ཆ་ཚུང་གཅིག་བཤད་པ་དེ་གི་བྱ་དང་བསྐྱོམ་བྱ་བསྐྱང་བ་གསུམ་གཤེས་སྐབས་སུ་འབྲོ།

ཐེང་བ་ལས། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཅིག་པའི་ཐིག་ལས་འཛོན་ཞིང་ཆ་ཚུང་བདུན་པའོ།¹ ། ཞེས་པའི་ཤྲོགས་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་ཚུང་ཟད་རིང་བར་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་སྟེགས་བྱ་བྱ་བཞི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ས་མཉམ་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེགས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་བཞིན་འཛོང་བས་སྟེགས་བྱའི་ཕྱི་ངོས་སུ་འདི་རྣམས་གི་བར་རིགས་སོ། ། ཞེས་ཀ་བའི་ཐིག་ཅིག་པའི་ཐིག་ལས་འཛོན་པ་འགོག་པ་ནི། ཀ་བ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་ཚུང་ཟད་རིང་བར་གནས་པ་གཉན་ཆེགས་སུ་བཀོད་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྤྱི་ལ་ཏྲ་བབས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་རིང་བར་གནས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཉིས་གསང་ལྡན་གྱི་ཐིག་ཆོག་ལས་ཀྱང་། ཏྲ་བབས་ལ་ཕུབས་དག་ལས་ནི། །ཆ་གཅིག་དོར་བའི་ཆ་ཆེན་ཆད། །སྒྲོའི་མཆམས་དང་ཏྲ་ར་དང་། །ཤིན་ཏུ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱའོ།² ། ཞེས་ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ཏྲ་བབས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སྒྲོར་བ་བཀག་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ལ་སྒྲོར་བ་མ་བཤད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པས་ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ལ་སྒྲོར་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱང་བ་ལ་བྱས་པ་དག་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཁྲལ་བའོ། །ཤ་རྣམས་ཀྱང་། ཏྲ་བབས་ལ་ཕུབས་དག་ལས་ནི། །ཆ་གཅིག་དོར་བའི་³ ཞེས་སྒྲོའི་ལ་ཐེབས་ལས་ཆ་གཅིག་དོར་བར་ཏྲ་བབས་བྱ་བར་བཤད་དོ།

ཁ་ཅིག་ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཏྲ་ཞོན་པ་ལྟར་བྱས་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོད་རྟེན་མགོ་ལྔ་པ་⁴ ལྟ་བུར་འདོད་པ་ནི། ཕྱི་དབྱིབས་མཆོད་རྟེན་མཁར་ཐབས་དང་། ། ཞེས་པའི་ལུང་རྩམ་མ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་གཞོ་བྱས་པས། ཏྲ་བབས་འདེགས་པའི་ཀ་བའི་དཔངས་ཆད་ཆ་ཐུན་ལྔ་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་ཞིང་། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པའི་གཞོད་པ་དུ་མ་འབབ་ལ། ཚུད་མེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༤༩ ཐེང་། ༥༠

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༤༡༩ ཐེང་། ༥

3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༩ ཞོག ༡༣༠༠ ཐེང་། ༩

4 ཞོལ། ཞོག ༥༥ ན ༣། གཙང་། ཞོག ༤༤ ན ༡ མགོ་ལྔ་ལྟ་བུར་

ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པས། ཆེག་དེ་ལ་ཡིད་ཉོན་པ་ནི་སྒྲུབ་པོ་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་དུ་ཅི་ཞིག་
ཡོད། གཞན་དུ་ན་མཁར་ཐབས་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཆེག་དེས་བསྟན་པས་དཔེ་ཅུང་མངས་
དང་རི་སྟོང་གི་རྫོང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་
རོ། །སྒྲི་ཁང་གི་ཐུར་བཞི་པོ་ལ། །ཀ་བ་བཞི་བཞིས་གཏུང་སྟེ། །བརྒྱད་བརྒྱད་བཏེག་པ་རྟ་བབས་
མང་། །ཀ་གདན་ཀ་གཞུ་ཅི་རིགས་པའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པས་སྒྲོ་ལོགས་གྱི་
ཐུར་བཞིར་ཀ་བ་བཞི་བཅུགས་ནས་རྟ་བབས་སྒྲོ་སྟོང་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདོད་པ་ནི། ལུང་དེ་
སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ཡིན་པ་རྒྱས་མར་སྤང་ཞིང་། རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བ་ལ་ཆ་སྟན་ལྗེ་དབངས་
ལས་མེད་པས་དེ་ཅིག་འགྲམ་དུ་བཅུགས་ནས་བཏེག་པའི་རྟ་བབས་སྒྲོ་སྟོང་དུ་མི་སྟེབ་ལ། སྟེབ་ན་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུ་ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་ནི་
གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་གི་བཅུ་གསུམ་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་ནང་གི་སྟེ་ཆོགས་རྩོ་རྩེའི་
སྟོང་དུ་བད་ཉི་སོགས་གྱི་གདན་ལ་བཞུགས་པའི་སྟེའི་དབུ་ཐོག་འོག་དུ་རྒྱུད་ས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
སྟེ་བཞེངས་པའི་དབངས་ལ་སྒྲོ་ཆད་ལས་དམའ་བ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་ཆོགས་རྩོ་རྩེའི་
རྩ་ཉི་ལུ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ནང་མ་སྟེ་བའི་སྟེ་ཆ་སྟེ་ཆ་གཡས་གཡོན་དུ་ཕྱིར་
དོར་བའི་མཆམས་ནས་འཛོན་དགོས་ལ། སྟོང་འོག་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་རྣམས་དབུས་རྩ་ལ་
ཉི་རིང་མཉམ་དགོས་པས། སྟེ་བའི་དབངས་ལ་ཆ་སྟན་ལྟ་དང་སྟེ་ཆ་སྟེ་ཆ་ཅམ་ལས་དམའ་བ་བྱ་
ས་མེད་ཅིང་། ཅིག་པའི་དབངས་ལ་འང་ལྟ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གྲི་བྱ་ལ་སྒྲོ་དང་རྟ་བབས་བར་གྱི་སྟན་སྟེ་དེ་བསྒྲོམ་དོན་ལ་
འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་འོང་བའི་བར་སྟོང་ཡིན་ཞེས་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆེས་འཁྲལ་
བའོ། །ཐོང་བའི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པ་དེས་སྟེགས་བྱ་ཞེས་པ་ནི་འདོད་སྟེ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྟ་
བབས་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་བར་ཐག་རྟ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་འོག་གཞི་ཁང་མཉམ་ལ་
གནས་པས་པ་ཟད་ནས་བལྟས་པ་ན་འདོད་སྟེ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་སྤང་བས་ཀ་བའི་ཐིག་འདོད་
སྟེ་གྱི་ཐིག་ལས་འཛོན་པར་འབྲེལ་བ་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་སྟེ་སྟེ་བའི་སྟོང་དང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༢༡ ཞོག ༤ ཐོང་། ༩

ཀ་བ་ལྷེ་བའི་མཐའ་ན་ཡོད་ཀྱང་། མཐོ་དམའ་ཆེན་པོ་བྱར་མི་རུང་བར་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྩ་གསུམ་མ་ལ་ནི་ལྷེ་བ་དཔངས་དམའ་བས་ཆོག་པས་མཐོ་དམའ་མེད་པ་འོང་ལ། རྩ་ཅེ་ལྷ་བ་ལ་ལྷེ་བ་དཔངས་མཐོ་བ་དགོས་པས་འདོད་སྣམ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་མཐོ་དམའ་ཅུང་ཟད་འོང་ཀྱང་། པ་ཟད་ནས་བལྟས་པ་ན་མཐོ་དམའ་ཆེན་པོ་མི་མངོན་པར་འབྱེལ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་བྱར་རུང་ཞིང་། ལྷེ་བའི་དཔངས་ཆད་ངེས་པ་ཅན་ཆད་ལྷན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་མེད་པས། རྩ་ཅེ་གསུམ་མ་དང་ཅེ་ལྷ་བའི་དབང་གིས་མཐོ་དམའ་རི་ལྟར་མཛེས་པ་བྱས་པས་ཆོག་གོ།

དེ་ལ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ནི། སྤང་བའི་ལུང་གོང་དུ་བྲངས་པ་དེ་དང་། ལན་²ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས། ལྷེགས་བྱ་བུམ་པ་ལ་གནས་པའི། །རྟ་བབས་ཀ་བ་བྲང་པོར་བྱ།³ །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། ལྷེགས་བྱ་བྱ་བཞིའི་སྤང་དུ་བྲུམ་པ་ལས་འཕྱོན་པའི་ཀ་བ་སྤྱེ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་ལྡོ། །རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་གྲངས་ལ། བོད་སྤྲ་མ་རྣམས་ཕྱོགས་རེའི་རྟ་བབས་ལ་ཀ་བ་བཞི་བཞི་འདོད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྟོ་རྗེ་འབྱུང་བར། རྟ་བབས་བཞི་དང་ཀ་བ་བརྒྱད།⁴ །ཅེས་དང་། མན་སྟེ་ལས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་དོ། །ཅེས་བཤད་པས་སོ། །ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ནི། །རྟ་བབས་རྣམས་དང་ཀ་བ་བྲུང་།⁵ །ཞེས་ཀ་བ་བཞིར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བར་འཁྱི་པས། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ནི་རྟ་བབས་དང་ཀ་བ་བྲུང་གིའོ།⁶ །ཞེས་རྟ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་བྲུང་རེ་རེ་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། མན་སྟེ་ལས། རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུང་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་སྟོ་བྱུང་རྣམས་སོ། །ཞེས་ལྷུའི་སྟོའི་ཞབས་སོ།⁷ །ཞེས་གསུངས་

1 ཞོལ། འོག ༥༥ བ ༦། གཙང་། འོག ༩༦ ན ༩ ཀ་བ་ལྷེ་བ་ཐོན་ནས་ཡོད་ཀྱང་།

2 ཞོལ། འོག ༥༦ ན ༩། གཙང་། འོག ༩༦ ན ༩ ལམ་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས།

3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༩ འོག ༤༩ ཟེང་། ༡

4 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༡ འོག ༡༠༩ ཟེང་། ༣

5 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ འོག ༡༩ ཟེང་། ༡༠

6 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༣ འོག ༡༣༣ ཟེང་། ༡༡

7 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༩ འོག ༣༡༡ ཟེང་། ༡༩

བ་བཞིན། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚྭ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་རེའི་སྒོ་ཁྱུང་གཉིས་ཕྱོགས་དེའི་
 སྒོ་ཁྱུང་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྩ་འཁྱུལ་རྒྱུ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་སྒོ་ཁྱུང་
 བཞིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་། རྩ་བབས་རེ་ལ་ཀ་བ་བཞི་བཞི་ཡོད་ཀྱང་།
 གཡས་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཡས་གྱི་ཀ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས། གཡོན་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཡོན་
 གྱི་ཀ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་ཅིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱུད་གྱི་དག་པ་རྩ་བབས་གྱི་ཀ་བ་དང་སྦྱར་བ་གསུངས་ལ། ཡང་རྩ་བབས་ཤར་གྱི་ཀ་བ། ལྷོ་ཁྱེ་ཀ་
 བ་རུབ་གྱི་ཀ་བ། བྱང་གི་ཀ་བ་ཅེས་བཞིར་བསྒྲུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡང་དག་སྒོར་བ་བཞི་དག་
 པས་རྩ་བབས་གྱི་ཀ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀ་བའི་གྲངས་གྱི་དབྱེ་བསྒྲུ་ཡིན་པས་མི་
 འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཀ་བ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་རྩ་བབས་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་མི་
 མཛེས་པས། ཀ་བ་བཞི་བཞིར་བྱེད་པ་ལེགས་སོ། །

རྩ་བབས་གྱི་རྒྱ་ཚད་རི་ལྷ་བྱ་སྒྲུལ་ན། སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་ལན་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས། རྩ་
 སྒྲིབ་ཁ་ནས་རྩ་སྒྲིབ་བར། །རྩ་བབས་སྒོ་ལས་སྒྲུལ་འགྱུར་ཏེ།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཡས་
 གཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་སྒོ་ཚད་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི་རྩ་བབས་གྱི་ཐོག་ངོས་གྱི་སྒྲུལ་བྱའི་རྒྱ་ཚད་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྒོ་ཚད་གཅིག་མའི་སྒྲུལ་བྱ་འོག་མའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་ལའང་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་བཞི་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ནི་རྩ་བབས་གྱི་ཆུང་གི་རྒྱ་ཚད་ཡིན་ལ། ཆུང་ལ་ཡང་ཅིག་པ་མེད་
 པས་ཀ་བ་ཉིད་ཆུང་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཀ་བ་པན་ཚུན་གྱི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་གསུམ་ཡོད་དོ། །རྩ་
 བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་ལ་ནི། འགམ་ལོགས་སྒོ་དང་མཉམ་པ་ལ་ཀ་བ་ནས་ཀ་བའི་ནང་གི་བར་
 ལ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་རྩ་བབས་གྱི་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ཡིན་ཞིང་། འགམ་ལོགས་སྒོ་དང་མི་
 མཉམ་པ་ལ་ཀ་བ་གཡས་གཡོན་གྱི་པན་ཚུན་ནང་མཐའ་ལ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་རྩ་བབས་གྱི་
 མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་རྩ་སྒྲིབ་ཁ་ནས་རྩ་སྒྲིབ་ཁའི་བར་ལ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་ཡོད་
 ཀྱང་། ཀ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་རེ་རེ་ནི་དར་དབྱངས་གྱི་ས་ཡིན་ལ། དར་དབྱངས་ཀྱང་རྩ་

1 ཞོལ། ཞོག ༥༩ བ ༩། གཙང་། ཞོག ༩༡ བ ༩ ལམ་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས།

2 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༡༠༥༥ ཟླང་། ༡༠

བབས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་འབྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེའི་གོ་ས་རྟ་བབས་ཀྱི་
མཐེལ་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་ལ་མི་གཏོགས་སོ།།

དར་དབྱངས་སམ་ཀ་རྒྱན་ནི། རྟ་བབས་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱ་འོག་མ་ཀ་བས་འདེགས་པ་ལ་བར་དུ་
གདུང་ཡོད་པ་སྒྲར་ན་དེའི་གདུང་སྒྲ་དང་། མེད་ན་རིན་ཆེན་ཤར་བྱའི་སྤྲ་ལས་འབྱང་སྟེ། ཁ་ཅིག་
ཏུ་ནི་དར་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱ་ལ་སྤང་སྟེ་ཆེའི་སྟངས་དུ་སེལ་སྟེ་ཁ་ནས་རིན་སྟེ་ཆེའི་དོ་ཤལ་འབྱང་བ་
གསུངས་སོ། །འདིས་དར་དབྱངས་སྤང་སྟེ་ཆེའི་ཁ་ནས་འབྱང་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། དར་དབྱངས་
ཀྱི་འོགས་ལ་དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།།

རྟ་བབས་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱ་ནི་མས་རིམ་ནས། གསེར་དང་རིན་ཆེན་ཤར་བྱ་དང་། རིན་སྟེ་ཆེ་
དང་། མིག་པ་དང་། ཐུན་པ་དང་། སྤྲ་རན་དང་། ཐུན་པ་དང་། ཤར་བྱ་དང་། རིན་སྟེ་ཆེ་དང་། རྟ་
མིག་དང་། མདའ་ཡབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤྲུལ་བྱ་ལྔ་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་དང་
གཉིས་དང་། གཞན་དགུ་དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་རེ་རེ་བར་འདྲ་བའི་གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་སྤྲུལ་
བྱ་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་མས་རིམ་ནས། ཤར་བྱ་དང་། རིན་སྟེ་ཆེ་དང་། མིག་པ་དང་། གསེར་དང་།
རྒྱ་སྟོན་དང་། གསེར་དང་། མིག་པ་དང་། རིན་སྟེ་ཆེ་དང་། མིག་པ་དང་། གསེར་དང་། མདའ་ཡབ་
སྟེ། སྟོ་ཆད་གསུམ་མ་ལ། སྤྲུལ་བྱ་གསུམ་པ། བདུན་པ། དགུ་པ་རྣམས་དབངས་ཆ་རྒྱུད་རེ་རེ་བ་
དང་། བཞི་པ་དྲུག་པ་བརྒྱུ་པ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མ་ལྔ་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་དང་
གཉིས་པར་མཉམ་པའི་ལྔ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་མཉམ་གྱི་སྤྲུལ་བྱ་རྣམས་སོ། །རྟ་མིག་དང་སྤྲ་རན་
ཀྱི་མཐའ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་ཅི་མཛེས་སུ་བྱ་ཅིང་།¹ སེལ་དང་སེལ་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་པ་
དང་། མ་བྱ་དང་། མིའམ་ཅི་དང་མིའམ་ཅི་མོ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟོག་ཆགས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་ཐུན་སྤྲུལ་གྱི་སྟངས་གྱི་སྤྲུལ་བྱ་འདེགས་པ་བྱ་སྟེ་རི་ལྷར་རིགས་པར་
རོ། །སྤང་བ་དབང་འགྱུར་ལས། ལྷག་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་པ་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །རྟ་བབས་ལ་རྣམ་པར་བཀ་
བའི་སྤྲ་རེ་དང་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་བྱེད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་རྟོག་སྟེ་ནང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་དོ་ཤལ་སོགས་ནི་སྟངས་དུ་རྒྱ་སྟོན་གྱི་ཁ་ནས་འཛོན་པའི་སྤྲ་ཏིག་གི་རྒྱུ་འབྱང་ལ་སོགས་

1 ཞོལ། ཞོག ༥༧ བ ༡ བ་དན་ཅི་མཛེས་སུ་བྱ་ཞིང་།

བ་ཅི་མངོས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཀྱིག་པོའི་ནང་གི་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱན་བཞོད་པའི་དོན་དུ་འོ། །

སྒྲུལ་བྱ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་རི་དྲགས་ཁོ་ན་གནས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་གར་བ་
ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལ། བྱེད་བར། བྱམ་བ་ཀ་བའི་སྟེང་གནས་པའི། །སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏྲ་བབས་
ནི། །ཕྱོགས་ཅན་མདའ་ཡབ་དག་དང་ལྡན། །དེའི་བྱའི་སྒྲ་ནི་ཡང་དག་སྒྲོགས། །ཞེས་སྒྲ་བྱང་གིས་
གསུངས་པ་བྱངས་ནས་བཀག་ཅིང་། འདིས་ནི་གདན་གྱི་གཞོགས་ན་གནས་པའི་རི་དྲགས་པོ་མོའི་
མཐུག་མའི་པ་རོལ་ཏུ་མདའ་ཡབ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དེ། ཕྱོགས་ཅན་ཞེས་
པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་བརྟེན་ཆེག་གོ།

དེས་ན་རི་དྲགས་ནི་མདའ་ཡབ་ལ་མི་གནས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་ལ་གནས་ཤིང་།
རི་དྲགས་ཀྱི་མཐུག་མའི་ཕྱོགས་སུ་མདའ་ཡབ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཏྲ་བབས་རེ་ལ་མདའ་ཡབ་བཞི་
བཞི་ཡོད་དོ། །ཕྱི་ཟུར་གཡས་གཡོན་གྱི་མདའ་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟེན་གདུགས་བཟུང་བ་
བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆེས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྩྭ་རྩེའི་ཅེ་མོ་དང་།² རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ་ཆ་ཆུང་གསུམ་ཡོད་པ་
དར་སྟེའི་ཤམ་བྱ་དང་བཅས་པའི་གཡོགས་ལ་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་གཉིས་
སོ། །ཡུགས་གཞན་ཡང་བཤད་དོ། །མདའ་ཡབ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་རྒྱལ་
མཆན་དང་བ་དན་བྱའོ། །སྒྲུལ་བྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་དབུས་སུ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རྒྱ་ཆད་ཆ་ཆུང་
གཉིས་པ་ཅིབས་བཅུ་ལྷུ་ཕྱེད་དང་བཅས་པ་བད་ཆེའི་གདན་ལ་བསྐྱང་ནས་གནས་པ་སྟེ། འཁོར་
ལོའི་གདན་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་ནི་འཁོར་ལོ་ལ་ཁ་བཟླ་ཞིང་འཁོར་ལོ་ལས་ཆ་ཆུང་
ཕྱེད་ཅམ་གྱིས་བར་ཐག་རིང་བར་གནས་པ། ཆ་ཆུང་གཅིག་གི་ཆད་ཀྱི་དུ་མགིན་པ་དང་བཅས་
པའི་གདོང་འགྲང་ཞིང་། མིག་འཁོར་ལོའི་ཅེ་མོ་ལ་བཟླ་བའོ། །རི་དྲགས་ཀྱི་ཡུས་ལའང་དབངས་
ཆ་ཆུང་གཅིག་དགོས་སོ། །དེ་བྱ་ལ་ནི་ཅིབས་ཀྱི་བར་བར་ནས་རྩ་དབུས་མ་མཐོང་བ་བྱ་བ་རྣམས་
ནི་བྱེད་བར་བཤད་པ་བཞིན་གྱིས་བའོ། །

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེག 34 ཞོག 69 བྱེད་ 1

2 ཞོལ། ཞོག 42 བ 6 གཅོད། ཞོག 21 བ 4 ཅེ་མོ་ཅན།

རྟ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་རྟ་བབས་ལས་ཏ་ཅང་མི་རིང་བར་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྣམས་ཏེ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ལྷན་
 པའོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་ནི་ཅིབས་བརྒྱད་མེར་པོ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་མཆེ་བ་དུག་པ་དཀར་པོ་དང་། རྟ་
 ལྡང་ཁུ་དང་། བྱད་མེད་ལོ་བཅུ་དུག་པའི་རྣམ་པ་སྟོ་བསངས་དང་། ཁོར་བུ་ཅེ་དུག་པ་མེར་པོ་དང་།
 བྱིས་བདག་དམར་པོ་མཛོད་མི་ཟད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། དམག་དཔོན་ནག་པོ་གོ་ཆ་དང་བཅས་པ་
 མདུང་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པར་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་བཤད་ལ། མདོ་ལས་ཁོར་བུ་སྟོན་པོ་
 ཟུར་བརྒྱད་པར་བཤད་དོ། །བར་བར་དུ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། སྤྱིན་གྱི་སྤྱབས་ལས་བྱུང་བའི་
 ལྷའི་ལུས་ཅན་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་བཟུང་བ་རྣམས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞུག་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། ཅིག་པ་ལྷ་པོ་སྤྱི་
 རྣམ་དུ་ལྷ་སྤྱག་དུ་འདོད་པ་དང་། སྤྱིང་ནས་སྤྱིང་དུ་བཅེགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་
 སྤྱི་མ་མི་ལེགས་ཏེ། བྱི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་བསྐྱོམ་དོན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གཞོད་
 པ་ཅིའང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། བཅེགས་པའི་ལུགས་ལ་ཅིག་ཞེང་ཆ་སྤྲན་ལྷ་ཆ་གཅིག་ལས་མེད་
 པས་ཏ་ཅང་རྒྱུང་བའི་སྟོན་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། བ་གྲུ་སོགས་འགེལ་བ་ཤིན་དུ་མི་བདེ་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཅིག་པ་རེ་རེའི་འོག་གི་ཞེང་ཆ་ལ་སྟོའི་ཉི་ཤུ་ཆ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དཀྱིལ་ཆོག་
 བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། རི་མོ་པན་ཚུན་ནས་གང་གིས། །མ་རེག་པར་ནི་བྱི་བར་བྱ། །ཅེས་
 གསུངས་ཤིང་རེ་རེ་སྟོའི་ཉི་ཤུ་ཆར་ཡང་གསུངས་པ་ལ། སྤྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ ཅིག་པ་ལྷ་གའི་
 ཞེང་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་ལས་མེད་པས་རེ་རེ་ལ་སྟོའི་ཉི་ཤུ་ཆར་བྱས་ན་བར་སྟོང་ཡེ་མི་འོང་བའི་སྤྱིར།
 རྣམ་རེའི་བར་སྟོང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྟུ་བ་ནི། རང་གི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་འདི་
 ཅུམ་ཡང་མ་གོ་བཞིན་དུ་མཆོག་བརྟེན་པའི་གྲུབ་ཆེན་འབགས་པའི་ཡུལ་ན་ནི་མ་ལྟར་གྲགས་པ་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྟོན་འཛིན་པ་ནི་སྤྱི་ཁམ་ཆེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྟོམ་འབྱུང་ལས། རི་མོ་
 པན་ཚུན་དག་གི་བར། །ནས་ཅུ་དུ་ནི་གདབ་པར་བྱ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ནང་འགལ་ཡོད་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༢༡ ཞོག ༡༠༥༥ ཟླ་ ༡༡

2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༢༤ ཞོག ༤༣༥ ཟླ་ ༥

པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་པ་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་གི་ཞེང་ལས་མེད་པ་དེའི་ཡང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ལྟར་བཤོས་པ་ན་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་རྒྱུ་འཆང་
གིས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ནང་འགལ་ཡོད་དོ་ཅེས་འདྲིམ་པ་མེད་པར་སྒྲིམ་ཤིག །དེས་
ན་སྒྲིམ་འབྱུང་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཅ་ཐིག་ཁྲུ་གང་པའི་དབང་དུ་
མཛད་ལ། ཁྲུ་རེ་ལ་སོར་མོ་ཉེར་བཞི་རེ་དང་། སོར་ཆིགས་རེ་ལ་ནས་བདུན་རེ་ཡོད་པའི་རགས་
ཅིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཅིག་པ་རེའི་འོག་གི་ཞེང་ཆད་ལ་ནས་གང་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་
པ་ཡིན་ཞིང་། མ་རེག་པའི་དོན་ཡང་། རྒྱ་རི་ཀ་པས། ནས་གང་གིས་ནི་མ་འདྲེས་པས། །རི་མོ་
ཀྱན་དུ་བྱི་བར་བྱ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཆོན་གྱིས་བྱི་བ་ལ་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི། བན་ཚུན་མ་རེག་པའི་བར་སྟོང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཤུ་ཉི་པས། ནས་གང་གིས་
མ་རེག་པ་ཞེས་པ་ནི་འོག་གི་ཆའི་ཆད་དེ་སྟེང་དུ་རི་ལྟར་མཛེས་པར་བྱའོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་
ཆོན་གྱིས་བྱི་བ་ལ་དགོངས་གྱི། བསྐྱེད་བ་དང་བསྐྱེད་དོན་ལ་ཅིག་པའི་འོག་སྒྲིམ་པ་དང་སྟེང་ཞེང་
ཆད་ལྟ་པའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

ཅིག་པ་ལྟའི་ཁ་དོག་གི་རིམ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་སྒྲིགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཁ་དོག་གསལ་བར་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དང་། མེད་ན་སྒྲིགས་དེའི་ལྷའི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་དང་
བརྒྱན་ནས། ཤར་ནས་དབྱས་བར་གཡས་སུ་བསྒྲོར་པའི་རིམ་པ་བཞིན་ཅིག་པའི་ཕྱི་ནས་ནང་གི་
བར་གྱི་ཁ་དོག་བྱ་བར་སྐྱེད་བ་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནར་མ་
རེས་ལ། འདིར་ནི་སྒྲིགས་བཞི་དབྱས་དང་ལྟའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་གི་རིམ་པས་ཕྱི་
ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་སེར་དཔར་ལྟར་སྟོང་བར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྐྱུ་བྱང་གིས། རི་མོ་སྟོ་ཡི་
ཉི་ཤུ་ཆ། །དཀར་དང་དེ་བཞིན་སེར་དང་དཔར། །ལྟར་ཁྲུ་དེ་བཞིན་སྟོན་པོ་ནི། །སྟོམས་པར་ཡང་
དག་བཟེ་བར་བྱ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅིག་པ་ལྟའི་སྒྲིགས་མདོག་གིས་མི་འབྱེད་ལ།
ལོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ཐད་ཀར་རི་ཅམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི། འབྲམ་ལོགས་སྟོ་དང་མཉམ་པ་ལྟར་ན་སྟོ་ཆོགས་

1 བརྒྱན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༥༣༥ ཟེང་། ༤
2 བརྒྱན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༣༧༤ ཟེང་། ༡༡

དོ་རྗེའི་ཉེ་བ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཅིག་གཤོང་ལྷ་ཡང་མཉམ་མེད་ཀྱང་། འགྲམ་ལོགས་སྒོ་
 དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ནི། འོག་གི་ཅིག་གཤོང་ནས་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ཉེ་བའི་ཟད་མཆམས་བར་ལ།
 ཆ་ཆུང་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། འོག་གི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གཤོང་ངོས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལྷ་རིང་ཐུང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་
 རྣམས་ཐུང་ཟད་རེ་ངོས་སུ་འོང་བ་བྱས་ན་མངེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ནང་
 མའི་ཅེ་ནས། དེའི་ཅེ་གཞན་ཀྱི་བར་དང་། ཅིག་པ་ཕྱི་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཅིག་ཞིང་
 ལ་ཆ་སྟན་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་གི་བྱ་ལ་ཡིན་ཀྱི་བསྟོན་བྱ་ལ། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གཤུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་
 ཉེང་དུ་ཡོད་པས། སྒོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྟོང་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཆན་དུ་ཡ་ཐུབས་འདེགས་པའི་གཤུང་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གཤོང་དུ་བྱས་ནས་གི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་
 དུ་བཞེངས་པ་ལ་ཡང་དེའི་སར་ཅིག་པ་ཡོད་པ་བྱས་ན་གཤུང་གིས་ཀ་བའི་ཅེར་མི་སྟེན་བར་འགྱུར་
 ཏེ། ཐེང་བ་དང་སྟོམ་འབྱུང་འབྲེལ་བ་དང་། བེ་བྱ་ཉིའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་སྒོ་ལོགས་ནང་མའི་ཅེ་ནས་
 ཅེ་གཞན་ཀྱི་བར་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་ཐེག་ནི་གཤུང་མཆོན་པར་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་གཤུང་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་གཤོང་དུ་མ་བྱས་པར་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ནང་གི་ཐད་ཀ་གཉིས་
 སུ་བཅུགས་པས་ཆོག་གས་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡ་ཐུབས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཅིག་པ་བར་སྟངས་ལ་མིང་དེ་སྟོད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་འོ། །འདི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གཤུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པར་ངས་བ་དང་། ངོས་སུ་འོང་བའི་ཅིག་པ་ཆ་ཆུང་བཅུ་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་
 འདོད་བཞིན་དུ། གཤུང་མེད་པའི་སར་ཅིག་པ་བར་སྟངས་ལ་སྟོད་མི་ཉན་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས།
 སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གཤོང་ནས་གཤོང་གཞན་ཀྱི་བར་དུ་གཤུང་བྱེད་ན། གཤུང་ལ་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་ལས་མེད་
 པས། དེའི་བར་དུ་དེས་མི་སྟེན་བ་དང་། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ནང་མའི་ཅེ་ནས་ཅེ་གཞན་ཀྱི་བར་དུ་
 གཤུང་ཡོད་པ་བྱེད་ན། ཅིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་པས། གཤུང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་ཅིག་པ་ཆ་
 སྟན་རེ་རེ་བར་སྟངས་ལ་སྟོད་དགོས་པས་སྟོན་རང་ལའང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་ལུགས་ལའང་ཅིག་
 པ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། གཤུང་ལ་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་ལས་མེད་ལ། གཤུང་གིས་མ་བཏེག་པའི་ཅིག་
 པ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དེ་ནི་གཤུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པར་བཤད་པས་འབྲེལ་གཞི་བྱས་འདུག་པས། དེའི་

དོན་ནི། སྤྱིང་གི་སྒོ་ལོགས་གཉིས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལྟ་པོ་རིང་ཐུང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་གདུང་ཡང་བསེག་ཁར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་གདུང་གི་ནང་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་དང་། དེའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ཆ་ཆུང་བརྒྱ་ཅུང་མེད་ཅིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱིང་བར་སྒོ་ལོགས་ཕྱི་མའི་ཅེ་ནས་གཞན་ཀྱི་ཅེའི་བར་ཀྱི་ཐེག་ལ་ཆ་ཆུང་བརྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཆོན་སྒྲ་ལྟའི་སར་ཡང་གསུངས་པ་ལ། ཆོན་སྒྲ་ཕྱི་མ་མ་གཏོགས་པ་ནང་མ་བཞིའི་ས་ལ་ཆ་ཆུང་བརྒྱ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པ་ཡང་ནང་གི་འགོ་མཚམས་ཡིན་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལ་ཆད་དེར་ངེས་མི་དགོས་སོ། །སྒྲིམ་འབྱུང་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་སྤྱིང་དུ་གདུང་། །ཆ་ཆུང་བརྒྱ་པར་ཤེས་པར་བྱ།¹ །ཞེས་གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱ་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ནི་ཐེག་ལ་མ་ཤར་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། སྤྱིང་བ་ལས། གདུང་གི་འོག་ཏུ་ཀ་བ་གཉིས་མ་གྲིས་ཀྱང་བསྒྲིམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས་སོ། །འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེད་ལ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་ཞེས་པའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བའི་ཡིན་པས་སོ།² །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བའི་ཡིན་གསུང་བ་ནི། བརྒྱ་ཉ་ས་སྟགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱ་བཞི་སྒོ་གཅིག་པ་དང་རྒྱུ་པོ་སྒོ་བཞི་པ་སོགས་བཤད་ཅིང་། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཀ་བ་ཕྱིན་པ་དང་། མངོན་བརྗོད་ལས། དེ་ལྟ་མིག་དགུ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བཤད་པས། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ནང་དུ་ཀ་བ་འོང་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་བ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་མ་ལོན་པར་སྒྲུང་བས་རིགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

སྤྱིང་བའི་ལུང་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ཀྱི་བྱུང་བའི་བཤད་པ་ནི། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༣༠ ཟླང་། ༡༤

2 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༣༤ ཞོག ༥༩ ཟླང་། ༣

མངེས་པ་གཅིག་ལྟ་བུ་བཤད་ཀྱི། གློ་བཞི་དང་གྲུ་བཞི་པ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་ལ། ཁྲབ་བྱེད་བསྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཞེས་པ་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་མེན་གྱི་གྲུ་
 བཞི་པ་ལ་གློ་བཞི་པ། ཞེས་བཤད་པའི་གྲུ་བཞི་གློ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ལ་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བས། དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་གློ་བཞི་པ་མོགས་རྒྱུད་ལས་བཤད་པས་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་
 རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མེད་བཞིན་ནས་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པ་རྒྱུ་
 བོར་བཤད་པ་ཡང་དེས་མ་དུན་པར་འགྱུར་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་གློ་བཞི་པ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་
 གྱིས་མངེས་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། དེའི་དོན་ནི་གློ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་ལོག་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བཤད་
 མི་དགོས་ཀྱི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བྱའོ་སྟམ་པ་ལ། དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་
 མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་གཏན་མེད་
 པར་སྒྲ་བ་མེན་གྱི། ལྟ་བུ་གུ་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོངས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་
 དེའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཆོན་གསུམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ནི་གཞིའི་དམ་ཆོག་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་པ་གློ་བཞི་པ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་མེན་ལ། གྲུ་བཞི་པ་ལ་གློ་བཞི་པ། ཞེས་
 པ་ཁྲབ་བྱེད་བྱས་པའི་ཁྲབ་བྱེད་ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་མངེས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི། གྲུ་བཞི་གློ་བཞི་པ་
 དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚུད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྲུ་བཞི་གློ་བཞི་པ་གཞན་ལ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
 རོག་འདེགས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱུང་ཡང་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་དོ། །

དེས་ན་གྲུ་བཞི་གློ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དགོས་ཀྱི་རོག་འདེགས་པའི་ནང་གི་ཀ་བ་
 བརྒྱད་མེད་པ་གཅིག་བྱུང་ན་དེས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
 མེད་པར་དགོས་པ་མི་འདོད་དོ། །ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་མངེས་ཞེས་པའི་མངེས་ས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་
 གྲུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ཏྲ་བབས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་མི་གཏོགས་པས། གློའི་གཡས་གཡོན་དུ་
 ཐེག་ལ་ཤར་བའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་ཡང་བཤད་དུ་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་ནམས་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐའ་གཞན་ཁེགས་པས། ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་ཉེ་བར་མངེས། ཞེས་པའི་ཀ་བ་
 ནི། གློ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་ལོག་གི་ཀ་བ་ལ་ངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གློ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ཀ་བ་

གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་འདེགས་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། གློ་ལྷན་དང་འགྲམ་པ་དང་། ལོགས་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་ཡངས་པར་འདོད་པ་སྟེང་བར་བཀག་པ་ནི། འགྲམ་པ་བར་སྒྲང་ལ་སྟོང་མི་ཉན་པས། དེའི་སྟེང་དུ་གློ་ལོགས་ཀྱི་ན་དུ་ལྷང་རྒྱ་མེད་པས་གློ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་མེད་དོ། །དེ་མེད་པས་གདུང་དེ་འདེགས་པའི་ཀ་བ་མེད་པས་སོ་སྒྲམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདོད་སྒྲམ་ནི་ཅིག་པའི་འོག་མཐའ་ནས་བསྐྱོར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲིའི་ཐད་ཀར་ཆད་ནས་མེད་པར་རྩོུ་མཁའ་འགྱོར་བ་ཤད་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་མང་བས་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། དྲན་པ་ཉར་གཞག་བཞི་པོ་ནི། །ཁ་ཁྱེར་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཁྱེར་དང་སྟེགས་བྱ་དང་གཞུངས་དང་། འདོད་པའི་སྒྲམ་བྱ་ཅེས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེའི་ཁ་དོག་ནི་སྟེང་བ་ལས། འདོད་ཡོན་སྒྲམ་བྱ་ཤེས་དང་གསེར་དང་བརྒྱ་རྒྱ་གཡམ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་ལས་བྱས་པ་ཞེས་ཁ་དོག་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྐུ་མདོག་སྒྲ་ཆོགས་པ། རྒྱན་དང་གོས་སྒྲ་ཆོགས་པ་དང་། བཀྲུགས་སྒྲ་བས་སྒྲ་ཆོགས་པ་དང་། བྱག་ན་མཆོད་རྩས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་འཁོད་དེ། གྲངས་ནི་བརྒྱ་བྱག་ཏུ་བསྟུང་བ་ལྟར་རོ། །སྒྲམ་བྱ་དེ་ནི་སྟེང་བར་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་གནས་པའི་གཞི་དང་། མཐོ་དམའ་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་རྩོུ་རྩེའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བར་དོད་པ་ཅམ་དུ་བྱ་བར་ཤེས་སོ། །པ་བྱ་ནི། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་གཞི་མེར་པོར་བཞེད། སྟེང་བར་ཅིག་པ་ལྷ་སྐྱག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། གཞི་དམར་པོ་དང་། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲམ་བྱ་ལ་ནི་རྒྱར་གསུམ་དང་ཐིག་ལེ་དང་། བྱ་བཞི་དང་རྒྱམ་པོ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེའི་སྟེང་དུ་བ་བ་བྱེད་ནི། གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་བཞིའི་ཕྱི་རོལ་སུ་ཅུ་སྟོན་མ་ཀ་རའི་ཁ་ནས་འཕྱང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་ནག་པོར་བཤད་པས་བར་སྟོང་ལ་བར་སྐབས་སུ་སྐྱ་རགས་འདེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེ་ཕུལ་བྱ་ཞིང་སྟེང་གི་དབངས་སྟེ་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དོ་ཤལ་ནི་སྐྱད་པ་དམར་པོ་ལ་རྒྱས་པའི་སུ་ཉིག་གི་སྟེང་བ་སྒྲོ་གཉིས་དང་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་གསེར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཞོར་བྱ་དབུས་ན་ཡོད་པའོ། །དོ་ཤལ་བྱེད་པ་ནི་དོ་ཤལ་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་སུ་དོ་ཤལ་ལས་ཅུང་ཐད་སྐྱར་བར་འཕྱང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་བ་བྲང་པོ་བྱ་བར་གསུངས་པས། དོ་ཤལ་ནི་ཁྱག་པར་

ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དོ་ཤལ་བྱེད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པའི་འོར་བུ་སྟོམ་པོ་དང་།
 ཁ་ཅིག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རྩ་ཡབ་དང་བྱིལ་བུའི་མཐར་རྩ་ཡབ་འབྲུང་བའི་ཚུལ་གསུམ་
 གསུངས་པས་རེ་རེའི་ཅེ་མོ་ལ་དེ་གསུམ་གང་རུང་རེ་བྱས་ཏེ་སྟེལ་ལོ། །དོ་ཤལ་གྱི་ནང་དུ་ཁ་
 ཅིག་ཏུ་ནི་བརྒྱ་ལ་ཟླ་ཆེས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་ལ་དོ་རྩེ་བྱེད་པས་མཆན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་
 རིན་པོ་ཆེའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་དོ་རྩེ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། བྱི་མ་འདི་དོ་རྩེ་རྩོགས་
 པའོ། །ཤར་བུའི་སྐྱམ་བུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཤར་བུ་འབྱི་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་པའི་སྐྱ་མ་ནི་
 བ་གྲུ་དང་འབྲུ་བར་མངོན་ལ། བྱི་མ་ནི་དབྱལ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་སྐྱ་བྲང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཟ་
 ར་ཆོགས་དང་བྲེ་བྲེང་སོགས། །ཞེས་ཤར་བུ་ཟ་ར་ཆོགས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་བྱི་
 བྲུ་ལ་དུ་བའི་སྐྱམ་བུའི་སྟེང་ན་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ནི་སྐྱམ་བུ་དེའི་ཐད་གྱི་བྱི་པོས་སུ་བྲུ་འདབ་གྱི་
 ཅམ་སྐྱ་ལས་འབྲུང་བའོ། །བྲུ་འདབ་ནི་བོད་གྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གཞིའི་ཐོག་
 བཀའ་བའི་བྱི་མཆོམས་ནས་གྲུད་དུ་འདོགས་པ་དང་། ཞེས་འདོད་སྐྱམ་གྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་
 ཅམ་དུ་བཞེད་པ་ལ། སྟོ་ཁྱུད་དང་སྟོ་འབྲམ་གྱི་ཐད་དུ་ཆད་དེ་བྱས་མི་བདེ་བས་བཞེངས་པ་ལ་
 གཅིག་པག་ཏུ་གཅིག་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་གྱིས་ཅི་མཛེས་བྲུ་གསུང་རོ། །

མདའ་ཡབ་ནི་རྩ་ཐིག་ནས་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་སོང་བའི་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་པ་ལ་ཡོད་ན་གཞལ་
 ཡས་ཁང་མཛེས་གྱི། བདུན་པ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱས་ན་ཤར་བུ་རྣམས་མགོ་བཅད་པ་ལྟར་འགྱུར་
 བས་མི་མཛེས་པར་གསུངས་པས། འོག་གི་ཤར་བུ་གང་ན་ཡོད་པའི་སྟེང་ཉིད་ན་ཡོད་པ་
 བའོ། །འདིའི་སྐད་དོད་ཀྱ་མ་ཤུའི་ཞེས་པ་བྲང་པོར་བསྐྱར་ན་མགོ་བོའི་རིམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་
 བྱི་བྲུ་ལ་དར་དབྱངས་གྱི་ཐིག་གི་བར་ལས་མེད་ཀྱང་། བསྟོམ་བྲུ་ལ་སྟོ་ལོགས་གྱི་སྟེང་གི་བར་དུ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེའི་འོག་གི་ཤར་བུ་དང་བ་བ་བ་བྱེད་དང་པ་གྲུ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཅམ་དུ་
 ཡོད་དོ། །མདའ་ཡབ་གྱི་དབྱིབས་ནི་བརྒྱ་འདབ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་སྟེང་བར་གསུངས་
 ཤིང་། དེ་ལ་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་ནི། སྟེང་བ་ལས། ཟློགས་རྣམས་སུ་བརྒྱ་འདབ་མ་བྱེད་པའི་
 དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་རྣམས་ལ་གསེར་གྱི་བུམ་པའམ། རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་ལ་གནས་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༩ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༥༩ ན ༤ ལྷམ་སྐྱ་ལས་

པའི་རྒྱལ་མཆན་ནམ་བུ་དན་བརྒྱད་དེ།¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས། འཛུགས་ས་ནི། ཁ་ཅིག་
མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་ལ་བྱའི། མདའ་ཡབ་མིན་པའམ་ཡང་ན་མདའ་ཡབ་ཀྱི་དབྱུང་བ་ལ་བཞེད་
མོད་ཀྱང་། བརྒྱ་འདབ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་
མདའ་ཡབ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཡང་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་མ་ལ་བྱམ་པ་ཡོད་པའི་ཁར་གཟུགས་
གོ། རྒྱལ་མཆན་ནི་རྒྱ་ཆེས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྩྭ་པའི་ཅེ་མོ་ཅན་གྱི་རིན་པོ་ཆའི་དབྱུག་
བ་ལ་བཅིངས་ཤིང་། འིལ་བྱ་ཁྲོལ་བ་བཅིངས་པའི་དར་སྒྲེ་གསུམ་པ། ཅེ་མོ་ལ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་དང་། ངར་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་ཟ་བ་དང་། ཉ་སྤྱ་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་སྤྱིན་གྱིས་མཆན་པ། ལྷ་
གིས་བསྐྱོད་པས་སྤུམ་ཁྲགས་སྤྱ་འཁྲོག་ཅིང་འགྱིང་བའི་ཆ་བྱད་ཅན། འིལ་རྒྱུང་གི་སྤྱ་སྐྱོགས་པ་
ལས་སིལ་སིལ་ཞེས་ཟེར་བ་རྩ་ཡབ་དང་བཅས་པའོ། །སྤྱོག་ཆགས་ཀྱི་མཆན་མ་བྱེད་པའི་ཅེ་མོ་ནི་
དར་སྒྲེའི་ཅེ་མོའོ། །བ་དན་ཡང་སྤྱོག་ཆགས་ཀྱི་མཆན་མ་མ་གཏོགས་པ་དེ་དང་འབྲེལ། །དེ་རྣམས་
ནི་སྤྱོགས་རེ་རེར་བཞི་བཞིའོ།

སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུད་ཀྱི་མཆན་སྤུམ་སྤྱ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་སེར་ལྗང་
ནག་གང་བྱུང་ལ་སྤྱིང་དུ་རྩྭ་པའི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྩྭ་པའི་མཆན་བ་བྱ་སྤྱི། རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་
རྩྭ་པའི་གསུམ་ཀ་ལ་དབངས་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་གོ། །འདི་སྤྱིང་བར་སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་མཆན་སྤུམ་བྱ་
བར་བཤད་ཀྱང་། སྤྱིང་བར་ལྱང་བྱངས་པ་ལས། སྤྱིགས་བྱའི་སྤྱི་དང་ནང་གི་བྱུང་རྣམས་སྤྱི། རྒྱ་བ་
ཉི་མ་རྩྭ་པའི་རིན་ཆེན་དག། རྩྭ་པའི་མཆན་པའམ་རིན་ཆེན་གཅིག་བྱ་ཉིད། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རིམ་བཞིན་ཡང་དག་གི། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་སྤྱུམ་དང་ཅིག་པའི་སྤྱི་ནང་གི་བྱུང་རྣམས་
སྤྱི་ཡང་བྱེད་དགོས་སོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཐོག་མར་ཐིག་གིས་
བྱི་བའི་རྒྱལ་རྒྱུང་ཟད་བཞིན་ན། བྱང་སེམས་བརྒྱུད་དང་མཆན་ཀྱི་སྤྱོ་བོ་རྣམས་དགོད་པའི་སྤྱི་
སྤུམ་ཀྱི་རྩྭ་དུ། ཆངས་དང་ཅུ་ཐིག་སྤྱད་པ་ནས་ནང་དུ་སྤྱོ་ཆད་གཅིག་དོར་བའི་སར། བྱང་ཐིག་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༣༩ ཞོག ༢༠ གྲང་། ༣
2 བསྐྱེད་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༣༩ ཞོག ༤༩ གྲང་། ༡༩
3 ཞོག ༡༠ ཞོག ༤༣ ན ༤ བྱང་ཐིག་མན་ཆུན་གྱི་

པན་ཚུན་གྱི་བར་ལ་སྟོགས་བཞེར་ཐེག་བཞེསྟེ། བྲེང་བ་ལས། ཅ་བའི་ཐེག་གི་ནང་དུ་སྒྲིའི་ལྷ་སྒྲུམ་
དོར་ནས་ངོས་ཐེག་གཅིག་ཟུར་ཐེག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེའི་ནང་དུ་བྲེང་བའི་ཐེག་ཅ་སྟུག་པའི་སྐབས་སུ། དེའི་ནང་དུ་གཟུགས་རྩོམ་ལ་སོགས་
པ་དགོད་པའི་དོན་དུ་སྒྲིའི་ཆད་དོར་ནས་ཆངས་པའི་ལྷེ་བ་ན་གནས་པའི་ཐེག་སྟུད་ཀྱི་ཆངས་པའམ་
དབང་ལྷན་གྱི་ཐེག་ནས་བཟུང་ནས་དབྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆམས་ཀྱི་རྒྱུམ་པོའི་ཐེག་དང་
པོའོ། །དེའི་ནང་དུ་རྩོམ་བྲེང་བའི་ཆ་ཚུང་སྤངས་ནས་དེ་ལྟར་རྒྱུམ་པོའི་ཐེག་གཉིས་པའོ།² །ཞེས་
པ་གསང་³འདུས་འཇམ་རྩོར་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ནས། དེ་ལས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་བར་
འཆད་པ་ན། བྱུང་བར་རྒྱུམ་པོའི་ཐེག་གཉིས་པའི་ནང་དུ་ཡང་རྩོམ་བྲེང་བའི་ཆ་ཚུང་དོར་བར་རྒྱུམ་
པོའི་ཐེག་གསུམ་པའོ། །རྒྱུམ་པོ་དང་པོའི་ནང་དུ་ནི་འོད་ཀྱི་བྲེང་བའོ། །རྒྱུམ་པོའི་ཐེག་དང་པོ་ལས་
ཕྱི་ངོས་སུ་ནི་རྒྱུམ་པོའི་ཐེག་མེད་དོ།⁴ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ལྷ་སྒྲུམ་དང་པོའི་ངོས་ཐེག་ལས་
ནང་དུ་སྒྲི་ཆད་གཅིག་དོར་བར་རྒྱུམ་པོ་གཅིག་ །དེའི་ནང་དུ་འོད་བྲེང་གི་ས་ཆ་ཚུང་གཅིག་སྤངས་
ནས་རྒྱུམ་ཐེག་གཉིས་པ། དེའི་ནང་དུ་རྩོམ་བྲེང་བའི་ཆ་ཚུང་གཅིག་སྤངས་ནས་རྒྱུམ་ཐེག་གསུམ་
པ་གདབ་པར་བཤད་ལ། ཡང་བྲེང་བའི་ཐེག་ཅ་ཆོགས་བཅད་མའི་སྐབས་སུ། ཆངས་ལས་ཆ་ཚུང་
བརྒྱད་མཐར་དང་། །བདུན་པའི་མཐའ་དུ་རྒྱུམ་པོའི་ཐེག་ །དེ་ནས་ཡང་དག་བྲངས་ནས་ནི། །སྟོགས་
གཞན་ཐེག་གི་མཆམས་སོང་བའི། །ཐེག་གཉིས་རིམ་བཞེན་ཆངས་པའི་ཕྱིར། །ཆ་ཚུང་གཉིས་
གསུམ་དོར་བར་རོ། །ཕྱི་རྒྱུམ་ཐེག་ལས་ཕྱི་ངོས་སུ། །ཆ་ཚུང་དོར་བར་རྒྱུམ་པོའི་ཐེག་ །དེ་ནས་ཆ་
ཚུང་གསུམ་དོར་ནས། །ཟུར་ཐེག་བར་དུ་གནས་པའི་ཐེག་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཅ་ཐེག་ལས་
སྒྲི་ཆད་གཅིག་དོར་བར་ངོས་ཐེག་བྱེད་པ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ། དེ་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཚུང་གསུམ་སོང་
བར་རྒྱུམ་ཐེག་དང་པོ་བྱེད་དགོས་སོ།

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༥༡ བྲེང་། ༩

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༥༡ བྲེང་། ༩

3 ཞོལ། ཞོག ༩༣ ན ༩ གསང་བ་འདུས་པ་

4 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༥༩ བྲེང་། ༡༩

5 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༩ ཞོག ༩༡ བྲེང་། ༡༩

འོ་ན་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ལམ་སྟུང་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་གིས། ཆངས་ལས་སྟེགས་བྱ་
ཅམ་དུ་འགྱུར། །སྟེགས་བྱའི་བྱེད་དུ་གཉིས་བ་སྟེ། །གསུམ་བ་སྟེགས་བྱ་བྱེད་དང་གཉིས། །སྟེགས་
བྱའི་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ཏེ། །འོད་ཟེར་ལྷ་ཡིས་རྣམ་བརྒྱན་པའི། །དྲོ་རྩེ་བྱང་བ་གསལ་བར་
བྱ། །ཅེས་གསུངས་བ་བྱང་བར་ཡང་བྱངས་བ་ལྟར་ན། ཆོག་སྟུག་གི་སྐབས་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ།
ཡང་གྱུ་བྱང་གིས། དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི་ནི་ཆད། །རྩ་བའི་ཐེག་གི་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
བ་བྱང་བར་ཡང་བྱངས་པའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་ཐེག་རྩ་ཆོགས་བཅད་མའི་སྐབས་ལྟར་བྱས་
པས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ།

དེ་ཡང་འོད་བྱང་གི་ཕྱིའི་རྒྱུ་པོའི་ཐེག་ཐེག་ཆོན་གྱིས་འབྲེ་བ་ན་དབུས་ནས་ཆ་རྒྱུད་དགྲ་
སོང་བའི་མཆོམས་སུ་བྱས་ཀྱང་། བསྐྱོར་དོན་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མ་དང་བྱི་མའི་ས་མཆོམས་
ནི་དྲོ་རྩེ་བྱང་བའི་བྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་གྱི་འོད་བྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་བྱང་ནི་དྲོ་རྩེ་ལས་བར་སྤང་ལ་
འབྲེས་པའི་འོད་ཀྱི་ཆ་ཡིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐེལ་གྱི་ས་གཞིའི་ཆ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
འབྲེ་བ་ན་འོད་བྱང་དབུས་ནས་ཆ་རྒྱུད་སོང་བའི་ཕྱིར་བྱས་ཀྱང་། དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆད་
རྩ་བའི་ཐེག་གི་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ནས་ཆངས་ཐེག་གཉིས་སྤང་པའི་དབུས་ནས་ཕྱོགས་
བཞིར་ཆ་སྟོན་གཉིས་གཉིས་སོང་བ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ཐེག་བྱང་པོ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱིར་ཆ་
སྟོན་པའི་སོང་བར་ཐེག་བྱང་པོ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་པས་རེའུ་ཐེག་དགྲར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །བཤད་རྒྱུ་དྲོ་རྩེ་བྱང་བ་ལས། བསྐྱོར་ཐེག་གསུམ་ནི་སྟོ་བཞི་ལ། །དྲོ་རྩེ་བྱང་བ་གསུམ་
ཀྱིས་མཛེས། །ཞེས་བཤད་བ་ལྟར་ན་པོ་བྱང་ནང་མ་ལ་ཡང་སྟོ་བཞི་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོ་
སྟུག་ཏུ་བཤད་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་། འབགས་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྟོ་སྟུག་གི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་
དོ། །བཤད་རྒྱུ་དྲོ་རྩེ་བྱང་བའི་འགྱུར་གཞན་ལས། སྤྱང་པོར་ཡང་ནི་སྟོ་བཞི་ལ། །ཅེ་གསུམ་དྲོ་རྩེ་
བྱང་བས་བསྐྱོར། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལ་གྲུ་མ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་དཔེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་དམ། སྟོ་བཞི་པའི་

- 1 བསྐྱོར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་ག། 36 ཞོག 23 བྱང་། 12
- 2 བསྐྱོར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་ག། 36 ཞོག 23 བྱང་། 16
- 3 བཤད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་ག། 17 ཞོག 16 བྱང་། 3

སྒྲིབ་པོར་ཡང་། ཞེས་པར་ཡོད་བཟླ་པར་བྱའོ་ཟེར་ཏེ། བྱི་མ་ལྟར་ཡོད་ན་སྒྲིབ་མི་དགོས་སོ།།
 འདིར་བྱིས་ཀྱི་པོད་ཁ་ཅིག ། ལྷུ་མ་ཐེག་བྱི་མའི་མཆམས་ནས་ཟུར་ཐེག་གི་བར་དུ་སྒྲིབ་པའི་
 རོས་བཞེར་ཐེག་གྲུ་བཞི་བ་གཅིག་བྱས་ནས། དེའི་བྱིར་ལྷ་སྒྲིབ་ཀྱི་རོས་ཐེག་འདེབས་པ་ནི་རྒྱད་
 དང་རྒྱ་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་། ཤེས་བྱེད་ཅིང་མེད་པས་མི་འཐད་དེ། བཤད་རྒྱུད་རྩོ་
 རྩེ་སྤེང་བར། དེ་ལ་དང་པོ་སོ་བྲང་རིམ། ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་དག་ཐེག ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཞུགས་
 གནས་གསལ།¹ ཅེས་རྒྱལ་བ་ལྷའི་བཞུགས་གནས་རེ་མིག་དགུ་བ་ནི་སོ་བྲང་དང་པོར་བཤད་
 ལ། བྱི་རོལ་གཟུགས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་སོགས། ། མཆམས་ཀྱི་ཆར་ནི་རྣམ་པར་དགོད།² ཅེས་པས་སོ་བྲང་
 རང་མ་དེའི་བྱི་རོལ་གྱི་མཆམས་བཞེར་རྩོ་རྩེ་མ་བཞི་དགོད་པར་གསུངས་ཀྱི། རྒྱལ་བ་ལྷ་དགོད་
 པའི་གནས་དང་རྩོ་རྩེ་མ་བཞི་དགོད་པའི་གནས་ཀྱི་བར་ན་ལྷ་མེད་པའི་ལྷ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་གཞན་
 ཡོད་པར་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ལྷུ་བ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས། དེམ་བ་དང་པོར་གཤེགས་པ་
 དང་། གཤེགས་མ་རྣམས་བཀོད་པའི་རྩེས་སུ། རྣམ་འབྱོར་པས་ནི་རིམ་གཉིས་པར། ། གཟུགས་
 རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་།³ ཅེས་གསུངས་ལ། བྱིད་ཀྱི་ལྷུར་ཐེག་གིས་ན་གཟུགས་རྩོ་རྩེ་མ་ལ་
 སོགས་པ་དགོད་པའི་གནས་རེམ་བ་གསུམ་པར་འབྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ལྷུ་བྱང་གིས། རང་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་རོལ་ཏུ། ། ཐེག་བཞི་ཡང་དག་གི་བར་བྱ།⁴ ཅེས་གསུངས་ཀྱི། དཀྱིལ་འཁོར་ནང་
 མ་དང་རྩ་ཐེག་གི་བར་དུ་ཐེག་གཞན་གི་བར་མ་གསུངས་ལ། བྱིད་ལྷུར་ན་ཐེག་བརྒྱུད་ཡང་དག་
 གི་བར་འབྱུར་བའི་བྱིར་རོ།།

རེ་མིག་དགུ་པའི་རྩོར་སྤེང་གི་སྒྲིབ་བྱ་ནི། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་བར་ཆད་མེད་པར་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བས་ཀ་
 བ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་རྩོ་རྩེ་སྤེང་བ་རྒྱུ་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ།⁵ ཞེས་བཤད་པ་ལ་བསམས་

1 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༦༤ ཟེང་། ༤

2 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༦༤ ཟེང་། ༡༦

3 བསྐྱན་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༦ ཟེང་། ༤

4 བསྐྱན་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༣༦༡ ཟེང་། ༦

5 བསྐྱན་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༦༦ ཟེང་། ༡༡

ནས་ཐོག་གི་དོ་རྩེའི་གདུང་རྒྱུ་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་ན་འོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་ནང་གིས་མཆོམས་
མི་བྱེད་པས་བྲིས་པའི་མཆོམས་དེ་ནས་བཞེངས་པ་དང་བསྐྱོམ་དོན་ལ་ཡང་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པ་
བྲེད་ལ་རྒྱགས་པའི་ཅིག་པ་ཡོད་དེ། དེའི་དབངས་ནི་བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་ལྟའི་བྱས་མོ་མན་
ཆད་ཀྱི་ཆད་ཅམ་མོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷ་གནས་ལས་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་འཕགས་པར་
རིགས་སོ། །རེ་མིག་དགུ་པའི་དབྱས་ཀྱི་བྱ་བཞི་པ་ནི་གཙོ་བོའི་མཆོན་མའམ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
གནས་ཀྱི་སྐྱམ་བྱར་བྲེད་བར་གསུངས་པས། འོག་གཞི་ལ་དོ་རྩེས་བསྐྱོར་བའི་རེ་མིག་བྱ་བཞི་
པར་གནས་པའོ། །གཞན་རེ་མིག་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་བར་ཀྱི་ཐིག་གཉིས་གཉིས་བྲིས་
པའི་ཞེང་ལ་ཆ་རྒྱུད་རེ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི། བསྐྱེད་བ་དང་བསྐྱོམ་དོན་ལ་དོ་རྩེ་ཅེ་ག་པའི་
བར་བར་ནས་འཛོན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོན་བྱེད་དུ་བྲིས་པ་ཡིན་ཀྱི་གདུང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་
ལྷོས། དོ་རྩེས་མཆོན་ཞེང་ལེགས་མཛེས་པའི། ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་ནང་དུ་བྲི། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རེ་མིག་
དགུ། །དོ་རྩེ་ཀ་བའི་བར་བར་དུ་ལོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མན་སྟེ་ལས། དེའི་སྟེང་དུ་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་གདུང་བཞི་སྟེ། གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཁུར་འཁུར་བར་
བྱས་པའི་བྱིར་རོ།² །ཞེས་གསུངས་པས་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་གདུང་བཞི་དོ་རྩེའི་གདུང་རྒྱུ་ལ་རེ་ག་
པར་བསྐྱོལ་མར་བཏང་ཡོད་དོ། །

དེ་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་སྔ་བྱང་ནང་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་མའི་འོག་གཞི་དང་
ཐོག་ལ་མཐོ་དམའི་ཁྱད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་གང་ནའང་མི་སྤང་
ཡང་། ལྷ་སྐྱམ་བྱི་ནང་གཉིས་ལ་མཐོ་དམའ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྲི་བྱ་ལ་ཐིག་
གིས་མཆོམས་བྱེ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་བ་དང་བསྐྱོམ་དོན་ལ། ཤར་ཀྱི་ལྷ་སྐྱམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའང་
རྣམ་སྤང་གི་ཁ་དོག་དུ་མཆོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཐིག་གིས་
བྱེ་བའི་མཆོམས་ཀྱང་མེད་ལ། མཆོམས་གཙོད་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པས་ལྷ་སྐྱམ་བྱི་ནང་གི་རྣམ་
དབྱེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐོ་དམའ་རྩི་ཅམ་བྱ་སྐྱམ་ན། འདི་ངེས་པར་འདི་ཅམ་ཞིག་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 36 ཞོག 23 ཟེང་། 30

2 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 3 ཞོག 36 ཟེང་། 9

ཅེས་བཞག་དཀའ་མོད་ཀྱི། ཆ་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་བྱས་ན་ཐོག་འབུབས་དཀའ་བ་སོགས་
བྱད་ཆེས་པའི་སྐྱོན་འོང་བར་སྤང་བས། བདེ་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་ལས་
སྐྱའི་འཁོར་ལོ་འཕགས་པའི་དབངས་བྱད་སོགས་ཀྱི་རིགས་འགྲོས་སྤྱར་ན་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཅམ་གྱི་
དབངས་བྱད་འོང་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དེ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འབྲ་བར་སྤང་བས་ཆ་ཆུང་བཞི་ཆ་ཅམ་གྱི་
དབངས་བྱད་བྱས་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །སོ་བྱང་ནང་མའི་དབངས་བྱད་རི་ཅམ་ཡིན་པ་ནི་
འདི་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྟེང་གི་ཁྱོ་བོ་དང་འོག་གི་གཞོན་མངོས་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་
པའི་གནས་གང་དུ་བྱེད། གཞོན་མངོས་མི་བྱ་ལ་རུབ་ཀྱི་ཁྱོ་བོའི་རུབ་དུ་དགོད་ཀྱང་། བསྐྱར་བ་དང་
བསྐྱོམ་དོན་ལ་སྤྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་འོག་དུ་འགོད་ན་ནི་ལྟེ་བ་དང་སྤྲ་ཆོགས་བསྐྱའི་བར་ན་
འགོད་ས་མེད་པས་དེའི་ཡང་འོག་དུ་དགོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟེང་གི་ཁྱོ་བོ་དང་མི་བྱ་
ལ་ཤར་གྱི་ཤར་དུ་བྱུང་ཡང་། བསྐྱར་བ་དང་བསྐྱོམ་དོན་ལ་གཞུག་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་འོག་དུ་མི་བྱེད་
པར་ཐོག་ལས་སྟེང་དུ་ཀླུ་བར་འགོད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་ལྟ་ན་སྟེང་འོག་གི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མ་དགོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཐོག་ལས་ཀླུ་བའི་སྟེང་གི་བར་སྤང་དང་སྤྲ་ཆོགས་བསྐྱུ་ལས་ཀྱང་ཐལ་བའི་འོག་གི་
བར་སྤང་ལ་བགོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བགོད་པའི་ལྟ་ལ་སྤྲ་ཆ་ཆ་གཉིས་
མ་ཆང་བས་སྐྱ་བྱང་དང་ཆེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་ལྟ་སོ་གཉིས་སྤྱ་འབད་པས་སྐྱབ་པ་
ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འགོད་ན་ནི་གཙོ་བོའི་འོག་དང་སྤྲ་ཆོགས་
དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་བར་ན་གཞོན་མངོས་དགོད་པའི་གནས་རི་ལྟར་ཡོད་སྟམ་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་
སོ། །དེ་ལ་ལྟེ་བའི་ཡང་འོག་དུ་བགོད་ན་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་བསྐྱོག་དུ་མེད་པས་
དེ་མི་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་སྤྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་འགོད་ལ། དེ་ཡང་སྤྲ་སྤྲ་ནང་མ་ལས་
དབྱས་ཀྱི་སོ་བྱང་སྐྱོ་ཆད་གཅིག་ལྟག་ཅམ་གྱིས་མཐོ་བའི་ལྟེ་བ་སྤྲ་བོའི་སྟེང་དུ་དོ་རྗེའི་ཅིག་པ་
སྤྲ་བོས་བསྐྱོར་བའི་སོ་བྱང་ནང་མ་བྱས་ནས། ལྟེ་བ་སྤྲ་བོ་དེའི་ནང་སྤྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་
སྟེང་གཙོ་བོ་ལས་སྐྱབ་དུ་ཅུང་ཟད་ཡོ་བའི་འོག་དུ་གཞོན་མངོས་དགོད་པ་ནི་བདག་གི་སྤྲ་མ་དམ་
པའི་གསུང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་བྱས་ན་འོག་གི་ཁྱོ་བོ་དགོད་པའི་གནས་མི་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་

དགྲིལ་འཁོར་ནང་མའི་མཐོ་བྱང་ཡང་དེས་ཤེས་སོ།།

འོ་ན་སྟེང་གི་ཁྲོ་བོ་གང་དུ་དགོད་པར་བྱ་ཅེ་ན། དེ་ལ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་འབྲུབས་
ལུགས་ལས་ཤེས་དགོས་པས་ཐོག་མར་ཐོག་འབྲུབས་པའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲེང་
བ་ལས་ཐིག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་ཐོག་འབྲུབས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་གསལ་ལ།
རྒྱ་གཞུང་ཁྱེད་སྐབས་གཞན་ནས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་ངེས་པ་ཐོབ་དཀའ་བར་སྒྲུང་ངོ་
ཞེས་གསུང་མོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་སྤྲེལ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀོ་ས་ལར། སྒོ་རེ་རེའི་ཐད་ཀར་ཀ་བ་གཉིས་
གཉིས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐིག་ལ་བརྟེན་ལ། མཐའ་གཅིག་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྗེ་བ་ལ་
བརྟེན་ནོ།། ཞེས་འབྲུང་བས། ཀ་བའི་དཔངས་ཆ་ད་ཅ་བ་ཅིག་པ་ནས་ཅེ་མོ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་
སུ་སྒྲེབ་པར་བརྟེན་པས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མའི་ཐོག་དཔངས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲུ་བར་ཅིག་པའི་རྒྱུ་
ཕྱིན་ཡིན་ཞིང་། ཅིག་པ་ལྗེའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་གསུམ་དང་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ །བ་བ་བྱེད་ཀྱི་སའི་
དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཏེ། དེ་དང་ནང་གི་གདུང་ཆ་ད་མཉམ་པར་བྱ། ཤར་བུ་ནི་བྲ་བ་བྲ་བྱེད་ཀྱི་
ཐད་ཀའི་ཕྱི་ངོས་སུ་འབྲུང་བས་ནང་གི་ཐོག་དཔངས་ལ་མི་གཏོགས། མདའ་ཡབ་བུ་ལྟ་ཡིན་པས་
འོག་གི་ཐོག་དཔངས་ལ་མི་གཏོགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བདག་གི་སྤྲེལ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བའི་བཀའ་
ཡང་དག་པའི་ཆད་མས། ཀོ་ས་ལའི་ལུང་དེ་ཀ་བ་ཆ་ཆེན་བཞི་ཡོད་པའི་ལུང་མིན་ཀྱང་། སངས་
རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བ་ལས། ལུགས་ན་ཀ་བ་བརྒྱུད་སོ་ཡིས། །གདུང་ཆེན་བཞི་ཡི་ཅེ་ནས་
བཏེག་ །རིན་ཆེན་བཞིའི་རེལ་མིག་ཀྱང་། །ཕྱམ་རྩ་ཉི་ལྔ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཀའ། །དེ་བཞིན་གལ་ཐོག་
ཅི་རིགས་པའོ།། ཞེས་བཤད་པ་དང་།

བོད་ཀྱི་སྤྲེལ་མ་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ལའང་འདུག་པ་དང་པལ་ཆེར་མཐུན་པར་འདི་ལྟར་
བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དེ། ལྷོགས་བཞིའི་ཆངས་དང་རྩ་ཐིག་སྤང་བ་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཆེན་རེ་འོངས་པ་
ནས་གཡས་གཡོན་གྱི་ངོས་སུ་ཆ་རྒྱུད་ལྔ་ལྔ་ཕྱིན་པའི་སར་ཞིང་དུ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་བྱ་བཞིའི་ཆད་
དཔངས་སུ་ཆ་སྤྲོ་བཅུ་བཞི་པའི་ཀ་བ་རྣམས་བཅུགས། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་བྲེ་ཕུལ་གྱིས་བཏེག་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 31 ཞོག 33༤ ཟེང་། 2༥

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༡ ཞོག 4 ཟེང་། 32

ཅིང་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་གདུང་ཐལ་མར་གྱིས། གདུང་དེ་དག་གི་སྟེང་ནས་གསེར་གྱི་སྒྲ་
རགས་བཞིའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུ་མ་རྗེ་ཙམ་འཆམ་པ་གྱིས་པའི་ལྷུ་མ་སྒྲ་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་ཐལ་
བ་ལས་ཆུ་སྤྲོ་མ་ཀ་རའི་ཁའི་གཟུགས་བྱས་པ་ནས་དྲུ་བ་དང་དྲུ་བ་ཕྱེད་པ་འབྲང་བ། ལྷུ་མ་དེ་
དག་གི་སྟེང་དུ་གྲལ་མ་སོགས་བཀོད་པའི་སྟེང་དུ་བྱ་འདབ་བཀའ་པའི་ཤིང་སྒྲ་ཐོག་གི་ལྷུ་མ་སྒྲ་
ལས་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་ཐལ་བ་ལས་ཤར་བྱ་འབྲང་ཞིང་། བྱ་འདབ་ཀྱི་མཐའི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་ཕྱ་ཤུ་
ལྟར་བསྐང་བའོ། །དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མའི་ཐོག་ཡིན་ལ། ཐོ་བྲང་ནང་མ་ལ་དེ་ལས་ཐོག་བྲུང་དུ་
བྱ་སྟེ། ཐོ་བྲང་ནང་མའི་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷེ་བ་སྒྲ་སྒྲུམ་ནང་མ་ལས་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྷག་ཙམ་
གྱིས་མཐོ་བའི་གནད་དང་། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྫོ་རྗེ་སྟེང་བའི་བར་བར་ནས་བཙུགས་པའི་ཀ་བ་རིང་ཐུང་དང་ཞིང་ཆད་སྒར་དང་འབྲུ་བ་
ལ་ཤར་དུ་འཁོར་ལོས་མཆན་པའི་དཀར་པོ་གཉིས། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེས་མཆན་པའི་སེར་པོ་གཉིས།
ཁུབ་ཏུ་བསྐྱས་མཆན་པའི་དམར་པོ་གཉིས། བྲང་དུ་རལ་གྱིས་མཆན་པའི་ལྗང་ཁུ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་
གྱིས་བཏེག་པའི་བྲེ་ཕུལ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ། རྫོ་རྗེའི་གདུང་རྒྱུ་ཁོར་མར་བཏང་བའི་མཆམས་
སྒྲ་སྒྲེ་མོ་ཀ་གཞུ་ལ་བཀལ་བའི་གདུང་བཞི་མིག་མངས་རིས་སྒྲ་གྱིས་ནས། དེ་ལ་ལྷུ་མ་དང་གྲལ་མ་
དང་བཅས་པའི་ཐོག་གཞན་མེད་པར་གདུང་འོག་ཏུ་ནམ་འུ་རྒྱན་གྱིས། ཐོག་གྱི་མའི་ནང་གི་ཁ་གདང་
ལ་བཙུགས་པའི་ཀ་ཆུང་བྲེ་ཕུལ་དང་བཅས་པ་བར་ཐག་འཆམ་པ་སྐབས་སྐབས་སྒྲ་བཙུགས་པའི་
སྟེང་དུ་གདུང་ཁོར་མར་ཕྱོགས་བཞིར་བཏང་བ་ལ་སྒྲེ་མོ་བཀལ་བའི་ལྷུ་མ་རྣམས། དབྱས་ཀྱི་གདུང་
རྒྱུ་སྟེང་ནས་འདེགས་བྱེད་མགོ་འཇུག་སེག་ཁ་ཡོད་པ་ཙ་བ་དབྱས་ཀྱི་སྟོ་བྲང་ལ་རྒྱག་པའི་
གདུང་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་བྲང་གི་མཆམས་རིས་སྒྲ་གཟུག་ཅིང་། ཅེ་མོ་པན་ཚུན་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྷག་ཙམ་
གྱིས་མ་རེག་པའི་སྟོ་ནས། གདུང་སྟོ་བྲང་ལ་རྒྱག་པ་གཅིག་བཏེག་པའི་གདུང་དེའི་འོག་མཆམས་
ནས་དབྱས་ཀྱི་གདུང་བཞི་གྱིས་པའི་བར་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་བྱས་པའི་གདུང་དེ་
ལ་ལྷུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་གཟུག་པ་བྱས་ནས་སྤིབས་པའི་རྒྱ་ཕུབས་བྱས་པའི་བྱ་འདབ་ཀྱི་སྒྲེ་མོ་ཅུང་
ཟད་གདུང་ལས་ཕྱིར་ཐལ་བས་ཐོག་འོག་མཐོན་པ་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐང་བ་སོགས་ལ་ནང་

གི་མཛོངས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ།

སངས་རྒྱལ་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་དབྱིབས་མཛོད་རྟེན་མཁར་
 ཐབས་དང་། །རྒྱལ་ཁབ་རི་པོའི་གྲུང་དུ་འདོད།¹ །ཅེས་ཕྱིའི་དབྱིབས་མཛོད་རྟེན་དང་། མཁར་ཐབས་
 ཞེས་པ་རྫོང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ཕྱི་ཕྱོད་ཅན་དང་། དབུས་མཐོ་བའི་རྒྱལ་པོ་གྲུང་འབྲུག་བ་དང་བཞི་
 གང་རུང་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགག་བསྐྱབ་རྒྱས་
 པར་འདྲིར་མ་གྲིས་སོ། །དེ་རྣམས་གང་བྱེད་ཀྱང་། ཅེ་དོ་རྗེ་དང་ཞོར་བྱ་དང་རིན་པོ་ཆའི་ཉོག་གིས་
 མཛོད་པར་བྱ་སྟེ། ཀོ་ས་ལར། རྩོམ་ཅི་ཞོར་བྱ་དོ་རྗེའོ། །ཞོར་བྱ་ཅི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱའོ། །རིན་
 པོ་ཆའི་པར་རྒྱ་རྩ་ག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཅེ་མོ་བརྒྱན་པའི་ཁང་བྱ་བ་ཅེགས་པ།² ཞེས་
 བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཞོར་བྱ་དོ་རྗེ་ལས་བྱས་པའི་རྩོམ་ཅི་ཅེ་ལྷ་པ་ཅེ་མོར་བཞག །དེའི་འོག་ཏུ་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་ཆ་དགྲུ་བ། དེའི་འོག་ཏུ་པར་རྒྱ་རྩ་ག་སོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་རྣམས་
 བཅེགས་པའི་དབངས་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཉོག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན་སྤྲིང་གི་ཁོ་པོ་ནི་
 བསྐྱར་བ་དང་བསྐྱོམ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་ཐོག་གི་འོག་གཙུག་པོའི་སྤྲིང་གི་ཕྱང་ཟད་ཅམ་གྱི་
 ཤར་དུ་ཞལ་བྱུབ་ལ་ཕྱོགས་པར་བཞུགས་པ་ལ་གོ་ས་བདེ་མོ་འོང་བ་ཡིན་ནོ།

ནང་གི་ཁ་དོག་ནི། ལྷ་བྱང་གིས། ཤར་ཕྱོགས་རེའུ་མིག་དཀར་པོ་སྟེ། །སྟོ་ནི་སེར་པོ་རུ་
 འགྱུར་རོ། །བྱུབ་ཏུ་དམར་པོར་རིག་པར་བྱ། །བྱང་ནི་ལྷང་ཁུར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དབུས་ཀྱི་རེ་མིག་
 གང་ཡིན་དེ། །ཨིན་རྟེན་མཚུངས་འོད་ཅན་འགྱུར།³ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེ་མིག་དགྲུའི་ཐོག་དང་
 སའི་ཁ་དོག་ཡིན་ལ། གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་སྤྲིང་བར། ཅུ་བའི་ཐིག་གི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 ཡང་། ལུང་ཐིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ས་གཞི་རྣམས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་
 ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ། །བསྐྱོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཐོག་རྣམས་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །ཀ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉེ་རང་གི་རེ་མིག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་མའི་

1 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༩ ཞོག ༥ ཟེང་། ༩
 2 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༣༩ ཞོག ༤༠ ཟེང་། ༡༠
 3 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༧ ཟེང་། ༡༣

ཐེང་བས་མཆན་པའོ། །གཙོ་བོའི་ས་ནི་གཙོ་བོའི་མདོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ན་འདིར་ཤར་དཀར་སྟོ་སེར་རྒྱུ་དམར་བྱང་ལྡང་དབུས་སྟོ་བའོ། །ཅིག་པའི་ནང་ནི་རང་མདོག་
ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་མདོག་མ་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ཅིག་པ་ནང་མའི་རང་མདོག་སྟོན་པོ་ལ། ཕྱོགས་
གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདངས་གྱིས་ཐོག་པས། དཀར་སྟོ་དང་སྟོ་སེར་དང་སྟོ་དམར་དང་སྟོ་
ལྡང་དུ་སྒྲུང་བའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྒྲགས་གྱི་ལྷགས་གྱིས། དང་པོར་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དགོས་ལ། བར་དུ་རིམ་གཉིས་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ནས་ལམ་བཟོད་
དགོས། མཐར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས།
སྒྲགས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ནའང་། མ་ནོར་བར་ཞིབ་དུ་
ཤེས་པ་ཆེས་དཀོན་པའི་དུས་སུ་སྒྲུང་བས་ཁོ་བོས་འཁྱུལ་བ་ཟད་པའི་ལྷ་མའི་གསུང་བཞིན་དུ་རུང་
ཟད་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཞིབ་པར་ངག་ལས་མཉན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །

སྟོའི་གདན་ནི། ལྷ་མོང་གི་གདན་སྟོ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་མོང་ལ་ལྷ་མོང་མ་ཡིན་
པའི་གདན་ནི། ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་བའི་གདན། ལྷ་མ་
ཀྱི་ལ་རྟོ་རྟེན་གདན། དེ་མ་གཏོགས་པའི་སྟོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆའི་གདན། རྒྱུ་ཕྱོགས་
པ་རྣམས་ལ་པ་རྣམས་དམར་པོའི་གདན། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོ་ཆོགས་རྟོ་རྟེན་གདན། གཙོ་བོ་
དང་ཁོ་བོ་བཅུ་ལ་ཉི་མའི་གདན་དུ་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་
ལས་དངོས་ལྷགས་གྱི་སྟོ་ནས་བཤད་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོག་འོག་དུ་འཕྲུག་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་
རྒྱུ་དེ་རྟོ་རྟེན་གདན་ལས། ལྷ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལྷ་བ་ཡི། །གདན་བདུན་གཞན་གྱི་ཉི་མ་གཉིས། །འཁོར་
གཤམ་ཞེ་སྒྲུང་དགའ་མར་བཤད། །ཅེས་འོད་དཔག་མེད་དང་སྟོ་མ་ཀྱི་ལ་ཉི་གདན། གཞན་བདུན་ལ་
ལྷ་གདན་དང་། ལྷག་ན་རྟོ་རྟེན་མེད་པའི། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་གདན། །སྒྲགས་རྣམས་
ལ་ལྷ་བའི་གདན། །སྟོ་ཆོགས་པ་རྣམས་སྟོ་རྟེན་གསལ། །ཞེས་ལྷག་རྟོ་རྟེན་ལ་ཉི་གདན། བྱང་སེམས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 34 ཤོག 49 ཐེང་། 4

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 17 ཤོག 162 ཐེང་། 23

གཞན་བདུན་ལ་ཆོ་གདན་བཤད་དོ།

དེ་གཉིས་ནི་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགལ་བར་མི་བསམ་ལ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ལྷག་མོས་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་སེམས་དཔའི་སྐྱེལ་གྱི་གིས་ཉི་བར་གནས་པར་བསམ་མོ་ཞེས་གཙོ་བོའི་གདན་ལ་ཉི་མ་བཤད་པས། བད་ཆེད་ཀྱི་གདན་དུ་བྱས་པ་དག་ནི་དེ་དང་འགལ་ལོ། །ནང་གི་ལྷུས་པོའི་བྱི་རིམ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཆངས་ཐིག་གི་གཤམས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་བཞི་བཞི་སོང་བར་དབངས་ཆ་རྒྱུད་བཞི་པའི་བྱམ་པ་བརྒྱད་བྱེད་པར་སླེབ་པ་ལས་བཤད་དེ། བྱམ་པ་བརྒྱད་གསེར་དུ་བྱེད་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྷགས་གཉིས་བཤད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདུན་ཅིས་གང་བཤོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་དེར་འཆང་བྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ། ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་དགོད་པ། ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ། ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤང་གཞི་སྤྱོད་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ཆོ་ག་རི་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་བསམས་ནས།¹ ཞེས་དང་། མདོ་བསྐྱེད་ལས། ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆན་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོད་པར་མོས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་རྩམ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་གྲུབ་པར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་གང་དང་གང་དུ་རི་ལྷ་བྱར་བཞུགས་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལ་ནི། །ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བྱག་ལྷ་བྱ་ལ། །ཞི་རྒྱ་ནི་ལའི་འོད་མཉམ་པ། །དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །རྣམ་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡ ཟེང་། ༡

2 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༡ ཟེང་། ༣

སྤང་མཛད་དཔལ་རིན་ཆེན་དང་། འོད་དཔག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ། །ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་ལྟ་
བྱར་ནི། །མེ་ཡི་མཆམས་ནས་བརྩམས་ནས་སྟ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་དགོད། །གཉི་ཐུག་
དགའ་སོགས་ལྟ་མོ་རྣམས། །ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་ལྟ་བྱར་ནི། །མེ་ཡི་ཐོགས་ནས་བརྩམས་ནས་
སྟ། །རིམ་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་པར་དགོད། །དེ་བཞིན་གཟུགས་རྩོམ་ལ་སོགས། །སྤྱི་ཡི་མཆམས་ནི་
རྣམ་པ་བཞིར། །རེག་བྱ་རྩོམ་ཉིད་དང་ནི། །རྩོམ་སེམས་དཔལ་དང་ལྡན་གནས། །བྱམས་པ་ས་
ཡི་སྤྱིང་པོ་དག །ཤར་གྱི་སྤུང་བྱར་དགོད་པར་བྱ། །ཐུག་ན་རྩོམ་མཁའ་སྤྱིང་པོ། །བརྒྱལ་ཁྲགས་
ཅན་གྱིས་སྤྱོད་བྱ་དགོད། །འཛིག་རྟེན་དབང་བྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །བྱབ་ཏུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་
བྱ། །སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་སེལ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སྟ། །གཤམ་རྩོམ་གཤམ་ཉི་
ཤར་གྱི་སྤྱོད། །གཞན་གྱིས་མི་བྱབ་སྤྱོད་ཕྱོགས་སྟ། །བྱབ་ཕྱོགས་སྤྱི་རྩ་མགྱིན་ཏེ། །བདུད་ཅི་
འབྱུང་བ་བྱང་དུ་འོ། །མི་གཡོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །དབྱུག་སྤོང་དང་ནི་སྤོངས་པོ་ཆེ། །ཤར་
སྤོང་མཆམས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ། །རིམ་པ་རི་བཞིན་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་
པོ་ཁོ་པོ་ཆེ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ། །གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཡང་། །དེ་བཞིན་
སྤྱིང་དུ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། །འདི་དག་གི་སྤྱོད་མཛད་ཐུག་མཆན་སོགས་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སྟ་འཆད་དོ།

སྤྱག་མོས་ཀྱི་སྤྱད་དགོད་པ་འདི་ཙམ་རྒྱུད་ཀྱི་གང་གིས་བསྐྱར་ན། །རྩོམ་སེམས་དཔལ་
སྤྱིབ་ཐམས་ལས། །འདིའི་མདོ་ནི་ལེན་དང་པོ་ལས། །གསལ་བ་དེ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད། །ཀུན་ནས་སྤྱ་
ཆོགས་གཟུགས་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱུས་སྤོང་དང་ཡང་དག་ལྟར། །འོད་ཟེར་འབར་ཞིང་འཁྲུག་
པའོ། །གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཞེས་བྱ་
པའོ། །ཞེས་སྤྱོད་སོ་གཉིས་བཀོད་ཟིན་པའི་རྩོམ་སྤྱད་པའོ། །མདོ་བསྐྱེད་ལས། །གསལ་བ་³ ཞེས་
སོགས་རྟེན་པ་དང་པོ་བཞི་ལྟག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་སྤྱད་པའོ། །འདིས་དཀྱིལ་

1 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༤ ཟེང་། ༥

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༤༡ ཞོག ༤༤ ཟེང་། ༡༤

3 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༡ ཟེང་། ༤

འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་མོས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་གསལ་
ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་མོ་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཟུགས་སྤང་བ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་མཐོང་
བས་སོ། །སྤྱོད་ཆོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱན་དུ་རྒྱས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡི་ཐུ་རྒྱུ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཁ་
དོག་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་བྱུང་བར་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་སྟོན་གྱིས་ཀྱན་
དུ་བྱས། ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའོ། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་
མང་པོ་འབྱུག། ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་ཁོ་བོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་རབ་དུ་འབར་བ་འབྱུག་
པའོ། །གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་
སོགས་པ་ནི་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། རྟེན་བཞེན་གཤེགས་པ་ཀྱན་
གྱི་གནས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཏེ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་ལོ་སྦྱུང་ན་མི་འགལ་ཏེ། རྟེན་མེས་པ་དཔའི་
སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཡང་། སྟོན་གསལ་བཞེན་བཞུགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་སྟོན་གྱིས་།
ཞེས་པས་ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞེས་པས་ཁོ་བོ་རྣམས་བསྟན་པས་
རྟེན་དང་བཞེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་སྟོན་གསལ་གྱི་འདུན་ལོན་ཡིན་ལ། སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་
རྟེན་དང་བཞེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཁུངས་སུ་བྲངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ཁོ་ནའི་ཁུངས་སུ་བྲངས་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། ལྷག་མོས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་ཀྱི་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོན་ཉིད་
མཆུངས་པས། སངས་རྒྱས་སྟོན་གྱིས་ཀྱན་དུ་བྱས། ཅེས་པའང་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་ལ་བྲང་དུ་
བྲང་བའི་ཕྱིར་ན། སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་སུ་ལྷག་མོས་ལ་སྐྱར་བ་དང་། སྟོན་གསལ་དུ་ ལྷུང་བའི་ལྷས་
བྱས་པ་ལ་བཞུགས་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞེན་དུ་ཆུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་རྩི་གྱིས་གནས་བསྟོམས་ཏེ། རྟེན་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་ག། ༡༥ རྟོག་ ༡༥༩ ཟེང་། ༡༦

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་ག། ༡༥ རྟོག་ ༡༥༩ ཟེང་། ༡༦

གསུམ་འབྱུང་བསྐྱེད་པར་བྱ།¹ ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྟོན་གསལ་ལས་སྟོན་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་
 བསྐྱེད་མས་ནས། དེ་ནས་མངོན་བྱང་ལྗེ་སྐབས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་གསུམ་བསྐྱེད་
 པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། མདོ་བསྟེན་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་
 པའི་ཁྲངས་སུ་མཛད་ལ། ཁྱད་པར་དོན་ཆེ་གསུམ་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་ནི་དོན་ཆེ་འཆང་བསྐྱེད་པའི་དོན་
 དུ་མཛད་དེ། རྒྱད་ཀྱི་དོན་ཆེན་ཆེན་ལ་ཡང་དོན་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པས་འགལ་
 བར་མི་བསམ་པ་ལྡར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་མི་བསྐྱེད་པ་བསྟུས་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྤུལ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཆེན་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་དོན་ཆེ་འཆང་བཞག་པར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་
 པ་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་ལྷག་མོས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 མདོར་བྱས་སུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་ཐམས་དང་། མདོ་བསྟེན་དང་དོན་ཆེ་ཐམས་དཔའི་སྤྱོད་
 ཐབས་སུ་དོན་ཆེ་འཆང་དུ་བཤད་པས་འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་
 དུག་པ་དོན་ཆེ་འཆང་ཡིན་པས་དེའི་ར་རྒྱལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱད་ལས་རིགས་དུག་གི་དབྱེ་བ་
 གཅིག་པ་དུག་བཤད་པ་དང་། རིགས་སོ་སོའི་མངོན་བྱང་ལྗེ་བསྐྱེད་མི་འབྲ་བ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་རིགས་གང་གིས་བྱེད་ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་རིགས་དུག་པ་དོན་ཆེ་འཆང་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་རྩུས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་སྟོན་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་
 བཅུད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཅུད་ཆགས་པའི་རིམ་
 པ་ནི། འོད་གསལ་ནས་ལྷ་གཅིག་ཆེ་འཕོས་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྤྱེ་ལ། དེ་ནས་ཆངས་པའི་
 མདུན་ན་འདོན་དང་། དེ་ནས་ཆངས་རིས་དང་། དེ་ནས་འདོད་ལྷ་དུག་ཡས་རིམ་གྱིས་ཆགས་ལ།
 དེ་ནས་སྤྱོད་མི་སྟན་དང་། བ་སྒྲང་སྟོན་དང་། ལུས་འཕགས་པོ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་
 རིམ་པ་བཞིན་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་དང་དཔྱལ་བར་སྤྱེ་སྟེ། མནར་མེད་དུ་
 ཐམས་ཅད་གཅིག་སྤྱེས་པ་ན་བཅུད་ཆགས་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་མཐུག་ཏུ་ཞིག་པ་དེ་དང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༩༩༠ ཟེང་། ༡༣

པོར་ཆགས་པ་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་སྣོན་ས་སྐྱེ་བ་
ལེན་པར་ངེས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྣོན་ལས་
སྐྱེས་པ་དང་། མངལ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྫོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྩུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལོ། །ཞེས་
བ་ནས་རྩུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་ཅིང་མ་རྩོགས་པ་
མེད་པར། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ལྟ་
དང་། དཔྱུལ་བ་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་
དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་བཅུད་ཆགས་པ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཅུམ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱང་། འདིར་སྐྱེ་གནས་གཞན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གང་དང་ཡང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་གྱི་མི་ཁོ་ན་
དང་སྦྱོར་ལ། མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱིར་གཞན་གསུམ་དང་མི་སྦྱོར་གྱི་འཛམ་བུ་སྤྱིར་བ་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་
ལ། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་
རིས་ལས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་མི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་
གཞག་རིམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ།¹ ཞེས་པ་དང་། མངོན་
པ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བཤད་པ་ལྟར། འཁོར་
ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་འདྲ་བའི་མཆོན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་པ། དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ། རང་
གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཉིན་མཆོན་གྱི་
ཁྱད་པར་མེད་པར་གསལ་བྱས་པ། འོའི་ཆད་གངས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆེ་སྤྱབ་པ། ཁམ་ཟས་
ལ་མི་སྟོས་པའི་དགའ་བའི་ཟས་ཅན་དག་སྟེ། དེའི་ཆེ་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་གང་
བའི་སྤྲིས་མ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་པའི་སའི་བཅུད་ཁ་དོག་བྲི་རོ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཁ་
དོག་ནི་མར་གསར་ལྟ་བུ་རོ་ནི་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུས་བྱུང་ནས་ཡོད་པ་དེ། བསྐྱལ་བ་དང་
པོའི་མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟས་ལ་བརྟམ་པའི་སྡོན་གྱི་བག་ཆགས་ཤས་ཆེར་སད་པ་ཞིག་གིས་

1 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག་ ༡༩ ཞོག་ ༣༣༩ ཟེང་། ༡༣

2 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག་ ༡༩ ཞོག་ ༣༣༡ ཟེང་། ༩

སོར་མོའི་ཅེ་མོས་སྒྲངས་ཏེ་སྤྱང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་མཐོང་ནས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དེ། ཁམ་ཟས་ཐོས་པས་དེ་དག་གི་ལུས་སྤྱོད་དང་མྱི་བར་གྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འོད་མི་སྤང་ཞིང་ནས་མཁའ་ལ་སྤར་བཞིན་འགོ་མི་རྒྱས་པར་གྱུར་རྟོ། །

དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་འོད་མེད་པས་སྤྱན་པ་བྱུང་བ་ན། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་སྐར་དང་ཉིན་མཚན་དང་། ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཚིགས་རྣམས་བྱུང་རོ། །ཟས་དེ་ཉུང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་བཟང་ལ། མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་ངན་པ་ན། ངན་པ་ཁ་དོག་བཟང་ལ་སྤྱོད་ནི་ངན་ལོ་ཞེས་བྱུང་དུ་བསད་པའི་མི་དག་བའི་དབང་གིས་སའི་བཅུད་དེ་མེད་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་དག་འདུས་ནས་དེ་ལ་སྤྱང་བྱེད་པ་ན། སའི་ཞག་ཁ་དོག་དོང་ཁའི་མེ་རྟོག་ལྟ་བུ། རོ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། བྱུང་དུ་བསད་པའི་བར་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་རྒྱབ་པར་གྱུར་རྟོ། །ཡང་སྤར་བཞིན་སྤྱང་བྱེད་པ་ན། སྤྱ་གྱའི་ཚལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁ་དོག་ནི་ཀ་དམ་པའི་མེ་རྟོག་འབྲ་བ། རོ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། བྱུང་དུ་བསད་པའི་བར་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་རྒྱབ་པར་གྱུར་རྟོ། །

དེ་ནས་ཡང་དེའི་འོག་རྒྱ་མ་ཚོས་མ་བཅད་པའི་འབྲས་ས་ལུ་ལྷན་པ་དང་ཕུབ་མ་མེད་པ་རྩ་བ་སོར་བཞི་བ། རང་བཟས་པ་རྒྱབ་སྤྱེ་རྒྱབ་བཟས་པ་རང་སྤྱེ་བ། བཟས་པར་མི་མངོན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །འབྲས་དེ་ཐོས་པ་ན་དེ་ཟས་ཆེས་རགས་པས་ཟས་ལྷ་བའི་ཅིགས་མ་བཤང་གཅིར་གྱུར་ཅིང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་འབྲུང་བའི་ལམ་པོ་མོའི་དབང་པོ་སོ་སོར་དོད་ཅིང་དེ་ནས་སྤྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་དབྱིབས་སོ་སོར་གྱུར་ཏེ། བན་ཚུན་མཐོང་བ་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སད་ནས་བན་ཚུན་ཆགས་པའི་སེམས་སྤྱོདོ། །དེ་ལྟར་ཆགས་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ན། གཞན་དག་དེ་མཐོང་ནས་ས་ལ་སོགས་པ་འཕྲོར་བར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ངན་པ་ཞེས་སྤྱིས་པ་ན། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་དོན་དུ་བྱིས་བཅིགས་ཏེ་འདོད་པ་བསྐྱེན་པ་དང་བྱིས་ཀྱི་དང་པོའོ། །དེ་ནས་འབྲས་ས་ལུ་དེ་རང་ཟ་བ་ནང་ལེན་རྒྱབ་ཟ་བ་རྒྱབ་ལེན་པ་ན། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་ནང་རྒྱབ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲངས་སོ། །དེ་ནས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཉི་མ་གཉིས་དང་གསུམ་

ལ་སོགས་པའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲངས་སོ། །དེ་མཐོང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲ་གཅིག་ལ་
སོགས་པའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲངས་པས་བཟུངས་པ་རྣམས་སྤར་མི་སྤྱེ་ཞིང་། སོ་བ་དང་ཤུན་
བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་རྟོ།།

ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྤར་བཤད་པའི་ལུས་བྱད་པར་ཅན་དེ་རིམ་གྱིས་འདིར་གྱུར་པར་
བཤད་པས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ལུས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མཚམས་དེ་ནས་འབྲས་ས་ལུ་པན་
ཚུན་བརྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བས། ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་མི་རང་བཞིན་བཟང་བ་ཞིག་དཔོན་དུ་
བསྐྱོས་པ་ནི་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་གདུང་རབས་ལ་ཤྲུ་རྣམས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་སྤྱིར་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ན་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྩུས་སྤྱེས་རིམ་
གྱིས་པོ་མོའི་དབང་པོ་དོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་པོ་མོའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བདག་པོ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་
པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྤྱལ་པར་མཛད་དེ་¹ཞེས་²གསུངས་པ་ནི། མ་དག་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤྱལ་པ་པོ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདག་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཏེ། འདིས་ཐུན་མོང་གི་ལས་བསགས་ནས་སྟོད་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་བདག་
པོའམ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རི་བཞིན་རང་གི་བརྟན་བཙུག་དེ་དེ་ལས། །ལྷ་
སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག་ །སྤྱས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས། །རྒྱལ་
བས་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས།³ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩོ་རྩེ་འཆང་
ཆེན་པོ་ནི། དག་པའི་སེམས་ཅན་ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དེར་སྤྱལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་

1 བརྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༣༩ ཟེང་། ༩

2 ཞོལ། ཞོག ༢༩ བ ༣། གཙང་། ཞོག ༩༠ བ ༩ སྤྱལ་པར་མཛད་དེ། ཅེས་གསུངས་

3 བརྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༠ ཞོག ༥༢༡ ཟེང་། ༩

གཞག་རིམ་པར། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་སེམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་དོ་
རྗེ¹ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་དང་དོ་རྗེ་འཆང་དོན་གཅིག་མི་དགོས་ལ།
དོ་རྗེ་འཆང་གིས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་འཁྲུལ་བའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་བསྐྱལ་པ་དང་
པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་སོགས་གང་ཡིན་སྟུང་ན། བསྐྱལ་
པ་དང་པོའི་མི་སྤྱི་བའི་ཚུལ་དེ་འདྲིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྟ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་འབྲུལ་
དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱང་གཞིར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདས་
ཟེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྱི་བ་དེ་དག་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྦྱབ་པ་པོས་ད་ལྟ་ལས་བསྐྱོམས་
ནས་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐུན་ལུལ་དེ་ལ་བྱེད་
པའི་དགོས་པ་ཅི་སྟུང་ན། རང་གི་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱི་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱི་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ།
དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་འདྲིར་གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལས་
བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ནི་འཛམ་བུ་སྤྱིར་བའི་མི་ཁམས་ཀྱི་ལྷན་
ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་
མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤི་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་མིར་སྤྱི་བའི་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་པ་དང་། དེ་སྦྱལ་སྤྱོད་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱར་བ་ནི་བར་དོ་དེས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་བའི་མི་
མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྤྱི་བ་སྤངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། འཆི་བ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་དེའི་སྤྱོད་དུ་འཆི་བ་པོ་དང་འབྲུ་བའི་རྟེན་ཅིག་དགོས་པས་དེའི་དོན་དུ་ལྷག་
མོས་ཀྱི་ལྟ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལོ།།

འོ་ན་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་རྒྱར་ཅི་ཞིག་དགོས། ད་ལྟའི་འཆི་བ་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་
པར་བསྐྱེད་པས་ཆོག་མོད་སྟུང་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི་སྟོད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས། དེའི་ནང་དུ་ལྟ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྟོད་ཆགས་པའི་འོག་ཏུ་བཅུད་
ཀྱི་མི་ཐོག་མར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པར་རིགས་ཤིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལྟ་

1 བསྐྱན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༥ ཤོག ༣༧༣ ཟླང་། ༡༧

བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ལྷག་མོས་ཡིན་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་ཐོའི་མི་སྤར་བཤད་པ། དེ་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རོ། །འོ་ན་འཆི་བའི་རིམ་པ་ཡང་། འཆི་བ་པོ་གང་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དེའི་འཆི་རིམ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐོའི་མི་འཆི་རིམ་དང་བསྐྱེད་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རང་ལ་འོང་རྒྱུའི་འཆི་བ་སྦྱོར་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། བསྐྱེད་པ་དང་ཐོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བ་ཁམས་དུག་ལྷན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་། ད་ལྟའི་མི་ཁམས་དུག་ལྷན་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་འབྱུང་བ་སྤར་གས་ནམས་ཐིམ་ཚུལ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཅིང་མེད་པས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་གྱུར་བ་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྐབས་པ་པོ་ཁམས་དུག་ལྷན་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

འོ་ན་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟེ་ཞི་བར་དོའི་ཆོས་མཐུན་ཐམས་ཅད་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་བ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་ཐོད་གྱི་སྤར་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྟེ་གནས་བཞི་སྦྱོར་བྱེད་དུ་ལྟའི་སྦྱོང་ཆོག་བཞི་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱོང་སྟེས་ནི་མངལ་ནས་སྦྱོང་སྟེ་ཞིང་དེ་ལས་སེམས་ཅན་སྟེ་བ་རང་བ་དང་བྱུང་བྱུང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་སྦྱོང་བྱེད་དུ། ཉི་མཁའ་སྦྱོར་གྱི་དབུས་སུ་ས་བོན་ཚུད་པ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། དེས་མངོན་བརྗོད་ཟེ་མར། སྦྱོང་སྟེས་སྐྱེ་ནི་མེད་པ་སྟེ། །སྦྱོང་སྟེ་མིན་སྤངས་པའོ།¹ །ཞེས་སོ། །

མངལ་སྟེས་ནི། མངལ་ནས་སེམས་ཅན་ཉིད་སྟེ་བ་རྟ་དང་སྦྱང་པོ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་སྦྱོང་བྱེད་དུ། ལྷ་ཡབ་ལུས་གྱི་མངལ་དུ་ས་བོན་ལུགས་ཏེ་ལུ་བ་ལ་སྐྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། མངོན་བརྗོད་ཟེ་མར། མངལ་སྟེས་སྐྱེའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ནམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟག་ཅེས་སོ། །འོད་གཤེད་སྟེས་ནི་ཕྱིའི་འོད་དང་གཤེད་ལས་སྟེས་པ་སྟེ་ན་བྱེད་བྱེ་མ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༧ ཞོག་ ༡༤༤ ཟེང་། ༤

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༧ ཞོག་ ༡༤༤ ཟེང་། ༥

ལེབ་ལ་སྟགས་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱིང་བྱེད་དུ་བྱོད་མཚོན་པ་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་ཕྱེ་བའི་པར་དང་། གཤེར་
མཚོན་པ་ཆེ་བའི་སྤྱིང་དུ་བར་དོའི་ཤེས་པ་མཚོན་པའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པའམ། རྟོད་གཤེར་གྱི་
བདག་ཉིད་པར་དང་ཉི་མའི་སྤྱིང་དུ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྟོན་འབྱུང་འབྲེལ་བར། ཆེ་བ་དང་
ས་བོན་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གནས་རྟོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའོ།¹ །ཞེས་སོ།

རྩས་སྐྱེས་ནི་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་དང་དབང་སོ་རྣམས་ཚང་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ།
དེའི་སྤྱིང་བྱེད་དུ་ལྟ་སྐྱད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྟོན་དཔོན་རྟོ་རྗེ་འིལ་བྱ་པས། སེམས་ཅན་རྩས་
ཉི་སྐྱེས་པ་བཞིན། །ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྟོམ།² །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདྲིར་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་
པའི་མི་རྩས་སྐྱེས་སྤྱིང་བྱེད་དུ་ལྟ་གཞི་མོས་གྱི་ལྟ་རྣམས་དཀྱིངས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་སྟོན་འབྱུང་དུ་ལེན་གཉིས་པར་སྤྱང་གཞིའི་སྐྱེ་བའི་
རིམ་པ་འཆད་པ་ན། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན། །མི་རྣམས་གྱིས་རབ་མི་ཤེས་ཏེ། །ཅེས་པ་ནས།
པ་མའི་ཀླན་ཏུ་སྤྱིང་སྟགས་ནི། །སྤྱིང་པའི་སྐྱེ་བོས་མཐོང་གྱུར་ནས། །རྟ་ལ་ཞོན་བཞེན་རྣམ་ཤེས་
ནི། །རྟུང་གི་བཞེན་པ་ཞོན་ནས་སྟ། །སྐྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཉིད་ལ་ནི། །ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་བར་འོངས་གྱུར་
ནས། །ཤིན་ཏུ་དགའ་དང་བཅས་སྟོབས་གྱིས། །ཁའི་ལམ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཅི་ནི་སྤྱིང་ཐག་
བདུན་ཅུ་གཉིས། །རབ་བསྐྱེད་དེ་ཡི་སྐྱད་ཅིག་ལ། །ཁྲ་མི་ཀྲ་མི་ལྷ་བྱས་པས། །མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་
ཡང་དག་ཐོབ། །ཁྱ་བ་ཁྱག་དེའི་དབྱུས་སྟེན་ནི། །ཐིག་ལའི་གཟུགས་གྱིས་ཡང་དག་གནས།³ །ཞེས་
མའི་མངལ་སྐྱེས་གྱི་སྐྱེ་རིམ་གསུངས་ནས།

དེའི་སྤྱིང་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་ན་ལེན་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ལྷ་བ་སྤྱིང་བསྐྱེད་མེད་
པར་མཛོན་བྱང་ལྟ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཁྱེད་གྱིས་སྤྱིང་སྐྱེས་སྤྱིང་བྱེད་དུ་འདྲིན་པའི་སྐྱེད་ཆོག་བཞེན་
བཤད་པ་འགའ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མངལ་སྐྱེས་སྤྱིང་བྱེད་ལ་ལྷ་བ་སྤྱིང་བསྐྱེད་དགོས་
ན། འོག་ཏུ་སྤྱིང་སྐྱེད་རྟོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་མའི་མངལ་སྐྱེས་སྤྱིང་བྱེད་དུ་རྣམ་གཞག་སྟགས་ལས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༣༥ ཟླ་དང་། ༣༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༥༩ ཟླ་དང་། ༥

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༡༡༡ ཟླ་དང་། ༡༡

བཤད་ཅིང་། ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་སྐབས་དེར་དེ་ཉིད་མངལ་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ཁས་ཁྲུངས་པས་
 དེ་ལ་ཁྱེད་བསྐྱེས་བསྐྱེས་མེད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་བ་སོགས་ལ་སྦྱོང་
 སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་ཆོག་ལས་མེད་པར་གྱུར་ནའང་། དེར་ཆུ་ཉིའམ་ཆུ་བ་དཀར་དམར་རམ་ཆུ་
 བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པའི་དབུས་སུ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་པ་མའི་ཁྱེ་
 ཁྱེ་གི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
 བར་བཤད་ཅིང་། སྦྱོང་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་མངོན་པ་དང་ས་སྤེལ་ལས་འབྱུང་
 བ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་རྩུས་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་
 ཡིན་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟེན་པའི་བྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྦོམ་དཔོན་དོ་རྩེ་བྱེད་པས། སེམས་
 ཅན་རྩུས་ཉེ་སྐྱེས་པ་བཞིན། །ས་པོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི། བསྐྱེད་
 རིམ་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་སྦྱ་དང་། རྩོགས་རིམ་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ནས། རྩོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱ་འོད་གསལ་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་རྩུས་སྐྱེས་ལྟར་ཞུ་
 བྱ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱར་བཞེངས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་
 རིམ་སྐྱོམ་ཚུལ་ཀྱི་ཁྲུངས་སུ་དེ་འདྲེན་པ་ནི། མཁས་པ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་སྤེལ་པ་མཐུན་
 བར་ཤེས་པ་དག་གིས་མཐོང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་བྱེད་པ་དག་ནི་རང་ཉིད་
 སྦོས་པ་ལ་དགའ་བ་ཅུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་གོ་བ་རགས་པ་ཅུ་
 ཡང་མ་ཆགས་པར་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་པའི་སྦྱབ་པ་པོ་
 དེས་རྩོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་རྒྱུད་སྤེལ་ས་གསུངས་པ་ཡང་། སྒྲགས་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་གཙོ་བོར་
 ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 འདྲ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་ནི་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་མི་ཁམས་དུག་ལྷན་ཀྱི་
 མངལ་སྐྱེས་ཞིག་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པར་རྒྱུད་དང་བྱུ་བ་ཆེད་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་པའི་ཚུལ་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༡ བོག ༥༩༥ ཟེང་། ༥

ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པས། སྒོར་སྐྱེས་སོགས་སྒྲོང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ལྟར་
འཆད་ན། རྫོགས་རིམ་ལའང་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པའི་
ཚུལ་བཞི་དང་། སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལམ་གྱི་མགོ་ནས་ཐོག་མར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་སྒོར་སྐྱེས་སོགས་བཞི་
ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་མངོན་བརྗོད་ལས། ལུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱལ་མེད་པ་བདེ་མཆོག་ལྷ་མི་བ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་
ཆོག་རྣམས་སྒོར་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་རི་ལྟར་སྤང་སྟམ་ན། དེ་ནི་མངལ་དུ་ས་བོན་
འདེབས་པའི་བ་ལྟ་བུ་དང་། མངལ་དུ་ས་བོན་འཛིན་པའི་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་ཡལ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་ཉིའམ་རྒྱ་བ་ནི་སྒོ་ར་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དབུས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་བྱིཅ་སྐྱག་
ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་ལྷ་སྐྱར་གྱུར་བ་ནི་སྒོ་ར་བཅག་ནས་བྱིཅ་སྐྱག་གྱུ་འཛོན་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་ཆོས་
ཡོད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མངོན་བརྗོད་འབྲེལ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེ་དང་
འབྲེལ་ཆོས་ཡོད་པ་ལ་དེ་དང་སྤང་གཞི་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན་མི་དགོས་ལ། སྒོར་སྐྱེས་དང་འབྲེལ་ཆོས་དེ་ཅམ་
ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱག་མཆོན་པའི་རྒྱ་ཉིའམ་རྒྱ་བ་དཀར་དམར་གྱི་
དབུས་སུ་བར་དོ་མཆོན་པའི་ལྷ་ད་ལྷགས་པའི་སྒོ་ནས་མངལ་སྐྱེས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམས་
ནས་མངལ་སྐྱེས་སྒྲོང་བ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་གཅིག་དང་འབྲེལ་གཞན་གང་དང་ཡང་
མི་འབྲེལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་སྐྱབས་འདིར་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་ཡང་། བཅུད་
ཆགས་པའི་འགོ་བ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འཛམ་གླིང་གི་མིའི་སྤྱི་
པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་ལྷག་མོས་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་
ནི་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྒྲོང་བྱེད་ཏུ་ལྟའི་བསྐྱེད་
ཆོག་མི་འབྲེལ་བ་བཞི་བསྐྱུན་པར་བསྐྱུར་ན་སྐྱབས་དོན་ལས་ཉམས་ཤིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདི་
ལས་འཕྲོས་ནས། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་
ཡིན་ཞེས་བརྟགས་པའི་བྲིས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་ནི། འདིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་སྤྱིར་མིའི་སྲིད་པ་
འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བྱད་པར་འཛུལ་བྱ་སྤྱིར་པའི་མིའི་
སྲིད་པ་འབྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་
གནད་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་
བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དེས་ན་མིའི་སྲིད་པ་སྤྱིར་པའི་རིམ་པ་
བསྐྱེད་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུང་དུ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
མིའི་རྟེན་ལ་འཁོར་བྱ་བའི་རྟེན་པ་ལྟར་ལྟར་འཁོར་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟེན་པ་ལྟར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིར་སྤྱོད་ཏེ། དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་
སེམས་དེ་འཛུལ་བྱ་སྤྱིར་གི་རྟེན་ལ་འཁོར་བྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདིར་ལྷག་མོས་
དང་རྣལ་འབྱོར་བཞེད་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱོད་པ་པོས་འཛུལ་བྱ་སྤྱིར་པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྤྱིར་པའི་རིམ་པ་
དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟེན་པ་ལྟར་
པའི་སྤྱོད་པའི་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། སྤྱགས་སྤྱོད་
མེད་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་མགོ་ཆེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་
འཁོར་བྱ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཛུལ་བྱ་སྤྱིར་གི་མིའི་རྟེན་ལ་འཁོར་བྱ་བས་
ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྤྱགས་སྤྱོད་པའི་བརྟེན་ནས་ཆེ་
དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་བྱ་བར་འདོད་པས། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འཛུལ་བྱ་སྤྱིར་གི་མིའི་སྲིད་པ་སྤྱིར་པའི་
དང་མཐུན་པར་སྐྱོམ་དགོས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱགས་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མགོ་ནས་ཉམས་སྤྱོད་པའི་
ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་འཛུལ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་མིའི་རྟེན་ལ་འཁོར་བྱ་བས་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་པའི་སྤྱོད་ནས་འཁོར་བྱ་བའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་མི་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཀྱི། གསང་སྤྱགས་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་

ཐོག་མ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙུག་པོ་ནི། དབང་པོ་གཉིས་སྟུང་གི་
འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་གསུངས་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁམས་དཀར་དམར་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་རྟེན་ལས་གཞན་ལ་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་། འདོད་པའི་ལྟ་ལ་
ནི་པོ་མོ་འཁྲིག་པའི་དབང་པོ་གཉིས་སྟུང་ཡོད་པ་ནམས་ལའང་དབང་པོའི་སྟོན་ལྷན་ཉི་ཆེ་འབྱུང་
བ་མ་གཏོགས། ཁམས་དཀར་དམར་དང་དེའི་རྟེན་ཅ་འཁོར་དག་མེད་པས། ཁམས་དཀར་དམར་
ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་ནས་རྫོགས་རིམ་
བསྐྱོམ་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྐགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྟུང་གི་འདོད་ཆགས་
ལམ་དུ་བྱེད་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་པར་ཡང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟན་པ་ལས། སྐགས་
དང་ཕྱག་རྒྱས་སྟོན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྟོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པར་སྟུང་བ་མེད་པར་ནམ་
པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉི་བར་མཆོན་མི་ཅུས་སོ། །རྩ་ག་དང་ལི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་སྟུང་མི་ཅུས་པ་དེས་
ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།¹ ཞེས་དང་། གང་རྟོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པར་སྟུང་བའི་
བདེ་བས་རང་བཞིན་སྤང་བ་ཡང་དག་པར་ཉི་བར་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་
འཕང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།² ཞེས་དང་། མདོ་བསྐྱེད་ལས། རི་ལྷར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་རྩ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལེ་ལུ་
དང་པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་མཛད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་དང་པོ་སྟུང་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྟོན་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་རྩ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།³ ཞེས་དང་། སྟོན་གསལ་
ལས། ད་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ རྟོག ༤༤༥ ཟླ་དང་། ༡༠

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ རྟོག ༤༤༤ ཟླ་དང་། ༥

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ རྟོག ༣༤ ཟླ་དང་། ༤

ཡོན་ཏན་ལྷའི་སྒོ་ནས་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་བྱིང་།¹ ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་དོན་
དུ་འདི་ཉིད་མཛད། །སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་ཅན་དོན་དུ།² ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིང་རོ།

དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་འཁྲིག་པ་ཡང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་འདོད་ལྷ་འོག་མ་
གཉིས་དང་མི་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་མེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་རན་འགྲོ་ནི་སྤྲུགས་གྱི་
ལམ་རྣམ་དག་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་མི་རུང་ཞིང་། འདོད་ལྷ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
རྟེན་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད་པ་ཡང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས། དུད་འགྲོ་རྣམས་
དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ལ་ནི་ལུས་གྱི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདྲེས་མར་ཡོད་པས་
འཁྲིག་པའི་སྦྱར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དེ་རྣམས་པན་ཚུན་གཉིས་གྱིས་གཉིས་སྦྱོད་
པར་བྱེད་དེ་ཁུ་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་འཁྲིག་པའི་སྦྱར་བ་ནི་
ཡོད་ལ། ཁུ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་ནི་འབྱུང་བའི་ཆེ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱང་ཉི་ཆེ་འབྱུང་
ངོ་།³ ཞེས་གསུངས་ཞིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ནི་ལུས་གྱི་བྱི་ནང་གཙང་ཞིང་བྱི་ར་བ་མེད་
དེ། དེ་དག་ལ་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། མི་གཙང་བའི་རྣམས་རྒྱལ་དང་བྱི་མ་དང་རུས་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་ཅ་
དང་མཁལ་མ་དང་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་དོ།⁴ ཞེས་གསུངས་པས། རྫོགས་
རིམ་པས་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཅ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་བསྐྱེད་ནོ། །གལ་ཏེ་
དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་གྱི་མི་ཡང་ཡོད་མོད། ཅིའི་བྱིང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་བ་ཁོ་ནའི་མིའི་
རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་ཤིང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་བ་ནི་ལས་གྱི་ས་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ནི་ལོངས་
སྦྱོད་གྱི་ས་བ་ཡིན་པའི་བྱིང་རོ།

འོ་ན་ལོངས་སྦྱོད་གྱི་ས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་བ་ལས་གྱི་ས་
བ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་ཅི་ཞིག་། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ནི་ལོངས་སྦྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་
ལོངས་སྦྱོད་གྱི་ས་བ་ཡིན་ཀྱང་ལས་གྱི་ས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༥༦ ཟླང་། ༡༠

2 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༣༠ ཟླང་། ༡༠

3 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༤༣ ཟླང་། ༡༣

4 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༥༡ ཟླང་། ༡༣

དག་ནི་རིགས་གཅིག་ཏུ་དབང་པོ་སྒྲུན་ཞིང་མི་རྣམས་ལ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་མི་
དཔྱེད་ཅིང་ཞིབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མི་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་
པའི་མཐུས་ཆེ་འདིར་ཆེ་རིང་སྤང་དང་ལོངས་སྟོང་དང་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་
ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་མེད་པར། སྤྱིང་དེ་དང་དེའི་མི་དེ་དག་ལས་རིགས་མཐུན་ཀྱིས་འཕངས་
པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིང་གསུམ་པོ་དེར་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་
སྤྱིན་པར་གསོག་ཀྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་འདི་ན་སྐྱ་མའི་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་རིང་སྤང་དང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་ཆུང་དང་ནད་མང་ཉུང་སོགས་ཆེས་རིགས་མི་འབྲ་
བའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད་ལ། སྐྱ་མའི་ཉེས་སྟོང་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱས་ཆེ་འདིར་གཡོ་སྐྱེ་
དང་རྒྱགས་པ་དང་བྲེགས་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེས་རགས་པ་དང་
ནད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་བྲག་པོས་ཡོངས་སུ་གཟེར་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཡུལ་དབྱས་ཀྱི་
མི་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་སྟོན་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐུས། ཆོག་གི་མགོ་སྟོས་པས་དོན་ཡང་
རྫོགས་པར་གོ་བྱས་པ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་ལ་དང་། སྤྱིན་ཞིང་བརྟུལ་པོད་
པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ན་ནི་དེ་འབྲ་བ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
དགའ་ལྡན་ནས་འཕྲོས་ནས་མའི་ཡུལ་དུ་མཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་ན་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་ཡུལ་
དབྱས་ཁོ་ནར་བཞུམས་ནས་སྟོན་ཀྱི་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་ནི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་པའི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་
ན་ནི་དེ་འབྲ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་སྟོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལས། ཤར་ཀྱི་ལུས་འཕགས་པ་ཡང་སྟོང་། །དེ་བཞིན་བྱང་གི་སྐྱ་མི་
སྟོན། །སྤྱིང་གསུམ་པོ་ཡི་མི་རྣམས་ནི། །ཡོངས་སྟོང་ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཛོ། །རྣམ་རྟོག་མེད་
ཅིང་རྣམ་དཔྱེད་མེད། །སྤྱིན་མོངས་ཀྱི་བྲག་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཛམ་བུ་

སྤྱིང་རྣམས་ལེགས་སྤྱིས་པའི། །ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས། །ལེགས་བྱས་དང་ནི་ཉིས་བྱས་
ལས། །མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡི། །སྤྱེ་བ་སྤྱ་མའི་རྣམ་སྤྱོན་འདིར། །སྤྱེ་བོ་ཀུན་ལ་མཐོང་བར་
འགྱུར། །རྒྱགས་པ་མེད་སྤྱ་གདུག་སེམས་དང་། །གཡོ་སྤྱུ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། །ཆགས་སྤང་
གཉི་མུག་སོགས་རྣམས་དང་། །རྒྱ་དང་ནད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གཟེར།¹ །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མཆོག་གཙོ་བོ། །ཡུལ་གྱི་དབུས་སུ་སྤྱེས་པ་དེ། །དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་རྣོན་པོ་
རྣམས། །སྤྱེ་བ་སྤྱ་མའི་དགོ་བ་ལྟོས།² །ཞེས་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་
སྤྱས་པ། འཁར་གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། ལུབ་གྱི་བ་སྤྱང་སྤྱོད་དང་། བྱང་གི་སྤྱ་མི་སྤྱན་གྱི་མི་རྣམས་ལ་
ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཏེ། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་སྤྱན་ཞིང་མོངས་པས་མི་དཔྱད་ཅིང་མི་འབྱེད་དོ།

འཛམ་བུ་སྤྱིང་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉིས་པར་
སྤྱད་པས་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྱོན་
པས་འདིར་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་རྣམས་གཡོ་དང་སྤྱུ་དང་
རྟེགས་པ་དང་གྲག་དོག་དང་གདུག་པའི་སེམས་དང་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་གཟེར་
བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་མགོ་སློབ་པས་གོ་བ་དང་དབང་པོ་རྣོན་ཞིང་སྤྱོན་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་སྤྱེ་བོའི་གནས་ཀྱི་དབུས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་ཆོས་སྤྱོན་པར་
འགྱུར་རོ།³ །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར་བླ་མ་ལྷ་བླ་བས་
འདི་ལྟར། འཛམ་བུ་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གནས་དེ་དག་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་བཞུགས་ཏེ། སྤྱིང་
འདི་ཉིད་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། སྤྱིང་གཞན་རྣམས་ན་ནི་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དེར་འབྲས་བུ་སྤྱོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་དག་
ཏུ་ལས་མི་འགྲུབ་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སྤྱིང་གཞན་དུ་མི་གཤེགས་སོ།⁴ །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་
ཏེ་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེར་སྤྱོན་པ་མེད་པས་ཡུལ་ཉིར་བཞིའི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༥༩ སྟོག ༥༥༥ ཟེང་། ༩

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༥༩ སྟོག ༥༥༥ ཟེང་། ༥

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ སྟོག ༣༤༠ ཟེང་། ༡༡

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༠ སྟོག ༣༠༤ ཟེང་། ༡༥

ནལ་འཁྱོར་མ་ནམས་སྒྲིང་གཞན་དུ་མི་གཤེགས་པར་བཤད་དོ། །འདིར་ནམ་གཞག་ཏུ་སྒྲིམ་འབྱུང་གི་ལུང་བྲངས་པའི་དོན་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོང་པས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ། སྦྱོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འདིགས་ཏེ་མ་བྲིས་ཀྱི། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་གསུང་རབ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

མདོར་ན་འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་སྒྲ་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་རྣེ་མི་རྣེ་དང་། ཤེས་རབ་དང་དད་པ་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་ཆེར་ཡོད་པས་སྒྲགས་སྦྱོང་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་བྱང་པར་ཡང་རུང་ལ། སྒྲིང་གཞན་གསུམ་ན་དེ་འབྲའི་བྱང་པར་མི་འཐད་ཅིང་། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོན་པ་ཡོད་ཅིང་གཞན་གསུམ་ན་མེད་པས། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ལ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་གཏུལ་བྱ་ནི་སྦྱོན་གསལ་ལས། ལྷན་ལ་དང་། བད་དཀར་དང་། བསྒྲ་དང་། ཅན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྟེ་ཆོགས་བཤད་ཀྱི་སྦོད་བཞི་དང་། སྦོབ་བཤད་ཀྱི་སྦོད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྟེ་རིགས་སྒྲ་གསུངས་ཀྱང་། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་སྦྱོམ་པ་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱའི་གཙུག་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གོ། དེ་ལ་ཡང་ལམ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ནི་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱད་སྟེ་གོང་ལོག་གང་གི་སྐབས་སྲུ་ཡང་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀ་རུང་མོད་ཀྱང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱད་སྟེ་ལོག་མ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་དུ་བྱད་མེད་མི་རུང་གི་སྦྱེས་པ་ཁོ་ན་དགོས་ལ། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ལ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་དེ། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ་ལས། རིག་པ་ཆེན་མོ་སྒྲུན་ལ་སོགས། །རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་བཅོམ་པ། །འདོད་པའི་ལོངས་སྦྱོང་དག་གིས་ནི། །རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བསྟེན་ན་འབྲུག། །ཅས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སྦྱོན་གསལ་ལས། འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྦྱེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བྱད་

མེད་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ།¹ ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་རིག་པ་ཆེན་མོ་ནི་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་བྲག་རྒྱ་དང་།
སྐྱབ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་རིགས་བཞི་ལ་བཤད་དོ།

དེ་ཡང་བྱབ་ཆེན་མཆོ་སྦྱེས་ཀྱི་ཀྱི་རྡོར་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དབྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་བསྐྱབ་པར་
འདོད་པས་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱར་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་འདུག་ནས།²
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབ་པ་པོ་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བས་ནི། རིམ་བ་དང་པོ་ལ་
སྟོབ་པ་ནས་ཀྱང་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོབ་ལ། བྱད་མེད་ལམ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
ཆང་བས་ཀྱང་། ཐབས་ཀྱི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་རིམ་བ་གཉིས་ལ་མཆུངས་པར་
སྟོབ་སྟེ། དམིགས་བསལ་ཅན་ཀྱི་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
ལམ་ལ་སྟོང་ཚུལ་ཉིད་ཤེས་རབ་མའི་ཡང་ལམ་ལ་སྟོང་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རྒྱད་དང་རྒྱ་
གཞུང་ནམས་སུ་བྱད་མེད་ཀྱིས་ལམ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོགས་སུ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་།
ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཡབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡུམ་
ཀྱི་རྒྱད་ལ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་ལྟར་དུ་རིག་མས་ཀྱང་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་སྐྱ་
མའི་སྐྱ་བསྐྱབས་ནས། ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་སྤངས་ནས་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་
བྱབ་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནད་ནམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།

པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ནི་ཆོ་མ་འཕོས་པར་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་
བརྗེས་ནས་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱར་ཅུ་ཡང་མེད་ལ། ལྷ་མེད་ཀྱི་
རྒྱད་སྟེ་གཞན་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ལྷ་མ་རྒྱད་དོན་ཤེས་པའི་ཞལ་
ལས། འདུས་པའི་རྒྱད་དོན་འབགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ཏེ་རྟོགས་པར་ཀྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་འཛུལ་བུ་སྤྱིང་པའི་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༡༠༧༥ ཟླང་། ༤

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༥ ཞོག ༣ ཟླང་། ༣༡

རྟེན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་དེ་ལ་འཆར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟེན་
 ཅན་ཡིན་པས་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་གྲུབ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟེན་དེས་བཅུད་ཆགས་
 པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་མཐུན་ཡུལ་ཡང་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་པའི་སྲིད་པ་འབྱུབ་པའི་
 རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱང་གཞི་སྤྱང་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ་སྲིད་པ་འབྱུབ་པའི་
 རིམ་པ་དང་སྤྱང་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དྲོགས་པ་བཅད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྲིད་
 པ་འབྱུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྤྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟོག་ལྷན་ལ་སྐྱེ་བའི་
 དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྟུམ་དུ་སྤར་བཤད་
 པ་སྟར་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་འབྱུབ་པའི་རིམ་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་
 གཉིས་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་འདྲ་ཆོས་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་གཉིས་འདྲ་བར་རྟོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་
 སྟེ། འདྲ་བར་མ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་བསྒྲོམས་པས་འདོད་པའི་དོན་འབྱུབ་པ་ལ་ཅིའང་མི་སྐྱིབ་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱིབ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་གང་ནའང་མེད་ལ་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་མི་འདྲ་བ་ཡང་མེད་
 པས། ཕྱོགས་རེ་ཅམ་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་ནས་མངོན་རྟོགས་བསྒྲོམ་དགོས་པར་
 ཉ་ཅད་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་བ་ཤེས་མི་དགོས་ཀྱི་སྤར་བཤད་པའི་ཆོས་མཐུན་ཤེས་
 བས། དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པས་ཐ་མལ་བའི་ལུས་དང་གནས་སུ་སྤྱང་བ་ལོག་ནས།
 སྤྱང་བ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དེ་ཤེས་དགོས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་
 མི་དགོས་རྟེ། ཆོས་མཐུན་ཚུལ་དེ་འདྲ་མ་ཤེས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་དང་གནས་སྟེ་དང་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པ་གོམས་པས་གནས་ལུས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་ལོག་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཀྱི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་ཕྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་ཏེ་ཆོས་མཐུན་སྤྱང་བ་ནི་སྲིད་པའི་སྟོད་བཅུད་འདི་དང་འདི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣལ་
 འབྱུང་འདི་དང་འདིས་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱང་བྱེད་སོ་སོར་ངོ་འཕྲོད་པའི་དོན་དུ་
 ཡིན་ན་ནི། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་སྟོད་བཅུད་ད་ལྟ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒྲོམས་ནས་ཚུལ་
 རི་སྟར་འགགས་ཐེན་པ་དེ་དག་སྤྱང་བ་སྟོས་ཤིག་སྟུམ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ནི། སྟོད་

བཅུད་ཀྱི་འདིག་ཆགས་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་འབྲ་ཆོས་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ངོས་ཟེན་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་འབྲ་ཆོས་སྒྲིག་པ་ཅམ་གྱེད་པ་མིན་པས་ཏུ་ཅང་ཐལ་པའི་སྒྲོན་དང་པོ་མེད་ལ། རང་གི་ལུས་དང་གནས་ལ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྤང་བ་འཆར་བ་ལ་སྒྲོན་དུ་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་འདིག་ཆགས་དང་ཆོས་མཐུན་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པར་སྒྲོས་དགོས་པར་མི་འདོད་པས་སྒྲོན་གཉིས་པའང་མེད་དོ། །བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ལས་བསྒྲོམ་པའི་སྤང་གཞིར་བོད་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་སྤངས་པ་སྒྲི་གཞན་དག་འཆད་མོད་ཀྱང་། བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནི་སྤང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་གཉིས་མ་སྤྱེད་པར་ན་ནིང་འགགས་པའི་བྱུད་ཤིང་དཔེ་མེས་སྤྱེག་པའི་ཚུལ་དེ་མི་བཞེད་དོ།

འོ་ན་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། སྤྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པས་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱེགས་དུས་ཀྱི་མའི་ཆེ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞི་དུས་ན་ཆོས་གསུམ་གནས་པ་དེ་རི་འབྲ་བའི་སྤྱེག་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱེག་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མཐར་སྤྱོད་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་སྤྱེག་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལས་དུས་ཀྱི་སྤྱེག་གསུམ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་ནི་བྱུང་སྟགས་ཟེས་ནས་སྒྲོས་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱེད་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་། བར་དོ་ནི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པས་འཇའ་ལུས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་ཁོངས་སྤྱེད་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ། བར་དོ་དེས་པ་མའི་ཁྱུ་ཁག་གི་དབྲས་སུ་སྤྱེད་བ་བཟུང་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཤིང་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་བསྐྱབ་ཀྱས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཁོངས་སྤྱེད་གཞུང་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྤྱེད་སྤྱེད་ལྟར་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྤྱེད་པོ་དག་ལའང་དངོས་སུ་སྤྱང་བའི་སྒྲོན་ནས་དོན་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ནོ།

དེས་ན་དེ་འབྲ་བའི་ལམ་གསུམ་བསྒྲོམས་པས་ཐ་མལ་པ་ལ་སྤྱེད་ཤི་བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་བ་དེའི་དོན་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནི་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱེད་དང་། དེ་ལས་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་སྤྱེད་མའི་སྤྱེད་ལངས་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱེད་དང་། དེས་གཞུང་བྱའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་ཁམས་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་ནས་དོན་

བྱེད་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱེ་གསུམ་འབྱུང་ལ་དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་
དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། དངོས་ལའང་ཆེ་འདི་དང་བར་དོར་མཆོག་འབྲུབ་པའི་
སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་
དེ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། རྫོགས་
རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུའང་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་དང་
ཆོས་མཐུན་པའི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱད་པ་དང་། བར་དོ་དང་མཐུན་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་
དང་། སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་དག་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དང་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡི། ལུགས་འདིའི་
ཁྱད་ཆོས་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་དང་བཤམ་བ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་
པའི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་དུ་འོང་རྒྱ་དེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཐུས་དེ་གསུམ་རི་འདྲ་བའི་ལམ་གྱིས་
སྐྱེ་གསུམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལྟར་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་པོ་སྟིང་པ་བར་མ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ལྷ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་ཅིག་
པའམ་རས་བྱིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དོ་རྗེའི་སྐྱེའི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
ཉིད་སྐྱལ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་སྐྱེ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་
པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཞེས་པས་ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་འོང་བའི་
དོད་ལ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ན་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་རི་སྐྱད་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོད་པ་གལ་ཏེ་མ་སྐྱད་དུ་ཟིན་ཡང་།
ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་འཆི་བར་གྱུར་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ནས། བརྒྱལ་མ་ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས་ཐ་མལ་
པའི་ཕྱང་པོ་པོར་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་

སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་
འདྲར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།¹ ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཆེ་
འདྲིར་སྐྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་ཆེ་འཕོ་དགོས་པ་བྱུང་ན་འཆི་བ་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱར་བསྐྱར་
ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཚུམ་པ་ན་འདྲོད་
ལྷ་ཡལ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ལྷང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བའི་དབང་གིས་ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་
རང་དགའ་བ་འོར་བའི་དོད་ལ་རྒྱུ་སེམས་ཙམ་ལས་བྱལ་བའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྷང་བའི་ཚུལ་གསུངས་
ཏེ། འདྲིར་འཁོར་བྱ་བས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་འཆི་བ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་
ལས་ལངས་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བར་དོ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡང་འདིས་ཤེས་སོ།།

དེས་ན་བར་དོར་འཁོར་བྱ་ཞེས་པ་ཡང་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པ་བྱལ་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་ལམ་
བསྐྱོམས་ཏེ་འཁོར་བྱ་བར་འདྲོད་པ་ནི་སྤྲལས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་འཁོར་བྱ་ཚུལ་གྱི་ནམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་
ཡིན་པས་བར་དོའི་དོད་ལ་སྐྱུ་ལུས་བྱལ་ནས་དེ་འོད་གསལ་ཏུ་བརྟུག་ཏེ་སྐྱངས་པས། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བྱལ་ནས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་
སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་དེའི་རྟེན་སྤྲལ་རྒྱན་ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱུ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་བྱང་ཏུ་འཇུག་པའི་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཏུ་བྱུར་ནས་འཁོར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདྲིར་ནི་མདོ་ཙམ་ཞིག་སློས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་གཞིའི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱར་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་
བསྐྱོམས་ནས་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱར་གཞི་ལ་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་དོད་ལ་དེ་
དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མིད་པ་
སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་རེ་དང་སྐྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་འདྲ་སྤྲིག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་ལ། འོན་
ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་དེ་
དང་སྐྱར་ཀྱང་དེ་ཉིད་²སྐྱར་གཞིར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་

1 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག 317 ཟེང་། ༡༥

2 ཞོལ། ཞོག 13 བ 1 སྐྱར་ཀྱང་དེའི་སྐྱར་གཞིར་

མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་ལྷག་མོས་བར་སྤྱོད་དང་སྦྱར་བ་ནི་འཕགས་པ་སྦྱ་བྱང་གིས་ལྷག་མོས་ཀྱིས་
 ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་ཆགས་པའི་འོག་ཏུ་བཅུད་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། དང་
 པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བར་སྤྱོད་དང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་
 མང་དུ་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་འདུས་པའི་སྒྲ་མ་སྡེ་བྱེ་བལ་ཆེ་བ་དག །སྦྱོང་བསྦྱས་
 ལས། སྦྱེ་བ་ཞེས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། །འཆི་བའི་མིང་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། །རིམ་
 གཉིས་འདི་དག་སྒྲ་མའི་འིན་ཀྱིས་ནི། །རྟེན་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སྦྱེ་བ་སྦྱོང་བ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། འཆི་བ་སྦྱོང་བ་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རྫོགས་
 གཉིས་སྦྱང་གཞི་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནས་སྦྱེ་བ་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་རུས་སམ་མི་རུས། རུས་ན་བསྐྱེད་
 རིམ་ཁོ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །མི་རུས་ན་སྦྱེ་བ་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་བ་
 ལ་སྦྱོང་བྱེད་རྫོགས་རིམ་གྱང་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནས་འཆི་བ་མ་
 ལུས་པར་སྦྱོང་རུས་ན་དེ་ཁོ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་
 གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱར་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནས་སྦྱོང་མི་རུས་ན་འཆི་བ་སྦྱོང་
 བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱང་དགོས་པར་ཐལ་བས་རིམ་གཉིས་སྦྱང་གཞི་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉམས་པར་
 གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོང་བསྦྱས་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི། རྫོགས་རིམ་པ་ཆེ་འདིར་སྦྱོང་བ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བ་
 ཞིག་ཆེད་དུས་བྱས་ནས་བར་དོར་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་ནི། དེའི་འཆི་བ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་
 གསལ་དུ་ཤར་ནས། དེ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོའི་དོད་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྦྱ་ལུས་སུ་
 ལྷང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རིམ་གཉིས་འདི་དག་ཅེས་པའང་འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་། འི་ནས་
 བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་འདི་དག་འཆི་བ་དང་བར་དོ་རང་དགའ་བར་མ་སོང་བར་འོད་གསལ་
 དང་སྦྱ་མའི་སྦྱར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལ་གཟུང་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བ་ནི་ད་དུང་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐབ་མའི་གནས་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མཐོང་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ནོངས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ནི་སྤྱད་གཞི་ཐུན་མོང་ལ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་གྲོལ་གྱི་ལམ་སོ་སོར་
ངེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་རིམ་
གཉིས་སྒོམ་པ་པོ་འཛུལ་བྱ་སྤྱོད་པའི་མིར་གྱུ་བ་ན་དེས་གང་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་སྐྱེ་ཤི་
བར་དོའི་རིམ་པ་ཡང་འཛུལ་བྱ་སྤྱོད་པའི་མིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་
སྟེ། ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ནི་འདྲ་སྤྱི་ག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་པོ་
དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལྟ་ན་ཡང་འཆི་བ་འཛུལ་བྱ་སྤྱོད་པའི་མིའི་འཆི་བ་དང་མཐུན་པ་དགོས་སུ་ཚུགས་པོ། སྐྱེ་བ་དང་
བར་དོ་འཛུལ་བྱ་སྤྱོད་པའི་མིའི་ངེས་བཟུང་དུ་ཅི་དགོས་ཏེ། འཛུལ་བྱ་སྤྱོད་པའི་མི་ཤི་བ་འཛུལ་
བྱ་སྤྱོད་པའི་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
ལམ་བསྒོམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤྱད་གཞི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་
གསུམ་དང་ཡང་མཐུན་པ་རེ་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙུག་པོའི་ལམ་གྱི་ཆ་དག་ནི་
མར་སྤྱད་གཞི་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ། ཡར་འབྲས་བུ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ། བར་དུ་རྫོགས་རིམ་
དང་ནམ་པ་མཐུན་པ་གསུམ་གའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་བསྒོམ་ཚུལ་རེ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་
འདིར་སྐྱེ་བ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ནི་སྤྱད་གཞིའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གྱུར་མ་ཟད་ཀྱི་འབྲས་
བུའི་གནས་སྐབས་སུ་མཆོག་གི་སྦྱུལ་སྦྱར་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་དང་ཡང་ནམ་པ་མཐུན་པ་གཅིག་
དགོས་ཤིང་། མཆོག་གི་སྦྱུལ་སྦྱར་འཆང་རྒྱ་བའི་མཛེད་པ་སྟོན་པ་ནི་འཛུལ་བྱ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའི་
མིར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་འཛུལ་བྱ་སྤྱོད་པའི་མིའི་སྐྱེ་བ་
དང་མཐུན་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ན་ཡང་འཛུལ་བྱ་སྤྱོད་
པའི་མིར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་གྱུ་བ་སྟེ། བར་དོ་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
དེའི་བར་དོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་འདིར་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱད་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་སྤྱོད་པའི་གོ་དོན་རི་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་ན་སྤྱིར་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། །ཡང་དག་མཐས་ནི་ནམ་

པར་སྤངས།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་ཡང་སྤྱོད་བར་གསུངས་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་ནི་མདོར་བྲས་ལས། རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ཉེས་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་རྣམ་མོངས་
ལ། །སློང་དང་ལྷན་པས་ལེགས་བཟུང་། །རྣམ་འཕྲོར་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ།² །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ནི་མ་སེལ་བའི་སློན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་སེལ་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ལས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་
ནི་སེལ་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་གཉེན་པོས་རྒྱུན་གཙོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སེལ་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྤྱོད་པ་དེ་
བཅས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་མ་དང་བྲལ་བར་བསྐྱེད་
པའི་སློན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། བདག་འདྲིན་གཉེན་པོས་སྤྱོད་བ་ནི། རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་བྲལ་དུ་
བསྐྱེད་པའང་མིན་ལ། ཁོའི་དོད་ལ་ཁོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་
རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྤྱོད་མི་དུང་དུ་བྲས་པའི་སློན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
སྤྱི་བ་པའི་དེ་མ་གཉེན་པོས་བསལ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྤངས་པར་བཞད་པའང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་
ཚུལ་གསུམ་སྤགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །

འདིར་ནི་སྤྱི་ལི་བར་དོའི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སློན་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱི་ལི་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པའང་ཡིན་དེ་བྲལ་ཡང་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་
མདོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་དེ་མ་སེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་སྤྱོད་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་མདོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་འདྲིན་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་
བདག་འདྲིན་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཤིང་། བདག་འདྲིན་རྒྱུན་ཆད་པའི་དོད་
ལ་གཞན་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་སྤང་གཞི་
གསུམ་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ཀྱིས་གསུམ་པོ་དེ་དངོས་མི་འབྱུང་བར་བྲས་ནས་དེའི་
དོད་དུ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་
བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་གཞི་གསུམ་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མདོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྤྱིད་པ་འབྱུང་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་

1 བཟུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༩༩ ཟེང་། ༡༡

2 བཟུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༣ ཟེང་། ༤

བཤད་པ་ནི། འོན་པ་སྤྱད་འཁོར་དང་རིག་མ་འདུ་བ་མན་ཆད་ལ་སྤྱད་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་
སྤྱོད་བ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཅད་མོ་ཅན་གྱི་བཞེད་པས་ཕྱི་འཇུགས་རི་དང་བསྤྱད་འཁོར་གཉིས་
སྤྱོད་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགོས་ལུགས་པ་དག་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤྱད་གཞི་ལ་
སྤྱོད་བཅུད་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། སྤྱོད་ཆགས་པ་དང་གཞན་ལས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་
བ་དང་དེའི་གོང་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སྤྱོད་བར་ནམ་གཞག་
རིམ་པ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རོག་མར་ལུགས་རི་ཕྱི་མ་ཆགས། དེ་ནས་སྤྱིར་
བཞི་རི་རབ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་ནས་སྤྱིར་བཞི་རི་རབ་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁ་ཅིག །ལྷག་མོས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་བ་ལ་
བསམས་ནས། སྤྱོད་བ་ཆོགས་གསོག་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མིར་སྤྱོད་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་
སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་འབྲ། དེ་ནས་སྤྱོད་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་འབྲ་བའི་ལས་གསོག་པ་པོ་དེ་ཤི་
བ་དང་འབྲ། དེ་ནས་བསྤྱད་འཁོར་གྱི་གཙོ་པོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་དེའི་བར་དོ་བྱུང་བ་
དང་འབྲ། དེ་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་བསྤྱད་བ་ནི་དེས་སྤྱོད་བ་སྤྱངས་པ་དང་འབྲ། བསྤྱད་འཁོར་གྱི་རུ་བ་དང་
བ་བ་དང་ལུང་བྱ་ནི་གདན་བཞི་ལས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་གསུམ་ལ་གསུངས་པས། གཞི་
གསུམ་པོ་དེས་བསྤྱས་པའི་དགེ་བ་གསོག་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་པོར་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་
གྱི་ལས་གསོག་པ་དང་འབྲ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་
གསོག་པ་པོ་དེ་ཤི་བ་དང་འབྲ། དེ་ནས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མིར་སྤྱོད་
པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་རང་གི་ཁས་སྤྱངས་དང་འགལ། ཆད་ལྷན་གྱི་གཞུང་
དང་འགལ། ལུགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོད། ལྷགས་ཀྱི་དོན་མ་ཉོགས་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་བཞི་དུས་
ཅིག་ཆར་ཉིད་དུ་ཐོག་དུ་བབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཁས་སྤྱངས་དང་རི་ལྷར་འགལ་ན། ཉག་པོ་དམ་ཆེན་དོ་རྗེས། དང་པོའི་མགོན་པོས་
མི་བསྐྱེད་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ནས་སྤྱོད་ཉེ་སྤྱང་རང་ལ་བཅུག་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔར་
བསྤྱད་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་ན། བར་དོ་རང་གི་ཁུ་བས་རང་གི་ལུས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་

སྒྱུར་གཞི་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲིན་བརྗོད་ནས། ཡང་རང་གི་ལུགས་འདྲིལ་པ་ན། བར་
 འོ་འོ་དོད་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་དང་པོའི་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ཡབ་ཡུམ་སྐྱུར་བའི་ཁྱ་བ་ལས་མི་བསྐྱུང་པ་
 བསྐྱུང་པ་རང་ལ་བཅུག་པས་ཞེ་སྒྱུར་རྗེ་རྒྱུར་བ་སྐྱེ་བ་སྒྲངས་པའི་དོད་དུ་འདོད་པ་ནི་རང་གི་
 ཆེག་ལ་ཙུང་འཁོར་བ་སྐྱེ་འཁོར་གསུམ་ག་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོད་ལྷན་གྱི་གཞུང་དང་
 རི་ལྷར་འགལ་ན། སྒྲོ་བ་དཔོན་སྐུ་བྱང་གིས། སྒྲོད་ཞིག་ནས་སྒྲོངས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་
 ཆར་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དོན་འདི་ལྷར་བསྐྱུང་བའི་རིམ་པ་བསྒྲོམ་པས། དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲོམ་པ་
 སྒྲོད་ཞིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པར་དངོས་སུ་བཤད་པས། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིའི་སྐྱེ་བ་
 རྒྱ་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་བ་དང་སྐྱུར་བ་ནི་གཞུང་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ། ཆོགས་ཞིང་དང་བསྐྱུང་
 འཁོར་སོགས་སྐྱུར་གཞི་དང་སྒྱུར་ན། སྐུ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་མ་བཤད་
 པས། སྐྱུར་གཞིའི་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་མ་ཆང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། དེ་ལྷན་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་ལན་
 གངས་གཞན་ལ་སྒྱུང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཡང་སྐྱུར་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱུ་མ་སོགས་དང་སྐྱུར་དགོས་
 པར་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྒྱུང་འགྱུར་གྱི་ལས་
 གསོག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བའི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་ལ། སྐྱེས་ནས་སྒྱུང་འགྱུར་གྱི་ལས་
 གསོག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བའི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྒྱུར་བ་འགལ་བས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
 བསྒྲོམས་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱུང་བའི་བར་སྐྱབས་དེར་དེ་འདྲའི་བར་སྤིད་དང་སྐྱུར་རྒྱ་གཅིག་
 གྱུང་འཆད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

བཞི་པ་སྐྱབས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་ནི། འདིར་སྐྱུར་གཞི་སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་དང་
 ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་བ་ནི་རང་གི་སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་མ་གོ་བར། བསྐྱལ་
 པ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱུ་མ་དང་ཡང་སྐྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་གི་བར་དོ་ནམས་སྐྱུར་གཞིར་
 ཁས་སྒྲངས་པས་ནི། མདོན་རྟོགས་བསྒྲོམ་པས་གང་བྱེད་པ་ཡིན་མོ་ཅེ་གཏད་རྒྱ་མེད་པ་གསལ་

བར་བྱས་སོ། །ཡང་པོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག །རང་ཉིད་སྐྱལ་སྐྱེ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱར་བ་ནས་
 སེམས་དཔར་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་བར། མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བ་ཕྱིར་འཛོལ་ཏེ་ལུས་དག་
 ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ལང་ཆོ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་རིག་མ་འདུ་བ་ནི་རིགས་མཉམ་པ་
 ལས་ཚུང་མ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་དོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་འདུ་བ་ནི་གཞི་དུས་ལ་སོ་སོ་བྱིས་
 ཐབ་དེ་གཉིས་¹ཀྱི་སོ་སོའི་དབང་སོ་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་ལས་ལ་གནས་ཏེ་མཆོད་པ་
 གྲེད་པ་ནི་སོ་སོ་དེ་གཉིས་ཉམ་སོ་བྱས་པས་དགའ་བས་ཆོས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་ནི་སོ་སོ་དེ་གཉིས་ལས་བྱ་དང་བྱ་མོ་སྐྱེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་
 ནས་མཆོད་པ་སོགས་གྲེད་པ་ནི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དེ་དག་གསོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཐས་གོས་ལ་སོགས་
 པ་སྟེར་ཞིང་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་སྤྲ་ཐིག་སྐྱོམ་པ་ནི་བྱ་
 དང་ཆོ་བོ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་སེམས་སྐྱར་ཞིང་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་གནས་ལ་
 བསྐྱབས་ནས་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལོ་བས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པས་བསྟན་པ་དང་སྐྱོན་སྤྲེག་གིས་སྤྲ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པ་ནི། བྱ་
 དང་ཆོ་བོ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་སོ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པར་བྱ་སྟེ་འདོད་པའི་དོན་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་བྱུང་པར་གྲེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་དོན་
 མ་ཤེས་པར་འཕགས་པ་ཡིན་སྟེ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་རྟོག་གཞོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
 ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྐྱར་གཞི་སྦྱོང་བ་ནི་སྐྱབ་པ་སོ་བདག་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱོམ་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམས་ནས་སྐྱར་ས་
 པས་ཆོག་གི། །བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་དང་ཆོ་བོ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་
 བསྐྱོམས་ནས་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱར་དགོས་ན་སྐྱབ་པ་སོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་
 འབྱུང་གི་ཉི་དུ་ཐམས་ཅད་སངས་མ་རྒྱས་པར་བདག་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་འབྱུར་བ་དང་།
 ཉི་དུ་དེ་དག་ལས་མ་བསྐྱོམས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཐལ་བར་འབྱུར་ཞིང་། རང་ཉིད་གང་སྐྱར་ས་
 ནས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་གྲེད་པ་ལ་རང་གི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༣ བྱིས་ཐབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་

གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རང་གི་ལམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། ཡང་ཆ་དང་དེའི་ཡང་བྱ་དང་ཆ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་
དགོས་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སློན་གསལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་དགོ་བའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་བའི་བསྐྱུང་བའི་ཆོ་ག་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སློན་དུ་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་དང་བསྐྱུང་འཁོར་སྐྱོམ་པ་
ནི། སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་གམ་སློན་འགྲོ་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་
རྗེས་ཀྱི་བྱན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱར་མི་དགོས་པས་མ་སྤྱར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདི་དག་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོར་ཚུལ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
གང་ཡིན་པ་སྤྱད་དགོས་སོ།

རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོར་བ་མ་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་
མངོན་ཆོགས་དངོས་གཞིའི་དོན་ལ་གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་གནས་དང་། དེར་འཆང་བྱ་བའི་རྟེན་
དང་། གང་གི་ངོ་ཐོར་འཆང་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་མཛད་པ་ཅི་མཛད་པ་དང་
བཞིར་ངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དང་དོ་རྗེའི་ས་སློན་དུ་འགྲོ་བའི་གཞལ་ལས་ཁང་
ངོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་སྤྱི་
དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྤྱི་དང་། དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་སྤྱོན་པོར་བསྐྱུར་
བའི་སྤྱལ་སྤྱི་སྤྱི་གསུམ་ཀྱི་ངོ་ཐོར་འཆང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱི་གི་
བར་དོ་སྤྱངས་ནས་སྤྱི་གསུམ་དུ་བསྐྱུར་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་རྗེས་ཐོག་ཅིང་། མ་དག་
པའི་སྤྱོད་དང་སྤྱི་གི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤྱང་གཞི་བྱར་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་རིག་མ་
འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་སྤྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱོར་བ་མ་གསུངས་ལ། སློན་གསལ་ལས། དུག་རྒྱ་
འདུ་བྱས་པ་དང་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པར་གསུངས་པ་ནི། བ་
མས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་འད་བ་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་

1 བསྐྱུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༩༣ ཟླ་དང་། ༣

བ་དང་ཚེས་མཐུན་པ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་
 ཚེས་མཐུན་སྐྱར་གྱི་མིང་པའི་རིམ་པ་དང་མི་སྦྱར་ཏེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས། སྟོན་པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་
 པོའི་ཚུལ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་བྱ།¹
 ཞེས་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་དང་ཚེས་མཐུན་སྐྱར་ལ། དེ་དང་མཐུན་
 པར་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྐྱར་ཞིང་། དེ་
 ཡང་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་སྦྱོད་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པས་དགའ་ལྡན་
 ནས་བབས་ཏེ་སྐྱལ་སྐྱའི་སྟོན་མཁས་བྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་། ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྦྱོད་པ་
 དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གསུམ་བཅུན་པའི་སྦྱོད་པ་བྱི་མས་འདུལ་བའི་གདུལ་བུའི་ཕྱིར་དུ་
 གཟུངས་དཀྱིལ་སྐྱལ་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་ལྟ་བུ་གསུམ་སྐྱལ་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་ནལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་མོས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་མཁས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་
 བྱས་པའི་འོག་ཏུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ཞིང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་སྦྱོར་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་སྟོས་
 ཏེ་དོན་མཛད་པར་བསྟོམ་པ་ནི། སྟོན་པས་ཆགས་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པས་དོན་མཛད་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་
 མཐུན་པོ། །སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མོ་གཉིས་བསྟོམ་པ་ནི། སྟོན་པས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཚེས་མཐུན་ནོ། །ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱལ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་ཐུགས་བརྟམས་པ་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཚེས་སྟོན་པ་དང་འབྲེལ།

གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཡང་སྟོམ་བརྟམས་སོགས་རྫོགས་པའི་མཐར་ཁྱབ་བ་ནི། ཞིང་དེར་སྐྱ་
 དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་ཟིན་པ་ན་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་འབྲེལ། །ཁྱེ་
 བ་ལ་ཆད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྟ་མོ་བཞིའི་སྐྱས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་བཞེངས་ནས་མཆོད་
 བསྟོད་བདག་གིར་མཛད་པ་ནི། ཞིང་གཅིག་ཏུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་
 རིས་སུ་ཡང་། སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཆད་མེད་བཞིས་ཐུགས་བསྐྱལ་ནས་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཏེ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་ཚེས་མཐུན་པ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༥ ཟེང་། ༡༡

ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ནམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྤྱར་གྱི། འདི་དང་
 མིན་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མ་སྤྱར་བས་སྤྱར་བཅོང་པ་ལྟར། གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་དང་ཆ་པོ་སོགས་
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་བ་སྤྱུས་བསྤྱུལ་ནི་བྱ་དང་ཆ་པོ་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་
 མཐར་ལི་བ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་དུ་སྤྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལས་དབང་
 གིས་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་པ་དག་ནི་སྤྱིང་
 སོ་མེད་པའི་བཤད་པས་སྤྱན་སོ་མགུ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་
 བོད་དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། རང་གི་བྱ་གས་ཀའི་ས་སོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 རྒྱགས་བརྩའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲ་ག །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་
 པས་ཞུགས་པ་ལ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་མཆོམས་ནས་སྤྱོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ་རྩོ་
 རྩེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་པ་བྱེད་པ་སྟེ།
 འདི་མདོར་བྱས་མདོ་བསྟེ་ནམ་གཞག་རིམ་པ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ནམས་ལས་དངོས་
 སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས། རབ་ཏུ་སྤྱོན་གསལ་དང་ནག་སོ་དམ་ཆེག་རྩོ་རྩེ་
 སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། རྒྱད་དང་སྤྱོན་གསལ་ལས་འདི་གསལ་བར་
 ཤེས་ཏེ། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ཟིལ་གཞོན་རྩོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་སོ་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
 འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོ་རྩེའི་རོ་སོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
 པའི་འགྲེལ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོ་རྩེའི་རོ་སོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ནམས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་
 པ་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་བསྟན་ལ། དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཅ་རྒྱད་ལས། དེ་
 ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྩི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩོ་རྩེ་

སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་
བཟོབ་པར་གྱུར་རྟོ།¹ །ཞེས་བ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། རྫོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་པར་གྱུར་
བ་དེས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དཔལ་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་ནས། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །དེ་
བས་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་སྤྱིའི་དོན་ནོ།² །ཞེས་བ་
ཙམ་འགྲེལ་གྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་བཞུག་ཏེ། སྤྱི་དོན་དུ་སོང་བ་ནི་བསྐྱེད་རྗེས་གཉིས་ཀའི་
ཐུན་མོང་གི་དོན་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡང་ལྷག་མོས་ཀྱི་དབང་དུ་
མཛད་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ན། གཞུང་འདི་བཤད་ཟིན་པའི་མཇུག་དུ་འགྲེལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་
ལྷག་པར་མོས་པས་རྫོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས།³ ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་འཇུག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་
དུ་སློབ་མ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སློབ་ནས་འཇུག་པ་དང་། དམ་ཆོག་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པའི་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སློབ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་
དང་། རྩལ་ཆོན་སོགས་ལ་འགོ་མ་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་ཏེ་རང་ཉིད་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་
ནས་སློབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་དགྲིལ་འཁོར་བཏེག་ནས་འོག་ནས་འཇུག་པར་
མོས་པའི་སློབ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་རྫོ་རྗེ་འཇུག་པ་དང་། རྫོ་རྗེ་སྐར་ཐོགས་
བ་མེད་པར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐལ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
འཇུག་པ་དང་བཞི་ལས་འདིར་ཐ་མའོ། །

དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། སྟོན་པ་རྫོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱད་
གསུང་བའི་ཐོག་མར་དགྲིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་མཛད་
པ་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ། སྟོན་བྱུང་སྟོན་པའི་ནམ་ཐར་བཞིན་དུ་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་

1 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༣༩༩ ཟེང་། ༩

2 བཞུན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༦༡ ཟེང་། ༦

3 བཞུན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༦༩ ཟེང་། ༡༠

བྱས་ཉམས་སུ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱེད་ཡིན་གྱི་སྤྱད་གཞི་སྤྱི་དཔེ་རིམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། སྤྱར་ཡང་ཁ་སྤྱད་སྤྱོད་པ་
 ཡིས། །རང་གི་ལུས་ལ་དེ་ལྷན་པ་གཞུག། ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྟོགས་སངས་རྒྱས། །རིམ་པ་རྩེ་
 བཞིན་ཡང་དག་བསམ།¹ །ཞེས་དང་། རྫོང་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ལྷན་བྱི་རྩལ་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སྦྱལ་བར་མོས་པ་བྱས་ནས། ཡང་འདི་ལྷན་པ་རང་གི་ལུས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལྟ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རིག་
 པའི་ལྷ་མོ་ལྷན་པ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷན་པ་དང་། ཡན་ལག་
 གི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་པ་དགོད་པར་བྱའོ།² །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་བགོད་པའི་ལྷ་ལྷན་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་
 ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ལྷ་དགོད་པར་བྱ་ཅས་
 པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷ་ལྷན་པ་ལུས་ལ་བསྟུས་པ་འདི་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་
 རྒྱུ་མཆོད་ལོག་ཏུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འཆད་དོ།

ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་འདི་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་ན། མདོ་བསྟེ་ལས།
 དམ་ཆོག་ཁྱ་སྤྱང་ཆོ་ག་བཞིན།³ །ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་
 སྤྱར་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་དང་སྤྱར་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། རྫོང་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས།
 རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བརྟན་པ་ལས། ཕྱང་པོ་ལྷ་ནི་མདོར་བསྟུས་ན། །སངས་རྒྱས་ལྟ་དེ་རབ་ཏུ་
 གྲགས། །རྫོང་རྩེ་སྦྱེ་མཆེད་ཉིད་ཡུང་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ལས་ནི་
 སྤྱན་མ་ཞེས་སུ་གྲགས། །ཆུ་ཁམས་སྦྱ་མ་གྱི་རུ་བྲན། །མེ་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཞེས་བྲ། །རྒྱང་ནི་སྦྱོལ་
 མར་རབ་ཏུ་གྲགས།⁴ །ཞེས་གསུངས་པ་བྲངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་ལ་བསྟུས་ཆར་བའི་ལྷ་ལྷན་པ་རང་
 གི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱད་པའི་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༥ ཟེང་། ༩

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༥༣ ཟེང་། ༡༩

3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༡ ཟེང་། ༩

4 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༡ ཞོག ༩༡ ཟེང་། ༡༩

ཁྱད་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱད་པའི་ཁྱད་མ་ཡིན་ན། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེན་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་
ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟན། །ཞེས་སྤར་བྱངས་པ་མདོ་བསྐྱེད་དང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་
ལས་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་མ་སྤྱད་པ་དེའི་མཛུགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདོན་མི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོ་
རྩེའི་སྦྱགས་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་
ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོ་རྩེའི་སྦྱགས་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་པའི་
སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོ་རྩེའི་སྦྱ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
བྱང་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་བའི་དོན་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྤྱར་བའི་ཆ་ནས་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་མོས་ལས་གཞན་དང་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་འདིར་མ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་སྟོན་བྱང་གི་འཁོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་རང་ཡོད་
ལ། རྩེ་འཛུགས་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་པའི་³ཞེས་གསུངས་
པ་སྤར་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ། །

ལུས་ལ་སྤྱད་ཆུང་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། རང་གི་ས་བོན་ཀྱི་ཡི་གེའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་ལྷགས་
གྱུས་བྱངས་ནས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་ལ་སྤར་པོ་དང་། ཁམས་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞུགས་པར་
གྱུར་ཏོ། ⁴ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཆུང་གིས་སྤྱད་ལ། བསྐྱེད་ནས་གོང་དུ་བྱངས་པ་སྤར་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་དང་། འགོད་པའི་གནས་མཐུན་པར་བཀོད་ནས། རང་གི་
སྤར་པོ་ལྟ་བུ་ཁམས་བཞི་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལྟ་དེ་དང་དེ་དག་དང་གཅིག་ཏུ་སྤྱར་
པར་མོས་པ་བྱའོ། །ཁ་སྤྱར་སྤྱོད་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་དོན་ལ་དམ་ཆེག་རྩོ་རྩེས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༩༩༩ ཟླ་ ༡༦

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༥ ཞོག ༡༥༩ ཟླ་ ༩

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༥ ཞོག ༡༥༩ ཟླ་ ༡༠

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༥ ཞོག ༡༥༦ ཟླ་ ༡

པར་འདུག་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རིན་ཐོང་དུ་ཁ་སྐྱར་བཞིའི་བཤད་པ་
བྱས་པ་དག་ནི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟོག་བཟགས་ཡིན་པས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུ་བཅུ་
གསུམ་པ་ལས་སྟུན་ཀྱི་མཐར་ལྷ་རང་གི་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། བརྗོད་ནས་རྩོམ་
བཞི། །རྩོགས་ནས་བསྟུ་བ་རབ་དུ་བྱ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ལས། ཁ་སྐྱར་བ་བསྟུན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་ནས་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩོམ་སྟེ་སྟུལ་པའི་སྟེའི་
སྟུ་བརྗོད་པ་སྟེ་གནས་ནས་བརྗོད་ནས། སྟོ་བ་སྟེ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་
ཉིད་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་།² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་རྣམས་དང་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་
པར་དཔེར་མེད་དུ་སྒྲིབ་བ་ཉིད་ཁ་སྐྱར་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྟུད་པ་ནི་
སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་རྗེས་འདུག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བྱ་ལས་
ཐེད་ཡིན་ཀྱི་འདི་ཉིད་རང་དགོས་སུ་སྒྱུར་གཞི་དང་སྒྲིབ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་
གཞུག་པའི་གཞི་འདིངས་པའི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དོན་
དམ་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྱས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་
བསད་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འབྱུང་པར་འགྱུར།³ །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་
ཀྱི་ཕྱང་དང་སྒྲིབ་བ་ན། མདོ་བསྟེ་ལས། དམ་ཆོག་ཁྱ་སྒྱུར་ཆོག་བཞིན། །འབྲས་བྱ་འདོད་པས་
བཟུང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འཛོལ་པར་
འགྱུར།⁴ །ཞེས་པ་འདི་དང་སྒྲིབ་དོ། །གཞུང་འདི་སྟོན་གསལ་ལས་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐབས་
ལ་སྐྱར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོར་བྱས་སུ། འདི་ནི་རྩོམ་ཞེས་འབྲེལ་པ་ལས། གསལ་བར་རི་བཞིན་རྣམ་
ཐེ་སྟེ།⁵ །ཞེས་གསུངས་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་འདུག་པའི་ཁྱངས་སུ་བྱངས་པའི། གཞུགས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༤༥ ཟེང་། ༡༡

2 བསྟུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༩༡ ཟེང་། ༡༤

3 བསྟུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༩ ཟེང་། ༤

4 བསྟུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༣༡ ཟེང་། ༤

5 བསྟུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༩ ཟེང་། ༤

ཕུང་གཏོགས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོ་རྩེ་ཐང་བའི་ཕུང་དེ་ནམས་སྟོན་གསལ་གྱི་ལེའུ་བདུན་
 པར་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྤྱར་ལ། སྟོན་གསལ་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་ཆེ་འདིར་སྤྱི་
 ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ལ་སྤྱར་ཞིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། གཞིའི་འཆི་རིམ་གྱི་
 སྐབས་དང་ལམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱར་མོད་ཀྱང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱད་
 གྱི་དོ་རྩེའི་ཆེག་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་པ་དང་ཁྱད་པར་དེ་ཐམས་ཅད་གཞིའི་འཆི་
 རིམ་དང་མཐུན་པར་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྐབས་སུ་བྱང་དུ་བྱང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཡབ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བྱངས་སོ།།

དེ་ལ་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཅ་རྒྱད་གྱི་
 གཞུང་དེའི་དོན་བཤད་ན། དམ་ཆེག་ནི་གཞི་དུས་གྱི་ཐབས་ཤེས་པ་མ་གཉིས་སོ། །ཁྱ་བ་ནི་དེ་
 གཉིས་སྟོམས་འཇུག་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཕྱང་བ་ནི་བཏོན་པའོ། །དེ་འབྲ་བའི་ས་
 བོན་ལ་བར་དེའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་བྱིས་པ་དང་
 གཞོན་ཏུ་དང་དར་ལ་བབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་འགྱུར་
 བས་འདོད་ཡོན་ལྷ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་པར་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་དེ་མངལ་སྐྱེས་གྱི་སྐབ་
 པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་འབྲ་བའི་སྐབ་པ་པོ་པ་མ་ལས་རང་གི་ཕུང་སོགས་རྫོགས་པར་ཐོབ་
 པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། བཏུང་བ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པར་བྱའོ། །གང་ན་རང་གི་ཕུང་སོགས་
 དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེའོ། །རྩི་ལྟར་ན། དོ་རྩེ་ཐང་བ་ལས། གཟུགས་
 ཕུང་གཏོགས་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུའོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན། མ་
 འོངས་པ་ན་འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་
 དེ་འདོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟེ་ཆོགས་བསད་
 པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་རྒྱང་གི་བརྒྱ་བ་འཆི་རིམ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐམས་པར་བྱས་པ་ལས་བསད་པ་
 ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་འཆི་རིམ་བཞིན་ཐེམ་པར་མོས་ནས། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོ་ནས་བསད་
 བ་དངོས་བྱུང་རབ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདི་དང་བར་
 དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྤྱར་བའི་བཤད་པ་པལ་ཆེར་བྱུན་མོང་བ་ཡིན་པས་འདིའི་མཆོམས་

སྐྱར་དུ་སློན་གསལ་དུ། དེ་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།¹ ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཐེངས་བཤས་གསུངས་པ། གཟུགས་ཕྱང་གཏོགས་དང་མེ་ལོང་དང་། །ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། །གཟུགས་དང་རྣམ་ལྡན་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྷན། །ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང་། །རྒྱ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། །སྐྱ་དང་རྣམ་ལྡན་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྷན། །འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། །བྱིན་ཅ་སྒྲའི་དབང་པོ་དང་། །དྲི་དང་རྣམ་ལྡན་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྷན། །འདུ་བྱེད་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། །རྒྱང་ཁམས་སྡེ་ཡི་དབང་པོ་དང་། །རོ་དང་རྣམ་ལྡན་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྷན། །སྟེང་འོག་ཁྱོ་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས། །རང་བཞིན་གྱི་ནི་སྒྲུང་བ་ཉིད། །རྣམ་ཤེས་ཕྱང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བར། །ཕྱང་ན་འདས་བཅས་ཀྱིན་སྟོང་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།² ཞེས་བྱ་བའོ།།

དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་གཞིའི་འཆི་རིམ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཕྱང་སོགས་ཐེམ་པའི་སྟོང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱང་ཐེམ་རིམ་གྱིས་སྟོང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྟེན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་བསྟོན་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་རང་གི་ལུས་ལ་བཞོད་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ཕྱང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་ཅིག་ཆར་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། རིགས་ལྡེ་སྟེ་ཆོན་རྣམས་ཆོན་ཆོན་དུ་ཐེམ་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར། རྣམ་སྟོང་འོད་དཔག་མེད་དང་དུས་གཅིག་དང་འདྲིའི་ཉེན་དབང་ལྷག་དོན་གྱུར་དང་ཅིག་ཅར་ཐེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་རྣམ་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། དེས་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བའི་ཆེ་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཁམས་བཞི་སྟེ་མཆེད་དུག་ལུལ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ་རགས་པ་ཉི་ཤུ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཤོག ༩༥༩ ཟླ་ ༩

2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༡༡༩ ཟླ་ ༡༣ མིན་ནམ་སྟེ་མ།

ཅ་ལྷ་ཐེམ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ཕུང་སོགས་དང་དཔྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་ལྷ་རྣམས་
འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་བསྐྱོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངལ་སྤྱིས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་ཞིག་རིམ་
གྱིས་འཆི་བ་ན་ཐོག་མར་གཞུགས་ཕུང་ཐེམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཐེམ་པ་ན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
སྦྱར་ལས་སྤ་རུ་སོང་བ་དང་། ལུས་ཉམས་རྒྱུང་བ་དང་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་དུས་
གྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོན་བསྟུས་ལས། མེ་ལོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་མ་
ཅིག་ཆར་སྤང་བ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཐེམ་པ་ན་མིག་མི་གསལ་བར་རབ་རིབ་དུ་འགྱུར་རོ། །སའི་
ཁམས་ཐེམ་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཤས་ཆེར་སྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མིག་དབང་ཐེམ་པ་ན་
མིག་འབྱེད་འཛུལ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡུལ་གཞུགས་ཐེམ་པ་ན་ལུས་གྱི་མདངས་
ཡལ་བ་དང་ཉམས་སྟོབས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་གྱིས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིའི་གཞུགས་
མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ལུས་གྱི་གཞུགས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་མཐུན་པར་ཐོག་མར་ལུས་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྦྱང་སྦྱོན་མ་སའི་སྟོང་པོ་གཞུགས་
རྟོ་རྟེ་མ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་བསམ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཁོ་པོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།
ཞེས་པ་གཤེན་རྟེ་གཤེད་དང་མི་གཡོ་བ་གཉིས་ཀྱང་ཐེམ་པར་བསམ་སྟེ་གཞུགས་ཕུང་དུ་གཏོགས་
པ་ཡིན་པས་གཞུགས་ཕུང་ཐེམ་པ་ན་ཐེམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ་བྱམས་པ་ཡང་དངོས་སྤྱི་མ་
གསུངས་ཀྱང་དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེམ་པར་དོན་གྱིས་འཛོལ་སོ། །གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་
དེ་དག་གི་འོག་དུ་ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་ཐེམ་པ་ན་རྒྱང་དང་མཁའི་པ་དང་བད་ཀན་དང་འདུས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བརྟན་པའི་དབང་ཤེས་གྱི་ཆོར་བ་ཉམས་སྤྱི་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞི་དུས་གྱི་
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོན་བསྟུས་ལས་རྟེན་མེད་དང་རྟེན་གཉིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་
ཅན་མོ་ཞེས་རྣམས་པ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཐེམ་པ་ན་ཡིད་ཤེས་གྱིས་ཆོར་བ་
གསུམ་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱའི་ཁམས་ཐེམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་ཁ་རྒྱ་དང་རྩལ་དང་གཅིན་
དང་ཁྲག་དང་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤས་ཆེར་སྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ན་
བའི་དབང་པོ་ཐེམ་པ་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་སྤྱི་ཐེམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་གྱི་
ན་བའི་ནང་གི་ཕྱར་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་གྱི་ལྷ་

རིན་འབྱུང་མ་མ་གྱི་བྲག་རྒྱུ་རྩོ་རྩེ་མ་རྣམས་དང་། དེར་མ་ཟད་ཁོ་པོ་གཉིས་ཆོར་བར་གཏོགས་
པ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་འདོད་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་འོད་
གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།

གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་དེ་དག་གི་འོག་ཏུ། སྤྱོད་བསྐྱས་ལས་རྒྱུ་གཉིས་ལ་སོགས་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་སོ་སོར་དཔྱེད་པ་ལ་འདུལ་བེས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཐིམ་པར་གྱུར་པ་
ན་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མིང་ལ་སོ་
སོར་རྟོག་པ་ལ་བཤད་བསམ་དེ་ཐིམ་པ་ན་མིང་མི་བློ་ནོ། །ལུས་ཀྱི་མེ་ཐིམ་པ་ན་ཁ་ཟས་འཇུ་བའི་
རྒྱས་པ་ཉམས་སོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུ་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཞན་
ཅིང་ཕྱིར་བྲག་ལ་རིང་བར་བརྒྱུའོ། །ལུས་ཀྱི་བྱི་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བྱི་མི་ཆོར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་ནམ་མཁའི་སྤྱིར་
པོ་བྱི་རྩོ་རྩེ་མ་རྩ་མཁྱིན་དབྱུག་སྟོན་ཅན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །འདིར་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་ཆད་ལ། རིན་འབྱུང་གི་
རིགས་ནམ་སྤྱིར་སྤྱག་གོ་སྤྱམ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།
དེ་དག་ཀྱང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རགས་ཤིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྤྲ་བས་རགས་རིམ་ནས་འགག་གོ། །དེས་ན་ཕུང་
པོ་རེ་རེ་ཐིམ་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ལྷལ་དང་ཡན་ལག་གང་ཐིམ་
པར་འགྱུར་བ་རྣམས་སྤྱོད་པས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་ན། ཆོར་བ་ཐིམ་པ་ན་སྤྱི་དབང་མི་ཐིམ་ཞིང་
འདུལ་བེས་ཐིམ་པ་ན་སྤྱི་དབང་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས། ནམ་སྤྱིར་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཡིན་ཡང་
ཐིམ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཐིམ་པའི་སྤྱེ་ཆོན་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཏེ། གཞན་
རྣམས་ཀྱང་དེས་རིགས་འགྲེལ། །གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་དེ་དག་གི་འོག་ཏུ་འདུ་བྱེད་ཐིམ་པ་ན།
ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱལ་བ་སྤྱོད་སོགས་གང་ལའང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་སྐྱབ་
ཡེ་ཤེས་ནི་རང་གི་དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་ལ་དེ་ཐིམ་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱིའི་བྱ་
བ་དང་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་བློ་ནོ།

དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱུང་གི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་སྤྱོད་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་བརྒྱ་རང་

རང་གི་གནས་ནས་འཕྲོ་། །འདྲིང་ལུས་དབང་ཐེམ་དགོས་ཤིང་རེག་བྱའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རེས་
 བར་བརྒྱ་པའི་རྒྱུད་ཐེམ་བར་གསུངས་པས། མིག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཐེམ་པའི་དུས་དེར་གཟུགས་
 སོགས་ལུལ་བཞི་ཐེམ་པ་ལྟར་འདྲིང་རེག་བྱ་ཡང་ཐེམ་དགོས་སོ། །དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲེའི་
 དབང་པོ་ཐེམ་པ་ན་སྒྲེ་སྒྲེམ་པ་དང་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲེའི་རྩ་བ་སྒྲོན་པོར་འགྱུར་རོ། །ལུལ་རོ་ཐེམ་པ་ན་རོ་
 དུག་གང་ཡང་ཉམས་སུ་མི་སྒྱུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་པོ་སྒྲུབ་
 སྒྲོལ་མ་འདྲིག་རྟེན་དབང་སྒྲུག་རོ་རྩེ་མ་ཀྱན་བཟང་བགེགས་མཐར་བྱེད་སྒྲོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་
 འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་སོ། །

དེ་ཡང་ལུས་དབང་ཐེམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རེག་བྱ་ཐིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་སེལ་ཐིམ་
 པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རེག་བྱ་རྩེ་མ་ཐིམ་དགོས་པས། དང་པོར་སྒྲུ་ལུས་ལ་སྒྲུད་པའི་ཆེ་རང་ལ་
 འཇུད་པའི་རེག་བྱ་རྩེ་མ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་རང་གི་རྩེ་མའི་སྒྲོར་སྒྲིབ་སེལ་ལ་འཇུད་
 པར་བསྐྱོམས་ཏེ་དེ་ཉིད་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་པོ་ཡིན་པར་མོས་
 དགོས་སོ། །སྒྲིང་འོག་ཁོ་པོར་ཤིན་ཏུ་བཅས། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲིབ་གཙུག་དང་རྒྱུ་མཐེམ་ལ་བཀོད་པ་
 གཉིས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཅེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞེས་པ་དང་། བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ཀྱི་བཅས་པའི་སྒྲས་རེག་བྱ་རྩེ་མ་སྒྲོན་པ་མིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཀྱི་ནི་སྒྲུང་བ་ཉིད། །ཅེས་
 པ་ནི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཏུ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུང་བ་གསུམ་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཕྱང་པོར་
 ཟུགས་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བར། །ཞེས་པ་ནི་གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་སྒྲར་
 ཀྱི་དེ་དག་ཐིམ་པའི་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཏུ་རྟོག་པ་སྒྲུང་བ་ལ་ཐིམ་དེ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ལ་
 ཐིམ་དེ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། འོད་གསལ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲུང་ན་འདས་བཅས་ཀྱན་
 སྒྲིང་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །

ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་མ་ཟད་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་
 དང་སྒྲུང་འདས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུར་བ་དང་། གཞི་

དུས་སྤྱི་མ་ཐད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཤིང་བར་དོའི་ཐ་སྟད་སྤྱར་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཚུལ་
ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་དུས་སྤྱི་འཆི་བའི་ཆེ་རྒྱུ་ཤེས་དང་སྟོང་པའི་ཐིམ་ཚུལ་དེ་དང་
མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་གཙུག་ཏྲོང་འཁོར་ལོའི་བསྐྱར་བ་གནོད་མཛེས་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་ས་
འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་གསུམ་ཐིམ་པ་ནི་ཡིད་དབང་ཐིམ་པ་ཡིན་ལ།
དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐིམ་པ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་
ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྲས་ཀྱི་ཆ་རྒྱལ་ས་ནི་སྤར་ཐིམ་པ་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ལ། འདུས་མ་
བྲས་ཀྱི་ཆ་རྒྱལ་ས་ནི་འདིར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་མ་གསུངས་སོ།།

འོན་སྤར་ལྟར་རྒྱལ་ཤེས་ཐིམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་
ན། སྟོད་བསྐྱེས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་རྒྱལ་ཤེས་ནི་
གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱལ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མ་
གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཤེས་ཐིམ་པ་ནི་ཐིམ་ཆར་རོ། །གཙོ་བོར་འདི་འདྲ་བའི་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་
རྫོགས་རིམ་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་འབྱུག་ཚུལ་གཉིས་སུ་མོང་དུ་གསུངས་པ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཁམས་
དུག་ལྷན་ཀྱི་མི་ཐ་མལ་པ་གཅིག་གཞི་དུས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
འཆི་རིམ་ནི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་གཅིག་རྒྱལ་འབྱོར་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲས་པའི་སྐྱབས་སུ་རྫོགས་རིམ་པའི་
འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྟེན་འདི་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྟད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གནད་ཀྱིས་སྐྱེ་
མའི་ལོངས་སྐྱེ་བསྐྱབ་པ་ཡང་བར་དོ་རིམ་ཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་དག་ལྷག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པས་ནི་ཆེས་ཐབ་པའི་མན་ངག་གི་གནད་འདི་ལྟར་རྫོགས་
པར་བྱ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སྐྱབ་ཐབས་སུན་བཞེད་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབས་ནས། གདོད་འཆི་བའི་སྐྱབས་ཉི་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་
སྤྱད་པའི་གདམས་ངག་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་གོང་དུ་
བཤད་པའི་ཐིམ་རིམ་རྒྱལ་ས་ལོགས་པར་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྲས་ནས། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རང་གི་ལུས་
ལ་བསྐྱེས་ཏེ་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལྟ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་

དང་། འོག་ཏུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེར་སྟོན་དེ་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གསལ་འདེབས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་ནས་གཟུགས་སྤང་དང་མིག་དབང་སོགས་ཐེམ་པའི་རྟགས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་འོང་བར་རྩོམ་པ་ནས་འདི་ཐེམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་འདུག་གོ་སྟེ། རྩོམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྩོམ་སྤང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རང་གི་གཟུགས་སྤང་དང་ས་སྟོང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རང་གི་མིག་དབང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་རང་དུ་ཐེམ་སོང་བ་སོགས་ལ་རིམ་བཞིན་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ནས། མཐར་རང་ཉིད་རྟོ་རྟེ་འཆད་དུ་གསལ་བའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་འོད་ཀྱི་གོང་བྱར་གྱུར་པའི་འོད་ཐམས་ཅད་མེ་འོང་ལ་ཐོག་པའི་རྒྱངས་པ་བཞིན་སྟོང་སྟངས་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོང་ཁར་འདུས་ཏེ་རང་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་དུ་ཐེམ་སོང་བའི་མོས་པ་བྱས་ནས་བྲན་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་བྲན་པར་བྱས་ན་ནི་འཆི་འཕོ་བའི་མན་ངག་མཆོག་སྟེ། ད་ལྟ་བོད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འཕོ་བའི་མན་ངག་འདིགས་རུང་དུ་བཅི་བ། གསེར་འབའ་ཞིག་གི་འབྲུལ་བས་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་པ། མིང་ཆེ་ཆེ་སྐད་དུ་འདོགས་པ་པལ་ཆེ་བས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ། དཔེར་མཆོན་ན་རང་རྟོ་རྟེ་འཆད་དུ་གསལ་བའི་མིག་གཉིས་ཀྱི་མིག་འབྲས་ཀྱི་ནང་གི་དབྱུས་སུ་ས་སྟོང་གཟུགས་རྟོ་རྟེ་མ་ལ་འབྱུང་བ་བསྐྱེམས་ནས་དེ་གཉིས་རང་གི་མིག་དབང་དང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ས་སྟོང་ཡབ་ཡུམ་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་སོང་ངོ་སྟེམ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ས་སྟོང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རང་གི་མིག་དབང་དང་རང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དེ་གཉིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་ཞུགས་སོ་སྟེམ་དུ་དམིགས་སྟེད་པར་བསྐྱེམ་དགོས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་ལྟར་གོམས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་མིག་གི་སྟོ་ནས་བརྒྱུ་བའི་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱར་དུ་དབྱུ་མར་ཞུགས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བ་ཆེས་སྤྱ་བའི་སྒྲིན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པའི་འོག་ཏུ་མདོར་བྱས་ལས། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི། །གསང་

སྐྱགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཨོ་ཕུ་ཐུ་ཏུ་རྩོ་ན་བརྩ་སྤྱ་མ་ཨུ་མ་ཀོ་ཉྱ་¹ ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྐྱགས་དོན་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མེ་མ་སྤྱ་མ་དག་བརྩན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཅེས་
 པ་ལ། དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་བརྩན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཅེས་འཆད་ཀྱང་། སྐྱགས་ཀྱི་
 དགོས་པ་མ་གོ་བར་སྤང་བས་བདག་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བརྩག་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་ར་རྒྱལ་
 བརྩན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྐྱགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་བསྐྱེམ་པར་བྱ་ཞེ་
 བ། སྐྱགས་འདིའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ་སྐྱགས་འདི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་བསྐྱར་ན་དོན་གང་སྟོན་
 པའི་སྐྱགས་དོན་གཅིག་དང་། སྐྱགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་དང་དེ་བསྐྱར་ན་དོན་དེ་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་
 ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་ལ་མ་གྲགས་པའི་བརྟེན་མཛད་པའི་དབང་གིས་སྐྱགས་དེ་དང་
 དེས་དོན་དེ་དང་དེ་མཆོན་ནས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྤང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེམ་
 པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཐེག་པ་ལྟར། ཕུ་ཐུ་ཏུ་ཞེས་པ་བསྐྱར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྩོ་ན་ཞེས་པ་
 བསྐྱར་ན་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་སྤྱ་བ་དག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་
 དབྱད་ན་ཆ་ཙམ་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། ཨོ་ནི་དང་པོ་གཅིག་དང་ལྟན། །ཕུ་ཐུ་ཏུ་
 བེ་གཉིས་པ་སྟེ། །རྩོ་ན་ཞེས་པ་གསུམ་པ་ཉིད། །བརྩ་ཞེས་པ་བཞི་པའོ། །སྤྱ་མ་མ་ཨུ་མ་ཀ་ལ་
 པ། །ཨ་ཏི་ཞེས་པ་དྲུག་པར་བརྗོད། །དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་དྲུག་པོ་ནི། །སྤྱེ་བོ་མཆོག་ལ་བསྟན་
 པ་ཡིན།² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱགས་ཆོན་དྲུག་པོ་དེས་རིམ་བཞིན་མགོན་པོ་ལྟའི་རྒྱང་ར་
 བའི་རྒྱང་ལྟ་དང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་དྲུག་པོ་དེ་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་ཐབ་མོ་དོ་
 རྩེ་བརྒྱས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་ཆེས་ཐབ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱགས་དེ་རྒྱང་
 གསུམ་དུ་བཅད་པའི་སྐྱགས་ཆོན་གསུམ་དུ་བཅད་པས་ནི་རྒྱང་ལྟ་འདྲུག་གནས་གསུམ་མཆོན་
 བས་སྟོན་པའི་སྟོན་ས་དོ་རྩེ་བརྒྱས་པའི་གནད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ཡིན་ཏེ།
 འདི་འདྲ་བའི་སྐྱགས་དོན་ནི་སྤྱ་བ་དག་གིས་རིམ་དབྱེད་ཀྱང་ཆ་ཙམ་ཤེས་པ་ག་ལ་སྤིད་དེ། རྒྱད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༥ ཟེང་། ༡༥

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༩༡ ཞོག ༤༤ ཟེང་། ༩

སྤྱོད་ལམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་བས་ན་ཐོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག །མདོར་བྱས་སུ་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱགས་དོན་
འཆད་པ་ན་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ཀྱི་ལུང་འདི་དག་དངས་ནས་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཆེན་
པོ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱགས་དོན་རྫོགས་རིམ་པས་བསྐྱོམ་བྱའི་དོར་བསྐྱས་ལ་ཟེར་
བ་ག་ལ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སྤྱགས་ཆོན་བྱག་དང་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་ཆེ་གང་གིས་གང་མཆོན་
ཡང་མེགས་པར་མ་གོ་བར་སྤང་ན་ཡང་འདིར་མངས་པར་འགྱུར་བས་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱིས་སོ། །དེ་
བས་ན་འདིར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱགས་དོན་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱགས་དེ་བརྗོད་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་
ཐུན་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ་སྟེ། རྟོག་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེའི་མཐུག་
ཏུ་མདོར་བྱས་ལས། འདི་ནི་དོན་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། །སྤང་བ་མེད་ཅིང་མཆོན་ཉིད་མེད། །དོན་
དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ངེས་
དོར་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་མེད་ཅིང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་
རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ལ། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་
ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཟུང་འཇུག་
པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ལ། འདིར་ལྷ་ག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲ་ནི་འོངས་སྒྲ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
བར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །ལྷ་ག་མོས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བར་དོ་འོངས་སྒྲར་འབྲེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ།
སྤང་གཞི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། བར་དོའི་མཆོན་ཉིད་དང་གནས་པའི་དུས། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་
ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་བྱད་པར་དུ་བཤད་པ། བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་ཤི་ནས་ཉིང་མཆོམས་

སྐྱོར་བའི་སེམས་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བར་སྲིད་ཅེས་¹བྱ་ཞེ་ན། ཆེ་སྲ་མའི་
འཆི་སྲིད་དང་ཆེ་ཕྱི་མའི་སྦྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བར་སྲིད་ཅེས་
བྱའོ། །དེའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་དེ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་ཞིང་དེས་ལུས་བརྟན་བར་བྱེད་
པས་དེ་ཟེམས་བྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་སྦྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བའམ་ཁྱུ་ཁྱེད་མོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་མ་
སྟོས་པར་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ཅེས་བྱ་ཞིང་། སྦྱེ་བ་འབྲུག་པ་ལ་མངོན་པར་
སྟོགས་པས་མངོན་གྲུབ་ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྦྱེ་གནས་ཆོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་
སྲིད་པ་ཆོལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བར་དོ་དེའི་ལུས་ཆད་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། བོངས་ཆོད་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་འམ་དྲུག་ལོན་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། ²ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ནི་མའི་དབང་
དུ་བྱས་ལ། དེ་ཡང་ཤ་ཁྲག་སོགས་རགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤངས་པའི་ཕྱ་བའི་ལུས་
ཅན། དབང་པོ་ཀྱན་ཆར་ཐོགས་མེད་རྒྱ། །ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལྷགས་དང་ལྷན། ³ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར། དབང་པོ་མ་ལུས་པ་ཆར་ཞིང་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་བརྒྲོག་པས་ཐོགས་པ་མེད་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་སྦྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་ལྷགས་དང་ལྷན་ཞིང་། བར་དོ་
དེ་ལི་ནས་གང་དུ་སྦྱེ་བ་སྤངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྦྱེ་སྲིད་དང་། དེའི་ཆའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་
ཐ་མ་ནི་འཆི་སྲིད་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆེ་རིལ་པོ་ནི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བར་
དོ་དེ་ཡང་གང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེའི་བྱད་གཞུགས་ཅན་ཡིན་པས། མཛོད་
ལས། སྟོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། ⁴ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
ཀྱང་། གང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཞུགས་སོ། ⁵ཞེས་བཤད་པས། བོད་ཁ་ཅིག་ཆེ་སྲ་མའི་
ལུས་དབྱིབས་སུ་འོང་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་བར་དོའི་ཆེ་བྱེད་སྦྱེ་བ་སྲ་མའི་ལུས་དབྱིབས་དང་།

1 ཞོལ། ཞོག ༥༦ བ ༣། གཙང་། ཞོག ༩༠ བ ༥ བར་སྲིད་ཞེས་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༤ ཞོག ༩༤༣ ཟེང་། ༩༡

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༤ ཞོག ༡༠༦ ཟེང་། ༩

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༤ ཞོག ༡༠༦ ཟེང་། ༦

5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༤ ཞོག ༡༤༩ ཟེང་། ༡

ཆེ་བྱེད་བྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་འོང་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ནི་སྤྱན་པོའི་གཏམ་ཡིན་པས་སྤྱིང་པོ་
མེད་དོ། །འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་བར་སྤྱིང་བྱུབ་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་མི་ལྡོག་པར་མཛོད་ལས་བཤད་
ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཅི་སྟེ་ན་ལྡོག་གོ། །ཞེས་གྲུང་བཤད་དོ། །གཉིས་ཀའི་ལུགས་
ལའང་བར་དོར་འདའ་བ་འདོད་པས་བར་སྤྱིང་བྱུབ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

ངན་འགྲོའི་བར་སྤྱིང་ནི་བྱུར་བ་ནག་པོའམ་མཚན་མོའི་སྤྱན་ནག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་།
བདེ་འགྲོའི་བར་སྤྱིང་ནི་སྤྲུལ་བྱ་དཀར་པོའམ་མཚན་མོ་སྤྲུལ་པའི་འོད་དང་བཅས་པའི་སྤྲང་བ་ལྟ་བུར་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དཔུལ་བ་དང་དུང་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་བར་
སྤྱིང་ནི་རིམ་པ་བཞེན་སྤྱོད་དུ་མ་མེས་ཆོག་པ་དང་། དུ་བ་དང་། ཚུ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་སྤྲ་མའི་
བར་སྤྱིང་ནི་ཁ་དོག་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིང་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོར་མངལ་འབྱུག་
ལས་བཤད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྤྱིང་མི་འོང་ཞིང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་
ནས་ཁམས་གཞན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་བར་སྤྱིང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་དང་མི་དང་ངན་འགྲོའི་བར་
སྤྱིང་རྣམས་རིམ་པ་བཞེན་གྱིན་དུ་དང་ཐད་ཀ་དང་སྤྱི་ཕྱུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་
བཤད་དོ། །བར་དོ་དེ་དག་གྲུང་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་
གནས་དང་བཅས་པ་མཐོང་དོ། །བར་དོ་དེའི་ཆེ་ཆད་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས། བར་མ་དོའི་སྤྱིང་
བ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་པར་བཤད་དོ། །རྒྱུ་
རྟེན་ནི་དེས་པ་མེད་དོ། །ཡང་མ་རྟེན་ནི་ལུས་བརྒྱུས་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་ཐག་བདུན་གྱི་
བར་དུ་ཡང་གནས་སོ། །དེ་ལས་འདས་པ་ཞ་ཆད་ནི་གདོན་མི་བ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྟེན་པར་འགྱུར་
དོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་བར་དོར་ལོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གནས་པའང་ཡོད་པར་སྤྱི་
བ་ནི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་འབྲུལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པས་སྤྱན་པོའི་ཆོག་ལ་ཡིད་མ་ཉོན་ཞིག །དེ་ཡང་བདག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་དེ་དང་དེ་ནི་འདི་དང་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་དུ་ཤེས་གྲུང་རྣམ་ཤེས་མི་གནས་པས་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་འདོད་པ་མི་འབྱུང་གི་ལུལ་
ལ་འདོད་པ་འབྱུང་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༢ རྟོག ༤༩༢ ཟེང་། ༡༧

གཉིས་པ་འཛམ་བྱ་གླིང་དུ་འཛང་བྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་བྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ནི།
 རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཆན་
 ཐམས་ཅད་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལང་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་
 ཡང་མའི་རུམ་དུ་འཇུག་གོ། །ཁྱེ་བ་བརྒྱ་ཡང་འདིའི་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ།¹ །ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། མཛོད་འབྲེལ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞོན་ཅུ་དོན་གྲུབ་² ལྟ་བུ་མཆན་
 དང་དཔེ་བྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་
 སུ་འཇུག་པས་གླིང་བཞི་ཁྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་སྒྲུང་བར་མཛད་དོ།³ །ཞེས་བཤད་པ་དང་དོན་འབྲས་བས་
 བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕྲོས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པའི་བར་དོ་ནི་གཞོན་ཅུ་མཆན་
 དཔེས་བརྒྱན་པ་འོད་ཀྱིས་གླིང་བཞི་ཁྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་
 གཞག་གི་འདིས་བར་དོ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

འདིར་མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་ན་གླང་པོ་ཆེའི་སྤུ་གྲུ་དཀར་པོ་ཞུགས་པར་
 གཟེགས་པ་དང་། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་གླང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དུག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་
 ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྲིད་པ་བར་མ་མཆན་དཔེས་
 བརྒྱན་པའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་འགལ་སྟོང་དུ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལྡོག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་
 པའི་ཕྱིར་མཆན་མ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལྟས་བཞིན་ནོ།⁴ །ཞེས་གསུངས་
 ལ། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་ནི་སྤེ་སྟོད་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པས་ངེས་པར་བྱང་མི་དགོས་
 ལ། གལ་ཏེ་འདྲེན་ནའང་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དང་མཐུན་པར་ཆོགས་བཅད་བྱས་པའོ། །ཞེས་བྱང་
 བར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་གི་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་སེམས་གསུམ་
 བཤད་པ་ལ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངལ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༧༩ ཟེང་། ༡༥

2 ཞོལ། ཞོག ༤༧ བ ༤ གཞོན་ཅུ་ཐོར་བྱ་ལྟ་བུ་

3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༤ ཞོག ༣༤༧ ཟེང་། ༡

4 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༤ ཞོག ༣༤༧ ཟེང་། ༧

སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་གྱི་མི་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན། འབྱུང་བ་སོགས་ཐེམ་པའི་རིམ་པ་ནི།
 འཕགས་པ་ལྟའི་བདག་གིན་རྒྱལ་ལས། ས་ཡི་ཁམས་ནི་རྩ་ལ་ཐེམ། །རྩ་ནི་མེ་ལ་ཐེམ་པར་
 འགྱུར། །མེ་ནི་སྤ་བའི་ཁམས་ལ་འོ། །རྩུང་ནི་སེམས་ལ་ཐེམ་པར་འགྱུར། །སེམས་ནི་སེམས་ལས་
 བྱུང་ལ་ཐེམ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་རིག་པར། །དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་འགྲོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཐེམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ས་རྩ་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་གྱི་དོན་ནི། སྤ་མ་སྤ་མའི་
 རྩས་པ་བསྐྱས་ནས་བྱི་མ་བྱི་མའི་རྩས་པ་གསལ་དུ་སོང་བ་ན། སྤ་མའི་རྩས་པ་བྱི་མ་ལ་འཕོས་པ་
 འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་དེར་བཏགས་པ་འོ། །དེ་ལ་ས་རྩ་ལ་ཐེམ་པའི་ཆེ་སྒྲིག་སྒྲུ་ལྟར་སྤང་བ་དང་།
 རྩ་མེ་ལ་ཐེམ་པའི་ཆེ་དུ་བ་ལྟར་སྤང་བ་དང་། མེ་རྩུང་ལ་ཐེམ་པའི་ཆེ་མཁའ་སྤང་མེ་བྱེད་ལྟར་སྤང་
 བ་དང་། རྩུང་ལ་སྤ་རགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་པའི་བཞོན་པར་
 བྱུར་པའི་རྩུང་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་པར་ཚོམ་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ། སྤང་བའི་
 སེམས་རང་དུས་ན་གཉིས་སྤང་རགས་པ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་རྒྱ་
 འོད་གྱིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རྩུང་ཐེམ་ནས་སྤང་བ་མཆེད་པའི་སེམས་ཤར་བའི་
 ཆེ་དེ་འདྲ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་འོད་གྱིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རྩུང་ཐེམ་ནས་ཉར་
 རྩལ་དུ་སོང་བའི་ཆེ། ཉར་རྩལ་གྱི་སྟོད་ལ་ཡིད་དོར་སྤང་བ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་
 ལ་མཆོམས་གྱི་ཐུན་པས་བྲབ་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་ཉར་རྩལ་གྱི་སྤྲད་ལ་དེ་ཡང་མི་ངེས་
 པའི་བྲན་མེད་དུ་འགྲོ་ཐོམ་གྱིས་སོང་བ་ཅིག་འབྱུང་ལ། དེའི་བཞོན་པའི་རྩུང་ཐེམ་པ་ན་བྲན་མེད་དེ་
 སངས་ནས་གཉིས་སྤང་རགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོད་བྱེད་གྱི་རྒྱན་གང་
 ཡང་མེད་པ་འདྲ་བའི་སྟོང་གསལ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
 སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

འཆི་བའི་དུས་སུ་གཞི་དུས་ལ་ཡང་རྩུང་སྤྲད་པའི་རིམ་པས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་རྩུང་
 གི་སྤྲད་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྟོང་ཁ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྟེ་སྟོང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་སྟོག་

རྒྱུ་ཉིད། །ཐོག་མར་འཕོ་བའི་དུས་སུ་ནི། །ཉ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར། །ཞེས་འཕོ་བ་དང་པོའི་
 དུས་སུ་སློག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་ཆགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། །སློག་གི་རྒྱུང་
 བྱི་སྟོང་ཁར་གནས།¹ །ཞེས་གསུངས་པས། ཆགས་པའི་ཆེ་དང་པོ་སྟོང་ཁར་སློག་རྒྱུང་ཆགས་ལ།
 དང་པོ་གང་དུ་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་དེར་མཐར་སྐྱད་པར་གསུངས་པས་སོ། །སྟོན་བསྟུས་ལས་
 ཀྱང་། ཡང་དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།² །ཞེས་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་
 མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་འཆར་བར་གསུངས་ཤིང་། མི་
 ཤིགས་པ་དེ་ནི་སྟོན་བསྟུས་ལས། །སྟོང་ཁའི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ། །གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་
 མཚུངས། །མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟེ། །ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ།³ །ཞེས་བྲངས་པ་ལས་སྟོང་ཁ་
 གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་རྗེ་སྟོང་བ་ལས་སྟོང་ཁའི་ཅ་བརྒྱད་ལས་ཀྱིས་ནས་ཅ་སྟོང་
 ཐལ་བ་དུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། ཅ་ཆགས་པ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོང་ཁ་ནས་
 ཆགས་སོ། །དེས་ན་སའི་དངོས་གཞིར། བར་དོ་གང་དུ་ཞུགས་པའི་ཁུ་ཐག་འཕྲེས་པའི་གནས་དེ་
 ལུས་ཀྱི་སྟོང་ཁ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཡན་མན་དུ་ལུས་ཆགས་པ་དང་། མཐར་འཁྱིམ་བ་ན་སྟོང་ཁ་ནས་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་འདོར་བར་བཤད་པ་དང་། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་
 ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་དུས་ལ་འཁྱིམ་བ་འོད་གསལ་འཆར་བའི་
 རིམ་པ་རྗེ་ལྟ་བུར་རྣམ་འབྱོར་པས་ལམ་བསྐྱོམས་ནས་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་གནས་དེར་ཞུགས་གནས་
 ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་འཁྱིམ་བ་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལམ་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་
 མན་ངག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་འཁྱིམ་བ་
 འོད་གསལ་དང་། བར་དོ་ཤི་བའི་འཁྱིམ་བ་འོད་གསལ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་པ་ནི།
 དེའི་ཆེ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་ནས་སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་དང་།
 དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་རྣམ་པ་འདྲ་བས་ཉི་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༣༦ ཟེང་། ༡༤

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༣༦ ཟེང་། ༡༦

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༤༡ ཟེང་། ༡

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༤༡ ཟེང་། ༡༤

གྱི། རོན་དམ་བཤེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་
བར་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤང་བ་ན་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་
སེམས་སྤང་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལས་ལྷོག་ནས་ལུགས་ལྷོག་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འཆི་
བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་ནས་རྒྱང་ཅུང་ཟད་གཡོ་བར་ཚྱུ་མ་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བར་
ཚྱུ་མ་ཞིང་བར་དོ་འབྱུང་བར་ཚྱུ་མ་པ་ཡིན་ལ། ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་བར་དོ་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་
སྟེ། མདོ་རྒྱད་དང་མངོན་པ་གོང་འོག་ས་སྟེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འཆི་སྟེ་འགག་པ་
དང་བར་སྟེ་འབྱུང་བ་གཉིས་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། བར་སྟེ་རྣམས་སྟེས་ཡིན་པས་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འབྱུང་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བར་སྟེ་གྲུབ་མ་ཐག་གི་སེམས་ནི་འཆི་སྟེ་ལས་ལུགས་ལྷོག་དུ་ཤར་བའི་
ཉེར་ཐོབ་ཡིན་པས་ལུས་བར་སྟེ་གྱི་ལུས་སུ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་
དུ་མཆེད་པ་དང་། དེའི་དེ་མ་ཐག་དུ་སྤང་བའི་སེམས་སྟེ་ཞིང་། དེ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་
པ་རྣམས་སྟེས་ཏེ། སྟེ་གནས་དང་འི་ཆོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་བརྒྱག་པ་ཡིན་ལོ།

བར་དོ་ཞི་ནས་མངལ་དུ་སྟེ་བའི་ཆེ་ནི། བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཡོ་བའི་
རྒྱང་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་མཆེད་པ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཐོབ་དང་དེ་ཐམས་
ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་རྣམས་སྟེས་ཅུ་རེ་འཆར་ལ། བར་དོ་ཞི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་
ལྷོག་དུ་ཤར་བའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྟེ་བའི་སྟེ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྟེ་གནས་སུ་དང་
པོར་ཉིང་མཆོམས་སྤང་བའི་སེམས་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མཆེད་པ་དང་དེ་ལས་སྤང་བའི་སེམས་
སྟེ་ཞིང་དེ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྟེ་ཞིང་། སྤང་བའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་ལས་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱང་སྟེ་ལ། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
རྟོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མའི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་བྱད་
པར་ཅན་གྱི་ཚུའི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སའི་ཁམས་རྣམས་
རིམ་གྱིས་སྟེ་ཞིང་། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་ལས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕེལ་ཏེ་མངལ་དུ་

རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མན་སྟེ་ལས། ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཞི་བའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་བར་སྲིད་གྲུབ་ལ། སྤང་
བ་མཆེད་པ་ནི་བར་དོ་དེས་འདོད་པ་ལེན་པའི་སེམས་དང་། སྤང་བ་ནི་སྦྱེ་བ་བརྒྱུད་པའི་སེམས་
སྒྲུབ་ཤད་པ་ལ་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་འབྲེན་པར་བྱེད་དེ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་བར་སྲིད་གྲུབ་པ་མི་འཐད་
དེ། བར་དོ་འགྲུབ་པ་ལ་སྤང་བ་གསུམ་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུད་རྩོམ་གྱི་སྤང་བ་ལས། སྤང་བ་
གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གང་འདིར་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་པ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་
པའི། །རང་བཞིན་ཅ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་
དང་བར་དོར་སྦྱེ་བ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམའ་ལྟར་འབྱུང་བས། འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཅོམ་འདོད་
པའི་ལྷང་སེམས་ལ་གཉིས་ལས། མི་གསལ་བ་ནི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་ནི་སྤང་བ་མཆེད་
པའོ། །བར་དོར་སྦྱེས་པའི་སེམས་གསལ་བ་ནི་སྤང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ།
འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བའི་ལྷང་སེམས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་པོ་དེ་འཆི་སྲིད་ཡིན་ནམ་
བར་སྲིད་ཡིན་ནམ་དེ་གཉིས་གང་ལའང་མི་གཏོགས་པར་འདོད་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཉེར་ཐོབ་དང་མཆེད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་བར་སྲིད་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཉེར་ཐོབ་དང་མཆེད་པ་འགོ་དགོས་པ་ཉམས་
སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་ཀྱི་བར་ན་དེ་གཉིས་གང་ལའང་མི་གཏོགས་
པའི་སེམས་གསལ་མི་གསལ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ན་འཆི་སྲིད་འགག་པ་དང་བར་སྲིད་སྦྱེ་བ་སྤང་
མདའི་མཐོ་དམའ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དངོས་སུ་ཉམས་སོ། །འཆི་སྲིད་དང་བར་
སྲིད་ཀྱི་བར་ན་སེམས་དེ་འབྲུ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ན་སའི་དངོས་གཞི་ལས། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་
ཁྱོགས་དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་པར་དུས་གཅིག་དུ་འགག་པ་དང་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་གི་ཐོར་རྟོ་
མཐོ་དམའ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་བར་ཆད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༡༩ ཟེང་། ༥

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༢༡ ཞོག ༤༩༡ ཟེང་། ༢༡

མེད་པར་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དོ་རྩེ་ཐེང་བའི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ལྷང་བ་གསུམ་གྱི་
 སེམས་དེ་དག་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་རྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཉོག་པའི་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་དུ་སེམས་གསུམ་འགྲོ་དགོས་
 པར་སྟོན་པ་མིན་པས་ལུང་དེ་འདྲིན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། གཞན་
 གྱིས་བཏགས་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་
 གཞག་རིམ་པར་བར་དོའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཐེན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
 སྟོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྟའི་སྐྱ་བསྐྱེད་
 པ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཆ་བ་ལས་
 བྱང་ཆུབ་པ་ཡན་ཆད་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ས་པོན་དང་ཕྱག་མཚན་དང་སྐྱ་རྩོགས་པ་ལས་བྱང་
 ཆུབ་པ་གསུམ་ནི་རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་མདོར་བྱས་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །རྣམ་གཞག་ཏུ་
 དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་མི་བའི་བར་དོ་དེ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་གི་རྩ་ལ་ཞོན་པའི་འཁྲུགས་
 གྱིས་སྐྱར་བར་འོངས་ཏེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱི་སྟོན་པ་ཞུགས་ཏེ་མངལ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་
 བས་དེ་ཉིད་རྩ་རྒྱད་ལས། ཐེལ་གཞོན་དོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱིས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང་ཤེས་
 རབ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་
 བས་གནས་སྐབས་ལྔ་གསལ་བར་འགྱུར་བར། དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་དང་པོ་མེར་མེར་
 པོའི་རྣམ་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། གནས་སྐབས་ལྔ་གསལ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 གསུངས་ནས། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱ་དང་སེན་མོ་དང་། ཞེས་པ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཆ་
 བ་བཅུའི་མཐར་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་དོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ཡང་དག་
 པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཛོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱི་ཟེ་བར་འཁོར་བའི་
 སེམས་ཅན་ཤེས་པའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྩོ་རྩེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་རྟེ།¹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུངས་པ། ཚུལ་
ཁམས་ནི་ས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་དངོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན།² །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུང་
འདིས་རྣམ་འབྱོར་བཞེ་ལས་བསྐྱབས་པ་ནི་བདག་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཐུགས་པས་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་
པའོ། །འདི་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིས་བར་སྤིང་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་
བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་སྟོ་ལ་མ་བདེ་བས། འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
རྣམ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྟའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་པ་དེ་འོག་
གི་གནས་སྐབས་ལྷ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་མཁུག་ཏུ་བྱངས་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་
བསྐྱེད་པ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སྐར་ནས་འཆད་དོ། །

དེ་ནི་མཁས་པའི་གཞུང་སྐབས་གཞན་ཏུ་སྒྲིགས་ཏེ་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་
བཤད་པ་སྟེ། རྣམ་གཞག་ཏུ་དང་པོར་བར་དོའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་
འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ནི་དང་པོའི་མགོན་པོ་བར་དོ་
དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བར་དོ་མངལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་བབྱང་བའི་
ཚུལ་བཤད་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་འབྱོར་ལྷག་མས་སྐྱལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་བ་སོགས་བྱེད་དགོས་
པར་བཤད་པས་ནི་སྐྱལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་བ་མངལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་བབྱང་བ་དང་སྐྱུར་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་།
མདོ་བསྟེ་ལས་ཀྱང་། རྗེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞེན་ཏུ་བསྟོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྣམ་
འབྱོར་རོ།³ དེ་ནས་ལུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཅན་ཏུ་
བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་རྣམས་པས་ན། ཞེས་
དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་རྣམ་གཞག་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༣༤༣ ཟེང་། ༡༥

2 མ་རྟེན།

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༦ ཞོག ༣༩ ཟེང་། ༤

ཏུ་ཡོངས་སྐྱུ་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་རུས་པས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བཟུང་བའི་དོན་དུ་བར་དོ་མའི་
མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་འབྲེལ་བར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུར་བཟུང་བར་གསུངས་པ་དོན་
འདྲ་ལ། ལེའུ་དང་པོའི་སྐྱོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པར་རྗེས་སུ་
ཞུགས་པས་སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱུ་འཛིན་པར་མཛད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།¹ ཞེས་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་དོན་དང་
སྐྱུ་ལ་སྐྱུར་བཟུང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེས་སྐྱུ་ལས་ཀྱང་། གུན་རྩོམ་བདེན་པ་སྐྱུ་
མ་ཉིད། །ཡོངས་སྐྱོད་རྩོགས་པའི་སྐྱུ་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟེའི་སེམས་ཅན་ཉིད། །ཅེས་འབྲས་དུས་
ཀྱི་ཡོངས་སྐྱོད་རྩོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་རྣམས་ཆོས་
མཐུན་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡོངས་སྐྱུ་དང་དེ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་སྐྱུར་བཟུང་
དགོས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྐྱོར་བར་མངལ་དུ་སྐྱེ་
བ་བཟུང་བ་དང་སྐྱོར་བ་ནི་ཁས་ལྷངས་ནང་འགལ་བ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ལས་ཀྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་ཆེན་པོ་འོ།

འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་བའི་གནད་
མ་ཟེན་པར་འཕྲུགས་ན་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སེམས་དབེན་དང་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་མ་དག་
པ་དང་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་བཞེངས་ནས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་
རྒྱད་འགྲེལ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་
མི་ཤེས་པར་འཕྲུགས་ནས་ལམ་གྱི་སློག་སྟོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱོན་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་
ཁ་ཅིག་ཉི་མ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་དེའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་པ་དང་མ་དང་བར་དོ་དང་། དེ་
གསུམ་བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་མངལ་གྱི་གནས་
སྐྱབས་ཀྱི་མེར་མེར་པོ་ལ་ཨོྲ་དང་། རར་རར་པོ་ལ་ཨུཾ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོ་ལ་ཧྱུྃ་གི་དབྱིབས་རང་
ཆས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། འཁྲང་གྱུར་དང་ཕྱག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༦༠ ཟེང་། ༡༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༥༤ ཟེང་། ༢

མཚན་དོན་རྗེ་ཆོས་མཐུན། ཀྱང་ལག་འགྱུས་པ་དང་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐྱོན་གས་པ་ཆོས་མཐུན་
 པས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་དེ་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐུང་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྲ་བ་དང་།
 ཡང་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་པའི་དོན་རྗེ་རྒྱས་པ་ཉི་མ། བོ་མོ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྒྲ་བ། མའི་བརྒྱ་
 རྒྱས་པ་བརྒྱ། དེའི་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། དེ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་
 བྱི་བར་དོད་དང་ཁྱེད་ཀྱི་གསུམ་འདྲེས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། གནས་སྐབས་
 དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་དང་། བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་
 ཅན་ཡིན་པས་བྱུག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་ལ། གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་སྤྱིང་དང་འདྲ་བར་འཆད་
 པ་ཡང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་བར་དོད་དང་ཡོངས་སྐྱོ་ཆོས་མཐུན་སྐུར་བའི་ཆོས་མཐུན་བྱུང་
 པར་ཅན་དོར་ནས་སྤྱིང་དུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ས་པོན་དང་བྱུག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་ལ་
 སོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤྱིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
 འདྲ་བའི་ཆོས་མཐུན་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅིང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པ་དང་
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པས་ས་པོན་དང་བྱུག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་
 པར་འབྲུབ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་པོན་དང་བྱུག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་
 རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་དོ་ཤི་ནས་སྐྱེ་སྤྱིང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་པོ་
 དང་པ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་བར་དོད་དང་ཁྱེད་ཀྱི་འདྲེས་པ་མི་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མ་
 དང་བརྒྱ་པ་དང་མའི་དོན་རྗེ་དང་བརྒྱ་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐུར་ནས་དེ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་འདྲེས་
 པ་ཁྱེད་ཀྱི་བར་དོ་གསུམ་འདྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐུར་ན་གཞི་དུས་ལ་པ་མའི་དོན་རྗེ་དང་བརྒྱ་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དབྱིབས་སུ་བར་དོ་འཇུག་པ་དང་། པ་མའི་གསང་གནས་དང་ཁྱེད་ཀྱི་བྱུང་
 པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ།

ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག །སྤྱི་བརྒྱ་གསུམ་ནི་ལུགས་ལྟོག་གི་སྤྱིང་བ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་
 བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་། བརྒྱའི་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་བར་དོའི་
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། འདྲེས་པ་ནི་བར་དོ་སྐྱེ་བ་རྒྱངས་པ། སྐྱོ་བསྐྱུས་སྒྲ་བ་རྗེགས་པ་ནི་ནམ་ཤེས་
 རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོའི་ཕུང་པོ་རྗེགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་

ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུགས་དེ་ནི་ལུགས་ལྟོག་གི་སྤང་བ་གསུམ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་སྟོན་དུ་
འགྲོ་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ལུགས་སུ་སྤང་ལ། ལྷོགས་དེ་མི་འཐད་པའི་
ཚུལ་གོང་དུ་བརྗོད་ཅིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་གསུམ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འཕགས་
པ་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་ལས་བཤད་ཚུལ་གོང་དུ་སྟོན་པ་དེ་དག་ལས་ཆེས་ཆེར་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པས་
མཁས་པ་དག་གི་ཡིད་མགུ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་གནས་པའི་ལྷོགས་བཞག་པ་ནི། དེ་ལ་རེ་ཤིག་སྤང་གཞི་དང་
ཆོས་མཐུན་སྦྱར་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་དེ་ཡང་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་
དུ་ལངས་པའི་རྒྱུར་སྟོན་ཅམས་ཅམས་བྱུ་བ་བཟུང་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི་ཤིན་དུ་སྤང་བའི་ལུས་
ཅན་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་
སྤྱ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཤི་བའི་འོད་གསལ་དང་འདྲ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེའི་རང་
ནས་ལངས་པ་ལ། སྤྱ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་སྟོན་དུ་སྤྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱུར་
གི་བཞོན་པ་ཅན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་སྤྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤང་བ་ཅམས་ཅམས་བསྐྱེད་
པའི་སྤྱ་སྦྱར་ནི། ཤིན་དུ་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཡོངས་སྤྱར་རང་
རྒྱལ་བཞག་པར་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དོ། །

དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་ནས་སྤང་བའི་སྤྱ་བ་སྤྱ་གསུམ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་
གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་དུ་ལངས་པའི་སྤང་བ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། གསུམ་པོ་དེ་བསྐྱེད་པའི་
ས་བོན་དུ་བྱས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་ཅིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་སྟོང་ནས་སྟོང་དུ་
བཅེགས་པ་བཞོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཆོན་པ་གཉིས་ཀའང་། ལུགས་ལྟོག་གི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
པོ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུར་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། ཆོན་པ་གཉིས་བྱས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་རེ་དང་རང་དུས་ཀྱི་རྒྱུར་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་རྣམས་འདྲེས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་རྒྱུར་སྟོན་དེའི་སྤྱེད་པ་མཆོན་ལ།
འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་འོད་ཀྱིས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་
བསྐྱུས་ནས་སྤྱ་བ་ལ་ཐེམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤྱེད་པ་ལས། སྐྱེད་དང་གནས་དང་འཛིག་པ་

དང་། །སྤྱིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ། །རི་སྟེང་འཛིག་ཉེན་གྱིས་བརྟགས་པ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
གི་རྣམ་འབྱུང་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་གི་བཞེན་པ་ཅན་དེ་ཉིད་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་མཆོན་པར་བྱེད་པའོ། །

ཆེ་མ་ཁ་ཅིག །འདིས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
མེད་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུའོ། །ཞེས་སྟེ་བ་ནི། སྟོན་གསལ་མཁན་པོ་ཐ་སྟོང་དུ་བྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྟེ་སྟེ་བ་ཀྱི་འདུང་དགོངས་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་མ་གོ་ལ། བསྟུང་བྱ་
སྟོང་བཅུད་དང་སྟུང་བྱེད་རྒྱུད་སེམས་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་། སྟགས་དང་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་གང་གི་ཐ་སྟོང་དང་བསྟུན་ཀྱང་ཀྱན་རྩིབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
མེད་མཆོན་པའི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་གི་བཞེན་པ་
ཅན་ཉིད་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ལས་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་རྩིབ་བའི་ཚུལ་དུ་ས་བོན་ཡི་གེ་གསུམ་
བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་སེམས་ཅན་ལས་གྲུབ་པའི་བར་དོའི་དག་དང་ཆོས་མཐུན། ས་བོན་དེ་ཡོངས་སྟེ་
གྱུར་པ་ལས་རྩི་རྩི་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དེའི་ཡིད་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ལས་དང་
པོའི་མགོན་པོའི་སྐུར་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དེའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། ས་བོན་ལས་འོད་འཕྲོས་
རིགས་ལྟ་འཁོར་བཅས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟུན་བྱངས་ནས་དེ་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བར་དོ་
དེའི་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། འདི་དག་གྱུར་ཆོས་མཐུན་རགས་པ་ཅན་སྐུར་བས་ཆོག་གི། །བར་
དོའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དུས་མཉམ་ལ། འདིར་ས་བོན་བྲག་མཆོན་སྟེ་རྩིས་པ་གསུམ་དུས་མི་
མཉམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་སྤོ་མི་མཐུན་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རི་གླིང་ཆགས་པ་
ཆོས་མཐུན་སྐུར་བ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་གོང་དུ་རི་སྟེང་
བྱངས་པ་ལྟར། སྐུར་གཞི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མ་ཐད་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྟེ་དང་ཡང་ཆོས་
མཐུན་པ་དགོས་པས་དེའི་མཐུན་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྐུར་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མེད་ཀྱང་། ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འོད་གསལ་

དེའི་རྒྱུར་སྒྲུང་བ་གསུམ་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུར་སྒྲུང་བས། རྒྱ་ཉི་ཤ་ལྷ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་
 བ་ནི་དེ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་གསུམ་འབྲས་པ་ལས་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་
 བ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་རྒྱུང་གི་བཞོན་པ་དང་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན་དེ་ལས་ས་ཐོན་དང་། རིགས་ལྷ་འཁོར་བཅས་དབག་མེད་སྤྱད་པའི་སྒྲོ་བསྤྱད་དང་། རྩི་རྩི་
 དང་སྒྲོ་རྩིགས་པ་རྣམས་ནི། འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་དེ་ཉིད། རྒྱལ་བའི་སྒྲོ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་
 བ་མཆོན་ལ། དེ་ཡང་རྩི་རྩི་ཅེ་ལྷ་པར་བྱས་པས་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་ལ། རྩི་རྩི་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་
 གསུམ་གྱིས་མཆོན་པ་ནི་སྒྲོ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩི་རྩི་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན་ཏེ། དེ་སྒྲུང་
 བ། དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པའི་ཆེ། དག་པའི་རྒྱུང་སེམས་ཅན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྤྱར་ཤར་པའི་རྩི་རྩི་འཆང་དེ་པོའི་སྒྲུང་དུ་རྒྱལ་བརྟན་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་སྤྱོད་པ་
 དང་། སྒྲོ་ལུས་ཀྱི་རྩིགས་རིམ་ཐབ་མོའི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འཁོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པས་ཡང་ཡུད་བྱར་
 མི་བྱང་ངོ་། །དེ་སྒྲུང་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་གཞི་འབྲས་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་རིམ་སྤྱོད་
 པའི་རྒྱལ་རྩི་བཅུན་སྒྲུ་མ་རྩི་རྩི་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུན་ཅི་རིམ་སྤྱོད་པ་བཞོན་
 དུ་ཁོ་པོས་ཉམས་པ་མེད་པར་སྐལ་བ་དང་ཐུན་པ་དག་ལ་གཏམ་དུ་བྱས་སོ། །

དོན་འདི་སྒྲུང་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པ་ནི། འོད་
 གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་ནས། །ལྷང་བ་ཡང་ནི་བརྟན་པར་བྱའོ། །སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་
 ཡིས། །སྤྱི་གཞུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །ཉི་
 མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །སྤྱགས་པས་ཀྱང་ནི་དེ་སྤྱོད་དུ། །རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་
 པར་བསམ། །དེར་ཡང་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད། །ཁ་དོག་དམར་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །བརྒྱའི་སྤྱོད་དུ་
 སྤྱགས་ཆེན་པོ། །ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །སྤྱགས་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཀ་དག །རྒྱ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། །རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་རྩིགས་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་
 པར་བརྟན། །བརྒྱ་དང་མི་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་བསམ་ཞིང་།¹ །ཞེས་གསུངས་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༡ ཟེང་། ༣༠

པའི། སྐགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱར་བ་ཡིས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པས་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་
 དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐྱེ་སྐྱར་སྒོ་རྩེ་ལངས་པ་ནི་སྐགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་ལ། རྫོགས་རིམ་པས་སྐྱེ་
 པ་བཞིའི་རྒྱུ་མེས་ཅན་ལས་སྐྱེ་མཁའ་རྒྱུ་འཇུག་གི་སྐྱེ་ལངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །ཞེས་པ་ནི། སྐྱོན་གསལ་
 དུ། འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་ལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་སུ་གནས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་
 ལྟར་ཡིན་པས། འདིར་འོད་གསལ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེའི་ངང་ནས་
 ཞེས་པའི་དོན་ནི། །སྐགས་དང་བསྐྱེད་ཉི་མ་དག །ཆོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ཆོ་མ་སྐྱ་མ་དག །བར་གྱི་ཆོ་བ་ལ་བསྐྱེད་དང་ཡི་གེ་གསུམ་ཡས་
 ཞུགས། ཉི་མ་མས་ཞུགས་པའི་ཆོ་བ་དེ་ཉིད་ཆོ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཆོ་བར་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་
 ཏེ། ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས། ཨོ་ཕུ་ཅུ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐགས་ཀྱིས་
 ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱས་ལ། ཨོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་ཆོ་བ་དང་ཉི་མ་དང་
 བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལ། བསྐྱེད་ཉི་མའི་སྐྱེ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་ནམ་པར་བསམས་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གསལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། ཆོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་པར་བསམ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་ཆོ་བ་ཉི་མ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཆོ་བ་བསྐྱེད་
 པར་གསུངས་ཤིང་། རྫོ་རྗེ་མེས་པ་དཔའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། མདོ་བསྐྱེ་
 ལས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་ནས་ཆོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲས་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བལྟས་
 ལ།³ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་མདོར་བྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཉི་མ་དང་བསྐྱེད་དབྱུས་ཀྱི་ཆོ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱོ་
 ནས་ཐམས་ཅད་འབྲས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཆོ་བ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི། །བརྒྱ་དང་མི་
 བརྒྱ། ཞེས་སོགས་ནི་སྐྱོད་བཙུད་ཐམས་ཅད་ཆོ་བ་ལ་སྐྱེད་པའི་དོན་ནི། །བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༩ ཟེང་། ༥

2 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༡༠༡༥ ཟེང་། ༡༤

3 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༡ ཟེང་། ༣༠

ནི། །གསང་སྒྲགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཨོྫ་ཆུ་ཆུ་སྒྲ་ཕ་ལྷ་མོ་ཉི་ཤེས་གསུངས་པ་ལ།
བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་བའོ། །སྒྲགས་དོན་ནི། ཨོྫ་ཞེས་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཆུ་
ནི་ཆོས་སོ། །ཆུ་ཉི་དབྱིངས་སམ་ཁམས་ཉེ་མཐར་གཏུགས་པའི་ར་བའི་དོན་ནོ། །སྒྲ་ཕ་ནི་
རང་བཞིན་ཉེ་རྒྱུ་སེམས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ར་བ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རྒྱུ་
སེམས་ཉིད་ལྷ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་རའོ་ཞེས་ར་རྒྱལ་འཛོག་པ་ནི་ལྷ་མོ་ཀ་ལྷ་ཏྟེ། ཅེས་པའོ།

སྒྲགས་དེ་ཉིད་རེས་དོན་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བཤད་པའི་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལྷ་སྟོན་ལས་
གསུངས་པ་སྟོན་གསལ་ཏུ་བྲངས་པ། ཨོྫ་ནི་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཆུ་ཞེས་བྱ་གཉིས་
པའོ། །ཆུ་ཞེས་བྱ་གསུམ་པར་བཤད། །སྒྲ་ཕ་མར་གྲགས་བཞི་པའོ། །ལྷ་མོ་ཀ་ནི་ལྷ་བ་ཡིན། །ལྷ་
ཏྟེ་ཏུ་གྱུར་བྱུག་པར་འདོད། །སྒྲགས་འདི་བརྗོད་ནས་དེ་འོག་ཏུ། །བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་
བསྐྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་རེས་དོན་ཏུ་འཆད་ཚུལ་ནི་སྒྲགས་ཆོན་དང་པོ་ལྷ་ས་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྷ་བསྟན་ལ། ཨ་ཏྟེ་གིས་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཉིད་བསྟན་ཞིང་། སྒྲགས་འདི་བརྗོད་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལྷའི་བཞེན་པ་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་
བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷའི་སྒྲ་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས། འོད་
གསལ་ལས་འདོད་སྒྲ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་མཐམ་བྱུང་འདུག་གི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་
བར་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲགས་དེ་ཉིད་བར་དོན་ཏུ་བཤད་
པའི་དོན་བསྐྱེད་ནས། མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་སྟེ། སྒྲགས་དེ་རེས་དོན་
ཏུ་བཤད་པའི་དོན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་ལས་སྒྲ་མའི་སྒྲུབ་ལྷ་བའི་སྟོན་བྱེད་ཏུ་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤེས་གཉེན་སྒྲ་མ་དག་གིས་སྒྲགས་འདི་རེས་དོན་ཏུ་འཆད་ཚུལ་མང་ཏུ་བྱས་
སྒྲུབ་མཛད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་སྒྲུབ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་འདུག་པས་སྟོང་པོ་
མི་སྒྲུབ་ངོ། །དེ་དག་གིས་ལྷ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ།

གསུམ་པ་ས་པོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དམིགས་ནས་

ནི། །རྗེས་སུ་སྤྱོད་བ་བཅུམ་པར་བྱ།¹ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོན་བྱང་ལྔ་འཛུགས་དང་པོ་གཉིས་
རྒྱལ་འཕྱོར་དང་། གསུམ་པ་ནས་རྗེས་སུ་རྒྱལ་འཕྱོར་དུ་སྟོན་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་ལོག་ཏུ་འཆད་
དོ། །རྒྱལ་འཕྱོར་པ་ཡིས་ཡིག་གསུམ་ཡང་། །ཆེ་བའི་དབྱུས་སུ་རྒྱལ་པར་བསམ།² །ཞེས་བསམ་ས་
པོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དངོས་སྟོན་ཏེ། སྤར་གྱི་ཆེ་བ་དེ་ལས་ཆུ་ལས་ཆུ་བྱར་དོལ་བའི་ཆུལ་དུ་བྱུང་
བའི་ཨོ་དཀར་པོ། ལྷ་འདམར་པོ། རྩི་སྟོན་པོ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་ཕྱག་མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ནས་ཡིག་གསུམ་ལས་
བྱུང་བ། །ཀུན་ད་ཆེ་བ་དཀར་དང་མཆུངས།³ །ཞེས་བ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། མདོ་བསྟེན་ལས། ཆེ་
བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཞོད་ལ། དོ་རྩེ་ར་རྒྱལ་དེ་ལས་བྱུང་བ།⁴ །ཞེས་བསམ་
ཕྱག་མཆོན་དོ་རྩེ་དང་དེ་ལ་ར་རྒྱལ་འཛོག་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཞིང་། ར་རྒྱལ་འཛོག་པའི་ཆུལ།
འབྲེལ་བ་རིན་ཐེང་ལས། བཟོ་ལྷ་ལྷ་ཀོཉ་ཉི། །ཞེས་བའི་སྤགས་གྱིས་ར་རྒྱལ་འཛོན་པར་བཤད་
དོ། །དེ་ནས་དོ་རྩེ་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་བ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས་རང་ཉིད་དང་པོའི་
མགོན་པོར་བསྐྱེད་བ་ནི་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས། དང་པོའི་མགོན་པོ་
བསམས་ནས་ཀྱང་།⁵ །ཞེས་བསམ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་མདོན་བྱང་ལྔ་འཛུགས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་
པའི་ཆུལ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། སྤགས་གྱི་ཡི་གེ་དོ་རྩེ་མཆོག་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོར་རྒྱལ་བསྟོམ་པ། །བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་བྱིར། །ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་དག་གིས་བྱ།⁶ །ཞེས་
བསམ་བསྟན་པར་མདོ་བསྟེན་དང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་ཐམས་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་།
སྐུ་དོ་རྩེ་གསུང་དོ་རྩེ་སྤགས་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ས་པོན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་དོ་རྩེ་ཡིག་གསུམ་ཞེས་བྱ་
ལ། དེ་ཉིད་སྤགས་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤགས་གྱི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ།

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག་ ༩ ཟེང་། ༤

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག་ ༩ ཟེང་། ༡༠

3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག་ ༩ ཟེང་། ༡༡

4 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག་ ༣༩ ཟེང་། ༩

5 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག་ ༩ ཟེང་། ༡༩

6 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༡ ཞོག་ ༤༩༠ ཟེང་། ༡

འགོས་འགྱུར་ལས། རྡོ་རྗེ་ཡིག་གསུམ་སྟགས་ཀྱི་མཆོག། ཅེས་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲིའི་སྒྲུ་བྱག་གྱུ་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་མོ། དེ་འབའ་ཞིག་ལས་
བསྐྱོམ་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟ་སྟེ། དེ་ཐམས་
ཅད་ལས་འཛོལ་པར་བྱ། ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། སྦྱོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ། རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་པའོ།¹ ཞེས་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་རྒྱ་བ་དང་ས་བོན་དང་བྱག་མཆོན་དང་སྒྲིའི་རིམ་གྱིས་བྱུང་ནས།² ཞེས་གསུངས་
པས་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་བསྐྱེད་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི། མདོར་བྱས་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་
པས་བྱག་མཆོན་ལས་བསྐྱེད་པ་མི་དགོས་སོ་སྟུང་དུ་མི་བཟུང་རོ། །དང་པོའི་མགོན་པོ་སྒྲུ་མདོག་
དཀར་པོར་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཤད་ལ། ཞལ་གསུམ་བྱག་དྲུག་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོན་གསལ་
དང་འབྲེལ་པ་རིན་པོའི་གིས་བཤད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་
པར་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱི་འབྲེལ་པར་བཤད་པས་ཞལ་གསུམ་བྱག་དྲུག་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཅེས་
སྒྲུ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྲར་བསྐྱུར་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་བྱག་
དྲུག་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་ཡང་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པར་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་
གཞག་རིམ་པར་འདུས་པའི་སྟ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེས་པའི་ལན་
དུ། བྱང་སྦྱོན་ལས་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་བཤད་པ་བྱངས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་ཟུང་
འཇུག་གི་སྒྲུ་དེ་ཀྱན་རྩེ་བ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཐུགས་དང་། དེ་གཉིས་³དབྱེར་
མི་བྱེད་པར་སྐྱར་བ་མཆོན་དོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་སྟ་ཡང་ཞལ་གསུམ་པར་
བཤད་པ་ལ། འོངས་སྒྲུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞལ་གསུམ་
པར་བྱར་མི་བྱང་ངོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་ནི་རྒྱུད་ཕྱེད་དོན་ལ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའོ།

གསུམ་པ་སྒྲེ་བ་སྒྲུལ་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུལ་སྒྲུ་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་ལ།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག། ༡༥ ཞོག་ ༡༠༡༤ ཟེང་། ༡༠

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག། ༡༥ ཞོག་ ༡༤༡ ཟེང་། ༤

3 ཞོག། ཞོག་ ༡༠༡ བ ༩ དེ་ཉིད་དབྱེར་

ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ནས་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་
 ལ། སྤྱང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཆ་གང་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་
 ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་བཤད་པ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་
 གསུང་བྱགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་བྱ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་ལ་མི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་མ་ནད་མེད་པར་ཉམས་བདེ་
 ཞིང་སྒྲ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། སོ་མོ་པན་ཚུན་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་འདུས་པ་དང་། ཇི་ཟེ་བར་
 གནས་ཤིང་འབྲུག་པར་འདོད་པ་སྟེ། གནས་གསུམ་པོ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་མངལ་ཆགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། མངལ་དུ་འབྲུག་པའི་མདོ་ལས། བ་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་སྤྲད་པ་དང་། མ་
 ཡང་རུང་བར་གྱུར་ཅིང་སྒྲ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཇི་ཟེ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་འབྲུག་
 པར་འདོད་ན་སྟེ། དགའ་པོ་དེ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོད་པ་བར་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེག་སྒྲ་དྲགས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ཡང་མའི་མངལ་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་བསྐྱགས་པ་དང་། མངལ་གྱི་དབུས་ནས་འདྲ་
 བ་དང་། མངལ་གྲོག་མའི་རྟེན་པ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། བ་མ་གཉིས་ཀ་ལས་
 མངལ་སྒྲོར་ཁུ་ཁྱག་དུས་མཉམ་དུ་མ་བྱུང་བའོ། །བྱུང་ཡང་རུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་པོན་གྱི་ཉེས་
 པ་དང་། བ་མས་བྱ་རྟེན་པ་དང་བྱས་ཀྱང་དེ་གཉིས་པ་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལས་གྱི་
 ཉེས་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་མངལ་དུ་བྱ་མི་ཆགས་པར་མངལ་འབྲུག་གི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པས་ཉེས་པ་དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་མ་མ་ཉལ་པོ་བྱས་པས་པ་མ་གཉིས་
 གྱི་ལུས་གྱི་གསུམ་མདོའི་མེ་གཏུམ་མོ་སལ་བ་རྣམས། དབང་པོ་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་པའི་
 སྟོབས་གྱིས་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་གེན་དུ་གཡོས་པས་སྤར་ཏེ། དེའི་ཐོད་གྱིས་ཁམས་དཀར་དམར་ལྷ་
 བ་རྣམས། བ་མའི་ལུས་གྱི་ཅ་སྟོང་སྤྲག་བདུན་ཅ་ཅ་གཉིས་གྱི་སྐྱབས་སྟོང་རྣམས་ནས་བབས་ཏེ་པ་
 མའི་ཐུང་པོ་ལྷ་དང་དབང་པོ་རྣམས་བདེ་བས་ཆེ་མ་པར་བྱས་ནས། སྤར་མའི་གསང་བའི་བརྒྱར་
 ཐམས་ཅད་འདྲེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་མ་མ་གཉིས་ལས་ཁུ་ཁྱག་གི་དྲངས་མ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱ་བ་
 ཐེགས་པ་རེ་རེས་པར་མཐུག་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་

བ་འཇུག་ཅིང་། རོག་མར་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་ཞུགས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་ཁར་འགྱུར་ལ།
 རོག་མར་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ནས་མཐར་རྣམ་ཤེས་ཐོན་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ཡིན་པས་རིམ་
 གྱིས་འཆི་བ་ལ་ངེས་པར་སྤྱིང་ཁ་ནས་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་པ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པས་མཐོང་སྟེ། འདོད་པ་ཉེ་བར་
 ལེན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་
 བ་ན་གཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཅིག་ཤོས་ལ་འབྲལ་འདོད་སྟེ། ཐོར་སྟེན་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་ཤིང་
 སྟེས་པ་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། མོར་སྟེན་ན་དེ་ལས་ཕྱོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་
 གང་ལ་ཆགས་པའི་སྟེས་པའམ་བྱུང་མེད་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་གི་ཅིག་ཤོས་མི་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལ་འབྲུད་
 པའི་བསམ་པས་ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་ན་སྟེས་པའམ་བྱུང་མེད་དེའི་ལུས་གཞན་མི་སྤང་བར་པོ་མོ་གང་
 ཡིན་པ་དེའི་དབང་པོ་འབའ་ཞིག་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེ་ལས་ཁོ་བ་སྟེན་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཁོ་བ་
 དེའི་རྒྱུ་གྱིས་བར་དོ་ཤི་ནས་དེ་མ་ཐག་རྣམ་ཤེས་ཁྱེད་གི་དབུས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་དོ།།

དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་རོག་མར་མའི་གསང་བའི་སྒྲོ་འབའ་ཞིག་ནས་འཇུག་པར་མ་ངེས་ཏེ།
 རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་མཐོང་བས། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་བར་མ་འོང་སྟེ། ཏུ་ཞོན་པ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་རྟོ་རྩེ་རྒྱང་
 གི་བཞོན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞོན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་འོང་ཞིང་། གླུ་ཅིག་ཐང་ཅིག་གམ་ཡུད་
 ཅམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ལྟར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ།¹ ཞེས་རྣམ་པར་སྤང་
 མཛད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བཤད་པ་ལ་རྣམ་
 སྤང་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་སྤང་གི་སྒྲོ་འོག་སྒྲོ་ལ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་བར་དོ་འཇུག་པར་
 འདོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ལྟར་ཞེས། དམ་ཆེག་པ་ལ་ཡེ་
 ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྟར་རྣམ་སྤང་གི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆེག་པའི་
 འོག་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བས་ན་སྒྱུ་རྟོ་རྩེ་རྣམ་སྤང་གང་དུ་འགོད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་བོའི་སྒྲོ་ལ་རྣམ་སྤང་གི་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༧༣ ཟེང་། ༡༩

སྒོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆེག་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བར་དོ་ལུས་ལ་འཇུག་པའི་
 རོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒོ་མ་འབྱུང་ལས། དང་པོ་པ་མའི་ཀུན་སྦྱར་ལས། །སྲིད་པའི་སྦྱེ་བོ་ཅན་དུ་
 མཐོང་། །ཤིན་དུ་ངེས་པར་ཀུན་དགའི་སྦྱོབས། །ཁའི་ལམ་ལ་རབ་དུ་འཇུག་། ཅེས་ཁ་ནས་འཇུག་
 པ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་པ་མ་སྤེལ་ཁ་ཡིན་སྟུང་ན། རྒྱུད་དོར་ཐེང་ལས། སྒོན་ལས་རྒྱང་
 གི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བརྒྱ་ལ་གང་ཆེ་འགྲོ་འགྱུར་ན། །པ་ཡི་ཁ་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན། །དེ་ཆེ་ཆགས་
 པའི་དབང་དུ་འགྱུར། །གསང་གནས་སྒྲུ་མཚན་ལྡན་པའི་ཅ། །མེ་དང་ཉི་མ་འཆར་བ་ན། །དེ་ཆེ་
 ལྷག་པར་ཆགས་པས་ནོན། །ཆགས་པས་མཚོག་དུ་འདོད་པར་འགྱུར། །དོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་
 གདོང་། །འཇུག་པ་ཅ་ཡི་ཁ་ཡི་རྒྱང་། །དེ་ཆེ་ས་བོན་དུ་ནི་འགྱུར། །ས་བོན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་
 འབྱུང་། །ཞེས་པའི་ཁ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེས་ན་བར་དོ་ཤི་ནས་རྣམ་ཤེས་མའི་མངལ་དུ་
 འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐོག་མར་བར་དོ་པའི་ཁའ་སྦྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ། པའི་གསང་གནས་ནས་
 འཛོན་ནས་མའི་བསྐྱར་ཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་དབུས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷ་མངལ་འབྲེན་བྱེད་པ་དུ་མ་
 ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྦྱུན་བྱངས་པའམ། བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ནམ་མཁར་བཞག་
 པ་སོགས་ཐོག་མར་ཡབ་ཀྱི་སྦྱི་བོའམ་ཞལ་ནས་ཞུགས། དེ་ནས་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་
 རྒྱང་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྲིད་
 པ་བར་མ་ནི་སྟོ་བ་བརྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྦྱེ་གནས་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 མཆོང་མ་ལས་གང་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་ནི་སྤྱོ་བོ་ཅེས་བྱའོ། །གང་སྤར་བྱུང་བ་ནི་རུ་བོ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
 མའི་མངལ་སྒོ་ནས་འཇུག་པའང་བཤད་དེ། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱོང་
 དགོས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

བར་དོ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་བྱ་ག་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༢༩ ཞོག ༢༡༢ ཟླང་། ༡༢

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༡ ཞོག ༩༠༥ ཟླང་། ༩

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༢༩ ཞོག ༩༩༤ ཟླང་། ༡༠

མོ་ལྷུ་མ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྒྲིབ་བྱ་བྱུང་བར་གྲག་གོ། །ཅེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་
ཡང་མེམས་ཅན་དེ་པོར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མའི་དཀྱ་གཡས་པར་བརྟེན་ཏེ། །ཁ་མའི་སྐལ་
བ་ངོས་ལ་སྤྲུགས་པས་གནས་ཤིང་། མོར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མའི་དཀྱ་གཡོན་པར་བརྟེན་
ཏེ། །ཁ་མའི་དཀྱ་སྤྲུགས་པས་གནས་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡང་དང་པོ་པ་མ་ཉལ་སོ་
བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཆགས་པ་སྐྱེས་ནས་འཁྱུད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་
སོ། །པ་མ་ཉལ་སོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་པའི་ཁྱ་བའི་ཐིགས་པ་ཐ་མ་འགྱུར་བའི་ཆེ་པའི་རྒྱུ་བརྒྱ་
ཚུལ་ལས་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་གང་དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་འགྱུར་ལས། ས་
བོན་ལྷུང་དུས་ཡུད་ཅུ་ལ། །རིམ་པ་མཆོན་བྱ་ལེགས་པའི་ཆོ། །གཡས་པར་བརྒྱ་བའི་རྒྱུ་དག་
ལས། །ཐམས་ཅད་ཆེ་ན་སྐྱེས་པར་འགྱུར། །གཡ་ཏེ་གཡོན་པར་རྒྱུ་བརྒྱ་ན། །དེས་པར་བྱད་མེད་
དག་ཏུ་འགྱུར། །གཉིས་ཀའི་དབུས་བརྒྱའི་རྒྱུ་དག་ལས། །རྟག་ཏུ་མ་ལོང་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་
སོ། །མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཟོད་ཐེན་ཏོ། །

ཞུགས་པ་ལས་འཕེལ་བའི་ཚུལ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
མོག་མར་མའི་གསང་བར་ཁྱ་ཁྱེད་འདེས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རྗེས་སུ་མའི་མངལ་གྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་
ནས་དེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་གནས་དེ་ནི་མའི་སོ་བའི་འོག་མོང་གའི་²སྟེང་གི་བར་ཡིན་པར་
མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་སྟེ། གནས་སྐབས་ལྟ་ནི།
རྣམ་གཞག་རིམ་པར་མེར་མེར་སོ་དང་ལྷར་ལྷར་སོ་དང་གོར་གོར་སོ་དང་། འཁྱུར་གྱུར་དང་རྒྱུ་
ལག་འཁྱུས་པ་དང་ལྟ་ལ་གསུངས་ལ། མངལ་འཇུག་དང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གནས་སྐབས་དང་
སོ་རྒྱར་རྒྱར་སོ་དང་གཉིས་པ་མེར་མེར་སོར་བཤད་ཅིང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་
བཤད་ཀྱང་། མིང་འདོགས་གྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཅུ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་གྱི་རིམ་པ་
འདྲ་བར་སྦྱང་བས་མི་འགལ་ལོ། །

དེ་ལ་མེར་མེར་སོ་ནི་བྱི་དགྲིས་མ་ལྟ་བུས་གཡོགས་ལ་ནང་ཤིན་ཏུ་སྦྲ་བར་འདུག་

1 རྒྱུ་སྒོམ་བྱུང་ནང་མ་རྟེན།

2 ཞོལ། ཞོག ༡༡༠ ན ༡། གཙང་། ཞོག ༤༡ བ ༡ མོང་ཁའི་སྟེང་གི་

པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱུད་གིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་ལས་ལྷར་ལྷར་པོ་སྟེ་བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་དགྲིས་མ་ལྷར་
 གྱུར་ནས་ཞོ་ལྷར་བསྐྱར་བར་གྱུར་ཅིང་ཤར་ནི་མ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱུད་གིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་
 ལས་གོར་གོར་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཤར་ནི་གྱུར་ལ་མཁན་མི་བཟོད་པའི་རྣོ་རྣོར་པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱུད་
 གིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲང་གྱུར་ཏེ་མཁན་བཟོད་པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱུད་གིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་
 ལས་རྒྱུད་ལག་འགྱུས་པ་སྟེ། བརྒྱ་གཉིས་དང་དབྱུང་བ་གཉིས་དང་མགོ་བོའི་མཆན་མ་སྟེ་འབྱུར་
 པོ་ལྷ་གསལ་བར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱོད་མེན་མོ་དང་བ་སྐྱོད་མེན་མོ་གསལ་
 པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་པོ་མོའི་མཆན་མ་རྣམས་འབྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། མཛོད་
 འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། སྐྱོ་སྐྱོ་མེན་མོ་ལ་སོགས་དང་། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་
 དང་ནི། །མཆན་རྣམས་རིམ་གྲིས་འབྱུར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆན་རྣམས་ཞེས་པ་
 རྒྱལ་པོ་སྤྲས་གྲིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཉེན་རྣམས་ལ་འཆད་ངོ། །སྤོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་།
 དང་པོར་བྱར་བྱར་པོའི་རྣམ་པ། །མེར་མེར་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། །ལྷར་ལྷར་པོ་སྟེ་སྤྲས་གསུམ་པ་
 སྟེ། །བཞི་པ་གོར་གོར་པོ་ཉིད་ངོ། །རྒྱུད་རྣམས་གྲིས་ནི་བསྐྱུལ་བས་ན། །ཉ་ཡི་རྣམ་པ་ལྷ་བྱར་
 འགྱུར། །རྒྱ་བ་ལྷར་གྱུར་ས་པོན་ལས། །ཡན་ལག་ལྷ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ། །སྐྱོ་སྐྱོ་མེན་མོ་རྣམས་དང་
 ཉགས། །རྒྱ་བ་བདུན་གྲིས་སྟེ་བར་འགྱུར། །དབང་པོ་རྣམས་དང་གཟུགས་རྣམས་ནི། །རྒྱ་བ་བརྒྱད་
 ལ་སྟེ་བར་འགྱུར། །རྒྱ་བ་དགུ་ཡིས་ཡང་དག་རྫོགས། །རྒྱ་བ་བརྒྱ་ཡིས་སེམས་དང་ལྷན་ཞེས་
 རྒྱ་བ་དགུ་ཡིས་ལུས་རྫོགས་ནས་རྒྱ་བ་བརྒྱ་པ་ལ་བྱིར་འབྱུང་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་གསུངས་
 སོ། །མངལ་འབྱུག་ལས་ཞག་བདུན་སྤྲག་སོ་བརྒྱད་རྫོགས་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་ལ། སའི་
 དངོས་གཞི་ལས། དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་བ་རིམ་པོ་དགུ་དང་ངོ་
 བརྒྱར་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ། །མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་རྩལ་བཟོད་ཟེན་ཏོ། །

མངལ་ནས་བཙའ་བའི་རྩལ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་མངལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ན་ཞག་
 བདུན་སྤྲག་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོན་གྱི་ལས་ལས་སྟེ་སྤྲིས་པའི་རྒྱུད་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ལངས་ནས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༩༩ ཟེང་། ༡༤

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༢༩ ཞོག ༢༢༩ ཟེང་། ༩

མངལ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ནས། ལག་པ་གཉིས་བཅུམ་སྟེ་མའི་རུམ་
ནས་ཆོས་འབྱུང་གི་སྒོར་ཚྭ་གས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྒོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཁ་ཐུར་
དུ་བཏྲ་བ་ཅེས་པ་ལངས་ནས། སེམས་ཅན་དེའི་རྒྱུ་དང་མགོ་ཐུར་དུ་བསྐྱར་ནས། མའི་
བྱི་ཚུའི་ལམ་དུ་འཕུལ་བར་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཞག་བདུན་སྟག་སོ་དྲུག་པ་
ལ་མངལ་ན་གནས་པར་མི་དགའ་ཞིང་འབྱུང་བར་འདོད་ལ། སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་གྱི་གནས་དེ་
ལ་མི་གཙང་བ་དང་བྱི་ར་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་སྟག་སོ་བརྒྱད་པའི་
མཐར་རྒྱུང་གིས་མངལ་གྱི་སྒོར་འཕུལ་བ་དེའི་འོག་དུ་བྱིར་འཕྱོན་པར་འབྱུར་ཏེ། སྤར་བྱི་བ་སྤྱིད་
པ་བར་མ་དོའི་ཕྱས་ཤིན་དུ་སྤར་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཅན་ལས་བྱུ་བ་བ་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་མིག་གི་ཕྱལ་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། མངལ་དུ་ཁྱ་ཁྱག་གི་དབུས་སུ་ཁྱགས་ནས་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་བྱིར་
འཕྱོན་པ་ན་ཐ་མལ་པ་དག་གི་ཤེས་མིག་གི་ཕྱལ་དུ་ཡང་འབྱུར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཆེག་
འབྱུང་བ་རྩི་རྩི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་བསྐྱར་པའི་རིམ་པས་གསུངས་པར་རྣམ་གཞག་རིམ་
པ་ལས་བཤད་དེ། དེའི་དོན་ནི་རྩིས་ཐོགས་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། །སྤྱང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་
བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཟོད་ཟེན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་དེའི་ཆ་གང་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་བཤད་པ་
ལ། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱར་བའི་ཕྱས་
ལ་ལྟ་དགོད་པ་སོགས་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ཕྱགས་དགག་པ་
དང་། རང་ཕྱགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་བསྐྱར་ཚུལ་མདོ་བསྟེན་
མི་གསལ་ཞིང་མདོར་བྱས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་རྩིས་སུ་ཁྱགས་པས་བསྐྱར་ཞེས་པ་ཅན་ཞིག་གསུངས་
པ་ལ། རབ་དུ་སྒོན་གསལ་དང་འགྲེལ་བ་རིན་ཐང་དང་དམ་ཆེག་རྩི་རྩི་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱགས་
ཀ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་སྐྱོས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་རྒྱུར་འདུས་རང་ལ་ཐེམ་ནས་རང་མི་བསྐྱོད་
པར་བསྐྱར་བར་འདོད་ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྤྱི་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་སྤྱོད་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ཤིན་དུ་མི་རིགས་
ཏེ། བར་དོ་ཁམས་རགས་པ་ཁྱ་ཁྱག་གི་དབུས་སུ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱ་ཁྱག་རྒྱུར་བར་དོ་ལ་
འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཁྱ་ཁྱག་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་ཡིན་གྱི་བར་དོ་རང་གི་ཕྱས་ལས་བྱུང་

བའི་ཁྱུ་ཁྱལ་ལ་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་ལས་ཟིལ་གཞོན་རྟོ་རྟོ་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དེའི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
རྣམ་གཞག་ལས། འདིར་དང་པོའི་མགོན་པོ་གང་དུ་བསྐྱུར་བར་བྱ་བའི་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་པ་མའི་ཁྱུ་
ཁྱལ་མངལ་དུ་འདྲེས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གནས་སྐབས་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་
དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་ཞིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། འོ་ན་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྦྱར་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་
རི་ལྟར་བྱ་སྤྲུལ་ན། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྦྱར་བསྐྱུར་བ་སྦྱར་གཞི་དང་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་རྣམ་
གཞག་རིམ་པ་ལས། རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གསུངས་པའི་རིམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཅ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་
ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆེས་པར་
བྱའོ།། ཞེས་བར་དོས་གང་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐེག་ལེ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་
ཟིལ་གཞོན་རྟོ་རྟོ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མ་རྒྱུད་སྟོམ་འབྱུང་གི་གཞུང་གིས་སྟོན་པར་གསུངས་ལ། དེ་
ཡང་སྦྱར་གཞི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྤྱལ་སྦྱར་བསྐྱུར་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
རྣམ་གཞག་རིམ་པར་སྦྱར་གཞི་ཁོ་ན་བཤད་ནས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཏན་ནས་
མ་བཤད་པས་སྦྱེས་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་ཟིལ་གཞོན་རྟོ་རྟོ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསྟན་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་ཅེ་ན། དེ་ཡང་ཅ་བའི་
རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྟོ་རྟོ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་རྟོ་རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
སོ། །བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་
ཏུ་དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོ་རྟོ་ཉིང་པོར་
གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རི་སྟོན་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོ་རྟོ་ཉིང་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ།¹ ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྟོན་གསལ་
 ཏུ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་གསུངས་པ་ལ། སྤྱི་དོན་ཏུ་བཤད་པས་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་
 སྟོན་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་གོང་ཏུ་བཛོད་ཟེན་ལ། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས་ནི། ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་བྱ་
 གྱུ་སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲས་བསྟན་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་
 འོད་གསལ་ཏུ་བཅུག་ནས་གཉིས་སྤང་གི་སྤྲོས་པ་དག་པར་བྱས་པས་སྟོང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་
 ཟིམ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དོན་གྱིས་འོད་གསལ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་སྟོན་ལ། སྤྲས་དོན་ཏུ་བཤད་
 པ་ལ་གཉིས་ལས། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་ན་སྤྲབ་པ་པོ་དང་
 བྱག་ཀྱང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ཞིང་། གཞིའི་འདོད་ཆགས་
 ཆོས་སྤྲས་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་ན་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲལ་སྤྱར་བསྤྱར་བའི་སྤྱར་གཞི་བར་དོ་གང་ཏུ་
 སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་འདྲེས་པའི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་སྟོན་ལ། ཡིག་དོན་ཏུ་བཤད་པས་
 སྟོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲལ་སྤྱར་བསྤྱར་བའི་ཚུལ་དངོས་སྟོན་ནོ།

དེ་ལ་སྤྱར་གཞི་སྟོན་ཚུལ་ཐོག་མར་བཛོད་ན། གཞི་ཏུས་ལ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱས་པས་འདོད་
 ཆགས་ཆེན་པོའི་སེམས་ཁམས་དཀར་དམར་ཞུ་བ་ན། ཅ་སྟོང་པག་བདུན་ཅ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་
 སྤྱབས་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཁམས་ཞུ་བས་གང་ནས་འབབ་པ་ནི་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་
 མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་
 གྱུར་རྟོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འབབ་པ་དེ་གང་གིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་པས་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཁམས་
 ཞུ་བ་དེ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་པོ་དེའི་ཕྱང་པོ་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ངོ་བོར་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་
 རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
 ཅ་སྤྱབས་ཀྱི་ཁམས་ཞུ་བ་འབབ་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཐ་སྟོན་གདགས་པའི་གཞི་པོ་མོ་གཉིས་
 པོ་དེའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 19 ཞོག་ ༤༤༩ ཟེང་། ༤

ཤེས་ཀྱན་ད་ལྟ་བུའི་ཁམས་ལྷ་བ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་པོ་མོ་གཉིས་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། བ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བདེ་བས་བརྒྱལ་བའོ། །འདི་ལ་ཟེལ་གྱིས་མཉན་རྒྱ་ནི་པ་མའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ཐ་སྟངས་འགྲུལ་བ་དེའོ། །ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་པོ་ནི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་ལྷ་བ་དེའོ། །གཞོན་ཚུལ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་བདེ་བས་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་བཤད་པར་བྱའོ་སྟུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ནི་ཟེལ་གཞོན་དོན་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཉིང་རེ་འཛིན་གང་གིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོ་བོ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ཞིང་གཅིག་ཏུ་མཇུག་ལ། དེ་ཉིད་དོན་རྗེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་རྩ་སྟངས་ཐུག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྗེ་ནི་འདིར་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་དོ་བོ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ནི་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་སེས་ལྷ་བར་གྱུར་ནས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྟོང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། སྤྲས་པའོ།¹ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན་སངས་རྒྱུ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དོན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ་གཞི་དུས་ལ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་སྟོམས་པར་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༦༡ ཟླ་དེ། ༡༠

ཞུགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལས་བསྐྱབས་པའི་རྫོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རོ་མོ་མི་བསྐྱོད་པས་ནས་མཁའི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་བྱས་པ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
 བོ་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་ནས་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོ་རྗེའི་རོ་མོར་གནས་པར་གྱུར་རྟེ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ནས་མཁའི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་གཞི་དུས་ལ་པ་མའི་རྩ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་དང་ཆོས་
 མཐུན། དེ་མི་བསྐྱོད་པས་གང་བ་ནི་རྩ་སྐབས་ཁམས་ཁྱབས་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དེས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་ནས་ནས་
 མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེང་བ་དེ་དག་ཅེས་བ་ནས། ཐོབ་པར་
 གྱུར་རྟེ། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་དོན་ཏེ། གཞི་དུས་ལ་པ་མའི་ཕྱང་སོགས་ནས་ཁམས་ཁྱབས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱག་གསང་བའི་བསྐྱར་འདྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
 ནོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་མགོ་མོ་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་བར་དོ་མི་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྱུ་ཁྱག་གི་
 དབྱས་སུ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །

དེ་ཡང་མངལ་དུ་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱག་གི་དབྱས་སུ་ནས་ཤེས་ཞུགས་ནས་ཆེ་བ་དགྲའི་བར་
 དུ་འཕེལ་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཁྱུ་བའི་གནས་སྐབས་ལྷ་
 དང་ཁྱག་གི་གནས་སྐབས་ལྷར་སྐྱེ་ནས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་དང་
 སྐྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་ལས། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བརྒྱུན་ཏེ་གནས་སྐབས་ལྷ་དེས་པར་སྐྱེའོ། །དེ་
 ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་འོ། །ལྷར་ལྷར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི་འོ། །གོར་གོར་པོ་
 བོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འོ། །འཁྲང་གྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡི་འོ། །རྐང་ལག་འབྱུང་པ་ནི་རྣམ་
 པར་སྐྱར་མཛད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །ཁྱག་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལྷར་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 རྟེ། དེ་ལ་ཁྱུ་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་འོ། །དམར་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད་གྱི་འོ། །གོང་བུ་ནི་རིན་ཆེན་
 འབྱུང་ལྷན་གྱི་འོ། །འཁྲང་གྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡི་འོ། །ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱར་

མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པའོ།¹ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་འདི་དང་ཅུང་ཟད་
 མི་འདྲ་བའི་རིགས་ལྟ་དང་སྦྱར་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་སོ། ། འདིར་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་རིགས་
 ལྟ་དང་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ལྟ་པོ་དེ་རིགས་ལྟའི་སྦྱར་གཞི་སོ་སོར་
 འཆད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་བཟུང་བའི་ལུས་མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟ་
 ལས་མི་འདའ་བ་ལྟར་དུ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དང་
 པོའི་མགོན་པོ་སྦྱལ་སྦྱར་བཟུང་བའི་ལུས་དེ་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལྟའི་རིགས་ལས་མི་འདའོ། ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟའི་ཐོག་
 མ་མེར་མེར་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འདིར་བར་དོ་དང་འདྲ་
 བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཐོག་མར་གང་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་ཉོགས་
 བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟའི་ནང་ནས་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་འདེས་མ་ཐག་
 གི་མེར་མེར་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་ནི་ཆུའི་ཁམས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་ཡང་ཁམས་
 ཀྱི་ནམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་ལྟའི་ནང་ནས་ཆུའི་ཁམས་ལ་བཞག་དགོས་པས། དེའི་
 སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ནམས་མི་བསྐྱོད་པར་བྱས་པ་འདེས་པ་ལ་དང་པོའི་
 མགོན་པོ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྦྱལ་སྦྱེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་ཐ་མལ་བའི་
 མིག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་གཏུལ་བུའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྦྱལ་སྦྱེ་ཉོན་པ་དང་
 ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཆེད་དུ། ལོངས་སྤྱོད་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཁམས་རགས་
 པ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པར་བཟུང་བ་ཡིན་པས། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ལ་སྦྱལ་སྦྱེ་ཞེས་ཐ་
 སྙད་བྱས་སོ། ། འདི་ལ་བྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་
 སྟོན་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རང་ཉིད་བཅུག་ནས་
 སྦྱལ་སྦྱར་བཟུང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྟོན་ནས་མཛད་པ་མཛད་
 པ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་ནམས། སྦྱར་བྱུང་བེན་གྱི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་འཕྲིན་ལས་སུ་འགྱུར་བས་

1 བསྐྱོན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཤོག ༣༧༧ གླེང། ༡༩

ནལ་འབྱོར་བ་བདག་ཉིད་ཚྲོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
 ཏ་ཅང་ཡང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ལྷ་རྣམས་སྒྲོམ་
 རང་རང་གི་མཛད་པ་མཛད་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་འབྲེས་
 ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་རང་ལ་འབྲེས། ལྷ་གཞན་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་རང་རང་
 གི་གནས་སུ་བཞུགས་པར་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་འཕགས་
 པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་། བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་བསྐྱེས་པ་
 སོགས་སྒྲུབ་བྱུང་བའི་གྱི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་སུ་སོང་བས་རྣམ་འབྱོར་བ་
 བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་
 དང་། བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཆད་ལྡན་ཏུ་མ་ལས་ལྷའི་བསྐྱེད་ཚོགས་ཏུ་མ་ཞིག་ལ་ས་ཐོན་དང་བྱག་
 མཚན་ལས་འོད་འཕྲོས། བྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་
 བངས་དེ་ལ་ཐེམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་མཐའ་ཡས་
 པ་ཞིག་རྒྱད་ཕྱེ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་།
 བདེ་མཆོག་གྱི་རྫོང་གྱི་སྐབས་སུ་འང་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་བྱིན་ཆད་བསྐྱོམ་
 བསྐྱེས་སོགས་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའི་གྱི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་མཛད་པར་སོང་ནས་རྣམ་
 འབྱོར་བ་བདག་ཉིད་ཚྲོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་པ་
 མའི་ཁྱུ་ཁྱག་དང་ཐོར་གསང་གནས་སུ་སྒྲེབ་པ་དེ་པ་མའི་ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བར་
 འོད་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་འབྲེས་པ་འཕེལ་བ་ལས་བྱིར་བཅས་པའི་སྐྱེས་བྱས་བྱ་བ་ཅི་བྱས་པ་
 མའི་བྱ་བར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱ་དེ་རང་གི་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་
 བཀུག་པའི་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱོམས་ཀྱང་། བྱིས་བདག་ཉིད་དེ་ལ་བཅུག་ནས་འབྲེས་བྱིན་ཆད་
 བདག་ཉིད་རྫོང་སེམས་སུ་ང་རྒྱལ་བྱེད་པས་དེ་བྱིན་ཆད་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་གྱིས་མི་
 བྱེད་པའི་སྐྱོན་གྱི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་སོགས་སྐྱུང་གཞི་དང་སྐྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་
 བོ། སྐྱོན་གྱི་མཁས་པ་དག །གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཚུན་ཆད་མངལ་ན་གནས་པ་དང་

སྐྱོར་ལ། སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་ནི་མངལ་ནས་འཛོན་པའི་ལུས་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་
 རྒྱུ་ཨ་ཐུང་དང་སྐྱོར་རོ། །ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱ་མ་དག་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་མངལ་དང་སྐྱོར་ལ། གནས་
 གསུམ་གྱིན་རྒྱབས་དང་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་གཉིས་ཀ་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྐྱོར་
 རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཙ་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་མེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་
 ཐུགས་དོན་མེད་ཅིག་འབྱུང་བ་དོན་མེད་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། རིག་
 པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་འདི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་
 བརྒྱབས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་སོ། །བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་མེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བ་འདིས་སྐྱེས་སྐྱུར་བསྐྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྟ་དགོད་
 པ་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་བསྟན་པར་ནམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཡང་དེ་ལས། དེའི་འོག་
 ཏུ་རྒྱ་བ་བཅུའི་མཐར་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་དོན་མེད་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡང་
 དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཛོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཟེ་བར་འཁོར་
 བའི་སེམས་ཅན་ཤེའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་མེད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་མངལ་ནས་
 བཅས་མ་ཐག་པ་དང་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་གཉིས་སྐྱུར་བས། དེའི་གོང་གི་རིག་པ་
 ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་སྤྲུགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པར་གསུངས་པ་ནམས་མངལ་ནས་
 མ་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྐྱོར་དགོས་པར་གྲུབ་ལ། སྤྲུགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་
 དོན་ནི། དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་
 དུ་ནལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཀྱིས་ཇི་སྟོན་སྤྲུགས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༢༢༥ ཟླང་། ༡༣

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༢༢༥ ཟླང་། ༡༤

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོད་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་
 པའོ།¹ ཞེས་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་བཅེགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་སྐྱོབ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་བཅེགས་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་
 མངལ་གྱི་སྒྲོར་ཕྱོགས་པ་ཡན་ཆད་དང་སྦྱར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །མངལ་དུ་རག་སྐྱོབ་བ་མེད་ཀྱང་
 རག་གི་གནས་ལྗེ་ཡོད་པས་རག་བྱེན་རྒྱབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་མི་འགལ་སོ། །དེ་ལྟ་ན་
 མངལ་དུ་ཕྱར་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ནམས་རིམ་གྱིས་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་དང་
 ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྦྱར་བསྦྱར་བའི་ལུས་ལ་སྤྱ་ནམས་རིམ་ཅན་དུ་འགོད་ལ།
 མངལ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཆའས་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྐྱོབ་བྱེན་རྒྱབས། རག་
 གི་གནས་བརྒྱད་དང་ཁ་ལ་བརྒྱབ་པའི་དབྱུགས་རྒྱར་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རག་བྱེན་རྒྱབས།
 ཡིད་ཤེས་ལུས་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་འབྱུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཐུགས་བྱེན་རྒྱབས་
 བྱེད་ལ། སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་བཅེགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་ནི་ཞེས་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་བྱད་པར་
 ཅན་ཞེག་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། རགས་པ་འོལ་སྤྱི་ཅམ་ནི། སྤྲུལ་སྐྱོད་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྦྱར་
 བསྐྱོམ་པའི་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའ་ནི་མངལ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་
 དང་ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་དེའི་ཕ་བ་གཉུག་མའི་
 ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་
 དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་ཆུ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒོ་བ་དཔོན་རྩེ་རྩེ་ལ་
 བྱ་པས། འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །བྱུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།² ཞེས་
 དང་། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་པས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ལུས་གཤོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
 དུ་སྦྱར་ཡོད་གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱོབ་བ་ནི་ཏ་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༦༣ ཟེང་། ༡

2 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༤༡ ཟེང་། ༤

ཅང་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་
 ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་ཡང་ཡིན་འཁོར་བ་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཅུ་མ་ཟད། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིང་བའི་སེམས་ཅན་
 ཡིན་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་
 རེར་མ་བསྐྱོམ་པ་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཆ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སྤྱི་བ་
 པ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་སོགས་སྤྱིང་འདོད་དགོས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
 དངོས་ཡིན་ན་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་གི་གཞུང་ཡས་ཁང་དངོས་མ་ཡིན་པ་འགག་
 བས་འཁོར་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་མ་
 ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་དེས་ནི་རང་ཡང་མ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལྟ་ཞོག །དེ་བས་ན་
 ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ཕྱིན་ཆད་ལམ་
 བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ཅི་འདྲ་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས་ལུས་དཀྱིལ་ལན་ཅིག་བརྟ་འཕྲོད་ཕྱིན་
 ཆད་ལམ་གང་ཡང་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡང་སྤྱི་ཞིང་ལམ་བསྐྱོམས་
 ནས་ས་ལམ་རིམ་ཅན་ཏུ་བསྐྱོད་དགོས་པར་འདོད་པ་རིག་པ་རྣམས་ཏུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། བར་
 ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞག་པའི་བཙུ་གཅིག་ཀྱང་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཐོབ་གྲང་
 ད་ཏུང་སྤྱགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་ཆེས་དམན་པར་ཁས་སྤྱངས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལས་ངོ་
 མཚར་ཏུ་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་
 ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་མི་གསལ་ཞིང་མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་གདོད་མ་ནས་
 ཡོད་པ་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་
 ཆ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གངས་ཅན་གྱི་
 རིང་ལུགས་གྲུ་མ་མཉམ་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་ཡོད་ན་
 སྟོག་གཅོད་པའི་ལས་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཏོངས་པའི་མཆམས་མེད་ཡིན་པས་བྱབ་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་གྲེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་བ་ལ་སྟོགས་པ་
 མཐའ་ཡས་མོད་ཟད་པར་བརྗོད་ཀྱིས་ག་ལ་ལང་། ལྷན་པོ་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་རིམ་གང་བསྟོམ་ཐམས་
 ཅད། ཕྱི་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལྟར་གདོད་མ་ནས་གནས་པ་དེ་རོ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཟེར་བའང་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོགས་འདི་དག་ལ་སྦྱང་གཞི་མ་དག་པའི་
 སྟོན་བཅུད་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས། སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་
 བར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཤིང་སྟག་ཡིན་པས་སྟགས་སྟོན་པའི་སྐལ་བ་དང་
 ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་ནམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་མ་སྦྱོང་བས་ལམ་རིམ་
 པ་གཉིས་བསྟོམ་པ་དོན་མེད་པ་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་འདྲ་བའང་སྟགས་པ་མཁས་པར་
 ཁས་འཆེན་མི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་སྟོམ་ཤིག།

ཡང་ཁ་ཅིག་རང་ལྟར་བསྟོམ་པའི་དུས་ན་ལྟ་དངོས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྟར་
 བསྟོམ་པ་ཡིན་ན་སྟོ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 ཟེར་བའང་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་མངོན་
 རྟོགས་བསྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟ་བུ་བསྟོམས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དབང་བསྐྱར། སྟོག་སྟོབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་བསྟོམ་
 པ་སྟོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནས་སམ། མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བསྟོམ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཟེན་པས་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་དང་།
 དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་དང་། སྟོག་སྟོབ་དག་མ་ཆར་བའི་སེམས་ཅན་མི་
 སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བསྟོམ་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་
 མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ།

གཞན་ཡང་གྲིས་སྒྱུ་ཕྱགས་སྒྱུ་སྟོགས་ཀྱང་རབ་གནས་ཟེན་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་

འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མེ་ཉྱལ་སྟགས་ཀྱིས་གང་བར་
 བསྐྱེམས་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆེ། བསྐྱེམས་པ་ལྟར་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལས་མི་
 དམིགས་པས་ཁྲིགས་ལ། མེད་ན་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་དོ། །ཅེས་
 སྟགས་མཐའ་ཡས་པར་མཚུངས་ཤིང་། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཚུའི་དབང་བསྐྱར་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟོབ་མ་མི་བསྐྱོད་པར་གྱུར་ཟེན་པས། ད་དེ་ལ་རིན་འབྱུང་གི་དབང་ལ་སྟགས་པས་ང་
 རྒྱལ་ལ་སྟགས་པའི་བྱི་མ་སྒྲུང་དགོས་པ་འགལ་ཞིང་། རང་ཉིད་རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་བསྐྱེམ་པའི་ཆེ་རང་
 གི་ལུས་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 གང་ཡང་མེད་པར་ཁྱོད་བས་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་འཆེ་བ་ནི་མངོན་
 སུམ་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་ཡིན་ན་ནི་རང་ཉིད་ལ་དེའི་ཆེ་སྟོབས་
 སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་སུ་ཞེ་བས་
 སྟུས་པས། བམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གདོན་མི་ཟ་བས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་དབྱེན་བཙོས་པས་
 བག་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག།

འདི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་རྟག་བརྟན་བྲལ་
 འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་སྟུ་བ་ནི། ཁོ་
 བོ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གང་ཡང་དཔྱོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་
 གི་སྟུ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འདུན་པས་འགོ་བ་ཞེ་སྤང་གིས་འགོ་བ་གཉི་ཐུག་གིས་འགོ་བའོ། །ཞེས་
 སྟོགས་པའི་ཆོ་ངོས། །གལ་ཏེ་མང་དུ་སྟུས་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འགོ་བའི་ལུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་ལ་བསམས་ནས་འགོ་བ་ཐམས་
 ཅད་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་པར་སྟུའི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་ཁས་
 མི་ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་དེའི་སྟོན་པ་བཙོས་མ་བཙོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་མི་རིགས་
 ཏེ། རྒྱལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ལུས་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་གྲུབ་པ་གསལ་འདེབས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་གསང་འདུས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་

ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་དག་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ན་བ་མཆོག་ཏུ་
སེམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དག་ལུས་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྷ་རྣམས་ལྷ་རང་རང་གི་སྐྱའི་རྣམ་པར་
བསྐྱོམ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཀ་
བ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས་པ་འཕམ་དོད་དུ་མོས་པ་ཅན་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་དེའི་
རྣམ་པར་མི་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པར་
ངོ་བོའམ་དོད་དུ་བསྐྱོམ་པས་ཆོག་ན་ལྷ་ལའང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པས་ཆོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གཞལ་
ཡས་ཁང་ལའང་། ལུས་འདོམ་གང་བྱ་བཞི་བ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བཞི་བ་ལ་སྐྱོ་བཞི་བའི་རྣམ་པ་
སོགས་སུ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འཕགས་པ་སྐྱ་བྱང་གིས། ཆངས་པའི་ཐིག་ནས་
ཡང་དག་བཅུ། །བྱ་བཞི་བ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ། །གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡི། །རྣམ་འཁྱོར་
པ་ཡི་སྐྱ་དཀྱིལ་འཁོར་༥ །ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་གྱུར། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་བཅུའ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
བསྐྱོམ༥ །ཞེས་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བོད་
ཀྱི་འདུས་པ་བའི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་དོ་རྗེ་སེམས་དབར་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་
སྐྱའི་རྣམ་པར་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ནས་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི། །དབྱེ་བ་
ཤེས་པས་སྒྲུང་མཛད་སོགས། །གཞོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱི། །བཀོད་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་
དགོད༥ །ཅེས་ས་བོན་ཅན་དགོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་
དེ་དང་དེར་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་བཀོད་པ་ལྷ་དེ་དང་དེར་མོས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱའི་རྣམ་པར་
བསྐྱོམ་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༣༤ ཟེང་། ༤

2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༡ ཟེང་། ༡༠

3 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༩ ཟེང་། ༡༤

ཡབ་ལ་དོ་རྩེ་མ་ལྷ་འགོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་ལྷ་ནི་ཡུམ་གྱི་དབང་སོ་ལྷ་ལ་བཀོད་
 ཅིང་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་ས་བོན་ཡབ་གྱི་དབང་སོ་ལྷ་ལ་བཀོད་ནས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱར་བ་ན་
 སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཞལ་སྦྱར་དུ་འོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོར་བྱས་
 སུ་ཡང་ཡབ་གྱི་ཡུས་ལ་དགོད་པའི་སྐབས་སུ་དོ་རྩེ་མ་ལྷ་མ་གསུངས་ལ། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་མེད་
 བ་ལས་ཀྱང་ཡུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་སྐབས་སུ་དོ་རྩེ་མ་ལྷ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་
 ཡབ་ལ་ས་སྟོང་སོགས་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་སོགས་དང་ཞལ་སྦྱར་དུ་འགོད་ན་ཡུམ་ལའང་གཟུགས་
 དོ་རྩེ་མ་སོགས་ས་སྟོང་སོགས་དང་འབྲུད་པ་དགོད་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡབ་གྱི་ཡན་
 ལག་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཁྲོ་མོ་བཅུ་དང་འབྲུད་པ་འགོད་དགོས་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
 ལ་ཁྲོ་མོ་བཅུ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་འབྲུད་པ་འགོད་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡུལ་ལྷའི་ལྷ་མོ་རྣམས་བཀོད་པ་ནི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ཡུས་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྦྱུང་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལྟེ་བ་སྟོང་ཁ་མགིན་པ་སྦྱི་པོ་རྣམས་སུ་འགོད་པ་ཡང་མི་རིགས་
 ཏེ། མདོར་བྱས་སུ། སྦྱུང་དང་ལྷ་མ་གྱི་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ། །སྒྲོལ་མ་ཡང་ནི་
 རྒྱགས་པ་ཡིས། །ས་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་དགོད།¹ ཅེས་འབྱུང་བ་བཞིའི་གནས་སུ་ལྷ་མོ་བཞི་
 དགོད་པར་བཤད་པས། ས་རྒྱུད་གི་གནས་འདོམས་སུ་སྦྱུང་མ་དང་། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གི་གནས་ལྟེ་བར་
 སྒྲོལ་མ་དང་། རྒྱ་རྒྱུད་གི་གནས་སྟོང་ཁར་ལྷ་མ་གྱི་དང་། མེ་རྒྱུད་གི་གནས་མགིན་པར་གོས་དཀར་
 མོ་དགོད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་ནི་ལོག་པའི་གཏམ་གྱི་སྦྱར་བཤད་སྟབས་ལྟར་
 ལྷར་མདོར་བྱས་ལས་ཡུམ་གྱི་ཡུས་ལ་ལྷ་དགོད་པ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་མོ་དོ་རྩེ་གཟུགས་
 ལ་སོགས། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བསམས་ལ། །ས་སྟོང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང་། །སྟོམས་པར་
 འབྲུག་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ།² ཞེས་པས་ཡུམ་གྱི་ཡུས་ལ་དོ་རྩེ་མ་ལྷ་ས་སྟོང་སོགས་གྱིས་འབྲུད་
 པ་འགོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཡབ་གྱི་ཡུས་ལའང་ས་སྟོང་སོགས་དོ་རྩེ་མ་ལྷས་འབྲུད་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩ ཟླ་དང་། ༡༩

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩ ཟླ་དང་། ༡༩

བ་དགོད་དགོས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་དོ་རྩེ་མ་ལྟ་དགོད་པར་བཤད་
བ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་ལྟ་འགོད་པ་སྟོན་པའི་མཆམས་སྦྱར་དུ། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རང་
གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟ་རྣམས་དགོད་
པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསུངས་པ།¹ ཞེས་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་འགོད་པའི་སྟ་ཡང་སྟོན་ན་ཁོ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་རིགས་
པ་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་རྒྱས་ལ་བྱམས་པ་སོགས་འགོད་པ་བཤད་པའི་རྩེས་ཐོགས་ལ་
དོ་རྩེ་མ་ལྟ་འགོད་པ་བཤད་ནས། དེའི་རྩེས་ཐོགས་ལ་ཡན་ལག་ལ་ཁོ་མོ་བཅུ་འགོད་པ་བཤད་པས་
ཡུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྦྱ་བ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

མིག་སོགས་ས་སྟོང་སོགས་ཡུམ་ལྟས་འཁྱུད་པ་བྱེད་ན་ཡན་ལག་ལ་ཁོ་མོ་བཅུ་ཁོ་མོ་
བཅུས་འཁྱུད་པ་དགོད་དགོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་
སྟེ། རང་གི་ལུས་ལ་སྦྱང་གཞིའམ་ལྟ་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་རང་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་
ཡུལ་ལྟ་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་། ས་སྟོང་སོགས་ལྟ་དང་དོ་རྩེ་མ་ལྟ་ཡང་དབང་ཡུལ་སོ་སོ་ལས་བསྒྲུབ་
པ་ཡིན་ལ། གཤམ་རྩེ་གཤེད་དང་རོ་ལངས་མ་བསྒྲུབ་གཞི་ལག་པ་གཡས་སོ་སོ་བ་གཉིས་མེད་
པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་གི་སྟོགས་ལ་ཡང་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་རིགས་ལྟ་
འགོད་ཀྱི་ཡུམ་བཞི་མི་འགོད་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་ཡུམ་བཞི་འགོད་ཀྱི་རིགས་ལྟ་མི་འགོད་
པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་ས་སྟོང་སོགས་འགོད་ཀྱི་དོ་རྩེ་མ་ལྟ་མི་འགོད།
ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་དོ་རྩེ་མ་ལྟ་འགོད་ཀྱི་ས་སྟོང་སོགས་དགོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆུངས་པ་
བརྗོད་ན་རི་ལྟར་ལན་འདེབས་པ་སྟོས་ཤིག།

གཞན་ཡང་ཡུམ་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བྱས་སོགས་ལས་གཙོ་བོར་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱུ་དབང་
དུ་བྱས་ལ། དེའི་ཆེ་ལས་རྒྱུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ས་སྟོང་སོགས་སུ་མི་བསྒྲུབ་ན། སྒྲུབ་
པ་པོའི་མིག་ས་སྟོང་དུ་བསྒྲུབ་པས་བྱ་བ་རྒྱུ་མིག་ས་སྟོང་དུ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་བ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༥༩ ཟླ་དང་། ༡༡

རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སོགས་དོ་རྩེ་མ་ལྟར་བསྐྱུས་པས། སྐྱབ་པ་པོའི་རྒྱུ་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལྷ་སྦྱང་ཞིང་བྱེན་ཀྱིས་སྦྱོར་པ་གཞན་གང་གི་གནས་ཡིན་ནོ། །ལྷང་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་
 ཡོད་པར་སྦྱོན་པའི་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་སྤང་བ་དངས་ནས་རྣམ་གཞག་དང་སྦྱོན་གསལ་གཉིས་ཀ་
 རུ་བསྐྱུས་པའི་དོ་རྩེ་སྤང་བའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། དོ་རྩེ་སྦྱོར་དཔོན་ལུས་འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་
 རིམ་བཞིན་གནས།¹ །ཞེས་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་ནི་དོ་རྩེ་སྦྱོར་དཔོན་
 ཀྱི་ལུས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡབ་ལུས་གཉིས་ཀའི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྐྱ་བ་ནི་བྱང་
 རྒྱལ་དུ་སྐྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཡབ་ལུས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གི་
 ལྷའི་གངས་ཀྱིས་སྦྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གི་ལྷའི་གངས་སྐྱབ་ན་སྦྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་
 སོ་གཉིས་ལས་ཆེས་མང་བ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལྷ་ཁོ་བོ་དང་ཁོ་མོ་ལྷ་སོ་
 སོར་བགྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་པཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་སྤང་བ་དང་མདོར་བྱས་ལས་ཡབ་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་དོ་རྩེ་མ་ལྟར་
 དགོད་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མངས་སྦྱོད་པ་པོ་དབང་པོ་ལྷ་ཡོད་ན་མངས་སྦྱང་བྱ་
 ལུལ་ལྷ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པ་གོ་སྐྱ་བ་ལ་དགོངས་པའམ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའི་སྐྱབས་
 སུ་དོ་རྩེ་མ་ལྟར་རང་གི་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྦྱོར་དངས་ནས་རང་རྒྱུ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལྷ་དང་
 དཔེར་མེད་དུ་མོས་པར་གསུངས་པའི་འུགས་ཀྱིས་གོ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ལུས་ལ་ལྷ་མི་
 འགོད་པར་ལྷའི་ས་པོན་འབའ་ཞིག་འགོད་པ་ནི་མདོར་བྱས་ལས། སྦྱོ་མིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནི། །ས་
 ཡི་སྦྱང་པོ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞི་ནི་རྣ་བ་དག་ལ་དགོད། །ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།² །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ལྷ་བསྐྱོམ་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་བཀོད་པ་ལས་སྦྱང་པོ་ལྷ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ།³ །ཞེས་དང་། མིག་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 17 ཞོག 144 ཟེང་། 14

2 ཞོལ། ཞོག 130 བ 4། གཙང་། ཞོག 100 བ 6 མང་བ་འགོད་དགོས་པར་

3 བསྐྱུར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 11 ཞོག 4 ཟེང་། 1

4 བསྐྱུར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 11 ཞོག 306 ཟེང་། 11

ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཆེད་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་
གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཉིད་དགོད་པར་བཤད་ཅིང་། བྱང་པར་དུ་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་
འགོད་པ་དེ་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱུད་པ་ལས། ལུ་མའི་དབུས་བར་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར། །ཆོ་
གཤེས་པས་ཡང་ན་རྒྱུད་པའི་བར། །ལྷེ་བ་རྟེན་པ་གསང་བར་རྒྱལ་བའི་སྤྱས། །རིགས་ལྷ་རྣམས་
ནི་དགོད་པ་རབ་དུ་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་འབྲེལ་བ་སྟོན་
གསལ་ལས། སྤྱབ་པའི་ཐབས་ལས་བྱང་བའི་རིམ་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བྱས་
ལ། བདག་ཉིད་དང་རང་གི་བྱུག་རྒྱ་རིགས་ལྷར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར། ལུ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

ལུ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་ཁའི་གནས་སོ། །བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྤྱིད་ཀྱི་བར་
འདྲིར་ཡི་གེ་རྩྱ་ཉེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དགོད་པའོ། །སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་གཙུག་
གི་མཐའི་སྤྱས་སྤྱི་ཉེ་བར་མཆོན་ཏེ། སྤྱི་མཐའ་སྤྱི་སྤྱི་གནས་རི་སྤྱིད་པའི་བར་དུ་ཡི་གེ་ཨོ་
ལས་བྱང་བའི་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་དགོད་དོ། །ཆོ་གཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
བཤེས་པས་སོ། །བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་ཁ་དང་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་ཏེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་
མའི་ཕྱོགས་ཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་དེར་ཡི་གེ་ལྷུང་ལས་བྱང་བའི་འོད་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་དགོད་པར་
བྱའོ། །རྒྱུད་པའི་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་པ་དང་བསྐྱེད་ཅ་བའི་བར་དུ་ནི་རྒྱུད་པའི་བར་རོ། །དང་
ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་ཞེས་བསྟུ་བའི་དོན་ཏེ། དེར་ཡི་གེ་རྩྱ་ལས་བྱང་བའི་དོན་ཡོད་
པར་བྱུབ་པ་དགོད་པར་བྱའོ། །

ལྷེ་བ་རྟེན་པ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདྲིར་བདུན་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
གནས་འདི་དག་རྒྱ་སྤྱུ་ལས་བྱང་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དགོད་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་ནི་རྣམ་པར་
སྤྱང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱས་ནི་དེའི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་དག་ནི་
རྒྱལ་སྤྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་རིགས་རྣམས་སྤྱབ་པའི་ཐབས་
ལས་བཤད་པའི་ཆོ་གས་རིགས་ལྷའི་བདག་ཉིད་དགོད་པ་རི་ལྷ་རི་ལྷ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 17 ཞོག་ ༤20 ཟེང་། 76

གསུངས་པ་འདིས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བསྐྱེད་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བཤད་
 ཅིང་། རང་དང་ཐུག་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྡན་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་སྣ་ཐམས་ཅད་འགོད་
 བར་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྣ་འགོད་པ་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་པས་ནི་
 འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་མ་མཐོང་བ་གོ་བར་བྱས་སོ། །དེས་ན་མདོར་བྱས་ལས། ས་བོན་གྱི། དགོད་
 པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།¹ །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པས་ཐོག་མར་
 ཕྱང་སོགས་ནམས་སྣ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་དུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་སྣ་གནས་དེ་
 དང་དེར་དགོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ས་བོན་རྒྱང་པ་འགོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་དགོད་
 བར་བཤད་པས་སྣ་མི་འགོད་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲས་ལྗོངས་
 ཞིན་ཏུ་ཅིང་བཤོ། །དེ་ཡང་བྲངས་མ་ཐག་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་འདིས། ནམ་སྣང་སྒྲ་མཆོམས་ནས་
 སྒྱེ་བའི་བར་དང་། འོད་དཔག་མེད་སྒྲོག་མ་ནས་སྒྲ་མཆོམས་བར་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་སྤྱིང་ཁ་ནས་
 སྒྲོག་མའི་མ་མཐའ་བར་དུ་འགོད་པར་བཤད་པའི་རིགས་འགྲོས་སྤྱར་ན། སྤྱིང་ཁ་ནས་སྤྱེ་བའི་བར་
 ལ་རིན་འབྱུང་དང་། སྤྱེ་བའི་མ་མཐའི་མཆོམས་ནས་བརྒྱའི་ཅ་བའི་བར་ལ་དོན་གྲུབ་བཀོད་པས་
 ཆོག་པར་སྤྱང་ལ། བྲངས་མ་ཐག་པའི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་ཆོག་ཟེན་སྣང་ན་སྤྱེ་བ་ཤེད་པ་གསང་གནས་
 གསུམ་ལ་བྱུང་བར་རིན་འབྱུང་དང་། བརྒྱའི་ཅ་བ་ནས་ཤང་སོར་བར་ལ་དོན་གྲུབ་འགོད་པར་སྤྱང་
 སྤྱེ་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཞེད་དོ། །

སྒྱུན་མ་སོགས་བཞི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོད་པར་བཤད་པས་གསང་གནས་སོགས་སུ་
 དགོད་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་བྱེད་ཅག་རྒྱུད་དོན་ལ་ཞིབ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་
 ལ་དེ་སྣ་བྱུང་དུ་གསལ་བ་འབྱུང་བ་བདེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་ལ་ཅ་བའི་རྒྱང་ལྡར་བྱེ་
 བའི་ས་རྒྱང་ཕྱར་སེལ་གྱི་གནས་གསང་གནས་དང་། མཉམ་གནས་རྒྱང་གི་རྒྱང་གི་གནས་སྤྱེ་བ་དང་།
 སྒོག་འཛིན་ཅུ་རྒྱང་གི་གནས་སྤྱིང་ཁ་དང་། བྱེན་རྒྱ་མེ་རྒྱང་གི་གནས་མགྱོན་པ་དང་། བྱེད་ནམ་
 མཁའི་རྒྱང་གི་གནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྒྱུན་སོགས་བཞི་ས་ལ་སོགས་
 པའི་ཁམས་བཞེར་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱང་དང་སྒྱུན་སོགས་བཞི་སྤྱིར་བའི་སྐབས་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༩ ཟེང་། ༡༩

མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྲ་བའི་ཆ་དང་གཤེར་བའི་ཆ་དང་རྩོ་བའི་ཆ་དང་གཡོ་བའི་ཆ་
ནམས་ལ་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལྟ་མོ་བཞིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ལྟར་བཞག་པ་ན་ནི། ཅ་བའི་རླང་ལྷ་ཀ་ཡང་རླང་གི་ཁམས་གཅིག་ལྟར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་སྒོལ་
མའི་བསྐྱབ་གཞིར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ས་རླང་ལས་སྤྱན་མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ལུང་སེལ་
ཀྱི་རླང་ལ་སྤྲ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་འདི་འདྲ་བ་ནི་ས་དང་ས་རླང་གི་ཤན་མ་བྱེད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླང་
ནམ་མཁའ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནམ། ལུང་སེལ་ཀྱི་རླང་ལའང་སྤྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཆང་ན་ས་རླང་མེ་
རླང་བཞི་མི་འགལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད་ཀྱི་འགལ་འབྲེལ་ཀྱི་བདུ་ལ་གཏན་མ་བྱང་བའི་བྱིས་
པ་ཉིད་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་པ་ལ་སྤྲོད་ལས་རླང་རུང་གིས་ཤིག།

འོ་ན་སྐབས་འདིར་སྤྲ་བའི་ཆ་ལ་སར་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གང་ལས་
ཤེས་ཤེ། དབལ་ལྟན་རྩ་བ་གྲགས་པས་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས། ལུས་ལ་སྤྱན་
མ་སོགས་འཁོད་པའི་སྐབས་སུ། མོ་རྒྱ་ར་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱན་མ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བརྩ་རྒྱ་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་སྒོལ་མ་རླང་གི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །བཀོད་
ནས་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་གཤེར་བ་ཉིད་དང་རྩོ་བ་ཉིད་དང་གཡོ་བ་ཉིད་དུ་རབ་རུ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་ལ། བཤད་རྒྱུད་རྩོ་རྩེ་སྤོང་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་འདིའི་ཤ་སོགས་ས་ཁམས་
ལ། །བཙམ་ལྟན་འདས་ལུས་སྤྱན་བཞུགས་སོ། །ཁྲག་སོགས་རྩའི་ཁམས་ལ་ནི། །བཙམ་ལྟན་
འདས་ལུས་སྤྱན་མ་བཞུགས། །རྩོ་བ་ལ་སོགས་མེ་ཁམས་ལ། །བཙམ་ལྟན་འདས་ལུས་གོས་དཀར་
བཞུགས། །བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་རླང་ཁམས་ལ། །བཙམ་ལྟན་འདས་ལུས་སྒོལ་མ་བཞུགས། །ཞེས་
ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཤ་ས་རླང་དང་། ཁྲག་མེ་རླང་དུ་ཤེས་རིག་དང་
ལྟན་པ་སྤྱི་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད།

- 1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༢ བ ༩ སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་འཁོད་
- 2 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཤོག ༥༩༩ ཟེང་། ༡༣
- 3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༤༠༠ ཟེང་། ༩

དེས་ན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཆ་ལྡན་ཐེངས་སུ། ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་སོགས་ཐེངས་པ་བཤད་པ་
 བློ། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལ་ས་ལ་སོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐེངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ཐེངས་པ་དང་མཐུན་པར་ལུས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱུན་མ་
 ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཐེངས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཁམས་སྤྱོད་པ་ཐེངས་པའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་སུ། ས་ཚུ་ལ་
 ཐེངས་པས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱེད་ཉམས་འཆར་བ་སོགས་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་ལོད་
 པའི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐེངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་
 དག་མཁེས་ན་རྒྱལ་པོ་ཐེངས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཐེངས་པ་ཙམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་ཤེས་ན་རྟོགས་རིམ་
 ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་དག་རྟོགས་པར་ལྟོགས་པ་འགྱུར། སྤྱོད་པ་ཐེངས་པའི་ལང་ས་ཚུ་མེ་གསུམ་རྒྱལ་པོ་
 ཤིང་། དེ་ལས་རྒྱུད་གི་ཁམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཀྱི། རྒྱུད་རང་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་
 ཁྱད་པར་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཆ་པའི་རྒྱུད་ལྡན་རང་དབང་གི་ཁ་དོག་དང་བྱེད་ལས་སོགས་
 འབྱུང་བ་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་ས་རྒྱུད་སོགས་
 སུ་བཞག་གི། ས་ཡང་ཡིན་རྒྱུད་ཡང་ཡིན་པས་ས་རྒྱུད་སོགས་སུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ལ། ས་སེར་
 སོ་རྒྱུད་དཀར་སོ་རྒྱུད་ལྡན་ཁུར་བྱས་པ་ཡང་། འདིག་རྟེན་ཀྱི་འོག་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ཀྱི་
 ཁ་དོག་དང་བསྐྱུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཚུ་རྒྱུད་གསུམ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཁ་དོག་དང་བསྐྱུན་པ་མ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་ས་ཁམས་ཀྱི་གནས་གསང་གནས་ན་ཡོད་པ་དང་ལྟེ་བ་
 ནང་ཡོད་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྦྱོར་ལས། ལྟེ་བ་སའི་གནས་སུ་སྦྱུན་མ་དང་སྦྱི་
 གཙུག་རྒྱུད་གི་གནས་སུ་སྦྱོལ་མ་འགོད་པར་བཤད་པ་རིམ་འཆད་སོམས་ཤིག།

ཡང་ཁ་ཅིག །མོ་རྩ་ར་ཏི་ཞེས་པ་ལས་སྦྱུན་མ་དང་། དེ་ཤིང་ར་ཏི་ལས་སྦྱུན་མ་གྱི་བསྐྱེད་པ་
 སོགས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ཀྱིས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་སོན་དགོད་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཆན་སྤྱུགས་ལས་བསྐྱེད་
 དགོས་པར་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ས་སོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྷ་
 མོ་བཞི་དགོས་སུ་མཆན་སྤྱུགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཆན་ཅིང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་རྩ་
 རྩ་སོམས་དཔའི་སྦྱོར་ཐབས་ལས། མོ་རྩ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱུན་མ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་

བྱའོ།¹ །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་²ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས།
གཏི་མུག་དགའ་སོགས་སྒྲགས་ཀྱིས་ནི། །ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུགས།³ ཅེས་གསུངས་པ་ལ་
གཏི་མུག་དགའ་མ་སོགས་ནི་སྐྱུན་མ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་བྱེད་དུ། མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུན་མ་སྟེ། དེ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་གཏི་མུག་དགའ་མ་ཞེས་པ་ཡིན་ལོ། །རྗེ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དཔེ་དག་པ་རྣམས་ལས། མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱུན་མ་སའི་ཁམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱུན་མ་ཞེས་བྱེད་ཆེག་ཡོད་
པར་འདྲེན་པ་མ་དག་གོ། །མདོར་བྱས་ལས། གཏི་མུག་དགའ་སོགས་སྒྲགས་ཀྱིས་ནི།⁴ །ཞེས་པའི་
དོན་ནི་གཏི་མུག་དགའ་མ་སོགས་དགོད་པར་བྱའོ། །གང་གིས་ན། ས་བོན་གྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་ནི་འོ་
ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲགས་ཡིན་ན་མཆོན་སྒྲགས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་མ་འདྲིན་ཞེས།

ཡང་འགྲེལ་བ་རིན་མེད་ལས། མིག་གཡས་ལ་སའི་སྣང་པོ་དང་། གཡོན་ལ་གཟུགས་རྗེ་
རྗེ་མ་འགོད་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་མེད་པ་ལས། དེ་ཡི་མིག་དབང་གཉིས་
ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྣང་པོ། །དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ། །བདེར་གཤེགས་བྱག་
ན་རྗེ་རྗེའོ།⁵ །ཞེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགའ་བའི་སྐྱུན་སྒྲུལ་ལོ། །ཡང་བོད་ཀྱི་མ་སྐྱུངས་པ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། བདེ་མཆོག་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་བཤད་ཀྱང་། གསང་འདུས་ལ་
ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་མདོར་བྱས་མདོ་བསྟེན་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་སྐྱོན་
གསལ་སོགས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས།
དང་པོ་ཁོ་ནར་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཆངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་
བཅུམ། །བྱ་བཞི་བ་རུ་རྣམ་པར་དབྱེ། །གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྤང་བ་ཡི། །རྣམ་འབྱོར་པ་ཡི་སྐྱ་

1 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥༧ ཟེང་། ༡༣

2 ཞོལ། ཞོག ༡༣༣ བ ༧། གཙང་། ཞོག ༡༠༣ ན ༥ དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་

3 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༤ ཟེང་། ༦

4 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༤ ཟེང་། ༦

5 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༠༠ ཟེང་། ༩

དཀྱིལ་འཁོར།¹། དེ་སྐད་དུ། རྩ་གཤིང་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཟླ། །ཅེས་འདུས་
པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་སོ།²། ཞེས་གསུངས་པ་མི་མཐོང་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྤྲུམ་པའི་
ཕྱིར་རང་ཉིད་སྒྲུབ་པར་སྟོན་པའོ། །ཅི་སྟེ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་གི་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་
པའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེ་རེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་
ཞིབ་དུ་བསྟོམ་པ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བཤད་རྒྱད་དོ་རྗེ་ཐོང་བ་ལས། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་གྱུར། །ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་རྣམ་དག་པ། །རེ་ག་ལྷར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ལུང་པོ་
ལྷ་ནི་ཡང་དག་པར། །རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྷ་ནི་བྱེད། །དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྟོམ། །དང་པོའི་
སྟོར་བར་ཤེས་པར་བྱ།³། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གསང་འདུས་ལས་གཞན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྗེ་འདྲ་
བཞིག་གི་དང་པོ་སྟོར་བའི་སྐབས་སུ་བསྟོམ་པ་སྟོས་ཤིག།

དེ་བས་ན་རྣམ་མའི་མན་ངག་དང་བཤ་བ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་
ལ་རིང་དུ་མ་སྦྱངས་པ་དང་། རྗེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་གསུང་རབ་འབྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་
བཤ་བ་དག་གིས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རེ་ཤིག་ངལ་བའོ་
སྟེ་འདུག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འཆད་པ་སོ་སྟོང་ཁམས་གང་ཆེ་འབྲན་པ་ལྷུར་ལེན་
པ་དག་གི་ཁ་ཙམ་ལ་བལྟ་བས་ཆོམ་པ་དག་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་པན་གདགས་
པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྦྱབ་
ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ལྷ་གང་ས་པོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བྲག་དུ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་དཀྱིལ་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་
ལྷ་བསྟོམ་པ་ཙམ་ལ་མི་ཐེར་གྱི། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལྷ་དེ་དང་དེ་བསྦྱབ་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༧ ཟེང་། ༥

2 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༡ ཞོག ༥༤༧ ཟེང་། ༡༣

3 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༡ ཞོག ༤༡༡ ཟེང་། ༡༠

ལྷ་བསྐྱེམ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱེམ་
བ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྩལ་ཚོན་དང་རས་གིས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་། ལྷ་གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ས་
བོན་ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཚོན་དང་རི་མོ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་གསར་དུ་བཅོས་
ནས། དེ་དག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་བ་ཡིན་པས་བཅོས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བ་དང་།
ལུས་དཀྱིལ་ལ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གསར་དུ་མ་བཅོས་པར་མ་ལས་སྦྱེས་པའི་དུས་ནས་
རྫོགས་པར་བྱའོད་བ་དག་བསྐྱབ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པས་མ་
བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ལས་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་དེ་དག་རང་གི་ལུས་བྱའོ་ཅམ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་
ཀྱིས། །བྱའོ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་
ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྩལ་ཚོན་སོགས་ཀྱིས་གིས་བ་དག་ལ་མ་བསྐྱབ་པའི་གོང་ནས་དཀྱིལ་
འཁོར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་བ་དང་འདྲའོ། །བསྐྱབས་ཟེན་ནས་ལྷར་བསྐྱེམ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ལུས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྒྲོས་བཅོས་བ་དང་། སྒྲོས་བཅོས་པ་ཅམ་དུ་བྱུང་པར་མེད་པས།
དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སོགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོས་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་བསྐྱབ་གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཅམ་ལས་བྱུང་པར་མེད་ན། སྒྲོས་དཔོན་དོ་རྩེ་བེལ་བྱ་
པས། བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་གང་། །དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད། །མཁས་པའི་བསྐྱབ་
བྱ་དེ་མིན་ཏེ། །ཡང་དག་དོན་མཐོང་གོལ་བྱིར་རོ།¹ །ཞེས་ལུས་དཀྱིལ་ཉིད་བཅོས་མ་ཕྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གཉིས་ལས་མཚོག་དུ་བཤད་བ་ཅི་ཞེ་ན། བསྐྱབ་གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་བྱུང་པར་གིས་
མཚོག་དམན་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཚོག་གི་དངོས་བྱའི་ཀྱི་རྒྱུའི་གཅོ་བོ་ནི། ལུས་
ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་ནས་བསྐྱེམ་བ་ལས་བྱུང་པའི་རྫོགས་རིམ་ཉིད་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་
ཅད་ལྷར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པས་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་

1 བསྐྱབ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༡ བོག ༥༥༡ ཟླང་། ༩

ལས་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ ལས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཆོག་ལས་རིམ་གྱི་ཉོག་ལས་པ་བདེ་
 གྲག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་སྒྲིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་ཆོན་དང་རས་གྲིས་སོགས་ལྷར་བསྐྱེད་
 ཅིང་བྱེད་གྲིས་བསྐྱེད་པར་གྱུར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ལས་དང་དབང་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་
 པ་བསྐྱེད་ཀྱིས་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་དང་འབྲུ་ལ། རྒྱལ་ཆོན་དང་རས་གྲིས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ནས་
 བསྐྱེད་པའི་སྒྲིན་ལས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དེ་
 མིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ཡང་། མཁས་པས་ཐབས་བཅས་མ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་
 གཙོ་བོར་མི་གཟུང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། ཡང་དག་དོན་མཐོང་གོལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པ་སྟེ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལས་ཐོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་། དེའི་ཐབས་ལ་མ་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་འདི་མཆོག་ཏུ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་ཕྱང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་
 པའི་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྟ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

འོན་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་རིམ་ལྔ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དཔེར་མཆོན་ན་རང་གི་
 མིག་གི་དབང་སོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡེ་གོ་སྒྲིན་དུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་སྒྲིང་དུ་
 གྱུར་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོར་སྒྲིན་རང་གི་སྒྲིན་གཞི་མེད་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་ས་སྒྲིང་
 བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ས་སྒྲིང་རང་གི་མིག་དབང་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་མོས་པ་ཅན་གྱིས་
 མི་ཆོག་སྟེ། ལྟ་ལུས་ལ་བཞོན་ཆར་ནས་རང་གི་ཕྱང་སོགས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་
 ཅན་ནི་ལྟ་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འོག་ཏུ་བྲག་རྒྱ་དང་སྒྲིན་ལས་པར་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ། བྲག་རྒྱའི་ལུས་ལ་
 ལྟ་འགོད་པ་ཡང་། བྲག་རྒྱ་དེ་ལས་རྒྱ་ཡིན་ན་དེའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱང་སོགས་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
 ལས་ས་བོན་དང་། དེ་ལས་ལྟ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ལུས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཡེ་རྒྱ་
 ལ་ནི་བསྐྱེད་པ་གཞིའི་ལུས་སྒྲིན་བཅས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གནས་ལ་བྱལ་བ་མེད་པས། དེའི་
 ལུས་ལ་ལྟ་འགོད་ཚུལ་རིམ་ལྔ་པ་གྱུར་ལུས་དཀྱིལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

འོན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལུས་གཞལ་ལས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་

ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ཀྱི། དེ་ཡང་སྤར་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་
ན་གནས་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྤྱོད་རྗེ་མེས་ས་དཔར་བསྐྱར་པའི་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་
དུ་ནམ་བསྐྱོམ་བ་ནས། སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་བསྐྱས་ནས་དེའི་ལུས་དུ་བསྐྱོམ་བའང་མ་ཡིན་
ལ། སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་གི་གཙུག་པོའི་གོ་སར་ལུས་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་
ཁང་གཉིས་བ་ཞིག་བསྐྱོམ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་བསྐྱེད་ལས། སྤྱི་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པའི་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་སྤྱོད་པའི་མེས་ས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཆང་བར་
དགོད་བ་གསུངས་པའི་མཐུག་ཏུ། སྤར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། སྤར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལུས་རྟེན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་བ་དེར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤར་བསྐྱོམས་པའི་གཞལ་ཡས་
ཁང་སྤྱད་པ་དང་། སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གཞན་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་
དེ་ཉིད་གྱིས་འགྲུབ་ལ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱུད་རྗེར་འཕྲེང་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་བཤུ་ལས་ལུས་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡང་བཤད་པས། ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ། སྤར་བསྐྱོམས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་ཡིད་རྡོར་མ་བསྐྱས་པའི་ངང་ནས་ལུས་རྟེན་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་རན་པ་ན། སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྣམས། རང་གི་ལུས་
གྱི་ཆ་དེ་དང་དེར་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྤར་བསྐྱོམས་པའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་ཡིད་རྡོར་ཤར་བ་དེ་སྐྱོས་བཙོས་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་ལུས་
དཀྱིལ་བསྐྱོམས་ཕྱིན་ཆད་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱོས་མ་བཙོས་པར་དངོས་
གནས་ལ་གྲུབ་པའི་བསྐྱབ་གཞི་ལས་བསྐྱེད་པར་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྒྱུད་སྤེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དང་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་
ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་
པར་དག་ནི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་དང་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་འདིར་མ་བྲིས་ཀྱི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱི་
གསུང་རབ་ལྷ་ཨི་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བོད་དག་གིས་མ་རྒྱུད་

གྱི་ལུས་དགྲིལ་མང་པོར། སྤྱི་པོ་སྣ་ཆོག་ས་དོ་རྩེ། ཀླུ་མཐེལ་དོ་རྩེའི་ས་གཞི། ཅིབས་དོ་རྩེའི་རུ་
 བ། བགས་པ་དོ་རྩེའི་གྲར་དང་ཆུ་རེ། བ་སྤྱ་མདའི་བྱ་བ། སེན་མོ་མེ་རི་རབ་ཏུ་འབར་བ། ཞེས་པ་
 དང་། སྤྱིང་ཁའི་རྩ་བཞི་པོ་སྟོ་བཞི། མིག་བརྩུ་རེ་གའི་ཅིག་པ། སྤྱ་རིན་པོ་ཆེའི་པ་གྲུ། །སོ་བྱ་བ་བྱ་
 བྱེད། བྱེ་དང་མཆུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན། ཞེས་སོགས་གྲིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བྱ་སྟོན་
 རིན་པོ་ཆེས། སྟོན་པ་བཤད་པར། བོ་རིམས་བཞིན་དུ་ལུས་སྦྱེས་ནས། །དོ་རྩེ་ཕྱར་བྱ་སྟོན་ཅིག་
 སྦྱེས། །བཅིངས་པ་ཐིག་སྦྱད་རབ་ཏུ་ལྡན། །ཤིན་ཏུ་མཆོམས་མེད་བརྟན་པར་བཅིངས། །གྲར་ནི་
 རུས་པའི་སྤོང་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཆུ་གཞུང་གང་ནའང་དེ་འདྲ་བ་བཤད་པ་མི་འདུག་
 བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མད་དེ། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་དང་། སྤྱིའི་
 དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་དགྲུ་ལས་མེད་པ་ལ། ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྟ་བུ་རྩ་ལྟ་བུ་རྩ་བ་དུན་ལ་སོགས་
 པ་བཞོད་ཅིང་། ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྟའི་ནང་ན་སྤྱི་དགྲིལ་ལ་འགོད་པ་དང་སྟན་མོང་གི་ལྟ་གཅིག་གྲང་
 མེད་པ་སོགས། ཆུད་དང་ཆུ་གཞུང་ཆད་ལྡན་གང་ནས་གྲང་མ་བཤད་ཅིང་དོན་ཐོབ་ལའང་མེད་
 གྲང་། ལུས་དགྲིལ་དང་ལུས་ལ་ལྟ་འགོད་པ་ཅམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མ་སྤྱེད་པའི་སྟོན་བཀྲགས་ལ།
 མན་ངག་མཆོག་ཏུ་མིང་བཀྲགས་པའི་སྟན་སྒྲུལ་དུ་མ་ཞིག་བོད་གྱི་ལུས་དགྲིལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནམས་
 ལ་སྤང་སྟེ། འདིར་དགག་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་མ་སྟོན་སོ།།

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་སྤྱ་གང་ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་ནི། ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་གང་དུ་བསྐྱེད་པ། བཤད་
 ཆུད་དོ་རྩེ་སྤོང་བ་ལས། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་ཡང་དག་
 བརྟེན། །ཕྱར་བཞི་པ་ནི་མདུན་རྒྱབ་དང་། །གལས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །སྤོང་འོག་སྟོ་ཡི་
 དབྱེ་བ་ཡིས། །སྟོ་བཞི་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །སྤྱ་ཡི་རྩེ་མོའི་དབྱེ་བས་གྱིས་ནི། །རྟ་བབས་བཞིར་
 ནི་བརྟོད་པར་བྱ། །བྱ་བ་རྒྱ་མར་ཡང་དག་བཤད། །རྒྱས་པར་གྱུར་པ་བྱ་བ་བྱེད། །ཆ་ནི་ཆུ་བ་བྱེད་
 པ་དང་། །བུམ་པ་སྟོ་བར་ཡང་དག་བཤད། །བརྩེ་ངར་བརྒྱ་དབྱང་ལག་ངར་ནི། །ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་
 རྣམ་པར་བཤད། །སྤྱ་ཡི་རྣམ་ཤེས་བ་དན་དང་། །སྤྱ་ཡི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་སྤོང་། །རིན་ཆེན་པ་གྲུ་

མྱེ་ཆམ་ཤེས། །ལུས་ཀྱི་ཆམ་ཤེས་དང་འཕན་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ཆམ་ཤེས་རི་དྲགས་སོ། །མིག་ནི་
འཁོར་ལོའི་མཆོན་མ་དང་། །རྣ་བ་ཀུན་ནས་རྡོ་རྗེ་ཆམས། །སྣ་ནི་བ་དན་དུ་ནི་བཤད། །མྱེ་ནི་བེལ་
བྱ་དུ་ནི་གསུངས། །རྩ་ཡབ་ལ་སོགས་ཆམ་དག་པ། །ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཡིད་
ནི་དབུས་ཀྱི་པརྒྱར་གསུངས། །རྣམ་རྟོག་རྒྱུད་ནི་ཡང་དག་རྟོན། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་ཆམ་དག་པ། །རེ་
ག་ལྷར་ནི་ཡང་དག་བརྟོན། །ལུང་པོ་ལྷ་ནི་ཡང་དག་ལ། །རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྷ་ནི་བྱེད། །དེ་དག་
གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའོ།

དེ་ལ་ཆ་ཞེས་བ་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གོ། །རྣ་བ་ཀུན་ནས་རྡོ་རྗེ་ཆམས། །ཞེས་
བ་ནི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལས་མཆོམས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་རྡོ་རྗེ་ཆམས་བསྐྱོམ་པའོ། །སྣ་ཅེ་བཞི་ལས་རྩ་བ་བས་
བཞི་བསྐྱོམ་པའི་སྣ་ཅེ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་མ་སྣ་མ་ཁ་ཅིག །སྣ་ཅེ་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་དོན་དམ་པའི་
སྣ་ཅེ་བསྐྱན་པའོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་སྣ་ཅེ་ལུས་ཀྱི་སྣ་བཤད་གཞི་དང་འདུག་གཞི་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་སྣ་ཅེ་གསུམ་ནི། རྒྱུད་རྡོར་ཐེང་ལས། སྣ་ཅེ་གསུམ་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། །གསང་བ་སྟོང་ཁ་གདོང་སྟེང་མིང་། །ཞེས་བཤད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་
བ་ནི། བད་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ལ། །རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་རིམ་བཞིན་འཆར། །དེ་ཡི་སྟེ་བ་སྣ་ཅེར་
བཤད། །ཅེས་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་སྣ་ཅེ་གསང་བའི་བྱག་པའི་སྟོང་དང་། སྟོང་
ཁའི་སྣ་ཅེ་སྟོང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་སྟེ་བ་དང་། གདོང་གི་སྣ་ཅེ་ཡོངས་སུ་གསུམ་པའི་སྟེང་བྱག་པ་
གཉིས་འདོམ་པའི་སྟོང་སྟེང་དང་། སྟེ་བའི་སྣ་ཅེ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་སྟེ་བ་རྣམས་སོ། །ལྷག་
མ་རྣམས་གོ་སྤྲོད་ཞིང་། འདིར་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ན་དབང་ཤེས་དང་
ཡིད་ཤེས་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ཅི་སྟུང་ན། ལུས་ཀྱི་སྣ་དོན་
བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རགས་བ་བཅའ་པོའི་ལུས་འདི་ནི་འདི་ཁམ་ཆད་ལ་སོགས་པ་ནས་
རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བསགས་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་བསགས་པས་ལུས་ཀྱི་
སྣ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ།

1 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༡ ཐེང་། ༡༠
2 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༡ ཐེང་། ༡༡

འོན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ལ་འདྲུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་
 བོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། མི་བསྐྱེད་པ་ནི་རྗེས་ཞུགས་
 པས། །ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུར་ནི། །ཨིང་ཕྱི་ལའི་འོད་འབར་བའི། །རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམ་
 པར་བསྐྱོམ། །རྟོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་ནི། །གཡས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསམ་པར་བྱ། །དེལ་བྱ་རིན་ཆེན་རལ་
 གི་ནི། །གཡོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསམ་པར་བྱ། །དེ་ནས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི། །དབྱེ་བ་ཤེས་པས་
 སྤང་མཛད་སོགས། །གནོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱི། །དགོད་པ་ཡང་དག་ཉིད་དགོད། །རྣམ་
 སྤང་མཛད་པའི་ས་བོན་ནི། །ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡི་གེ་ཨོ། །གཟུགས་སྤང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནི། །སྤྲུགས་
 ཤེས་པས་ནི་སྤྱི་བོར་དགོད། །ལྷ་ནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད། །འདུ་ཤེས་སྤང་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད། །མདོག་དམར་ཁ་ལ་བསམས་ནས་ནི། །དག་གི་དབང་སྤྲུག་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར། །མི་བསྐྱེད་པ་
 ཡི་ཡི་གེ་རྩྱ། །རབ་རྒྱ་བཟང་པོའི་མཐིང་ཤིང་མདོག་ །རྣམ་ཤེས་སྤང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སྤྲུགས་པས་
 སྤྱིང་ཁར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་ཡི་གེ་སྤྱ། །ཆོར་བའི་སྤང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཆོར་
 བ་དག་གི་རྒྱ་ཅན་ནི། །ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྷེ་བར་དགོད། །རྒྱར་པ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་སྤྱ། །འདུ་བྱེད་
 སྤང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ནི། །སྤྲུགས་པས་ཁ་དོག་སྤང་ཁུར་དགོད། །གཉི་
 རྒྱག་དགའ་སོགས་སྤྲུགས་ཀྱིས་ནི། །ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་རྒྱ་གཞུག་ །སྤང་གཤེར་དང་རྩ་བ་
 དང་། །རྒྱང་སོགས་དེར་ནི་རིམ་པ་བཞིན། །སྒྲི་མིག་རྒྱ་བགོད་ནས་ནི། །ས་ཡི་སྤྱིང་པོ་རྣམ་པར་
 བསྐྱོམ། །ཨོ་ནི་རྣ་བ་དག་ལ་དགོད། །ཕྱག་ན་རྟོ་རྗེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཨོ་ནི་སྤྲ་ལ་རྣམ་དགོད་
 དེ། །རྣམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་རབ་རྒྱ་བསྐྱོམ། །ལྷ་ནི་ལྷེ་ལ་བགོད་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་བརྟག་
 པར་བྱ། །ཡིད་ལ་རྩྱ་ཡིག་བསམ་ནས་ནི། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་རབ་རྒྱ་བསྐྱོམ། །ཡི་གེ་ཨོ་ནི་
 ལུས་ཀྱན་ལའང། །བསྐྱོམས་ནས་སྤྱིབ་སེལ་བྱན་པར་བྱ། །ཡི་གེ་ཨོ་ནི་རྩར་བཞག་སྟེ། །བྱམས་པ་
 ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག་ །ཆོགས་ཀྱན་ལ་ནི་སྤྱི་བགོད་དེ། །ཀྱན་རྒྱ་བཟང་པོ་བསམ་པར་བྱ། །ལག་
 པ་གཡས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད། །གཡོན་པ་གཞན་གྱིས་མི་སྤྱབ་པ། །རྟ་མགིན་ཁ་ལ་བསྐྱོམ་པར་
 བྱ། །རྟོ་རྗེ་ལ་ནི་བདུད་རྩི་འབྲིལ། །དབྱང་པ་གཡས་པར་མི་གཡོ་བ། །གཡོན་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་
 པོའོ། །སུས་མོ་གཡས་པར་བསམ་པ་ནི། །དབྱུག་པ་སྤྱོན་པོ་ཆེར་འབར་བ། །སུས་མོ་གཡོན་པར་

སྟོབས་པོ་ཆེ། །སྤྱི་པོར་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར། །གཞོན་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བསམ་པ་ནི། །ཀླང་
བ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་འགོད་
པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ལས་ལྷ་གང་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་པོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་པལ་ཆེ་
བ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། ཚོར་བ་དག་གི་རྒྱ་ཅན་ནི། །ཞེས་པས་ཚོར་བ་རྒྱ་དང་། ལྷ་ཡིག་འབྲས་
བྱར་བཤད་པས། ཚོར་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྱི་ཡིག་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གཞན་
དུ་ན་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གསུང་བའི་འབྲེལ་མེད་དོ།

འདིར་བྱམས་པ་ལུས་ཀྱི་ཙུ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱད་དོར་སྤེང་ལས།
ལུས་ཀྱི་ཙུ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ། །ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེ་སེམས་
དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། །བྱམས་པའི་ས་པོན་མོ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་ལུས་ཀྱི་ཙུ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །འདིར་ཁོ་པོ་བཅུ་འི་
ས་པོན་མ་བཤད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་
ལས། རྒྱ་ཡིང་པོ་ལས་ཁོ་པོ་བཅུ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རིམ་བཤེས་
དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལག་པ་གཡས་པར་གཤེན་རྟེ་གཤེད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་
སོ། །འོ་ན་ལུས་བཞི་དང་རྟོ་རྟེ་མ་ལུའི་ས་པོན་གང་ཞེ་ན། ལུས་བཞིའི་ས་པོན་ནི། རབ་དུ་སྒྲོན་
གསལ་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་རྫོགས་སྤང་དང་། རྒྱལ་པོ་པའི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་མཚོད་ཆོག་རྣམས་
སུ། ལི་སྒྲི་སྒྲི་རྒྱ་བཞི་ལ་བཤད་པ་ལྟར། འདུས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱད་དོར་རྟེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་
རྒྱད་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་ལ།
པོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་དག་མོ་རྒྱ་ར་ཏི་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལ་འདོད་
པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མི་སྤང་དོ།

རྟོ་རྟེ་མ་ལུའི་ས་པོན་ནི། འཕགས་པ་ཡལ་སྤྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་།

- 1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༩ ཟེང་། ༡༣
- 2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༩༡ ཞོག ༤༠༠ ཟེང་། ༡༦
- 3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥༩༧ ཟེང་། ༣

རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་སྤངས་དང་། འབྲེལ་པ་རིན་སྤངས་རྣམས་ནས། རྩི་
 བློ་ལྟོ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར། རྫོང་རྩིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་
 གཞུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་བས་ལེགས་ལ། རྣལ་པོ་དམ་ཆོག་རྫོང་རྩིང་པོ་དག་རང་རང་གི་མིང་
 ཡིག་དང་པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ། རྩི་ལྷི་གླིང་ལྷོ་ལ་བཞུགས་པ་འདོད་ཅིང་། རྫོང་རྩིང་པོ་དམ་པ་དབའི་
 རྒྱལ་ཐབས་སུ་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་རྫོང་རྩིང་པོ་ལྷོ་ལ་འབྱོར་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལི་
 ལ་བརྒྱུས་མཛད་པར། ཡབ་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་འབྱོར་པའི་རྒྱལ་ཐབས་སུ། དེའི་རྩིང་པོ་ལྷོ་ལ་བཞུགས་
 པ་བཞུགས་པ་གསུགས་རྫོང་རྩིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷོ་ལོའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལུས་ཀྱི་གསུགས་ལ་སོགས་
 པ་ལ་གནས་པར་དཔོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རང་ཞལ་གསུམ་བྱུག་བྱུག་པར་བསྐྱོམ་
 པའི་ཆེ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱན་བྱུག་ཡོད་ཀྱང་། གཤམས་གཤོན་གྱི་ཞལ་གྱི་རྒྱན་ལ་ས་སྤྱིང་བསྐྱོམ་མི་
 དགོས་ཀྱི། ཅ་ཞལ་གྱི་རྒྱན་གཉིས་ལ་བསྐྱོམ་པས་ཆོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱུག་རྫོང་དང་ནམ་སྤྱིང་
 ཡང་ཅ་ཞལ་གྱི་ན་བའི་ནང་གཉིས་དང་སྤྱིང་བྱུག་གཉིས་ལ་བཀོད་པས་ཆོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་རྫོང་
 སྤངས་བ་ལས། དེ་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྤྱིང་པོ། །དེ་ཡི་ན་བའི་
 དབང་གཉིས་ལ། །བདེ་གཤེགས་བྱུག་ན་རྫོང་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་པོ་
 གཤེན་རྫོང་གཤེན་དང་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ཡང་ཅ་བྱུག་གཉིས་ལ་བཀོད་པས་ཆོག་གོ།

འདི་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡང་ན་སྤྱང་གཞིའམ་སྤྱིང་བསྐྱུབ་གཞི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་
 དངོས་པོ་ལ་དུ་མར་ཡོད་ན་སྤྱིང་ཡང་དུ་མ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མིག་གཉིས་ཡོད་པས་ས་སྤྱིང་གཉིས་
 བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ཆོགས་རྩི་སྤྱིང་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཐུན་པའི་ཀྱན་བཟང་
 གནས་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་རྫོང་སྤངས་ལས། ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་དུ་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་མེད་པ་གཤམས་ཞལ་
 དང་གཤོན་ཞལ་གྱི་མིག་ལས་ས་སྤྱིང་ལྷ་བྱུ་བསྐྱེད་ཀྱང་། བསྐྱུབ་གཞི་བཙུགས་མར་སོང་བས་མ་
 བཙུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དུ་མི་འབྱུང་རོ། །ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དངོས་པོ་

1 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༩༡ ཡོག ༤༠༠ ཟེང་། ༩

2 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༩༡ ཡོག ༤༠༠ ཟེང་། ༡༥

ལ་གྲངས་དེ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། ཡན་ལག་དེ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ལྷ་ཡན་ལག་དེའི་གྲངས་ལས་
མང་བ་ལ་ནི་ཅ་ཕྱག་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དཀྱིལ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ལེན་དགུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ཞིག་ལ། མ་མོ་བཙུ་
གཉིས་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་ལ་འགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

འོ་ན་དེ་མ་བཙོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཚུལ་དུ་རྩི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། ལུ་བྱིལ་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱིང་ཁའི་གསུམ་སྒྲོར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་བཞི་ལས་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་
སོགས་པ་བཞི་དང་། སྤྱིང་ཁའི་ཕྱི་སྒྲོར་ཀྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཅ་བརྒྱད་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་
རྣམས་སུ་སོན་པ་ལས་སྒྲོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། མངོན་བརྗོད་ནས་བཤད་པ་
དེ་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར་ལག་པ་ལས་མ་མོ་བཙུ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱག་བཙུ་
གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་དུ་མི་བྱེད་ཀྱི། དང་པོར་རང་གི་ལག་པ་
གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཕྱག་མཆོན་དང་ངོ་པོ་དབྱེར་
མེད་པའི་ཕྱག་མགོ་བཙུ་གཉིས་ལས་ལྷ་མོ་བཙུ་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །འདིར་ནི་དངོས་སོ་ལ་
ལག་པ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། ལག་པ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཁྲོ་པོ་ཡང་གཉིས་ལས་མེད་པས་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་ལྷག་མ་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁྲོ་པོ་གཉིས་ཅ་ཕྱག་གཉིས་
ཀྱི་ཕྱག་མཐིལ་གྱི་ནང་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞན་
ལའང་རིགས་བསྐྱེ་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་
ཆ་དེ་དག་གང་དུའང་མ་འདུས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་ལྟར་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
གཟུགས་སྤང་རྣམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་ཆར་ནས། གཟུགས་སྤང་དུ་མ་འདུས་པའི་འབྲུང་བཞི་དང་དབང་
པོ་གཟུགས་ཅན་སོགས། ལྷན་མ་སོགས་དང་ས་སྤྱིང་སོགས་སུ་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་
དོན་ལ་སོ་སོར་མ་བྱུང་ཀྱང་སྒྲོས་ལྟོག་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ལ། མིག་དབང་རྟ་
བབས་ཀྱི་འཁོར་ཡོར་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་མིག་དབང་གི་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཡོད་པས་
སྤར་ཡང་མིག་དབང་ས་སྤྱིང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་

དེར་རང་ཉིད་རྟོ་རྗེ་འཆར་དུ་བསྐྱེལ་ན་སང་ཉིན་རང་ཉིད་ནམ་སྤར་དུ་བསྐྱེལ་བ་མི་རུང་བ་སོགས་
 སུའང་འགྱུར་བས། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འདོན་བཤོམས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཁ་ནང་དུ་སྒྲིགས་
 ནས་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ན། འདི་འདྲ་བའི་དངོས་སོ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་། སྒོ་ལ་འདོན་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་
 དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་བྱས་ནས་བསྐྱེལ་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་དཔལ་ལྷན་འདུས་
 པའི་ལུས་དཀྱིལ་འདི་ཡང་། སྤར་གཞི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ཡང་དང་
 བོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྟེན་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ལུས་ལ་འགོད་དགོས་པ་དང་། དང་བོའི་མགོན་
 པོ་ཡང་མངོན་བྱུང་ལྷ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་མངོན་བྱུང་དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱུང་ཚུབ་པ་
 བྱི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་རྒྱུད་དང་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་
 གྱིས་མཐུན་པར་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འདུས་པ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་རྒྱང་
 བ་བསྐྱེལ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། དེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཡོད་པར་
 སྤྱོད་པ་ནི། རང་གཞན་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་བདུད་ཆེག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་མཆོག་འིལ་
 བུ་བ་ལྷ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་རྒྱང་བ་བྱབ་ཆེན་གྱིས་ཟུར་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ལུས་དཀྱིལ་རྒྱང་པ་
 ལ་ཡང་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱི་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ལམ་གྱི་གནད་རྟོགས་པར་ཆང་བ་དང་། དེ་
 ཡང་རྒྱུད་ལས་ལེགས་པར་བསྐྱན་པ་ཡོད་ལ། བོད་ལ་གྲགས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དེ་
 འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་སྤྱར་རྒྱུ་མེད་པའི་སྒོས་བཏགས་འབའ་ཞིག་ལ་མན་ངག་དང་ཟབ་
 ཆོས་སུ་བྱེད་པར་སྤང་བས། ལྷན་པོའི་ཆེག་རྗེས་འབྲངས་པས་རང་ཉིད་སྤྱགས་སུ་གོ་བར་མ་བྱེད་
 ཅིག །ལུས་དཀྱིལ་རྗེ་ལྷར་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་བརྟོག་ཅིན་ཏོ། །

བཞི་བ་སྐྱོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་བཤད་པ་
 ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྐྱོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་སྤྱན་དངས། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཆེགས་བཅད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་
 པའི་ཆེགས་བཅད་རེ་རེས་བཟན་པར་བྱས། ལེའུ་དུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྲགས་གྱིས་ང་རྒྱལ་
 གཟུང་བར་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱན་འདོན་པའི་ཚུལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་

བ་ལས། རྫོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། རྩྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། །གསལ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །ཡི་གེ་ཨྲི་ནི་རྣམ་པར་བསམ། །ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་
 གནས་པར། །ཡི་གེ་ཨྲི་ནི་རབ་ཏུ་བསམ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་ལ།
 སྐྱོན་གསལ་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བསྐྱོམ་པའི་རྗེས་སུ། རྩྱུ་ལས་བྱང་བའི་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོ་རྗེའི་ཆོག་རེ་རེ་ལ་དོན་མི་འབྲ་བ་དུ་
 མ་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་སྤར་ཡང་བཤད་ཅིན་ཏོ། །དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་རྩྱུ་ལས་
 བྱང་བའི་ཉི་མའི་སྤྱིང་དུ་རྩྱུ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལས་སྐྱོས་པའི་ལྷག་མོས་
 སྦྱན་འདྲེན་པ་སོགས་འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོ་གསུམ་ཁྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་བཞེ་ལས། དང་པོ་སྦྱ་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དཔོན་བྱས་
 དེ་ནས་སྤགས་པ་ཡིས། །བྱང་པོ་ལ་སོགས་ཆོ་ག་བཞིན། །སྦྱ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་ཀྱང་
 བས། །སྦྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བཅུམ། །ཞེས་པ་སྐྱོ་གསུམ་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མཆོམས་སྦྱར་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྦྱ་ཁྱིན་བརྒྱབ་ཀྱི་ཁྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་པོ་སྦྱན་བྲང་བ་ནི། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཡང་དག་རྫོགས། །སྦྱི་པོའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །དེར་ནི་ཡི་གེ་ཨྲི་དཀར་པོ། །འོད་ཟེར་
 ལྷ་ནི་རབ་འཕྲོ་བའོ། །དེ་ནས་ལྷ་མོ་དབྱང་བ་ནི། །བདག་པོ་དང་ནི་རབ་སྦྱོར་བའི། །སྦྱན་ནི་དུ་མ་
 བསམས་ནས་ནི། །ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགང་། །དེ་ནས་སྦྱ་ཡི་རྫོ་རྗེ་ནི། །ནམ་མཁའ་
 གང་བར་བཞུགས་བསམ་སྟེ། །དེ་དབུས་བདག་པོ་བསྐྱོམ་པ་ནི། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཆོན་འཆང་
 ཞིང་། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན། །བདག་ཀྱང་དེ་ཡི་མདུན་གནས་ལ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏོ། དེ་ནས་ལྷ་མོ་དབྱང་བ་ནི། །བདག་པོ་དང་ནི་རབ་སྦྱོར་བའི། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཨྲི་དེ་ནས་ཉེ་དེ་
 ལས་སྦྱན་མའི་ཆོགས་སྐྱོས་པས་རྣམ་སྤྱང་གི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྦྱན་བྲངས་པའི་དབུས་ན་
 བཞུགས་པའི་བདག་པོ་རྣམ་སྤྱང་སྦྱན་མ་དང་སྦྱོར་བའི་མདུན་ན་བདག་ཉིད་གནས་པར་བསམས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་ག། 17 ཞོག ༩10 ཟེང་། 70
 2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་ག། 71 ཞོག ༩ ཟེང་། 27
 3 ཞོལ། ཞོག 733 ན 7 གཙང་། ཞོག 704 བ 6 རྣམ་པར་བསམས་
 4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་ག། 71 ཞོག 70 ཟེང་། 7

ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་ལེ་ཅུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྲིས་གསོལ་བ་
འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ནས་སྤྲུགས་པས་ཆོགས་བཅད་འདི། །གཉིས་བརྗོད་
ནས་ནི་གསོལ་བ་གདག། །དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་འཆང་བ། །དོ་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་
པས། །དེར་བདག་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་ནས་སྤྲུ། །དོ་རྩེ་སྐྱས་ནི་མཛད་དུ་གསོལ། །ཕྱོགས་བཅུར་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །དོ་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། །དེར་བདག་བྱིན་གྲིས་
བརྒྱབས་ནས་སྤྲུ། །དོ་རྩེ་སྐྱས་ནི་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་
པོས་ནི་གཙོ་བོ་རྣམ་སྤང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ལ། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་དེའི་འཁོར་གྱི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་བདེ་ཆེན་སྟེར་
བར་བྱེད་པའི་སྤྲུག་མ་ལ་དཔལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་བྱག་རྒྱར་ལྷན་པས་དཔལ་ལྷན་ནོ། །དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་འཆང་བ་སྟེ། དཔལ་
ལྷན་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་འཆང་བ། །ཞེས་རྣམ་སྤང་ལ་བོད་པའོ། །དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་
འཆང་དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་དེར་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཚུལ་རི་
ལྟར་ན། བདག་གི་ལུས་སྐྱེ་དོ་རྩེ་རྣམ་སྤང་གི་དོ་བོར་མཛད་ནས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། སྤར་
ཡང་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་བོས་ནས་ལྷག་
མ་རྣམས་སྤར་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པར་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་
བྱས་ལས། སྤྲུག་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་སྤང་མཛད་བསམ་ནས་སྤྲུ། །དེ་བཅུག་ནས་
ནི་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། གསོལ་
བ་བཏབ་མ་ཐག་དུ་ལྟའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྩེས་སྤྲུ་ཆགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོག་
དུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སྤྲུ་སྟོང་བས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རང་བཞིན་གྲིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་

1 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༠ ཟེང་། ༩

2 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༠ ཟེང་། ༡༣

དཔའི་རང་བཞིན་དུ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་
 ཅད་བཀའ་སྟེ་ཆོས་པར་བསམ་ནས། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་
 བརྟན་པར་བྱཏོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པཏོ། །དེ་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་
 ལས། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྐྱ་གང་ཡིན། །ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡིས་རབ་བཀའ་བས། །སངས་རྒྱུ་སྐྱ་ཡི་
 རོ་བོ་ཡི། །བདག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཤོག།² ཅེས་ལེའུ་བདུན་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་གསུངས་
 ཏེ། འདིའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྟེ་སྟོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡིས་རབ་དུ་རྒྱས་པར་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་གང་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་
 ལུས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་རོ་བོ་ཡིས་ནམ་སྤང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཤོག །ཅེས་པ་
 སྟེ། འགོས་འགྱུར་ལས། ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡིས་རབ་དུ་རྒྱས། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེ་ནས་ར་རྒྱལ་བཟུང་
 བ་ནི། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་ལེའུ་བྱུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྟགས་ཀྱིས་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ར་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། ཨོྩ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཀྱ་ཡ་བཟླ་སྐྱ་ཕྱ་ཕྱ་སྐྱ་ཀོཉ་ཀྱོ། །ཞེས་བྱ་བས་
 སོ།³ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སྟགས་དོན་ནི། ཨོྩ་ཞེས་པ་བཤད་ཐེན་ཏོ། །སྐྱ་ཕྱ་ཕྱ་ཐམས་ཅད། ཏ་
 སྐྱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཀྱ་ཡ་ནི་སྐྱའམ་ལུས། བཟླ་ནི་དོ་རྩེ། སྐྱ་ཕྱ་ཕྱ་རང་བཞིན། སྐྱ་
 ཀོ་བདག་ཉིད། ཨ་ཏྱི་ནི་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དོ་རྩེའི་རང་
 བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་རོ་ཞེས་པཏོ།

གཉིས་པ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྐྱེན་བྱང་བ་ནི། མདོར་
 བྱས་ལས། ལྷ་མི་ཁ་དོག་དམར་ལྗན་པ། །ལྷེ་ཡི་བརྒྱར་གནས་བསམས་ཏེ། །གོས་དཀར་ཞེས་
 བྱ་ནམ་མཁའ་རུ། །སྒོས་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནམས་དགང་། །སྤར་བཞིན་སྟགས་པས་གསུང་
 དོ་རྩེ། །ནམ་མཁའ་གང་བར་བཞུགས་པ་ལ།⁴ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རང་གི་ལྷའི་དབུས་སུ་
 ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོའི་ལྷ་བར་ལྷུང་ཡིག་དམར་པོ་བསམས་པ་ལས་གོས་དཀར་མའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༩ ཤོག ༥༧༩ ཟེང་། ༩
 2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༩ ཤོག ༡༠ ཟེང་། ༡༥
 3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༩ ཤོག ༥༧༩ ཟེང་། ༡༥
 4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་བ། ༡༩ ཤོག ༡༠ ཟེང་། ༡༦

ཆོགས་ནས་མཁའ་གང་བ་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གསུང་ངོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྷན་ཆོགས་ནས་
མཁའ་གང་བ་སྟུན་དངས་པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་བདག་པོ་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་
དང་སྟོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་བསམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།།

གསོལ་བ་རྗེ་ལྷ་ར་གདབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ནས་སྟགས་པས་ཆོགས་བཅད་
འདི། །གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ། །ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་ལྡན་པ། །རྗེ་རྗེ་མི་
བྱེད་གསུམ་བསྟོམས་པས། །དེར་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟུ། །རྗེ་རྗེ་གསུང་གིར་མཛད་
དུ་གསོལ། །ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཅན་པས། །རྗེ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྟོམས་
པས། །དེར་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟུ། །རྗེ་རྗེ་གསུང་གིར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། གོས་དཀར་མོ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ནོ། །ཆོས་ནི་འོད་དཔག་མེད་དོ། །དེ་
ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་གསུང་ལམ་མོ། །ལྷག་མ་རྣམས་སྟུ་
ངོ་རྗེ་དང་གསུང་ངོ་རྗེ་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྟར་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་
ལས། གོས་དཀར་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །རང་གི་གཙོ་བོར་ཡང་དག་ལྡན། །སྟེ་ལ་ཞུགས་པར་རབ་
བསམས་ནས། །གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བརྟུལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
སྟུབ་ཐབས་ལས། དེ་ལྷ་ར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྟར་བཞིན་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྟོར་བས་
འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ལྷན་ཆོགས་གཉིས་ཞུ་བ་ལས། །འོད་ཟེར་དམར་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་
ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ལས་ངག་གི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པར་བསམས་ནས། །ཆོགས་སྟུ་བཅད་པ་འདིས་
བརྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བརྟན་པར་བྱ་
བ་ནི། རྗེ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན། །དེས་པའི་ཆོག་ནི་སྟུན་སྟུམ་ཆོགས། །བདག་གི་ཆོག་གྱང་
དེ་འདྲ་ཞིང་། །ཆོས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཤོག། །ཅེས་པས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྗེ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༡༠ ཟེང་། ༩༠

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༡༡ ཟེང་། ༩

3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༥༩ ཟེང་། ༥

རྗེ་ཆོས་ཞེས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ། དེའི་གསུང་གང་ཡིན་པ་ནི་དེས་པའི་ཆོག་གིས་མཆོན་པ་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཚོལ་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། བདག་
གི་ཆོག་གྲང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་དེ་དང་འབྲེལ་བ། བདག་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་
དང་འབྲེལ་བར་ཞོག། ཅེས་པ་འོ།།

དེ་ནས་ར་རྒྱལ་བ་བྱུང་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། སྐུགས་འདིས་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ར་རྒྱལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སྐུགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོ་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏུ་སྤྲ་ག་བཟླ་
སྤྲ་སྤྲ་མ་ཞུས་ཀོ་ཉྱཱྱ། ཞེས་བྱའོ།¹ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐུགས་དོན་ནི་སྤྲ་ག་ཅེས་པ་གསུང་ངམ་
ངག་ཡིན་ལ་སྐྱག་མ་ཐམས་ཅད་སྤར་བཞིན་ནོ། །འདིར་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་ལྷུ་ཡིག་བསྐྱོམ་པ་གང་དུ་
འགོད་པའི་གནས། མདོར་བྱས་ལས། ལྷུ་ཡིས་བསྐྱར་གནས་བསམས་ཏེ།² ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ལྷུ་ཁ་དོག་དམར་པོ་མགིན་པའི་བསྐྱེད་སྟེང་དུ་བཀོད་ནས།³
ཞེས་གསུངས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པར་འཆད་པ་ནི་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་དག་གྲང་ཞིབ་པར་མ་བཞུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲང་
མདོ་བསྟེ་ལས། མགོ་པོ་དང་ཕྱོག་མ་དང་སྟོང་ཁའི་ཕྱོགས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་རྣམ་པར་བཀོད་ལ།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཀུག་ལ།⁴ ཞེས་སྐོག་
མར་འགོད་པར་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་གང་བྱས་གྲང་འབྲེལ་བའི་དོན་ནོ།།

གསུམ་པ་བྱུགས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ། གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྐྱུན་བྱང་བ་ནི།
མདོར་བྱས་ལས། སྐུགས་པས་སྟོང་ཁར་ཉི་མ་ཡི། །གཟུགས་བརྟན་འབར་བ་བསམ་བྱ་སྟེ། །དེར་
ནི་མཐིང་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡི། །འོད་ཟེར་ལྷ་ལྟན་རྩྱུ་དགོད་དོ། །དེ་ནས་སྤྲ་མོ་སྤྲ་མ་གྱི། །ཆོགས་དང་
བཅས་པ་དབྱུང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་སྐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བསྐྱོམ། །དེ་ལ་སྤྲོན་བཞིན་གསོལ་བ་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༡༩ ཟེང་། ༩
2 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༠ ཟེང་། ༡༩
3 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟེང་། ༡༩
4 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༣ ཟེང་། ༡༩

གདག།¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། རང་གི་སྤྱིང་ཁར་སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་
 དུ་སྤྱི་ནག་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བ་ལས་ལྷ་མ་གྱི་འཛོགས་སྒྲོམ་པས་སྤྲུགས་དོན་རྩི་མི་བསྐྱོད་
 པའི་ལྷ་འཛོགས་ནས་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་དངས་པའི་དབྱས་ན་བཞུགས་པའི་བདག་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་
 ལྷ་མ་གྱི་དང་སྐྱོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་བསམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །དེ་
 ཡང་། རྩོམ་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པར། །ཞེས་པའི་དོན་འབགས་པས་མདོར་བྱས་སུ་ཉི་
 མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་མཛད་ཅིང་། རྩོམ་མེས་དཔའི་སྐུ་ཐབས་ལས། དེ་ནས་ཡང་རང་གི་སྤྱིང་
 ཁར་རྩོམ་ཆེན་ལྷ་བར་སྤྱི་ནག་པོ་བསམས་ནས། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། སྤྱོན་གསལ་ལས། རྩོམ་ཆེན་དགྲིལ་
 འཁོར་ནི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉེ། དེའི་དབྱས་སུ་ཡི་གེ་སྤྱི་གནས་པར་བསྐྱོམ་བར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་སྤྱི་
 ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ།² །ཞེས་གསུངས་
 པས་སྐྱབ་བ་བྲགས་པ་ཡང་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་མི་བཞེད་པ་མིན་ལ། རྩོམ་ཆེན་དེ་ཉི་མ་གང་བྱས་ཀྱང་
 རུང་བར་བཞེད་པའོ། །འདིར་སྤྱོན་གསལ་ལས། ཉི་མ་སྤྱི་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་འདིས་གོང་མ་
 གཉིས་ལའང་བསྐྱར་དང་སྐྱབ་བ་ཨ་དང་ཨོ་ལས་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་པར་གྲུབ་པོ།

དེ་ནས་གསོལ་བ་རྩི་ལྟར་གདབ་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྩོམ་ཆེན་སྤྲུགས་འཆང་བ། །རྩོམ་ཆེན་མི་བྱེད་
 གསུམ་བསྐྱོམས་པས། །དེར་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སུ། །རྩོམ་ཆེན་སྤྲུགས་གྱིས་མཛད་
 དུ་གསོལ། །སྤྲུགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཅན་ལས། །རྩོམ་ཆེན་མི་བྱེད་གསུམ་བསྐྱོམས་
 པས། །དེར་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སུ། །རྩོམ་ཆེན་སྤྲུགས་གྱིས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་
 གསུངས་ཉེ། ལྷ་མ་གྱི་རང་གི་སྤྲུག་རྒྱར་ལྷན་པས་དཔལ་ལྷན་ནོ། །མཚན་མའི་སྒྲོམ་པས་མི་བྱེད་
 པའི་མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲུགས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་
 ན་རྩོམ་ཆེན་སྤྲུགས་འཆང་བའོ། །ལྷག་མ་ཅན་སྤྱོད་རྩོམ་ཆེན་ཞེས་པའི་གནས་སུ་སྤྲུགས་དོན་ཞེས་པས་
 བརྩི་བ་མ་གཏོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཅུ་བ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་

1 བསྐྱོན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་ག། ༡༩ ཞོག ༡༡ ཟླ་དང་། ༩

2 བསྐྱོན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་ག། ༡༩ ཞོག ༣༣ ཟླ་དང་། ༩

3 བསྐྱོན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་ག། ༡༥ ཞོག ༡༠༡༣ ཟླ་དང་། ༩

བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ལྷ་མ་གྱི་སོགས་མ་ལུས་པ། ་རྩོམ་ཐུགས་དང་ཡང་དག་
ལྷན། ་སྤྱིང་ཁར་ཡང་ནི་བཅུག་ནས་སྤྱ། ་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཅུམ།¹ ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། ་རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས། ་གསོལ་བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་སྤར་བསྟན་པ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་
དུ་གཉིས་སྤྱ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱེད་པས་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་
ཐུགས་ཁར་ཁྱུགས་པས་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཐོབ་པར་བསམས་ནས་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ་འདིས་
བཟན་པར་བྱའོ།² ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷན་བསྐྱོམ་པའོ།

དེ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཟན་པར་བྱ་བ་ནི། ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་གང་
ཡིན། ་གསང་བའི་དབང་པོ་སྟོན་ལ། ་བདག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲས་ལྷན་ཏེ། ་རྩོམ་འཛིན་དང་
མཚུངས་པར་ཞོག་ཀྱི་ཅེས་པས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ་དེའི་དོན་ནི་གསང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་
མཛད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ལྷན་པས་ན་གསང་བའི་བདག་པོའོ། ་སྟོན་ལྷན་
པ། ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ་སྟོན་རེག་བྱ་དོན་མེད། ་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྟོན་ལྷན་པའོ།³ ་ཞེས་སྟོན་
གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། ་ཐུགས་རྩོམ་པའི་ལུས་ལ་སྤྱ་མ་གྱི་དང་རེག་བྱ་དོན་མེད་གཉིས་ཀ་འོང་བས་
འདིར་རེག་བྱ་དོན་མེད་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ་སྟོན་ལྷན་པ་དང་ཞེས་རབ་དང་ལྷན་པ་དོན་གཅིག་
ཅིང་། ་ཐུག་རྒྱ་ལ་ཞེས་རབ་མ་ཞེས་ཟེར་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའོ། ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ལྷན་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟང་ཞིང་བྱི་མ་དང་བྱལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ། ་དེ་འདྲ་བའི་མི་
བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་གང་ཡིན་པ་ལྷན། ་བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲས་པར་ལྷན་ཏེ། ་ཅེས་པའོ།

དེ་ནས་ར་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། ་རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས། ་དེ་ནས་ཐུགས་འདིས་
གཉིས་སྤྱ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ར་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། ་ཨོ་སམ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཅིན་བཟླ་སྤྱ་མ་ལྷན་ཀོཉྱ། ་ཞེས་
བྱའོ།⁴ ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ་དེའི་ཐུགས་དོན་ནི། ་ཅིན་ཞེས་པ་སེམས་སམ་ཐུགས་ཡིན་ལ་ལྷན་པ་

- 1 ་བསྟན་འགྲུར། ་དཔེ་བསྟར་མ། ་དེག་ ༡༩ ་ཞོག་ ༡༡ ་ཐོང་། ༡༨
- 2 ་བསྟན་འགྲུར། ་དཔེ་བསྟར་མ། ་དེག་ ༡༩ ་ཞོག་ ༤༧ ་ཐོང་། ༣༠
- 3 ་བསྟན་འགྲུར། ་དཔེ་བསྟར་མ། ་དེག་ ༤༡ ་ཞོག་ ༤༤༠ ་ཐོང་། ༩
- 4 ་བསྟན་འགྲུར། ་དཔེ་བསྟར་མ། ་དེག་ ༡༤ ་ཞོག་ ༤༤༧ ་ཐོང་། ༤
- 5 ་བསྟན་འགྲུར། ་དཔེ་བསྟར་མ། ་དེག་ ༡༩ ་ཞོག་ ༤༧༩ ་ཐོང་། ༡༤

ཐམས་ཅད་སྤར་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ནོ། །བཞེན་པ་དོན་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་རྩེ་འཆང་དུ་རྒྱལ་བུ་
བཞི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་དབྱེར་བ་ཡིས། །སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
ནི། །སློང་དང་ལྷན་པས་གསང་སྤགས་འདིས། །སྤྲར་ཡང་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ། །ཨོ་སྐྱ་ཏ་
སྤྲ་ག་ཏ་ཀླ་ཡ་བླ་ག་ཅི་ཏྲ་བརྩ་སྤྲ་ལྷ་ལྷ་མོ་ཉྱཱྱ་¹ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ།
ཞེས་པ་ནི་དོན་རྩེ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དོན་རྩེ་འཆང་དུ་རྒྱལ་བུ་ཞེས་
བའོ། །རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དོན་རྩེ་འཆང་ཉིད་དུ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆོག་ལྷག་མ་དང་
སྤགས་དོན་ནི་གོ་བར་བདདོ། །

སྤྲ་གསུང་སྤགས་ཕུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དོན་རྩེ་འཆང་དུ་རྒྱལ་བུ་བའདི་ཙ་རྒྱུད་
ཀྱི་གང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། མདོ་བསྐྱེད་འདི་རྒྱུད་དང་སྤྲར་བ་མ་གསུངས་ལ། དོན་རྩེ་སེམས་དཔའི་
སྤྲ་བ་ཐམས་ལས། ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པར། བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་སེམས་ལྟ་
བུ་དང་། སེམས་ཆོག་ཏུ་བརྩོད་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་ཅིག་ཤེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པར་བཤད་
དེ། འདི་ལ་དྲང་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ལྟ་
བུ་ཞེས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཞེས་པར་བསྐྱེད་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
སེམས་ལུས་ཏེ་སྤྲ་དོན་རྩེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ཅིག །རང་གི་ལུས་སེམས་སྟེ་སྤགས་དོན་རྩེ་རྣམ་པར་
བསྐྱེད་ཅིག །རང་གི་སེམས་ཆོག་ཏུ་བརྩོད་པ་སྟེ་གསུང་དོན་རྩེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་ལུས་སྤྲ་དོན་རྩེ་དང་དག་གསུང་དོན་རྩེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་གས་རྒྱུང་
ཞིང་། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ལུས་དང་དག་ཀྱང་གཞི་དུས་བཞེན་བཅས་པོ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་བསྒྲིག་པའི་
བྱིར་དུ་སེམས་སྤྲ་དོན་རྩེ་དང་སེམས་གསུང་དོན་རྩེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ལ། སེམས་སྤགས་
དོན་རྩེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་གས་རྒྱུང་ཞིང་། ལུས་སྤགས་དོན་རྩེ་རྣམ་པར་
བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་གས་ཆེ་བས་ལུས་སེམས་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་གསུམ་པོ་རེ་རེའི་མཐར་བསྐྱེད་ཅིག །ཅེས་པའི་ཆོག་སྤྲར་ནས་བཤད་པས་སྤྲ་གསུང་སྤགས་པོ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༡ ཟེང་། ༩༡

2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༩༡ ཞོག ༩༩ ཟེང་། ༡༣

སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བསྟན་ལ། སེམས་ལུས་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་རེ་རེ་མཐར་མ་
སྒྲུབ་བར། གསུམ་ཀའི་མཐུག་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཆོག་བྱམ་མོང་དུ་ལན་ཅིག་སྒྲུབ་ནས་བཤད་
པས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱམ་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པ་སྟོན་པར་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་སེམས་དབའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་བདག་
ཉིད་བྱིན་བརྒྱབས་ནས། །ཆོ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པའི། །མཚན་མ་དུག་དང་ཡང་དག་
ལྟ། །དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་མ་དུག་ནི་ཕྱག་མཚན་
དུག་གོ། རང་དོ་རྩེ་འཆང་སྟོན་པོ་ཕྱག་དུག་པར་བསྟོམ་པ་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་ཞེས་པ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དམ་ཆོག་
གི་སྤྱད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ཡི་གེ་བསྟན་པའི་རེས་ཆོག་གིས་བཤད་པས། ས་མ་ཏི་ཡང་དག་པར་
འགྲོ་བ་དང་། མི་ལ་ཏི་འདུ་བའོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་བསལ་ནས་ལྟའི་བདག་
ཉིད་དུ་བྱས་པ་འདིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འགྲོ་ཞིང་འདུ་བས་ན་དམ་ཆོག་
ཅེས་བྱ་སྟེ། མན་སྟེ་ལས། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ཡང་དག་པར་འགྲོའོ་འདུའོ་ཞེས་པ་དམ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །སེམས་དབའི་སྤྱོད་ལང་མན་སྟེ་ལས། སེམས་དབའ་ཡང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་སྐྱལ་སྐྱོད་རྩེ་སེམས་དབའ་ལ་དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་ཞེས་པའི་བྱེ་
བྱག་གི་སྤྱ་བཤད་ནི། རྩེ་སེམས་དབའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་དམ་
ཆོག་འབྱུང་བ་དོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབའ་བསྟོམ་པ་ལ། མདོར་བྱས་

- 1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༡༩ ཟེང་། ༣
- 2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༤ ཞོག ༢༩ ཟེང་། ༡༩
- 3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༤ ཞོག ༢༩ ཟེང་། ༢༡
- 4 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༤༥ ཟེང་། ༡༩

ལས། སྤྱིང་ཁའི་དབུས་ན་གནས་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཉིང་འཛིན་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི། །ཡི་གེ་རྩྱ་མི་དེ་རུ་དགོད། །ཅེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའ་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དམར་པོར་བསྐྱོམ་པ་མི་འཐད་དེ།
 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་
 རོ་མཆར་ཉེ། །ཁོ་བོ་ཅག་རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་ལས་བཅུམས་ཉེ་རེ་ཞིག་མི་སྤྱིང་གིས། ཐོག་མར་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་ཙ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ནས་རང་རྗེ་བཞིན་དུ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 དེས་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཆོག་འབྱུང་གཅིག་བཙལ་བར་གྱིས་ཤིག།

རང་འདྲ་ཞེས་པ་ཁ་དོག་མཚུངས་པ་ལ་བསམས་ཉེ་སྤྱོད་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་གྱིས། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་དགོས་ན་སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ལུས་ལའང་ལྟ་སོ་གཉིས་
 ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་ཁ་ཅིག་དུ་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་། རྣམ་སྤྱང་གི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་རྣམ་སྤྱང་
 གི་རིགས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་ཉེ། སྤྱོད་གསལ་ལས། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
 དཔའ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྤྱགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཅི་རིགས་
 པར་བསྐྱོམ་པ་ན་སྤྱགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་
 བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་པས་སྤྱོད་པོར་བྱེད་དགོས་ན་གསང་འདུས་འཇམ་དོར་གྱི་སྤྱོད་མདོག་སྤྱོད་
 པོར་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་དང་སྤྱོད་མདོག་
 ཕྱག་མཆན་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་བཤད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་པས་ནི། འདིགས་བྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 འཇམ་དཔལ་སེར་པོ་རལ་གྱི་སྤྱེགས་བཅ་འཛིན་པ་དང་། གཤེད་དམར་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 དབྱུག་པ་དཀར་པོ་མི་མགོ་ཚྲོན་པ་སེར་པོས་མཆན་པའི་རྣམ་པ་ཙན་དང་། བདེ་མཆོག་ཁ་ཅིག་ལ་
 དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་མདོག་སྤྱོད་པོ་ཞལ་གཞི་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་

1 བསྐྱོད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩ ཟླ་ ༥

2 བསྐྱོད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༥༧ ཟླ་ ༩

དབལ་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་མ་ངེས་བཞིན་དུ་བྱུང་བྱུང་
དུ་སྦྲ་བ་བསལ་བར་བྱས་སོ།།

དེ་བས་ན་དབལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་པས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། དེའི་སྦྱང་
ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབལ་ཕྱག་གཉིས་པ། མདོག་དམར་པོ་ཁ་སྦྱར་གྱི་སྦྱར་བས་ལུས་ཐམས་
ཅད་ཆེན་པར་བྱེད་པར་བསམས་ནས།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱ་མདོག་དམར་པོར་རིགས་ལ།
དེ་ཡང་རྩ་བུ་གི་རྟེ་དང་ཨ་བློས་མཛད་པའི་མདོར་བྱས་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་པ་དོ་རྗེ་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་པས་རང་སྤང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འབྱུང་བ་བད་ཆའི་གདན་
ལ་གནས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་བསྐྱེད་ལས། དམ་ཆེག་སེམས་
དཔའི་སྦྱང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ས་བོན་ལས་དགྲུག་པ་དང་།² ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་
བསམས་ནས། རང་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའི་ཕྱགས་ཁར་རྩྱ་བསྐྱོམ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་རང་འབྲའི་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དབལ་བཀྲུག་ནས་རང་གི་སྦྱང་ཁར་བཞག་པར་འདོད་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་ལོག་
པར་འཆད་པ་སྟེ། ལུང་དེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཕྱགས་ཁའི་ས་བོན་ལས་དགྲུག་པར་བཤད་པ་
ལ་སྤོང་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའི་ཕྱགས་ཁའི་ས་བོན་ལས་དགྲུག་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་
དེར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ས་བོན་ལས་དགྲུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བྲིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དབལ་ས་བོན་ལས་དགྲུག་ཅེས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་མདོ་བསྐྱེད་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཕྱགས་ཁའི་ས་བོན་ཉིང་
རེ་འཛིན་སེམས་དབལ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་དགྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱ་བས་ནི། ལེའུ་བཅུ་བར། ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་དབལ་
སུམ་བཅེགས་སུ་བྱས་ནས་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་ལའང་མ་བརྟགས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་
ན་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབལ་སུ་ཞིག་གིས་བཀྲུག་ནས་
བཞག་པ་སོམས་ཤིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་

1 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥༥༠ ཟེང་། ༡༥

2 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༤ ཟེང་། ༤

སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྙིང་ཁའི་དབུས་སུ་ཕྱ་མོ་ཡི། །དཀྱིལ་
འཁོར་རྣམས་ནི་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་ན་ཕྱ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་དཔའི་སྒྲ་དོན་ལྡར་བ་འདད་པ་ལྟར་གྱིས་ཆོག་གོ། །དོན་འདི་ཡང་རྩ་
རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྩ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །བདག་ཉིད་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་
དོར་མེད། །དམ་ཆོག་ཐུགས་ཁར་ཡེ་ཤེས་དང་། །དོར་མེད་མཆོག་ཅིད་པན་ལའོ། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་ཆོས་བྱེད་པའི། །དམ་ཆོག་འདི་ནི་དམ་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྟེ་དང་དོར་མེ་
སེམས་དཔའི་སྒྲ་བ་ཐབས་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ཐུགས་ཁར་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྟོམ་
ཞེ་ན། དོར་མེ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་བ་ཐབས་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁར་ཉི་མ་ལ་ཡི་གེ་
རྩ་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་
བ་འཛམས་པའི་དོན་ཏུ་སྒྲ་བའི་བྱང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བསྟོམ་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གནས་འདིར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
དམིགས་ཏེ་བསྟོམས་པ་ལས་ཉིང་དེ་འདྲིན་མཆོག་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་སྒྲུབ་པ་
པོ་ངེས་པར་ལོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་
བརྩ་བ་ལས། ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོག་ཀྱིས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་དབུས་སུ་རྩ་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་ཁྲ་བར་རྩ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སོ་སོའི་ཡི་གེ་
སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །ཆོག་ནི་ཡི་གེ་རྩ་མོ། །དོར་མེ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྟ་པ། །རྟག་ཏུ་སྒྲོར་བས་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༠༣ ཟླང་། ༡༦

2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༣༣༧ ཟླང་། ༩

3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༤༤༡ ཟླང་། ༡

4 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༩༧༩ ཟླང་། ༡༡

5 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༠༣ ཟླང་། ༡༤

བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་བས་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་པོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ་
ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྟོམ་པ་འདི་ཉིད། མདོ་བསྟེ་དང་རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་
ཐབས་ལས། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་
པར། །མི་བསྐྱེད་རྩོམ་སེམས་དཔའོ། །སྦྱང་ཁར་ཡི་གེ་རྩྱུ་བསམས་ནས། །སེམས་ནི་ཐེག་ལེར་
གྱུར་བར་བཞག་ཅེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། གཞུང་དེ་ནི་ལེའུ་དེར། རྩོགས་རིམ་པས་
ལུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་རིམ་འཛིན་དང་རྩོམ་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་
གསུངས་པ་ལས། རིམ་འཛིན་ལ། སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིམ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐུགས་
ཀྱི་རིམ་འཛིན་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་རང་
གི་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པར་བསྟོམ་པ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་།
དེའི་སྦྱང་ཁར་རྩྱུ་བསྟོམ་པ་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། རྩྱུ་ཡིག་གི་མགོར་རང་གི་སེམས་ཐེག་
ལེར་གྱུར་པ་བཞག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བྱ་དགོས་ཤིང་། སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བཤད་ཀྱང་། ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ཆོག་གང་གིས་རྩོགས་རིམ་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་ཀྱི་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
བར་དོན་ཀྱི་བཤད་པ་ཡང་ངེས་པར་འཛོལ་བས། གཞུང་འདི་ལ་ཡང་བར་དོན་དུ་བཤད་ན་བསྐྱེད་
རིམ་པས་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྟོམ་པ་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་
དུ་རུང་བར་དགོངས་ནས་སྦྱབ་ཐབས་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་བྱས་ནས། སྦྱི་པོར་
རིགས་བདག་བསྟོམ་པ་མདོར་བྱས་ལས་མ་གསུངས་ལ། མདོ་བསྟེ་དང་རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་
ཐབས་ལས་དབུ་རྒྱལ་ལ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསམ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལེའུ་བཅུ་
གཉིས་པའི་རྩོམ་སེམས་མཆོག་ཅོད་པར་འོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། དབུ་རྒྱལ་
ཉི་སྦྱི་གཙུག་གི་གནས་སུ་རྩོམ་སེམས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩོམ་སེམས་ཀྱི་ཆོག་གསལ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༩ ཟླ་ ༡༩

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༩ ཟླ་ ༤

དང་འབྲེལ་བའི་བདུན་ཅི་འཛིན་པས། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་བྲགས་པ་ཆོམ་ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།¹
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དཀར་པོ་བྲག་གཉིས་པར་བྲགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱིས་
བཤད་ཅིང་། རྟོ་རྗེ་བྱིལ་བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ་བྱེད་དགོས་སོ།།

བཞི་པ་དེ་འབྲེལ་སྐྱ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་བྱ་བ་ལ། རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་དང་། རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ལྷག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་བསྐྱས་པས་ཆོས་སྐྱ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པས་ལོངས་སྐྱ་དང་། དེ་ཉིད་མི་
བསྐྱེད་པར་བསྐྱར་བས་སྐྱ་ལ་སྐྱ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པའི་སྟོན་ནས། རང་དོན་སྐྱ་གསུམ་
བརྟེན་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོམས་ནས། འབས་བྱའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་དོན་སྐྱ་གསུམ་
ཐོབ་པ་དེས་གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ནམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
མོས་པ་ནམས་ལ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོན་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ནམས་
ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ་བསྟན་ནས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ལས། འདིར་ཐ་མ་དང་ནམ་
པ་མཐུན་པ་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་
བྱུང་ལ་སྟོན་པས་བྲག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྐྱ་ལ་ནས་འགོ་
བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་
དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་བྲག་རྒྱ་འདུ་བྱས་པ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་སྐྱ་ལ་ཏེ་སྐྱ་སྟོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནམས་མཛད་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་མདོ་བསྟེ་ལས། རི་ལྟར་བཙོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་
ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་
ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་
གནས་པས་དང་པོ་སྟོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༧ ཟླ་ ༡༩

བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྟོང་པའི་
དབལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་བ་འདིས།¹
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལེའུ་དང་པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྟོན་བྱང་ལ་སྟོན་པས་རིག་མ་
དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱལ་ནས། འདུས་པའི་རྒྱུད་གསུང་བར་བཞེད་ནས། རྣམ་
སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་དང་རྣམ་
བ་མཐུན་པར་རྗེས་འཇུག་གིས་ཀྱང་བསྟོམ་པ་སྟོན་ལ། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས།
སྟོན་བྱང་ལ་སྟོན་པས་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱལ་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་པ་དང་རྣམ་
བ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་སྟོན་ནོ།

རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞིས་བདག་ཉིད་སེམས་
དབལ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིང་རེ་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་མཆོག་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟན་པའི་སྐབས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཤུག་ཐུབ་པས་ཐམས་ཅད་མཛད་དེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་མཆོག་ནས་བབས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
མཛད་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྐྱལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
ལ་བཀོད་དོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་
གསལ་བར་མཛད་ནས། ཟབ་མོ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་
ཚུབ་འདི་བསྟན་པའི་དོན་དུ། འདིས་འདོད་པ་ཀྱན་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འདིས་གནས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིམ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།² ཞེས་གསུངས་ནས་བྱག་རྒྱ་འདུ་བ་རྣམས་བསྟན་ནོ།

དེས་ན་དཀོས་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བ་ལ། རིག་མ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།
སེམས་དབལ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས། །ཆོ་གའི་སྦྱར་བ་འདི་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༧ ཟླ་དུ། ༡༠

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༤༤༡ ཟླ་དུ། ༡

ཡིས་ནི། །ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་བཅས་པར་བྱ། །གཟུགས་བཟང་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ཡི། །མེ་ཤ་ཅན་
 བྱི་བདག་ཉིད་ཆེད། །བྱ་མོ་ལྷན་པ་མཐེང་ཁའི་མདོག་ །མིག་ཡངས་དམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། །མཉམ་
 པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས། །སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས།¹ །ཞེས་དངོས་ཀྱི་རིག་མའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ལ། མདོ་བསྟེ་ལས། ལེའུ་བཙུ་ལྷ་པ་ལས་གསུངས་པའི་གདོལ་པའི་
 བྱ་མོ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའོ།² །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་ལྷ་པ་ལས།
 མེ་ཤ་ཅན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། །བྱ་མོ་ལོ་གངས་བཅུ་གཉིས་པ། །དབེན་པའི་གནས་སུ་བྱུང་པར་
 དུ། །སྐྱབ་པ་པོས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ། །ཅེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བཟང་ལ་བཞིན་ཡང་མཛེས། །རྒྱན་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ། །པར་པར་བཞག་ནས་རྣམ་པར་བསྟོམ།³ །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་གཟུང་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོ་མི་བསྟོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་པ་
 ཡིན་ན། མེ་ཤ་ཅན་ཏེ་གདོལ་པའོས་རིགས་ངན་ཀྱི་བྱ་མོ་སྤྲོ་སངས་དང་། རྣམ་སྤྲང་གི་རིགས་
 ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཙུ་བཙུ་མཁན་ཀྱི་བྱ་མོ་མདོག་དཀར་པ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་
 ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཐེང་བརྒྱད་མཁན་ཀྱི་བྱ་མོ་དང་། རོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་
 པ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གར་མཁན་ཀྱི་བྱ་མོ་དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཙུ་བཙུ་
 མཁན་ཀྱི་བྱ་མོ་དགོས་པར་བཞད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཐེང་པ་ལས་གསལ་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལས་ཅི་རིགས་
 པར་གསུངས་ལ། འདིར་མི་བསྟོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབ་ཐབས་ལས། མེ་
 ཤ་ཅན་ཀྱི་བྱ་མོ་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གྲང་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེ་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པས་སྟོན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དོན་ནི་སྟོན་གསལ་ལས། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེ་ལོ།⁴ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོགས་ཁོངས་ནས་བཙོན་འགྲུས་དང་བྲན་
 པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཟུང་ངོ། །ལོ་གངས་བཅུ་གཉིས་མ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་ ༡༩ ཞོག་ ༡༩ ཟེང་། ༥

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་ ༡༩ ཞོག་ ༣༧ ཟེང་། ༡༦

3 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་ ༡༡ ཞོག་ ༣༥༩ ཟེང་། ༡

4 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་ ༡༥ ཞོག་ ༡༡༥ ཟེང་། ༩༠

ནི་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་ཏེ། སྐབས་གཞན་དུ་བཅུ་དྲུག་མ་ལ་སོགས་པའང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་སྒྲོམ་པའམ་མཆོན་པའི་ཆེད་དོ། །དབེན་པའི་གནས་སུ། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་
དོན་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྐྱེ་བོ་འདུས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བྲལ་བའི་དབེན་པའི་གནས་དག་ཏུ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །སྐྱབ་པ་པོས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་དང་སྒྲགས་ལེགས་པར་སྒོམ་ཏུ་གཞུག་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རྒྱུད་ནི། ལེབ་བཅུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། དབལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་
འདོད་ཆགས་ལ་སྒྱུད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། འཛིབ་པ་དང་། ཐལ་
མོ་བརྒྱབ་པ་དང་། སོ་དང་སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། ཉེད་པ་དང་། བྱུང་ལྗིད་དང་། རབ་ཏུ་བརྒྱབ་པ་
དང་གྲོང་གི་བྱ་བས་སྤྲིག་གི་སྤོང་བ་དང་། གདུ་བྱ་དང་། འཁོར་གདུབ་དང་། ཀར་གདུབ་ཀྱི་སྐྱ་
དང་། ཡུལ་དང་དབང་པོ་སྟེ། རྫོ་རྫོ་དང་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྒྱུར་ཞིང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲོམས་
པར་ཞུགས་པས།² ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྫོ་རྫོ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་
དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། སོ་འདེབས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྒྱུད་པ་
དང་། སེད་ཀྱི་སྐྱ་སྒྲོགས་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྟེང་ན་འདུག་པ་དང་། བརྒྱད་ནི་
ནམ་པར་རྟོག་པའི་བྱུང་པར་ཀྱིས་བརྒྱད་བརྒྱད་དྲུག་ཅུ་ཙ་བཞིར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ།³ ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་འདོད་པའི་སྐྱ་ཙལ་དྲུག་ཅུ་ཙ་བཞི་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དགའ་བའི་བསྟན་
བཅོས་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱུངས་པའོ། །

སྒྲགས་ལ་བསྐྱབས་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་ཞིང་། དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་ལེགས་པར་གནས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། ལྷ་བསྒྲོམ་
པ་དང་བརྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ནལ་འགྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པའོ། །རབ་ཏུ་བཟང་བ་ནི་སྐྱེས་
པ་གཞན་ལ་མ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། སྐྱབ་པ་པོ་
ལ་ཤིན་ཏུ་མོས། །ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །བཞིན་ཡང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཉེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༡༡༥༥ ཟླང་། ༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༡༢༤༦ ཟླང་། ༡༩

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༠ ཞོག ༤༤༩ ཟླང་། ༣༠

བར་བལྟ་བཤོ།¹ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་མ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གོ། །རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་
 དགའ་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 དགའ་བ་སྦྱོང་བའི་འཁྲིག་ཐབས་རེ་བཞི་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྤར་
 རྒྱུད་ལ་བསྐྱབས་ཞེས་པས་སྤྱང་བ་བྱས་པ་སྟོན་ལ། འདིས་ཐམས་ཅད་མཁས་པར་ཤེས་པ་སྟོན་
 ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱད་ཡོད་པས་སྒྲོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོར་བྱས་ལས། མཉམ་པར་བཞག་
 ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས།² ཞེས་གསུངས་པའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྤྲགས་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་།
 ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་
 ཕྱག་རྒྱ་བྱ་བར་གསུངས་ཀྱི། གང་ཡང་རུང་བ་བྱ་བར་མ་གསུངས་ལ། དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
 བཞེན་པ་ལ་ནི་སྦྱབ་པ་པོ་ཡང་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཏུ་མ་ཞིག་ཆང་དགོས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལས་
 ཁམས་ཁྱེད་པོ་རྗེ་ཞོར་བུའི་ཅེར་བབས་པ་ན། འབྲུལ་འཁོར་དང་རྒྱུད་སྦྱར་སོགས་གཞན་གང་
 ལའང་སྟོས་མི་དགོས་པར་པཌ་ཡིག་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་ཁྱེད་པོ་པཌ་ཡིག་བསྐྱོམས་པས་འགོག་བྱས་པ་
 ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་ཐོག་མར་བསྐྱོམ་པ་ནས་ལྟ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་
 དང་གསལ་སྤྱང་བསྐྱབ་པ་ལྟར་པཌ་ཡིག་ལའང་དམིགས་སྤྲུག་ནས་སྤྱང་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་གི་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་ཁྱེད་པོ་བབས་ནས། ཞོར་བུའི་ཕྱིར་འཕོ་བ་པཌ་ཡིག་བསྐྱོམས་པས་བཀག་
 སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་ལེགས་པར་མཆོན་བྱུང་བ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ། ཡང་ཡང་
 གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་འཕེལ་བ་ཅུ་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཞུས་
 པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རེས་ཏུ་འཆར་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 བྱེད་ཞུགས་པར་འགོ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྟོང་པོ་དམ་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་

1 བསྐྱན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་ག། ༡༥ ཞོག ༡༩ ཟེང་། ༡༡

2 བསྐྱན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་ག། ༡༥ ཞོག ༡༩ ཟེང་། ༡༠

གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།¹ སྒྲིང་པོ་གང་ཡིན་པའི་བད་ཅམ་ཡང་ན་བའི་ལམ་དུ་མ་
 གྱུར་པར། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཅམ་གྱི་ཆོག་འདོན་པ་བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་
 རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡངས་འཛིན་པ་གཙོ་བོར་མ་འཛིན་ཞིག །འདི་ལྟར་གོམས་པ་
 མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞིས། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་
 རྫོགས་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་འབད་མེད་དུ་བྱངས་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་
 སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདིའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡང་
 རྒྱ་ཅལ་རེ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དགོས་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲིག་ཐབས་ཀྱི་
 རྒྱ་ཅལ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འཛེན་པའི་བྱང་པར་མི་འབྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་རི་ཅམ་
 བྱང་ཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་ཞུགས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བདེ་སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་དོན་ནི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ལ་སྟེད་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དོགས་ནས། བདེ་བའི་རོ་
 བོ་ལ་ཆེར་བལྟས་པས་འདི་ཡིན་མེད་དུ་ཡལ་སོང་བ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། བདེ་བ་ཉིད་སྒྲིང་ཉིད་ངེས་པའི་
 འཛིན་སྐྱངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་བདེ་སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པ་
 གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་ཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་འཛིན་མགོ་གནོན་པའི་བྱས་པ་ཕུལ་དུ་བྱང་བར་
 འགྱུར་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་སྒྲོ་འདི་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མི་བརྟེན་པས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་སྐྱར་
 བ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་འཛེན་སྐྱབ་པ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་རིག་མ་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་
 འབྲ་བའི་གསལ་སྒྲིང་ཡིད་རྩེར་འཆར་བ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གསལ་སྒྲིང་ཤིན་
 ཏུ་བརྟན་པ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ལེགས་པར་སྐྱར་དགོས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་པས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་
 བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ལ་གོ་བ་
 ལེགས་པར་མ་རྟེན་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་སྒྲིང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་དང་རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ད་ལྟ་སྟེན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༣ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༡༡༩ བ ༣ འབད་པར་བྱའོ།

མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། བསྐྱེད་རིམ་པས་པཌ་ཡིག་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་
 དགག་པར་རུས་པའི་གོ་བ་ཙམ་ཡང་རྟེན་པ་ཡིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་། །བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་
 པཌ་ཡིག་བསྟོམས་པ་ཙམ་ཀྱིས་དགག་རུས་ན། རྫོགས་རིམ་པས་ཁམས་ཕྱིར་འཛོ་བ་འགོག་པ་
 འདྲན་དང་འགྲེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་རྒྱུར་སྒྱུར་སོགས་ཚོལ་བ་དྲག་པོ་དུ་མ་ཞིག་ལ་
 སྟོས་དགོས་པ་རྒྱུད་སྟེའི་དོན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དང་ཚུལ་རོལ་བཞིན་དུ་གྲུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
 དེ་བས་ན་ཡུལ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་ནམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ།
 ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ། དགའ་བ་
 བཞིའི་རིམ་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ལྡན་སྟེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བའི་ས་མཚམས་ལ་མཁས་པ་དང་།
 བསྐྱེད་རིམ་པ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འཛོ་བར་པཌ་ཡིག་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་
 རུས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་པ་ཡིན་ན་ཕྱག་རྒྱ་སྟོག་ཚོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་ས་
 རྒྱུར་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྟེ་དང་བྱུ་བ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ནས་
 བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོང་བ་ཞིག་གིས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཤད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཆོང་བ་ལྟ་ཞོག །བད་ཆད་རགས་པ་ཙམ་གྱི་གོ་བ་ཡང་མ་ཆགས་པར་ཐབ་མོ་ཡིན་
 ཟེར་བའི་མན་ངག་ལྟར་སྤང་རེ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ནས། ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ལག་ལ་ལེན་པ་ནི། ཤིན་
 ཏུ་མི་བཟད་པའི་ངན་འགྲོ་ཆེན་པོ་བསྐྱུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། རྣལ་
 འབྱོར་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་ཆོས། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་འགྲོད་འགྱུར་དང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་
 ཚུལ། །དཔྱལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད།¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་དག་གིས་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟོམས་
 པའི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བརྩམ་ཞིང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
 རྫོ་རྗེ་སེམས་དབའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཡང་ན་སྟོང་ཁ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་སྐྱུལ་
 ཏེ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱས་ནས། སྤགས་ཀྱིས་སྐྱུལ་པས་སེམས་ཙན་གྱི་
 དོན་བྱལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྟོང་ཁར་གནས་པའི་ལྟ་མོ་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༡༥ ཟླང་། ༩

ནལ་འཕྲོར་འབེབས་བྱེད་མ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱར་བསྐྱེད་མ། །དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་
མོར་གྲགས།¹ །ཞེས་ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་དངས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར།
མེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་སྟོང་ཁ་ནས་འབྱེན་དགོས་ཀྱི། དེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྟེ་ལས། མཆན་དང་ལྷན་པའི་གདོལ་པའི་བྱ་མོ་ལེགས་པར་
བསྐྱབས་པའམ། ཡང་ན་རང་གི་སྟོང་ཁ་ནས་ཕྱར་སྟེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ་² ཞེས་པས་ཀྱང་བྱ་མོ་
འབྱེན་པར་གསལ་ལ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། སེམས་ལས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སྦྱོ་བའམ།
ཡང་ན་བྱི་རོལ་གྱི་བྱ་མོ་སྒྲངས་ལ།³ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོར་རང་རིགས་
ཀྱི་བྱ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱར་ནས། དེ་ནས་དེག་བྱ་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ལེའུ་བདུན་པའི་
སྟོན་གསལ་ལས། རང་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་མོ་དེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་དང་སྦྱན་མ་སོགས་
སུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་དགོད་པ་ནི་མདོར་བྱས་ལས། མི་ནི་སྦྱི་བོར་བསམ་པར་
བྱ། །ལྷ་ནི་དག་གི་ལམ་ལ་དགོད། །རྩྱ་ནི་སྟོང་ཁར་བསམ་བྱ་ཞིང་། །ལྷེ་བར་སྦྱ་དང་རྒྱ་དང་གཉིས་
སྒྲ། །སྦྱན་དང་ལྷ་མ་གྱི་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ། །སྟོལ་མ་ཡང་ནི་སྒྲགས་པ་
ཡིས། །ས་ལ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་དགོད། །ལྷ་མོ་དོ་རྩེ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དེ་ནི་ད་ལ་ནི་རྣམ་
བསམས་ལ། །ས་སྟོང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང་། །སྟོལ་མ་པར་འཇུག་པར་བསྟོལ་པར་བྱ། །ལག་
གཡས་དོ་རྩེ་རོ་ལངས་མ། །གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ། །དེ་ཡི་ཁར་ནི་ཁོ་གཉེར་མ། །གསང་
བར་རལ་བ་གཅིག་མའོ། །གཞན་ཡང་དབྱང་བ་གཡས་པར་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལུས་དོ་
རྩེ་མ། །གཡོན་དུ་སྦྱ་ཆོགས་རིན་ཆེན་གྱི། །བྲག་རྒྱ་དག་ནི་བསྟོལ་པར་བྱ། །བྱས་མོ་གཡས་ལ་
གནས་པར་ནི། །སྦྱ་ཆོགས་བསྐྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས། །གཡོན་པ་ལ་ནི་སྦྱ་ཆོགས་ལས། །སྦྱི་བོར་
ནམ་མཁའ་དོ་རྩེ་མ། །རྒྱ་དང་གཉིས་ལ་ས་ཡི་ནི། །ས་འཛིན་ལྷ་མོ་བཞག་པར་བྱ།⁴ །ཞེས་གསུངས་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག་ ༡༥ ཞོག་ ༣༣ ཟེང་། ༤

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག་ ༡༥ ཞོག་ ༣༤ ཟེང་། ༡༦

3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག་ ༡༥ ཞོག་ ༣༤ ཟེང་། ༤

4 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག་ ༡༥ ཞོག་ ༡༣ ཟེང་། ༡༡

བ་ལྟར་ཉ། ཐམས་ཅད་ལྟེ་ནམ་པར་བསྐྱེད་དགོས་པ་སྤར་དང་འབྲེལ་བ་ཞིང་། ཁོ་མོ་ནམས་ཀྱང་སྤར་
ལྟར་རྩྱུ་རིང་པོ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་མཛོད་ཀྱི་མཆོད་སོགས་ནི་ཁོ་པོ་བཅུ་
དང་འབྲེལ། ས་སྤྱིང་སོགས་ལྟ་དགོད་དགོས་པ་ནི། ས་སྤྱིང་ལ་སོགས་དེ་ནམས་དང་། །སྤྱོམས་
པར་འབྱུག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། འགེལ་བ་རིན་ཐེང་དུ། སྤྱིང་
ཁར་རི་ལས་སྤྱིང་ཆེན་ལྟ་ལོ། ཅ་རྒྱས་ལ་མོ་ལས་བྱམས་པའི་ལྟ་ལོ། ཆོགས་ལ་གླིང་ལས་ཆོས་རྩོ་
ཆེ་མ་བཀོད་ནས། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱོམས་པར་འབྱུག་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ནི།
འཕགས་སྒྲོང་གི་གཞུང་ཆད་ལྟན་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ལྟན་སྤྱུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཆེས་ཆགས་དང་མཆོད་པ་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་རྩོ་རྩོ་དང་བསྐྱེད་འདུ་བྱ་བ་ནི།
མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་སྤར་བྱས་ནས་འབྱོར་བས། །རྩོ་རྩོ་ཡང་དག་བཅུམ། །རྩྱུ་གི་སྤྱུགས་
སྤྱིས་རྩོ་རྩོ་ནི། །ཅེ་མོ་ལྟ་བ་བསམ་པར་བྱ། །དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཅེ་དབུས་ལ། །ཞི་ནི་ནམ་པར་བསམ་པར་
བྱ། །དེ་བཞིན་ཞུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ནི། །འོད་ཟེར་ལྟ་ཡིས་བྱུང་བསམས་
ལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལུ་བདུན་པ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྤར་
བས། །སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡི་གེ་རྩྱུ་དང་ཞི་དག་དང་། །ཞུ་དང་ཕྱེ་ཀྱང་
རབ་བརྟག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ཉ། དེ་ལྟར་ན་རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔའི་སྤྱུབ་ཐབས་
ལས། རྩྱུ་གིས་རང་གི་རྟགས་རྩོ་རྩོ་ཅེ་ལྟ་བར་བསམས་ནས། དབུས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ལ་ཞི་དགོད་པ་ནི་
རྩོ་རྩོ་འདུ་བའོ། །དེའི་ཆོས་འབྱུང་ལ་ཞུ་བསམས་ནས། དེ་ལས་སྤྱིས་པའི་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་
པ་དམར་པོ་བསམ་པ་ནི་བསྐྱེད་འདུ་བའོ་¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་
བསྐྱེད་དཀར་པོར་འདོད་པ་དང་། ཉག་པོ་དམ་ཆོག་རྩོ་རྩོ་ཡི་གེ་རྩྱུ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཐེུ་འབྱུ་
ལ་ཞུ་ལས་མཆོད་པར་འདོད་པ་ནི་དཔལ་ལྟན་ཆེ་བའི་གཞུང་འདི་དང་འགལ་ཞིང་། སྤྱོན་གསལ་
ལས་ཀྱང་ཞུ་ལས་བྱུག་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་འདུ་བྱས་ལ།² ཞེས་ཞུ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༣ ཟེང་། ༩

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༩༡ ཞོག ༩༩ ཟེང་། ༩

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༤༣ ཟེང་། ༡༩

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༩༤༠ ཟེང་། ༥

དང་མདོར་བྱས་རང་ལས། དེ་བཞིན་ལྷན་ལས་བྱུང་བ་ཡི།¹ ཞེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
རང་གཞོན་ལ། ལའ་ཀྲང་རབ་བརྟག་བྱ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། ཡི་གེ་ལའ་ཀྲིས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དབབ་པར་བྱའོ། ཞེས་ཀྲང་བཤད་པས། ལའ་ཀྲང་རབ་བརྟག་བྱ། ཞེས་པ་ནི།
སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་ཆེ་གསང་བའི་བྱ་གང་ཡི་གེ་ལའ་ཀྲ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་བ་བསྟོམ་བ་
དང་། ཐེག་ལེ་དབྱུང་བའི་ཆེ་དག་ཏུ་ལའ་ཀྲ་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱངས་ནས་བཤད་དགོས་སོ།

དེ་ནས་རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དོན་དང་བསྐྱེད་ནང་འོད་ཟེར་ལྷས་བྱུང་བར་བསྟོམ་པ་ནི།
འོད་ཟེར་ལྷ་ཡིས་བྱུང་བསམས་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཀྲང་། འོད་
ཟེར་ནས་ལྷས་བྱུང་བ་ཡི། དོན་དེ་བསྟོམ་པར་བྱ།² ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་
ལས། འོད་ཟེར་ནས་ལྷས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་དུས་སུ་དཀར་
པོ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཟེར་ལྷ་ནས་ཀྱིས་དོན་དང་བསྐྱེད་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གང་བར་བསྟོམ་པར་
བྱའོ།³ ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་དོན་དང་བསྐྱེད་འདུ་བྱས་ནས་རྗེས་ཆགས་བྱ་བ་ལ། མདོར་
བྱས་ལས། དེ་འོག་བསྐྱབ་བ་བཅས་པར་བྱ། ཞི་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏུ་ཨ་ཏུ་ར་ག་ཏ་བཟླ་སྐྱ་ཐ་ལྷ་ཐ་
ཀོལ་ཏོ། དོན་དེ་འཛིན་པའི་ར་རྒྱལ་ལེགས་འཆང་སྟེ། རྩྱ་གི་སྐྱ་ཡིས་ཀྲང་ནི་བསྐྱེད་བྱ་ཞིང་། རང་
གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ལྷུང་བའི་ཆེ། དེས་ནི་ལའ་ཀྲི་གསང་སྟགས་བཞེད་པར་བྱ།⁴ ཞེས་དོན་དེ་
བསྐྱེད་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དེ་འཆང་གི་ར་རྒྱལ་བྱ་བས་རྩྱ་སྐྱར་སྐྱང་
བ་གསུངས་ཀྲང་། སྟགས་སྐྱ་མ་བཞེད་པའི་ཆེ་ལྷ་གང་གི་ར་རྒྱལ་བྱ་བ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ།

འོན་ཀྲང་དོན་དེ་སེམས་དབབ་སྐྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་
ཀྱི་ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་ཐན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་འབྱུང་བ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་བྱས་ནས། ལེའུ་བྱག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྟགས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ར་རྒྱལ་
བྱའོ། དེ་ལ་སྟགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞི་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏུ་ཨ་ཏུ་ར་ག་ཏ་བཟླ་སྐྱ་ཐ་ལྷ་ཐ་ཀོལ་ཏོ།

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༤༥༠ ཟེང་། ༤
2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༡ ཞོག ༩༩༦ ཟེང་། ༤
3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༤༥༠ ཟེང་། ༡༣
4 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༡༣ ཟེང་། ༤

[illegible]

དེ་ལ་སྒྲགས་དང་པོའི་དོན་ནི། ཨ་རུ་ར་ག་ཏ་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
 སྒྲགས་སྟག་མའི་དོན་ནི་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རྣེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་རའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།⁴¹ སྒྲགས་
 གཉིས་པའི་དོན་ལའང་སྒྱུ་རྩ་ཞེས་པ་མཆོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༩ ཟླ་ ༥༥༣ ཟླ་ ༡༩

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ། ༡༥ ཁོག་ ༡༣ གླེང་། ༩

3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེའ། ༡༩ ལོའ། ༥༥༤ ཟླའ། ༥

4 ཞེས། ཞོག ༡༩༩ བ ༡། གཙང་། ཞོག ༡༣༡ བ ༣ རྟོ།

གྱི་མཆོད་པ་རྫོང་མེ་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྲལ་པ་འདི་གཉིས་ལ་
 དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ན་ལ་
 སྤྲར་རྒྱ་ཡིན་པས་འདིར་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ། །ཁ་ཅིག་པུ་ཡིག་བརྗོད་པ་དང་
 མཉམ་དུ་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སྤྱང་ནས། དེ་བསྐྱེད་ནང་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱན་
 གྱིས་སྒྲངས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་སྤྲལ་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་པར་
 འདོད་པ་ལ། ཕྱིས་གྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། དེ་སྒྲ་མ་རྣམས་གྱི་སྤྲལ་ལེན་དང་མཐུན་ཞིང་ལེགས་
 པར་སྤྲ་བ་ནི་སྤྲལ་པ་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་མ་གོ་བའི་འཁྲལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱང་ན་བདེ་བའི་
 རྟེན་བྱང་སེམས་ལུས་ལ་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་གོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་བདེ་ཆེན་
 བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྟོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁམས་འབྱེན་བ་སྤྱངས་པས།
 རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཛིག་དགགས་རང་ལྷགས་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། ལུ་གར་པུ་ཡིག་
 བསྟོམས་པའི་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་ཐུན་བཞིར་
 བསྟོམ་པའི་ཆེ་ཉིན་རེ་ལ་ཁུ་བ་བསམ་བཞིན་དུ་ལན་བཞི་བཞི་མ་ཆགས་པར་འབྱེན་དགོས་པར་
 འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དུ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་རྫོང་མེ་རྩེ་ཕྱི་རྩེ་
 བབ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བས་རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་
 བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆེས་པར་མོས་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ། ཐིག་ལེ་ནང་མཆོད་འཕྱོར་བ་བཞིན་
 བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་མཆོད་པར་གོ་བའི་སྤྱན་སྦྱུལ་མི་བཟད་པའོ། །ཐིག་ལེ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་སྦྱལ་བ་ལ་ངེས་པར་ཐིག་ལེ་དངོས་སུ་དབྱུང་དགོས་ཀྱི་ཡིད་གྱིས་སྤྱང་བས་མི་ཆོག་
 བ། ལྷ་ཡང་དངོས་སྦྱལ་དགོས་ཀྱི་ཡིད་གྱིས་སྦྱལ་བས་མི་ཆོག་པར་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་
 སོ། །དེས་ན་ཐིག་ལེ་ཡིད་གྱིས་འབྱེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སྤྱང་བར་མོས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་
 ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་བྱེད་
 དགོས་ཏེ། མདོ་བསྟེ་ལས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟོམ་ལ།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་རེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ་ ༡༩ ཞོག་ ༣༥ ཟེང་། ༡༩

འཛིན་ཀྱས་པར་བཤད་ཟེན་ཏེ། །

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་རི་རྒྱུད་
བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་དོན་སྐྱེ་གསུམ་བརྟེན་པ་ན། སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་དེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྐྱོད་པས་བྱལ་བྱ་བྱ་དང་སྟོམས་པར་འབྱུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་སྐྱུལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་
སྐྱེ་མཆེད་སོགས་རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་
མཛད་པ་སོགས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་
པའི་སྐྱོན་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་སྟོབ་པའི་བྱང་འབྱུག་ཐོབ་པ་
ན་བྱང་འབྱུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱལ་མཆོག་དངོས་སུ་སྐྱུལ་ནས་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་
བུའི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྟོམས་
པར་འབྱུག་པ་བཤད་ཟེན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱལ་མཆོག་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་
འཆད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་བསྐྱེད་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་པ་མན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱལ་མཆོག་
ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྟོན་གསལ་དུ། མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་པ་བཤད་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱང་
མཛད་འབྱིན་པ་སྟོན་པའི་མཆོམས་སྦྱར་བ་ན། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་འབྱིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྟོན་པས།¹ ཞེས་གསུངས་པས་གཙོ་བོ་འབྱིན་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན། འདུས་པ་པ་སྐྱ་མ་རྣམས་ན་རེ། མདོ་བསྐྱེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་སྦྱོར་བ་རང་དོན་
དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱལ་མཆོག་གཞན་དོན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས། སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་
ནི། གཙོ་བོ་འབྱིན་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། འཁོར་འབྱིན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱལ་མཆོག་ཡིན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་
མི་མཐུན་པས་འགལ་ལོ། ཞེས་པའི་དོགས་པ་སྦྱང་བ་ན། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཀྱས་པར་བཀོད་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་
བོ་ཅག་ལྟར་ན་བཤད་པ་དེ་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་པ་དེ་དང་པོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༦༩ ཟེང་། ༣

སྒྲོང་བ་ཅམ་ལ་སྟོས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། འཁོར་སོ་གཅིག་འབྲིན་པ་ལ་སྟོས་
ནས་དང་པོ་སྒྲོང་བ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་སྤྲུལ་སྤྱོད་རྩེ་མམས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
མི་བསྐྱོད་པ་འབྲིན་དགོས་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ལྷ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འབྲིན་དགོས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
བསྐྱེད་པ་ན་ལྷ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་སྒོ་བདུན་བདུན་དང་ལྷན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྲུལ་
སྤྱོད་རྩེ་མམས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ནས་ཞུ་བའི་
ཐིག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེའི་ཆ་གཅིག་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། ཐིག་
ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཐིག་ལེ་ཆ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ལྷ་རང་
རང་གི་སྤྲུགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་བ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་རྩོམ་སྤྲུག་མཆོན་
སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པར་རིམ་པ་བཞེན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྒོའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་ན་གནས་པའི་ལྷ་
རྣམས་རེ་རེ་ནས་རང་གི་སྤྲུགས་ཀྱང་བྲངས་ཏེ། རང་རང་གི་འབྲིན་སྤྲུགས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་སྤྲུགས་
བཅུར་སྒོ་བ་ནི་སྒོ་བའི་སྒོའོ། །དེ་ནས་རང་རང་གི་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་འབྲིན་ལས་མཛད་པ་ནི་མཛད་
པའི་སྒོའོ། །ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུལ་པ་ཏུ་མ་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་
སྒོའོ། །རང་བཞེན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱན་བྲངས་པའི་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་
པ་ནི་འབྲེས་པའི་སྒོའོ། །རང་རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་
བསྐྱར་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོའོ། །སྤྱར་བྱོན་ནས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ཏུ་རང་རང་གི་
གདན་ལ་བཞུགས་པ་ནི་གནས་སུ་གནས་པའི་སྒོའོ།

དེའི་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་བཤད་པ་ནི། ལྷ་མ་སྤྲུལ་རྣམས་ན་རེ། ཐིག་ལེ་ཆ་སོ་གཉིས་
པོ་ལྷ་རང་རང་གི་མཆོན་སྤྲུགས་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཨོྩ་ཨྩ་
ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་མཆོན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་
རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་

དེ། ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཆ་གཉིས་པ་ནི་དགྲ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད། །སུམ་ཅུ་བཅུ་པ་
 ལྷ་པའི་ས་པོན་ཉིད། །ཆ་གཉིས་ལྷ་པ་དྲུག་པས་སྤེལ་བ་ལས། །བྱུང་བ་འདི་ནི་ཐེག་ལེ་ཡིན་ཞེས་
 བཤད།¹ །ཅེས་ཐེག་ལེ་འབྲུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་ཀྱི། ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུགས་གྱུར་པ་ལས་
 འབྲུ་གསུམ་གྱུར་བར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས། རང་
 སྤྲུགས་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ། །རྩོམ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་བདག་། །བརྒྱའི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་ནས་
 བཞུགས། །སྤྲུང་ཡང་ཞེ་སྤང་རྩོམ་གྱུར།² །ཞེས་པས་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་མདོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུད་པ་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་ཉིད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་རྩོམ་གསུམ་
 གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་མིན་ལོ། །རྒྱུད་པ་སྤེལ་བ་གཉིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། བརྒྱ་
 རྒྱུ་སྤྲུགས་ལས་བྱུང་བའི། །མི་བསྐྱེད་རྩོམ་ཅན་བསམས་པའང་། །ཞེས་པ་ནས། སྤྲུང་བྱིན་རྩོམ་
 རྩོམ་མཁོན་པོ་ཡི། །སྤྲུག་སྤྲུ་ཅི་འདུག་པར་གྱུར། །སྤྲུགས་པས་དེ་ཡི་སྤྱིང་ཁ་རུ། །རྩོམ་ཞུགས་
 བདག་ཉིད་རྣམ་བསྟོམས་པས། །སྤྲུ་མའི་གཞུགས་ནི་ཡོངས་གྱུར་ནས། །ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཅན་གནས་
 ལ་བཞུགས། །ཡི་རྒྱུ་ལའི་འོད་འབར་བ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་ན་བཞུགས། །དཔལ་པོ་
 རང་གི་སྤྲུག་རྒྱས་འཁྱུར། །རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །དག་པོ་ཞེ་དང་འདོད་ཆགས་
 ཆེ། །ཞལ་གསུམ་གྱི་ནི་རྣམ་མཛད་པའི། །ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཅན་ཉིད་འཛིན་གནས། །དཀྱིལ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་སྟོ་བར་བྱ།³ །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སྤྲུལ། སྤྲུགས་པས་དེ་
 ཡི་སྤྱིང་ཁ་རུ། །རྩོམ་ཞུགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་སྤྲུང་བས་མཛད་པ་མཛད་ཅིང་། རང་
 གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་ནས་དབང་བསྐྱུར་ཏེ་སྤྲུང་བྱིན་ནས་གཙོ་བོའི་མདུན་ན་འདུག་པའི་མི་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ལ། ང་མི་བསྐྱེད་པ་དེའོ་སྤྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་སྤྲུགས་ཁར་
 འཇུག་པའི་མོས་པ་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཞལ་ལ་སྤྲུང་བའི་མི་བསྐྱེད་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༡ སྟོག ༤༥༣ ཟེང་། ༡༠

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༥ སྟོག ༡༣ ཟེང་། ༡༣

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། ༡༥ སྟོག ༡༣ ཟེང་། ༡༤

རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་དང་། ཕྱག་ལ་ཕྱག་སོགས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་ཚུ་ལ་ཚུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་པ་
མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་བྱང་བའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་གཙོ་བོའི་
སྤྱིང་ཁ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་ན་བཞུགས། །ཞེས་པས་སྤར་གྱི་ཆེ་གདན་
ཉི་མར་བསྐྱར་བའམ། ཉི་མ་ལ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པ་བསྟན་ནོ། །ཞེ་སྤར་རྩོམ་ཉིང་འཛིན་
གནས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྱོ་བར་མཛད། །ཅེས་པས་ལྟ་ནམས་འབྱེན་པའི་ཆོ། ལྟ་རང་རང་
གི་ར་རྒྱལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཞེ་སྤར་རྩོམ་ཉིང་ར་རྒྱལ་གྱིས་ལྟ་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་འབྱེན་
དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྟ་ནམས་དང་པོ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་
རང་ཉིད་ལྟ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་ར་རྒྱལ་རེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྟ་མ་གྱི་འབྱེན་པའི་སྐྱབས་
གྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས། བཙོམ་ལྟན་འདས་རྩོམ་ཉིང་འཆང་བ་དེ་ཉིད་སྟུ་མ་གྱི་ཉི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་
ཞེས་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ།¹ ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོམ་ཉིང་འཆང་བ་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་རྩོམ་འཇུག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། གཙོ་
བོའི་ར་རྒྱལ་བྱས་པའི་སྐྱབས་པ་པོ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རང་སྟགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་
སྤེལ་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རང་སྟགས་དེ་ཉིད་གང་ལ་བྱ་སྟུམ་ན། མདོར་བྱས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བ་
དག་པ་ནམས་ལས་རིགས་ལྟ་དང་ཡུམ་བཞི་དང་ཁོ་བོ་བཞི་རང་རང་གི་མཆན་སྟགས་གྱིས་འབྱེན་
པར། རིན་རིན་སྟགས་ལས་བྱུང་བའི། །གཙོ་བོ་ནམ་པར་སྤར་མཛད་དབྱུང་། །ཞེས་དང་། མོ་ཏ་
རྩ་ཉི་སྟགས་ལས་བྱུང་། །ལྟ་མོ་སྐྱུན་ནི་དབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། བརྒྱུ་གྱི་ཏ་སྟགས་
གྱིས་དབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དངོས་སུ་བཤད་པས། ལྟ་ལྟག་མའི་འབྱེན་སྟགས་དངོས་སུ་མ་
བཤད་པ་ནམས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཆན་སྟགས་གྱིས་འབྱེན་པར་བྱགས་ལ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ།
མདོར་བྱས་ལས། མོ་སྐྱོ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །བྱམས་པ་ས་ཡི་སྤྱིང་བོ་ཉིད། །བརྟལ་ཞུགས་ཅན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༢༩ ཟླ་ ༡༦

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤༡ ཞོག ༣༤༤ ཟླ་ ༡༤

ཁྱེས་ཤར་དུ་དབྱུང་། །ཞི་ཁྱི་ས་ཐོན་ལས་བྱུང་བ། །བྲག་ན་དོ་རྩེ་མཁའ་སྒྲིང་པོ། །ལྗོ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྐམ་བྲལ། །པོ་རིམས་བཞེན་དུ་དཔོན་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱེད་
སྐྱེས་རང་རང་གི་ས་ཐོན་དུ་དོས་སྐྱ་གསུངས་པས་སྐྱ་སྐྱལ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐྱེས་དོས་
སྐྱ་མ་གསུངས་པ་ཡང་། རང་རང་གི་ས་ཐོན་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱགས་ལ་ཞེས་སོ། །

མདོར་བྱས་ལས་དེ་སྣང་གསུངས་ཀྱང་། རྫོན་གསལ་ལས། རང་གི་སྤྲུགས་བརྩ་རྟུག་
 ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་རྗེ་ཅན་ཏེ།² ཞེས་རང་རང་གི་མཆོན་སྤྲུགས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་དགོངས་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་གང་
 བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཨོ་ལྷ་མྱོ་མྱོ་ཞེས་སོགས་སོ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཨོ་
 ལྷ་བརྩ་རྟུག་མྱོ། ཞེས་སོགས་སོ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །མདོར་བྱས་ལས་
 གསུངས་པའི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་སོགས་སྟོན་པའི་གཞུང་སྤྲུག་མ་རྣམས་ནི་སེམས་
 ཆེར་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། འདིར་གཞུང་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱངས་ན་ཡི་གེ་ཏ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་
 བས་མ་གྲིས་ལ། ལྷ་མ་གྱིའི་ཕྱག་མཆོན་གྱི་སྐབས་སུ། ལྷ་ལ་སྟོ་དམར་ཞེས་བཤད་པ་ནི་འདབ་
 མ་སྟོན་པོ་དང་ཅ་བ་དམར་པོར་དཔལ་སྤྲོ་རྒྱ་བས་བཤད་དོ། །སྟོལ་མའི་ཕྱག་མཆོན་གྱི་ལྷ་ལ་
 ནི་མདོར་བྱས་ཀྱི་དཔེ་སེམས་ཆེ་བ་ལས་དཀར་པོ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་ནག་པོ་དམ་ཆེ་ག་དོན་རྗེའི་འགྲེལ་
 བར་སྟོན་པོར་བཤད་ཅིང་། ཨ་རྟ་ཡུས་སྟོ་སེར་དུ་བཤད་པས། རྩ་དཔེ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་
 བར་སྤང་ཡང་སྟོན་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་སེར་བ་ནི་ལྷ་ཁུ་ཡིན་པས་ཨ་རྟ་ཡུས་བཤད་པ་སྤྲར་ལེགས་
 ཏེ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་གྱི་པར་སྤང་ཁུ་ཡིན་པར། དེ་བཞིན་བད་ལྷང་ཞོར་བུའོ། །ཞེས་སེམས་
 བཤད་ཅིང་། སྐབས་འདིའི་སྟོལ་མ་ཡང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྟོལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་
 བ་སྤྲོན་མའི་ལྷ་ལ་དཀར་པོར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་རོ་དོན་རྗེ་མའི་ཕྱག་མཆོན་གྱི་
 ལྷ་ལ་ཡང་ལྷ་ཁུ་ཞེས་པར་བུའོ། །

གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཆེ་ཡི་ཡུག་མཆོན་པ། མདོར་ཡུས་ཡི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ། དཔེ་ག་པ་རྣེ་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཁོག་ ༡༥ ཟེང་། ༡༩

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེས། ༡༥ ཞོག ༡༠༥༣ གྲང་། ༩

འཁོར་ལོ་བསྐྱམས། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྐྱར་བར་མདོན་ཅིང་། རྣམ་འཁྱོར་
རྫོགས་ཐེང་དུ། རྫོང་མེ་མོ་བ་དང་འཁོར་ལོ་དང་རྫོང་མེ་མོ་འཛིན་པར་བཤད་པ་ཉིད། རྒྱུད་ལས། མོ་བ་
འབར་བ་འོད་གསལ་བ། །ཤར་ཕྱོགས་སྒོ་རུ་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་བྱང་གི་
དཀྱིལ་ཆོག་དང་ཡང་མཐུན་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། རྫོང་མེ་མོ་འབྲེལ་ལས་
ཁོ་ལོ་འདིའི་ཕྱག་མཆན་འཆད་པ་ན་ཡང་། དབྱུག་པ་འཁོར་ལོ་རྫོང་མེ་མོ། །གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ན་རིམ་
རི་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་དང་ལྷ་བྱང་གིས་དེའི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆན་
མ་འགོད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། རྩལ་ཆོན་གྱི་མཆན་མ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱག་མཆན་
མཐུན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྩལ་ཆོན་གྱི་མཆན་མ་འགོད་པ་ན། ལྷ་ན་མའི་མཆན་མར་སྐྱབ་འགོད་
པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩྭ་མཛད་གྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ནི། རྫོང་མེ་མོ་རྒྱུར་གཉིས་རྒྱབ་སྐྱར་ནས་མཐེ་རྒྱུར་གཉིས་ལྷགས་སྒོག་ལྷར་འབྱུང་ལ་སྤྲེགས་
མཛུབ་གཉིས་རབ་རུ་བརྒྱུང་བའོ། །གཙུག་རྟོར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་གཙུག་རྟོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི།
ཨ་རྩ་ལྷས། ལག་པ་གན་རྒྱལ་རུ་མཉམ་པར་བརྒྱུང་བའི་མིང་མེད་གྱི་སེན་མོ་དག་གི་སྤྲེང་རུ་མཐེ་
བོའི་སེན་མོ་དག་བརྒྱུང་བར་བྱས་ནས་མཐེ་རྒྱུར་གཉིས་ཁབ་ལྷར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་མོ་ཡང་
མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་ཅེ་སྤྲེང་ལ་མཛུབ་མོ་དག་དབུས་སུ་རྩེ་རྣམ་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་
གཙུག་རྟོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་བརྫོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་དབྱུང་བའི་སྒོ་ནི། ལྷ་མ་སྐུ་མ་ཁ་ཅིག །རྫོང་མེ་མོ་ལྷོ། རྩྭ་རྫོང་ལྷོ། ཞེས་
སོགས་འབྲིན་སྐགས་སུ་སྐྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པ་འབྲིན་པའི་སྐགས་ལ་ས་བོན་མ་
སྐྱར་བར་བརྫོང་ལ་ཅེས་པའི་མཆན་སྐགས་རྒྱང་པ་བྱས་པ་དང་ཁས་སྐྱངས་འགལ་ལ། རྒྱུད་དང་།
འབྲེལ་པ་དང་། མདོར་བྱས་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་བཞི་ཀ་རུ་མཆན་སྐགས་རྒྱང་པ་འབྲིན་
སྐགས་སུ་བཤད་ཀྱི། ས་བོན་སྐྱར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
མི་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཆན་སྐགས་ཀྱིས་འབྲིན་པའི་ཆེ་ཀྱན་སྒོར་རིམ་བྱས་འབྲིན་པ་ནི། མི་

1 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ་ 17 ཞོག་ ༢༡༩ ཐེང་། 39

2 བསྐྱེད་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ་ 9 ཞོག་ 16༢ ཐེང་། 14

བསྐྱོད་པ་འབྱེན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱོན་གསལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ལྟས་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ལ་གཞིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ།
དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྒྲུང་རྣམས་
པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་སྒྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྤྱང་པོའི་སྤྱང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་རྟོ་རྗེ་ལས་སྒྲུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་སྤྱང་རྗེ་
ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེ་སྒྲུང་རྣམས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱུང་
བར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱང་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏི་ཐུག་རྣམས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རྣམས་སྒྲུང་
དབྱུང་བར་བྱའོ། །སྟེ་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གསལ་བཏབ་ནས་དེའི་རྗེས་སོགས་སུ་ལྟ་དེ་དང་དེ་
ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་ན་གནས་པ་རང་གི་རྟོ་རྗེའི་ལམ་ནས་སྤྱང་ཁར་བྱངས་ཏེ། རང་ཞེ་སྒྲུང་རྟོ་རྗེའི་ར་རྒྱལ་
ལ་གནས་ནས་ལྟ་རང་རང་གི་མཆོག་སྤྱགས་བརྟེན་དེ་སྤྱང་ཁ་ནས་ཕྱིར་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཛད་པའི་སྟོན་ནི། སྟོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་ནི་སྤྱི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་
སྒྲུང་སྒྲུངས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་ནས། གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་བརྟན་པ་དང་གཡོ་
བའི་དུག་དང་། སྐྱུ་དང་ས་བདག་གི་གདོན་བཅོམ་པའི་བར་ནི། ལྟ་རང་རང་གི་སྟོས་ཀྱི་མཛད་པ་
སྟེ། གོ་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱུང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་སོ། །བཞི་པ་བསྐྱེད་པའི་
སྟོན་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱུ་གངས་མེད་པ་འདི་གཉིད་ཀྱི་ཁམས་བྱུང་པར་སྟོས་པ་རྣམས་སྤྱང་འདུས་
ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སོགས་སུ་བསྟོམ་བའོ། །ལྟ་བ་འདེས་པའི་སྟོན་ནི། མདོ་
བསྐྱེད་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་
དག་པར་སྒྲུངས་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྗེས་སུ་བཅུག་ལ། སྤྱང་བཀུག་ལ་གནས་ཅི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱས་ལ། ཐུག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་གི་
ཅས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་གཉིས་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱུལ་པ་རྣམས་བསྐྱུས་པ་ཡེ་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༩ ཟེང་། ༣

2 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༣༠ ཟེང་། ༥

ཤེས་པ་དང་བསྐྱེས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གནས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ལྟ་རྒྱུ་ལྟམས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྫོགས་པར་བཀོད་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་པ་དང་
དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

རྒྱལ་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོ་ནི། གླ་མ་ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་པ་ལྟམས་ཀྱིས་འདི་
ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆུ་
རྒྱན་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ནས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་དབྱ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཞེས་འཆད་པ་ཤིན་
ཏུ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། ཞི་བ་ཐོར་ཆུགས་ཅོད་པན་འཆང་། །མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབྱ་
རྒྱན་བྱས། །སེར་དང་ནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྱང་
སྟེ། །ང་རྒྱལ་གནས་ན་གནས་པ་རྒྱལ་པ། །ཡང་དག་སྤྱངས་ནས་སྟོ་ཡི་ཆར། །རིན་ཆེན་དབྱས་སུ་
བཞུགས་པར་གྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་མཛད་པའི་གོང་དུ་དབྱ་རྒྱན་རང་
ཆས་སུ་ཡོད་པར་ལྟ་རེ་རེ་ནས་སྤྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པ་གདབ་
བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པར། སེམས་དཔའ་རྫོ་རྗེའི་སྒྱུར་བ་ཡིས། །རྫོ་
རྗེ་འཛིན་རྒྱལ་པ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྱུན་གསལ་ལས། སེམས་དཔའ་རྫོ་རྗེ་
ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། །དེའི་སྒྱུར་བ་ནི་སྤྱི་པོར་འཛིག་པའོ། །དེས་རྫོ་རྗེ་འཛིན་རྒྱལ་པ་ཉེ་མི་བསྐྱོད་པའི་
རིགས་དང་ལྟན་པ་རྒྱལ་པ་སོ། །མཉེས་པར་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའོ། ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
རིགས་དེ་རྒྱལ་པ་ཀྱི་ནི། །དཀོན་མཆོག་དཔལ་ནི་རྒྱལ་པར་བསྐྱོལ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབྱ་རྒྱན་དུ་
དཀོན་མཆོག་དཔལ་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རིགས་བདག་
ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་བཤད་གྱི། དེ་ལས་
གཞན་པའི་དབང་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དབང་བསྐྱར་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་སྤྱལ་པ་རྒྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་རང་རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩ ཟླ་། ༡༩

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༡ ཞོག ༣༡༡ ཟླ་། ༥

3 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༡༡༣ ཟླ་། ༡༡

ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྲར་ཕྱོན་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སུ་
འགོད་པའི་སྒོ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།

དེས་ན་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་ཐམས་ཅད་གདན་ལ་བཀོད་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་མོང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་ཐེབས་གཅིག་དང་། དབང་བསྐྱར་ཐེབས་གཅིག་གྱེད་
བ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་རིམ་བཤུགས་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེད་ཤིང་།
རེ་རེ་ནས་རིམ་བཤུགས་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་འདུས་པ་
འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་བཞེད་པ་ལྟར། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཟླ་བུ་
ཀྱི་ཉི་དང་ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་དང་། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་སྤྱོད་མོང་
དུ་གྱེད་པར་འདོད་པ་དོན་མིན་ནོ། །སྒྲ་མ་གྱི་དང་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་
རིགས་གཉིས་འཛིན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩོམ་དང་བསྐྱེད་རིགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ཡིན་པས།
སྒྲ་མ་གྱི་ལ་སྤྱོད་གསལ་ནས་རིན་འབྱུང་གིས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་ནས་
མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་སོགས་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་
ཀྱི་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ།

དེ་ལྟར་སྒོ་བདུན་གྱི་ཚམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་མདོ་བསྐྱེད་ལུང་བཤད་ཐེན་པ་ལྟར་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་དགོས་པར་གསུངས་ལ།
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཚམ་གཞག་རིམ་བཤུགས་གསོལ་བ། གལ་
ཉི་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་ན་རི་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྟའི་སྐྱབས་སྐྱེད་
པར་འགྱུར། བཀའ་སྐུལ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
ལྟའི་སྐྱབས་སྐྱེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །བཅུན་མོ་ནི་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱའོ། །གཟུགས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ནི་ལས་

ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།¹ ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ན་
ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་འདི་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ལག་པའི་
ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་མ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་
ན། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར། དམ་རྒྱ་དང་ལས་རྒྱ་དང་ཕྱག་ཆེན་གསུམ་ལ་
ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། བཅུན་མོ་དམ་ཆེག་གི་ཕྱག་
རྒྱ་དང་། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལྷ་སྟོན་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྟགས་ཀྱི་
ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྟོང་གས་སྟོས་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། སྤྱི་སྟོས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྐྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

གལ་ཏེ་བཅུན་མོ་དམ་ཆེག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ན། རིགས་ལྷ་དང་ས་སྤྱིང་སོགས་ལྷ་ལ་ཕྱག་
རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་གདབ་ཆང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་བཅུན་མོ་མེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་
རྒྱས་གདབ་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག །ཡོ་ག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ལས།
བཅུན་མོ་ཕྱག་མཆོན་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་སྤྲས་པར་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ལྷ་སྟགས་ལ་རྣམས་ཀྱི་བཅུན་
མོ་ཕྱག་མཆོན་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་སྤྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་ལ། བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
བཞེ་བར། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི། །མཛོང་བས་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་
སྟོན་གསལ་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། མཆོན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དང་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆོན་མའི་
ཕྱག་རྒྱའོ། །མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ།³ ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། སྤྱི་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་སྒྲ་པོའི་འགའ་
ཀྱིས་ཀྱང་སྟགས་མཆོན་པའི་ཕྱག་མཆོན་དམ་རྒྱར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འོ་ན་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༥༩ ཟེང་། ༡༠

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༩༡ ཞོག ༣༥༩ ཟེང་། ༡༩

3 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༠༩ ཟེང་། ༤

ཕྱག་མཆན་གྱི་མིང་གིས་མི་སྟོན་པར་བཅུན་མོའི་མིང་གིས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་། སྟོན་གསལ་ལས། རྩོམ་པ་བཅུན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ།¹ ཞེས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བཅུན་མོར་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་མཆན་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་བྱེད་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་དམ་རྒྱུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དམ་རྒྱུ་ལ་བཅུན་མོའི་སྒྲས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟ་སོ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཡིག་འབྲུ་ལས་ཕྱག་མཆན་དང་། དེ་ལས་ལྟའི་སྒྲར་རྩོགས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་བཞིའི་རིམ་བཤམ་མ་འདས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །

ད་ནི་ལྟའི་སྒྲའི་རྣམས་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དོགས་པ་དང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། གསོལ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ལས་ནི་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྦྱང་བར་འགྱུར།² ཞེས་གསུངས་པས་དོགས་པ་བསྐྱུས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། ཅ་རྒྱད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དང་། སོགས་པས་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩིས་མོ་སོགས་ཡོ་གའི་རྒྱད་དང་། རྣམ་སྦྱང་མངོན་བྱང་སོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་རྣམས་སུ་ལྟ་བུ་ཆེ་བ་ཞལ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱུན་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ། འདིར་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །འདིས་ནི་རྒྱད་སྟེ་འོག་མར་མ་ཟད། གྱི་རྩོར་བདེ་མཆོག་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཞལ་གཅིག་པ་ཤས་ཆེ་བར་བསྐྱུན་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་ནོ། །དེའི་ལན་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། བཀའ་སྒྲུལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འདི་བཤད་པ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་རྒྱད་ལས། གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་བདག་འགྱུར་དང་། དེ་ཉིད་གཉིས་ཀའི་རྩོག་པར་གནས། གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན། ལག་པ་གཡོན་པར་གྲགས་པ་ཡི། མཐེ་

1 བསྐྱུས་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༧༡ ཟེང་། ༢

2 བསྐྱུས་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༣༥༩ ཟེང་། ༡༥

ཆུང་མཐའ་ལྷག་གུང་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་མཛུབ་མོ་མཐེ་པོང་ནི། །རིམ་བཞིན་གཟུགས་ལ་སོགས་
 བར་བཟུང་། །དེ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་སྒྱུར་བས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་མཆོན་ཉིད། །ཆོས་
 གི་སྐྱེ་བུ་རྣམ་པར་བཤད། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་མིང་། །མི་བསྐྱེད་རིན་ཆེན་དཔག་
 མེད་དང་། །དོན་ཡོད་རྣམ་སྤང་དེ་བཞིན་གཤེགས། །འདི་དག་ལག་བ་གཡས་བ་ཡི། །མཐེ་ཆུང་
 ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་གནས། །གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡི། །འདི་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གསུམ་
 བ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཏགས་བ་ཡིན། །པན་ཚུན་སྒྱུར་
 བས་རྗེ་རྗེ་སེམས། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག་ །ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་ཅམ་གྱིས་ནི། །སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འགྲུགས། །སྐྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་གསུམ་རྣམ་པར་
 ཐར་གསུམ་གྱིས། །ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་མདོག་གསུམ་ཡིན། །སྒྱུར་གསུམ་དམ་ཆེག་གསུམ་སྒྱུར་
 བས། །ཁམས་གསུམ་དུ་ནི་ལྷ་གསུམ་གྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ། །ལམ་
 གསུམ་གྱིས་ནི་མཆོག་གསུམ་གྱི། །རི་སྒྲེད་དུ་ནི་རྟོགས་བས་བསྐྱལ། །གསོལ་བ་འདེབས་བ་ཡིད་
 ལ་བྱེད། །འདིག་ཉེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བྱེད། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེ་མཉེས་འགྱུར། །དེ་ཉིད་
 འདིར་ནི་ཐལ་མོར་གནས། །སེམས་ཅན་གང་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་
 ཆོས། །གནས་མེད་གནས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞུག་ཅེས་
 གསུངས་སོ།¹ །ཞེས་དགོངས་བ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལེའུ་བཏུ་གཉིས་བ་ལས་རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་
 འཆད་པའི་གཞུང་རྣམས་བྱངས་ནས་དེ་དག་གིས་དོགས་བ་དེ་ཡི་ལན་བསྟན་པར་གསུངས་སོ།

འོ་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་དོགས་བ་དེའི་ལན་བསྟན་ཚུལ་རི་ལྗར་ཡིན་སྟམ་ན། །གཞུང་
 དེ་དག་གི་ཆེག་གི་འབྲུ་རེ་རེ་ནས་བཤད་ན་ཡི་གོ་མངས་པར་འགྱུར་བས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་
 བསྐྱུས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། །གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཏགས་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་
 འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་ལ། །དེ་མན་ཆད་གྱིས་བྱང་འདུག་
 གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱུད་གཞན་ལས་ལག་
 བ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་པན་ཚུན་དུ་བསྐྱོལ་བ་རྗེ་རྗེའི་ཐལ་མོར་བཤད་བ་དེ་ལ།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༥༩ ཟླ་ད། ༡༥

རྒྱུད་འདིར་དེ་འདྲ་བས་མཆོན་པའི་ངེས་དོན་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །རྗེ་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལག་པ་
གཡོན་པའི་སོར་མོ་ལྷས་ནི་གཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས། རྗེ་རྗེ་མ་ལུའི་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་
ཡུལ་ལྷ་དང་གཡས་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྷས་རིགས་ལུའི་སྤྲུལ་བསྟན་
པའི་དབང་པོ་ལྷ་དང་། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཆོགས་པས་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཆོགས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་མཆོན་ཏེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གང་འོད་གསལ་
དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའོ། །ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་ཐན་ཚུན་བསྐྱོལ་བས་
མཆོན་པའི་དོན་ནི། དེ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་
སྤྱར་གི་སྒྲོས་པ་རུབ་པར་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངེས་དོན་ནི། ཤེས་རབ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་
དང་ཐབས་ཀྱན་རྗེ་བ་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་གཉིས་པན་ཚུན་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྒྱུར་བ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
མེད་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ནི་རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོས་མཆོན་པའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངེས་དོན་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོ་དེ་སྤྱུར་
བའམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་པོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་འགྲུགས་པའམ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ལ་སྤྱབས་གསུམ་དང་སྤྱུ་གསུམ་
དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གསུམ་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྤྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འོ་
ན་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལྟར་ཆང་སྟམ་ན། ཁམས་གསུམ་ནི་འདོད་ཁམས་སོགས་ལ་ཟེར་བ་
མ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་བྱུང་འཇུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ། འཛིག་ཉེན་གསུམ་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱབས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་
བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ལ་བྱལ་བདེན་
པ་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་སྟོན་དུ་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་བདེན་གཉིས་བྱུང་དུ་
འཇུག་པར་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ནི་
དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འཆད་

པས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འདི་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་གཉིས་
དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བ་མཆོན་པའི་ཞལ་གསུམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ལ། རྒྱུ་གཞན་ནས་ལྷ་
ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།

དེ་ཡང་གཡས་ཞལ་ཐམས་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། གཡོན་ཞལ་ཤེས་རབ་
ཡིན་པས་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྒྱུར་བའི་རྩ་ཞལ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
མེད་ཟུང་འཇུག་མཆོན་པའོ། །རྒྱུ་གཞན་ནས་སྐྱུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མི་འཆད་དུ་
ཚུག་མོད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་མ་བཤད་རིམ་རྒྱར་
ཡིན་ཞེ་ན། མ་རྒྱུ་སོགས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཆེས་ཤིན་
ཏུ་རྒྱས་པར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྷ་ན་ཡང་སྟོན་དུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མཆོན་ཉིད་ཆང་
བ་བྱབ་ནས་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་དེ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་བྱལ་གྱི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཡིན་ཀྱི། སྟོན་དུ་སྐྱུ་
མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་པ་དང་། བྱབ་ནས་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་མན་ངག་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་
པར་རྒྱང་ལྷ་མ་རྒྱུ་འདི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། གནས་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་སྒྱུར་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་
པས། དེ་འབྲུ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་འོད་
གསལ་མཆོན་ཉིད་པ་ཅུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་བྱལ་གྱི་དོན་དམ་འོད་གསལ་མཆོན་
ཉིད་ཆང་བའི་གོ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་རྒྱ་མཆོན་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་དགའ་ཞིང་། རྫོགས་ན་
དོན་ཆེས་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་འབད་པས་བཅད་བཅད་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ།

འདི་ལྷ་རྩ་རྩེ་ཐལ་མའི་ངེས་དོན་བཤད་ནས། འདུས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་གོ་བ་དབྱིས་བྱིན་པར་ཆགས་ན་ནི། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་

རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཆོག་དང་། འདི་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཐམས་
ཅད་ལས་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་རེས་པ་སྟོང་ནས་ཉེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་དྲུག་གི་གངས་རེས་
ཚུལ་ལ། འབགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། བོད་ཀྱི་
ལྷ་མ་ཁ་ཅིག །ཕྱགས་འབྱུང་གི་སྤང་བ་གསུམ་དང་ཕྱགས་ལྗོག་གི་སྤང་བ་གསུམ་སྟེ་ལམ་ཀྱི་
ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་གསུམ་པ་སྟེ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོས་
གསུམ་དང་། ཁུ་བ་ཀང་རུས་པ་སྟེ་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་བཅས་པ་སྤྱང་གཞིའི་ཆོས་
དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལྟར་སྟེ་རྣམས་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་སྟེ་གངས་ལ་དོགས་པ་
བཅད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམས་གཞག་རིམ་པ་ལས། གསོལ་བ། འདིར་གསང་བ་འདུས་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སྟེ་རྣམས་དགོད་པ་སྟོབ་དཔོན་སྟེ་ཆོགས་པའི་གཞུང་འདིག་ཉེན་དུ་རབ་
ཏུ་འབྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་པར་འགྱུར།¹ ཞེས་དོགས་
པ་བཀོད་ཅིང་། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། དགྲིལ་འཁོར་པའི་སྟེ་ཡང་ཁ་ཅིག་
ནི་བཙུ་གསུམ་པར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བཙུ་དགྱར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྟེ་ཉི་མ་ལྷ་དགོད་
པར་འདོད་དོ།² ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་རྟེ་ཏས། དང་པོ་ནི་སྟོང་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རིགས་ལྟ་དང་། ཡུམ་བཞིའི་སྟོང་དུ་ཤིན་རྗེ་མཐར་ཐུག་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་
བཞིའི་ཁོ་བོ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔལ་སྐྱུ་འབྱུང་བ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་
པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེ་དགྲུ་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་གཟུགས་རྫོ་རྗེ་མ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་རྫོ་རྗེ་མའི་བར་ནས་འབྱོར་མ་དྲུག་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁོ་
བོ་བཙུའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་འདི་དང་འདིས་འདོད་པའི་གསལ་ཁ་མི་སྤང་རོ།

ལྷ་མ་སྤྱ་མ་རྣམས་ཨིན་པོ་རྟེ་རྒྱུད་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། བརྟེ་ཏ་མགྲིན་གསུམ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༥༣ ཟེང་། ༡༩

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༤༣༩ ཟེང་། ༣

བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པར་འཆད་མོད་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ལས།
 དུས་ཕྱི་བས་རྒྱ་བས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྡོན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་
 མཐུན་པའི་ལྷ་བརྩ་དགྲུང་འདོད་པ་གཞན་བྱུང་ན་རུང་བ་ཅི་མོ། །ཁ་ཅིག །གསང་བ་བྱུང་བར།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩ་བདུན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱིས་ངེས་པར་རྫོགས་པར་བྱུང་ནས།¹ ཞེས་ལྷ་
 བརྩ་བདུན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་བཤད་པས། སྟོབ་དཔོན་པལ་རྒྱ་རྩེ་ལུགས་ཀྱིས་
 འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བརྩ་བདུན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩ་བདུན་གྱིས། ཞེས་འབྱུང་བས་སྟོབ་དཔོན་དེའི་ལུགས་ལ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་རིགས་ལྷ་གང་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་
 གཞིར་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་སྟོས་པའི་མཚམས་སྟེར་དུ་སྟོན་གསལ་ལས། གང་གིས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་
 རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཅི་མེད་ཅིག་བསྟན་པའི་བྱིར།² ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་
 ལུགས་ལའང་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཉི་ཤུ་གཉིས་མར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གསང་བ་
 བྱུང་བའི་ལུང་གི་དོན་ནི། རྒྱུད་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཉན་པའི་
 འཁོར་རྣམས་བརྩ་བདུན་པོ་དེས་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་བརྩ་
 བདུན་པོ་དེས་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྟོས་པའི་དོགས་པ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་
 བ་རྣམས་གཞག་ལས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ལུང་དང་རིགས་པས་སོ་སོར་
 བཤད་པར་བྱའོ།³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆེས་ཆེ་བའི་མཁས་པ་མང་པོ་
 ཞིག་ཀྱང་། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་གངས་ལ་མི་མཐུན་པར་ཚོད་པའི་གནས་
 ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་མཛད་པ་ལ་
 ངེས་པ་རྟེན་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་རྟེན་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་དང་སྟོན་གསལ་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ནི།

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག 36 ཞོག 12 ཟེང་། 2

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག 14 ཞོག 142 ཟེང་། 15

3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག 15 ཞོག 343 ཟེང་། 37

ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་དགོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་
ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་མེད་དགོད་དགོས་སོ། །རྟགས་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ། བྱིས་ཀྱི་
འདུས་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ནི་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་ན། ལྷ་ས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོ་
གཉིས་ཡོད་དགོས་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཁྱུ་ནས་ལྷ་ས་པའི་ཐེག་ལེ་ལས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་སེམས་སོ། །བོད་ཀྱི་འདུས་པ་པ་སྤར་
ཁྱོན་པ་རྣམས་ནི་འདི་སྐད་སྤྲ་སྟེ། ལྷ་ས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ལྷ་ས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ། རྣམ་གཞག་
དང་སྟོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་བུ་དཔོག་
ན་བྱབ་པ་མ་དེས་པས་རྒྱ་རྩས་པ་སྟོགས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་
ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། རྒྱ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་སྟེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་
ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་བྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟུན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན། ལྷ་དྲོར་ཐོང་ལས། རྩེ་རྩེ་མ་ལྷ་མ་བཤད་
པའི་བྱིར་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ལས་མེད་པས། གངས་མངས་ལ། ལུམ་གྱི་སྐྱ་དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན།
བྱང་སེམས་བརྒྱད་པོར་བའི་ཉེར་བཞི་ལས་མེད་པའི་བྱིར་གངས་མངས་གིང་། ཡབ་ལུམ་གཉིས་
ཀའི་སྐྱ་དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན་ལྷ་ང་གཅིག་ཡོད་པས་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་གངས་
ཉུངས་སོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་བྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་པ་མ་གཉིས་ཀའི་ཁྱ་
ཁྲག་འབྲས་པ་དགོས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ལྷ་མངལ་འབྱེན་ཡིན་པས་ཡབ་ལུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་
ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷ་མངས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ཡབ་ལུམ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ལ་
བཀོད་པའི་རིགས་ལྷ་ཆོན་པ་གཉིས་དང་། ལུམ་བཞི་ཆོན་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་དག་གཅིག་ཡིན་ཞིང་།
ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ཁྱོ་པོ་བརྒྱ་དང་། ལུམ་ལ་བཀོད་པའི་ཁྱོ་མོ་བརྒྱ་རྣམ་དག་གཅིག་ཡིན་
པས་སོ་སོར་བགང་དུ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་ལྷ་བརྒྱ་དགྲའི་གངས་སུ་
བགང་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཡབ་ལ་བཀོད་པའི་བྱང་སེམས་བརྒྱད་དང་ལུམ་ལ་བཀོད་པའི་རྩེ་རྩེ་མ་ལྷ་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤༡ ཞོག ༩༡༠ ཐོང་། ༤

བསྐྱེད་པས་སོ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་གཉིས་ལས་མང་བ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། སོ་གཉིས་
ཡོད་པའི་རྟགས་ལུང་གིས་སྐྱབ་ཅིང་། ཅ་བའི་བྱབ་པ་དངོས་སོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱབ་
སྟེ། ལྷ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འབྲའི་རྟགས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། ལྷ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་
བར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་
པ་དེ། ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ལྷ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་
འགོད་ན། ཕྱོགས་ཆོས་བྱབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱབ་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བྱབ་འབྲེལ་སྐྱབ་པ་ན། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཡིན་ན།
ལྷུང་བའི་ལྷའི་དངོས་ལྷ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མ་
བྱབ་སྟེ། དང་པོའི་སྐྱོར་བ་བསྐྱོམ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མི་བསྐྱོམ་པ་མི་སྤིད་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཅ་བའི་རྟགས་སུ་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་དེ། ལྷུང་དངོས་ལྷ་རྒྱས་པ་ཐོགས་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཅ་མ་ཞིག་འགོད་ན་ནི། ཅ་བའི་བྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །ལུགས་སུ་
ཕྱི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་རྒྱའི་གངས་ཀྱིས་འབྲས་བྱའི་གངས་དཔོག་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་པས། ལྷ་པ་
མ་གཉིས་ལས་འབྲས་བྱ་བྱ་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷ་ས་ཐོན་གཅིག་ལས་འབྲས་བྱ་ས་ཐོན་དུ་མ་སྐྱེ་བ་
སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པས་བསལ་ལོ།

རང་ལུགས་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན་ཞེས་བཀོད་ནས། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་
ནི། ལྷུང་གློལ་ཡང་ཁས་ལེན་པས་བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ། རྟགས་མཐུན་དཔེ་ལ་ངེས་པས་འགལ་བ་
མ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་དེ་ཡང་ཡིན། ལྷ་སོ་གཉིས་མི་འགོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་
ལ་ལུས་དཀྱིལ་དང་ལྷུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་རྒྱའི་ལྷ་གངས་མང་ཉུང་མགོ་མཆུངས་བྱས་
ཏེ། ཐོག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སྟེན་ལྷོག་བྱབ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་།

ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས། རོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ། རྒྱལ་
བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།¹ ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་ལས། ལྷ་
སོ་གཉིས་ཀྱི་གངས་རེས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།
སློན་གསལ་ལས། རི་ལྟར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དགོད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་
དུ་²ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་བསྟན་ཅིང་། ལུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་བསྟན་
ལ། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་བསྟན་པས། སྦྱར་བའི་
འགོད་ཚུལ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཅ་རྒྱད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ལྷ་རྩྭ་གསུམ་པར་མ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་གཞག་ལས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་ལྷ་རྣམས་དགོད་
པ་རྩྭ་གསུམ་པར་མ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་པར་འབྲུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟེ་དུ་
དགོངས་སོ། །ཞེས་དང་། སློན་གསལ་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་། རོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་འདིར་དོ་
རྩེ་སློབ་དཔོན་བསྟན་བཀྱར་ཞིང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་
རྩྭ་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་ཅིང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་
བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་ལུན་རིང་དུ་བསྟན་བཀྱར་བའི་སློན་ནས། ཅ་བཤད་
སྦྱར་གེས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཅ་རྒྱད་དུ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་རྩྭ་གསུམ་པར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གེས་པར་བྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་ཐིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ། ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཐུན་
མཆོམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྤ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར། བསྐྱེད་པའི་
རྣལ་འབྱོར། ལྷ་བ་ལ་སྐྱུས་བསྐྱུས་བའི་དོར་བཞེངས་པ། དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུན་ཅི་ལྟར་བ། ཉེ་བར་
བསྐྱུ་བའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རང་དོན་སྐྱུ་གསུམ་བརྟེས་པ་དེས། གཞན་དོན་དུ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་དང་། ༡༩

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༩༣ ཟླ་དང་། ༡༣

ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་པ་ལ། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་
ལས། སྤྱི་སྤྱི་ལ་པ་སྤྱི་ཆོགས་པ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱུ་མཆོག་ཡིན་ལ། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོགས་ལ་བཞུགས་པ་དང་རྣམ་པ་
མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་སྤྱི་ཐེག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ།

སྤྱི་ཐེག་དེ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྟོམ་པ་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་བསྟོམ་པ་
དང་། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྟོམ་པའི་སྐབས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གཙོ་བོར་
མངོན་རྟོགས་ཐུན་བཞིར་བསྟོམས་ནས་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟོབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་གོད་
སྤྱི་སྤྱི་ལ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱིང་བ་ཤས་ཆེན་སྟེང་གི་སྤྱི་ཆེར་ཕྱག་མཆོན་སྤྱི་མོ་
བསྟོམ་པ་དང་། གོད་པ་ཤས་ཆེན་ལོག་གི་སྤྱི་ཆེར་ཐེག་ལེ་སྤྱི་མོ་བསྟོམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་སྤྱན་ཞབས་
ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ཕྱག་མཆོན་དང་ཐེག་ལེ་ཅན་ཞིག་བསྟོམ་གྱི་དེ་དག་
དུ་སྤྱི་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བསྟོམ་པ་དང་སྤྱི་བ་སོགས་ནི་ཕྱག་མཆོན་དང་ཐེག་ལེ་ལ་སེམས་
བརྟན་པའི་མཆོན་མ་རྟེན་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་པོ་པས་མངོན་རྟོགས་ཐུན་བཞིར་བསྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དགོས་
པའི་གཙོ་བོ་བྱིང་གོད་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རེས་འགའ་སྟེང་གི་སྤྱི་ཆེར་ཕྱག་མཆོན་སྤྱི་མོ་བསྟོམ་པ་
དང་། རེས་འགའ་ལོག་གི་སྤྱི་ཆེར་ཐེག་ལེ་སྤྱི་མོ་བསྟོམ་པ་གཉིས་རེས་འཛོགས་གི་ཚུལ་དུ་ཅུང་ཟད་
ཅན་བསྟོམ་པ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ལ། རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་གཙོ་བོར་སྤྱི་ཐེག་
གཉིས་ལ་ཉིན་མཆོན་དུ་རིལ་ནས་བསྟོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དགོས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
བརྟན་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་གསུང་ལས། ད་ནི་རང་གི་
སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་¹ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་
གསུངས་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་དེའི་ཆེ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟན་པའི་མཆོན་མ་སྟོབ་ནས་བྱི་མ་
བྱི་མ་བསྟོམ་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མ་མ་བརྟན་པར་བྱི་མ་བསྟོམ་པར་མི་བྱའོ།

དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གཉིས་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༥ ཞོག ༡༩༥ ཟེང་། ༩

གྲིས་གཙང་ནུས་པ་ན་བསྐྱེད་མོ། །སྐྱེད་པ་པོ་མི་བསྐྱེད་པའམ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་པ་
 པོ་ཡིན་ན། རང་དོ་རྗེ་འཆང་ངམ་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་པོ་ཅུ་ཞལ་གྱི་སྤྲོད་གི་སྤྲོ་ཅེར་ཉི་གདན་
 ལ་དོ་རྗེ་སྤྲོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ཉུངས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་པ་ཞིག་རང་གི་སྤྲོད་འོ་བོར་བལྟས་ལ་བསྐྱེད་
 མོ། །དེ་ཡང་མིག་གིས་མཛོན་སྤྲོས་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྤང་
 ཡིད་ངོར་ཤར་ནས་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཐུན་འཁྱོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་ནམ་པ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་
 ཞིང་མི་འགྱུར་བར་གནས་པའི་མཐོང་བའི་མཚན་མ་བརྟན་པ་དང་། ལག་པས་བཟུང་དུ་བཟུང་བ་ལྟ་
 བུའི་རིག་པའི་མཚན་མ་ཐོབ་ནས་སྤྲོ་བར་བྱ་ཡི། དེ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྤྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཅུ་རྒྱུད་ལས།
 རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྤྲོ་ལྷ་པ། །ཉུངས་ཀྱི་ཞི་འབྱུ་ཆོད་ཅམ། །སྤྲོ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་དུ། །ནལ་
 འབྱོར་གྱིས་ནི་རྟག་དུ་བསྐྱེད། །རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ། །བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་
 མི་སྤྲོ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་སྤྲོན་གསལ་ལས། དེ་ནི་ཡུངས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆད་ཅམ་སྤྲོའི་
 ཅེ་མོར་རང་གི་སྤྲོའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུ་རྟག་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡོ། །རིན་ཆེན་བརྟན་
 པར།² ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་གི་ཆེ་མཐོང་བའི་མཚན་མ་ཉི་བར་སྤྲེལ་བ་དེའི་ཆེ་དོ་རྗེ་ལ་
 སོགས་པ་བསྐྱེད་པས་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 སྤྲོ་བར་བྱ་ཡོ། །བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྤྲོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་བཞིན་པར་མི་
 སྤྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱ་ཐིག་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡོ་ག་དང་སྤྲོ་མེད་གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་
 ཅིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྲོན་གསལ་ལས་སྤྲོ་དོན་དུ་གསུངས་ལ། དུག་མཚན་ཕྱ་མོ་ལ་སེམས་
 བརྟན་པའི་མཚན་མ་རྟེན་པ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་དུ་སྤངས་པ་ཐོབ་པར་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤུག་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་ཅིང་། ས་སྤྲེ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་དུ་མ་ཞིག་ལས་དེ་ཉིད་ནི་གནས་
 མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཆད་དུ་བཤད་པས་སྐྱབས་འདིར་ནི་གནས་མཚན་ཉིད་
 ཆང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྤྲེ་འདི་དག་དུ་སྤྲོའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པ་ལས་སོགས་
 སུ་ནི་གནས་བསྐྱུ་བ་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྤྲོའི་སྤྲོ་དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་སྤྲོ་བསྐྱེད་སོགས་ལ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༩ ཟེང་། ༡༩

2 བརྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༤ ཞོག ༡༩༤ ཟེང་། ༡༡

དམིགས་པ་སོགས་ལ་རི་སྟེང་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བྱུགས་ཅན་བསྐྱེད་
ནས་གཙོ་བོའི་དོན་དམ་དུ་གཞུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་འབྱུང་བས་སྐབས་འདི་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆོན་ཉིད་
ཆང་བ་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་བྱུག་མཆོན་ལ་སེམས་བརྟན་ནས་སྟོ་བའི་ཚུལ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། རྟོ་རྟོ་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྟོ་བས་བརྟན་བར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་བོར་ཅ་བའི་བྱུག་མཆོན་རྟོ་
རྟོ་སོགས་དེ་ཉིད་ལས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བྱུག་མཆོན་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་
སྟོར་ཅ་བའི་བྱུག་མཆོན་ལ་སྟུད་པའི་སྟོ་བསྟུ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་བ་ཐོབ་ནས་རིམ་གྱིས་
རིམ་གྱིས་མང་དུ་བཏང་ཞིང་སྟོ་བསྟུ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། མཐར་ནས་མཁའ་ཁྲབ་བར་སྟོ་ཞིང་བསྟུ་བ་
ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་བ་ཐོབ་པ་ན། སྟོན་གསལ་ལས། བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱང་
སྟོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འབར་བ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།² ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱུག་མཆོན་ལྟ་སྟུར་བསྟུར་ནས་སྟོ་བསྟུ་སྟུར་བཞིན་དུ་བྱ་ཞིང་། བྱུག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་གཟུགས་ཞེས་བ་ནི་ལྟ་སྟུ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་བསྟུ་ལ་སྟོ་བ་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་གྱི་
མཐར་སྟོས་པ་རྣམས་སྟུ་ཅེར་བསྟོམས་པའི་ཅ་བའི་མཆོན་མ་ལ་བསྟུ་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྟུ་བྱུག་གཉིས་
གང་རུང་ནས་བྱངས་ཏེ། སྟིང་ཁའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁར་བསྟོམས་པའི་བྱུག་མཆོན་
པ་མོ་ལ་བསྟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟེང་གི་སྟུ་ཅེར་པ་མོ་བསྟོམ་པ་ལ་ལོབས་ནས་འོག་སྟོའི་པ་མོ་ལ་
སྟོ་བ་ཚུལ་ནི། རང་གི་རྟོ་རྟོའི་བྱུག་པའི་ཁར་ཉི་གདན་ལ་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་འོད་ཟེར་
ལྷ་འཕྲོ་བ་ཞིག་ལྷག་པའི་ལྷའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་མ་རྟེན་བར་དུ་བསྟོམ་
མོ། །འཁྱེད་པ་དང་། དབལ་འབྲས་རྟོ་རྟོ་དང་། སྟོན་ཞབས་དང་། ཐ་ག་ན་ལ་སོགས་པས་དེའི་ཆེ་
སེམས་བརྟན་པའི་མཆོན་མ། སྟིག་རྒྱ་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྷ་མཐོང་བར་བཤད་དོ།

དེ་ལ་སེམས་བརྟན་བ་ན། སྟོན་གསལ་ལས། ཡུངས་ཀར་འདི་ཉིད་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༩༧ ཟེང་། ༡༦

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༩༧ ཟེང་། ༡༧

འཁྱོར་ལ་སློབ་པ་ན་བརྒྱ་བ་དང་མི་བརྒྱ་བའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསམ་མོ།¹ ། ཞེས་གསུངས་པས་
 རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པའི་བྱས་ནས་སྤར་གྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་སྣ་ཅེར་པ་
 ནས་ཐིག་ལེ་དེའི་ནང་དུ་བརྒྱ་བ་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣ་དང་། མི་བརྒྱ་བ་སྟོད་གཞལ་ཡས་ཁང་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། སྤྲད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པས་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། རི་སྤྲོད་
 རིག་མཛོད་གི་མཚན་མ་མ་རྟེན་བར་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ། དེ་ནི་བྱའི་ཚུལ་དུ་སྟོ་བའོ། ། དེ་ལ་བརྟན་
 པ་ན་ཐིག་ལེའི་ནང་གི་སྣ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣའི་
 ཚོགས་སྤར་བཞིན་དུ་སྟོ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་རི་སྤྲོད་སེམས་བརྟན་བའི་མཚན་མ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆ་བའི་ཚུལ་དུ་སྟོ་བའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་
 འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད།² ། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་བ་ལས་བྱ་དང་ཆ་
 བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། བྱ་དང་ཆ་བོ་ལ་
 འཛིག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོར་བྱས་ལས། སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་རང་བཞིན་
 དུ། ། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་ནི། ། འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་གནས་ཀྱང་ནས། ། དེ་ནས་
 སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུམ། ། ཞེས་པས་རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པས་སྣ་ཅེར་
 སྤ་མོ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ནོ། ། སྤ་ཡི་ཅེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ། ། འགོ་དང་མི་འགོ་ཡུངས་དཀར་
 ལ། ། གསང་བའི་སྤགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡི། ། ཡེ་ཤེས་མཚན་གི་གནས་བསྐྱེད་མོ།³ ། ཞེས་པས་
 འོག་སྤར་ཐིག་ལེ་སྤ་མོ་དང་། དེའི་ནང་དུ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ཀྱང་བ་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། ཀྱང་བ་གསུམ་པས་དེ་ཉིད་སྟོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་སྤགས་ཀྱི་སྤར་བསྟན་ཅིང་། ཀྱང་བ་བཞི་པས་འོག་སྤའི་སྤ་མོ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་
 ཚེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༩༩ ཟེང་། ༡༦

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༩༩ ཟེང་། ༡༩

3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༥༡ ཟེང་། ༡༡

རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལ། །ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆོད་ཅམ། །སྣ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་
 དུ། །རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ། །རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྟོ། །བརྟན་པར་མ་
 གྱུར་དེ་མི་སྟོ། །སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་མཉམ་པའི། །རབ་མཆོག་སྤྱིན་ནི་སྟོ་བར་བྲ། །ཞེས་
 པས་སྟོང་གི་སྣ་ཅེར་སྤ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པས་ཤེས་
 པར་ཁུས་སོ། །འོན་སྟེད་བསྐྱེད་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་དན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་དང་། རྟོག་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟེད་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བསྐྱེད་
 རིམ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་སྟོབ་པ་དན་པ་གཅིག་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་མ་མང་པོས་སྟོབ་པ་རྟོག་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་གསལ་ལས། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་མདོན་བྱང་
 ལྷ་ལས་བསྐྱེད་པ་དན་པ་གཅིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་
 སྟོན་གསལ་ལས། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་དན་པ་གཅིག་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཐོག་མར་སྟེ་གཅིག་ལ་སྟོབ་པ་དན་པ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལ་ལོབས་ནས་སྟོབ་ཐབས་ཆང་བ་
 ལ་སྟོབ་པ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
 གི་སྐབས་སུ་རྣམ་སྤང་སོགས་རེ་རེ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོབ་པ་
 བསྐྱོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དན་པ་གཅིག་ཅེས་པ་སྟེ་དན་ཐབས་གཅིག་གས། ལྷ་གཅིག་ཅེས་དན་པ་ལ་མི་
 ཟེར་གྱི། གཅིག་ཏུ་སྟེ་དན་པའམ་རང་དང་སྟེ་གཅིག་ཏུ་དན་པ་སྟེ། དེའི་དོན་སྤར་རགས་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་གཉིས་ཀ་ལ་ཆང་ཡང་། འདིར་སྤྱི་མིང་གྲེ་བྲག་ལ་སྤྱར་ནས་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་ལ་དན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྲ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་
 ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་གྲེ་བྲག་ལ་སྤྱར་ནས་སྟེང་འོག་གི་སྤ་
 མོ་བསྐྱོམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྲ་སྟེ། ལེའུ་བྲག་པའི་སྟོན་གསལ་དུ། སྤ་མོ་ལ་སྟོབ་པ་
 ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྟོབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་མདོར་
 བྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མོད་གྱི། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤ་ཐེག་

བསྐྱེད་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་སྐབས་སུ་བབ་ཀྱི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕ་མོ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྫོགས་རིམ་
པའི་དོར་བཞུས་སོགས་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་བྱིར་མ་བྱིས་སོ།།

གཉིས་པ་བཞུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རྫོང་ཆེན་བཞུས་པ་དང་། དག་གི་བཞུས་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་བསྐྱེད་ལས། སྒྲོང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཞུ་སྟེ། །མ་བསྐྱེད་པ་ལ་འང་ཆགས་མི་
བྱ། །འདོད་པ་ཀྱན་ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཞུས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལ་སོགས་པས་རྫོང་ཆེན་བཞུས་པ་བྲན་པར་བྱ་ལ། ཞེས་ལེའུ་བདུན་པའི་གཞུང་དེས་སྐབས་འདིའི་
དོར་བཞུས་བསྟན་པར་བཤད་ཅིང་། མདོར་བྱས་སུ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སོར་བཞག་ཏུ་
འབྱུང་རོ། །གཞུང་དེ་ལ་སྟོན་གསལ་དུ་བྲང་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་མཛད་པ་ལས། དེས་དོན་ནི་
སྒྲོང་མོ་ཟ་བའི་དོན་རྒྱུད་སྤྲུགས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པས་དེ་མི་བྱ་བར་རྒྱུད་སྤྲུགས་དཔྱེར་མེད་དུ་
སྒྱུར་ཏེ། རྒྱུད་ལྡང་འདུག་གནས་གསུམ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་དོར་བཞུས་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་
དོར་བཞུས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། སྟོན་གསལ་ལས། སྒྲོང་
མོ་ཟ་བ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྒྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་འབྲུ་བར་ཡོངས་སུ་ཆོལ་
བ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ལ་འདུག་པ་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་རྗེ་ཅམ་ལོངས་སྟོང་པས་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་
ལུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ཅམ་ལས་ཉ་ཅང་ཐལ་
ཆེས་པ། ཉ་ཅང་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་སྟེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་བྲག་པོ་དང་། དེས་
ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོང་བ་དང་། དེས་མཆོན་པ་ཞིང་ལས་དང་ཆོང་ལས་ལ་སོགས་པའི་བྱི་ནང་
གི་རྣམ་པར་གཤེད་པ་སྤངས་ཏེ་བཞུས་པ་བྱ་བ་ནི་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །འདི་སྟོན་
གསལ་དུ་སྟོང་པའི་སྐབས་ལ་སྒྱུར་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐབས་ལ་སྒྱུར་བ་ཡང་མི་འགལ་བས་
མདོ་བསྐྱེད་སྐབས་འདིར་སྒྱུར་རོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༡ ཟླ་། ༥

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༣༠ ཟླ་། ༦

ཀར་བ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། སློན་གསལ་ལས། སྒྲགས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་སོ། །ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་བྱེད་པའི་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་པའི་སྒྲགས་པས་བསྐྱས་པར་བྱའོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བཏན་པོ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངར་ནས་འདོད་ཡོན་ལྷའི་རང་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སློན་པ་ཁོངས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱས་པ་བྱེད་པ་བཏན་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་དུ་མ་ཟད་བསྐྱས་པས་ལྷའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བ་ལ་ནི་བསྐྱས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཏོག་གིས་མི་བྱེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས་སོ། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱས་པ་ལ་ངག་བསྐྱས་དང་། རྟོར་བསྐྱས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་ཆོག་འདིའི་རེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྟོར་བསྐྱས་ཡིན་པས་བྱང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྟོར་བསྐྱས་ལ་སྤྱོད་དགོས་པར་དགོངས་ཏེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྟོར་བསྐྱས་ནི། ལྷེ་དང་མཆུ་མི་འགྲུལ་ཞིང་སྐྱ་སྤངས་པའི་ཡིད་གྱི་བསྐྱས་པ་སྟེ། རྟོ་རྗེའི་ཆོག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། རྟོ་རྗེའི་ཆོག་ནི་སྐྱ་སྤངས་པ།² །ཞེས་དབལ་འབྲས་རྟོ་རྗེས་བྱངས་པ་ལྟར་རོ། །ངག་གི་བསྐྱས་པ་ནི། མན་སྟེ་ལས་རྩལ་བཞེར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་དམ་ཆོག་གི་བསྐྱས་པ་ནི་ཐུགས་ཁའི་ས་བོན་ལ་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ལ། བསྐྱོ་བའི་ཆེ་ས་བོན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྤྱོད་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ནས་སྒྲགས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་སྤང་བའི་སྤྱད་པ་འདེན་པའི་རྩལ་གྱིས་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུད་གིས་སྟོང་ཁའི་ས་བོན་ལ་གཞུག་ཅིང་། ལྷ་སོ་སོའི་སྒྲགས་བརྗོད་པ་རྫོགས་པ་ན་སོ་སོར་སྤྱོ་ཞིང་སྤྱད་པ་སྟེ། སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གི་བསྐྱས་པའོ། རྟོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་བསྐྱེད་ཡང་། ལེའུ་བཏུ་གསུམ་པ་ལས། བརྗོད་ནས་རྟོ་རྗེ་སྤྱོ་བ་ནི། རྫོགས་ནས་བསྐྱབ་བ་རབ་དུ་བྱ།³ །ཞེས་བྱ་བས་ངག་གི་བསྐྱས་བརྗོད་བྱས་ལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་སུ་ཡང་གཞུང་འདི་ཉིད་ཆོག་སོར་བཞག་དུ་མཛད་

1 བཏན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༢༠ ཟེང་། ༡༢

2 བཏན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༧ ཞོག ༡༣༡༠ ཟེང་། ༡

3 བཏན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༡ ཟེང་། ༤

དོ། །སློན་གསལ་ལས་གཞུང་འདི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་མཐར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆམས་རང་ལ་བསྐྱ་བ་
ལ་སྐྱར་མོད། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གིས་སློས་པའི་ལྷ་རང་གི་ལུས་ལ་སྐྱད་པ་ཡིན་པར་བྱད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་དུ་བྱུང་བར་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་བཟླས་
པ་ལ་སྐྱར་ན། དག་ཏུ་བཟླས་པའི་སྐགས་བརྗོད་ནས་སློ་བར་བྱའོ། །གང་ན། རྩི་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ལྷ་ཆོགས་སོ། སློ་བ་དེ་རྩིགས་ནས་སྤར་ཡང་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་བསྐྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཉེར་བསྐྱ་ལ་སྐྱར་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཆམས་བརྗོད་པ་སྤེ་རང་
རང་གི་གནས་ནས་བསྐྱོད་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྤང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ནམས་ལ་སློ་བ་སྤེ་གཞུག་
པར་བྱ་ཞིང་། མཆོད་པའི་དོན་དུ་སློས་པའི་ལྷ་མོ་ཆམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་བྱ་བ་རྩིགས་
ནས། སྤར་ཡང་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་བསྐྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།¹

ཅིའི་ཕྱིར་དམ་ཆེག་གི་བཟླས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཟླས་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་ལས་འདའ་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་སྐགས་ཐེང་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ། རྩི་རྩེ་ནས་འཛོན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སོང་
ཞིང་། ཡུམ་གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་ཁེར་དུ་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་བྱུང་བ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་
ཤིང་རང་གི་ར་རྒྱལ་མའི་ནང་ནས་འཁོར་བར་བསྐྱོམ་པ་ཡི་གེ་སྟོན་ཅིང་ཞེ་བའི་ཐེང་སྐགས་བཟླས་
པ་སྟེ། ར་སྐགས་སམ་ཐེང་སྐགས་ཀྱི་བཟླས་པའོ། །ཁྱོས་པས་བཟླས་པ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་
དུ་ཞུགས་ནས་སྤར་བཞིན་འཁོར་བ་སྐྱག་ཅིང་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་ཅན་ཏེ། འདི་ཡང་ཐེང་སྐགས་ཀྱི་
བཟླས་པའོ། །ཁྱོ་བོའི་བཟླས་པ་ནི། སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཐོས་པར་
དག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱིང་པོ་ཉེ་སྤྱིང་ར་སྐགས་གསུམ་ཀའི་བཟླས་པའོ། །སྐགས་ཁའི་ས་
བོན་ལ་སྐགས་ཆམས་མགོ་གཉེན་དུ་བསྐྱར་པའི་ཆམ་པས་འགོང་སྟེ་རྒྱུམ་པོར་བསྐྱོར་བ་མར་མེ་ལྟར་
འོད་འབར་བའི་ཆམ་པ་ཅན་ལ་སེམས་ཀྱིས་གྲིས་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་ནས་བཟླས་པ་ནི་གོང་བུའི་
བཟླས་པའོ། །བཟླས་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་དུ་
འདོན་པར་དམིགས་ནས་བཟླས་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་འགྱུར་འབྱུང་བར། དེལ་བྱ་བ་དང་ལྷ་བ་པ་ལ་སོགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༣ བ ༩། གཙང་། ཤོག ༡༣༩ ན ༡ དོན་ནོ། ། ཞོལ་གཙང་ཉོན་ཅི་ཅི་འགས་འབྱུང་།

པའི་བྱ་བ་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཐུན་གྱི་རོ་ལ་སེམས་མ་ཡངས་པར་སྤྱོད་
ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་ཆེག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བསྐྱས་པ་རྣམས་བསྐྱས་པའི་
གངས་སུ་གཞུག་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱས་པ་རྣམས་བསྐྱས་པའི་གངས་གྱི་
ཁ་སྐོང་ལ་མི་པན་ཡང་། བར་ཆད་བསྐྱར་བ་དང་ལས་སྐྱིབ་སྐྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་
ཡོད་པས། བཤད་གཅི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱས་པར་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་
སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་གསུངས་སོ།།

བསྐྱས་པའི་གངས་ནི། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། བདག་ཉིད་འཇུག་པ་དང་། རབ་དུ་གནས་
པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དབང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་བསྐྱས་པ་ལ། གཙོ་བོ་ལ་འབྲུམ། འཁོར་རེ་
རེ་ཞིང་ཁྱི། བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིང་སྤྲུགས་ལ་ཁྱི་སྤྲུག་གཅིག་དང་། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་
སྤྲུགས་ལ་འབྲུམ། དེའི་བརྩ་ཆའི་སྤྱོད་སྤྲུག་དང་བཅས་པ་རྩོགས་པའོ། །དངོས་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་
ནི་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། དངོས་བྱ་བ་རྩུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་གང་
ཡང་རུང་བ་འབྲུབ་པའི་མཆོན་མ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ། །བསྐྱས་བྱའི་སྤྲུགས་ནི། འབྲེལ་བ་རིན་ཐེང་
ལས། རིགས་ལྷ་ཡུམ་བཞིའི་སྤྱིང་པོ་འབྱེན་སྤྲུགས་ས་པོན་མེད་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་འབྱེན་
སྤྲུགས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཨོ་ཨྲུཾ་ཧྲུཾ་པཎ་སྤྱུ་རྩེ་བར་དུ་བརྩུག་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་དང་། ས་པོན་རྒྱང་
བ་དེ་དག་གི་བར་དུ་བརྩུག་པ་ལ་ཉེ་སྤྱིང་དུ་བཤད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཉེ་སྤྱིང་གི་ངོས་
འཛིན་རྒྱུད་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་སྤྲུག་དག་གིས་མི་འདྲ་བ་འགའ་
རེ་བཤད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བཤུག་ཏུ་སྤྱང་ངོ་།།

འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་
ཨ་རྩ་ཡུམ་ལྷ་རང་རང་གི་མཆོན་སྤྲུགས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་ཉིད་སྤྱིང་
པོར་གསུངས་པ་ལེགས་ལ། ཉེ་སྤྱིང་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། མཆོག་གི་སྤྱིང་པོའི་སྤྱིང་པོ་འདི། ཉིད་ཀྱི་
སྤྱི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྩོལ་ལས་སྤྱང་ངོ་། །བརྩོན་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཆོན་སྤྲུགས་རྒྱང་པ་
རྣམས་ཉེ་སྤྱིང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཨོ་ཨྲུཾ་ཧྲུཾ་པཎ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་གསུངས་
སོ། །ཅ་སྤྲུགས་སམ་ཐེང་སྤྲུགས་ནི། ཅ་རྒྱུད་དུ་ཡུམ་བཞི་དང་། ཁོ་བོ་དགྲའི་ཕྱིང་སྤྲུགས་གསུངས་

བ་ནམས་དང་། ལྷ་ལྷག་མའི་ཐེངས་ལྷགས་རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་བ་ནམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ངག་གི་བརྒྱས་བ་ནི་སྤྱལ་བའི་སྤྱུ་ཚོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་ནམ་བུ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་བ་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་བ་ཁྱབ་ལ་སྤྱུ་བ་སྤྱུ་བའི་ངོར་བཞེངས་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱལ་བའི་སྤྱུ་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མཛད་བ་རྫོགས་ནས། ཞིང་དེར་སྤྱུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་གྱུར་བ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་བ་དང་ནམ་བུ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་བ་ནི། འདིར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དོན་དམ་དུ་གཞུག་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཁྱབ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱས་བ་ཡིན་གྱི། རབ་དུ་སྐྱོན་གསལ་ལ་སོགས་བ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཆགས་བ་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱབ་ཐེག་ལེར་གནས་པར་གྱུར་པར་འདོད་བ་ནི། འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རིམ་བུ་ལ་སྐྱོ་ཁ་མ་སྟོགས་པར་ཟད་ལ། ཀྱི་རྒྱུར་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཡུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུགས་གཞན་ལ་ཁྱབ་སྤྱུ་བ་སྤྱུ་བ་སྤྱུ་བ་གཞི་སྟོན་བ་སྤྱེ་བའི་རིམ་བུ་དང་བསྐྱུན་ཞིང་། ཁྱབ་པོའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ནི་སྤྱུང་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་པ་མ་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་སོགས་ནམ་གཞག་གཞན་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཐེན་བ་ལྟར་སྤྱུང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱར་གྱི། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཁོ་ན་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་འདིར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། རིམ་གྱིས་འཇུག་ན་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐེམ། ཡབ་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ནི་ཏེ་ལ། ཏའི་ཡུས་ནི་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་རྒྱ་ཆོས་ལ། རྒྱ་ཆོས་ཐེག་ལེ་ལ། དེ་རྒྱ་དེ་ལ། རྒྱ་དེ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པའི་སྐྱོན་སྤྱིའི་ཆ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་ཁར་བསྐྱུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་བ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་ན་སེམས་དཔའ་སྤྱུ་བ་ཅེགས་ཡུམ་དང་བཅས་བ་ཅིག་ཆར་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞུགས་སྤྱིའི་སྤྱུང་བ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱུང་བ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་བ་ནམས་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་དང་རྗེས་

མཐུན་པའི་སྐྱུ་ལུས་གཉིས། རོན་དང་དཔེའི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་བསྒྲོམ་བ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྗེ་གསེང་རིམ་གྱི་འོད་
གསལ་མཐར་ཐུག་པ་འཆར་བའི་གནས་ཀྱང་སྤྱིང་ཁ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྐྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱད་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་བ་དང་ཡང་ཆེས་མཐུན་པས། འདིར་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱད་པའི་ཚུལ་དེ་
ཉིད་མཆོག་དུ་ལེགས་པར་བཞེད་དོ།

རོན་འདི་ཉིད་སྒྲིན་པ་ན་མདོར་བྱས་སྟེ། སྤྱིང་ཡང་སྤྱགས་པས་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལས་གཞུག་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། དེའི་ཆེ་ཆོས་
གྱི་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་རི་སྐྱད་བཤད་པ་བྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་རོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་
ནོ། །སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེས་ཞིང་དེར་སྐྱུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། ཆད་མེད་
པ་བཞིས་བསྐྱལ་བའི་དབང་གིས་སྤྱིང་ཡང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་འཆར་རྒྱ་བའི་མཛད་
པ་སྒྲོན་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་སྐྱེས་བསྐྱལ་བའི་རོར་བཞེངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆད་
མེད་པ་བཞི་ནམ་པར་དག་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་བསྐྱལ་བ་ནི། ཆད་མེད་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱལ་བ་ན་འོད་གསལ་ལས་
སེམས་དབང་གསུམ་གྱི་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུར་ཅིག་ཆར་དུ་བཞེངས་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དེའི་དབང་གིས་ཞིང་གཞན་དུ་འཆར་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྒྲོན་པ་དང་མཐུན་པའོ།

ཆོག་གང་གིས་བསྐྱལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་ཀྱི་དབང་ཐུག་ཁྲིད་ནི་རྟོ་རྟོ་རྟོ་
ཐུགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སྟེ་བཅད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆོག་དོན་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་གཞུང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ།

བཞི་པ་དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་ཅི་སྤྱང་བ་ལ་གསུམ་ལས། བསྟོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱུ་ལ་
པའི་སྐྱེས་ཞིང་གཞན་དུ་འཆར་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྒྲན་པ་ན། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་མེད་པའི་
སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱུང་བའི་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་། དེའི་འོག་
དུ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྐུལ་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྒྲེན་བཀྱར་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྒྲེན་

1 བསྒྲན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ རྟོག ༣༣ ཟེང་། ༡༣

བཀྲར་བདག་གིར་མཛད་པའི་སློ་ནས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཆོག་གས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་རིགས་ལྡེ་གའི་ཡོན་ཏན་ཆང་བར་བརྟེན་པའི་སློ་ནས་བྲག་ཆའི་
དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོད་པར་མོས་ནས། ཅུ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི། མི་བསྟོད་དོན་རྗེ་ཡེ་ཤེས་
ཆེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྡས་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་
སོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་ལྡས་པོ་དེ་དག་གི་ཆོག་དོན་ནི་རྒྱུད་འབྲེལ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་
གཞུང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་མཆོད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཅིང་པ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་
མཆོད་པ་དེ་དག་འདིར་བདག་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆར་ངམ་མི་བསྟོད་པར་ང་རྒྱལ་བྱས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལྡན་པ་མཆོན་ན། གཟུགས་རྗེ་རྗེ་མ་ལག་པའི་བསྐྱེད་འཇམ་པས་གསལ་
ཞིང་དྲངས་པའི་མེ་ལོང་བཟུང་ནས་ཞི་བའི་མིག་གིས་བདག་ལ་བལྟ་ཞིང་། ལུ་ཏིག་གི་ཚུན་པོ་
འབྱང་བ། ལུ་མ་རྒྱས་ཤིང་མཆོག་གསལ་འབྱར་བ། བར་དོག་ཅིང་གོས་ཅུང་ཟད་འབྱར་བས་རོ་སྦྱད་
མཛེས་པ་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་བྱ་དུ་མས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་བསམས་ནས། དེ་དག་གི་གཟུགས་
ལ་བལྟས་པས་ནང་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱའི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱའི་མཆོད་པའི་འཁོར་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། མཆོད་པ་
གཞན་རྣམས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཡང་དེས་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བདུད་ཅི་མུང་བ་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐུ་བས་སུ་ཤུ་ལྟར་བདུད་ཅི་ལྟར་སྤྱངས་རྟོགས་སྤར་
གསུམ་བྱས་ནས་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱངས་ནས་ཆོམ་པར་བྱེད་
པའི་ནང་གི་མཆོད་པ་ནི། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་ནས་གསུངས་ཤིང་མེད་དུ་མི་
རུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤུ་ལྟར་བདུད་ཅི་ལྟར་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་དག་གཤེགས་པ་ལྟ་
དང་གཤེགས་མ་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་དང་། མོད་པའི་ནང་གི་ཕྱོགས་མཆོམས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་།
ས་ཐོན་གང་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡི་གེ་གང་གིས་མཆོན་པ་རྣམས་ལ་གཞུང་སོ་སོའི་བཤད་པ་མི་

མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། སལ་ལྷ་ཁྲའི་དགོངས་པ་མན་སྟེ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེང་བས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཤ་ལྷའི་ས་བོན་རྩྱུ་རྩྱུ་ཨི་ཨི་ཁྲི་ཁྲི་དང་། བདུད་ཅི་ལྷའི་ས་བོན་རྩྱུ་རྩྱུ་ཨི་ཨི་རྩམས་སུ་བཤད་ལ། རྩོགས་མཆོམས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ། ཐེང་བ་དང་། མན་སྟེ་དང་། སལ་ལྷ་ཁྲ་དང་། གདན་བཞི་དང་། རྩོམ་འབྲུང་གང་དུ་ཡང་དངོས་སུ་མ་བཤད་དོ། །གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གོ་གྲ་ད་ཏ་ནའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤ་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྩམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། ཤར་སྟོ་རུབ་བྱང་དབུས་སུ་རིམ་པས་འགོད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན། རྩྱུ་ཨི་ཨི་ཁྲི་རྩྱུ་ལས་བྱང་བའོ། །བེ་ར་ཤུ་མ་མའི་མིང་ཅན་གྱི་བདུད་ཅི་ལྷ་མེ་ནས་བཅམས་ཏེ། གཡས་སྒོར་གྱིས་མཆོམས་བཞི་དང་དབུས་སུ་འགོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་ལོ་མི་ཤི་ཏི་གི་ཡི་གེ་ལས་བྱང་ཞིང་། རང་རང་གང་གི་མིང་ཅན་དུ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆོན་པར་བཤད་དོ། །

མན་སྟེ་ལས། རྩོགས་མཆོམས་སོགས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། མན་སྟེ་ལས། རྩམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ཉིད་དུ་མོས་པ་རྩམས་ནི་སྟོན་མ་ལྷ་རྩམས་དང་ལྷགས་ཀྱང་ལྷ་རྩམས་སོ། །ཞེས་སྟོན་མ་ལྷ་དང་ལྷགས་ཀྱང་ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷར་བཤད་ལ། མི་བསྟོད་པ་དང་། རྩམ་སྤང་དང་། རིན་འབྲུང་དང་། རྩང་མཐའ་དང་། དོན་གྲུབ་རྩམས་ལྷགས་ཀྱང་ལྷ་ཞེས་གོ་རིམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། ས་བོན་དང་སོ་ལྷ་ལས་ཤ་ལྷ་བསྐྱེད་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དབུས་ནས་གཡས་བསྒོར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་རྩོགས་བཞིར་རྩྱུ་རྩྱུ་སོགས་ལས་ཤ་ཆེན་སོགས་ལྷ་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆོན་པ་དང་། མེ་ནས་དབང་ལྡན་གྱི་བར་མཆོམས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་རྩྱུ་སོགས་གྱི་ཡི་གེ་ལས་བྱི་ཆེན་སོགས་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆོན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཤ་ལྷའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཤ་ཆེན་དེ་ཉིད་བདུད་ཅི་ལྷའི་ཡ་གྲུལ་ཡང་ཡིན་པས་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ས་བོན་བཞི་ལས་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མན་སྟེ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཐེང་བའི་དགོངས་པའོ། །

ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལའི་རྒྱུད་དང་། སྤུང་ཆེན་བྲིལ་བུ་པའི་བདེ་མཆོག་ལྟ་ལྷའི་སྤྱབ་ཐབས་དང་། སྤུང་ཆེན་ལྷ་བ་པ་རྩམས་ཀྱིས་ཤ་ལྷར་མ་ཟད། བདུད་ཅི་ལྷ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག་ ༤ ཞོག་ ༤༡༤ ཐེང་། ༤

ལྷར་བཤད་ལ། དག་ནག་གི་དཀའ་འབྲེལ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་དང་། རོ་པོས་མཛད་པའི་ལྷ་མི་པའི་
འབྲེལ་བ་དང་། རྩ་ཡ་སེན་འཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོའི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་ལས་རྩས་བཅུ་པོ་ཐམས་
ཅད་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོས་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྷར་ན་གཤེགས་བ་དང་གཤེགས་
མའི་ས་པོན་ལས་བསྐྱེད་བ་དང་། རྩས་བཅུ་ཀ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་བ་སྟེ། ས་པོན་
ལ་ལུགས་མི་འབྲ་བ་གཉིས་དང་། རྩས་བཅུ་ཀ་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷ་ཁོ་ནར་འགོད་བ་དང་།
ཕྱོགས་མཆོམས་བརྒྱད་དབུས་དང་དགུ་ཀར་འགོད་བ་སྟེ། གང་དུ་འགོད་པའི་གནས་ལ་ལུགས་
གཉིས་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཤ་ལྷ་ཕྱོགས་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་མཆོམས་སུ་འགོད་བ་དང་།
བདུད་ཅི་ཕྱོགས་དང་ཤ་མཆོམས་སུ་འགོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཤ་གཤེགས་བ་དང་
བདུད་ཅི་གཤེགས་མར་འཛོག་བ་དང་། བདུད་ཅི་གཤེགས་བ་དང་ཤ་གཤེགས་མར་འཛོག་པའི་
ལུགས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ།

བདུད་ཅི་ལྷའི་རོས་འཛོན་ཏི་ཆེན་ཏི་ཆུ། ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་མི་འབྲ་
བ་མེད་ཅིང་། ལྷ་པའི་རོས་འཛོན་ལ་མི་མཐུན་བ་མང་སྟེ། ལྷ་རོ་བ་དང་། ལྷན་ཞབས་ལ་སོགས་
པས་ཤ་ཆེན་ལ་བཤད། གདན་བཞིའི་འབྲེལ་བར་བྱ་ཆ་ན་ཉས་ལུད་བ་སྐྱམ་པོ་དང་རར་སྐབས་ལ་
བཤད། རྩོམ་འབྲུང་དུ་ཐ་མ་ཤ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆེལ་བྱ། འབྲིང་སྐབས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱང་མར་དང་
གཞུངས་པ། རབ་མགོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐད་བ་རྣམས་ལ་བཤད་དོ། །ཤ་ལྷའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ལ། ལུགས་ལྷ་ལྷ་དང་སྒྲོན་མ་ལྷ་ཞེས་གྲང་བཤད་དེ། དོས་གྲུབ་འགྲུགས་བ་དང་གསལ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོད་པ་ལྷ་བ་པས་དུམ་བྱ་གཅིག་བ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བར་བཤད་བ་དང་། ཁ་
ཅིག་གིས་དུམ་བྱ་གསུམ་བ་དང་ཁ་དོག་དཀར་པོར་བཤད་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཁ་དོག་དཀར་
པོར་བཤད་ཅིང་དུམ་བྱའི་གསལ་ཁ་མ་སྒྲོས་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་གཉིས་ཀའི་གསལ་ཁ་མ་
སྒྲོས་བ་དང་ཚུལ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཐོད་པའི་ནང་དུ་རྩས་བཅུ་གདན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་བ་དང་། གདན་
མེད་དུ་བསྐྱེད་བ་གཉིས་དང་། གདན་ཅན་ལ་བསྐྱེད་བ་དང་། ལྷ་པའི་གདན་བྱེད་པའི་ལུགས་
གཉིས་དང་། རྩས་བཅུའི་སྟེང་ངམ་མཐའ་སྐྱོར་དུ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་འགོད་བ་དང་མི་འགོད་
པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཁ་ལྷོ་ག་འཛོག་བ་དང་མི་འཛོག་པའི་ཚུལ་

གཉིས་དང་། སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩོུ་རྩོུ་མཆན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཉི་མ་
ལ་རྩོུ་རྩོུ་མཆན་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་ཡི་གེ་ཙམ་འཛོག་པ་སྟེ་ཚུལ་
གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་སྐུ་བ་
ཐབས་རྣམས་སྟུ། བདུད་ཅིའི་སྐྱེད་ཆོག་གང་ཡང་མ་གསུངས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཨ་ཟླ་ཡུའི་སྐྱུ་ཁྲ་ལས་བཞད་པ་དེ་ཉིད་གསང་འདུས། བདེ་
མཆོག་། གྲི་རྩོར་གསུམ་ཀའི་བདུད་ཅི་བསྐྱེད་ཆོག་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་རྩོུ་སྟེང་འབྲངས་
ནས་བོད་གི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་གི་བདུད་ཅི་སྐྱེད་ཆོག་གི་ཚུལ་ལ་
ཤ་ཟླ་བདུད་ཅི་ཡུའི་བསྐྱེད་ཚུལ། སྐར་ཨ་ཟླ་ཡུའི་ལུགས་བཀོད་པ་ལྟར་བྲས་ནས་རྩོུ་དེ་རྣམས་
གི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ཉ་མེར་པོ། ཉུང་ཀར་པོ། རྩི་ཐོན་པོ་རྣམས་ལས་རིམ་པ་བཞེན་འོད་དབག་མེད།
རྣམ་སྟངས་། མི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་འདུས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་
ཐིམ་པས། རིམ་པ་བཞེན་ཁ་དོག་དེ་རྩོུ་གསུམ་གི་ཉིས་པ་སྐྱེད་པ། དེ་ནས་རང་གི་ལུགས་ཀའི་རྩི་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྒྱང་གཡོས་མེ་སྐར། ཐོད་པའི་ནང་གི་རྩོུ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཁྱེ་ཞིང་
ཁོལ་བའི་རྒྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་རྩི་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩོུ་རྩོུ་མཆན་པའི་ཁ་རྩི་ག་རྩི་གིས་
མཆན་པ་དེ་ཉིད་འོག་གི་བོད་གིས་ཁྱེ་ནས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལན་གསུམ་བྲས་པས་བདུད་
ཅིའི་རང་བཞེན་དུ་གྱུར་པར་བསྟོུ་ཞིང་། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཨོ་ཡིག་མཐོ་ཐུར་བསྟན་གིས་མཆན་པའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ལྷ་རྩི་གི་ཡི་གེ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་
བཅེགས་པ། དེའི་འོད་ཟེར་གིས་རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་གི་ཡེ་ཤེས་གི་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པ་བཀུག་
སྟེ་ཨོ་ལྷ་རྩི་ལ་ཐིམ། དེ་གསུམ་ཡང་རིམ་བཞེན་ཁྱེ་ནས་ཟླ་བ་ལ་ཐིམ། ཟླ་བ་ཡང་ཁྱེ་ནས་ཐོད་པར་
ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་ཡི་གེ་གསུམ་ལན་གསུམ་བརྩོད་པས་དདུལ་ཚུའི་རང་བཞེན་ཤིན་ཏུ་དྲངས་
པའི་བདུད་ཅིར་བྱེན་གིས་བརྒྱབ་བོ་ཞེས་བཞེད་དོ།།

བོད་གཞན་རྣམས་གིས་བདུད་ཅི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བྲས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་
དང་རྒྱ་གཞུང་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སྟོ་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟངས། ཅ་བཞད་སྐྱུར་བའི་མན་

1 ཞོུ། ཤོག 164 བ ༧། གཙང་། ཤོག 160 ན 3 བོད་རྣམས་གིས་

དག་དང་བྲལ་བ་ཁྱེད་ལ་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་ཅི་ཡིན་གཏོལ་མ་
 བྱང་བ་ནི་བདེན་གྱིས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་བོས་རྟོ་རྟོ་སྟོ་བ་
 དཔོན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྟོ་རྟོ་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས། ཅ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱད་
 ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་འདུས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྐྱེད་ཆོག་ལ་ངེས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྦྱིན་པར་
 བྱ་ཡིས་ན་བ་སྒྲགས་ཏེ་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག། རྟེ་ཡང་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། སྤང་པོའི་
 ཤ་དང་ཏྲ་ཡི་ཤ། ཤ་ཆེན་དག་ཀྱང་བཟའ་བྱ་ཞིང་། ཤ་གས་ནམས་ཀྱན་ལ་དབུལ་བར་བྱ། རྟེ་
 ལྷར་བྱས་ན་མགོན་པོ་མཉེས། རྟིན་རེ་རྟོ་རྟོ་སྟོ་བ་མ་ལ། མཁས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་
 བྱ། བཤད་གཅི་ཤ་ཡི་བྱ་བ་དང་། རྟོ་རྟོ་གསང་བའི་ཆོག་དག་གིས། ཤ་གས་ནམས་ཀྱན་གྱི་ཡི་
 གོ་ཨྱོ། བསྟོམ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར། ཤ་ཞེས་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་རང་གིས་བཟའ་ཞིང་ཤ་གས་ཀྱིས་
 ལྷ་ཀྱན་ལ་དབུལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྤངས་ཏྲ་གས་སྤར་གསུམ་ཚུལ་རི་
 ལྷར་བྱ་བ་དང་། བྱས་ནས་བཟའ་ཞིང་བསྟན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱ་བར་བཞེད་ནས། བཤད་པའི་
 རྒྱད་ཀྱི་མར། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས། བདུད་ཅི་ལྷ་ནམས་རི་
 ལྷར་བཟའ། རྟེ་བཞེན་དཔའ་པོ་ལྷ་གང་ལགས། ཤ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཐ་མལ་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
 རི། རི་མ་ལྷ་ནམས་སྤང་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་བྱིན་བརྒྱབས་པས། བདུད་ཅི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་
 བཤད། སྤར་དང་དེ་བཞེན་བསྟེན་པ་དང་། སྤང་བར་བྱ་དང་གཞུགས་སྤང་ལ། ཤ་གས་ཀྱི་ལུས་
 སུ་རབ་སྦྱར་བས། བདུད་ཅི་ལྷ་ནི་བཟའ་བར་བྱ། ཤ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱང་པ་དང་པོ་བཞེ་ཡི་དོན་
 རི་ལུས་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་ཞེས་པ་བདུད་ཅི་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་ཐ་མལ་པ་ལ་རི་མ་ཅན་ཡིན་ཡང་།
 ཡེ་ཤེས་ལྷའི་དོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བདུད་ཅི་ལྷར་བཤད་དོ། འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ་
 དེགས་ལྷའི་ས་བོན་ལས་བདུད་ཅི་ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེགས་ལྷའི་ས་བོན་གྱིས་དེ་དག་ལ་མཆེན་པའི་
 སྟོན་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༥༤༩ ཟེང་། ༤

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༥༤༤ ཟེང་། ༡༥

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༥༤༦ ཟེང་། ༡

དེ་ཡང་བདུད་ཅི་ལྟའི་ངོས་འཛིན་དང་། བདུད་ཅི་ལྟའི་རིགས་གང་དུ་འཛོག་པ་ནི། བཤད་
 རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་མེད་པ་ལས། བདུད་ཅི་ལྟའི་བཟའ་བ་ནི། །དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱེད་དེ་ཉིད་མཆོག་ །རི་ལྷ་ར་
 རིགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན། །རྣམ་སྤང་མཛད་དང་མི་བསྐྱེད་དང་། །དོན་ཡོད་གྲུབ་དང་འོད་དཔག་
 མེད། །རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལྟ་བུ་ལོ། །བདུད་ཅི་ལྟའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཁྲག་ནི་རིན་ཆེན་དབང་
 རྒྱུ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འོད་དཔག་མེད། །དེ་བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ། །མི་བསྐྱེད་དེ་
 བཞིན་རྟོག་རྟེན་ལྟ། །འཛིན་རྣམ་སྤང་མཛད་དུ་བཤད། །དེ་དག་བདུད་ཅི་ལྟའི་མཆོག་། ཅེས་བདུད་
 ཅི་ལྟའི་གཤེགས་པ་ལྟར་འཛོག་པའི་ཆུལ་དང་། བདུད་ཅི་ལྟའི་པ་ཡང་ལ་ཆེན་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བར་
 གསུངས་སོ། །སྤར་དང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀླང་བ་བཞིན་དོན་ནི། བདུད་ཅི་
 ལྟའི་པོ་དེ་སྤར་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས། རང་སྤྱུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་སུ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ར་རྒྱལ་
 བྱིས་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

འོ་ན་སྤར་རྟོགས་སྤར་གསུམ་ཆུལ་རི་ལྷར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་རྒྱུད་
 བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས། དོན་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ནི། །བར་སྤང་ལ་གནས་བསམ་པར་བྱ།¹ །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་རྟེན་ཉི་གདན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་རོ་བས་རྒྱུད་ཀྱི་མའི་འབྲེལ་པར་བཤད་ཅིང་། དོ་
 རྟེན་དེ་ཡང་སྤྱབ་པ་དཔལ་གྱིས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་། །ལྷོ་པས་སྤོན་པོ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བར་བཤད་
 དོ། །ལྷོ་པས་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།² །ཞེས་པས་བདུད་ཅི་ལྟའི་པོ་དེ་འོག་
 ཏུ་ལྷོ་པས་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་པ་ལོ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱེད་སྤོད་ཅེས་བ་ཐོད་པ་ལ་སྤྱུགས་དུ་མ་ཞིག་
 ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་འོག་ཏུ་ལྷོ་པས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོན་ནོ། །ཨོ་གྱིས་
 མཆོན་པའི་བདུད་ཅི་ནི། །དེ་ཡི་དབྱུས་སུ་བཞག་པར་བྱ།³ །ཞེས་པས་བདུད་ཅི་ལྟའི་ཐོད་པའི་ནང་གི་
 དབྱུས་སུ་བསྐྱེད་པ་འཁོད་པ་དང་། བདུད་ཅི་ལྟའི་གཤེགས་པ་ལྟར་མོད་དུ་ཨོ་ཡིག་གིས་མཆོན་པར་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཆོག་ཀླང་དབྱེད་འོག་ཏུ། དེ་བཞིན་དཔལ་པོ་ལྟ་རྣམས་བཟའ། །ཞེས་གསུངས་

1 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། 17 ཞོག 149 ཟེང་། 7
 2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། 17 ཞོག 149 ཟེང་། 4
 3 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། 30 ཞོག 136 ཟེང་། 30
 4 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེ་བ། 17 ཞོག 149 ཟེང་། 6

པ་འདིར་བྲངས་ནས་བཤད་ན་དཔའ་པོ་ལྟ་ནི་ཤིང་ལྟོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རིགས་ལྟའི་ས་
 བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་རིགས་ལྟའི་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པ་དང་། ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པའི་དབྱས་
 ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱུ་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་ལྷགས་ཀྱི་ལུས་སུ་སྦྱར་བ་རྣམས་བདུད་ཅི་ལྟ་ལ་
 བཤད་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལ་ཤིང་ལྟ་རིགས་གང་དུ་འདྲིལ་བ་ནི། ལེའུ་དབྱུག་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས། མི་
 བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཤིང་ལྟ་བཟའ་བར་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་ལུང་ལོངས་སྟོང་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུང་པའི་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།¹ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤིང་ལྟ་བཟའ་བར་གཤེགས་པ་ལྟའི་རིགས་སུ་
 འདྲིལ་བ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིང་ལྟ་བདུད་ཅི་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་གཤེགས་པ་ལྟར་འདྲིལ་
 བར་བཤད་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོངས་སུ་འགོད་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་མི་བྱང་བས། ལྟ་ཆོན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་དབྱས་དང་ལྟར་འདྲིལ་དགོས་པར་གྲུབ་པོ། །དེས་
 ར་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་ཤིང་ལྟ་བདུད་ཅི་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོ་ཨོ་ཁྲོ་ཁྲོ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་
 ལེགས་པས། དང་པོར་ཕྱོགས་བཞི་དབྱས་དང་ལྟར་ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་ཤིང་ལྟ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡི་གེ་
 དེ་དག་གིས་རིམ་བཞིན་དུ་མཆོན་པར་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུང་ཡང་ཕྱོགས་བཞི་དབྱས་དང་ལྟར་
 ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་བདུད་ཅི་ལྟ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆོན་པར་བྱས་ནས་བདུད་ཅི་ལྟ་
 ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཨོ་ཡིག་གིས་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐོད་པའི་འོག་དུ་རྒྱུ་མེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་དུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཕྱི་མའི་
 འགྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་པས་བཤད་ཅིང་། དེའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་
 རི་རྒྱ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ལུགས་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱུ་དང་གྲུབ་ཆེན་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་མཐུན་
 བར་བཤད་པ་གསུམ་ཆེ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་གོང་དུ་སྒྲུང་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་
 ནི། དོ་རྗེའི་ལྟའི་རྒྱ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱུལ་བས་རྒྱུང་གཡོས་ཏེ་མེ་སྒྲུང་བའོ། །སྒྲེག་པ་ཞེས་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༣༤ ཟླ་དེ། ༡

པའི་དོན་ནི་མེ་དེས་ཐོད་པ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེས་བསྐྱོལ་བའོ།།

སྤང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་བ་ནི། ཨོྲ་གྲིས་མཆོན་པའི་བདུད་ཅི་ནི། །དེ་
ཡི་དབྱས་སུ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དོ་རྩེ་བསྐྱེད་མཉམ་སྦྲུང་བ། །འབར་བས་རྣལ་
འབྱོར་ཆོས་པར་བྱ། །ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་གྱུར་ཞིང་། །ཞེས་བ་སྟེ། གཟུགས་སྤང་བ་ཅེས་
པ་འཆད་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་གྱུར།¹ །ཞེས་པའོ། །དེས་ན་བར་སྤང་གི་དོ་རྩེ་བསྐྱེད་མིང་
ཅན་གྱི་ཐོད་པར་སྤང་ནས་རྒྱས་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་དོ་རྩེ་བསྐྱེད་མཉམ་སྦྲུང་གི་དོན་དུ་
བརྟེན་ཏེ་མཁས་པ་ཐུབ་པ་དབལ་གྲིས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱས་བཅུ་ལྔ་ཞིང་ཁོལ་བར་གྱུར་བ་ཐམས་
ཅད་དོ་རྩེ་དང་བསྐྱེད་མཉམ་པར་སྤང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་
པར་བྱས་ནས་སྤངས་པ་དང་མཆོད་པས་རང་དང་སྤྱུ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཀྱན་དུ་འབར་བར་
བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་གནད་དམ་པའོ་ཞེས་གསུང་རོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྩེ་ཉི་གཤན་དང་
བཅས་པ་སྤང་སྟེ་དགྲགས་པས་རྒྱས་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་བ་
ནི། ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་གྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ།།

དེ་ནས་ཐོད་པའི་ནང་གི་བསྐྱེད་ཐེའུ་འབྱུང་ལ་མཆོན་པའི་ལྷུང་ཡིག་ལྟ་བུ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་
ཅི་ཉི་མ་གཉིས་པ་སྤང་གྱུར་ནས་དམར་སེར་གྱི་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ནི། གཟུགས་སྤང་བ། ཞེས་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་གྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོག་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྩོགས་བཅུའི་
འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཀྱི། །མཆོན་ཆ་མཆོག་གིས་བྱངས་ནས་ནི། །བདུད་ཅི་དེ་དུ་པལ་ནས་
ཀྱང་། །བཟའ་བའི་སྦྲུང་བས་བཟའ་བར་བྱ།² །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། མཆོན་ཆ་མཆོག་ནི་འོད་
ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ནི་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཆོན་པའི་ཨོྲ་
ཡིག་ལས་སྦྲོས་པར་ཐུབ་པ་དབལ་གྲིས་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། རྩོགས་རྣམས་ཀྱན་
གྱི་ཡི་གེ་ཨོྲ། །བསྐྱོལ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར།³ །ཞེས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་སྦྲོན་གསལ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༡༩༦ ཟེང་། ༤

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༡༩༦ ཟེང་། ༤

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༡༩༦ ཟེང་། ༤

གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་བྱེད་རོ།

དེས་ན་ཨོ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུས་ཚྭགས་བཅུའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཀྱག་ནས། དམ་ཆོག་གི་བདུད་ཅི་ལ་བཅུག་པ་ནི་འབར་བར་བྱས་པ་སྟེ་མང་པོར་སྟེལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དཔའ་བོ་ལྷ་རྣམས་བཟའ། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ། ཡིག་གསུམ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་བྱ། །གཞན་དུ་དེ་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ལས་སྤང་རྟོགས་སྤང་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོན་ལེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱས་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྟེང་གི་དོན་ཆེན་ལྟེ་བ་ལ་མཆོན་པའི་རྩྭ་ཡིག་དང་། བར་གྱི་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སྐྱེན་མོར་དུ་མཆོན་པའི་ཨོ་ཡིག་དང་། འོག་གི་བསྐྱེད་ཟེའུ་འགྲུ་ལ་མཆོན་པའི་ལྷ་ཡིག་རྣམས་སོ། །སྤྱགས་ཀྱི་ལུས་སྤྱ་རབ་སྦྱོར་བས། །ཞེས་པས་བདུད་ཅི་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཟའ་བརྟུང་ལ་ཡོངས་སྦྱོར་པའི་ཆེ་རང་ལྟེ་སྤྱར་བསྐྱེད་པའི་སྟེ་དང་སྟོག་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདུད་ཅི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འདི་ནི་ནང་མཆོད་དང་གཏོར་མ་བྱིན་བརྒྱབས་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད། ལུགས་འདིའི་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་སྦྱབ་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱུས་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་རིལ་བྱ་སྦྱབ་པ་དང་། བཅུད་ལེན་དང་། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གནས་སྐབས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འབུལ་བའི་གོང་དུ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས། སྟོམ་པོ་མཐའ་ལྷག་ཅི་སྤྱར་བས། །རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་ཉག་དུ་སྤྱད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐེ་བོང་དང་མིན་ལག་སྤྱར་བས་གཡས་སྟོར་དུ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དཀྱག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རི་རབ་ལ་སྦྱབ་ཤིང་བྱས་ནས་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱབས་པའི་དབུས་ནས་བདུད་ཅི་བྱུང་བ་ལྟར་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་སྤྱི་ལས་རི་རབ་དང་། མིང་མེད་རྩྭ་ལས་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཆོར་བྱས་ཏེ་དཀྱགས་པའི་དབུས་ནས་བདུད་ཅིའི་སྤྱིང་པོ་བྱུངས་པར་མོས་ཏེ་དབུལ་བར་གདན་བཞི་ལས་བཤད་དོ།

གང་ལ་འབྲུལ་བའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་སྒྲ་མ་དང་། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཐོག་
བྲངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕྱལ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མཐེབ་སྤྲོད་སྒྲུང་བས་སྒྲངས་པའི་
བདུན་ཅི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཅི་ལ་བཞག་ནས་མུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱལ་ཆེན་ལྷ་བ་པའི་གཞུང་དུ་
ཡང་བྲངས་པ། མཁས་པས་བྱལ་བའི་བདུན་ཅི་མུང་། །དང་པོར་སྒྲ་མར་དབྱལ་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་རྗེས་
སུ་ཉེ་རུ་ག །རྗེ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དབྱལ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཕྱལ་ནས་ནི། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
ཡང་དག་མུང་། །སྒྲོར་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡི། །བདུན་ཅི་རྣམས་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྷ་བྱ་ཡི་སྒྲོར་
བ་ཡིས། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའ་དང་མཉམ་འགྱུར་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་དག་
བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མུང་བ་འབའ་ཞིག་བྱ་ཡི། སྒྲ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
ལྷ་ལ་ནང་མཆོད་འབྲུལ་བ་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། བྱང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཟུར་ཅམ་ཡང་
མེད་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ལ་ནང་གི་མཆོད་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བས་མཉམ་པར་བྱས་
པའི་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མད་དུ་བྱུང་བ་ཆོགས་ཆུང་དུས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནན་གྱིས་
འགོག་པར་བྱེད་པ་དགག་རྒྱས་པོངས་པར་ཟད་དོ།

དེ་ནས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ་འདུག་པ་ལྟར་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོང་དང་།
གནས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་དང་། དུར་ཁོད་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དབའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་།
ཕྱོགས་སྒྲོང་དང་། ཞིང་སྒྲོང་དང་། བྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གཞི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷར་མོས་ནས་བདུན་ཅིས་མཆོད་ཅིང་ཆོམ་པར་བྱའོ། །སྐབས་
འདིར་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། བསྐྱེད་མཆོད་བདུན་ཅི་མུང་བ་གསུམ་ཀ་མ་གསུངས་
ཤིང་། མདོར་བྱས་སུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། མདོ་བསྟེ་ལས། ཆོག་བཞིན་ལེགས་པར་མཆོད་
ནས་²ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། འདིས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
ཏེ་བསྟན་ནོ། །མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་གསོལ། །མཆོག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༩ ཤོག ༩༣༩ གླེང་། ༣༠

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཤོག ༣༧ གླེང་། ༣

ཏུ་གསང་བ་རི་བཞིན་དོན་སྤྱད་ནས།¹ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཁྲིམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེའི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱས་
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱས་ལ།² །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་
གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་གསང་མཆོད་བྱ་བ་སྟོན་པས། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གསང་
མཆོད་སྐབས་འདིར་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། རང་གཙུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་
བསྐྱེད་འདུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ལྷ་གཙུག་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་བདེ་བ་
ཆེན་པོས་ཆོམ་པར་བསམ་སོ། །

ལྷ་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ནི། མདོར་བྱས་ལས། རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་
གཞུག་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཕྱུ་བཞུགས།³ །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་པ་དང་པོས་གཞུག་
ཡས་ཁང་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་ལ་བསྐྱབ་བར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱ་པ་གཉིས་པས་གཙུག་པོ་ཡབ་
ཡུམ་གཅིག་ཕྱུ་མི་སྤྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །རྡོ་རྗེ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་བསྐྱེད་ལས། དེ་ནས་
ལེའུ་བརྩུ་བ་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་
པར་བྱ། །དེ་ཡི་དབྱུས་གནས་ཡི་གེ་རྒྱུ། །རང་གི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་བཟླ། །རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར་
རབ་ཏུ་འབར། །རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བསམ་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས། །སྦྱང་
ལ་དེ་ཡིས་རྣམ་བསྐྱོམ་ན། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འཁྱུར་བ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན།⁴ །ཞེས་
གསུངས་པ་འདིས། ཡི་གེ་རྒྱུ་གིས་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་
བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསམས་ལ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
སྐྱབ་ཐབས་ལས། རྒྱར་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྩལ་ནས་རིམ་བཤུ་འདིས་ཉེ་
བར་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །རང་གི་སྦྱང་ཁར་གནས་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་ནས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུང་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༣ ཟེང་། ༡༩

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུང་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༤༤ ཟེང་། ༡

3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུང་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༣ ཟེང་། ༣༠

4 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུང་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༤ ཟེང་། ༩ རང་དུ་གསལ།

ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་བརྩུང་ནས་དེ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པར་གནས་པར་བྱོ།¹ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་དག་གི་དོན་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ཁའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁོར་གྱི་སྣ་ཐམས་ཅད་ལྷག་
མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་བརྟུག་ཅིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་
སོ་ཡང་དང་པོ་ལུས་དཀྱིལ་བསྟུ་བ་པའི་ཆེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དང་གང་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་
གང་དང་གང་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལ་གཞུག་པར་བྱ་
ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རང་གཙོ་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་སྤྱི་བ་བ་སྦྱངས་
ནས་རྩྭ་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེས་ན་མཁའ་གང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསམས་ཏེ་
དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱངས་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་བརྟུག་པར་བསམ་བ་ནི་ཉི་
བར་བསྟུ་བའི་ཆོ་གའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དེ་དག་སྟོན་གསལ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟུལ་བ་
ལ་སྦྱར་མོད། རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཆོག་རེ་རེ་ཡང་དོན་དུ་མ་ལ་སྦྱར་དུ་བྱང་བ་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
པས་མི་འགལ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཆང་དབང་གྱུར་ནས་རང་ལ་བསྟུ་བ་འདི་ནི་
མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་རྣམ་འབྱོར་པས། །རྩྭ་གི་སྤྱིང་པོས་འཛིག་ཏེན་རབ་
དུ་བསྐྱོམ། །དེས་འབྱུང་འགོ་ཀུན་དོ་རྗེ་འཆང་དབང་བསམ། །ལངས་ནས་འགོ་ལ་བལྟས་ཏེ་དེ་
བཞིན་སྦྱང།² །ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྟན་མཆོམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ། ལུས་བརྟུག་པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། ཁ་
ཟས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། སྟགས་པ་ཉིང་འཛིན་དམིགས་པའི་
ཆོ། །གང་ཆེ་ལུས་ནི་སྐམས་གྱུར་ན། །ལུས་ངག་ཡིད་ནི་ཆོམ་བྱེད་པའི། །སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྐྱོམ་
པར་བྱ། །མཐོ་གང་ཅམ་གྱིས་འཕགས་པ་རུ། །སྤྱི་པོར་ཆེ་བ་བརྟག་པར་བྱ། །བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་དེས་
འབབ་པའི། །མི་ནི་དེ་རུ་བརྟག་པར་བྱ། །དོ་རྗེ་སྦྱོར་བ་དེ་ཡིས་ནི། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥༥༧ ཟེང་། ༣

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༣ ཟེང་། ༣༡

འགྱུར། །ལུས་ངག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག །ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད།¹ །ཅེས་གསུངས་ལ།
 འོན་འདི་ནི་ཅ་རྒྱད་གྱི་ལེའུ་བརྩ་བདུན་པ་ལས། མཐོ་གང་ཅམ་གྱིས་འཕགས་པར་ནི། །སྤྱི་པོར་
 དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ། །ཡོ་ནི་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས། །བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དབབ་པར་
 བྱ། །དོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར། །ལུས་དང་ངག་སེམས་
 བདེར་གནས་པར། །འགྱུར་བ་འདི་ནི་དོགས་པ་མེད།² །ཅེས་གསུངས་པ་བཞོད་བའོ། །འདི་ཉམས་
 སུ་སྒྲང་བའི་རིམ་པ་ནི། ཉིན་མཆན་དུ་ཐུན་བཞིའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་བྲིལ་ནས་བསྐྱོམ་པས་ལུས་སྟོབས་
 རྒྱུར་བ་དང་ལུས་ཉམ་རྒྱུར་དུ་སོང་ན། རང་གི་སྤྱི་པོའི་མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་ཡིག་
 དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ཞིང་། འོག་གི་དབུས་སུ་ཡོ་
 དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བར་བསམས་ལ། ཡོ་ཡིག་རྒྱ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལྷའི་རོ་པོའི་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་ལྷ་དང་ལྷན་པ་བབས་པས་སྤྱི་པོ་ནས་ཀླང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་
 དབབ་བསྐྱར་བར་བསམས་ན། རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ལུས་ཉམས་སྟོབས་དང་གཟི་བརྗིད་དང་
 ལྷན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉིན་རེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་ན་ཆེ་རིང་ཞིང་སྐྱ་དཀར་དང་གཉིར་
 མ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ཁ་ཟས་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ནི། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་སྟོབ་པའི་སྒྲགས་པ་
 ཡིས། །སྤྱང་དང་དེ་བཞིན་རྟོགས་འབར་བྱ། །སྐྱོག་མ་སྤྱིང་ཁ་ལེགས་སྤྱང་ཞིང་། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་རྣམས་ཆོམ་པར་བྱ། །རྩྱ་གིས་ལེགས་པར་སྤྱངས་བྱས་ལ། །ཡི་གེ་ལྷུ་ཡིས་གཙོ་བྱས་
 ཏེ། །ཡོ་གྱིས་མནན་ནས་འབར་བར་བྱ། །འདི་ནི་ཁ་ཟས་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་མགྱིན་པའི་མཆོམས་
 བསམས་པ། །དེར་ནི་རྩི་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །བསྐྱེད་པ་མ་བརྒྱད་པ་བསྐྱོམ། །བསྐྱེད་ལྟེང་དུ་ཡི་གེ་
 རྩྱ། །རྩྱ་ལས་སྤྱོས་པའི་དོ་རྗེ་ཆེ། །ཅེ་མོ་ལྷ་པ་རྣམ་པར་བསམ། །ཅེ་མོ་དབུས་མའི་སྤྱང་དུ་ནི། །ཡོ་
 བསམ་སྐྱོག་མ་སྤྱིང་བའོ། །འབྲུག་གི་སྤྱི་པོ་སྤྱང་ཁར་བསམ། །བྲུ་གསུམ་ཅེ་མོ་དེ་ལས་སྟོ། །དེར་
 ནི་བཟའ་བ་སྟེག་པ་དག །འདི་ནི་ནང་གི་སྤྱིན་སྟེག་ཡིན། །རྒྱུར་གིས་མེ་ནི་སྤར་བྱེད་པ། །དེར་

1 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༥ བོག ༣༧ ཟེང་། ༩

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༤༡ བོག ༧༡ ཟེང་། ༣༡

ནི་ཆུ་དག་འཆོད་པར་བྱེད། །དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སུ་ནི། །གང་ནས་མེ་ནི་བྱུང་བ་
དག །བཟའ་བ་དང་ནི་བཏུང་བ་རྣམས། །གང་ཅིའང་རུང་སྟེ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར། །བཟའ་བ་ཁ་ཡི་
བརྒྱ་ལས། །སྤྱང་ཁའི་བརྒྱར་ཡང་དག་གཞུག །ཉེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་འོག་ཏུ། །ཁ་སྐྱར་བ་
ཡི་སྦྱར་བ་ཡིས། །གསང་བའི་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བ། །ཐལ་བའི་མཐར་ནི་རྣམ་པར་བཟྐག །རིམས་
སོགས་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད། །དུག་སོགས་པས་ནི་མི་འཆི་ལ། །དེ་ནི་དུས་མིན་འཆི་མི་
འགྱུར། །འཆི་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཛོམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི། ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་ཆེ་ཁ་ཟས་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྒོག་མ་སྐྱར་བ་ནི། རང་རྟོ་རྟེན་རིགས་
ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱོད་པའམ་རྟོ་རྟེན་འཆར་དུ་བསྐྱོམས་པའི་མགིན་པའི་ནང་དུང་
དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ནང་དུ། རྗེ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ཉེ་བར་
རྩྱ་སྟོན་པོ་ལས་རྟོ་རྟེན་ཅེ་ལྔ་བ་སྟོན་པོ་རྩ་དབུས་མ་སྐྱ་གྱུ་ཅན་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་ཨོ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་
ཟས་ལ་འཕྲོ་བ་བསམ་པར་བྱའོ།

སྤྱང་ཁ་སྐྱར་བ་ནི། སྤྱང་ཁར་སྤྱ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་སྤྱང་དུ་རྩྱ་སྟོན་པོ་མེ་ལྷེ་ཅེ་གསུམ་
བ་འབར་བ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལག་བ་གཡས་བ་དགང་སྐྱགས་སུ་མོས་ནས་ཨོ་གྱི་འོད་
གྱིས་ཟས་རྣམས་བྱངས་ཏེ། ལྷེ་རྩྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོ་རྟེན་ཅེ་ལྔ་བར་བསྐྱོམས་པའི་དབུས་མའི་སྐྱ་གྱུ་
ནས་ཞུགས་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱང་ཁའི་རྩྱ་ལ་འབུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟ་བ་
ནི་ནང་གི་སྐྱིན་སྟེག་གོ། །དེ་ནས་གསང་གནས་སུ་ཡི་ལས་རྒྱུད། ལྷེ་བར་རྩི་ལས་མེ། སྤྱང་ཁར་
ཡི་ལས་ས། མགིན་པར་པི་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་བསམ། རྒྱུད་གིས་མེ་སྐྱར་བས་ས་
བསྟེགས། དེའི་བོད་ཀྱིས་ཆུ་ཁོལ་བས་ཟས་རྣམས་མགིན་པའི་བརྒྱ་ནས་ཞུགས། སྤྱང་ཁར་སྐྱེ་བ་
བ་ན་དྲངས་མས་ལྷ་རྣམས་ཆོམ། ལྷེ་བར་སྐྱེ་བ་བ་ན་གཏུམ་མོའི་མེས་བསྟེགས་པས་བཅིགས་མ་
རྣམས་ཐལ་བར་བྱུར་ཏེ་གསང་བའི་བརྒྱ་ལ་བརྒྱད་ནས་འོག་སྒོ་ནས་འཛོན་པར་བསམས་ལ། ཟས་
ཅུང་ཟད་ཞུ་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་ཁ་སྐྱར་བྱས་ལ་བཟུང་ངོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་བྱས་ན་ནད་དང་དུག་ལ་
སོགས་པས་མི་ཚུགས་ཤིང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་བརྒྱུག་གོ།

1 བརྒྱན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཤོག ༣༥ ཟེང་། ༩

དེ་ཡང་ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཉོན་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་གི་ནི། །བརྒྱ་བཞེ་རྣམས་
འབྱོར་བ་ནི། །ལུས་ཀྱི་དབུས་ན་ཉེ་བར་གནས། །མེ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱུད་དང་ནི། །དབང་ཆེན་དང་ནི་
རྒྱ་དེ་བཞིན། །རྒྱུད་གིས་མེ་ལ་སྤར་བྱ་སྟེ། །རྩ་ཡིས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱེད། །དབང་ཆེན་དཀྱིལ་
འཁོར་ལས་བྱུང་བ། །གང་དུ་མེ་ནི་བསྐྱོད་པ་ཡི། །ར་ཡིག་མངོན་སྟོན་ཡི་གེ་སྟེ། །ཡ་ཡིག་དབང་
གི་ལས་ཁོ་ན། །ལ་ཡིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །བ་ཡིག་ནི་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་ཟས་
དང་བཏུང་བ་ནི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩ་ལ་སྟེ། །བརྒྱ་ཁྲ་ཡི་ཁ་མར་བཟ། །སྤྱིད་གི་བརྒྱར་གཞུག་
པར་བྱ། །ཞེ་བའི་བརྒྱར་འགོ་བྱི་རོལ། །ཁ་སྟོར་ཚུལ་དུ་སྤྱར་བ་ཡིས། །གསང་བའི་བརྒྱར་འགོ་མ་
ཐག །ཐལ་བས་མཐའ་དུ་རྣམ་པར་བསྟན། །དེ་ལྟར་སྦྱོན་སྟེག་བདག་བཤད་པ། །ཉིན་དང་མཚན་
དུ་བྱ་བ་སྟེ། །རྟག་པར་རྒྱན་དུ་ཟས་ཐོས་ན། །ཆེ་འདི་ཁོ་ནར་འབྲུབ་པར་འགྱུར། །ཀས་པ་མེད་ཅིང་
ནད་ཀྱང་མེད། །ཞི་བའང་མེད་ཅིང་འབྲས་རྣམས་མེད། །དེ་བཞིན་སྟོ་བྱར་འཆི་བའང་མེད། །འཆི་
བ་ཐམས་ཅད་ཟད་འགྱུར་ཞིང་། །མི་ལམ་ངན་པའང་ཞི་བར་འགྱུར། །བཟང་པོ་སྐལ་བར་གསོན་པ་
སྟེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་སྤྲ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཉིད་མདོར་བས་སུ་བཀོད་པའོ། །ར་ཡིག་མངོན་སྟོན་ཡི་གེ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། །ཕྱིའི་སྦྱོན་
སྟེག་གིས་ནི་རྒྱས་དབང་དག་གི་ལས་བཞི་འབྲུབ་པ་ལྟར། །ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རྩའི་བརྒྱ་བཞེ་ལ་ཡི་གེ་
བཞི་ལས་འབྱུང་བ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོད་པ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པའི་སྐོ་ནས་ཟས་
ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ནང་གི་སྦྱོན་སྟེག་གིས་ཀྱང་ལས་བཞི་པོ་དེ་འབྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བརྒྱ་
ཁྲ་ཡི་ཁ་མར་བཟ། །ཞེས་པ་ནི། །སྐབས་འདིར་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཁྲ་ཡིག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པར་སྤང་
ནའང་། །མདོར་བས་སུ། །བཟང་བ་ཁ་ཡི་བརྒྱ་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁྲ་ཡིག་མེད་པ་རྒྱ་དཔེ་དག་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་གཞན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན་ལྟེ་འཁོར་ལོ་དང་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེར་
བསྐྱོད་པ་སོགས་སུ་ཞེས་པར་བྱ་ཞིང་། །ནང་མཚོན་བྱང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་
ཡང་རིགས་སོ་སོའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱའོ། །

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༥༦ ཟེང་། ༡༥

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༣༥ ཟེང་། ༡༤

འདི་ལྟ་བུའི་ཟས་ཀྱི་ཀླ་འབྱོར་དང་མ་བུའ་བའི་སྒོ་ནས་ཟས་ལ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ནི། བཟའ་
བརྟུང་རྩི་སྒྲིབ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་ཁྱད་
པར་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆེགས་ཚུང་བྱས་བསྐྱེད་ཅིང་། དད་ཟས་
ཀྱི་ཡོན་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྩི་སྒྲིབ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷག་མ་མེད་པར་སྒྲིབ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
གདན་བཞེ་ལས། གང་ཞིག་ཚུང་བཟའ་བརྟུང་ནམས། །བསྐྱོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །འདི་
ལྟར་སྒྲིབ་པའི་ཀླ་འབྱོར་ལ། །བྱ་ཡོན་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་རོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱོ་བ་
བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱོ་བ་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་
མ་བྱས་པར་ཁ་ཟས་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་དང་། རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཀླ་འབྱོར་དང་བུའ་
བའི་སྒོ་ནས་བཟའ་བརྟུང་ལ་སྐྱེད་པའི་བསམ་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་པ་ནས་རང་དོན་དུ་ཡོངས་སྒྲིབ་
ན་ཟས་ཁམ་རེ་དང་བརྟུང་བ་བྱལ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཀྱི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་དང་། སྐགས་ཀྱི་སྐྱབས་འདི་དག་ཏུ་ཅ་ལྟར་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆར་གཏོགས་
ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་སྒྲིབ་འབྱུང་ལས།
ལྷ་གསུམ་ལ་སོགས་དང་བུའ་བས། །གལ་ཏེ་སྐྱེད་ལྟར་འབྱུངས་ཀྱུར་ན། །དེ་ནི་དུག་འབྱུར་ཐེ་
ཆོམ་མེད། །སྐགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་།² །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་བསྐྱེད་ལས། ཟས་ཀྱི་
ཀླ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ཅ་ཚུད་ཀྱི་ལེན་བཅུ་བདུན་པ་ལས། སྐྱ་ཡི་དོ་རྩི་ཁ་ཟས་དང་། །ཕྱི་རོལ་དོ་
རྩི་འཛིན་པ་དང་། །མདོ་འདོན་ཆོ་གའི་བྱ་བ་ལ། །རྟག་པར་དོ་རྩི་ཆོས་སྤྱུ་བྱ།³ །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་བྱ་བར་བཤད་ལ། དེའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་ཀྱིས་ཟས་ཀྱི་ཆེ་རང་སྐྱ་དོ་རྩི་ཆོས་སྤྱུང་དུ་བསྐྱེད་
པ་ལ་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ཀླ་སྤྱང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་རིགས་ཀྱི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་གང་
བྱས་ཀྱང་རུང་བར་བཞེད་དོ། །

འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་གསུམ་དུ་བྱན་མཆོམས་ཀྱི་ཀླ་འབྱོར་དེ་གཉིས་

1 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེ་བ། ༡༠ ཞོག ༤༤༤ ཟླ་དེ། ༣

2 ཚུད་ནང་མ་རྟེན།

3 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེ་བ། ༡༡ ཞོག ༤༤༠ ཟླ་དེ། ༣

ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཉལ་བའི་ནལ་འབྱོར་ནི། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་
 ཏུ་སྤྱད་པའི་སྐབས་རིམ་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱས་པའི་མཐར་མེས་ས་གཞན་ཏུ་མི་བཏང་བར་དེ་ཉིད་
 ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་ཉལ་ཏེ་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་གཟུང་ཞིང་། ལྷང་བ་ན་ལྷ་མོ་བཞིའི་
 སྐྱུས་བསྐྱུས་བར་བསམས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ལྷང་བ་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འདྲིག་རྟེན་དང་འདྲིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་ནི་བགགས་ཏེ་བར་
 ཞི་བ་དང་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྒྱུར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་མང་ཏུ་
 གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ན་ཐུན་བཞི་ཀའི་མཐར་བྱ་བ་དང་། མ་གྲུབ་ནའང་ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་དེས་བ་
 ཁོ་ནར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་གཏོར་མའི་སྟོན་ནི། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཏུ་མ་ཞིག་ལས་བརྒྱའི་སྟོན་ཅེས་གསུངས་
 པ་ནི་ཐོད་པའི་སྟོན་ཡིན་ལ། མན་སྟེ་ལས། གཞོང་བ་སོགས་གྱི་སྟོན་ཏུའང་བྱ་བར་གསུངས་
 ཤིང་། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཁྱོགས་སམ་ཟངས་གཞོང་ཏུ་ཡང་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཁྱོགས་
 ནི་རས་དང་ལོ་མའི་ཁུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་ཐང་བར། ཁམ་ཐོར་དང་ལག་
 པའི་ཁྱོར་བའི་ནང་ཏུའང་སྐྱེན་པར་བཤད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་སོ། །གཏོར་མའི་རྩས་ནི་
 ཐང་བ་སོགས་ལས། ཟན་དང་འབྲས་ཆེན་དང་། སྒན་མ་དང་། ཤ་དང་ཉ་ཤ་དང་། ཆང་དང་ཆུ་
 དང་བཙོང་དང་སྒྲིག་སྒྱུ་དང་། ཆན་ཐུག་དང་འཁུར་བ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པར་བཤད་ལ། མ་
 འབྱོར་ན་ཟན་དང་ཆུ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྟོམ་འབྱུང་ལས། གཏོར་
 མ་སྟོས་བྱེད་མེད་པར་ལས། །ལྷར་ཏུ་འབྱུབ་པར་མི་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 གྱིས། །གཏོར་མ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པར་གསུངས་། །ཞེས་ཆང་མེད་ན་ལས་ལྷར་ཏུ་མི་འབྱུབ་པར་
 གསུངས་པས་དེ་ཉིད་གལ་ཆེ་འོ། །གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི་སྤར་ནང་མཆོད་ལ་
 བཤད་པ་རིམ་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །

འདྲིག་རྟེན་དང་འདྲིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མའི་མགྲོན་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེན་པར་

1 བསྐྱར་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ་ ༤ ཞོག་ ༤༡ ཐེང་། ༡

2 བཀའ་བསྐྱར་ནང་ཏུ་མ་རྟོན།

བའི་ཚུལ་ལ། དཀྱིལ་ཚོགས་རྩོམ་པ་ལས། རང་གི་སྤྱིང་ཁའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁོ་བོ་
 དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིགས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
 བྱང་དུ་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་
 ལྷ་རྒྱལ་སྤངས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འོད་
 གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་ལ་འདུས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་རོ་བོར་བསམས་ནས།¹
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གཏོར་མ་འདུལ་བའི་ཚུལ་དང་གཏོར་ལྡགས་ནི། སྤང་བ་ལས།
 མདུན་དུ་ཞབས་བམིལ་ལ་སོགས་པ་དབུལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དེལ་བྱ་དགོལ་ཞིང་རྩོམ་གསོར་
 ཉེ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། འཁོར་
 གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་གཏོར་མ། ཨོྩཱ་ཆེ་གེ་མོ་བརྗེ་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་འཁོར་ལོའི་དབང་
 པོ་ལ་སོགས་པ། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྒྱལ་སྤངས་རེ་རེ་ཞིང་བོས་ནས་དེའི་ས་བོན་ཡང་བརྗོད་
 དེ། སྐྱེད་དུ་ལྷན་ས་མ་ཡ་སུ་བྱ་བ་མི་རྣམས་ལ་ཕྱི་རྩོད་དུ་འགྲུབ་ཅི་ཀྱང་སྤྱད་ཅུ།² ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་ལྡགས་ཉེ། ལྷ་རྒྱལ་སྤངས་རེ་རེ་ཞིང་བོས་ནས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
 གྱིས་ལྷ་རང་རང་གི་མཆོན་ལྡགས་བརྗོད་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ས་བོན་ཡང་བརྗོད་དེ་ཞེས་
 པའི་མཆོན་ལྡགས་རྒྱལ་སྤངས་ཀྱི་མཐར་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་ཡང་སྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

འཇིག་རྟེན་པའི་གཏོར་ལྡགས་ནི། སྤང་བ་ལས། ཨོྩཱ་ཆེ་སྐྱེད་ཅི་རྩེ་དཔལ་དེལ་ལོ་ག་
 རྩེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྒྱལ་སྤངས་བོད་སྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་བ་ནི། དུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཀུན་དང་
 རྩོགས་བཅུ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་རྩི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤང་བ་ལས། དེ་རྒྱལ་ས་
 གྲང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ནས་བརྒྱལ་ས་ཉེ་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་དབང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་སྐྱེད་རྒྱལ་སྤངས་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 རྩོད་ལས་བྱང་བའི་ལྷ་རྩོམ་རྩོམ་གཅིག་པ་དམར་པོ་ཅན་རྒྱལ་ས། དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྐུ་གྱུ་རྒྱལ་ས་སམ།
 ཡིད་གྱིས་བདུད་ཅི་བྱངས་པ་གསོལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༣༩-ཤོག ༣༣༧ གླེང་། ༩

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༣༩-ཤོག ༣༣༧ གླེང་། ༡༥

པར་རི་སྒྲིབ་འདོད་པའི་བར་དུ་བསམ་བར་བྱའོ།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

མཐུག་ཏུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི། སྤང་བ་ལས། ཞལ་བསེལ་དང་། ཕྱག་བསྟུ་བ་དང་། སོ་ཅི་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནས་མཆོད་དེ་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་པར་གསོལ་ ཏེ། སྤར་བཞེད་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཞུས་ནས། ཡོ་ཡོ་ག་ཤུད་རྩེ་སྒྲ་ལོ་ག་ཤུད་ཉློ། ཞེས་ བཞེད་ཅིང་པད་ཀོར་དང་འབྲུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པས། ཞེས་དང་། སོ་གོལ་གསུམ་གཏོག་ཅིང་ དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གནས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ།² ཞེས་གསུངས་པ་ ལྟར་རོ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཙུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་མདོག་དང་། ཕྱག་མཆོན་ སོགས་ནི་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་བཤད་པ་རྣམས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གསུངས་ པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལ་རྗེ་མཆོན་ཆ་ཞེས་བ་དང་། ཆངས་བ་ལ་མི་སྐྱ་རྗེ་ རྗེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ བཅུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་ཀྱི་གསང་མཆོན་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་རྣམས་འོད་གསལ་ ལས་བཞེངས་པ་ན་འདུས་པའི་ལྷ་རི་ལྷ་བྱར་བསྐྱེད་པ་ཡང་རྒྱས་པར་བྱེད་ན། ཆངས་བ་དང་སའི་ ལྷ་མོ་སྐྱའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་རྣམ་སྤང་དང་། ཉི་མ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་རིན་ འབྲུང་དང་། རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། རྗེ་རྗེ་ཁོ་བོ་དང་། རྗེ་རྗེ་སྐྱ་རྣམས་གསུང་གི་རིགས་སུ་ བཤད་པས་འོད་དཔག་མེད་དང་། རྒྱང་ལྷ་ལས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཤད་པས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ། བསྐྱ་ན་ ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསང་ཆོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་བཙུ་པོ་པོ་ཐམས་ཅད་རྗེ་ རྗེ་འཆང་སྟོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་རེག་བྱ་རྗེ་རྗེ་མས་འབྲུད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་རྗེ་ རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལས་སོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་བཤད་ཐིག་ ཏོ། །སྤྱི་གི་བསྐྱོམ་པ་ནས་འདིའི་བར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་རབ་འབྲུམས་དང་། སྐྱབ་མོང་ གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པར། མདོ་བསྟེན་དང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་

1 བསྐྱན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 36 ཞོག 1010 ཟེང་། 13

2 བསྐྱན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 36 ཞོག 1010 ཟེང་། 30

དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་སོ།།

དེ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཉི་པར་སྟུང་པའི་སྤྱི་ཆེད་ས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་ས་ལ་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བསྟེན་སྐྱབ་
ཡན་ལག་བཞི་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆེད་ས་
གསུངས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟུང་བྱི་མ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྟུང་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། རྣལ་འབྱོར་བ་
ཡིས་ཉྱ་ཏུ་བསྒྲགས། །བསྟེན་པའི་ཆོ་ག་དང་པོ་སྟེ། །ཉི་པར་བསྐྱབ་བ་གཉིས་བ་ཡིན། །སྐྱབ་
བ་ཡང་ནི་གསུམ་བ་ཡིན། །སྐྱབ་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་བསྟེན་པའི་ཡན་
ལག་ནི། འདུས་པའི་ཅ་རྟུང་ལས། བསྟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་རབ་སྦྱར་བ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་བསྟོམ་
པར་བྱ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་རིམ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟེན་པར་གསུངས་བ་ཡོད་
ཀྱང་། འདིར་སྟུན་མོང་གི་བསྟེན་བ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡན་ལག་བཞིར་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་བསྟེན་པའི་
སྐྱད་དོད་ལ་ངེས་ཆོག་གི་བཤད་པར་བྱས་པས། བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་
འདུག་པའི་དོན། སྟོན་གསལ་ལས། བཤོར་བསྟན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་དུ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཤད་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསྟེན་
བ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲ་བའི་བསྟེན་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།
བསྟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་རབ་སྦྱར་བ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

དེ་བསྟོམ་པའི་ཆུལ་ཡང་། ལྷ་ཅུ་རྒྱའི་སྤྲལས་དོན་དབྱེད་བ་ལས་བྱང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལས་བྱང་ཆུབ་བ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་
བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །དེས་ན་འདིར་བསྟེན་བ་དངོས་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་བ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་བ་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་
བསྐྱས་པའི་བར་ནི་བསྟེན་བ་དངོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་བསྟེན་པའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱབ་པར། རབ་
སྦྱར་བ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣུས་བས་འཕངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟེན་པའི་སྐྱ་དོན་ནི། ལུལ་ཅན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༩༦ ཟེང་། ༡༤

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༢༩༩ ཟེང་། ༡༡

དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་བསྟེན་ཅིང་རྒྱ་ཆེན་ཏུ་ཞུགས་པའི་
སྟོན་པ་དཔེགས་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས།
ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་གྲུབ་མཆོག་ལ། །རྡོ་རྗེ་སྤྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་དབྱུང་། །ཅེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་
ཉེར་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་ནི། གང་ལ་ཉེ་བའི་ཡུལ་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཁད་ཉེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱི་ལྟས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལངས་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་བར་ནི་ཉེར་སྐྱབ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྤུལ་སྤྱོད་
རྡོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་རྫོགས་པར་བཞོད་ཟིན་པའི་བར་དེའི་ཡན་ལག་
ཡིན་པས། ཉེར་སྐྱབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཉེར་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུགས་
རྗེ་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཉིད་སྟོན་གསལ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་། ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་གྲུབ་མཆོག་ལའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། མངོན་
བྱང་ལྷ་ལས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་ན། དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལའོ། །ཞེས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་སྤྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་དབྱུང་། །ཅེས་པའི་དོན་
ནི། རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་སྤྱོད་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྤྱང་ནས་གཞོད་མངེས་ཀྱི་བར་སྤྱོད་སོ་གཉིས་སོ། །སྤྱེ་མཆེད་ཅེས་
པ་རང་གི་གཞུགས་བྱང་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་ཀྱི་བར་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་རོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་སྤྱར་ནས་ལུས་དཀྱིལ་འཁོད་པ་ནི་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་ལུས་དཀྱིལ་
འཁོད་པའི་གཞི་སྤུལ་སྤྱོད་རྡོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་འཁོད་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་
ཀྱི་སྐྱབས་གཞན་ལས་ཤེས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། རྟགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསྟོམ་པ་ཡིས། །བསྐྱབ་པའི་
ཆོན་བསྐྱལ་བར་གསུངས། །ཞེས་པས་སྟོན་ལ། སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ནི། རང་གི་སྟོན་གསུམ་རྡོ་རྗེ་
གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་དབང་སུམ་བཅེགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་

1 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག 17 ཞོག ༤༩3 ཟེང་། 73

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག 33 ཞོག 176 ཟེང་། 76

བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དེའི་ཆོག་དོན་ནི། རྒྱལ་ས་ཞེས་པ་ཨོ་ལྷ་མོ་མོ། །དེའི་བདག་པོ་ནི་
སེམས་དབལ་ལྷ་བཅེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་གསུམ་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་
ཀྱི་སྟོ་བསྐྱེད་ཡིས་རང་གི་སྟོ་གསུམ་རྩོམ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་ཆུང་སྤང་འོད་དཔག་མེད་མི་
བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་པར་གསུངས། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྟོ་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
ནས་རིགས་བདག་གིས་དབང་བསྐྱེད་པའི་བར་ནི་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ།

སྐྱེད་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། སྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆོ། །རང་སྐྱེད་
རྩོམ་ཅན་གྱི་གཞུགས། །དབུ་རྒྱུན་ལ་ནི་བདག་པོ་བསམ། །ཡེ་ཤེས་རྩོམ་ཅན་འབྲུག་པར་འབྲུག། །ཞེས་
པས་སྟོན་ཅིང་། དེའི་ཆོག་དོན་ནི། སྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རང་རང་གི་
སྐྱེད་ཀྱིས་སྤང་བའི་རྩོམ་ཅན་གྱི་གཞུགས་ཏེ་ལྷའི་སྐྱེ་སོ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་དབུ་རྒྱུན་ལ་ནི།
རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསམ་པས་དབང་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་པར་
འབྲུག་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་རྩོམ་ཅན་སྤྱི་རྣམས་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེད་པས་རྩོམ་ཅན་རྩོམ་ཅན་འདྲ་
བྱས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་པར་འབྲུག་རོ། །ཞེས་པ་སྤྱི་འདིས་རིག་མ་འདྲ་
བྱ་བ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་རྩོགས་པའི་བར་སྐྱེད་ཆེན་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེས་མཆོན་ནས་
ལས་རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེད་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་
དོན་ནི། གཞན་དོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་སྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།

དེས་ན་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ། སྐྱེད་པ་ཆོག་པས་བསམ་དང་བསྐྱེད་འཁོར་གཉིས་སྐྱེད་
ཐབས་དངོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་གྱི་སྐྱེད་ཐབས་དངོས་མ་ཡིན་པས། དེ་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་རྣམས་འབྱོར་ཐབས་ཅན་སྤྱད་པ་ལ་བསྟེན་སྐྱེད་བཞིའི་ཆིངས་བྱེད་པས། བརྟེན་པ་རྒྱུད་
པ་དང་། ལྷ་རེ་རེ་ལ་བསྟེན་སྐྱེད་ཡན་ལག་བཞི་མི་སྟོར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་
བསྟེན་པ་ནི་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉེ་སྐྱེད་ནི་སྤྱི་མཆོད་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་དང་། སྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་བྱིན་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེད་ཆེན་ནི་དབང་བསྐྱེད་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱལ་གདབ་པ་
ལ་མཛད་ཅིང་། གཙོ་བོ་དང་དེའི་ལུས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྤྱི་ཐབས་ཅན་ལ་བསྟེན་

སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་བཞི་སོ་སོར་ཆང་བར་སྦྱར་ནས། དེ་དག་རིམ་བཞིན་ཡན་ལག་བཞི་རྩུང་དུ་
དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་ནི། དག་ནག་གི་རྒྱད་ལས། དང་པོར་བསྐྱོམ་པ་རྣམ་
འབྱོར་ཏེ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན། །གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་ཏེ། །བཞི་པ་རྣམ་
འབྱོར་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སུ་རྣམ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་
འབྱོར་དང་། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཞི་འོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་གཞན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྐྱབ་
ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་ནག་གི་རྒྱད་ལས།
རྗེ་རྗེ་སེམས་དབའ་རྫོགས་པ་ནི། །རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདི་ལྟར་འདོད། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ལྟ་ཡི་
སྒྲ། །རྗེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པར་གྲགས། །འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་
འབྱོར་ཡིན་པར་འདོད། །སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣམས་དང་། །ལྟ་ཡི་མིག་སོགས་བྱིན་བཏབས་
དང་། །ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་གཞུག་པ་དང་། །མཆོད་དང་བསྟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི། །རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཕགས་པས་མདོར་བྲས་སུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་བར་རྣམ་འབྱོར་དངོས་ཀྱི་སྡོན་འབྱོར་བྲས་ནས།
དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྩལ་པ་དང་། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྩལ་པ་གཉིས་རྣམ་འབྱོར་དངོས་གཞི་དང་།
མདོན་བྱང་ལྷག་མ་གསུམ་རྗེས་སུ་རྣམ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་བཞོད་
ཆར་ཀྱི་བར་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་དང་། ལྷོ་གསུམ་བྱིན་ཐབས་ནས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་རྫོགས་ཀྱི་བར་
རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོར་གསུངས་ལ། དོན་འདི་ནི་བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། རྣམ་འབྱོར་རྗེས་
སུ་རྣམ་འབྱོར་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་རྣམ་འབྱོར་ཆེ། །དང་པོའི་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྐྱས་པ། །དེ་
བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་འབྱོར་མཆོག་། ཅེས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཉིད་རྣམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 13 ཞོག ༤༦1 ཐེང་། ༤

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 13 ཞོག ༤༦1 ཐེང་། 11

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 12 ཞོག ༤0༤ ཐེང་། 2

འཕྱོར་བཞིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདུས་པ་འཕགས་
ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞིན་པའི་དང་པོ་སྦྱར་བ་ཁོ་ནའི་ཆེང་ས་ཡིན་གྱི། སྦྱབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་ཆེང་ས་མ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་བཞིན་སྦྱོར་ལུགས་གཞན་ལ་བཤད་པ་རྣམས་འདི་ལ་སྦྱར་
དུ་མི་རུང་བར་སྤང་ཞིང་། ལུགས་འདི་ལ་ཆད་ལྡན་སུས་ཀྱང་བཤད་པ་མི་སྤང་བས་མ་བཞོད་དོ།།

གསུམ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆེང་ས་ལ། དང་པོ་སྦྱར་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྦྱུལ་
པ་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྦྱུལ་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་
སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་
གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལས་སྦྱུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྫོགས་ནས་རང་གནས་སུ་བཞོད་པ་
ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམོག་བྱའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་འོག་དུ་ཕྱ་ཐེག་ནས་ལས་རབ་འབྱམས་
བསྐྱེད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ནི། གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་
ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཡང་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། ཐུགས་གཞན་ནས་རྣལ་འབྱོར་དུ་
བཤད་པ་རྣམས་ནི་དོན་རྒྱུ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་སོ་
བརྒྱུད་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཞེ་དགྲར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་རྒྱུ་ཆེ་པའི་གཞུང་ལས་རྒྱུང་ཡང་།
ཕྱི་མ་རྒྱ་དཔེ་དག་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྦྱབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེང་ས་ཡིན་
ལ། དེ་ཉིད་ཞེ་དགྲར་འབྲེད་ཚུལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རོ་བས་
བཤད་པ་ལྟར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལྷན་སྦྱབ་ཐབས་སུ་གསལ་བར་བཞོད་པ་ལྟར་ཤེས་
པར་བྱ་ཡི། འདིར་ནི་ཡེ་གོ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ།།

བཞི་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ། ཐུན་
བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་རི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་དང་། དམིགས་པ་སྦྱོར་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།
མདོ་བསྐྱེད་ལས། ཐུན་བཞིར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སུས་

1 ཞེས། ཤོག 140 བ 9 དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་

ཚོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱེད།¹ ཞེས་དང་། རྫོན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཉག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་
བསྐྱབ་པ་བྱས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས།² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་
གཞན་དུ་མ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ཐུན་བཞིར་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ལ། ཐུན་བཞི་ནི་རྩ་ལན་རྩ་རིམ་པས།
ཐུན་བཞིར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། རྩ་རངས་དང་། ཉི་མ་གྱུང་དང་། བྱི་རྩ་
དང་། མཚན་མོ་སྟེ་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་འོ།³ ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་།
བྱེད་བཅས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། ཐུན་གསུམ་པ་ལ་ཉི་མཐའ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབས་དེ་དག་
ཏུ་མངོན་ཉོགས་རིམ་ཚམ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱས་ཤིང་། བར་པ་གཉིས་
བསྐྱས་པ་དང་། དང་པོ་རྒྱས་ཤིང་ཐ་མ་གསུམ་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་གྲུབ་དུ་
མ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ནི། དལ་བྲེལ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་པའི་བྱེད་ལུགས་ཡིན་ལ། དལ་
བྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྲེལ་ན་ཐུན་དང་པོ་ལ་ཡང་བསྐྱས་པ་བྱེད་པར། མན་ངག་སྟེ་མའི་སྟེ་མ་བརྩ་
གཉིས་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ།

མངོན་ཉོགས་རྒྱས་བསྐྱས་ཀྱི་ཚུལ་ལ། བདེ་མཚོག་དང་བདག་མེད་མ་སོགས་གཞན་
རྣམས་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དོ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་
རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས་སུ་ངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱས་པ་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
བསྐྱེད་པ་ནས་མགོ་བརྒྱུད་སྟེ་དང་པོ་སྤྱོད་བརྫོགས་པའི་མཐའི་མཚོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡན་
ཆད་བྱས་ནས། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་ལུགས་ཁར་རང་རང་གི་ས་པོན་ལ་བསྐྱས་བྱའི་
ལུགས་ཀྱིས་བསྟོར་བ་བསྟོམ་པ་སོགས་བྱས་ནས་བསྐྱས་པ་དང་། བསྟོར་མཚོད་བདུད་ཅི་སྤར་
བ་བྱའོ། །དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁར་གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་བསྐྱས་པའི་ཉར་
བསྐྱ་བྱ་ཞིང་། ཚུལ་འདི་ལ་སྤར་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱ་བའི་ཆེ་གཞལ་ཡས་ཁར་གི་ནང་གི་ལྷ་སོ་
སོའི་གདན་རྣམས་མི་དམིགས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་བསག་སྤར་

1 བསྐྱན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༧ ཟེང་། ༡༩

2 བསྐྱན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༠༡༩ ཟེང་། ༡༡

3 བསྐྱན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༥ ཞོག ༡༥༧ ཟེང་། ༡༩

དང་། བར་ཆད་བསྐྱར་བ་གནད་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྐབས་ཡོད་ན་ཆོག་པ་ཞིང་མཚན་པ་
སོགས་དང་། བསྐྱར་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ཀྱང་མ་ཆགས་ན་ཁྱད་ཆེ་བར་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཐུན་བཞེས་སྐྱོབ་
པ་ནི། གཙོ་པོར་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྤྲིན་གྱེད་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་གྱི་
གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྤྲིན་གྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་
ནི། སྐབས་ཐབས་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་བསྐྱོམ་ཀྱང་སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་སྤྱང་
གཞི་སྐྱོང་གྱེད་གྱི་གནད་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་པ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་ཏོ།

གཉིས་པ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་གཉེན་
པོར་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་བསྐྱོམ་པ་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱ་
དང་། སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་
པའི་ལྟ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟུང་པའི་དག་པའི་ང་རྒྱལ་ལྷགས་ཅན་རེ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་སློ་དེའི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ལྷགས་མ་ཡལ་གྱི་བར་དུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་
ཚད་ཅིང་ཡིད་གཞན་དུ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡེངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དགོས་ཏེ། མདོ་བསྐྱེ་
ལས། དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་འབྱུག་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་དང་དབང་བསྐྱུར་
བ་ཐོབ་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བས།¹ ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་གཞན་དུ་མ་ཞིག་
ལས་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་བསལ་དགོས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གཙོ་
པོ་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་བ་འགོག་པའི་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་
པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།

ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བའི་གཉེན་པོར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། དང་པོར་སྐྱབ་
ཐབས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ཡིད་གཞན་དུ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡེངས་པར་བྱས་ནས། སྐབས་
གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་དག་པའི་སྤྱང་བ་རེ་ཡིད་ལྟལ་དུ་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་དལ་

1 མ་རྟོན་དོ།

བྱས་གསལ་བཏབ་ནས་བསྐྱེམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེམ་པའི་མཐར་འཛོག་
 སྐྱེམ་བྱེད་པ་ན། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་པལ་ཆེ་བའི་བཞེད་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
 བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་སྤྱི་ལམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས།
 དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་ཏེ་བློ་ཤེས་བསྟན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་དམིགས་ནས་གསལ་སྤང་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྐྱོང་ཚུལ་
 ཤེས་ན་སྟོབས་ཤིན་དུ་ཆེ་ལ། བོད་ཀྱི་སློམ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལྟར་ན། དང་པོར་ཡབ་རྒྱུད་པ་ཞལ་
 གཅིག་བྲག་གཉིས་པ་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་ལ་སེམས་བཟུང་བ་ན་གཞན་གང་
 གི་རྣམ་པ་སློལ་ཡུལ་དུ་ཤར་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་། ཅེ་བའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་ན་བསྐྱར་ནས་
 གསལ་བཏབ་ཅིང་བཟུང་། དེའི་ཡང་སྐྱེན་རྣམ་མཛོད་སྤྱུ་ལྟ་བུ་ཆ་གཅིག་གསལ་གྱི་གཞན་མི་གསལ་
 ན་ཆ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་བརྟན་པ་ན་སྤྱིའི་ཆ་གཞན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེམ་ཅིང་བསྐྱེམ་ནས་
 ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་པའི་སྤྱིའི་ཆ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། ཞལ་དང་
 བྲག་གཞན་བསྐྱེམ་ཅིང་བསྐྱེམ་ནས་གཙོ་བོའི་ཞལ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་བ་ལ་
 སེམས་བརྟན་པ་ན། ཡུམ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་སྤང་སོགས་ལྟ་རེ་རེ་ནས་བསྐྱེམ་ཅིང་། མཐར་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་
 བར་དུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དོ།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་ལྟའི་ང་རྒྱལ་བྲགས་ཅན་སྤྱི་ཡང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་གསལ་
 པོ་མི་འཆར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གསལ་པོ་འཆར་ཡང་ང་རྒྱལ་བྲགས་ཅན་མི་སྤྱི་བ་དང་།
 ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱི་བཞི་འོང་བར་སྤང་ཞིང་།
 གཞན་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྤྱིའི་དབྱེ་བས་སྤྱི་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འོང་བས་སྤྱོད་དང་བསྐྱེན་
 པའི་འཁྲིད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་བྱིང་
 རྟོད་གཙོད་ཚུལ་དང་། བློ་ཤེས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་
 པའི་འདུཤེས་བརྒྱུད་ལྟར་དུ་བསྐྱེམ་པ་དགོས་སོ། །སྤང་བྱ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་ནི་
 དབང་ཤེས་ལྟའི་སྤང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱོད་བཅུད་དུ་སྤང་བ་འདི་ཡིན་ལ།

དེ་དང་ཐ་མལ་གྱི་ར་རྒྱལ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་ནས་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། འཛིག་ཉེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་བ་ལྟར་ས་ཐོན་སྤྲོད་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་
འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སོགས་སྤྲོད་བ་ལྟར། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་
བཏབ་མ་བཏབ་གང་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཞིག་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲོད་ཞེན་མངོན་གྱུར་སྤྱི་མི་བྱུང་བྱས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲོད་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཁམས་མི་སྟོམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོ་བྱུར་གྱི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པ་
ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་ངེ་ལྟར་གསལ་བཏབ་པ་བཞིན་བྱ་ཡིད་
ངོར་མངོན་སུམ་བཞིན་བྱ་གསལ་བར་སྤྲོད་བ་དང་། ར་རྒྱལ་གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་
ལྷ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་ར་རྒྱལ་བཙས་མ་མ་ཡིན་པ་འབད་ཚོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱོན་
འབྱོརས་ཀྱི་བར་བྱ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུག་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཡིད་ངོའི་མ་དག་པའི་སྤྲོད་བཅུད་ཀྱི་
སྤྲོད་ཞེན་གཉིས་པོ་འདི། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པའི་སྤྲོད་ཞེན་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ཞིང་འབྱུགས་དག་པར་འཕོས་ནས། དག་པའི་སྤྲོད་ཞེན་དེ་ཉིད་འབད་ཚོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་བར་བྱ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུག་པ་བཏན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་
ཐ་མལ་གྱི་སྤྲོད་ཞེན་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དབང་ཤེས་
ལྷའི་ཡུལ་གྱི་སྤྲོད་བ་ལྟོག་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་དེ་དག་གི་སྤྲོད་བ་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་
དོན་དེ་ལ་ཞུགས་ཆབས་ཆེ་བས་དབང་ཤེས་ལྷ་སྤྱི་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་བྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེགས་པའི་དབང་ལྷུག་གིས། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །བྱས་མེད་དོན་
གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་བྱུང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྲོད་བ་ཡིད་ངོར་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ངེ་ལྟར་
སྤྲོད་བ་བཞིན་བྱ་བྱུང་བས་སྤྲོད་པའི་ངེས་པ་འབྱུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་མི་བྱུང་འཆར་བ་ལ་སློབ་
པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་སྤྲོད་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྷ་
དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་བདེ་སྤྲོད་གི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་བལྟ་བ་ལ་བསྐྱུང་བ་ནི་ཤིན་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེག་ ༩༦ ཞོག་ ༥༡༠ ཟེང་། ༩

ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ་སྤར་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཟེན་རྟོ།།

རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་ཚུལ་འདི་ནི་རགས་པ་བྱན་པ་གཅིག་པ་
ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྤར་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི་སྤར་བ་སྟན་པ་ཉིད་
རྟོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་རང་གཙུག་པོའི་ང་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་ནས། རང་ལྷ་དེའོ་སྟམ་པའི་
འཛིན་སྦྲངས་མངོན་གྱུར་བར་མ་ཆད་དུ་མེད་ཀྱང་། ང་རྒྱལ་གྱི་ཅི་མ་ཡལ་ཞིང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རུས་
པ་མ་ཉམས་བར་དུ། རུས་གྱི་འགྲུལ་བསྐྱོད་དང་རག་གི་སྤྱོད་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བ་དང་སྤགས་བཞུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷའི་རྣལ་
འབྱོར་གོམས་པ་བརྟན་པོར་སོང་བ་ན། གཞན་གྱིས་བྱས་ན་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་རག་
གི་ཀྱན་སྦྱོར་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱུར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཀྱན་སྦྱོར་ལས། ལྷ་ཉི་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་གནས། །ཡན་ལག་གི་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་། །ཆོག་གི་རབ་
འབྲམས་རི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་ཕྱག་རྒྱ་གསང་སྤགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

སྤར་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་བཤད་པ་ལ། སྤ་མོའི་རྣལ་
འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ནི། སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་ཟེན་པས་ཤེས་ལ།
རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ནི། དག་ནག་གི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། དེས་སྐྱོད་རྩེ་
ལ་སོགས་པ་ལག་མཐིལ་གྱི་ཤིང་རྟོག་ལྟར་རང་དབང་དུ་མཐོང་བ་ན། དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་
ཡིན་པས་སྟན་མཆོམས་ངེས་པ་མེད་པར་བྱས་ལ།² ཞེས་དང་། ལྷ་ཉིག་ཐེང་བ་ལས། དངོས་གྲུབ་
ནི་སེམས་བརྟན་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་ལྷའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་དང་། དེའི་ང་རྒྱལ་བདག་ལ་ཉི་མ་རེ་རེ་
ཞིང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་པའོ།³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་དང་། ཕྱག་
མཆོན་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་ཐོའི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་དང་། ལྷ་རྣམས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༩ ཞོག ༡༡༥ ཟེང་། ༡༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༩༩ ཞོག ༡༡༩༥ ཟེང་། ༩

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༩ ཞོག ༡༥༣༥ ཟེང་། ༩༡

ཀྱི་སྐྱུན་འབྲས་ཀྱི་ནང་དུ་ས་སྟོང་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་སྐྱ་མདོག་དང་ཕྱག་
མཚན་དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་། སྐྱུན་ཀྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་ཅིག་
ཆར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མདོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྤང་ཞིང་། བདག་ཉིད་ལྟ་དངོས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་
དུ་འཕོས་པའི་འདྲིན་སྒྲངས་དང་བཅས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། ཐ་མལ་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་
བར་མ་ཆོད་པར་རི་ཅིམ་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་གོམས་པ་དབང་དུ་སྤྱར་
པའོ། །སྤར་སྐྱུན་འཁྱེདས་པའི་ཆད་སྟོས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་ཆད་ཡིན་ཀྱི་དབང་
ཐོབ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དགོས་སོ།།

ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས། ལས་དང་པོ་བ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་
དག་པར་དབང་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་གསུངས་པའི་བཞི་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་
ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་བྱས་པ་རྟེན་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐོག་མར་སྟོབ་
པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྟ་རགས་པ་ལ་ཡང་གསལ་སྤང་མ་ཐོབ་པའི་བར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྟ་རགས་པ་རྣམས་ཅིག་ཆར་ཡིད་ལ་མདོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྤང་
ལ། མིག་ལ་བཀོད་པའི་ས་སྟོང་སོགས་ལྟ་སྤྲ་བ་རྣམས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་སྤང་མི་བྱས་པར་རིམ་
ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྐབས་དང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་
སྤར་བཞིན་གསལ་བར་སྤང་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ། ལུགས་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་ནི་
རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཡུན་རིང་སྤང་རི་ཅིམ་
ཞིག་གོམས་ན་ལྟ་རྣམས་མདོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྟེ་ན། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་
པའི་སྟོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་རི་མིད་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བར་གྱུར་པ་དེ་མིད་ཀྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཉིང་རེ་འདྲིན་གསུམ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བས་རྒྱ་བ་དུག་གམ་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱོམ་
པའི་ཡུན་ཆད་བསྟན་པ་གཞན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལས་ཡུན་རིང་བའི་ཆད་མ་གསུངས་

1 བསྐྱུན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༣༧ ཟླ་ ༡

བས། དབང་བསྐྱར་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པ་གཞིར་བཞག་ནས་
སྒྲིང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པས་ཉིན་མཆན་དུ་འབད་ན་ཡུན་ཏེ་ཅང་རིང་པོ་མི་དགོས་སོ།།

དེ་ཡང་གཙུག་ཤིང་གཙུག་པ་ལས་ཤིང་ལ་འོད་བྱུང་བ་ན་འོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཚུང་དུ་སོང་
གི་བར་དུ་ངལ་བསོས་ནས་ཡང་གཙུག་པ་ཤིང་། ཡང་བསོ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་མེ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་
ཀྱི། འོད་བྱུང་བ་ཙམ་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་གཙུག་པ་ན་འོད་རྩེ་ཆེར་སོང་ནས་མཐར་མེ་འབྱུང་བ་
ལྟར། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་དེ་བསྒྲོམ་པས་གསལ་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ན། ཡང་སྒྲོ་དེའི་ཅི་
ཡལ་གྱི་བར་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བས་སེམས་གཡེངས་ནས་
སྒྲར་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤེལ་མར་འབྱུག་པ་ལ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་དེལ་བས་ལོ་གངས་
ཆེས་མང་པོ་འདས་སུ་ཟེན་ཀྱང་གསལ་སྒྲུང་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
པར་སྒྲོ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་གསལ་སྒྲུང་དང་ར་རྒལ་གྱི་རུས་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བཙོན་
པ་བསྐྱེད་དེ་བསྒྲོམ་ན་སྒྲུར་དུ་གསལ་སྒྲུང་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་པོས། རྒྱན་
མི་འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་བསྐྱབ་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །ཡང་དང་ཡང་ཞིང་
ངལ་བསོས་ན། །གཙུག་པ་མེ་ཕྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྱད་
པར་མ་ཐོབ་བཏང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་
བའི་གསལ་སྒྲུང་བཏན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ། སྒྲོན་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། རི་ལྟར་
བསྒྲོམ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མ་བྱུབ་ཀྱང་། དོན་དེ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཡིད་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མངོན་
སུམ་དུ་འཆར་བ་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་རྒྱུག་གིས། མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་
སོགས། །ཡང་དག་མིན་པའང་བསྒྲོམ་པ་ཡི། །སྒྲོབས་ཀྱིས་སྤེལ་བ་རྟོག་མེད་དང་། །གསལ་བར་
སྒྲུང་བ་ཙན་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་བསྒྲོམ་པས་སྒྲོ་དེའི་རྒྱན་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་འགལ་ལོ་སྤུམ་ན། དེ་ལྟར་
ན་རྟོག་པ་རི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ།

1 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༩ ཞོག ༡༩༡༠ ཟླ་༡ ༡༩

2 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༩ ཞོག ༡༩༡༡ ཟླ་༡ ༡༩

ནམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །དོན་གསལ་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན།¹ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དོན་དེའི་ནམ་པ་ཡུལ་དུས་མ་འབྲེལ་པར་གསལ་བར་ཤར་གུང་རྟོག་མེད་དུ་མི་འབྱུང་ན། ཕྱི་
རོལ་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་ནམས་རིགས་པ་གང་གིས་གུང་དགག་མི་རུས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། རྟོག་པ་རི་ཅམ་གོམས་གུང་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་སྲིད་ན་ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་
འདོད་པའི་རྟོག་པའི་དོར། ནལ་འབྱོར་མདོན་སྤྲུལ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་བྲུབ་ངེས་
པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མཐུན་དཔེ་མི་ཆེད་ལ། འདོད་འདིགས་མུངན་གྱིས་བརྒྱབས་དང་། །རྟུན་པོ་
མི་སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པས། །མདུན་ན་གནས་པ་གཞན་དུ་ནི། །ཡང་དག་མིན་པའང་མཐོང་བར་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྤྱར་བ་གདབ་དགོས་པར་འབྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མངས་པར་འབྱུར་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་སྤྲུལ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཞེས་པ་དང་། བླ་བ་ཡང་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱད་འབྲེལ་ལས་
ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་བྱུང་བསྐྱུང་པའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ་ནི།
སྤྱིར་སྤྲུལ་པས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་དངོས་བྱུང་ལ། འདིག་རྟེན་དང་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
དངོས་བྱུང་གཉིས་ལས། རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྤྱེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྐྱེད་རིམ་
པས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་དངོས་བྱུང་ནི་དང་པོ་འོ། །དེ་ལ་ཡང་། ཞེ་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། །དེ་
བཞིན་བྱུང་བ་བརྒྱད་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་བྱུང་ཐ་མ་ནད་ཞི་བ་དང་། ཆོ་དང་ཤེས་
རབ་དང་འབྱོར་པ་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། རྫོན་པོ་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། བྲག་རྒྱ་
དང་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་དུ་བྱ་བ་སོགས་དང་། གདུག་པ་ཅན་བསད་པ་དང་། བསྐྱེད་
པ་དང་། དེངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཞིའི་དངོས་བྱུང་དང་། དངོས་བྱུང་འབྲིང་པོ། ལྷ་མོ་
བཞིས་ཁུས་ཀྱི་རྒྱད་ལས། རྩས་བརྒྱད་ཡན་ལག་བསྐྱུང་བ་བཤད། །རི་ལུ་མིག་སྤྲོད་དངོས་བྱུང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤༦ ཞོག ༥༥༡ ཟེང་། ༡༠

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤༦ ཞོག ༥༥༡ ཟེང་། ༩

དང་། །ས་འོག་རལ་གྱི་དངོས་གྲུབ་དང་། །ནམ་མཁར་འཕྱར་དང་མི་སྣ་དང་། །ཤི་བ་མེད་དང་
ནད་འཛུལ་སོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་རི་ལུང་དངོས་གྲུབ་ནི། རྒྱུད་
དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆུང་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ནས་ཉི་མ་རེ་ལ་རེ་རེ་རྒྱན་དུ་བློས་ན་ལུས་འོད་
ཟེར་གྱི་གཟི་བརླིང་དང་ལྡན་པ་དང་། གསེར་བཙོ་མའི་མདངས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤེད་མེད་གྱི་བྱའི་
སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྟོ་བྱགས་དྲག་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། རི་ལྟར་
འདོད་པའི་སྟོན་ལས་འབྲུབ་པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་སོགས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྟེ། བན་ཡོན་
དུག་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

མིག་སྟན་ནི། དུད་པའི་མིག་སྟན་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་རབ་མི་སྣ་བ་དང་།
འབྲིང་ས་འོག་ན་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་བ་དང་། ཐ་མ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་བྱེད་
པ་གསུམ་འབྲུབ་པར་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་
ལུས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་འོག་གི་དབག་ཆད་དུ་མའི་བར་དུ་ཆུ་ལ་ཉ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འོར་བ་བྱེད་
པ་སོགས་སོ། །རལ་གྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་རལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་བྱག་མཆོན་བསྐྱབ་ནས་ལག་དུ་བཟུང་
བ་ཙམ་གྱིས། བཀའ་སྟོན་དང་། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་སོགས་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གང་འདོད་
པའི་གནས་སུ་ཡུད་ཙམ་གྱིས་བྱིན་པར་རུས་པའོ། །དངོས་གྲུབ་ལྟག་མ་བཞི་ནི་གོ་སྟོན། །དངོས་
གྲུབ་དེ་དག་གྱུར་སྒྲགས་ལ་གཞི་ལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་བརྒྱས་པ་དང་། སྐྱིན་སྤྱོད་དང་། རྩས་
དང་། འབྲུལ་འཁོར་སོགས་ལ་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། བྱང་ལ་གཞི་ལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་
ནི་དེ་དག་ལ་མ་སྟོན་པར་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་རུས་ཏེ། རི་ལུ་དང་
བྱག་མཆོན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སོགས་གྱུར་རྩས་ལ་མ་སྟོན་པར་བསྟོམ་པའི་རི་ལུ་དང་བྱག་མཆོན་
ཙམ་གྱིས་འབྲུབ་པར་བཤད་དོ།

དེ་ཡང་ནད་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྟན་ཆོགས་འབྲུབ་པ་ནི། དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་ལ་
གནས་པའི་སྒྲགས་པ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཅུང་ཟད་བརྟན་ཞིང་། བརྒྱས་པ་སོགས་ཆད་དུ་རྫོགས་
པས་ད་ལྟ་ནས་གྱུར་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ལ། རྒྱུད་སྤེའོག་མ་རྣམས་ནས་བཤད་

1 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༧༤ ཟེང་། ༡༦

པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་
འབྲུབ་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་མཆོག་དམན་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་རྣམས་དང་སྤྱན་མོང་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་།
དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་འབྲུབ་པ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་རྣམས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་མཆན་ཆེན་པོ་
དང་ཡུན་རིང་པོ་མི་དགོས་པར། ཆོག་མཆན་རྒྱུད་ལྷན་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བ་
ལ་འབྲུབ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྤྲུགས་པས་སྟོན་
པ་རྣམས་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་སྟུང་བ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་
མ་དང་། སྟོན་གསལ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་སྟོན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་
ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མི་བསྐྱུབ་པར་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་
པ་ལ་འབྲུག་ན་འདིའི་གོང་དུ་སྟོན་པ་བྱེད་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་
གཞོལ་བའི་སྤྲུགས་པས་སྟོན་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་རྩ་བ་དུག་གི་བར་དུ་སྟུང་བས། དེ་ནས་
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱུབ་པར་བྱས་ཀྱི། སྤྲུགས་ཆོག་དང་སྟོན་པོ་བསྐྱུལ་
བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །སྤྲུགས་ལ་གཞོལ་བའི་སྐྱུབ་པ་པོས་རྩ་བ་དུག་ཏུ་སྟོན་པ་བྱས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་
ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་མ་གྲུབ་ན། སྤྱིར་སྟོན་པ་རྩ་བ་དུག་སྟོན་པའི་
སྤྲུགས་ཆོག་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན། ཡང་སྟོན་པ་རྩ་བ་དུག་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་ཆོག་བྱོལ་།

དེ་ལྟར་སྟོན་པ་རྩ་བ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་དུ་ལན་གསུམ་སྟུང་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་
ཅན་རྣམས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྣམས་གསུངས་པའི་ལྷ་ལ་ལྷུང་གདབ་
དང་། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་པ་ནས་གསུངས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱིར་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་བསྐྱུལ་བ་
ཞག་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་བྱས་ན། དེ་ནས་གདོན་མི་ཐ་བར་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་རི་ལྟར་
བཤད་པ་བཞིན་སྤྲུགས་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་འབྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་ནི་
རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རི་སྤྱིད་མཐོང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ། རྣམ་གཉིས་རྩ་བ་དུག་ཏུ་བསྐྱོམ། །འདོད་པ་ཀུན་ལ་
ལོངས་སྟོན་པས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཉག་ཏུ་བྱ། །གལ་ཏེ་རྩ་བ་དུག་གིས་ནི། །རི་སྤྱིད་གསུངས་པ་
མ་མཐོང་ན། །རི་སྤྱིད་བཤད་པའི་ཆོག་དང་། །སྟོན་པ་ལན་གསུམ་བཙུགས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་
ཀྱང་སྐྱུབ་པ་པོས། །མཐོང་བ་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ཅིང་། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མ་གྲུབ་ན། །དག་ཤུལ་

སྐྱོར་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནི། །འབྲུག་པ་ངེས་པར་ཉེ་བར་འགྱུར། །རིགས་ཀྱི་
དབྱེ་བའི་སྐྱོར་བས་ནི། །རྫོ་རྗེ་ཕུར་བུས་ཕུར་བུ་གདག། །དེ་ནས་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། །བསྐྱུང་བའི་
སྐྱོར་བ་དག་ཀྱང་བྱ།¹ །ཞེས་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེན་བཅུ་པའི་མགོ་ནས་བརྟམས་ཏེ། རྫོ་རྗེ་ཡི་ནི་
ཚུལ་མཆོག་འདི། །ཞག་བདུན་བར་དུ་བྱས་ན་ནི། །ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྗེ་ཅན་ཀྱི་གསང་། །སྐྱུང་དང་གསུང་
ཐུགས་འབྲུག་པར་འགྱུར།² །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

དེ་ལྟར་སྙིང་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དངོས་གྲུབ་བྱུང་བར་ཅན་དེ་རྣམས་
དུས་ཤིན་ཏུ་ཕྱར་བར་འབྲུག་པ་ལ་སྐྱོད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྐྱོར་བའི་རྒྱས་པ་བྱུང་
པར་ཅན་ཐོབ་ནས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
ལ་རག་ལས་ལ། གང་གི་ཆེ་སྐྱབ་པ་པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོང་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱོད་པ་རྒྱ་
བ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱུང་ཀྱང་། ད་དུང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་སྟོང་
པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་བདེ་སྟོང་སྐྱོར་བའི་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་མ་རྟེན་པའི་དབང་གིས་ལྷས་མངོན་
སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན། མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་བསྐྱེད་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྙིང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱོད་པ་སྐྱུང་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་
ཡང་སྒྲགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞིལ་བའི་སྒྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར། སྟོན་གསལ་ལས།
སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་པ་གསུམ་ལ་གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་རྩད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་བས། གང་གི་ཆེ་དངོས་གྲུབ་རྟེན་པར་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་རང་གི་ལྷ་ལ་སྙིང་པོ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།³ ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞིལ་བ་རྣམས་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོབས་པར་གཟིགས་ནས་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་དེ་རྣམས་
རྗེས་སུ་བརྒྱུད་པར་མཇད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོན་རས་ཀྱིས་འཆོ་བའི་ཐབས།⁴ ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒོམ་བསམ་དང་། སྙིང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་ག། ༡༡ ཞོག ༥༩༩ ཟེང་། ༡༡

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་ག། ༡༡ ཞོག ༩༡༥ ཟེང་། ༡༢

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་ག། ༡༥ ཞོག ༩༩༩ ཟེང་། ༡༢

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་ག། ༡༥ ཞོག ༩༩༩ ཟེང་། ༩

པོ་རྗེ་ལྷ་ར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་རིམ་གྱི་གསལ་སྒྲོན་
དང་། རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་གཙུག་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་རྒྱ་གསུམ་གང་ཡང་
རུང་བ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོན་པས་ལས་དེ་དང་དེ་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཉེ། མདོ་
བསྐྱེད་ལས། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་བ་ལས། །སྤྱལ་པ་ཀྱི་སྤྱེས་བྱ་རྗེ་སྤྱེད་པ། །རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
རྗེས། །དབང་པོ་གཉིས་ནི་སྦྱར་བ་ཡིས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཅུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་འདིས་རྗེ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པ་དག་པར་སྦྱར་བས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་
བསྐྱེད་པོ།¹ ཞེས་དང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེད་ཐམས་ལས། བྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་
སྤྱིན་སྤྱེད་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་སྤྱལ་པས་སྤྱལ་པ་དང་སྦྱོར་བས་ཀྱང་རྗེ་
རྗེ་དང་བསྐྱེད་པ་ལས་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།² ཞེས་གསུངས་པ་
ལྷ་ར་རོ། །དོན་འདི་ཉིད་རྒྱུད་སྤྱེ་རྣམས་ལས་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།།

གཞན་ཡང་ལས་གང་བསྐྱེད་ཀྱང་ལས་དེ་ཉིད་གང་ལ་གང་གིས་རྗེ་ལྷ་ར་བསྐྱེད་པ་སོགས་
ཀྱི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེར་སྦྱང་བཞེན་ཏུ་རང་བཞེན་གྱིས་སྦྱང་པའི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་
བན་པའི་སྒྲོན་པས་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བས་ལེགས་པར་བེན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་ལས་སྦྱར་
རྣམས་བཤད་པ་བཞེན་འབྲུག་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེའུ་བཙུ་བའི་མཚམས་སྦྱར་ཏུ་སྦྱོན་
གསལ་ལས། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་བྱུ་ནི་སྐྱེ་
མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར།³ ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྤྱེ་གོང་ལོག་དང་། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་དེ་
ལྷ་ར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྤྱེ་གསུམ་དབྱེད་མེད་ཏུ་སྦྱར་བའི་རྗེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་
ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱལ་པ་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆེས་ཆེར་བྱུང་བར་ཏུ་སྦྱར་ནས་ལས་རྣམས་སྦྱར་ཏུ་འབྲུག་

1 བསྐྱེད་འབྲུག། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༧ ཟེང་། ༣༠

2 བསྐྱེད་འབྲུག། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༥༥ ཟེང་། ༡༥

3 བསྐྱེད་འབྲུག། དཔེ་བསྐྱེད་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༡༥ ན་ཟེང་། ༤

པའི་ཐོགས་བྱེད་པར། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་བཞི་བ་ལས། འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ནི། །ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་མངས་མཆོག་གིས། །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལས་བྱུང་། །ཀུན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 འགྲུགས།¹ །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཆོགས་བསྐྱབ་པ་རྣམས་
 ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བྱེད་པར་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ལས་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་གང་དུ་ཁ་བཏུ་
 བའི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། གང་གི་ཆེ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། ལྷ་དང་ཆས་གོས་
 སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་རིམ་བྱེད་པའི་ཁ་དོག་གི་བྱེད་པར་དང་། ལས་གང་བསམ་པ་གང་གིས་བྱེད་
 བ་བསམ་པའི་བྱེད་པར་དང་། ལས་གང་གནས་གང་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། ཡུལ་
 གང་ལ་ལས་གང་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། ལས་གང་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་མས་རིམ་བྱུ་བསྐྱེན་
 བ་ཁ་ཟས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། ལས་གང་ཆོ་ག་རིམ་བྱུས་བསྐྱབ་པ་ཆོ་གའི་བྱེད་པར་རྣམས་སོ། །དེ་
 དག་ལས་དང་པོ་བཞི་ནི་བཤད་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་སྤེང་བར་གསུངས་པ་སྟོན་གསལ་དུ་བྲངས་ཤིང་། བྱེད་
 པར་བྱེ་མ་བཞི་ནི། ཅ་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་ཞིབ་ཏུ་འཆད་དེ། དེ་དག་གྲང་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི་འདིར་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཅུང་ཟད་གོམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་
 རགས་པ་མཐར་ཐིན་པའི་བར་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལས་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་སྟོན་དུ་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་
 སུ་ལྷ་མོ་བཞིའི་སྤེང་སྤྱགས་དང་། ཁོ་བོའི་སྤེང་སྤྱགས་སོགས་སྤྱགས་གང་གི་སྟོན་ལས་བསྐྱབ་
 པའི་སྤྱགས་དེ་ལ་སྟོས་སུ་བརྒྱས་པ་འབུམ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་བཞི་བ་ལས།
 ཡང་ན་ཁོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། །དཔེན་པའི་གནས་ནི་ཆེན་པོ་རུ། །སྤྱགས་པས་འབུམ་དུ་བརྒྱས་བྱས་
 རས། །ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བཤད།² །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ཡང་སྟོམ་འབྱུང་
 ལས། རྫོགས་ལྷན་ལ་ནི་བརྒྱས་བྱ་གཅིག །ཉིས་འགྱུར་གསུམ་ལྷན་ལ་བརྒྱས་བྱ། །སུམ་འགྱུར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 12 ཞོག 130 ཟེང་། 21

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 12 ཞོག 130 ཟེང་། 30

གཉིས་ལྟན་ལ་རབ་བརྒྱུད། རྩོད་ལྟན་བརྒྱས་པ་བཞི་འགྲུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྟུར་ལས་སྦྱར་
གྱི་སྦྱོར་གྱི་བརྒྱས་པའི་ཆད་རིམ་ཅན་གསུངས་པ་དེ་དང་དེ་ད་ལྟ་བཞི་འགྲུར་དུ་བརྒྱ་དགོས་སོ། །དེ་
རྟུར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གསུང་རབ་མཁའ་དབྱིངས་མཛེས་པའི་ལང་ཆོ་ལ། །རིགས་པའི་འོད་སྦྱང་ཅེ་དགས་རྣམ་
རོལ་ཅིང་། །ལེགས་བཤད་ཚུ་སྦྱེས་བཞད་པའི་དཔལ་སྟེར་བ། །བརྟན་པའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་གཞན་
ཡོད་མིན། །དེ་ཡིས་ས་སྟངས་མཁས་སྒྲོམ་མེ་བྱེད་ཆོགས། །སྤྲལ་དོག་ཁུང་བྱར་སྦྱར་དུ་འཇུག་
འགྲུར་ཞིང་། །ལོག་སྤྱོད་འབྱུང་པོའི་བྱ་ཆོགས་ལོང་གྲུར་གྲུང་། །བདག་སྒྲོའི་ཉིན་བྱེད་སྦྱོན་དུ་འགྲུར་
མ་ཡིན། །རིམ་གཉིས་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་ཞོར་བྱ་དེ། །རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲོན་ལ་དབང་བསྐྱུར་
བའི། །མཁས་མཆོག་གཏེངས་ཅན་དབང་པོའི་ཅོད་པན་ལ། །གནས་གྱི་བ་ལང་མིག་རྗེས་ཚུ་ལས་
མིན། །ཁོ་པོ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་ནས། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ། །སྒོ་
ངན་རིགས་རྒྱུད་ཀན་པོའི་ལུགས་འཛིན་རྣམས། །སྤང་བས་རང་ཉིད་དུ་བ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །མདོ་
སྤྲལ་གཞུང་ལུགས་ཆེ་དང་རིགས་ཚུལ་ལ། །ཅུང་ཟད་མ་སྦྱངས་ཆ་ཅན་མི་ཤེས་གྲང་། །སྤན་
ཆོགས་ཆོ་གའི་འདོན་པ་གོམས་ཅན་གྱིས། །རྒྱུད་དོན་འཆད་པར་འདོད་པ་གད་མའི་གནས། །རྒྱུད་
དང་བསྐྱེད་ཆེ་ལོན་དུ་འགལ་གྲུར་ཅིང་། །དེ་མེད་རིགས་པའི་དབྱེད་པས་འདོར་དགོས་གྲང་། །ཀན་
རབས་ཆོག་གི་ཞེན་པས་འཇུག་དགོས་པའི། །ལམ་དེས་སྒྲུབ་པོ་མིན་པ་སྤྱི་ཞིག་མགྲ། །སྦྱབ་དང་
སྤྱན་འབྱེན་བདེ་ལ་མ་བྱང་ཡང་། །སྒྲུབ་པོའི་དབྱེད་ཆོགས་ཆོག་ངན་བྱུང་རྒྱལ་གྱིས། །རང་སྤྱོད་ས་
བསྐྱུབ་དང་གཞན་སྤྱོད་ས་སྤྱན་འབྱེན་པ། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་བརྟན་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ཡིན། །དམ་
ཆོག་སྒྲོམ་པ་སྦྱངས་པའི་སྒྲོབ་མ་ནི། །བརྒྱ་སྤྲལ་དབང་གིས་སྦྱད་པའི་བརྗེ་ཆོང་མཁན། །སྟོ་བྱིར་
ཆོས་འཆོང་དེ་དག་བརྟན་པ་ལ། །རེ་ལོག་འལ་བསོ་བྱས་ན་གནོད་པ་རྒྱུང་། །མཐའ་དྲག་འཆིང་
བས་བཅིངས་པའི་རྒྱུད་གྱི་དོན། །རིམ་ཞེན་བྱེན་སྦྱོར་མེད་ལེགས་བཤད་མཆོག །བསྐྱེད་རིམ་
འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་དགའ་སྦྱོན་འདི། །སྤྲལ་བཟང་སྒོ་གོས་ལྟན་ལ་བདག་གིས་བསྐྱུབས། །དགོ་
བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་བདག་རྩོ་རྗེ་འཆང་དབང་སྤྲེལ་པའི་ཞབས་བསྟེན་ཅིང་། །ལམ་བཟང་

1 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༥༩ ཞོག ༩༡༠ ཟེང་། ༡༤

འདི་ཡིས་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་མཆོག། རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མ་ལུས་ཁྲབ་བྱེད་ཤོག།

རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སློབ་
པའི་ཚུལ། བསྐྱེད་པའི་ཐམས་ཅད་པར་བཞད་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྒྱལ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ལྡན་པ་རྗེ་
བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཀྱི་བརྩོལ་སྤྱོད་པོས་
རིག་པས། སྤེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་དོན་མཐའ་དག། ཁྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་
པར་སྤེ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་
འདྲིགས་པ་མེད་པ་ཁྱེ་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་གནས་ཐོབ་པ། སྤེ་དང་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་
ལྟ་བུའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། གཙང་ཉང་སྟོད་རིགས་
པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ། ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་ལེགས་བཞད་སྟོག་པའི་ཆལ། དཔལ་འཁོར་
སྤེ་ཆེན་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི། སྤེ་སྟོད་དང་རྒྱུད་སྤེ་
མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། སྤེ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཁྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྟན་གཅིག་པ་
སྟོ་གོས་ཆོས་སྟོང་གིས་བསྐྱེད་སོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་
ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །།

༡༡། །རིམ་ལྗེ་གསལ་བྱེད་མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྤྲིང་བེན་བྲིས་སུ་སྦྱལ་བ་ རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེབས་པ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ཀྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྤྲིང་པོའི་དོན། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རིམ་
 གཉིས་ཕྱི་མའི་ལམ། །ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་། །སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད་
 འཇུག་པ་བདེ་ཕྱིར་བྲི། །འདི་ལ་གསུམ། །རྫོགས་རིམ་རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། །རིམ་པ་ལྗེའི་གྲངས་
 དང་། །གོ་རིམས་ངེས་པ། །རིམ་པ་སོ་སོའི་དོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བྱུག་པ་
 རས། །སྤགས་ལ་ངེས་རྟོག་ལུས་ཀྱིས་ནི། །དག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐྱལ་གྱུར་པས། །བསྐྱེད་བྱ་རབ་
 མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་། །ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། །དེའི་དོན། །སྤགས་ལ་
 རེས་རྟོག་ཅེས་པས་རྟོར་བཞུས་དང་། །ལུས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པས་དེ་རྟོན་གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པའི་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་། །དག་གིས་ཞེས་པ་རྟོར་བཞུས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་དག་དབེན་གྱིས་
 ཡིད་ལ་སྤེ་སྤྲིང་ཁའི་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔལ་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པའི་ཐབས་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གང་ན། །རབ་མཆོག་སྤེ་དག་དབེན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་དང་། །དངོས་
 གྲུབ་སྤེ་བདག་བྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་པ་མ་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་། །ཡིད་དགའ་བ་ནི་སྦྱ་མ་དེ་འོད་
 གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། །མགྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་
 སེམས་ལས་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱར་བཞེངས་པའི་བྱུང་འཇུག་སྤེ། །རིམ་པ་བྱུག་ཏུ་རྒྱུད་དེའི་འགྲེལ་
 པར་བཤད་ཅིང་། །འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། །མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱུབ་ཀྱིས་རྩི་རྩེ་སྤྲིང་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། །སྤྱ་བྱུང་གིས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་
 རིམ་པར་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །སྤྱོད་དཔོན་རྩེ་བས་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་དང་པོ་དང་སེམས་དམིགས་
 རིམ་པ་གཉིས་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་བཞེང་མཛད་པ་རྣམས་རིམ་པའི་གྲངས་མི་
 མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་དབྱེ་བསྐྱེད་ཡིན་པས་འགལ་བར་མི་བཟུང་ངོ། །རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། །རིམ་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། 19 ཞོག ༩༩3 ཟེང་། ༩

དྲུག་ཏུ་མཛད་པ་ནི། དག་དཔེན་གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པའི་ཉེན་ལུས་དཔེན་དོར་བཟླས་ཀྱི་
 རིམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་བགངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷར་མཛད་པ་ནི། དེ་དོན་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པར་
 བསྐྱས་ནས་བསྟན་ནོ། །ཆོ་བས་བསྐྱེད་རིམ་བགངས་ནས་རིམ་པ་ལྷར་མཛད་པ་ནི། ཟུང་དོན་
 ཀྱན་རིམ་པ་ལྷར་བསྐྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་བཞིར་མཛད་པ་ནི་ལུས་
 དཔེན་དང་དག་དཔེན་གཉིས་སེམས་དཔེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པས་སེམས་དཔེན་གས་སུ་བསྐྱས་
 ནས་རིམ་པ་བཞིར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་མི་འབྲང་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་བོད་ཁ་ཅིག་དཔེན་པ་གསུམ་གྱིས་སྒོ་གསུམ་དག་པར་བྱས་ནས་རང་
 གི་ལུས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མའི་སྒྲུབ་བྱིས་གྱིས་ཆོབ་ཅིང་། དེ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྒྲུབ་ཞེན་
 པའི་ཉག་ལྟ་སྣང་བའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལའང་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཆད་མཐའ་ཡོད་
 པས་དེ་སྣང་བའི་ཕྱིར་བྱང་འདུག་བསྟན་ལ། ལམ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པས་དོན་རྗེ་འཆང་གི་
 གོ་འཕང་འཛོལ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི། དཔེན་པ་གསུམ་དང་སྐྱུ་ལུས་
 གྱི་དོན་མ་རྫོགས་ཤིང་ཉག་ལྟ་སྣང་བའི་ལམ་ཆད་ལྟ་ཅན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་སྣང་པོ་ཆེའི་བྱས་དང་འདྲ་
 བར་འདུག་པས་སྣང་པོ་མེད་དོ། །

ཡང་རྗེ་འགོས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་སོགས་ནི། སེམས་དཔེན་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་
 གྱི་ཞི་གནས་དངོས་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་དོར་བཟླས་ཀྱིས་རྒྱང་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་
 རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་གཅོད་ཅིང་། དེ་ཉེན་ལུས་དཔེན་ལ་གནས་ནས་བྱེད་དགོས་པས་དཔེན་
 གསུམ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་བདེན་མེད་ཏུ་
 གཏན་ལ་པབ་ནས་སྐྱུ་མ་ལྟ་ཏུ་དང་སྒྲོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྐྱུ་ལུས་དང་འོད་
 གསལ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་བྱང་འདུག་ཏུ་བྱས་ནས་ཚུལ་དེས་དོན་རྗེ་འཆང་གི་
 གོ་འཕང་བསྐྱབ་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་མི་ལོགས་ཏེ། བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞི་
 གནས་དངོས་ཡིན་ན། སྐགས་ལྷ་མེད་པ་ལ་དེ་བས་སྣག་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་པས་སྣག་མཐོང་
 བཞག་ས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་ཏུ་བསྒྲོམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་

འོད་གསལ་གྱིས་ཚུགས་ནས་མ་འོངས་ཤིང་། ལུགས་སྲ་བྱི་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་ནི་རང་ལུགས་
བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་ཀྱས་པས་མ་སྒྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རིམ་ལྗེའི་གོ་རིམས་དང་གངས་ངེས་པ་གཉིས་འཇུག་པ་གཅིག་
གིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་འདྲིའི་རྣམ་འཁྱོང་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་ནི།
ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས། གཉིས་སྤང་པ་མོས་ཀྱང་བར་མ་
ཆོད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཐུགས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་
མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྐྱ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་
དང་བརྟེན་པར་ཆོགས་པའི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲུག་པ་ལ་དེའི་
དངོས་ཀྱི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་པ་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྐྱ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་
གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཆོགས་པའི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྟོན་དུ་འཕྲོ་དགོས་
སོ། །དེ་འབྲུག་པ་ལ་སྟོན་དུ་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ལ་གཉིས་སོ་སོར་བསྐྱེད་དགོས་པས། ཡུལ་ཅན་
ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས། གཉིས་སྤང་པ་མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་
པའི་ཐུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
པའི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པ་གཉིས་སོ་སོར་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་བསམ་
གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་དེ་ལ་མ་བཟོས་པར་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་སྐྱ་ལུས་བསྐྱབ་དགོས་སོ།།

སྐྱ་ལུས་དེ་ཡང་འཆི་བ་འོད་གསལ་བར་དོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲུག་པ་ལ་འཆི་རིམ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱང་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་
གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དཔེན་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་དུ་འཕྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དཔེན་
གྱི་རིམ་པ་འབྲུག་པ་ལ་རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་ཁའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་
ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་རྫོང་བཟླས་སོགས་ངག་
དཔེན་གྱིས་བྱེད་དགོས་པས་སེམས་དཔེན་གསུམ་གྱི་སྟོན་དུ་ངག་དཔེན་འཕྲོ་དགོས་སོ། །སྤྱིང་ཁའི་

ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་ནི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དཀའ་ཤོས་ཡིན་པས་སྡོན་ཏུ་རྒྱ་
 ཉིའི་མར་སྣ་སོགས་ཅ་འཁོར་གཞན་ཏུ་ཐེག་ལེ་ཕྱ་མོ་སོགས་བསྐྱེམས་པས་རྒྱང་ཞུགས་གནས་
 ཐེག་གསུམ་བྱུང་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེང་ཁའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཆེས་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་
 ཆེད་ཏུ་ལུས་དབེན་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་རིམ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ་ནི་
 སྡོན་ཏུ་བསྦྱེད་རིམ་ཀྱིས་རྒྱད་སྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས་ན་བསྦྱེད་རིམ་ཕྱ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་
 དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རིམ་གཉིས་བསྐྱེམ་པ་ལ་སྡོན་ཏུ་རྒྱད་སྟེན་ནས་གསུངས་པའི་དབང་རྣམ་དག་
 མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་གཅིག་ཐོབ་པ་དེས་པར་དགོས་ཤིང་། དེ་འབྲ་བའི་དབང་གི་སྟོན་ཏུ་རྒྱད་པ་ལ་
 ཉི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རིམ་ཅན་ཏུ་སྟོན་སྤྲངས་པས་
 ཆེ་འདི་དང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་དང་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་ལོག་པ་སོགས་
 ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྟོན་ལོགས་པར་སྤྲངས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་མཐར་
 ཐུག་ལ་བསྟོས་ནས་ལམ་གྱི་ཕོ་རིམ་དང་གངས་དེས་པའི་རྩྭ་ལ་འདི་ལྟར་འཆད་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱི་
 གཞན་ཏུ་བཤད་པར་མི་བྱའོ།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱུག་ལས། དང་པོ་ལུས་དབེན་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་
 ལུས་དབེན་ལ། གཞུགས་ཀྱི་ལུས་དབེན། རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དབེན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་དབེན།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་དབེན་བཞིའི་ཐ་སྟོན་བྱེད་ལ། དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རྣམ་
 སོ་བྱུག་སོགས་སུ་བསྐྱེམ་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་ལུས་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་འཛིན་
 པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱེམ་པ་སོ་སྦྱེ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་དབེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་
 ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་ཏུ་མ་འདུས་པ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཏུ་བསྐྱེམ་པ་ནི། ཏུག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་པ་བར་པ་དང་ཐུན་
 མོང་གི་ལུས་དབེན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞུང་འཛིན་རྒྱངས་ཆད་ཏུ་སྤང་བ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་ཉི་བར་
 དམིགས་པས་སྟོང་པར་བསྐྱེམ་པ་ནི་གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱེམ་
 པ་རྣམ་རིག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་དབེན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་

རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཉོག་གི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་པ་སྐབས་འདིའི་
 བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་རྣམ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་ལུས་དབེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་ཟུར་
 ཅམ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་སྤྱད་པས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་སྤྱད་བསྐྱུས་
 ཀྱི་དོན་བཤད་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། གང་དབེན་པའི་
 གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས། མི་མཐུན་ཚུགས་གང་དབེན་པར་བྱེད་པའི་སྤང་བ། ཐབས་གང་གིས་དབེན་
 པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་འོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྐྱད་དོད་ཀྱ་ཡ་ཞེས་པ་བསགས་པ་དང་སྤྱངས་པ་
 དང་ཆོགས་པ་ལ་འབྱུག་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་གི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་འདི་ཤིང་ཁག་རུས་པ་སོགས་
 མི་གཙང་བའི་རྣམ་དུ་མ་ཆོགས་པ་འཕམ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱད་
 བསྐྱུས་ལས། ལུས་འདི་སྤྱངས་པ་བཞིན་དུ་ཉི་བར་གནས་ཏེ་ཤིང་ཁམ་ཆད་དང་།¹ ཞེས་སོགས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་
 གཏོགས་པ་རྣམས་ཆོགས་པ་འཕམ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱང་པོ་ལྔ་
 དང་ཞེས་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཆོགས་པ་འཕམ་སྤངས་པ་
 ཞེས་བྱའོ།² ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཀྱང་ཡོད་པས་དེའི་སྤྱངས་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་སྟམ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་པའི་ལུས་སུ་ཉི་བར་དམིགས་སུ་མེད་
 དེ། དེ་ལྟར་གནས་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་དུ་མ་ཆའགས་སུ་ལྟན་
 པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱངས་
 པ་ནི་ཉི་བར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།³ ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་

1 བསྐྱུར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༡༢༡ ཟེང་། ༩
 2 བསྐྱུར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༡༢༡ ཟེང་། ༡༣
 3 བསྐྱུར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེག ༡༩ ཞོག ༡༢༡ ཟེང་། ༣༠

ལུང་ཚན་པ་གསུམ་པོ་དེས་དབེན་གཞིའི་ལུས་གསུམ་ངོས་བརྒྱང་བ་ཡིན་གྱི་གང་གིས་དབེན་པར་
བྱེད་པ་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དབེན་སོགས་ལུས་དབེན་གསུམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་ཞེས་
གསུངས་པས། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གཉིས་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་གང་དུ་དབེན་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྤང་
བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣལ་ལྷན་རབ་ལས་བསྐྱབ་
པ་ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་
བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཐབས་གང་གིས་དབེན་པར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོའོ། །འདི་ལ་བཞི། དམ་
པ་རིགས་བརྒྱའི། དེ་ཉིད་རིགས་ལྡེ། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་
གི་ལུས་དབེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་པོ་ལྷ་རིགས་ལྡ། ཁམས་བཞི་ལུས་བཞི། རླེ་མཆེད་དུག་
སེམས་དཔའ་དུག །ལུལ་ལྷ་རྩོམ་ལྷ་ལྷར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་རྣམ་སྤྲང་གི་རྣམ་སྤྲང་།
རྣམ་སྤྲང་གི་རིན་འབྱུང་ཞེས་པ་ནས་རེག་བྱ་རྩོམ་ལྷ་རྣམ་སྤྲང་ཞེས་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་ལྷར་
ཕྱེ་བ་ནི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་ལུང་པོ་ལྷ། ཁམས་བཞི། རླེ་མཆེད་
དུག །ལུལ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུང་པོ་ལྷ་པོར་འདུས་པ་བཞིན་དུ། རིགས་ལྡ། ལུལ་བཞི། སེམས་
དཔའ་དུག །རྩོམ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་ལྷར་ཕྱེ་བའི་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲང་གི་རྣམ་
སྤྲང་སོགས་རྣམ་སྤྲང་ཉི་ཤུ་པོ་རྣམས་རྣམ་སྤྲང་དུ་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་ཉིད་རིགས་ལྡར་
བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་པ་པོའི་ལུང་པོ་ལྷ་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུས་པ་བཞིན་དུ།
རིགས་ལྡའི་རིན་འབྱུང་སྟེ་རྩོམ་སྤྲང་དང་། རོན་གྲུབ་གསུང་རྩོམ་ལྷ་ལྷར་དཔག་མེད་དུ་འདུ་ཞིང་མི་
བསྐྱོད་པ་ནི་ཐུགས་རྩོམ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩོམ་གསང་བ་རིགས་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། རང་
གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱང་སྐྱབ་པ་པོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་རྩོམ་གསུམ་པོ་ཡང་རྩོམ་
འཆང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་གསུང་ཐུགས་སྟེ་ལུང་པོའི་སྟོན་ནས་རྩོམ་རྩོམ་ལྷ་ལྷར་འཆང་གཅིག་ལྡའི་བདག་ཉིད་ཡིན་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༢༣ ཟེང་། ༥

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༢༣ ཟེང་། ༣༡

བས་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྩིས་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་རྟོ་རྩེ་འཆང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བའི་སྒོ་ལ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ལས་མང་བའི་དབྱེ་སྒོ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་མོད། གཞན་ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་སྤང་བ་ལས། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་དུ་འཛོག་སྟུང་ན། འདི་ལ་ཨ་བླ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ལུས་དབེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཞེད་ཅིང་། གླ་མ་བཅུན་མོ་ཙན་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུས་དབེན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞེད་ལ། ཉག་པོ་དམ་ཆེག་རྟོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་དང་། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞེད་དོ། །ལུགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་དབེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་ལུས་དབེན་ལ་སྒོ་བ་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་དབེན་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་དང་། དག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རྫོགས་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་བཤད་ཅིང་། ལུས་དབེན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུགས་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྐྱུ་བྱ་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ན་དེ་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་དུ་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། ལུས་དབེན་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་ནི། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བ་དང་། ལུས་དཀྱིལ། དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་བསྐྱུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ལ་གླ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་གང་ཤར་གསང་ཆེན་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་ཐོལ་དུ་བལྟ་བ་ཙམ་དང་། ཡང་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཙམ་ལ། རྣམ་པ་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྱར་ཤར་བའི་སྤང་སྤྱོད་ཆོགས་པ་བསྐྱོམ་པ་ཙམ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་

ལུས་དབེན་དུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དང་པོ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་ཉིད་ནས་
བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རེས་དུ་ཤར་བ་ཡང་རྫོགས་
རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རང་ཉིད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་བྲག་རྒྱ་གཉིས་
གང་རུང་དང་མཉམ་པར་སྐྱར་བས་ཁམས་དཀར་པོ་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་འོར་ལུང་ཅེར་སྐྱབ་པ་ན་པཎ་ཡིག་
བསྒྲོམ་སྟེ་ཕྱིར་འཕོ་བ་བཀག་པ་ན་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམ་པའི་
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གིས་ཡུལ་དུ་གང་སྐྱར་ལ་རྒྱས་བཏབ་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་འཆང་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྫོགས་རིམ་
གྱི་ཆའི་ལུས་དབེན་ནི་མཉམ་གཞིའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
ཤེས་བསྒྲོམ་ནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་དེས་གང་སྐྱར་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་བཏབ་
སྟེ་བསྒྲོམ་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་འཆང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་རྣམས་ནི་རྫོགས་
རིམ་པའི་ལུས་དབེན་དུ་བྱུང་།།

འོ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐབས་འདིར་དེ་སྐྱེ་བའི་
ཐབས་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དབེན་སྐྱོང་ཚུལ་
རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོར་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། བདེ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་
སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་གིས་སྐྱེས་པའི་ལུས་
སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ཕྱི་ནང་གི་ཞི་གནས་མཆོད་ཉིད་
བྱུང་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དབེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་རོ།།

ཡང་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཅན་གྱིས་
ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་མཛོན་སྟུང་དུ་རྫོགས་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་ཡང་རབ་དགའ་ལ་སོགས་

ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷའི་ནལ་འཁྱོར་བྱུང་བར་ཅན་དང་
འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལས་རྩལ་དུ་སོང་བའི་བདེ་བོད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་
ཆོག་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྟོག་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ཁམས་དཀར་པོ་ལྷ་བརྩོམ་ཅོ་མོ་ལྷ་བརྩོམ་པ་ཕྱིར་འཕོ་བ་བཀག་པའི་ལྷ་བ་དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་
སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་གང་ལ་བྱེད་
སྟུང་ན། དེ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཨ་བ་རྩུ་རྩྱའི་ཕྱིའི་གཏུམ་མོ་པལ་བ་འབར་བས་རྩ་གཞན་གྱི་ནང་
ནས་ཁམས་པལ་བ་ལྷ་བས་མི་ཆོག་གི། རྩུ་རྩྱའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་བྱུང་བར་ཅན་འབར་བས་དེའི་
ནང་གི་ཁམས་དཀར་པོ་ལྷ་ནས་བབས་པའི་བདེ་ཆེན་དགོས་སོ། །དེ་ཐབས་གང་གིས་བསྐྱེད་ན།
དེ་ནི་རྩ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྩྱའི་ནང་དུ་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་
བྱས་ནས་དེ་མ་ཐག་དུ་གཏུམ་མོ་བྱུང་བར་ཅན་འབར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ནང་དུ་གཏུམ་མོ་ཅུང་
ཟད་ཅིག་འབར་ན་ཡང་ཁམས་དཀར་པོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལྷ་ནས་བབས་པའི་རྩོགས་རིམ་པའི་ལྷ་བ་དེ་
ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡན་ཆད་སྟེ་བས་བྱབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྩྱའི་ནང་དུ་ལྷགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་དགོས་ལ། དེ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཕྱིའི་རྩེན་ལྷག་བྱ་དང་། ལྷ་བ་གྱེན་
ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་སོ། །

ནང་གི་རྩེན་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ། གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་
གནད་ཆེ་ས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩི་ལྷ་བ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཨ་བ་རྩུ་རྩྱའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ནས་ནོར་བུའི་ཅེ་བར་དུ་སྟོག་ཤིང་བཞེན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཡང་
མཆོམས་མཆོམས་ན་རྩ་རྒྱུད་གིས་ལུ་གྱ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་རྩ་མཐུད་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གར་ཡོད་
སར་དེ་ལས་གྱུས་པའི་རྩ་འཁོར་རེ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ནམས་དང་རྩུ་རྩྱའི་ཡར་སྐྱ་མར་སྐྱ་གཉིས་ནི་
ལུས་ཀྱི་གནས་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་ས་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་ཀྱང་ནོར་བུའི་དབྱུས་ན་
རྩ་འཁོར་རྩ་འདབ་བརྒྱུད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། གསང་གནས་བདེ་སྟོང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་
སོ་གཉིས་ལ། ལྷེ་བ་སྐྱེལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་རེ་བཞེ་བ། ལྷིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་
བརྒྱུད་པ། མགིན་པ་ལོངས་སྟོང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ལ། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་

ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་ཏེ་ཅ་འཁོར་དུག་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྒོ་ཆེ་ས་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཀྱང་གཏུམ་མོ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ན་ཉེ་བ་དང་གསང་གནས་གཉིས་ཡིན་ལ། ཐེག་ལེ་ལ་གནད་དུ་
བསྐྱུན་ས་སྤྱིང་ཁ་དང་སྤྱི་པོའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྤྱིང་ཁའི་འཁོར་
ལོ་ནི་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྒོ་དམ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱང་འཛིན་བ་དང་། དམིགས་བ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་བྱེད་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལའང་གཙུག་ཆེ་བ་ཡི་གེ་དང་ཐེག་ལེ་ལ་དམིགས་བ་འཛིན་བ་གཉིས་
སྤྱེད་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་ནམས་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་བ་འགྲེལ་མཛད་བྱུང་ཆེན་
ནམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། དེ་དེ་ལ་གནད་
ཆེ་ས་དེ་ཡོད་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཀྱང་ལག་རྒྱུས་ལ་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་འཁྱུར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཏུམ་མོ་
ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ནས། ཁམས་ལྷ་བའི་བདེ་ཆེན་འཕེན་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ།།

ཕྱིའི་རྒྱུན་བྱུག་རྒྱ་ལ། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་ཀྱི་
རིག་མཐོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་རིག་མ་ལ་མང་དུ་བཤད་ཅིང་གཞན་ཡང་ཡོད་
དོ། །དེ་ཡང་བྱུག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་དང་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་འཁྱུར་ཞུགས་
གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ནི་བྱུག་རྒྱ་སྟོག་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་མཐུས་གཏུམ་མོ་
ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ནས་ཁམས་ལྷ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་འཁྱུར་ནང་ནས་བབས་བ་ནོར་བུའི་ཅེར་སྤེལ་བ་ལྟན་སྤྱིས་
མཆོན་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་ནི། ཁམས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕོ་བ་འགོག་པའི་ཚོལ་བ་ཆེར་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་
ཆེ་ཁམས་ཕྱིར་འཕོ་བའི་རྒྱ་དེ་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་མ་ལུས་པར་འགགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གོ་རིམས་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་ནང་གི་ཐབས་
བསྐྱོམས་པས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་འཁྱུར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པས་བདེ་ཆེན་འཕེན་བ་
ལ་བྱང་བའི་མཆོམས་ནས་ལས་རྒྱ་ལ་བཞེན་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་གང་
རུང་གིས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་འཁྱུར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་དེའི་མཐུས་གཏུམ་མོ་ཁྱད་
པར་ཅན་འབར་བས་སྤྱི་པོའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འཁྱུར་ནང་ན་ཁམས་དཀར་པོ་ཉི་ཡིག་མགོ་ཐུར་

བསྟན་གྱི་ནམ་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཅ་གཞན་གྱི་ནང་གི་ཁམས་གཞན་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་
བབས་པ་མགྱིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཁར་སླེབ་པ་ན་
མཆོག་དགའ། རྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་བྱུང་དགའ། རྟོར་བུའི་ཅེར་སླེབ་པ་ན་ལྟན་ཅིག་སྟེས་དགའ་རྟེ་
ཡས་བབས་གྱི་དགའ་བཞི་སྟེ།

དེ་ཡང་སྤྱི་བོའི་ཁམས་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཁྱིའི་ནང་ནས་མགྱིན་པ་སོགས་གྱི་གནས་དེ་དང་དེར་སླེབ་
པ་ན་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིམ་པ་བཞིན་གཉིས་སྤང་རགས་པའི་སྤང་བ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་
དང་། བདེ་བའི་འགྲུང་བ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་འགྲོ་ཞིང་བྱུང་བར་དུ་བྱང་སེམས་ལྟོར་བུའི་ཅེར་སླེབ་པའི་
དུས་སུ་ནི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་མ་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཕྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་སྟེ། །དེ་
ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡས་བབས་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་བྱང་བ་དང་། མན་རག་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྟོར་བུའི་ཅེར་སླེབ་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་རྩ་གནས་གཞན་དུ་མ་གྲུས་པར་སྤང་འོངས་པའི་ལམ་
ཉིད་ནས་ཡར་ལོག་སྟེ་རྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སླེབ་པ་ན་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ། དེ་ནས་
སྟོང་ཁར་སླེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ། མགྱིན་པར་སླེབ་པ་ན་བྱུང་དགའ། སྤྱི་བོར་སླེབ་པ་ན་ལྟན་སྟེས་
གྱི་དགའ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ཆོན་གཉིས་སོ་དེ་ལའང་བཞི་
བཞིར་སྟེ་བས་བཅུ་དྲུག་སྟེ། དེའི་འབྲེད་ཚུལ་ནི། ཡས་བབས་གྱི་དགའ་བ་ལ་མཆོན་ན། སྤྱི་བོ་ནས་
མགྱིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་བར་ལ་ཆ་མཉམ་བཞིར་བྱས་པའི་ཆ་དང་སོ་བཟད་པའི་མཆོམས་སུ་བྱང་
སེམས་གྱིས་སླེབ་པའི་བར་ལ་དགའ་བའི་དགའ་བ། ཆ་གཉིས་པ་བཟད་པའི་མཆོམས་སུ་སླེབ་པའི་
བར་ལ་དགའ་བའི་མཆོག་དགའ། དེ་ནས་གསུམ་པ་བཟད་མཆོམས་སུ་སླེབ་པའི་བར་ལ་དགའ་བའི་
བྱུང་དགའ། དེ་ནས་མགྱིན་པར་སླེབ་གྱི་བར་ལ་དགའ་བའི་ལྟན་ཅིག་སྟེས་དགའ་རྟེ་དགའ་བའི་
དགའ་བཞི། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ནམས་ལའང་བཞི་བཞིར་སྟེ་བའི་བཅུ་དྲུག་གོ། །སྤྱིར་ཡས་བབས་
གྱི་དགའ་བ་བཞི་ལས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་མཆོག་དུ་གྱུར་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མས་
བརྟན་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྟེས་དགའ་ནི་དགའ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།

རྫོགས་རིམ་པས་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་ནི། སྤྱིར་དགའ་བ་བཞི་ཀ་དང་། བྱུང་པར་དུ་ལྟན་
སྟེས་གྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྟོར་བའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡས་བབས་དང་མས་

བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ལ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་སྒྲིག་གི་དགའ་བཞི་ཞེས་གྲང་ཟེར་རོ། །མ་
རྒྱུད་ལུག་ཆེན་ཐེག་ལེར་རྒྱུར་ཅམ་འབྱུང་ཞིང་། གཞན་གསང་འདུས་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་སྐད་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་སྒྲིག་གི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་
ལའང་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་སྒྲིག་གི་དགའ་བཞི་ཞེས་བྲ་ཞིང་། ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་
སྒྲིག་གི་སྒྲོང་པ་བཞི་ལ་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་ཞེས་ནི་མི་བྲའོ། །བདེ་ཆེན་
བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྒྱ་ཏྲིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཁམས་དཀར་དམར་
འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲོན་མེད་པའི་རེག་བྲ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་གཟུང་དོན་
དུ་བྱས་པའི་ལུས་ཤེས་འཁོར་དུ་ཆོར་བ་བདེ་བ་འབྱུང་ལ། དེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྱས་པ་ལས་ཡིད་
ཤེས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོང་པ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲ་བའི་གདུལ་བྲ་ཡིན་ན་
པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྲ་དབང་པོ་ཚོ་ཤོས་ལས་གྲང་དབང་པོ་ཆེས་ཚོ་ཞིང་མཆོག་དུ་གྱུར་
པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ལ་
མོ་བསྟན་པའི་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་ལ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་གདུལ་བྲས་བདེ་སྒྲོང་སྒྲོར་བའི་
སྒྲོང་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རི་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་ལ་མོ་ཁོ་ནར་ངེས་
སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་གདུལ་བྲ་མ་ཡིན་པའི་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མོས་པ་ཅམ་གྱི་པལ་བའི་
གདུལ་བྲ་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་པས་གཏན་ལ་པབ་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་དང་། གཟུགས་འཛིན་རྣམས་གཞན་
ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དང་སྒྲོར་བའི་བདེ་སྒྲོང་གི་ཡེ་ཤེས་པལ་པའང་ཡོད་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་
རྒྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དང་སྒྲོར་བའི་བདེ་སྒྲོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་མེད་དོ། །སྒྲ་མེད་
ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲ་བའི་གདུལ་བྲས་བདེ་སྒྲོང་སྒྲོར་བའི་སྒྲོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་
གཏན་ལ་པབ་པ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ནི་མེད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་ལས། བྱང་པོ་རྣམ་
དབྱེད་སྒྲོང་པ་ཉིད། །ཆུ་ཤིང་བཞེན་དུ་སྒྲིང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྒྲོང་ཉིད་

དེ་ལྟར་འགྲུར་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཕྱང་སོགས་
བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོང་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ནམ་དབྱེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཚུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟེང་པོ་
མེད་པར་གསུངས་པས་བསྐྱོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་
ཏེ། སོ་སྐྱེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་མི་ཁུས་ཤིང་། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དེ་ནི་ཚུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟེང་པོ་མེད་པ་བསྐྱོམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་དེའི་
དོན་ནི། ཕྱང་སོགས་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་མ་རྟེན་པ་ན་ཡེ་མེད་དུ་བསྐྱུང་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཆད་
སྟོང་ཚུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟེང་པོ་མེད་པར་སྟོན་པའོ།

གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་ཚུལ་ལ་གཞན་ལུགས་ནི། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་པ་
གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ན་དེ་ལ་སྟེང་བ་སྐྱེ་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་
ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་བདེ་བ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་སྟོང་པར་
བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
ཅེར་གྱིས་བལྟས་ནས་ཅེར་ཡང་མི་སེམས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་འབྲ་བའི་བདེ་སྟོང་
སྒྱུར་ཚུལ་ནི་སྟེང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།

རང་ལུགས་ནི། པར་བྱིན་ཐེག་པ་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤགས་སྒྲ་
མེད་པ་ལ་བསྐྱོམ་བྱའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མེད་པ་ལ་སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཡོད་ལ། དེས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པས་གཞན་ལས་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པ་ཆེས་སྤར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་དེ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ།
དེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱུར་བ་ནི་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤར་བ་ཤད་
པ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་སྤར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོང་
ཉིད་ཆད་མས་ངེས་ཟེན་མ་བརྟེན་པ་དེ་བྲན་པར་བྱས་ནས་ལྟ་ཐོག་དུ་བཞག་པ་དེའི་ཆེ་ཡིད་ཤེས་
གཅིག་ཉིད་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་བདེ་

1 བསྐྱེད་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༢༩ ཞོག ༥༡༤ ཟླ་དང་། ༢

བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་གི་རོ་ཐོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 འོ། །ལུས་དཔེན་གྱི་ལྷ་བསྟོམ་པ་ལ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྐྱེ་ལུས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གང་ཡང་
 མེད་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོང་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་ནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་རྗེས་ཐོག་ཏུ་གང་ཤལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་
 ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའི་བདེ་སྟོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་བཅུབ་ཏེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གསང་ཆེན་
 རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བར་བསྟོམ་པ་ཡིན་འོ། །གཞན་དུ་ན་སྐབས་འདིར་
 བསྐྱེད་རིམ་པ་ལས་ཁྱད་ལྷགས་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷ་བསྟོམ་ཚུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
 སྐབས་འདིར་དང་ཐོར་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྒྱུ་ཕྱིར་སྐྱེད་པའི་ཐབས་བསྟོམ་
 དགོས་ཀྱི་དང་ཐོ་ནས་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པར་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྣ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་རྒྱུད་རྒྱུ་ཕྱིར་འཕྱོད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉེར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་གྱི་ནང་ངས་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྣ་ཟད་མཆམས་ཀྱི་ནང་གང་
 རུང་དུ་མན་ངག་ལྟར་ཐེག་ལེ་སྤོ་མོ་བསྟོམས་ནས་རྒྱ་ཁྲིའི་འཕྱོད་པ་ཡིན་འོ། །འདི་དང་བསྐྱེད་རིམ་
 པའི་ཐེག་ལེ་སྤོ་མོ་བསྟོམ་པ་གཉིས་གསང་གནས་ཀྱི་སྤྱ་ཅེར་བསྟོམ་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་འདྲིན་མི་དགོས་ལ། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་དགོས་
 པས་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེད། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་རྒྱུ་ཕྱིར་འཕྱུག་པའི་མན་ངག་བསྟོམས་པས་རྒྱུད་རྒྱུ་ཕྱིར་འཕྱུག་
 པའི་མགོ་ཚུམ་པ་དང་། འཕྱུག་པ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། འགྲོ་ཁོང་བྱེད་པ་དང་། གནས་པ་དང་།
 དེ་ནས་ཐིམ་པར་ཚུམ་པ་དང་། ཐིམ་པ་དང་། ཐིམ་ནས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་
 དང་བཅས་པ་འཆར་བ་སོགས་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་
 ལེགས་པར་ཁྱད་བྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པས་སྐབས་འདིར་ཡས་བབས་
 དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐོག་མར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོག་གས་པར་

ཤར་བའི་རོ་གཅིག་དུ་མ་དང་། ཚས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་མི་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟོང་བ་
 ཉིད་དུ་གཏན་ལ་པ་བ་ནས་དུ་མ་རོ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པ་ནས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་སྟེ་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་གང་ཤར་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱེད་
 བོ། །དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ལོ་བས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བར་བདེ་
 སྟོང་གི་རོ་བོར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་གསང་ཆེན་དོན་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་མ་སྐྱེས་
 པ་བདེ་ཆེན་ལྟའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །མཉམ་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ལེགས་པར་བྱང་བ་ནི་ལུས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །

ལུས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་དག་དབེན་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམས་
 བོ། དག་དབེན་ནི་གཙོ་བོར་སྟོང་ཁའི་དབྱས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་
 ཁའི་ཅ་མདུད་ནི་ཅ་མདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དབྱེད་ཀྱང་ཤོས་སུ་དོན་ལྡན་ཐེང་བ་ལས་གསུངས་
 པས་ཐོག་མར་རྒྱ་ཏྲེའི་ཡར་སྣ་དང་མར་སྣ་གང་རུང་དུ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐེམ་
 གསུམ་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་སྟོང་ཁར་གནད་དུ་བསྐྱེད་ན་སྟོང་ཁའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་ཆེས་ཤིན་དུ་སྐྱ་བས་
 སྐྱ་བའི་གོ་རིམས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དག་དབེན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་ལྡན་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ལུས་རྫོགས་རིམ་པའི་སྟོང་
 སྟོང་གསལ་པའི་རང་ནས་བྱས་ན་བསྐྱེད་པ་དེའི་རྩ་བ་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་
 བསྐྱེད་པས་རྩ་བ་པ་མི་རྫོགས་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་པ་རྫོགས་པར་
 འགྱུར་བ་ལ་ལུས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟོང་སྟོང་གསལ་དགོས་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་སྟོང་ཞེན་མ་དོར་བར་
 བསྐྱེད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་དག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡང་
 དག་དབེན་གྱི་སྟོན་དུ་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་པའི་གོ་རིམས་ངེས་སོ། །

དེ་ནས་རིམ་ལྗེ་གསལ་བྱེད་པས་ཤིང་ཤིང་བྱ་རྒྱུ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་ཤིས་པར་བྱས་ནས་དག་རྣམ་པར་དབེན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་
 བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཤིང་བྱ་རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། དག་དབེན་རིམ་
 བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་རྒྱུད་དོན་ལྡན་ཐེང་བ་ལས། རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྒྱང་བསྐྱེད་

ན། །སངས་རྒྱུ་ལྷ་འཁྲུག་ཀྱི་ཐོབ་པར་འགྱུར།¹ །ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་སྟོན་འབྱུང་ལས། རྒྱུ་གི་
 རྣམ་འཁྲུང་མི་ཤེས་དང་། །གང་གིས་ཤེས་ཀྱང་མི་བསྟོན་པ། །དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 གྱིས། །འཁོར་བར་ཉེར་འཆེ་སྤོང་བྱ་བཞིན།² །ཞེས་རྒྱུ་གི་རྣམ་འཁྲུང་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་དེ་
 ཡང་རྟོ་རྟེ་བསྐྱེད་པ་སོགས་རྒྱུ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྟོན་པའི་རྟོགས་རིམ་དུ་མ་
 ཟད་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་རིམ་བསྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
 བསྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་མཉམ་སྦྲུང་དང་། ཡེ་
 ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྒྱུ་ལས། ཀོ་ལ་ལྷ་སོགས་པ་སྤྱི་རིམ་ཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མིང་
 གིས་རྒྱུ་བཅུ་བསྟན་ནོ། །རྟོ་རྟེ་བསྟོན་པ་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལས་ནི། སྟོག་འཛིན། རྩུ་སེལ། མཉམ་
 གནས། བྱེན་རྒྱ། རྩུ་བྱེད། རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ། རབ་དུ་རྒྱ་བ། དེས་པར་
 རྒྱ་བ་སྟེ། རྒྱུ་བཅུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དང་པོ་ལྷ་ལ་ཅ་བའི་རྒྱུ་དང་། ཕྱི་མ་ལྷ་ལ་ཡན་ལག་གི་
 རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། ཕྱི་མ་ལྷ་ལ། ལྷ་དང་དུས་སྤྱུང་ཅངས་པ་
 དང་། །ལྷས་བྱེན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།³ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་མ་ལ་རྟོ་རྟེ་ཐེང་བ་ལས། རྟོར་
 ལས་རྒྱལ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་རྒྱུ་སོ་སོའི་རོ་བོ་དོས་བབས་བ་དང་། ཅ་བའི་རྒྱུ་ལྷའི་རོ་བོ་དོས་བབས་བ་དང་།
 ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྷའི་རོ་བོ་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་སྤྱུ་རགས་གཉིས་
 ཡོད་ལ། དེའི་སྤྱུ་བ་དེས་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་ཅ་བའི་རྒྱུ་གཞན་བཞི་དང་ཡན་
 ལག་གི་རྒྱུ་ལྷ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བར་དོའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱུ་བའི་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་
 སྦྲེས་དང་། ཤིན་དུ་སྤྱུ་བའི་ཡིད་ཤེས་ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལྷུ་བ་བདེ་གཅིག་གི་རོ་
 བོར་སྦྲེས་པ་དེ་ཉིད་ཁྱེད་ཀྱི་དབུས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྲུང་བར་བྱེད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་
 གཉིས་དང་ཁྱེད་ཀྱི་དངས་མ་གཉིས་སྟེ་བཞི་འདུས་པའི་གོང་བྱ་ཡུངས་ཀར་སྟོན་པའི་ཆོད་ཅུ་ཅུ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 17 ཞོག 214 ཟེང་། 3

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 21 ཞོག 240 ཟེང་། 16

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། 17 ཞོག 213 ཟེང་། 4

པ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་དུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་
ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་ཁའི་རྩ་མདུད་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེལ་ཡིན་ཞིང་རྩ་གཞན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་གྲུས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་སྤྱད་མེས་ཀྱི་གནས་ནི་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་རྒྱ་བའི་ལམ་ནི་སྤྱིར་སྟོང་འོག་
གཉིས་ཀ་ནས་དང་། གཙུག་པོར་འོག་གི་སྟོན་སྐུ་འོ། །རང་དབང་གི་ཁ་དོག་སེར་པོ། འབྱུང་བ་
ལྔའི་ནང་ནས་ས་རྒྱང་། མགོན་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་རྒྱང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་
གནས་ཀྱི་གནས་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་། རྒྱ་བའི་ལམ་གཙུག་པོར་སྟོང་དང་། སྤྱིར་གཉིས་ཀ་རང་དབང་གི་
ཁ་དོག་ལྔ་དུ་གསུམ་གྱི་རྒྱང་། དོན་ཡོད་མགོན་པོའི་རྒྱང་དོ། །སྟོག་འཛིན་གྱི་གནས་སྟོང་ཁའི་རྩ་
འཁོར་། རྒྱ་བའི་ལམ་གཙུག་པོར་འོག་སྟོན་དང་སྤྱིར་གཉིས་ཀ་། རང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་རྩ་རྒྱང་། རྩ་
རྩེ་མགོན་པོའི་རྒྱང་དོ། །གྲེན་རྒྱུའི་གནས་མགོན་པོའི་རྩ་འཁོར་། རྒྱ་བའི་ལམ་གཙུག་པོར་སྟོང་དང་།
སྤྱིར་གཉིས་ཀ་། རང་དབང་གི་ཁ་དོག་དམར་པོ། མེ་རྒྱང་། བརྒྱ་མགོན་པོའི་རྒྱང་དོ། །ཁྲ་བྱེད་
ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་། གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་མ་གཏོགས་མི་རྒྱུ་འོ། །རང་དབང་གི་ཁ་དོག་སྟོན་
པོ། །ནམ་མཁའི་རྒྱང་། རྣམ་སྤྱང་མགོན་པོའི་རྒྱང་དོ།།

ཁྲ་བྱེད་མ་གཏོགས་རྩ་བའི་རྒྱང་གཞན་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་
སྤྱད་ཆོད་བཅུ་གཉིས། སྤྱད་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་བྲས་པའི་སྤྱད་བྱེད་རེ་རེ་ལ། རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་
ཁྲ་པ་རེ་ལ་རྒྱང་རེར་རྩིས་པའི་དགུ་བརྒྱ་པ་སྤྱད་པ་རྩིས་པའི་རྒྱ་ཞིང་། བསྟོམས་པས་ཞག་རེ་ལ་རྒྱང་ཉི་
ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུ་གསུམ་བརྒྱ་རྒྱུ་འོ། །དེ་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱང་བཞི་པོ་འདི་རེ་རེས་གཙུག་པོས་ནས་རྒྱ་བ་ན་
གཞན་གསུམ་ཡང་འཁོར་དུ་རྒྱ་བས་ཁྲ་བ་ཅིང་། དེ་ཡང་གྲེན་རྒྱུས་གཙུག་པོས་བྲས་ནས་རྒྱ་བ། ལྷ་བྲུག་
གཡས་ཁོ་ན་ནས་རྒྱ་ཞིང་། རྒྱང་གཞན་གསུམ་གྱི་རང་དབང་གི་ཁ་དོག་སྤྱད་པ་འདྲ་བ་ལྟར་ཡིན་
ཡང་། འདིར་གཙུག་པོར་ཁ་དོག་དམར་པོའི་མདངས་སྟོག་པས་དཀར་དམར་ལྔ་དམར་དམར་
སེར་རྣམས་སྤྱ་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེས་འགྲེལ། །སྟོག་འཛིན་གྱིས་གཙུག་པོས་
ནས་རྒྱ་བ། ལྷ་བྲུག་གཉིས་ཀ་དང་། མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙུག་པོས་བྲས་ནས་རྒྱ་བ་སྤྱད་པ་ལོ་ཁོ་ན་
ནས་དང་། སྤྱད་མེས་ཀྱིས་གཙུག་པོས་བྲས་ནས་རྒྱ་བ་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུ་འོ། །སྟོག་སྤྱད་གཉིས་

མཉམ་རྒྱུར་མཚུངས་ཀྱང་བྱུང་བར་ནི་སྟོག་འཛིན་དལ་ཞིང་འདམ་བར་རྒྱུ་ལ། ཟུར་སེལ་ནི་དྲག་
 ཅིང་རྒྱབ་བར་རྒྱུ་ལ། །འཆི་དུས་མ་གཏོགས་གཞི་དུས་སུ་རྒྱུང་གང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་རྟོ་རྒྱུང་ནས་རྒྱ་
 བས་བྱུང་ཅིང་། དེ་ཡང་སྣ་བྱག་གཡས་ཁོ་ན་ནས་རྒྱ་ན་རྟོ་མ་ཁོ་ན་ནས་རྒྱ་བ་དང་། གཡོན་ཁོ་ན་
 ནས་རྒྱ་ན་རྒྱུང་མ་ཁོ་ན་ནས་རྒྱ་བ་དང་། སྣ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱ་ན་རྟོ་རྒྱུང་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་རྒྱུ་ནི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཤེད་མི་མཚུངས་བར་རྒྱ་བས་བྱུང་
 ཅིང་། ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་དབྱ་མ་ནས་རྒྱ་བའི་མཉམ་རྒྱུ་ནི་སྣ་བྱག་གཡས་གཡོན་གཉིས་
 ཤེད་མཚུངས་བས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཚུལ་དེ་ལ་ནི། མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱ་བ་དང་
 འབྲུང་ཆེན་བཞིའི་རྒྱ་བ་ཟེར་རོ།

ཡང་མགོན་པོ་དེ་དེའི་རྒྱུང་དགུ་བརྒྱ་བ་སྟག་དེ་རྒྱ་བ་ན་ལྟ་མོ་བཞིའི་རྒྱུང་ཆེན་བ་དེ་
 རྒྱ་བས་བྱུང་ཅིང་། དེ་ཡང་བརྒྱ་མགོན་པོའི་རྒྱུང་གྲེན་རྒྱས་གཙུག་གཙུག་གས་རྒྱ་ན་ཐོག་མའི་ཉིས་
 བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཤོས་དཀར་མོའི་རྒྱུང་ཡིན་ཏེ། གྲེན་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་དང་ཤོས་དཀར་མོ་མའི་ཁམས་ཡིན་
 བས་སོ། །གཞན་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དེས་རེགས་འགྲེལ། །དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྟོལ་
 མའི་རྒྱུང་། དེ་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་བ་སྟུན་མའི་རྒྱུང་། དེ་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་བ་སྟུན་མ་གྱི་འི་རྒྱུང་
 རོ། །དེས་མཆོན་ནས་མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙུག་གཙུག་གས་རྒྱ་ན། ཐོག་མའི་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྟོལ་
 མའི་རྒྱུང་དུ་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་བར་བྱུང་། །དེ་ཡང་ཤོས་དཀར་མོའི་རྒྱུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་
 ལྔ་པོ་དེ་དགུ་བརྒྱ་སྟག་དེའི་སྟོད་སྟངས་གང་ནས་རྒྱ་ཡང་སྣ་བྱག་གི་སྟེང་ཡ་ཕེབས་ལ་བདར་ནས་
 རྒྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོལ་མའི་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ནི་སྣ་བྱག་གི་ལོགས་ལ་བདར་ནས་རྒྱ་བ་དང་།
 སྟུན་མའི་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྣ་བྱག་གི་དབྱས་བྱངས་ཐད་ནས་རྒྱ་བ་དང་། སྟུན་མ་གྱི་འི་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་
 ལྔ་སྣ་བྱག་གི་ལོག་མས་རྒྱ་ལ་བདར་ནས་རྒྱུ་ལ། །དེ་འདྲའི་རྒྱ་ཚུལ་དེ་ནི་སྟུན་པོ་བཞིའི་རྒྱ་བ་འབྲུང་
 རྒྱུང་གི་རྒྱ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྟེན་གནས་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྟེན་ཐེང་བ་ལས། རྒྱ་བའི་ཆ་དང་སྟངས་
 བ་དང་། །བསྟེན་བཀུར་སྟོག་ཤལ་མཆོན་བ་མ། །ཅན་ནི་ལྟེན་ལྟེན་བ་སྟེ། །ཅན་ནི་ལྟེན་ལས་རྒྱ་བའི་

ཆུང་། །ཆུང་དང་རྒྱུ་སྐྱེལ་ཅངས་པ་དང་། །ལྷན་གྱིན་དང་ནི་ཁོར་ལས་རྒྱལ།¹ །ཞེས་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱང་ལྷ་ནི་རྒྱ་བའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་སྙིང་ཁ་ན་གནས་པའི་ཅ་ལྷའི་ནང་ནས་རྒྱ་བར་གསུངས་
པས། གནས་སྙིང་ཁར་གནས་ཤིང་རྒྱ་བའི་ལམ་ནི། རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ།
རབ་ཏུ་རྒྱ་བ། དེས་པར་རྒྱ་བ་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱོད་ལ་ཏུ་མིག་དབང་གི་དབྱས་དང་། རྣ་བའི་བྱག་
པའི་དབྱས་དང་། ལྷའི་བྱག་པའི་ནང་དང་། ལྷའི་གཞུང་གི་ཅ་ནས་བརྒྱད་དེ་ལྷེ་ཅེ་དང་ལྷས་ཀྱི་ཅ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བརྒྱད་དེ་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱུ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་གྱུང་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམར་སྤྱོད་མེད་དཀར་ལྷང་བའོ།

གཞན་ཡང་སྙིང་ཁ་ན། འཛིན་པའི་རྒྱང་བྱག་དང་། གཞུང་པའི་རྒྱང་བྱག་གནས་པར་
གསུངས་པ་ཡང་རྒྱད་དེ་ཉིད་ལས། འོད་འཕེལ་འོད་ཟེར་གཟེ་བཞིན་མ། །གསལ་བ་འབར་བ་འོད་
འབར་མ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འོད་འཕེལ་མ་སོགས་ཀྱི་རྒྱང་བྱག་ནི་འཛིན་པའི་རྒྱང་བྱག་སྟེ། དེ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་དབང་པོ་བྱག་ལ་བཞེན་ནས་རྣམ་ཤེས་བྱག་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཡང་འོད་ཟེར་
འོད་མ་སྤང་བ་མ། །གསལ་བྱེད་གསལ་འོད་ཉི་མ་གསལ།² །ཞེས་གསུངས་པའི་འོད་ཟེར་མ་སོགས་
རྒྱང་བྱག་ནི་གཞུང་པའི་རྒྱང་བྱག་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་བྱག་རྣམ་ཤེས་བྱག་
ལ་གསལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྒྱང་བཙུག་གཉིས་པོ་དེ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་དུས་
སྤྱ་གཞུང་འཛིན་ཀྱི་སྤང་བ་རགས་པ་རྣམས་མི་འཆར་རོ། །རྒྱང་འདི་རྣམས་མངལ་དུ་འགྲུབ་གྱུང་
དེར་སྤྱ་སྟོན་ནས་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་ལ། ལྷས་བཅས་མ་ཐག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱ་སྟོན་
འབྱུང་འཇུག་བྱེད་དོ། །སྤྱོད་བསྐྱེས་ལས། རྒྱང་རྣམས་ཀྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་གདངས་
དང་སྤྱར་བའི་དོར་བཞྱས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱང་རྣམས་ཨའི་གནས་སྤྱ་སྤྱར་ནས་ཆོག་གི་བཞེད་པ་མ་
ལུས་པ་འབྱིན་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་གཉིས་ཀ་ལ་
འདྲའོ། །ཡང་རྒྱང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།³ །ཞེས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༡༣ ཟླང་། ༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༣༡ ཟླང་། ༣༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༤༡ ཟླང་། ༥

གསུངས་པ་ཡང་མཐར་ཐུང་ནམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེན་ནས་འདྲ་གསལ་འཆར་བའི་དོན་ནོ།།

ཐུང་ནམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། དེ་
ཡང་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཤུར་མ་བཟད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་མ་ནས་བྱི་མར་གཡོ་
བའི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་བའི་འདྲིལ་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་ལུས་གཡོ་བ་རང་དགོས་ན་གཟུགས་མེད་ན་གཡོ་བའི་འདྲིལ་རྟེན་མེད་
པ་དང་གཟུགས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཐུང་དེ་རྣམས་ལ་འཕོ་བ་དུ་ཡོད་སྟུང་ན། འདི་ལ་དུས་
འཁོར་ནས། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་གཡས་ནས་རྩ་འདབ་དུག་ནས། ས་རྩ་མེ་ཐུང་ནས་མཁའ་སའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུག་སྟེ་འཕོ་བ་དུག །གཡོན་གྱི་རྩ་འདབ་དུག་ནས་ནམ་མཁའ་ཐུང་མེ་རྩ་ས་ནས་
མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་སྟེ་འཕོ་བ་དུག་དང་གཉིས་ཀ་བསྟོམས་པས་འཕོ་ཆེན་བརྩ་གཉིས་
སྟེ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཡས་ཀྱི་རྩ་འདབ་དང་ཕོ་ནས་ཐོག་མར་ས་རྩ་སྟོང་དབྱ་བརྩ་སྟེ་བྱག་
གཡས་ནས་རྩས། དེ་ནས་གཡོན་གྱི་རྩ་འདབ་དང་ཕོ་ནས་ནམ་མཁའི་ཐུང་སྟོང་བརྩད་བརྩ་སྟེ་
བྱག་གཡོན་ནས་རྩས། དེ་སྟར་རིམ་པ་བཞེན་སྟེ་ལ་ནས་རྩའོ། །འདིའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་འདབ་འཕོ་
བ། སྟེ་བྱག་འཕོ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་གསུམ་གཅིག་འཕོ་ན་གཞན་གཉིས་ཀྱང་འཕོ་བས་
ཁྲབ་ཅིང་། ཡང་ཐོབ་ཐང་ལ་གོང་དུ་བཞུགས་པ་སྟར་འཕོ་བ་རེ་ལ་ཐུང་སྟོང་བརྩད་བརྩ་རེ་རྩ་རྩ་
ཡིན་ནའང་། དངོས་གནས་ལ་དེའི་སྟེང་ནས། འཕོ་མཆོམས་སྟེ་སྟེ་བརྩ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་
དབྱ་མ་ནས་ཤེད་མཚུངས་སྟེ་སྟེ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་རྩ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུང་དུ་བཞེད་པ་འདི་
ཨ་ལྷས་བྱང་དོན་ཡིན་གསུང་རོ།།

སྟེ་མ་འབྱུང་ལས། སྟེ་བྱག་གཡས་སྟེ་རྩ་བ་དོར་ནས་གཡོན་དུ་རྩ་བ་དང་། གཡོན་དུ་རྩ་བ་
དོར་ནས་གཡས་སྟེ་རྩ་བའི་སྟེ་བྱག་འཕོ་བའི་འཕོ་བ་སྟེ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་རྩ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་
འཕོ་བ་བརྩད་དེ་འཕོ་བ་བརྩ་དུག་གསུངས་སོ། །ཡང་བརྟག་གཉིས་ལས། བགྱིན་པའི་རྩ་འདབ་
བརྩ་དུག་གི་རྩ་རེའི་ནང་ནས་རྩ་རྩ་བ་འཕོ་ཐེབས་རེ་ལ་འཕོ་བ་རེ་རེར་བྱས་པའི་འཕོ་བ་བརྩ་
དུག་དུ་བཞུགས་ཅིང་། འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འཕོ་བ་རེ་ལ་ཐུང་སྟོང་སྟུང་བརྩ་སྟེ་
བརྩ་རེ་རྩའོ། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། བཞུད་རྩ་དོར་ཐོང་དང་། དགོངས་

བ་ལྷུང་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལས། འཕོ་བ་ཉེར་བཞི་དང་རེ་རེའི་ཡུན་ལ་རྒྱུད་དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་རེ་རྒྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་འཛིན་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་ན། ལྷ་བྱག་མི་འཕོ་ཡང་དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་རྒྱས་ཆར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་འཕོས་ནས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། གྱེན་རྒྱ་དང་མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བ་ན་དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་སོང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷ་བྱག་གཉིས་ཀ་འཕོས་ནས་རྒྱ་བའི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བསྟོམས་བས་འཕོ་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་བའི་ལུགས་ཀྱིས་འཕོ་ཆེན་འབྱུང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་བ་དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་ཉེར་བཞི་པ་རེ་རེ་ལ་འཕོ་རྒྱུད་རམ་འབྱུང་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་བ་བཞི་བཞི་སྟེ་བསྟོམས་བས་འཕོ་རྒྱུད་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་ཏུ་མང་དེོ། །

ཡང་རྒྱ་བ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་ཚུལ་ནི། ཡར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་གཉིས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དང་པོའི་མགོ་རྒྱག་ནས་ལྷ་བྱག་གཡོན་ནས་དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་རྒྱ་ལ། ཆེས་གསུམ་པོ་དེའི་མཆན་མོའི་མགོ་རྒྱག་ནས་ལྷ་བྱག་གཡས་ནས་དགུ་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་རྒྱའོ། །ཡང་ཆེས་བཞི་ལྷ་བྱག་གི་སྤྱོད་དང་པོ་ལ་ལྷ་བྱག་གཡས་ནས་རྒྱ་ཞིང་མཆན་མོའི་མགོ་རྒྱག་ནས་ལྷ་བྱག་གཡོན་ནས་རྒྱ་བ་སོགས་བཙོ་སྟེ་བར་དུ་སྟེལ་ནས་རྒྱ་ཚུལ་སྤར་གྱི་རིགས་བས་ཤེས་བར་བྱའོ། །མར་ངོའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་བཅུ་བདུན་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་པོའི་མགོ་རྒྱག་ནས་ལྷ་བྱག་གཡས་ནས་རྒྱ་ཞིང་། མཆན་མོའི་མགོ་རྒྱག་ནས་གཡོན་ནས་རྒྱ་བ་སོགས་གནས་གང་གི་བར་དུ་སྟེལ་ནས་རྒྱ་ཚུལ་ཡང་སྤར་གྱི་རིགས་བས་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁམས་སྟོམས་བའི་དུས་སུ་རྒྱུད་རྒྱ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ངེས་བས་དེའི་དུས་སུ་སྤར་བཤད་པ་ལས་སྟོན་ནས་རྒྱ་ན་མི་དགེ་བའི་ལྷས་སུ་སྟོན་འབྱུང་དང་འཆི་སྟེ་སོགས་ནས་བཤད་པས་དེ་དག་ནས་བཤད་པའི་སྟོན་ཐབས་ནམས་བྱའོ། །ཡང་དོན་མེད་བ་ནས། རྒྱུད་འཁོར་བའི་ཙུ་བར་གསུངས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་དེས་བསགས་པའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱུད་ངེས་བར་གྲོགས་སུ་དགོས་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་ཙུ་བར་མི་བཞེད་པར་རྒྱུད་ཁོ་ན་དེར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་སུ་དགོས་ཚུལ་ཡང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ལས་དེའི་ལུས་འབྱུང་ཅིང་། བར་དོ་ཤི་བའི་སེམས་རྒྱུད་གི་བཞོན་པས་བསྟོད་པའི་དབང་གིས་སྟེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རྒྱུད་འདི་ནམས་ལ་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་པལ་བ་དང་ནལ་འཁྱོར་བ་གཉིས་
 ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་ནི། སློག་འཛིན་གྱིས་ནི་རྒྱུད་ནམས་དབང་པོའི་སྒྲོར་འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་
 བ་དང་ཆེ་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ཐུར་སེལ་གྱིས་ནི་སྟོད་ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་སྤང་དུ་འཕྲོལ་བ་དང་
 བཤང་གཅི་ཁྲ་བ་གསུམ་འཕེལ་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །མཉམ་གནས་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གདུམ་མོ་
 དང་མཉམ་དུ་གནས་ནས་བཟའ་བདུང་ནམས་རོ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སྤང་གྱི་རྒྱུད་ཉེ་བ་བར་
 དུ་འཕྲོལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཁྲུ་རྒྱས་ནི་སྤང་གྱི་རྒྱུད་ཉེ་བ་ནས་སྟོད་དུ་འཕྲོལ་བ་དང་། ཁ་བས་
 སྤང་བ་དང་མིད་པ་སོགས་ལ་སྦྱར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཁྲུ་བྱེད་གྱིས་ནི་ལྷས་ཀྱི་ཆོག་ནམས་
 འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ལྷས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བསྐྱོད་པ་དང་ལྷས་ཐམས་ཅད་རྟོད་གྱིས་
 ཁྲུ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པས་ནི། རྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་དེ། ནལ་འཁྱོར་པས་ཅ་བའི་རྒྱུད་
 བཞི་ལ་རྟོར་བཞུས་བྱས་པས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་པ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་
 གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པས། འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་བཞི་ལྷགས་འབྱུང་དང་ལྷགས་
 སྟོག་དུ་འཕྲོལ་བ་ནི་བྱེད་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སློག་འཛིན་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱ་
 མཉམ་གནས་བཞི་ལ་རིམ་པ་གཞན་རྟོར་བཞུས་བྱས་པས་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་ལས་བཞི་ཡང་
 འབྲུབ་པ་སོགས་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟ་
 ལ་རྟོར་བཞུས་བྱས་པས་སྟོང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་དུ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཐེམ་པས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་
 སྤང་སྤང་རགས་ཅི་རིགས་པར་བྱུང་ནས་མཉམ་གཞན་དུ་བདེ་ཆེན་འབར་ཞིང་དེའི་མཐུས་རྗེས་
 ཐོབ་དུའང་ལྷལ་ལྷའི་སྤང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་ནམ་རོལ་དུ་འཆར་བར་འབྱུང་
 བ་དང་། རྒྱ་བ་སོགས་དབང་ཤེས་ལྷའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ལྟ་ལ་རྟོར་བཞུས་བྱས་པས་མིག་གི་
 མཛོན་ཤེས་ནས་ལྷས་ཀྱི་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་མཛོན་ཤེས་འབྲུབ་པ་སོགས་དངོས་གྲུབ་གཉིས་
 ཀ་འབྲུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བཞུ་བྱ་སྤགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ། སྤགས་བདུ་བ། སྤགས་ཀྱི་བད། སྤགས་ཀྱི་དོན།
 སྤགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། སྤགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཨ་མུང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤགས་

གང་ལ་བརྟུང་བའི་གཞི་ནི། རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། ལྷ་མི་ཀླ་མིའི་ཁྲོད་ཁྱེད་ནི། །གསང་སྤྲུག་
འབྱུང་བའི་ཅ་བ་སྟེ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་མི་བཅུ་དྲུག་དང་། ལྷ་ཡིག་སྤངས་པའི་ཀླ་མི་སོ་
གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བརྟུང་བའི་སྤྲུག་ནི། མགོ་མེད་ལ་སོགས་པ་སྤྲུག་རིགས་བཞི་
བརྟུང་བའི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་བརྟུང་
བའི་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོར་གྱུར་པ་ནི། ལྷ་གསུང་བླགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཨོ་ལྷ་མེད་ཀྱི་གསུམ་
མོ། །དེ་གསུམ་སྟོང་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྟེ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷ་འཛིན་རིགས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་
གསུང་བླགས་ཀྱི་ལྷ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། དེ་གསུམ་ཀྱི་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་རྩེ་གསུམ་ཀྱི་
སྟོང་པོ་འབྲུ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་རྩེ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་བསྐྱུས་ལས། བྱད་མེད་དང་སྤྱིས་
པ་དང་མ་ཞིང་གི་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བརྟུང་གཞི་ལ་སྦྱར་ན་རི་ལི་མ་
གཏོགས་པའི་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་དང་། གསལ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྤྱིས་པའི་
སྤྲུག་དང་། རི་ལི་བཞི་ནི་མ་ཞིང་གི་སྤྲུག་སོ། །བརྟུང་བའི་སྤྲུག་ལ་སྦྱར་ན། ལྷ་མོ་རྒྱུད་གི་
སྤྲུག་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་དང་། ལྷ་པོ་རྒྱུད་གི་སྤྲུག་ནི་སྤྱིས་པའི་སྤྲུག་དང་། པོ་མོ་གཉིས་
ཀའི་ཐུན་མོང་གི་སྤྲུག་རྣམས་ནི་མ་ཞིང་གི་སྤྲུག་སོ། །བརྟུང་བའི་སྤྲུག་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་
སྦྱར་ན། ཨོ་སྤྱིས་པ། ལྷ་བྱད་མེད། ལྷ་མ་ཞིང་གི་སྤྲུག་སོ། །

སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུ་བས་མཆོག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཡི་གེ་གསུམ་
ནི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཀྱང་བརྟུང་བའི་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་
གསུམ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དང་པོ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་གང་
རུང་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་སྟེལ་བའི་སྤྲུག་ལས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་། བསྐྱེད་ཟིན་པའི་
འོག་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ཡང་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཞོད་ནས་
བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐུགས་ཁར་ཡི་གེ་གསུམ་གང་རུང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༣ ཞོག་ ༥༩༧ ཟེང་། ༡༩

2 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག་ ༡༤༤ ཟེང་། ༡

བཀོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་གསུགས་ཀྱི་ཡི་གེའོ། །བརྗོད་
པའི་ཡི་གེ་ལ་ཡང་། རག་རྩ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ནང་གི་
བརྗོད་པའི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐུ་མཆོམས་སོགས་སྐུ་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་
སོགས་ཀྱང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་རྩ་བརྗོད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྐྱོད་
པ་གསུམ་ཉམས་འོག་རྩ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཀྱང་སྤྱི་པོ་ཉི་སྤྱིར་ཕྱིར་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལས་མ་བྱུབ་
ན་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱས་པའི་སྤྱིར་པོ་བསྐྱེད་པས་དངོས་བྱུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་འབྱུབ་
པར་བྱེད་པས་བསྐྱོད་རིམ་པ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་མཆོག་གོ།

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་པས་བྱེད་པས་ཀྱི་ཕྱོ་ནས་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་
 རྒྱུད་འབྲུག་གནས་ལྟར་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ལྷུར་བའི་རྡོར་བརྒྱས་བྱས་པས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཁའི་
 མི་ཞིགས་པ་ལ་ཐེམ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བར་བྱེད་ཅིང་། འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་ལྱས་སྐྱུ་ལྟར་བ་
 འོགས་ནི་བྱེད་པས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་རྒྱུད་བཞི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ལྷུར་བའི་རྡོར་བརྒྱས་ཀྱི་ནི་ཞི་བྱས་
 དབར་བྲག་གི་ལས་བཞི་འབྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་དང་ལྷུར་བའི་རྡོར་བརྒྱས་ཀྱིས་སྤྱི་
 ལྷགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་བའི་ཕྱོ་ནས་ལྷས་ཀྱིས་ཀྱིས་རྫོབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཟད་པར་
 བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱ་བརྒྱས་འོགས་ལ་རྒྱས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བྱེད་
 ལས་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པའོ། །རྫོགས་རིམ་པས་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ལྷུར་བའི་རྡོར་
 བརྒྱས་བྱས་པས་ཐིག་ལ་འོགས་པས་མདོན་ཤེས་འབྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ནལ་འཁྱོར་པ་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རིམ་
པ་གཉིས་ཀའི་ནལ་འཁྱོར་པ་གཉིས་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་དུས་
ལྷུ་མཁའ་གསར་བྱེན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་དང་། རིམ་འཁྱོར་པ་གཉིས་ཀས་ཟས་ལ་ཡོངས་སྟོན་
པའི་དུས་ལྷུ་སྤྱང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་ཡོགས་ཀྱང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པས་ན་བྱེད་ལས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་སྐལ་གྱི་བདེན། དེའི་དགུམ་མི་སྐལ་གྱི་བདེ་སྟེ་དེ་ཡང་སྒྲུང་འདྲུག་
གནས་སྒྲུང་གུམ་གྱི་དེའི་དགུམ་གྱི་བདེས་རིམ་པ་བཞིན་ཨོྲཱྃ་ཨྲཱྃ་གུམ་བཟུན་པ། དེ་མེན་

དོན་འཆད་པ་ན། སྟོན་བསྐྱུས་སུ། ཨ་ཐུང་ངག་མ་ལུས་པའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཤིས་པའི་
ལན་དུ། འདི་ན་གསུང་རབ་འཆད་པ་བྱ་ཀ་ར་ཤའི་ཆོག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་དོན་
འཆད་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཡི་གེ་ལས་བརྗོད་པ་གང་དང་གང་གིས་རིམ་ལྔར་ཏུ་འཇུག་པ་མི་ཤེས་
སོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་འཆད་
པ་ལོ་རྣམས་ནི་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ཆོག་དའི་སྤྱི་ཐོན་ཆོད་ཀྱི་དོན་ཅམ་ཞིག་འཆད་པར་
བྱེད་ཀྱི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་དེས་དོན་འཆད་པ་ལྟར་གང་དུ་འཇུག་པ། གང་གི་
ཕྱིར་དུ་འཇུག་པ། ཚུལ་རིམ་ལྔར་འཇུག་པ་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག །གང་དུ་འཇུག་ན་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ་འཇུག །གང་གི་ཕྱིར་
དུ་འཇུག་ན་ཨ་ཐུང་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་འཇུག །ཚུལ་རིམ་ལྔར་དུ་འཇུག་ན། དེ་ལ་
ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་ཡི་གེ་དེ་ལས་མིང་། དེ་ལས་ཆོག །དེ་ལས་ཤོ་
ལོ་ཀ་དང་། དེ་ལས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲུང་ངོ་ཞེས་གསུང་བ་མི་རིགས་
ཏེ། འདིའི་གང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
ཤེས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་དེ་རྣམས་འབྲུང་བ་
སོགས་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་གི་ལུགས་ནི། གང་འཇུག་ན་དབྱངས་ཀྱི་ངག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་པ་རྒྱུང་
རྣམས་ཀྱི་རང་གདངས་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་
རྣམས་འཇུག་གོ །གང་དུ་འཇུག་ན་མི་ཤེས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་འཇུག་གོ །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་
དུ་འཇུག་ན། སྟོན་བསྐྱུས་ལས། རྒྱུང་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་
རོ།² །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡི་གེས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་འཇུག་གོ །ཚུལ་རིམ་ལྔར་འཇུག་ན། ས་རྒྱལ་ཐེམ། རྒྱལ་ཐེམ། མེ་རྒྱུང་ལ་ཐེམ། ཀུན་རྟོག་
གི་བཞོན་པའི་རྒྱུང་སྤྱང་བ་ལ་ཐེམ། སྤྱང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ། མཆེད་པ་ཉིར་ཐོབ་པ་ཐེམ། ཉིར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༩༩ ཟླ་ ༡༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༩༡ ཟླ་ ༡

ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུག་གོ། འོན་འདི་འཆད་པ་ལ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་
ལུང་བྲངས་པ་དེ་བྲང་ངེས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་བྲང་དོན་ནི། ཨ་ཐུས་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྟོག་ཏུ་
ཞུགས་པ་ལ་འཆད་དོ། །སྐྱེས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དག་གི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་འབྱུང་ཅིང་། དངོས་
བྱུང་མ་ལུས་པའི་ཡང་སྐྱེས་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། འདིས་ན་སྤར་ལྷར་ངེས་དོན་བཤད་
པ་ནི། གསུང་རབ་འཆད་པ་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། འོན་འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་
བསྐྱེས་སུ་ལུང་ཆོན་པ་གསུམ་བྲངས་ཏེ། དང་པོ་ནི་མཆོན་བརྗོད་ལས། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་
མཆོག་འོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་ཡིན། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད། ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་
སྟེ། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཆོག་ཆོག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད། ཅེས་པའོ། གཉིས་པ་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། རྗེ་རྒྱལ་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། སྤྱིང་ཁའི་དབྱས་ན་མི་ཤིགས་པ། གསལ་
ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། ཁྱི་འབྱུར་མཆོག་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟེ། ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ། ཞེས་
བྲངས་ནས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཨ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་བ་ཞེས་
གསུངས་པས། ལུང་དེ་གསུམ་ཡང་སྤར་ལྷར་ངེས་དོན་འཆད་དགོས་པའི་ཁྲངས་སུ་བྲངས་པ་ཡིན་
གྱི། ཨ་ཐུས་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་གསུང་རབ་སོགས་འབྱུང་པའི་ཁྲངས་སུ་
བྲངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཁྲངས་སུ་འགོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ཨ་ཐུང་གི་ངེས་དོན་ནི། སྤྱིང་ཁའི་དབྱས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་གི་སྟོག་རྒྱང་
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཨ་ཐུང་དག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་
བའི་སྟོག་རྒྱང་དེ་རྗེ་རིགས་སུ་སོང་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའི་རྩའི་སྐབས་རྣམས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་
དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གདངས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོགས་པའོ། །སམ་བླུ་ཏེ་
ལས། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཀྱི་ཨ་ཐུང་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དང་། དག་མ་ལུས་པ་ལ་
བྱུང་བར་གསུངས་ལ། ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་རྩལ་གྱི་རྣ་ད་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་རྒྱང་དེ་ཉིད་རྩ་

1 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤ ཟེང་། ༤

2 བསྟན་འབྱུང་། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤ ཞོག ༤༣༤ ཟེང་། ༤ བྲང་དུ་བྲངས།

སྤྱབས་ནམས་སུ་བྱིན་པ་ན་རྒྱང་མ་ལུས་པ་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་ནི་དོ་རྗེ་སྤོང་བ་
ལས། རྒྱང་ནམས་དང་པོ་གང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐར་གང་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ཞུས་པའི་ལན་
དུ། སྤྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་སུ་དང་པོར་རྒྱ་རྒྱའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཞིགས་པའི་ནང་གི་སློག་རྒྱུང་མ་བ་དེ་ཉིད་
ཆགས་ཤིང་། དེ་ལས་རྒྱང་གཞན་ནམས་འབྱུང་བ་དང་མཐར་འཇིག་པ་ཡང་རྒྱང་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་
ཐིམ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

མཆོན་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ནི། ཨ་ཐུང་གིས་མཆོན་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སློག་རྒྱུང་ནི་སློམ་སྟོབས་
ཀྱིས་རྒྱང་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཐིམ་པས་འོད་གསལ་མཐར་སྤྱག་འཆར་བ་ཡིག་འབྱུང་སྟེ་རྒྱང་ཀུན་ཀྱི་
མཆོག་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་དེས་མ་རིག་པ་ཅད་ནས་གཅོད་པར་བྱེད་པས་དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་
ཡིན་ཞེས་སོ། །ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ལ། ཆག་འགྱུར་ལས། སློག་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡི་གེ་མེད་ཅེས་
འབྱུང་བ་བདེ་བས། དེ་ཡང་སློག་གི་རྒྱང་ཡིན་ཞིང་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཆེན་པོ།
ཡི་གེའི་གཞུགས་སུ་མེད་པས་ན་ཡི་གེ་མེད་ཅེས་པའོ། །ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། དེ་
ཉིད་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའི་རྩ་སྤྱབས་ནམས་སུ་མ་བྱིན་པ་ན་དབྱངས་གསལ་ཀྱི་ཡི་གེའི་གངངས་
སུ་མེད་པའོ། །དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའི་རྩ་སྤྱབས་སོ་སོར་བྱིན་པ་ན། དབྱངས་གསལ་ཀྱི་ཡི་
གེའི་གངངས་མི་གསལ་བའི་ནམ་པར་སློགས་ཤིང་དེ་རྗེས་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀའ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་
ནས་དབྱངས་གསལ་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གངངས་གསལ་བར་སློགས་པས་ན་བརྗོད་པ་ཀུན་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་
མཆོག་དང་ཆོག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཨ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློ་སྟེ། སྤྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན། ཨ་ཐུང་གི་དོན་མི་
ཞིགས་པ་ནི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་དང་པོ་གང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐར་གང་དུ་ཐིམ་པའི་གནས་ཡིན་
པས། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མན་ངག་བཞིན་དོ་རྗེ་བརྒྱས་པ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་ལྟན་
ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མེད་
དུ་སྤྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་ནི། བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་སློ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
སྟོང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གི་མི་ཞིགས་པ་ལ་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟན་སྤྱེས་འོད་གསལ་ཀྱི་ཡི་གེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་རིགས་འབྲེལ་རྒྱའི་

ནི། སེམས་ནི་ཐེག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག ། ཅེས་པས་བསྟན་ནོ། །བཞག་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་བཞག་
ན། སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་སོ། །གང་དུ་བཞག་ན། སྒྲིང་ཁ་སྒྲེ་བྱ་མ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་
བར་སྒྲུལ་ཆོགས་དང་གསུམ་ཀྱི་དབུས་བྲང་རྒྱབ་གཞུང་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བའི་ཐད་ན། དབུ་མ་ལ་རོ་
རྒྱུང་གི་མདུད་པ་སུམ་ཅེགས་བྱས་པ་ལ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པའི་སྒྲིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་བཞག་གོ། །དམིགས་རྟེན་གང་ལ་ན། རྩ་འཁོར་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་ན་སྒོས་
བཙོས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་གིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་
དང་འདྲེས་པའི་གོང་དུ་ཡུངས་ཀར་སྒོམ་པའི་ཆོད་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་མན་
ངག་ཏུ་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་གཏུ་ཁ་སྒྱུར་ཀྱི་དབུས་སུ་རྒྱ་ཡིག་གི་ཨ་མུང་བོད་ཡིག་གི་དབུ་ཆེན་
ཀྱི་ཤད་ཀྱི་ཅམ་པ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་དཀར་པོས་པའི་ཐེག་ལེ་དང་དམར་པོས་མའི་ཁྲག་
དང་ཨ་མུང་གིས་གིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པས་སེམས་ཐེན་པའི་རྟགས་བྱད་པར་ཅན་བྱང་ནས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་སྟན་
དུག་ཏུ་བྱས་པའི་སྟན་རེ་རེའི་བར་དུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་སྟན་འཁྱེངས་པ་ན་རྒྱང་
ནམས་རྒྱ་ཁྲིའི་འཇུག་པའི་རྟགས་དང་། ལྷགས་ནས་གནས་པའི་རྟགས་དང་། དེ་ནས་ཐེམ་འགྲོ་
བའི་རྟགས་དང་། ཐེམ་ནས་སྒྲོང་པ་བཞེ་འཆར་པ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་
ན་འོད་ཀྱི་ཐེག་ལེའི་སྟོག་རྩིས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྟེན་གང་ལ་གནས་
ནས་བྱེད་ན། སྤར་ལུས་དཔེན་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷ་སྐྱར་གསལ་བའི་རྟེན་
ལ་གནས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྤགས་འཁོར་སྒོམ་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་
ཡབ་སྤས་ལྗེའི་གཞུང་ན་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱ་རོ་པས་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡིན་པས་གིན་
ཏུ་ལེགས་སོ། །གདོང་གི་སྒྲ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐེག་ལེ་བསྒྲོམ་པ་ནི། དེན་ཆེན་ཁ་དོག་སྤྲ་ལྷ་པ། །སྟོག་
གི་རྩིས་བཞེས་བྱར་བཤད། །རང་སྤགས་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱང་པ་དང་པོས་རྩ་བ་དང་
ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྷ་བསྟན་ཞིང་། སྟོག་རྩིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཨ་ཡ་མ་ཞེས་པ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་
ཀྱང་འདིར་བསྐྱང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆེ་བསྐྱང་བའོ། །

རང་སྤྲུགས་ཞེས་པས་ནི་རྒྱུ་གི་རང་གཏངས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟོར་བའི་དོ་རྩེ་བརྒྱས་
 བ་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ལ་དུག །གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པའི་རྟེན། གང་ལ་བྱ་
 བའི་རྒྱུ་། གང་གིས་བྱེད་པའི་དགོས་པ། གང་ནས་བྱེད་པའི་གནས། རིམ་ལྔ་བྱེད་པའི་ཚུལ།
 དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་སྟོང་བ་སྦྱེ་ཚུལ་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྟོང་ཁའི་སྤྱི་ཅེར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
 བསྐྱེམས་པ་ལས་རྒྱུ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་སྟོང་བ་བཞི་
 ཤར་བ་ན་མན་ངག་གིས་སྦྱ་མའི་སྦྱ་རྩེས་མཐུན་པར་ལྡང་བྱས་པས་རྟེན་དེ་ལ་གནས་ནས་བྱེད་
 བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་ཅ་བའི་རྒྱུ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་བྱས་པ་ཅུང་ཟད་རྟེན་ནས་
 ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལ་བྱ་འོ། །ཅ་བའི་རྒྱུ་ལྔའི་ནང་ནས་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་
 བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་དང་པོ་ནས་རྟོར་བརྒྱས་བྱེད་མི་བྱས་པས་གཞན་བཞི་ལ་བྱ་འོ། །གསུམ་
 པ་ནི། རྒྱུ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་སྟོང་ཁའི་ཅ་
 མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་བ་ནི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ལས་སྐྱེལ་རྣམས་འཛད་
 པ་དང་། ལྷས་བྱེན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་ལས་བཞི་འབྲུག་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་
 ལ་རྟོར་བརྒྱས་བྱས་པ་ལའང་དབང་པོ་ལྔའི་སྟོར་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པས་
 སྟོང་བ་བཞི་འཆར་བ་དང་། གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟེན་གི་སྟོས་པ་གཙོ་བོ་ཅིང་མངོན་ཤེས་ལྷ་སྦྱུབ་
 པ་སོགས་དགོས་པ་མང་ངོ་།།

བཞི་པ་ནི། བོད་ཀྱི་འདུས་པ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག །ལུས་ཀྱི་ཁོང་བའི་ནང་ནས་བྱེད་པ་མི་རིགས་
 ཉེ། དེ་དང་ཉན་ས་སོགས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་བགྲང་བ་གཉིས་ལ་དབྱ་མར་སྤྱད་སྤྱབ་མི་སྤྱབ་
 ཀྱི་བྱེད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ངོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱར་སེལ་མཉམ་གནས་སོག་འཛིན་གྱེན་
 རྒྱུ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཆེ་ན། རང་རང་གི་གནས་གསང་གནས་དང་ལྟེ་བ་དང་སྟོང་ཁ་
 དང་མཁྱེན་པ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ནང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཡང་གནས་དེ་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་
 དང་གནས་པར་མོས་པའི་སྟོན་ནས་གནས་དེ་རྣམས་ནས་རྟོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་མི་
 རིགས་ཉེ། འདིར་རྟོར་བརྒྱས་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་རྒྱུ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་
 ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སེམས་དཔེན་གྱི་སྟོང་བ་བཞི་མཆོན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཡིན་

ལ། ཚུལ་དེ་ནི་དབྱ་མའི་ནང་ནས་ལྷང་འཇུག་བྱེད་པར་མོས་པའི་རྟོག་བརྒྱས་བྱེད་པའི་གསལ་
ཁ་མི་འདུག་པས་དེས་རྒྱང་དབྱ་མར་སྤྱད་ཀྱས་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག་ཅིང་། སྤྱིང་ཁ་ལ་གནས་
པ་ཙུ་འཁོར་རྣམས་སུ་རྒྱང་སྤྱད་ཀྱས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་དེས་ནི་སེམས་དཔེན་གྱི་སྤྱིང་པ་བཞི་མཚན་
ཉིད་པ་འདེན་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རང་ཕྱགས་ནི། རྒྱང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཡང་། སྤྱིང་ཁའི་ཙུ་འཁོར་གྱི་དབྱས་གྱི་མི་ཞིགས་
པའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། གནས་ན་ཡང་དེར་གནས་པ་དང་། འབྱུང་ན་ཡང་དེ་ནས་འབྱུང་བར་
མོས་པའི་སྤྱོད་ནས་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཙུ་རྒྱང་ལེའུ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ལྷུ་ཏུའི་སྤྱགས་ཚན་པ་
དུག་ཏུ་བཅད་ནས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ན། དང་པོ་སྤྱགས་གང་ལ་རྟོག་བརྒྱས་བྱ་བའི་ཙུ་པའི་རྒྱང་
ལྷ་དང་། དུག་པ་ལ་ཉི་གིས་གང་ན་བྱ་བའི་གནས་མི་ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་
ལེའུ་དེའི་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་གནས་དེ་ནས་རྟོག་
བརྒྱས་བྱེད་དགོས་པར་སྤྱོད་གསལ་ལས་ཞིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་
ལྷ་མོ་བཞིས་ཀྱས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

ལྷ་པ་ནི། ཙུ་རྒྱང་ལས། སྤྱིང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བརྒྱས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་འཆད་
པ་ན། ཐ་དད་ཡི་གེ་སྤྱིང་མོ་སྟེ། །དེ་ལྟར་པ་ནི་ཟ་བ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱང་སྤྱགས་ཐ་དད་ལ་སྤྱིང་མོ་དང་།
དེ་ལྟར་བཟུང་ནས་རྟོག་བརྒྱས་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིང་མོ་ཟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མི་བྱའོ་ཞེས་རྒྱང་སྤྱགས་ཐ་དད་
དུ་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་བརྒྱས་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱགས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། འདུས་པ་པ་སྤྱ་
མ་ཁ་ཅིག །རྟོག་བརྒྱས་བྱེད་པའི་ཆེ་རྒྱང་འཇུག་གནས་ལྷང་གསུམ་སྤྱིང་ཐག་ལྷ་ཏུ་ལ་ཨོ་དཀར་པོ་
ལྷུང་མར་པོ་རྩྱུ་སྤྱོད་པོ་སྤྱིང་རྟོག་བརྒྱས་པ་ལྟར་བསམས་ནས་བྱེད་ལ། དེ་ནི་སྤྱིང་བ་དང་སྤྱིང་ཐག་
ལྷར་རྒྱང་སྤྱགས་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་བརྒྱས་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱགས་ཁོ་ན་ལ་གནས་འདུག་
པའི་ཕྱིར་ཞིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་ཨོ་དང་། གནས་པའི་
ཆེ་ན་ལྷུང་དང་། འབྱུང་བའི་ཆེ་ན་རྩྱུ་སྤྱོད་དབྱ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་རྟོག་བརྒྱས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱགས་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་
བརྒྱས་ཉིད་རྒྱང་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་དུས་དང་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བྱེད་

པར་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། རྒྱང་ནང་དུ་འདུག་པའི་རྒྱང་གི་རང་གདངས་ཉིད་ཨོྲི་གི་གདངས་
དང་། རྒྱང་དུ་གནས་པ་ལྷུ་འི་གདངས་དང་། འབྲུང་བ་རྩྭ་གི་གདངས་སུ་མོས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱང་གི་
གདངས་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གྱི་
ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་རྒྱང་འདུག་གནས་ལྡང་གསུམ་སྦྱར་བ་རྒྱང་སྒྲགས་སྦྱར་བའི་དོན་
གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་རྒྱང་ནང་དུ་གནས་པ་མི་འོང་བས་རྒྱང་ལྡང་འདུག་གནས་
གསུམ་གང་རུང་རེའི་ཆད་ཅན་སྟེ། སྟོང་ཁའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་གནས་པ་ནི་དམིགས་
པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བྱ་དགོས་སོ། །སྟེང་སྟོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འོག་སྟོ་གཉིས་སུ་ཡང་རྒྱང་སྒྲགས་
སྦྱར་བའི་དོར་བརྒྱས་བྱེད་ལ། དེས་ནི་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་ནང་དུ་སྦྱར་དུ་སྟོག་ཅིང་། དེའི་མཐུས་
གསང་གནས་དང་སྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་བ་སྟོབས་ཆེ་ལ། སྟེང་གི་དོར་བརྒྱས་གྱི་སྦྱི་བོའི་ཉ་
ཡིག་ལྷ་བས་ཁམས་དཀར་པོ་ལྷ་ནས་འབབ་པ་སྟོབས་ཆེ་ལ། །དེ་ནས་རྒྱད་གཞན་ནམས་སུ་གསང་
གནས་སྟེ་བ་སྟོང་ཁ་ནམས་སུ་བུམ་པ་ཅན་བྱེད་ལ། གསང་གནས་དང་སྟེ་བར་གཏུམ་མོ་བསྐྱོམ་པ་
སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོས་པ་དོ་རྩེ་བརྒྱས་པ་གཅིག་བྱས་འགྲུབ་པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱི་
གཞུང་ནམས་སུ་དོར་བརྒྱས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱང་སྦྱར་གཞན་མ་གསུངས་སོ།།

དུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་དོ་རྩེ་བརྒྱས་པ་བསྐྱོམ་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་གོམས་པ་ན་ཡིད་
གཏད་པ་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱང་ཞེན་གཉིས་ཚོས་མེད་དུ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་དོར་བརྒྱས་
ལ་ལེགས་པར་གོམས་པ་ན་ཡིད་གཏད་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱང་འདུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རང་
གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་རང་ཤུགས་གྱིས་འཆར་བ་འོང་ལ། མཆོམས་དེ་ནས་
རྒྱང་དབྱ་མར་འདུག་པའི་མགོ་ཚུམ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལྷགས་པའི་ཉགས་ནི། རྒྱང་སྒྲ་བྱུག་གཉིས་ཀ་
ནས་མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་སུ་བྱེད་པ་འོང་ངོ་། །མཆོམས་དེ་ནས་རྒྱང་ནང་དུ་གནས་པ་ལུན་རྩེ་
རིང་རྩེ་རིང་དུ་འགོ་ལ། དེའི་མཐུས་འདུག་ལྡང་གཉིས་རྩེ་ཐུང་ལ་སོང་སྟེ། མཐར་རྒྱང་སྒྲ་བྱུག་ནས་
རྒྱ་བ་སྐྱ་མོ་ཡང་མེད་པར་སོང་བ་ན་ནང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་ཐིམ་པའི་མགོ་ཚུམ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ན་སྟོག་རྒྱ་ལྟེ་བའི་ཉམས་འཆར་

བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མན་ངག་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་
 རྒྱུ་མ་ལུས་བར་ཐིམ་ན་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་རྒྱ་འོད་དཀར་པོས་
 འབ་པའི་སྟོང་སངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་འཆར་ཞིང་། དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ན་མཆེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་སྟོང་སངས་ལ་ཉི་འོད་དམར་སེར་དང་འབྲེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 འཆར། དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་སྟོང་སངས་དེ་ཉིད་
 སྟོན་བྱེད་གྱི་སྐལ་མཐུག་པོས་འབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་སངས་ཀྱི་འཆར་ཞིང་། ཉེར་ཐོབ་གྱི་
 སྟོན་ལ་ནག་ཐིམ་གྱིས་སོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྲན་མེད་ཏུ་འགྲོ། དེའི་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ན་སྟོན་གྱི་ནམ་
 མཁའ་གཡའ་དག་དེ་ཉིད་སྟོན་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ཅན་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་སངས་ཀྱི་འཆར་ཞིང་། ཡོངས་
 སུ་མ་ཆད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འཆར་བ་ནི་འོད་གསལ་ལོ།།

སྤང་བ་གསུམ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤང་བའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་
 རགས་ལ། དེ་ལས་མཆེད་པའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ལ། དེ་ལས་ཉེར་ཐོབ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ལ། དེ་ལས་
 འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་ལ། འདི་ལས་ཕྱ་བའི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། དེ་ནས་འོད་གསལ་
 རང་ཏུས་ན་རྒྱུ་གི་གཡོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སྤང་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་རྒྱུ་གཡོ་
 བ་ཅུང་ཟད་རེ་ཡོད་ངོ་། །འོད་གསལ་ལས་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་དང་མཉམ་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་འཆར། དེ་
 ལས་རྒྱུ་རྗེ་རགས་སུ་སོང་བ་ལས་མཆེད་པ་སྤང་བ་མར་མེ་ལྟ་བུར་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་
 ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུའི་བར་ལུགས་སྟོན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་བ་བཞིའི་དང་པོར་ལུས་
 དཔེན་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་སྤང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྟོམ་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་བཞུགས་པའི་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྱུང་ཡང་། དེ་ནི་སྟོང་བ་བཞི་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་དཔེན་གྱི་སྟོང་
 བ་བཞི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་སྟོང་བ་བཞི་པ་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བའི་
 ཆེ་འཕེན་པ་སོགས་མན་ངག་གིས་ཡིད་འོར་སྐྱུ་མའི་སྤྱར་ལྷང་བ་ཡང་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་
 གྱི་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་བ་རྣམ་པར་རྒྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ངེས་པར་རྒྱ་བ་
 རྟེ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྷ་ལ་རྟོར་བཞུགས་བྱེད་ཚུལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། མིག་འབྲས་གྱི་དབུས་དང་།
 རྩ་བའི་བྱག་པའི་དབུས་དང་། རྩའི་བྱག་པའི་དབུས་དང་། བྱེ་གཞུང་ན་མར་བརྒྱུད་ནས་ཡོད་པའི་

ཅའི་ཅེ་མོ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་གནས་རྒྱ་དེ་རྣམས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཨོྲཱི་གྱི་གདངས། རྒྱ་ཉིའི་
དབུས་ཀྱི་མི་ཡིགས་པའི་ནང་དུ་གནས་པ་ལྷ་མོའི་གདངས་དང་། སྤྱིར་ལ་སྤྱུགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་
བ་རྒྱུ་གི་གདངས་དང་། དེ་ལྟར་རྩོད་བརྒྱས་བྱས་པས་རྒྱ་དེ་རྣམས་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་
འགྱུར་ཞིང་། རང་དུ་ཞུགས་པ་ན་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ལ། ཐེམ་པ་ན་སྤར་བཤད་པའི་
རྟགས་རྣམས་འདྲིར་ཡང་འཆར་རོ།

གསུམ་པ་གསང་བའི་སྤྲ་ཅེར་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཚེལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་
པ་བཞིན་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ན། རང་སྤྱུ་ལུས་རྗེས་མ་སྤྱན་པར་ལངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྤྱད་
ཅིག་གིས་རྩོམ་པ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྤྱར་ལངས་ཏེ། སྤྱིར་ཁ་ནས་རྒྱ་དེ་དང་འབྲེས་པའི་ཐིག་ལེ་
ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་ཞིག་དབུ་མའི་ནང་ནས་པ་བ་སྤྱིའི་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་ཅ་གཉིས་འབྲད་མཆམས་སུ་བསྐྱོམ་
མོ། །དེ་ནས་སྤྱན་ཀྱི་མཐར་སྤྱར་ཡང་ཡར་བྱངས་ཏེ། སྤྱིར་ཁའི་མི་ཡིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐེམ་པར་
བསྐྱོམ་མོ། །འདྲིའི་སྤྱབས་སུ་འདྲི་ལྟར་སྐྱོམ་པ་སྤྱིར་ཁར་རྒྱ་དེ་སྤྱད་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་
དང་། འགྲོ་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་རོ།

སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་དབེན་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱེ་བ། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་ཐོག་མར་སྤྱེས་པའི་ཆད། སེམས་དབེན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་
ལས་སྤྱིར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོག་ཚེལ་གསུམ་དང་། བྱད་པར་དུ་རྩོད་བརྒྱས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུན་
གསུམ་དང་ཕྱིའི་རྒྱུན་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། སྤྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བྱད་མེད་སྤྱུ་མ་བྱད་
པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། །གསལ་བར་འདྲི་ལ་མཆོན་པར་བྱས།¹ །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བྱག་ཀྱི་སྟོག་ཚེལ་དུ་སོང་བ་སྤྱི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
དབེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་བྱས་ཀྱི་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་བར་དུ་བརྒྱུད་མི་དགོས་
ཤིང་། སྤྱིར་ཁར་སྤྱུགས་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པའི་སྤྱད་རིམ་ནི་རྒྱུད་འདུ་
སྤྱི་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རོ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དབེན་བསྐྱེད་ཀྱི་དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༣༩ ཟླ་དང་། ༡༥

བསམ་གཏན་གཉིས་གཙོ་བོར་མ་དག་པའི་སྒྲུབ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོམ་བ་ཡིན་ཡང་
 སེམས་དབེན་དང་དག་དབེན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དག་དབེན་ཐོག་མར་བསྐྱོམ་པ་ནས་སྒྲིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་མ་གྲོལ་བར་གྱི་སྒྲིང་
 པ་བཞི་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ནི་དག་དབེན་ཡིན་ལ། སྒྲིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་བ་ལ་
 བྱེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་ཁར་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ཏེ་སྒྲིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ནང་གི་མི་ཤིགས་
 པ་ལ་རྒྱུད་རྣམས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིང་པ་བཞི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་
 ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲིང་པ་བཞིར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲིང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས། སྒྲིང་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་
 རོས་བཟུང་བ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་
 ཐབས་མ་ནིང་གསུམ། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུབ་
 གསུམ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ཟུག་གསུམ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིང་བ་ནི་
 སྒྲིང་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་བདེ་བཤས་རྒྱུད་བས་ཤེས་རབ་དང་། མཆེད་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པས་ཐབས་
 དང་། ཉེར་ཐོབ་ནི་བདེ་སྒྲིང་ཆ་མཉམ་པར་འཇུག་པས་མ་ནིང་དུ་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་
 ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་པ་པ་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་ན་རེ།
 སེམས་ནི་འཇུག་ཤེས་བྱུག་དང་། ཡིད་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་
 ལ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་བཞེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲིང་མཆེད་སོ་
 སྐྱེས་མྱོང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཉོན་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་
 སོ། །ཡང་དེ་གཉིས་ལས་བསྐྱོམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་གསལ་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་རྒྱུན་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་ཆད་མི་སྲིད་པའི་སྒྲོན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཉོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་
 ཏེ། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཡིན་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་མཆེད་པས་ཉེར་ཐོབ་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆེད་པ་ཉོན་ཡིད་དང་ཉེར་
 ཐོབ་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་གཞི་ནི་ཕྱི་སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཉན་ལེན་
 པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་རིས་སྤྱོད་མ་ཆད་པ་དང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་
 འཇུག་པ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ནི་སྟོན་གྱི་རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་མཆོམས་གྱི་སྒྲིག་མཐུག་པོས་
 གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་སེམས་དབེན་གྱི་ཉེར་ཐོབ་དོན་གཅིག་ན་ཉེར་ཐོབ་དེ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་
 འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དག་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཉོན་པས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་
 པས་སོ། །ཡང་འཕགས་པས་རིམ་ལྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལ་སོགས་སུ། འཆི་སེམས་ཐ་
 མ་དང་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པས། སྤྲུགས་
 གྱི་སྐྱབས་སྤྱོད་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་བཞེད་ན་
 སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ཀུན་གཞིར་བཞེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱབས་འདིར་ཀུན་གཞི་
 བཞེད་ན། འཆི་སེམས་ཐ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་གཞིར་བཞེད་དགོས། འདིར་ནི་དག་བའི་མཐར་ཐུག་བདེ་
 སྟོང་དཔྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་ཐ་མ་བསྐྱེད་པའང་བཞེད་པའི་ལུགས་འདི་ལའང་
 ཀུན་གཞི་བཞེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཐུན་ཐུན་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དེ་ལ་སྒྱུར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པའདད་པ་
 བ། བསགས་པས་ན་སེམས། ཉེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡིད། བཞེན་པར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་སྒྲུབ་པའདད་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆང་བ་
 དང་མ་ཆང་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་སྟོན་ན། སྤྱང་བ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་
 གསུམ་དུ་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ནས་སེམས་
 ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བར་བསྟན་པ་ལས་འདིར་ནི་དེ་དག་དང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་བྱེད་པར་བར་སྟོན་
 པར་བཞེད་ནས། སྤྱང་བ་གསུམ་ལ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་གཞིའི་སྤྱང་བ་གསུམ་གྱི་སྤྱང་སེམས་ནི་འཁོར་བའི་ཅ་བ་དང་། ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་གྱི་

སྒྲིབ་སེམས་ནི་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་
ལས་གསུངས་པ་སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་བྱངས་ནས་བཤད་པ་ནི། སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་དང་རྣམ་
ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཡང་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཐོབ་ལས། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། དེ་ནི་ཡིད་དང་སེམས་ལའང་འབྲེལ། །དེས་ན་སྤང་བ་གསུམ་རེ་
རེ་ལའང་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀའི་སྤྱི་འཇུག་གོ།

གསུམ་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལ་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་
མཛད་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་ན་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་ལོག་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། སྤང་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆེད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནས་སྤང་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་
སྤང་བ་ལོག་ནས་འགྲོ་བས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །བཞི་པ་ནི། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ་དེ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཤས་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བ་དང་བར་མར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས། དེ་གསུམ་ལ་
ཞེ་སྤང་དང་འདོད་ཆགས་དང་གཉི་ཟུག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་
ནི། སྤང་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མཆེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཤས་ཆེ་
བས་སྤང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཉེར་ཐོབ་ནི་བདེ་སྤྱོད་ཆ་མཉམ་པར་འཇུག་པས་དེ་ལ་སྤང་སྤྱོད་ཆ་
མཉམ་དུ་འཇུག་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་
མིང་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་
ནི། སེམས་ཡིད་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་
གྱི། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སྤང་བ་གསུམ་ལ་བཏགས་པ་ཐུན་མོང་
བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བསྟན་པ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་དགུ། སྤང་བ་མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་དང་། སྤྱོད་པ། ཤིན་དུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཆེན་
དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ་དང་། ཆགས་བྱལ་ཆགས་པ་ཆགས་པ་བར་མ་དང་།
བྱད་མེད་སྤྱེས་པ། མ་ཞིང་དང་། གཡོན་གཡམས་དབུས་དང་། ཉིན་མོ་མཚན་མོ་ཐུན་མཚམས་དང་

ཟླ་བ་ཉི་མ། ལྷན་པ་དང་། འངས་པ། ལྷུ་པ། བར་མའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གང་གི་ངོ་ན་ནམ་
མཁའ་སྟོང་གསལ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བས་བྲབ་པ་ལྟར་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲུང་བ་
དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་དུ་སོང་སྟེ་ཉི་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བས་བྲབ་པ་ལྟར་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲུང་བ་མཆེད་
པ་དང་། རྣམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་ལ་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲུག་མཐུག་པོས་བྲབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཞིང་འོད་
གསལ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་ན་ཉེར་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲུལ་ཁ་ཅིག །སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་
ཆོས་ཉིད་སྟོང་བ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་སྤྱད་དང་། སྟོད་བསྐྱུས་དང་། ཅ་རྒྱུད་
ཅ་འབྲེལ་སོགས་ནས་སྒྲུང་བ་གསུམ་དང་། སྟོང་བ་གསུམ་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་ལན་ཅིག་མ་
ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་སྟོང་བ་གསུམ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་པས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་
གྱི་རྒྱུར་གིས་སྟོང་བ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཀྱན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུར་གིས་སྟོང་བས་ན་སྟོང་
པ་དང་། སྒྲུང་བའི་བཞེན་པའི་རྒྱུར་གིས་སྟོང་བས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། མཆེད་པའི་བཞེན་པའི་
རྒྱུར་གིས་སྟོང་བས་ན་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུར་གི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བས་ན་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་ལ་ཟླ་འོད་དང་འབྲེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བས་སེམས་
དང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཆེས་གསལ་བས་སེམས་བྱུང་དང་། དེ་ལས་མི་གསལ་བ་ལྷན་པ་
ལྟར་སྒྲུང་བ་མ་རིག་པ་དང་། ཡང་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞེན་འདོད་ཆགས་ཤིང་རྒྱུང་བས་
ཆགས་བྲལ་དང་། བདེ་བ་ཤིས་ཆེ་བས་ཆགས་པ་དང་། བདེ་བ་བར་མར་གནས་པས་ཆགས་པ་
བར་མའོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སྟོལ།

གསུམ་པ་ནི། དག་དབེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཁའི་ཅ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ནས་མི་
ཤིགས་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་གསལ་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བཞི་
འཆར་ཚུལ་དང་། སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དབེན་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་འཆར་ཚུལ་ནི་དག་དབེན་གྱི་སྐྱབས་དང་འབྲེས་ལ། བྱད་པར་ནི་དེ་ལས་ཆེས་གསལ་ཞིང་
བརྟན་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞེན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྟེ་
བར་གསུངས་པ་དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ཡང་ཐིམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐྱབས་སུ་སྒྲུང་
བ་གསུམ་ལས་རང་བཞེན་རྣམས་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞེན་གྱི་རྟོག་པའི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་

ལྷ་རྒྱལ་སྐྱོད་པ་འཛིན་པ་སྤང་བ་གསུམ་གང་ཡང་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་
 བ་ལུགས་ལྟོག་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་དང་པོར་འོད་གསལ་ཉེ་ཐོབ་ཤར།
 དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱུ་སྐྱེ། དེ་ནས་མཆེད་པ་འཆར་བ་སོགས་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བྱེད་པ་ནི་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྟོག་གི་བཞིན་པའི་ལྷ་གཡོ་བ་རེ་རགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་
 རང་ནས་སྤང་མཆེད་རྒྱལ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་འཐད་པའི་སྟོགས་ནི། དང་པོར་འོད་གསལ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་ཉིང་ཐོབ་ཤང་།
 དེ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་མཆེད་པ་དང་སྤང་བ་འཆར། དེའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྟེ་
 བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ནས་སོ་གསུམ་སྤང་བ། བཞི་བརྒྱ་མཆེད་པ། བདུན་
 ཉིང་ཐོབ་གྱི་འབྲས་བྱར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རང་
 རང་གི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་སྤྲ་རགས་བར་མ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པ་ཡང་རང་གི་བཞོན་པར་གྱུར་
 པའི་རྒྱར་གི་གཡོ་བ་སྤྲ་རགས་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་
 དུས་གྱི་མཉམ་གཞག་དུ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ན། རྗེས་ཐོབ་དུ་རྟོག་པ་ཚན་པ་
 གསུམ་པོ་དེ་སྤྲ་རགས་བར་མ་གསུམ་འབྱུང་བ་འབྱུབ་པས། མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་རྒྱར་གི་གཡོ་བ་
 དག་ཞན་བར་མ་གསུམ་གྱིས་བཞོན་པ་བྱས་པའི་སེམས་གསུམ་ཡོད་པར་འབྱུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རྟོག་པ་རགས་པ་སོ་གསུམ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་རྒྱར་རགས་ཤོས་སྤང་བའི་སེམས་གྱི་འབྲས་
 བྱ་དང་། རྟོག་པ་བར་མ་བཞི་བརྒྱ་པོ་རྒྱར་གི་གཡོ་བ་བར་མ་མཆེད་པའི་དང་། རྟོག་པ་ཐ་མ་བདུན་
 བེ་རྒྱར་གི་གཡོ་བ་སྤྲ་བ་ཉིང་ཐོབ་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་ཡིན་
 ནོ། །གཞི་དུས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟེ་རྩལ་ནི། ཁམས་དྲུག་ལྟར་གྱི་མི་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་འཆི་
 བ་འོད་གསལ་ལས་ཕྱགས་ལྟོག་དུ་སྤང་བའི་ཆེ་བར་དོའི་རྒྱད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྟེ་
 ལ། བར་དོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་སྟེ་མིང་
 དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱར་ཕྱིན་ཆད་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྟེ་བཤོ། །

གཤམ་པ་ལྟར་བའི་ཡོ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ཚུལ་བཤད་ན། རིམ་ལྔ་པ་ན། རྟོ་རྟེ་བ་ལྔ་པ་

གནས་ནས་འགྱུར་བས། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།¹ །ཞེས་དོར་བརྒྱས་ཀྱིས་སེམས་
དཔེན་འདྲེན་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། དག་དཔེན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དཔེན་
འཛོལ་བ་དང་། དེ་མེད་ན་སེམས་དཔེན་མི་འཛོལ་པར་གསུངས་སོ། །དོ་རྩེ་ཕྱོད་བ་ལས། དོ་རྩེ་
བརྒྱས་པ་རབ་སྦྱོར་བས།² །ཞེས་སོགས་དོར་བརྒྱས་ཀྱིས་སྤྱོད་གི་རྒྱ་བ་དབྱ་མར་བཀག་པའི་སྒོ་
ནས་སེམས་དཔེན་འདྲེན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ནང་གི་རྒྱུ་དོར་བརྒྱས་ཀྱིས་
སྤྱོད་ཁའི་རྩ་མཐུད་རྩོགས་པར་གྲོལ་ནས་སྤྱོད་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྤྱད་ཀྱང་བ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུ་ཕྱག་
རྒྱ་སོགས་ཅོལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དཔེན་མཆོན་ཉིད་པ་སྦྱེད་གོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་
ལས། སྦྱ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བྱད་མེད་སྦྱ་མ་བྱད་པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བ་ནི། །གསལ་བར་འདི་ལས་མཆོན་པར་འགྱུར།³ །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བཀྱས་
སུ་ཡང་། དོ་རྩེ་དང་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉི་པར་མཆོན་
པར་མི་ཀུས་སོ།⁴ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་དང་སྤྱོད་ཁར་སྐྱགས་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་
སྤྱད་རིམ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་འདུ་སྦྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་རོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྤྱོད་རྣམས་འཆི་རིམ་རྩེ་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱུས་ནས་སེམས་དཔེན་མཆོན་ཉིད་པ་བསྦྱེད་དགོས་ཏེ། སེམས་དཔེན་བསྦྱེད་
པ་ནི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་བར་དོ་རྩེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྦྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སེམས་དཔེན་གྱི་སྐབས་
སུ་སྤྱོད་སྤྱད་ཚུལ་འཆི་རིམ་བཞིན་མ་བྱུང་ན་སྦྱ་མའི་སྦྱ་བར་དོ་བཞིན་དུ་ལྷང་མི་ཀུས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སེམས་དཔེན་གྱི་གོང་དང་སྤྱོད་ཁ་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་སྤྱོད་འདུས་པ་ལ་སྤྱང་མཆོད་
ཐོབ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་སྦྱེད་ཡང་སེམས་དཔེན་དུ་མི་འཛོག་ཏེ། འཆི་རིམ་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་འདུ་
ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་སྦྱ་ལུས་མཆོན་ཉིད་པར་ཡང་ལྷང་མི་ཀུས་སོ། །དེ་

1 བསྐྱུར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་བ། ༡༩ རྟོག་ ༡༩༩ ཕྱོད་ ༡༠

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་བ། ༡༡ རྟོག་ ༤༡༡ ཕྱོད་ ༩

3 བསྐྱུར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་བ། ༡༩ རྟོག་ ༡༩༩ ཕྱོད་ ༡༥

4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེ་བ། ༡༡ རྟོག་ ༤༦༥ ཕྱོད་ ༩༡

ནས་སྒྲིང་ཁའི་ཅ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ནས་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་རྒྱུང་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་སེམས་དབེན་མཆན་ཉིད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྒྱུ་ལུས་མཆན་ཉིད་པ་གྲུབ་ནས་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཛོག་གི་སེམས་དབེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱའོ། །སེམས་དབེན་གྱི་ཐེན་གྱིས་མདོར་བསྡུས་པའོ།

༥ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། གུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་གང་ལས་འགྲུབ་པའི་གཞི་རོམ་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྒྱུ་ལུས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བའི་ལུས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། རགས་པ་ནི་མི་དང་དྲུང་འགྲོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་འདི་ལ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆོམས་སྤྱིར་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱང་པོ་སྔ་མ་དོར་བ་དང་དེ་དང་མི་འབྲུ་བའི་ལུས་རེ་ལེན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱ་བའི་ལུས་ནི། ཅ་བའི་རྒྱུང་ལྗེའི་ནང་ནས་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་དང་། དེ་ལའང་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱ་ཤོས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྟོན་སྐྱེས་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱ་བ་དེ་གཉིས་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་ལྟར་རོ་པོ་གཅིག་པའི་འབྲལ་མི་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་གཞུག་མའི་ལུས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། སྤྱིར་འཁོར་བ་སྟོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རིགས་འབྲས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་མ་སྟོང་ཞིང་ད་དྲུང་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་རྒྱན་ཆད་མི་སྲིད་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་འབྲའི་ལུས་དེ་གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ན་བེམ་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ན་རྒྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་འབྲུ་བའི་རྒྱུང་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ཐལ་འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་འབྲུ་བའི་རྒྱུང་དེ་བེམ་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པས་ཀྱང་རྒྱུང་བེམ་པོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་རྒྱུང་ཡིན་ན་བེམ་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།

དཔེར་ན་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ལེན་པས་གཞུགས་ཅིམ་མེས་པོར་འདོད་ཀྱང་གཞུགས་ཡིན་ན་མེས་པོ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རགས་པའི་ལུས་ནི་ཁང་གིས་དང་སྤྱི་བའི་ལུས་ནི་དེར་གནས་པའི་མི་ལྟ་བུ་
དང་འདྲའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྤྱི་བའི་ལུས་དེ་རང་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་རང་ཐ་
སྤྱད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཀྱི་ང་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཐ་སྤྱད་འདོགས་པའི་གཞིའི་གདགས་
གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རགས་པའི་ལུས་ནི་པལ་པའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིས་བུ་གཅིག་ལ་འང་སྤྱི་རགས་
ཀྱི་ལུས་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་དེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ན་
མེད་དེ། སྤྱིས་བུ་དེའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་མའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་རགས་ཀྱི་ལུས་དེ་གཉིས་ལས་
ཀྱི་རུས་པ་མ་ཟད་བར་དུ་འབྲལ་མི་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཕངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་གཉེན་པའི་ལུས་དེ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྤྱི་བ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཆད་མ་སྤྱོད་ན། སྤྱིས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྤྱི་རགས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ཞིང་། རྒྱུད་གཉིས་སུ་
ཐལ་བའི་སྤྱི་ཡང་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་སྤྱི་མེད་དེ། རི་སྤྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རགས་པ་
དེས་ལུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ཡིད་
ཤེས་སྤྱི་བ་དེས་ལུལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པར་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་གནས་པས་ཁྱབ་
ཅིང་། འདིས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡིད་ཤེས་རགས་པས་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པར་
འགགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་སྤྱི་བ་ལས། སྤྱི་དང་གནས་དང་འཛིག་པ་དང་། །སྤྱི་བ་བར་མར་
གནས་པ་སྤྱི། །རི་སྤྱི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བཏགས་པ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རྣམ་སྤྱུལ་ལོ། །ཞེས་
འཁོར་བར་སྤྱི་བ་དང་གནས་པ་དང་འཆི་བ་དང་བར་དོར་གནས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གི་
རྣམ་འབྲུལ་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དང་པོར་མངལ་ནས་སྤྱི་བ་ནས་བཟུང་སྤྱི་ཉིན་མཚན་ཐམས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག་ ༡༡༩ ཟླང་། ༩

ཅད་དུ་གཞིའི་དོ་རྗེ་བསྐྱས་པ་དབུགས་འབྱུང་འདུག་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བྱས་པའི་མཐར་སྟིང་ཁའི་
 ཞ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རོ་རྒྱུ་གིས་འབྱུང་བའི་མདུད་པ་རྫོགས་པར་གྲོལ་སྟེ། རྒྱུང་ཐམས་ཅད་སྟིང་ཁའི་མི་
 སྟེགས་པའི་ཐེག་ལེའི་དབུས་ཀྱི་གཉུག་མའི་རྒྱུང་ལ་འདུས་ནས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་ཤར་ཏེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཞིང་། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པ་
 གཉུག་མའི་རྒྱུང་སྤ་བ་དེའི་རིགས་འབྲས་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་བར་དོའི་རྣམ་པར་ལངས་ཏེ་སྐྱེ་གནས་ཆོལ་
 བ་སོགས་བྱེད་ཅིང་བར་དོ་དེ་ལི་བའི་འོག་དུ་ཡང་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྤར་ནས་སྤར་ལྷར་
 འཁོར་བས་ན་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུང་གི་རྣམ་འབྲུལ་
 ཡིན་ཞིང་། རྒྱུང་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤ་བ་དང་དབྱེར་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུང་གི་རྣམ་
 འབྲུལ་ཞེས་ཟུར་བྱིན་པར་སྤྱར་བའོ།།

རྒྱུང་རགས་པ་མ་ལུས་པ་སྟིང་ཁའི་མི་སྟེགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་
 ཤེས་རགས་པས་ཡུལ་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་མ་བསྐྱས་པ་དེ་སྤིད་དུ་གཉུག་མའི་རྒྱུང་
 སེམས་ཀྱི་སེམས་དེས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ལ། གང་གི་ཆེ་རྒྱུང་རགས་པ་མ་
 ལུས་པ་སྟིང་ཁའི་མི་སྟེགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་རགས་པས་ཡུལ་འཛིན་
 པའི་བྱ་བ་བསྐྱས་པ་ན་གཉུག་མའི་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུང་རགས་པ་མ་ལུས་པ་སྟིང་ཁའི་མི་སྟེགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་
 ལྷར་ཀྱི་ལུས་རགས་པ་འདི་གཡོ་འགྲུལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་དེ་སྤིད་དུ་གཉུག་
 མའི་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུང་དེ་སྐྱེས་བྱའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་མི་ལྟང་ལ། གང་གི་ཆེ་རྒྱུང་རགས་
 པ་མ་ལུས་པ་སྟིང་ཁའི་མི་སྟེགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྷར་ཀྱི་ལུས་རགས་པ་འདི་གཡོ་
 འགྲུལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ན་གཉུག་མའི་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུང་དེ་སྐྱེས་བྱའི་བཞིན་
 ལག་གི་རྣམ་པར་ལངས་ནས་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ།།

འདི་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྒྱུང་རགས་པ་ཁ་ཅིག་མི་སྟེགས་
 པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་ཞིང་འགའ་ཞིག་མ་ཐེམ་པའི་སྟོབས་ནི་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྟོབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་
 བོ་གཉུག་མའི་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུང་སེམས་དེ་སྐྱེས་བྱའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་མ་ལངས་

ཀྱང་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པར་ལངས་པའི་ལུས་ནི་ཆེ་ལམ་གྱི་ལུས་སོ། །རྒྱང་རགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་
ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐེམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་སྟེ་དེའི་མཐར་གཉེག་མའི་རྒྱང་
སེམས་གྱི་རྒྱང་དེ་སྦྱེས་བྱའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་ལངས་པ་ནི་བར་དོའི་ལུས་སོ། །དེས་
ན་གཞི་དུས་ལ་ལུས་སྤྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྲལ་བ་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་དགོས་
ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལས་ལུས་སྤྲ་རགས་
སོ་སོར་འབྱེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་འཕོ་བའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྫོགས་རིམ་
བསྐྱོམ་ནས་འབྱེད་བ་གཉིས་འོང་ངོ་། །

སྤྱིར་རྒྱད་ཕྱེ་ནས་བཤད་པའི་འཕོ་བ་བསྐྱོམས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་སྤྱི་གཙུག་
གསེར་གྱི་སྒོ་ནས་འཕྲོན་ནས་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་སྤྲགས་སྟོན་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་གོ་
འཕང་འཕྲོན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་བདེ་འགྱོར་སྦྱེ་བ་ཅམ་ནི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་
བུ་འཕྲོན་བྱས་པའི་འཕོ་བ་ལ་ནི་སྤྱིར་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་བྱས་པ་ཞིག་
དང་། བྱེད་པར་གསང་གནས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་དུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ཡང་སྤྱད་
བྱས་པའི་བྱམ་པ་ཅན་རབ་ཞིགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། གཞི་དུས་ལ་སྦྱང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཁ་
བྱར་བསྟན་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་བྱེད་བསྟན་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱར་བྱས་པ་
ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་འབྲའི་འཕོ་བ་དེ་བྱིན་གྱི་འཆི་ལྷས་ཀྱིས་ཐེན་ཅིང་
དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བྱས་ཀྱང་མི་སྟོག་པར་མཐོང་ནས་རིམས་ནད་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་
གྱི་བྱས་པ་མ་ཟད་ཅམ་ནས་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་འཕོ་ན་ལྟ་
གསོད་པའི་སྤྱིག་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །

གྲོང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི། འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་རྒྱང་སོ་སོར་བྱེ་
ནས་གཉེག་མའི་ལུས་དེ་ལུས་རགས་པ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་ནི་ཆེ་མ་
འཕོས་པར་ཉེན་བརྩེས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ་སོར་གྱི་སྟོམ་པ་གཏོང་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །འཕོ་བ་
ལས་གཞན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་ནད་གི་དྲོར་བརྒྱས་དང་བྱེའི་
ཤེན་བྲག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དབེའི་འོད་

གསལ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མ་གྲས་ན་སྐྱུ་མའི་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་
 མ་ཡིན་པ་མཆོད་ཉིད་པར་ལྷང་མི་རྒྱས་པས། དེས་ན་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་སྤྱད་པའི་མཐར་
 དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོན་ཏུ་ལྷང་བ་ན། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པ་གཉུག་མའི་རྒྱང་
 དེའི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྩི་རྩེ་འཆང་ཡབ་ལུས་ཞལ་སྤྱོར་གྱི་རྣམ་པར་
 དངོས་སུ་ལངས་པ་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་འདྲིར་གྲུབ་པའི་མ་དག་
 པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་ལུས་རགས་པ་ལས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་གོ་ས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 ཐོག་མར་མ་སྐྱེས་བར་གྱི་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་དེའི་རྣམ་པའི་རིགས་འདྲ་སྐྱད་ཅིག་
 ཀྱང་རྒྱན་མི་འཆད་པས་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་ནའང་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཡོད་
 དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་དངོས་གནས་ལ་ལངས་པ་ཡིན་པས་
 རྩི་རྩེའི་སྐྱུ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྲས་པ་ཡིན་ཀྱང་དུས་ནམ་ཡང་རིགས་འདྲ་རྒྱན་ཆད་མི་སྤིང་པའི་རྩི་རྩེའི་
 སྐྱུ་མཆོད་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འོད་གསལ་དུ་བརྟུས་
 བས་ཐེམ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དག་མ་དག་གཉིས་ཀའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་
 བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་
 ནོ། །མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་སྤྱིར་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་འོད་ནང་གི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལའི་གོ་ས་ན་གནས་ཀྱང་
 གོ་ས་རྒྱང་བར་གནས་པས་ལུས་ཀྱང་རྒྱང་རྒྱང་དུ་གནས་པས་མ་བྱལ་སྟེ། སྐྱུ་ལུས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་
 ཡིན་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལུས་རགས་པ་ཟ་མ་ཏོག་དང་། སྐྱུ་ལུས་དེའི་ནང་གི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། མ་
 དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། རང་འོད་ཀྱིས་དབག་ཆད་བརྒྱ་སྟེན་དུ་མའི་བར་དུ་བྱལ་བ་དང་།
 དུས་ཅིག་ཆར་སྐྱལ་བ་དུ་མ་སྟོན་རྒྱས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པས། ཆག་གིས། ཡིད་དོར་ཤར་
 བའི་ལྟ་སྐྱུ་རྣམ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ལ་སྐྱུ་ལུས་མཆོད་ཉིད་པར་རོ་སྤྱོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་
 པའི་དགོས་པ་འོ། །དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་དེ་དང་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་

ཆུང་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཅིང་སྤ་རགས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་
 གྱུར་པའི་ཆུང་དང་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་གྱི་ཆུང་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཅིང་སྤ་རགས་མེད་དོ། །འོན་
 །ཀྱང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཆུང་ལ་སྟོས་ཏེ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་
 བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཆུང་དེ་ཅུང་ཟད་རགས་ཏེ། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཆུང་
 དེ་རི་སྒྲིབ་རང་དུས་ལས་སྤ་བར་མ་སོང་བ་དེ་སྒྲིབ་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གཡོ་བར་བྱས་པའི་ཤེས་
 པའི་དོར་གཉིས་སྤང་མི་ལྟོག་ཅིང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཆུང་
 དེས། ཡུལ་གཡོ་བར་བྱས་པའི་ཤེས་པའི་དོར་གཉིས་སྤང་ཡོད་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་ཤར་བའི་ཆེ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་
 ཆུང་དེ་ཆེས་སྤ་བར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་གྱི་སྤྱའི་ནམ་བུ་ཡང་འོད་གསལ་
 དུ་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་དེ་འོད་གསལ་དུ་
 བཅུག་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་
 གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་སྟོན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་དེ་བྱུང་བ་ཉེན་
 དེ་ལ་འཆང་བྱ་བས་བྱུང་བོ། །དེ་ལ་ཆུང་ཆུང་ཏྲིར་ཞུགས་གནས་ཐེག་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་གཉིས་སྤང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་སྤྱལ་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །

བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཆུང་སྟོང་ཁར་སྤྱད་པ་ནི། གཙོ་བོར་མ་དག་
 པའི་སྐྱ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་སྟོང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྟོན་པ་དང་
 དོར་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ཁྱེན་གྱིས་ཐོག་མར་ཆུང་སྟོང་ཁར་འདུ་བ་ཅམ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་
 སྤྱད་རིམ་བྱས་ན་ཡང་ཆུང་སྟོང་ཁར་འདུ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་བྱུག་བྱ་ལ་
 སྟོན་པར་ཞུགས་པ་ལུས་ཀྱི་སྟོན་སྤྱད་ནས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་དང་ཆུང་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཁར་
 སྤྱད་པའི་སྟོན་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བཞིག་
 གིས་སྟོན་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་ཆེན་སྤྱད་རིམ་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་

ལྷག་ཀྱང་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གསང་བའི་སྤྱོད་ཅེར་རྫས་ཀྱི་ཐེག་ལེའི་སྤྱོད་ཚུལ་བསྐྱོན་པ་སོགས་
ཀྱི་མན་ངག་གི་གནད་ལ་མ་འཁྲལ་བ་དང་མེགས་པར་བྱང་བ་ཅིག་དགོས་སོ།།

སྤྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ། གཞི་དུས་ལ་སྦྱོར་བྱེད་དང་སྦྱང་འབྲས་
ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང་། སྦྱོར་བྱེད་ལ་གཞི་དུས་དང་སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་གཉིས་འོང་ལ།
དང་པོ་ལ་འཕང་། འཆི་དུས་དང་གཉིད་དུས་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་ནི་འཆི་བ་ལ་འོད་གསལ་དང་ཆོས་སྤྱི།
བར་དོ་ལ་སྤྱི་ལུས་དང་འོངས་སྤྱི། རྩེ་བ་ལེན་པ་ལ་སྤྱལ་བ་དང་སྤྱལ་སྤྱི་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་། རྩེ་
མ་ནི། གཉིད་ལ་འོད་གསལ་དང་ཆོས་སྤྱི། མི་ལམ་ལ་སྤྱི་ལུས་དང་འོངས་སྤྱི། སད་པ་ལ་སྤྱལ་བ་
དང་སྤྱལ་སྤྱི་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་
བ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱད་པ་ལ་འཆི་བ་དང་ཆོས་སྤྱི། མའོན་བྱང་ལ་
ལས་དང་པོའི་མགོན་པོར་བཞེངས་པ་ལ་བར་དོ་དང་འོངས་སྤྱི། དེ་སྤྱལ་སྤྱི་དོར་སེམས་སུ་བསྦྱར་
བ་ལ་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་དང་སྤྱལ་སྤྱི་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །འཕྲི་མ་ནི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་
ལ་འཆི་བ་དང་ཆོས་སྤྱི། དག་མ་དག་གི་སྤྱི་ལུས་གཉིས་ལ་བར་དོ་དང་འོངས་སྤྱི། སྤྱི་ལུས་གཉིས་
ཀྱིས་ཁམས་རགས་པའི་ལུས་བཟང་བ་ལ་སྦྱེ་བ་ཟུངས་པ་དང་སྤྱལ་སྤྱི་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ།།

མདོར་ན་བསྐྱེད་པ་སྐྱོར་གསུམ། རྩེ་ན་བསྐྱེད་པ་སྐྱོར་དགུ། དེ་ལ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་
སྤྱི་དང་བསྐྱེད་པ་ནི། ལུས་དཔེན་གྱི་སྐབས་སུ་རྩྱུ་རྩིའི་མར་སྦྱར་སྤྱི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོན་པ་དང་།
སྦྱོར་ཁར་མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྫོང་རྫོང་བསྐྱོན་པ་བྱས་པ་སོགས་དང་། གཞན་
ཡང་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནད་རྣམས་སུ་དམིགས་ནས་རྒྱང་འདུ་བའི་ཐབས་བྱས་པ་ན་
རྩྱུ་རྩིའི་ཡར་སྤྱོད་དང་མར་སྤྱོད་དང་། རྩྱུ་རྩི་ལ་རྫོང་གིས་འཁྲུད་པའི་རྩ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ན་ལུས་
ཀྱི་གནད་ཆེ་བ་རེ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་སུ་རྒྱང་འདུས་ཏེ། ས་རྒྱ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སྟོན་རྒྱ་ལྟ་བུ་
དང་། རྒྱ་མེ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་རྒྱང་ལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་མེ་ཁྲིར་ལྟ་བུ་དང་།
ཀྱུན་རྟོག་གི་རྒྱང་ཐེམ་པ་ན་མར་མེ་ལྟ་བུའི་སྦྱང་བ་ཤར་ཏེ་སྦྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཤར་
ནས་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བ་ན། སྦྱོར་བ་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་སྦྱོར་སྦྱོར་བ་ནི་ཆོས་སྤྱི་དང་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྤྱི་དེ་བདེ་སྦྱོར་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་གཉིས་སྦྱར་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡིན་

ལ། དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། རིམ་
བ་བཞིན་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ལོག་པ་དང་། གཉིས་སྤང་སྤོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིད་ཆོས་སྤྱོད་དང་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གཙོ་བོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འོག་སྒྲོར་
སྤོས་ལོ་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོག་བསྐྱེད་དང་། ལྟོ་བ་ལ་སོགས་
པའི་གནས་ཀླུ་མས་སྤྱོད་པའི་གནས་ཉེ་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ཀྱས་
བ་ཞིག་གིས། སྤྱིར་གཞི་དུས་ལ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ན་ནོར་བུའི་དབྱས་དང་སྤྱིར་ཁར་རྒྱང་རགས་པ་
འགའ་ཞིག་འདུས་ནས་ཀླུ་མེས་ཀྱི་བཞོན་པ་ཀླུ་མས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས། དུས་དེར་གང་སྟོན་དུ་
སྤྱོད་པའི་མན་ངག་བྱང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ན་རྒྱང་སྤྱོད་པའི་ཐབས་གཉིས་སྤྱོད་པས་
པའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱང་འདུ་ཆ་བས་ཆེ་ལ་གནས་ལུན་རིང་བ་འོང་ལ། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་འོག་གི་སྤྱོད་
ནས་རྒྱང་འབྱུང་འབྱུག་ལོག་ནས་ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་ཀླུ་མས་དང་། སྤང་མཆོད་
ཐོབ་གསུམ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ཤར་ཉེ་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་
རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པ་ལ་བཞེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
སྤྱོད། །ཡང་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆེ་ག་དང་སྟོན་པ་རྒྱ་ལ་བཞེན་དུ་བསྐྱུང་བ། ལྟའི་ནལ་
འཕྲོར་ཀྱང་ཅུང་ཟད་གོམས་པར་བྱས་པ། རྒྱང་སྟོན་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་གཉིད་འདུན་པའི་སྟོན་པས་
ཀྱིས་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི། གཞི་དུས་ལ་ནོར་བུའི་དབྱས་དང་སྤྱིར་ཁར་རྒྱང་རགས་པ་
འགའ་ཞིག་འདུས་ནས། གཉིད་མཐུག་གི་སྟོན་དུ་སྟོང་བ་གསུམ་ཆ་འདྲ་འཆར་ཡང་མི་གསལ་
བས་སྤྱོད་སྟོན་ཀྱིས་ངེས་པ་དཀའོ། །ཉིན་པར་རིག་པ་དྲངས་པ་དང་ཁམས་སྟོན་པའི་དུས་
སྤྱོད་པ་འབྱུགས་བྱག་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་མན་ངག་ཉམས་སྤྱོད་པས་ནས་
འདུན་པ་སྤྱངས་ན་ནོ་རངས་ལྟ་བུའི་རིག་པ་དྲངས་པ་ལ་གཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟོང་བ་གསུམ་ཆ་འདྲ་
ཅུང་ཟད་གསལ་བར་ངེས་པ་འོང་ངོ་།

དེ་ལྟར་ནའང་གཉིད་འདུན་པའི་སྟོན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པ་ལ་ནི། ཐོག་མར་
མི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོན་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་བྱང་བ་བྱས། དེ་ནས་མི་ལམ་གྱི་ཕྱས་རྩོམ་འཆར་གི་
སྤྱོད་པ་ལྟུང་བ་ལ་ཤིགས་པར་བྱང་བ་བྱས་པའི་མཆོམས་ནས་མན་ངག་རིམ་བ་བཞིན་ཉམས་

སུ་སྒྲངས་ན་གཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་བཞི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་ཀྱས་པ་འོང་ཞིང་། དེ་འདྲ་བ་དེས་
 སྡོན་དུ་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཡང་ངེས་ཀྱས་སོ། །རྒྱུད་སྤྲོད་པས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་
 འོད་གསལ་འདྲིན་པ་འདི་ལ་སྡོན་དུ་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པ་གཅིག་དང་། རྟེན་ཀྱང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་
 གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤྲོད་པས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་བཞི་ཤིན་པ་
 བ། དེའི་སྡོན་དུ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲ་འོད་དང་ཉི་འོད་དང་མཚམས་ཀྱི་སྒྲིག་གིས་
 འབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་གསུམ་ག་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་སྤྲོད་སངས་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྤང་ཤར་
 བའི་ཆེ་རྒྱ་ཀློང་གྲང་སེམས་དཀར་དམར་ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྲོད་
 བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཀྱི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་བདེ་སྤྲོད་སྤྲོད་རྒྱ་མེད་ལ། སྡོན་དུ་ལྟ་བ་བཅའ་ཞིང་
 རྟེན་ནས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཛོག་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཉམས་རྣམས་
 རིམ་བར་ཤར་བའི་ཆེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྤར་ངེས་ཟེན་མ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བྲན་པར་
 བྱས་ཏེ་བདེ་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ།།

འདུན་པའི་སྤྲོད་པས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདྲིན་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བ་མ་རྟེན་པ་དང་།
 རྟེན་ཀྱང་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་འོང་ལ། དེ་གཉིས་ལ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ཉམས་
 རྣམས་རིམ་པ་བཞེན་ཤར་བའི་ཆེ་ཡིད་འོར་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱི་རྒྱུར་
 རྒྱ་ཀློང་ཞུགས་ནས་བྲང་སེམས་དཀར་དམར་ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་ལྟ་བ་
 བྲན་པ་ཡང་མེད་དོ། །སྡོན་དུ་ལྟ་བ་དེ་རྟེན་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་
 དེའི་ཆེ་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་སྤར་ངེས་ཟེན་མ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱས་ནས་
 སྤྲོད་པ་ཉིད་རྒྱུད་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་པལ་ཆེ་བ་ནི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་སྡོན་
 དུ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཤར་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་པར་སྤེལ་མ་ཤར་བའི་གོང་
 གཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་པས་དེར་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་ཅན་ལ་འོད་གསལ་ཟེན་པའི་རྣམ་
 གཞག་བྱེད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་ལ་འོད་གསལ་སྐྱོམ་པའི་དོན་མེད་དེ། ཉིན་པར་ཀྱི་དུས་སུ་སེམས་ཅིར་
 ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་ལ་གོམས་ཤིང་ཆེ་བར་བྱས་པ་དེས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སེམས་བསྐྱུས་
 ཏེ་མི་རྟོག་པར་གནས་པའི་ངང་ལ་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཆེ་གཉིད་རིངས་པོ་མི་རྟོག་པར་གནས་སུ་བ་

པའང་འོང་བས་དེ་ཙམ་སྐྱབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

རང་ལུགས་ནི། གཉིད་མཐུག་གི་སྡོན་ཏུ་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་དང་
སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་ཤར་བའི་ཆེ་འོད་གསལ་གྱི་ཏུས་སུ་ཉྩ་བ་རྟེན་མ་
རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བདེ་སྤྱོད་སྦྱོར་བ་དང་། བདེ་བ་རྒྱང་བ་དང་། སྤྱོད་བ་རྒྱང་བ་བསྐྱོམ་པའི་
སྐབས་གསུམ་འབྱུང་ངོ་།།

འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱ་དང་བསྐྱེ་བ་ལ། འོད་གསལ་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ལུས་
པའི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་གཉིས་འོང་སྟེ། སྤུ་མ་ནི་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་པའི་རྫོགས་རིམ་
བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མེད་པར་གྲོལ་རྟེ། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
ལ་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ནས་སེམས་དཔེན་གྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་
གསལ་དང་བཅས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་བྱུང་ཡང་སྤྱོད་པ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྐྱུ་ལུས་མ་བྱུང་
པར་འཆི་བའི་ཏུས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་འཆི་བའི་ཏུས་ཀྱི་རྒྱང་སྤྱད་པ་དང་མཉམ་ཏུ་རྟོར་བཞུས་
སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་པ་ན་རྒྱ་
རྟོར་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་སོས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྟོན་ས་
བདེ་སྤྱོད་སྦྱོར་བ་སྤྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་ཏུ་སོང་ནས། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སྐྱུ་ལུས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།

གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་ནི། སྤྱིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་མ་གྲོལ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་
བསྐྱུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་རྒྱ་རྟོར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྟོང་
པ་བཞི་འདྲན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་དང་། བྱད་པར་གཉིད་མཐུག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རྒྱང་
སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་བྱང་བར་བྱས་ཏེ་འཆི་བ་ལ་མཛོན་ཏུ་སྐྱོགས་པ་ན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཐམས་ཅད་བཏང་། སྟོས་པ་དོར། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཉམས་པ་ཡོད་ན་བདག་འདུག་སོགས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་གསོས་ཤིང་། རགས་པ་ཉིར་ལྷའི་སྤྱད་རིམ་དང་རྒྱང་ཕྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་དང་དེ་བྱང་བ་ན་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོར་བསྐྱུང་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་ལུགས་
དག་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པར་བྱས། རྟོར་བཞུས་དང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་

དམིགས་པ་གཏོད་པ་སོགས་སྟོན་གང་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བ་ཅིག་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱིལ་ན། འཆི་བ་ན་
 ཆེ་སྡེ་མའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཟད་པའི་དབང་གིས་སྟོང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཏེ་རྒྱང་མི་
 ཤེགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ནས་འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བ་དང་། བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ། འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཏེ། འདི་
 ལའང་ལྟ་བུ་བས་ཐེན་པ་ཐེན་ནི་སྒྲ་ཆོགས་འོང་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བའི་སྟོང་
 པ་རྣམས་ལ་ནི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་ཀ་མི་འོང་ངོ་། །

འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆི་བ་དང་ཆོས་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ཆེ་འདིར་རགས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་
 དང་རྒྱང་ལྔ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་དང་ཐིམ་རིམ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་འཆར་ཚུལ་རྣམས་ལ་སྟོ་
 འདོགས་ཆོད་པའི་སྟོ་ནས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས། རྟགས་དེ་དང་དེ་བྱུང་བ་ན་ངོ་ཤེས་པར་
 བྱས་ཏེ་དགེ་སྦྱོར་བསྐྱར་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས། བྱད་པར་གཉིད་
 མཐུག་གི་སྟོང་པ་བཞི་འཛིན་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་བྱས་པ་དེ་འཆི་བ་ལ་སྟོགས་པ་ན་ཡོངས་
 སྐྱེད་འཛིན་པ་དོར་བ་སོགས་གོང་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྟོང་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་གོང་ལྟར་
 འཕེན་པ་བཏང་ན། འཆི་བ་ན་ཆེ་སྡེ་མའི་རྒྱས་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་
 ཞིང་སྟོང་ཁར་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་རྟགས་རྣམས་དང་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་ཆེ་
 རོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལྟ་བ་སྟོང་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

ཡོངས་སྐྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་ནི། ཉིན་པར་དང་མི་ལམ་དང་བར་དོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷ་
 ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་བསྐྱེད་པ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
 པའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་
 སེམས་དཔེན་ཀྱི་སྦྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་
 ཤར་ཞིང་སྟོང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་མ་གྲོལ་བའོ། །གྲོལ་ཡང་སྟོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་
 མཆོན་གྱིས་སྐྱེད་ལུས་མཆོན་ཉིད་པ་མ་བྱུང་ཀྱང་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོག་ཏུ་ལྡང་བ་ན་
 ཡིད་ངོར་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པའི་སྐྱེད་ལུས་
 རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པ་ལ་མཉམ་པར་འདོག་པ་ནི་ཡོངས་སྐྱེད་དང་བསྐྱེད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་

བུའི་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལྷང་བ་ལ་སྟོན་ཏུ་འཕེན་པ་འདི་ལྷར་སྟོད་དགོས་ཏེ། ལུགས་མཐུན་གྱི་སྟོང་བ་རྣམས་ཤར་བའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་དང་། བྱང་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅི་རུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་མཐར་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྟོར་གྱི་རྣམ་པར་ལྷང་བར་བྱའོ་སྐྱུ་ལུས་པའི་འཕེན་པ་ལུགས་དག་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཏུ་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྟངས་བདེ་ལུགས་ལྟོག་གི་སྟོང་བ་གསུམ་ལ་མགོ་ཙམ་པ་ནས་རྗེས་ཐོབ་རང་དགའ་བར་མ་སོང་བར་ལ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་རང་དགའ་བར་སོང་ན་རུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྟངས་བདེ་མི་ལམ་ཤར་བ་ནས་གཉིད་མ་སད་བར་ལ་ཡོད་ཀྱང་གཉིད་སད་ནས་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལ་ལུས་དབེན་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་འོག་སྟོར་ཕྱ་མོ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟོང་ཁར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་བ་བཞིའི་མཐར་བྱུང་བའི་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དོར་བཞུས་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ཡེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་བ་བཞིའི་མཐར་བྱུང་བའི་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། སྟོང་ཁའི་ཙམ་དུ་དུ་རྗེས་པར་གྲོལ་ཡང་སྟོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་གོང་གི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་བཞིའི་མཐར་བྱུང་བའི་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཞིག་རྣམས་ཏེ། སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་བྱུང་བའི་སྐྱབས་མང་བས་དེ་རྣམས་ལ་གསལ་མི་གསལ་དང་བཟན་མི་བཟན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མཆོག་དམན་ཏུ་མ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིད་དོར་སྟངས་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དངོས་གནས་ལ་ལྟ་སྐྱུར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྟ་སྐྱུར་སྟངས་བ་དང་ནི་བྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདི་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་ལྟ་སྐྱུར་སྟངས་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྟ་སྐྱུར་སྟངས་བ་དེ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་སོ། །འདི་ནི་མི་ལམ་གྱི་ལུས་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟངས་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དབའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ཉར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་ཏུས་མཉམ་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཉིད་དེ། འདི་ལ་སྟོན་ཏུ་སྟོད་པ་གང་ཡང་བྱུང་བ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་མི་ལམ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། བོད་ཀྱི་ཆ་མ་ཁ་
 ཅིག་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་རྫོང་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་འོངས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ཅམ་སྐྱུབ་མི་དཀའ་ཞིང་སྐྱབས་འདིའི་བསྐྱུབ་བྱ་མཆོག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཡེ་ནས་མ་
 སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་འང་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་རྫོང་ཤེས་པ་འོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འབྲེལ་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིགས་གང་དུ་ཡང་འདོགས་ནི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱབས་འདིར་
 དེ་མི་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་
 འདྲེན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ། བྱང་པར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེན་པ་ཞིག་
 གིས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་མི་ལམ་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་
 ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་རྫོང་ཆེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ལྡང་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་
 གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་གིས། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སྟོང་
 ཁར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་ཉལ་ན། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་བྱངས་པའི་མཐར་མི་ལམ་རྒྱུད་སྟོབས་
 ཀྱིས་འདྲིན་རུས་པས་བྱང་བས། དེའི་རྒྱུར་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་མཐིན་པར་དམིགས་པ་གཏོད་པ་
 སོགས་མན་ངག་གཞན་མི་དགོས་ཤིང་། མི་ལམ་དུ་ལྡང་བ་ཡང་འོད་གསལ་ལས་མི་ལམ་གྱི་ལུས་
 དེ་ཉིད་རྫོང་ཆེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་ལྡང་བས་བྱང་བས། དང་པོར་མི་ལམ་རང་ཁ་མ་ཤར་ནས་དེ་རྗེས་
 དེ་རྫོང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལྷ་སྐྱུར་ལྡང་བ་སོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

མི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲིན་པ་ནི། ལུས་ངལ་དུབ་དང་ཟས་གོས་གིབ་ཅན་
 སྤངས་ལ་དཔེན་པའི་གནས་སུ་བསྐྱེད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་སྤྱང་པ་འདི་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ཡིན་སྟམ་
 དུ་འཕེན་པ་བྱུགས་བྱག་དང་། ངག་གི་གདངས་དང་མཐུན་པར་སྦྱོར་ཞིང་། ཆ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་གནས་ནས་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་ལ་གཏོར་མ་ལུལ་ཏེ་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་རྫོང་ཤེས་པ་དང་
 མི་ལམ་རྒྱུན་རིང་པ་སོགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཐོ་རངས་
 ལྷ་བྱ་སྤྱོད་རིག་པ་དྲངས་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་རྫོང་ཤེས་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་།
 མཐིན་པར་དམིགས་པའི་མན་ངག་བསྐྱོམ་སྟེ་ཉལ་ན་མི་ལམ་ཟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ལ་འང་

གཉིད་མཐུག་པོ་དང་རྒྱན་ཐུང་བ་དང་མི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་གསུམ་ནི་གོགས་ཡིན་པས་གཉིད་སྤང་
བའི་མན་ངག་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཡང་སད་ན་སད་འབྲམས་གཙུག་ལྷགས་བྱེད་ཅིང་མི་ལམ་བྱུང་
ཀྱང་མ་ཟིན་ན་རྒྱག་འབྲམས་གཙུག་ལྷགས་བྱེད། །མི་ལམ་ཟིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱན་ཐུན་དུ་འོང་བ་
ཙམ་ནས་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི་ཐེང་རེ་ཐེང་གཉིས་ཟིན་པ་ཙམ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ཟིན་
པ་དེ་འཛོར་ཉེན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

མི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོང་ལུགས་ལ། ལྷ་མ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག །མི་ལམ་དུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་
མི་འོང་སྤྲ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ན། མི་ལམ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྤང་
འགོག་པ་དང་། འཇིགས་སྒྲག་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནམས་སྤང་བའི་ཆེ་ཡང་ཆུར་སྤང་ན་དེར་མཆོང་བ་
དང་། མེ་འབར་བའི་འོབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་སྤང་ནའང་དེ་ལ་རི་མི་སྤྲམ་པར་ཐོག་རྩིས་བྱས་ནས་
མཆོང་བ་སོགས་གོམས་པར་བྱས་ན་བར་དོར་ཡང་དེ་དང་དེར་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ཆགས་སྤང་སྒྲེ་
བ་འགོག་བྱས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབས་འདིའི་བསྐྱེད་བྱ་མཆོག་མ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པར་ཡང་མི་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་
གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྟར་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བར་ངེས་པས་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བཞག་མི་
བྱས་པ་དང་འབྲེལ། །བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་དེ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ན་ནི་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བཞག་
དུ་བྱང་བས་མི་ལམ་གྱི་ཁང་བྱིམ་སོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ན་ལྟ་བ་རྟོགས་
པར་འགྲོ་ཞིང་། ཉིན་པར་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
ཅིང་། གནས་ཆོད་ལྟར་མི་སྤང་བས་རྒྱན་པ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་པ་སྤྲུམ་པ་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱས་པ་བཞིན་དུ་
མི་ལམ་གྱི་རི་ཁང་བྱིམ་སོགས་སྤང་བའི་ཆེ་འདི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཉིད་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྤང་བ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བ་ལྟར་
བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་རིག་པའི་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྤང་བ་ཡིན་
སྤྲུམ་དུ་ངེས་པ་བྱས་ན་བར་དོར་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་བྱས་པ་འབྱུང་བས་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོབས་ཅན་དུ་
འགྲོ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་འདྲ་བ་རྟོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་ནི་བཞག་མི་བྱས་ཏེ། པར་བྱིན་ཐེག་པར།

མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་བལྟ་ལ་སོགས།¹ །ཞེས་སོགས་ནས་བསྟན་པའི་
དོན་ཅུང་ཟུང་བའི་བྲིས་རོ།

མི་ལམ་འདུན་པས་འདྲིན་པའི་ཆོ་རྒྱལ་རིམ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་རེ་ཞིག་བར་ལ་
མི་ལམ་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེན་པ་ལྟར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་མི་ལམ་གྱི་ཡུས་དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་
འཆང་གི་རྣམ་པར་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་མི་རུས་པས་ཐོག་མར་མི་ལམ་རང་དགའ་བར་འཆང་། དེ་མ་
ཐག་དུ་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་འོགས་ནས། དོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་དམིགས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ལངས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱོམ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་འོང་
ལ། དེས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་པ་བདེ་སྟོང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ཅི་རུས་སུ་སྦྱར་བ་དང་།
དེར་མ་ཟད་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་རྟེན་དུ་བལྟ་སྟེ། བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཅུ་བ་ན་
ཉིན་པར་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གསལ་བའི་དོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་སོགས་དངོས་སུ་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་
བ་འཆར་བས་ཐོགས་ཆེའོ།

དེའི་ཆོ་རིམ་འདྲིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོད་བཅུད་འོད་གསལ་
དུ་བཅུག་ན་ཉིན་པར་གྱི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འོད་གསལ་དུ་དངོས་སུ་སོང་བའི་ཉམས་འཆར་
ལ། དེའི་མཐར་སྐར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཤར་ནས་ཟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིན་པར་
གྱི་དགེ་སྦྱར་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེན་ཏེ་དགའ་ལྷན་
ལ་སོགས་པར་བྱིན་པའི་ཉམས་ཤར་བ་ནི་ཉམས་སྤང་རང་དགའ་བ་ཡིན་གྱི་དགའ་ལྷན་དུ་དངོས་
སུ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་འོངས་པའི་ཡུང་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་པ་པལ་ཆེ་བར་སྤང་
བས་ཡིད་བཟན་མི་རུང་ལ། རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེན་པ་དང་། མན་ངག་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ངེས་
པ་ཅན་དུ་འོང་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ།

སྟེ་བ་སྦྱལ་སྦྱ་དང་བསྟེ་བ་ནི། རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་བ་
བཞི་འདྲིན་རུས་པ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་དཔའི་འོད་གསལ་རྗེགས་པར་ཤར་ནས་སྟོད་པ་མ་བྱས་
པའི་གོང་ཚུན་གྱི་སྦྱ་ཡུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་ཐོབ་དུ་འབྱུང་གསུགས་རགས་པ་སྦྱལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤༩ ཞོག་པ་ ༡༡ ཟེང་། ༣

སྐྱོད་ར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡིད་དོར་ལངས་པར་མོས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་བསྐྱེ་བའི་ཐ་སྟད་བྱེད་
 ཅིང་། སེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྲུབ་ཅིང་སྐྱོད་པ་སྐྱད་པའི་མཐར་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་
 མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་ལ་སྐྱ་དེའི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་
 འཆད་པས་ན། མི་ཞིགས་པའི་ཐིག་ལའི་གོ་སར་འབྱུང་གཟུགས་རགས་པ་ལས་རྣམ་པ་སོ་སོར་
 གནས་ཏེ་འབྱུང་གཟུགས་མ་དོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་ཐ་སྟད་བྱེད་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་
 དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ན་ལུས་རགས་པ་ལས་གོ་ས་སོ་སོར་གནས་ཀྱས་ཀྱང་། གཉུག་
 མའི་ལུས་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མི་མཐོང་བས་དེ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁམས་རགས་པ་བསམ་
 བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་དང་བསྐྱེ་བའོ།།

མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་གྲུབ་པ་ནས་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དོ་རྗེ་
 འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
 ཀྱང་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱད་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཉུག་མའི་རྒྱང་སེམས་
 གཅིག་པོ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཡུམ་
 དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
 ལ་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་ཞིག་དང་། ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་འོད་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་པས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་ཐིག་ལེ་སོ་གཉིས་ལས་སྐྱ་སོ་
 གཉིས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོ་བ་སོགས་ནི་སྐྱ་ལུས་འོངས་སྐྱས་སྐྱལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཡིན་
 ཞིང་། དག་པའི་སྐྱ་ལུས་པས་དེ་ཉམས་སྐྱལ་པ་ནི་བྱང་འཇུག་འོངས་སྐྱས་སྐྱལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཚོག་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱ་ཡིན་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 །ལྟམ་སྐྱལ་པ་མཛད་པ་དང་ཁྱད་མེད་དོ།།

སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་སྐྱོད་པ་མ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ལ་ནི། ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་འོང་
 བའི་དོད་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་སུ་བཞེངས་ནས་འོང་བ་ནི་བར་དོ་དང་
 བསྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱད་རིམ་བསྐྱོམ་
 ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བཞེན་པའི་སྐྱོད་པ་བྱས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་

ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འདུག་ཉེན་དེ་ལ་འཁོབ་པས་བྱབ་ཅིང་། དེས་གདུལ་
བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པའི་སྐུལ་སྐུ་བཟུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་དེ། དཔེར་
ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡུ་ཐུབ་པས་ཟས་གཙང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་
བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱང་སྟོབས་དང་འདུན་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐུ་དང་བསྐྱེ་ལ། བར་
དོར་འཆང་རྒྱ་བ་མ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གིས་འཆི་བའི་ཆེ་འོད་གསལ་མ་བྱ་བསྐྱེས་ནས་འོད་གསལ་
ལུགས་ལྷོག་དུ་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དངོས་གནས་ལ་བར་དོའི་ལུས་སུ་ལྷང་ལ།
དེའི་ཡིད་ངོ་ན་རྫོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ལངས་པའི་སྤང་བ་འཆར་རོ། །

དུས་དེར་བར་དོ་ལོངས་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་བའི་མན་རག་ཅི་རྒྱས་སུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས། བར་
དོར་འཆི་བ་མཐོང་བ་ན་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་གདབ་ཅིང་། བྱང་
པར་བར་དོ་སྐྱེ་གནས་ལ་ཁྲིས་ནས་འཆི་བར་གསུངས་པས་པ་མའི་མཆོན་མ་ཙམ་མཐོང་བའི་ཆེ་
ཆགས་སྤང་བཀའ་ཅིང་ལྟ་བུས་ཟིན་པའི་རང་ནས་སྤར་ལྟར་རང་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་
གྱི་རྣམ་པར་མོས་པ་དེ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་པ་མའི་ཁུ་ཁག་ལྟ་བུ་དེ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་ཅིང་
མོས་ལ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་ཉིང་
མཆམས་སྦྱར་བའོ། །འདི་ནི་མངལ་སྐྱེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་སྐྱེ་གནས་གཞན་ལའང་དེས་རིགས་
བསྐྱེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སད་པ་སྐུལ་སྐུ་དང་བསྐྱེ་བ་ནི། གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱང་སྟོབས་
དང་འདུན་པའི་སྟོབས་གྱིས་འཛིན་པ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་གིས་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་ན་རྫོ་
རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ལངས་ནས་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་ཞིང་། སད་པར་ཚུམ་པ་ན་
དམིགས་པ་གོང་མ་ལྟར་བྱས་ནས་འབྱུང་གཞུགས་རགས་པ་འཛིན་པར་མོས་པའོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ནི། དེ་ལ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བའི་རིམ་
པ་ཞེས་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཡིན་ལ། འདི་
ལ་བཞེ། བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྐུ་ལུས་གྱི་རིམ་པ་དང་། མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་གཉིས་གྱི་
གོ་རིམས་ངེས་པ་དང་། འོད་གསལ་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་
གཉིས་བཤད་པ། བྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་གཉིས་བཤད་པ། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་
ན་རེ། སྐྱ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱ་འཛིན་གྱི་དེ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འོད་གསལ་བསྐྱོམ་
དགོས་པས་གོ་རིམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ངེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིས་ནི་སྐྱ་ལུས་ལ་ལྟ་སྐྱ་དངོས་སུ་
སྤང་བ་ཡོད་པས་མཚན་འཛིན་མ་དོར་ལ། འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པས་དེས་ཆོག་
གོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་འདུག་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་སྒྲོམ་གང་བཟུང་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་
དང་། སྐྱ་ལུས་ཀྱི་གོ་དོན་ལྟ་སྐྱ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་ངེས་དོན་
གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་འདུག་
པས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་
པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྟག་པར་ལྟར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་དེ་
སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡང་འོད་གསལ་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ནི། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་མི་འདང་
བའི་བཤད་པ་བྱེད་ལུགས་སུ་འདུག་ཅིང་། སྤང་པོའི་བྱས་དང་ཡང་འདྲ་བར་སྤང་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྐྱ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་མེད་ན་
མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལས་གོ་རིམས་ཀྱང་འབྲུབ་པར་གསུངས་པས། དེའི་དོན་ནི་ལུགས་
འདི་ལ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཉོན་སྤེལ་ལྟག་མ་མེད་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བས།
དེ་འབྲུབ་པ་ལ་གཟུགས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་དང་ཆོས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་གཉིས་དུས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
ཆོགས་པ་དགོས་ལ། དེ་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་བྱུབ་པ་ལའང་རག་ལས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་མཚན་
དཔེས་བརྒྱན་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་ནི། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་
སོགས་པར་ཆོགས་བསགས་པའི་དོད་ལྱུབ་ངོ་མེས་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དོད་ལྱུབ་
ངོ་མེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས། འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པ་ལས་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་སྐྱ་ལུས་གང་ལས་སྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་
མ་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་མེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡེ་མེས་དེ་དང་དེའི་བཞོན་
པའི་རྒྱུད་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་གཉིས་ལམ་དུས་སུ་
ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་བདེན་འདྲིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལྷན་ཅིག་གིས་
རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་ལས་ཡིན་པས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་སྟོང་བ་སོགས་དམན་པའི་དོན་གྱིས་ཉོན་སྤྱིབ་ཙམ་མ་གཏོགས་
ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་མི་རྒྱས་ལ། བར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་
ཅིང་། གཟུགས་སྤྱིའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པས་
ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བ་ལ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་གཟུགས་སྤྱིའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་དང་ཆོས་སྤྱིའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་དུས་
མཉམ་ངོ་ཐོ་གཅིག་དུ་ཆོགས་པ་མེད་པས་ཉོན་སྤྱིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་
དུ་སྟོང་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱ་སྤྱབ་པ་ལ་རེས་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་པས་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པ་ཤིན་དུ་འགྲུང་ངོ་།།

འདྲིར་ནི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་དང་། དེ་ཡང་གཟུགས་སྤྱིའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་དང་དུས་མཉམ་ངོ་ཐོ་གཅིག་དུ་ཆོགས་པ་ཡོད་པས་
འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་མཉམ་གཞག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་སོགས་
ནས་བཤད་པའི་ཉོན་སྤྱིབ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཉོན་སྤྱིབ་དུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་
ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མ་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་ནི་ཉོན་མོངས་པས་མ་དག་
པས་མིང་ཡང་དེ་སྐད་བྱ་ཞིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་
སྤྱི་ལུས་ནི་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་སྤྱབ་ཀྱི་རིམ་ལྷ་ལས། མགོ་པོ་ནས་ནི་རྒྱང་པའི་བར། །རི་སྤྱི་སྤྱིང་ཁར་
ཕྱིན་གྱི་བར། །རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག། །རིམ་པོར་འདྲིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་
པའི་དོན་ནི། རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་རང་ནས་མགོ་པོ་ནས་སྤྱིང་ཁའི་བར་དུ་ཕྱིར་བསྐྱུ་ཞིང་། རྒྱང་
པ་ནས་སྤྱིང་ཁ་བར་ཡར་བསྐྱུས་ལ། གཡས་གཡོན་དང་རྒྱབ་མདུན། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་ཁར་བསྐྱུས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག་ ༡༥ ཞོག་ ༡༥༣ ཟེང་། ༥

ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་མཐའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་བཅུད་
སྟོན་དུ་མ་བསྐྱུས་པར་ཐོག་མ་རང་ནས་ལུས་རིམ་ལོར་འོད་གསལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་རིམ་འཛིན་
གི་སྐྱེད་འོན་ཀྱི། རྒྱ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། །ཕྱི་ནས་བདག་
ཉིད་དེ་བཞིན་བྱེད། །རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱ་བ་བཅུད་དང་
མི་རྒྱ་བ་སྟོན་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་འོད་གི་གོང་བྱུར་བྱས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཚུར་ཐིམ་
པར་མོས་ནས། དེའི་རྗེས་ནས་བདག་ཉིད་རིམ་འཛིན་གི་སྐྱབས་རིམ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་
དུ་སྐྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྟོན་བཅུད་གི་རྗེས་སུ་འོད་གསལ་གིས་རང་ཉིད་གཞིག་པར་བྱེད་པས་
རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱེད་འོན་ཡང་དེའོ། །

རིམ་སྐྱེད་དབུགས་ནི་མེ་ལོང་ལ། །ཀྱུན་ནས་ཐིམ་པར་གྱུར་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྣམ་འབྱོར་
ཡང་དག་མཐའ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རིམ་འཛིན་
གིས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱད་ཚུལ་གི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། རིམ་སྐྱེད་ཁའི་དབུགས་ནི་མེ་ལོང་ལ་ཏ་བཏབ་
པ་མཐའ་ཀྱུན་ནས་དབུས་སུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་པ་ལྟར་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་
ལོ། །སྟོན་དུ་དོ་རྗེ་བརྒྱུས་པ་ལོགས་ཐབས་གང་ཡང་བྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་ཁའི་མི་ཤིགས་
པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་གིས་ནི་བསམ་
གཏན་གཉིས་གི་སྐྱད་རིམ་འདི་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེད་ཁའི་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་འཛིན་
ཅུས་ཤིང་། རྒྱ་ལུས་གྲུབ་ནས་དོན་གི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པ་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་
ཆེ་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་གི་སྐྱད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་དུས་
གཅིག་དུ་བྱས་ན་རྒྱ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ནས་དོན་གི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

རིམ་འཛིན་ལའང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གི་རིམ་འཛིན་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་དོ་རྗེ་རྣམ་
སྟོང་། གསུང་དོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད། ཐུགས་དོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམ་ནས་བྱེད་པ་
སྟེ། རྗེས་གཞིག་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །དོ་རྗེ་གསུམ་གི་སྐྱོ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་སྐྱོམ་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༣ ཟླ་ ༩

2 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༣ ཟླ་ ༡༡

པའི་ཆེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་ནས་སྤང་དུ་
བསྐྱོམས་པའི་སྤྲུགས་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཨོ་བསམས་ལ། དེའི་ནང་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ། ཨ་ཐུང་ཤད་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཅིག་བསམས་ཏེ། མདོར་ན་སེམས་དཔའ་ལུས་བཅེགས་སུ་
བྱས་པའི་ས་བོན་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས། དམ་ཆེག་སེམས་དཔའི་མགོ་བོ་ནས་ཡས་རིམ་དང་།
རྐང་མཐེལ་ནས་མས་རིམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟུ། དེ་ཨ་ཐུང་ལ་བསྟུ། དེ་འོད་གསལ་
དུ་བསྟུས་ནས་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་འཛིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རག་ཐམས་ཅད་དང་
ཡིད་ཐམས་ཅད་རང་གི་རག་ཡིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་བྱས་པ། ཆེ་དཔག་མེད། མི་བསྐྱོད་པར་
བསྐྱོམས་པའི་སྤྲུགས་ཁར་ལྷ་དང་རྩྱུ་བསམ་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་སྤར་ལྟར་ཨ་ཐུང་བསྐྱོམ། དེ་
ལས་འོད་འཕྲོས་ནས་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་བཞག་པའི་བར་སྤར་ལྟར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། མཆོན་མོ་སྤང་བའི་ཆ་དེ་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འབྱེད་
སྤང་བ་མཆེད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱི་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཆ་བཞི་དང་། སྤྲོང་པ་བཞི་སྤར་ནས་བཤད་
བྱུང་བ་དེ། ཉིན་མཆོན་གྱི་ཆ་བཞི་སྤྲོང་པ་བཞི་དངོས་ཡིན་ན། བཞི་ཆ་གཅིག་ཐམས་ཅད་སྤྲོང་པ་
འོད་གསལ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། དེ་རྣམས་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་པས་མི་
ངེས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ནི་ཐ་མལ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
ངེས་ཀྱས་ཤིང་། བྱང་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་གི་ཚུགས་ནའང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆོན། རིམ་
པ་བཞི་པ་ལས། དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་མཆོག་བཤད་རྣམས་འབྱོར་པ་ཉིད་ལུ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ།

དེས་ན་རྗེས་འགོས་དང་། ལག་སྦྱི་དང་། ཨ་ཐུང་ལ་སོགས་པས། འདི་ལ་བཤད་པ་སྤྱ་
ཆོགས་ཅིག་མཛད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི། ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་ཅིག་ལ་ཉི་འོད་གྱིས་བྲབ་པའི་ཆ་
གཅིག་དང་། ཉི་མ་རྒྱུ་ནས་སྒྲ་འོད་མཁའ་བའི་བར་གྱི་ཐུན་པས་བྲབ་པའི་ཆ་གཅིག་དང་། དེ་
ནས། སྒྲ་འོད་གྱིས་བྲབ་པའི་ཆ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་ཉི་ཐུན་པ་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་
པའི་ཐོ་རངས་གྱི་དུས་གཅིག་སྟེ་བཞི་ཡོད་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་མདོན་དུ་བྱེད་པ་
དེ། དེས་པར་ཆ་དང་ཐོ་གསུམ་འདས་ནས་སྐྱུ་རེངས་དང་ཐོ་གསུམ་འཆར་བ་ན་འོང་གི། དེ་ལས་

སྤྱི་མཉམ་དུ་འདེམ་བྱེད་པས། དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལ་སྟོས་ནས། རྟོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱི་ལོ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ། །ནང་གི་མངོན་བྱང་ནི། སྟོང་པ་དང་པོ་གསུམ་འདས་ནས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེས་ན་ལམ་དུས་གྱི་བྱང་འཇུག་དང་། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མར་སྟོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ། དེས་པར་ཐོ་རངས་གྱི་དུས་སུ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། མཚན་བྱེད་ན་དབང་བསྐྱར་ནས་ཐོ་རངས་བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་ཐོབ་པ་དེས། ཐོ་རངས་དེ་ལ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པར་བཤད་པ་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པའི་མ་མཐའི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ལུས་ཐོབ་མ་ཐག་དེའི་ཞག་གཅིག་ལ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ཀྱས་པས། རྒྱ་ལུས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ད་དུང་ལུན་རིང་པོའི་བར་དུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ལམ་སྟོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་པ་དུ་མ་འོང་བར་རིམ་ལྔ་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལུས་པ་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོང་པ་བཞི་པའི་ཆེ་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལུལ་ལུལ་ཅན་དུ་སྒྱར་ནས་བསྟོམ་པར་བྱ། །དེ་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་གྱིས་སྒྱུར་དང་ཐེག་ལེ་སྟོང་ཁར་བསྐྱར་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་གྱི། སྟོང་པ་བཞི་བྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། །དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྒྱུར་བ་འཆར་ཡང་། རྟོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་ནི་གཉིས་སྒྱུར་སྒྲ་མོ་ཡང་ཅུབ་ནས། སྟོ་བའི་བྲི་མ་མེད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་དཔེར་སྒྲངས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ནམ་མཁའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་སྒྱུར་རིམ་གྱིས་གཉིས་སྒྱུར་ལོག་པའི་སྒྱུར་མེད་དུ་ཡང་ཡང་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐབས་ཞིག་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཆེས་ཉེ་བའི་མཚན་མ་རྟེན་པ་ན། མཚན་བྱེད་གྱི་དབང་མན་ངག་ཐོབ་པས། དེའི་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པ་ལ། སྟོན་བསྐྱར་ལས་བྱང་འཇུག་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའི་བྲིས་ལན་ཆ་དུག་མཛད་པ་ནི། དང་པོ་རྒྱ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བརྟེན་ནས། སྒྱུར་བྱང་འཇུག་ལས་རི་ལྟར་སྒྱུར་ཀྱས་པ་དང་། གཉིས་པ་ཐེག་པ་

འདིར་འབྲས་བུ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་ནི་ལྟར་སྐྱེ་ཞུས་པའོ། །གསུམ་
 པ་ནི་འཁོར་བར་ལྟོག་མི་ལྟོག་གི་ཐབས་གང་ལགས་ཞུས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐར་པ་ཞེས་པའི་
 འོན་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་
 པའོ། །དྲུག་པ་ནི། གྲོལ་བ་པའི་གང་ཟག་སུ་ཞིག་ཡིན་དེས་པའོ། །དེ་རྣམས་ལ་ལན་གོ་བདེ་བར་
 བཤད་ན། འོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས། ལྷགས་ལྟོག་དུ་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་
 ཏང་ལྟན་དུ་ཆུ་ལས་ཉ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་པའི་སྐྱེ་སྒོལ་པའི་ཟུང་འཇུག་དག་པའི་སྐྱེ་
 ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དུས་དེར་ཐོབ་
 བོ། །དེ་ནི་སྟོགས་གཞན་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བཤད་པ་ལྟར་
 འདིར་ཡང་དེ་དང་སྒྱུར་ན། འོད་གསལ་དེ་ཡུན་བྱང་བྱང་བྱེམས་པ་གཅིག་ལས་མི་འོང་བ་མ་ཡིན་
 པས། དེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱས། ལྷགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པར་
 བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།

འོ་ན། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྤྱར་ཡང་ནི། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ལྷགས་ལྟོག་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རྫོགས་ནས་སྐྱེ་ལུས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་
 ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དང་པོར་རྒྱུང་སེམས་ལས་ལུས་
 སྤངས་པར་མ་བཟ། སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་ལུས་སུ་ལྟང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷགས་ལྟོག་གི་རྣམ་ཤེས་
 གསུམ་ལས་སྐྱེ་ལུས་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། གཞི་དུས་སུ་ཤི་བའི་འོད་
 གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་བར་དོ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་ལྟ་སྟོན་བསྐྱུས་
 སུ་ཆུ་སྤང་ལས་ཉ་ལྟར་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་ལས་མི་ལམ་འབྱུང་བ་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་
 དང་ཡང་མི་འགྲིག་གོ། །འདི་ནི་དག་མ་དག་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ། །ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་གཙུག་པོ་ནི་
 ལྷགས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དུ་སོང་བ་དང་། སྐྱེ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་སུ་ཤར་བ་
 གཉིས་ཆོགས་ལ་བཞག་དགོས་ཀྱང་། དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་ན་ཡང་ཟུང་འཇུག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟེང་། ༡༥

ཅམ་གྲུབ་པར་བཞག་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བྱང་འཇུག་གཙོ་བོ་དེ་སྐྱུ་ལུས་པ་དེས་སྤར་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་ཐོབ་པོ།

ལན་གཉིས་པ་ནི། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་ལྗེ་དེ། དེ་སྤར་གྱི་སྐྱབས་གང་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་གསལ་སྤྱོད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་བསྐྱེད་རིམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ས་བརྒྱད་པ་པའི་ཡོན་ཏན་རིམ་བཞི་བ། དེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ལམ་དོད་ཐུབ་ཅི་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་གྱི་ཆ་ནས་ཅི་ན། ལམ་སྤྱོད་མོང་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱུད་ཐིམ་པའི་སྤོང་པ་དངོས་སུ་འབྲེན་མི་རུས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཆོགས་ལམ། དེ་རུས་པ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཚུན་སྤོང་ལམ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་ལ་མཐོང་ལམ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ། སྤོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ནས་མི་སྤོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་ལ་སྤོམ་ལམ་ས་དགྲ་དང་སྤྱོད་པར་བྱའོ།

ལན་གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན། སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བར་སྤྱོད་པར་བཤད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པས། དེས་ལས་གསོག་། དེ་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་སྤྱོད་མེད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་རབ་བྱུང་མ་བྱས་ན། འཁོར་ལོས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞེས་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྤོན་ནས་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། ལན་བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སྤོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ན་ཡོད་པས། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡང་དེའི་ཆེ་ན་ཡོད་པར་བཞག་ལ། བྱང་འཇུག་འདི་ཐོག་མར་འགྲུབ་པ་ལུས་སྤྲ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་པོ།

ལན་ལྔ་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱིས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་འཁོར་བར་སྤྱོད་པ་དང་། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཀྱང་ཉོན་སྤོབ་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་མི་རུས་པ་ལ། འདིར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནས། ཉོན་

སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འོག་མ་གཉིས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
མཐའ་ཡས་པའི་དོད་ལུབ་སྒྱུ་ལྷས་ལ་གནས་ནས། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། འདིར་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་ས་སྤྲོད་བའི་གཉེན་
པོ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལས་པ་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱིའི་
འདོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།།

ལན་བྲུག་པ་ནི། རྒྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་བྱང་འཇུག་པ་དེ། གོལ་བ་པོ་ཡིན་པར་
གསུངས་སོ། །མདོར་ན་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་གནས་པས་ཀྱང་། ལྷས་ལྷ་མ་བཟུང་ནས་སྟོད་
པ་བྱེད་པ་སོགས་སྤར་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནན་ཏན་གྱིས་འབད་བར་བྱས་ན། མི་སྟོབ་པའི་
བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་འབྲུག་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༡། །རྗེའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་གསལ་སྟོན་དང་ཁྲིད་ གཉིས་དང་སྒྲུར་ཏེ་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་ལྷན་
སྒྲུ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོད་མ་མེད་པ་ལ་གྲུས་པས་བྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་ལ་སྒྲགས་དང་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་ཤོ། གོ་རིམ། གངས་ངེས། བྱེད་ལས་ས་མཆོམས། སོ་སོའི་སྟོང་བ་
འདོན་ཚུལ། སྟོང་བ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུར་གྱི་དབྱེ་བ། གེགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་ནམས་ནི་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་རྒྱས་པ་ནམས་སྒྲུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འདིར་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་གསལ་སྟོན་དང་། ཁྲིད་གཉིས་དང་སྒྲུར་ཏེ་ཅུང་ཟད་
བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིམ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སྒྲུ་གང་སྒྲུར་སྒྲུར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པས་
རྟེན་དང་བརྟེན་པར་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་མཐར་བྱིན་ནས། རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཐོག་མར་
ལུས་དབེན་ཉམས་སྒྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྡོ་བ་སྒྲུས་པ་གསལ་བ་ལས། ལུས་དང་དུས་དང་
ཡུལ་རྒྱུད་གི། །གནད་ནི་ནམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནད་བཞི་དང་ལྷན་པར་
བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་འོར་བུའི་ཅེའི་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྒྲུའི་
ནང་ངས། མན་ངག་སྟེ་མར་འོར་བུའི་དབྱུས་ན་རྩ་འཁོར་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གཅིག་བཤད་པས།
དེའི་དབྱུས་སམ་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གང་རུང་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲན་མ་བྱེད་ཆལ་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ།
ཐིག་ལེ་བྱད་པར་གསུམ་ལྷན། ཁ་དོག་སྟོན་པོ་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ། ལས་འབྱུང་ལུངས་ཀར་གྱི་
འབྱུང་ཆད་ཅམ་ཞིན་དུ་འཆར་བ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ལྡོ་བ། རང་གི་སྒྲུའི་ངོ་
པོར་བལྟས་ལ། དེ་ལ་རང་གི་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིང་ཁོད་དང་བལ་བར་
བྱས་ཏེ། ཆེག་སྤིལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཐིག་ལེ་འདྲེས་པའི་ཉམས་སྤྱིས་ནས། དབང་
པོའི་རྒྱུད་ནང་དུ་ལོག་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གང་རུང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཉམས་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག 36 ཞོག 1222 ཟེང་། 1

བཞི་རིམ་པ་ངེས་ཅན་དུ་ཤར་ན་གཏུམ་མོ་བྱུང་པར་ཅན་རྩུ་རྩེའི་ནང་ནས་འབར་ཏེ་བྱང་སེམས་ལྷ་
བ་གང་དུ་སླེབ་པས་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་དོ་རྗེ་མེད་བ་ལས།
དེ་རྗེས་ལུགས་འབྱུང་བ་ཤད་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལ། །དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་
ཡིན། །ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་མཆོག་དགའ་དང་། །དགའ་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས། །སྤྱལ་
པའི་འཁོར་ལོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད།¹ །ཅེས་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ནས་
མགིན་པའི་བར་ལ་དགའ་བ་འཛོག་ལ། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

མས་བརྟན་གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་དགའ་བ་དང་། །མཆོག་
དགའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གནས། །ལོངས་སྤྱོད་བྲལ་བའི་དགའ་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་
བདེ་བ་ཆེ། །ལུགས་སྤྱོད་རིམ་པ་ཞེས་ནི་གསུངས།² །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་གནས་ཀྱང་སྤར་
བཤད་པའི་རིག་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པ་
ལ་མས་བརྟན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རག་ལས་པས་ན། དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་མན་ངག་སྟེ་
མ་ལས། དེའི་འཆར་ས་ནི་ནོར་བུ་ནས་བཅམས་ཏེ་སྟེ་བ་རི་སྤྱིད་པ། དེ་མ་འཕོས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བཞིན་པས་སྟེང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན། ནོར་བུ་ནས་ཕྱིར་
མ་འཕོས་ན། རང་ལོག་བྱེད་པ་འདྲ་བ་གཅིག་འདུག་ཀྱང་། དང་པོའི་དུས་སུ་རང་ལོག་བྱེད་པ་
མིན་པས། ཡར་ལ་དེལ་ནས་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་འགྲོ་བ་གཅིག་དགོས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆེད་
དུ་བྱ་དགོས་སོ། །རྒྱུད་དོ་རྗེ་མེད་བ་ལས། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་མངོན་བྱས་ནས། །དེ་ཉིད་སྟེང་དུ་རྒྱ་
བ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྤྱབ་པར་བྱེད། །དེ་ལས་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། །དགའ་བ་ཞེས་བྱར་
རྣམ་པར་ཤེས།³ །ཞེས་གསུངས་པས། ནོར་བུའི་ཅེ་ནས་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་དགའ་བ་
དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་མཆོག་དགའ་དང་། དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
བར་དུ་བྱུང་དགའ་དང་། དེ་ནས་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག 17 ཞོག 104 ཟེང་། 3

2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག 17 ཞོག 104 ཟེང་། 30

3 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག 17 ཞོག 104 ཟེང་། 37

4 བཀའ་བསྟན་ནང་རི་བཞིན་མ་རྟེན།

དང་། དེ་བཞི་ཀ་ཡང་། མན་ངག་སྟེ་མར། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ལ། རྒྱུ་དུ། བར་མ། ཆེན་
པོ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོར་བྱེད་དོ།

དེ་ལས་ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་ནས། མས་བརྟན་བཞི་རྣམ་འཁྱོར་པས་
སྐྱབ་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། བདེ་སྤྱོད་སྐྱར་ནས་སྒྲོམ་པའི་མཚུག་དུ་རྒྱུང་ལྡང་བར་ཚུམ་པ་ན། དམིགས་
པས་བྱང་སེམས་སྒྲིལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་ནས་རིམ་གྱིས་བྱངས་ཏེ། སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་
དུ་བཟུང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་དུ་བྱངས་པར་མོས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ།
དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱངས་ནས།
བདེ་ཆེན་གྱི་དབྱུས་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དང་པོ་སྤྱོད་ཉིད་དང་སྐྱར་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ།
རྒྱུང་ལྡང་བར་ཚུམ་པ་ན་དམིགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་ནས་ཕྱིར་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་
བྱངས་ཏེ་ཞོར་བྱའི་ཅེར་ལྷན་སྐྱེས་དང་། སྤྱོད་པ་སྐྱར་ཏེ་བསྒོམ། དང་པོའི་དུས་སྲུ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
སྐྱབ་མ་བྱས་པར་རྒྱུང་ལངས་ན། ཡང་ཞོར་བྱའི་ཅེར་སྐྱར་བཞིན་པ་མོ་བསྒོམ་ནས། ཡས་བབས་
དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་དོ།

དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་དགོས། དེ་ལ་གཏུམ་མོའི་མེ་བྲུང་པར་
ཅན་འབར་དགོས། དེ་འབར་བའི་ཆད་ནི། བད་གི་གཏུམ་མོ་འབར་བས་བསེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་
པར་མ་ཟད། ཕྱིས་ཆ་བས་ཀྱང་བསེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིའི་གང་བའི་རེག་པས་ངོ་བའི་བྱ་བ་
བྱེད་པས། ལུས་སེམས་ལ་གཏུང་བ་བསྐྱེད་པའི་གཏུམ་མོ་ལྷར་སྤང་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཡས་
བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞོར་བྱ་དང་། བདེ་ཆེན་གྱི་དབྱུས་སྲུ་བདེ་སྤྱོད་སྐྱར་ཏེ་སྒོམ་
པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས། རྒྱུང་སྐྱ་མ་ལངས་པའི་སྤྱོད་དུ་ནང་གི་བྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་རིགས་²པ་འགའ་ཞིག་
འདུས་ནས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་མཐར། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་བདེ་སྤྱོད་སྐྱར་ནས་སྒོམ་
པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེན་།

དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་པུག་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཉིད་སྒོམ་པས་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་ཡང་འདྲིར་ནི་

1 ཞོལ། ཤོག 3 བ 6། གཙང་། ཤོག 3 ན 9 ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བ་

2 ཞོལ། ཤོག 3 ན ༩། གཙང་། ཤོག 3 ན ༥ རྒྱུང་རིགས་པ་

སྒྲོམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་གཅིག་
 དགོས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་འདྲེན་པ་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་
 འབྱུང་བས། དེ་ནི་སྒྲིང་ཁའི་སྤྱད་རིམ་དང་སྒྲེལ་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །བཤད་རྒྱུད་རྩི་རྩེ་སྤང་བ་
 ལས། རྩི་རྩེའི་རྩ་བར་དགའ་བ་དང་། དབུས་སུ་མཆོག་དགའ་དང་། མཁྱིལ་པར་བྱུང་བར་གྱི་དགའ་
 བ་དང་། འོར་བུའི་ཅེར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུད་དེར་ཡས་བབས་ཀྱི་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མགོ་ལྟོ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། འོར་བུའི་ཅེར་ངོ་བོ་རྩོགས་པར་གསུངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་
 ལ་དགའ་བ་བཞིར་བྱེད་པ་མངོན་འོ། །མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་
 ལས་བདེ་བ་ཆེ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མན་སྟེ་ལས་མ་འཕོས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འཕེལ་བཞིན་
 པའི་སྒྲིང་དུ་ཉི་བར་འགྲོ་ཞེས་པའོ། །མས་བརྟན་ལས་མ་ལངས་པའི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་
 ནི་སྤྱ་མའི་མས་བརྟན་ལས་བདེ་བ་ཆེ་ཞིང་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བཞག་དགོས་པ་ནི། མན་སྟེ་ལས། མས་
 བརྟན་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཤེས་སོ། །

མས་བརྟན་ལས་ལངས་པའི་རྩེས་སུ་སྤྲོ་མོ་སྒྲོམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བཞི་ནི།
 སྤྱ་མའི་མས་བརྟན་ལས་བདེ་བ་ཆེ་བ་དང་། བཞི་ཀ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །འདི་
 རྣམས་ནི་མས་བརྟན་སྐྱབ་རྒྱལ་དང་། བདེ་བ་ཆེ་རྒྱང་གི་བྱུང་བར་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བཞག་པས་ཆོག་
 མི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པས་རྟོགས་པ་བྱང་བར་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་མོ་ནས་འཇུག་ལྟོག་
 བྱ་དགོས་སོ། །འོག་སྒྲོའི་སྤྲོ་མོས་མཆོན་ནས། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་
 ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱང་བའི་མཐར་སྐྱེས་པའི་ཁྱོང་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩོར་བཟླས་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་བར་དུ་རྒྱ་རྒྱའི་ཡར་སྐྱ་མར་སྐྱའི་རྩ་འཁོར་སོ་སོའི་དབུས་སུ་འཇུག། རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གང་རུང་དུ་
 རྒྱང་དང་ཐིག་ལེ་འབར་འཇག་གི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་རྒྱང་འདུ་བའི་
 ཐབས་གང་དུ་བྱས་པ་དེར་རྒྱང་འདུ་བ་ནི། རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གི་རྒྱང་འདུ་སྐྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེར་འདུ་
 བའི་ཐབས་བྱས་པ་གཉིས་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་དུ་འདུ་བའི་ཐབས་བྱས་པའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་
 དུ་རྒྱང་འདུས་ནས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡང་། རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཐབས་གང་

དུ་བྱས་པར་མ་འདུས་པར་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་གཞན་དུ་འོང་བ་ནི། སྙིང་གའི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་
ནང་དུ་རྒྱུ་འདུ་བའི་ཐབས་ལན་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དེར་འདུ་མི་སྟབ་པར་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་གཞན་དུ་
འདུས་ནས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐར། སྙིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་དུ་འདུ་
བ་གཅིག་འོང་བར་ཤེས་སོ།།

སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ། རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་ནས་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་
ཡང་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་ཁོ་ན་ལ་འབར་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་ཞུ་ནས་འབབ་པ་ཡང་དང་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་ནས་འབབ་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་རྩ་གནས་སོ་
སོར་བྱེར་ནས། ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་དུ་འདུ་བ་དང་མི་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བ་དུ་མ་འོང་བ་
ཡང་། རིགས་པ་སྤྲུམ་ཤེས་སོ། །ཡས་བབས་དང་མས་བཅུན་གྱི་ལྟན་སྤྱེས་གྱིས་སྙིང་ཉིད་ངེས་
པའི་བདེ་སྙིང་སྒྲུར་ཏེ་མཉམ་གཞག་དུ་རྩི་ཅམ་རྒྱས་པའི་བར་སྒྲོམ་ནས་ལྡང་བར་ཅོམ་པ་ན། བདེ་
སྙིང་དབྱེར་མེད་རྒྱུ་གི་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ལུགས་སྟོན་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་རྩ་
ལས་ཉ་ལྡང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རྩི་རྩི་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྒྲུར་ཡིད་དོར་ཐོལ་ཏེ་ལྡང་བར་བྱའོ། །འདི་
ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་ལུས་མ་བྱུང་གྱི་བར་དུ་སད་དུས་གྱི་སྙིང་པ་བཞི་དང་། གཉིད་
དུས་གྱི་སྙིང་པ་བཞི་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྙིང་པ་བཞི་དང་། འཆི་དུས་གྱི་སྙིང་པ་བཞི་རྣམས་གྱི་དུས་
སུ་ཡང་། འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ལས་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་རྩ་ལས་ཉ་བཞིན་ཡིད་དོར་རྩི་
རྩི་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྒྲུར་ལྡང་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཡང་གནས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལྡང་ལུགས་ཁྱད་པར་
ཅན་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། འདི་རྣམས་གྱི་གནད་ཞིབ་པར་འོག་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

མཉམ་གཞག་དུ་བདེ་སྙིང་བསྒྲོམ་པའི་མཐར། བདེ་སྙིང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་སྤར་
ལྡང་རྩི་རྩི་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྒྲུར་ལངས་ནས་རྩིས་ཐོབ་དུ་སྒྲོམ་རྒྱུ་ཡིན། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩིས་པ་
ལས། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་སྟོད་པ་ནི། །གང་གནས་དེ་ནི་གདམས་ནས་ནི། །སྙིང་ཉིད་གཉིས་མེད་རྒྱ་
མ་ལ། །སོགས་པ་ཀུན་སྟོད་ལྟག་སྟུང་བྱ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་སོགས། །ཉམས་སུ་
སྟོང་བའི་བདེ་བ་ཡིན། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་དྲན་པ་ཡིན། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལས་སྟོན་ཅེས་

སོ། །འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་འོད་གསལ་དང་། གཉིས་མེད་བྱང་འཇུག་དང་། གུན་རྫོབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་
དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་རྣམས་འོག་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡུལ་རྣམས་སྒྲུབ་པར་སྟོན་ཚུལ་
སྟོན་པས། དག་དཔེན་མན་ཆད་དུའང་སྟོང་པ་བཞི་བྲངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གང་ཤར་ལ་
བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདི་ལྟར་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སྐྱར་
བཤད་པ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱར་སྟོང་བ་བྲན་ནས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་ཆེ་རྒྱས་བཏབ་
ནས་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་ན། ཡུལ་སྤང་གུན་བདེ་བ་འཆར་ཞིང་། དེའི་
རྗེས་སུ་བདེ་བ་འབར་བའི་རྒྱན་གྱིས་དབང་པོའི་སྟོན་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱང་ནང་དུ་ལོག་པ་ན། དབང་
ཤེས་ཀྱང་བསྐྱུས་པས་ཐེམ་ནས་སྐྱར་བཞིན་བདེ་བ་རྣམས་སྟེའོ། །རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་
ནི་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐོལ་དུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྫོགས་
རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་སྟེད་ཕྱིན་ཆད་ནས་ཡིན་པས། འདིར་ཡུལ་དཔེན་གྱི་སྟོན་ནས་གང་ཤར་
ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐོལ་དུ་བལྟ་བར་གསུངས་པ་ནི་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆར་
བའི་ཆེད་དུ་འོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་དངོས་པོ་གུན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་གཏན་ལ་པལ་པའི་སྟོན་ནས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་བདེ་སྟོང་སྟོར་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས། འོག་སྒྲོར་པ་མོ་སྟོན་སྟེ་བྲངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་
མཉམ་གཞག་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོན་ནས་ལངས་པའི་རྗེས་སུ་བདེ་སྟོང་བསྟོན་པ་དེ་རིམ་པ་རེས་
ཅན་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། ལམ་གྱི་སྟོན་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་གི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་སྟོག་ཙོལ་དུ་སོང་བའི་མཐུས་ལྷན་སྐྱེས་མཆོད་ཉིད་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་
ལ་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞག་པ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་བྱུང་པར་
ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱུང་
བའི་དབང་གིས་ལྷན་སྐྱེས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཞིག་གིད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཐོ་བོ་ཡོངས་
སྟོར་གསུང་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ཆེན་གྱིས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་མཆོད་ཉིད་ཆད་

བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་རགས་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་སྙིང་ཁའི་ཙུ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་འདྲ་བའི་མི་ཞིག་ས་
 པའི་ཐེག་ལེ་ལ་རྒྱུང་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འོང་བ་གཏན་མི་སྲིད་དོ། །འདི་རྣམས་ལ་དཔགས་
 བས་གཞི་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྗེ་ཞལ་སྤྱ་ནས་གྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་
 གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ལུས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་རག་དབེན་ལ་འཇུག་པ་ན། ལྷ་ཙེ་
 གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་སྟོག་ཙུལ་གསུམ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པས་སྙིང་ཁའི་ཙུ་མདུད་གྲོལ་
 ཏེ། རྟོན་བསྐྱེད་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། སེམས་དབེན་གྱི་རོ་པོ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་། སེམས་དབེན་རྩོགས་
 པར་ཐོབ་ནས་རིམ་བཤ་གསུམ་པའི་རྒྱ་ལུས་འབྱུང་བ་ལ་ནི། ད་དུང་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་
 བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལན་མང་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྙིང་ཁའི་ཙུ་མདུད་གྱི་དབུས་རྒྱ་རྒྱུ་འདྲ་བའི་
 དུ་རྒྱུད་སྤྱད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་པ་བཞིའི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་བྱངས་
 པའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་ལས་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་བྱུང་པའི་དུས་རིམ་བཤ་གསུམ་པའི་
 རྒྱ་ལུས་དངོས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་གནས་གཞན་དུ་རྒྱུད་འདྲུ་བའི་ཐབས་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་
 རྒྱུ་འདྲུ་འདྲ་བའི་ཐབས་བྱས་པ་ལ་ཞུགས་པར་སྙིང་ཁའི་མི་ཞིག་ས་པ་ལ་ཞུགས་
 གནས་ཐེམ་གསུམ་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། སྙིང་ཁའི་ཙུ་མདུད་
 གྲོལ་ནས་མི་ཞིག་ས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དོ། །དེ་
 ལ་ནང་གི་ཐབས་མི་ཞིག་ས་པ་ལ་རྟོན་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོན་གསལ་ལས་རྒྱུད་སྤྱད་པར་བཤད་
 པ་ནི། སྐབས་འདི་ནས་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྤྱད་ནས་
 རྒྱུད་བྱང་སེམས་དང་བཅས་པ་མི་ཞིག་ས་པ་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཐེམ་པའི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྙིང་པ་སྙིང་
 ཁར་བྱངས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་སྙིང་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་ནས། འོད་གསལ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་
 དང་བཅས་པ་ལས་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་བྱུང་པའི་དུས་སུ་རིམ་བཤ་གསུམ་པའི་རྒྱ་མའི་སྤྱར་
 ལྷང་བ་ཡིད་རྟོན་ལན་མང་དུ་བྱའོ། །

སྐབས་འདི་ནས་ཁམས་མ་སྐྱོམས་པའི་སྐྱོན་མེད་ན་རྒྱུད་འདྲུ་བའི་ཐབས་བྱས་རིམ་གྱི་
 སྙིང་པ་བཞི་འཛིན་པ་དང་ཡིད་རྟོན་ལྷ་སྤྱར་ལྷང་བ་རིམ་ཅན་འོང་རོ། །འོན་ཀྱང་ད་དུང་ནང་གི་

ཐབས་ཀྱིས་སྒྲིང་ཁའི་དབུས་སུ་སྒྲོང་བ་བཞི་དང་ས་པའི་འོད་གསལ་ཀྱིས་ཚས་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་ནང་གི་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་རགས་རིམ་ནས་སྒྲིང་ཁར་བསྐྱས་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་
 ཐེམ་པའི་སྒྲོང་བ་བཞི་པས་ཡང་ཚས་ཉིད་བསྐྱོམ་བ་པལ་ཆེར་འཁོར་མར་འོང་བའི་མཚམས་ནས་
 སྒྲོད་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱེད་པ་དང་། ནང་གི་ཐབས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སྒར་
 འདུ་མ་བྱུབ་པ་རྣམས་རགས་རིམ་བསྐྱས་ཏེ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་སྒྲོང་བ་བཞི་པས་ཚས་ཉིད་
 སྐྱོམ་རེས་ཀྱིས་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ལྷག་མ་སྤྱད་ཀྱས་པ་རེས་ཅན་དུ་འོང་བའི་མཚམས་ནས་ཚས་
 ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་སོང་བ་ཡིན། གོང་གི་རིམ་བ་དེས་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱང་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་བསྐྱས་ནས། མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པས་རྟགས་བཞིའི་རིམ་བ་རེས་ཅན་
 དུ་ཤར་ནས་སྤྱོན་མེད་པའི་སྤྱོན་གའི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་བའི་ཡེ་ཤེས་
 རྟེན། སྒྲོང་བ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ཐེམ་པ་ལས་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་མཆེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རྟེན། མཆེད་པ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ཐེམ་པ་ལས་སྒྲོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྤྱག་མཐུག་པོས་
 ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟེན། ཉེར་ཐོབ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ཐེམ་པ་ལས་ཐོ་
 རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྤྱོན་མེད་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་འོད་གསལ་རྟེན། དེས་སྒྲོང་ཉིད་ཡུན་རིང་
 དུ་བསྐྱོམས་པ་ལས། བདེ་སྒྲོང་གི་བཞོན་པའི་སྒྲོག་འཛིན་དང་བཅས་པ་ལས་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་
 ཐོབ་བྱུབ་པའི་དུས་སུ་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་ལུས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོར་བརྒྱས་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་མཚམས་ནས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་གསང་བའི་
 ལྷ་ཙེ་གཉིས་སུ་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དང་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་མའི་རྩ་གཉིས་སོག་སྤྱགས་གཅིག་
 གི་ནང་དུ་གཅིག་བཅུག་པ་ལྟར་དུ་བར་མཚམས་མེད་པར་བསྐྱོམ། འདི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
 སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྩ་གཉིས་སད་ནས་དང་པོར་ཡུམ་ཀྱི་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་རྒྱ་ཁྲིར་ཞུགས་པ་
 ལས་ཡུམ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིར་ཞུགས་པའི་སྟེང་དུ་ཡུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་
 ནས་རྒྱང་དང་བྱང་མེམས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཞུགས་པས་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་རྒྱ་ཁྲིར་ཞུགས་པ་
 ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བདེ་ཆེན་ཡབ་ལ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིང་ཁའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་སྟེས་པ་གཅིག་དགོས་

སོ། །ཚུལ་འདི་ལས་རྒྱ་ལ་བཏེན་ན་དངོས་སུ་འབྱུང་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་ལ་སེམས་བཏེན་ན་
བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་ལས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པ་འབྱུང་། བྲག་རྒྱ་སྟོག་ཚུལ་
དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཚུལ་འདིས་ཤེས་སོ། །འདི་ལུས་དཔེན་ནས་བཟུང་
སྟེ་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ནས་སྟོད་པ་བྱེད་པའི་བར་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བསྟེ་བའི་ཞལ་ཀྱི་གདམས་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། སྟོད་བསྐྱེམས་ལས། མི་ལམ་བཏེན་ནས་
མཆོན་བྱེད་དཔེའི་རྒྱུ་ལ། རྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མི་ལམ་ཀྱི་
གདམས་པ་རྣམས་རྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲིན་པའི་གདམས་
པ་ཡང་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་ལོ། །དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་མ་མཐའ་
འབྲེན་ཀྱས་པའི་མཆོམས་ནས། མི་ལམ་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་།
དེའི་དུས་སུ་མི་ལམ་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་བསྐྱེམས་པས། ལུས་དཔེན་དང་། དག་དཔེན་དང་། སེམས་
དཔེན་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །འཆི་བ་དང་བར་དོ་དངོས་བསྟེ་བ་ནི། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་
ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་གཉིས་བསྟེ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པས། དེ་ན་སད་
དུས་དང་། གཉིད་དུས་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་བསྟེ་བའི་སྟོང་རྣམས་གང་ལས་གསུངས་ན། བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་
དང་། འཕགས་པ་ལྟའི་སྟོད་བསྐྱེམས་ལས་གསུངས། གང་ཟག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
ན། ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས། དེའི་ཤྱགས་ལ་བར་དོར་
འཆང་རྒྱ་བ་དང་། རྒྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་གཉིས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟེ་བ་དངོས་ནི་
སད་དུས་སུ་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བཞི་འབྲེན་ཀྱས་པའི་མཆོམས་ནས་འབྲེན་པས་བསྟེ་བར་
སྟོད་བསྐྱེམས་ལས་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱས་ཏེ་བསྟེ་བར་
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཁར་བསྟེ་བ་ཡང་དེའི་རིགས་པས་ཤེས་སོ། །

ལག་ཏུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི། གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་དུ་སྟོག་རྒྱ་སོགས་ཉགས་བཞི་རིམ་
བཞིན་དུ་ཤར་བའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤར་བའོ་ཤེས་པར་

བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་དྲུས་སུ། འོད་གསལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམ་
ལ། དེའི་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བའི་དྲུས་སུ། རང་ཉིད་
རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་
ཐིག་ལེ་ལ་རྡོར་བཞུས་བྱེད་བཞིན་པའི་རང་ནས་གཉིད་ལོག་ནས། འཕེན་པ་དང་མཐུན་པར་རིམ་བ་
དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལན་འགའ་ཡར་མ་བྱུང་ཡང་སྐྱུང་དུ་ངེས་པར་འོང་རོ། །

རྡོར་བཞུས་གྱིས་མཆོན་ནས་སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྒྱུང་སྐྱུང་བའི་ཐབས་གཞན་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་སོ། །གོམས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་སོང་ནས། ཁམས་མི་སྟོམས་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོན་མ་བྱུང་ན་ལས་གྱི་འོད་གསལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ཆད་ནི། ཞག་མང་
རབས་གྱི་བར་དུ་གཉིད་ཆག་པའམ། གཅིག་ནས་གཉིད་ཤིན་ཏུ་སྒོ་བའི་དྲུས་སུ་འཕེན་པ་དང་རྡོར་
བཞུས་སོགས་གོང་ལྟར་བྱས་ཏེ་གཉིད་ལོག་ནས་རིམ་བ་སྔ་མ་ནམས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་འོང་མི་འོང་
ལན་མང་རབས་གྱི་བར་དུ་ཆད་ངེས་ཅན་དུ་འོང་བ་སྤང་ན། སད་དྲུས་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་། གཉིད་
དྲུས་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འཆི་དྲུས་གྱི་ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཆི་བ་
འོད་གསལ་གྱི་བར་རིམ་བ་བཞིན་ངེས་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རོ་བོར་
བསྐྱེད་ནས། དེས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལགས་པར་འོང་། གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་
གི་སྐྱུར་ཡིད་རོར་ལངས་པའི་ཕྱི་ལས་གྱི་དྲུས་སུ་འཕེན་པ་དང་། རྡོར་བཞུས་སོགས་གྱི་ཐབས་སྔ་མ་
བཞིན་བྱས་ན་ཡང་གཉིད་དུ་སོང་ནས་སྟོན་ཆུ་ནས་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བར་སྔ་མ་བཞིན་འཆང་
ལ། ཡང་ཕྱི་ལས་དུ་འགྲོ་བར་ཅོམ་པ་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུར་ལངས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་འཕེན་པའི་
ཐབས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཕྱི་ལས་ལས་ལྡང་དགོས་པ་བྱུང་ན། རང་ཉིད་སྟུང་སྟུང་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུར་ལྡང་བར་བྱའོ། །

བར་དོ་དང་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ཆད་ནི། ཐབས་སྔ་མ་ནམས་ལ་བཞེན་ནས་གཉིད་གྱི་འོད་
གསལ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུར་ལྡང་བྱས་མ་བྱས་བཏག་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། རྡོ་
རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུར་ཡིད་རོར་ངེས་ཅན་དུ་ལྡང་བྱས་ན། སད་དྲུས་དང་གཉིད་དྲུས་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་
གོམས་པའི་མཐུས། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ལས་ལྷགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བའི་

དུས་སྟུ། བར་དོའི་ལུས་ཡིད་རྩལ་རྩལ་གྱི་སྐྱར་ངེས་པར་ལྷང་རུས་སོ། །འདིས་
འཆི་བའི་སྟོན་ལ་འཕེན་པ་དང་། རྟོར་བཞུས་སོགས་ཀྱིས་ཐབས་བྱས་པའི་མཐུས། འཆི་བའི་འོད་
གསལ་ལས་རྩལ་རྩལ་གྱི་སྐྱར་ལངས་པའི་གནད་ཀྱིས་བར་དོའི་ལུས་རྩལ་རྩལ་གྱི་སྐྱར་ལངས་
པའི་སྟོང་ཁར་སྐྱ་མ་བཞེན་དུ། རྟོར་བཞུས་སོགས་ཀྱིས་ཐབས་བྱས་པས་སྐྱར་བཞེན་སྟོང་པ་བཞི་
བངས་པའི་མཐར་རྩལ་རྩལ་གྱི་སྐྱར་ལྷང་བ་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི། བར་དོའི་དགོ་སྐྱར་གྱི་གཙོ་བོ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ནས་སྐྱེ་གནས་འདམས་ཏེ་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་ནས། རིག་འཛིན་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཞན་མི་ལེན་པར་རིམ་གྱིས་ཆེ་དེ་ལ་
བྱལ་བྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །རིམ་པ་འདི་རྣམས་ད་
ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བཞི་འབྲེན་རུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབད་ནས། སྐྱབ་པ་
པོས་མི་ལམ་གྱི་སྟོང་ཁར་རྒྱང་སྟོད་པའི་ཐབས་བྱས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་ཁོར་མར་བངས་པའི་མཐར།
འོད་གསལ་ལས་རྩལ་རྩལ་གྱི་སྐྱར་ལྷང་བ་ཁོར་མར་འོང་བ་ནི། མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྐྱར་གྱི་གནད་
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞིང་། སད་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ཡང་མཐུ་ཆེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་
ཀྱི་སྟོད་པའི་དུས་སྟུ་བཟའ་བ་དང་འཆག་པ་མ་གཏོགས་པ་གཉིད་འབའ་ཞིག་ལོག་པར་བཤད་པས་
ཀྱང་འདི་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་འབྲེན་པའི་ཐབས་སྐྱར་བཤད་པ་འདི་རྣམས་མི་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་
སྟོང་པ་བཞི་དང་། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་། བར་དོའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་འབྲེན་པའི་
སྐབས་རྣམས་སྟུ་འཕེན་པ་རྟོར་བཞུས་ཀྱི་ཐབས་རྣམས་ཁ་སློ་¹བ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་མི་ལམ་
ཀྱི་ལུས་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་ལྷང་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྐྱར་བ་དེ་སྐྱེ་མས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མི་
ལམ་གྱི་ཡང་གདམས་ངག་གི་ཡང་སྟོང་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་མི་ལམ་བཞེན་ནས་བར་དོའི་སྐྱེ་མ་
ཟེན་པའི་ཐབས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

མི་ལམ་གྱི་ལུས་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་ལྷང་བ་ལ་གང་ནས་ལྷང་བ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གང་ལས་
ལྷང་བ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར། རྣམ་གྱི་ཆེ་ལྷང་བ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གང་གི་རོ་བོར་ལྷང་བ་འབྲས་བུའི་

1 ཞོལ། ཞོག ༤ ན ༣། གཙང་། ཞོག ༩ ན ༡ ཁ་སློ་བ་ལེགས་

ཁྱད་པར་དང་བཞི་ལས། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱིང་ཁའི་ཅ་མདུད་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་གི་
 ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་གཏུ་ཁ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལས་ལྡང་ངོ་། །རྒྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ཐེག་ལེ་
 དེའི་ནང་ན་གཞིའི་འོད་གསལ་སྒྲོག་འདྲིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་གཉིས་
 རོ་སོ་དབྱེར་མེད་པ་ལས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་རོ་སོར་སྐྱེས་ནས་ལྡང་ངོ་། །དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྤྱོད་
 བ་སྤྲ་མ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་ནས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་
 ལུགས་འབྱུང་གི་འོད་གསལ་ཀྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ལྡང་
 རོ་། །གང་གི་རོ་སོར་ལྡང་བ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་མ་གྲུབ་ཚུན་
 ཆད་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྐྱུར་ཡིད་རོར་ལྡང་བར་བྱའོ། །སད་དུས་དང་། གཉིད་དུས་
 དང་། མི་ལམ་ཀྱི་དུས་སྤྱོད་པ་བཞི་བྱངས་པའི་སྐྱེ་ལུས་མན་ཆད་དུ་ལྡང་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་
 བཞི་དང་ལྡན་པ་འདི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལ་འཆི་བའི་སྤྱོད་པ་བཞིའི་མཐར་བར་དོ་གྲུབ་པ་
 དང་། སེམས་དབེན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་ལས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འབྱུང་
 བ་དང་། དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་རིམ་པ་སྤྲ་བའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འབྱུང་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་རོར་མ་
 གཏོགས་ལྡང་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་བཞི་ལྡན་དུ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་ཀྱང་གཞི་ལ་འཆི་བའི་
 འོད་གསལ་ལས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་རོ་སོར་སྐྱེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་གཙུག་པོ་རྒྱང་སྤྱོད་པས་
 ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཞི་འདྲིན་རྒྱས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞར་ལ་ད་ལྟའི་གང་ཟག་གི་མི་ལམ་འདུན་པས་འདྲིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བའི་རིམ་པ་
 ནི། སྤྱིར་ལམ་སྐྱན་མོང་བ་དང་། སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ །ཁྱད་པར་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་
 ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གོ་ཡུལ་དང་། རིམ་པ་ལྟའི་གོ་རིམས་དང་། འདི་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེ་
 བའི་གོ་ཡུལ་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དེ། ལུས་དབེན་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འདུག་མ་
 ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཞི་སོ་སོ་ལ་ཁ་སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་པར་དམིགས་བྱེད་པར་བྱས་ཏེ་ཤར་སྟོམ་ཡན་
 ཆད་ཀྱིས་སྐྱན་བཞེར་འབད་པས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །མི་ལམ་འདུན་པས་རིས་ཅན་ཐེན་པ་ཡིན་

1 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༩ བ ༩ རིམ་པ་ལྟའི་

2 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༩ བ ༩ ཁ་སྤྱོད་ཚུལ་

ན། སད་རྩལ་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་མི་རྩལ་བྱས་ཀྱང་མི་ལམ་ཐེན་མ་ཐག་གོང་དུ་བཤད་པའི་
འཕེན་པ་རྣམས་བཏང་ནས། རྟོང་བཟླས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཁའི་མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་གནད་
དུ་བསྟུན་པའི་ཐབས་ལན་མང་དུ་བྱས་ན། དང་པོའི་དུས་སུ་རྒྱུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་
བའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་མི་རྩལ་གྱི་སྟུང་དུ་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་རྩལ་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་
ལམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་འགའ་ཞིག་འདུས་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོང་བཟླས་སོགས་ཀྱི་
སྟུང་པ་སད་རྩལ་ལས་ཆེས་སྒོའོ།

དེ་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རྟོང་བཟླས་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་རྟིར་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་བས་བྱངས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་ལན་འགའ་ཉམས་སུ་སྟོང་ན། སད་རྩལ་སུ་
རྟོང་བཟླས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་རྟིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་སྟུང་
དུ་འདྲེན་རྩལ་ཏེ། འདི་ད་ལྟར་གང་ཟག་བཙོན་འབྱས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་ནས་ཉམས་སུ་
བྱངས་ན་དལ་བ་དོན་ལྡན་དུ་བྱར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མི་རྩལ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་
རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་དམིགས་བྱེད་པའི་སྟེང་དུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་
རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཐོག་མར་འདིར་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྲམ་མ་དང་
ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་འདེབས། སྟོན་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་
ཅད་འདི་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་རྣམས་
ཤར་སྟོང་གྱིས་སྟུན་བཞིར་འབད་ནས་ཉམས་སུ་ལེན། རྟོང་བཟླས་སོགས་ལ་འབད་ནས་དེ་ལྟར་
བྱས་ན་སྟུབ་པ་པོ་བསགས་བྱུང་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་རྩལ་པ་དང་།
བར་དོ་སྟུ་ལུས་དང་བསྐྱེད་རྩལ་པ་པལ་ཆེར་འོང་བས་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

དེ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བྱུང་མོང་བ་དང་། བྱུང་པར་དུ་གསང་སྟགས་ལྷ་
མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གོ་ལུལ་དང་། ཉམས་སྟོང་གི་རིགས་ཀྱི་རྩལ་པ་འཛོག་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་སྟུན་མོང་དང་སྟུན་མོང་མེན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གོ་རིམས་གངས་
ངེས་བྱེད་ལས། སོ་སའི་སྟོང་བ་འདོན་ཚུལ། སྟུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མེད་མི་རྩལ་གི་
ཡན་ལག་གཉིས་ལས། སྟོན་སྟོགས་ན་སྟུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་དག་པར་

ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ། མ་སྟོགས་ན་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་སྤང་མོང་བདག་སོགས་ནམ་མཁའ་དང་
མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་སྤྱད་པ་སྤེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་
ཡུན་རིང་དུ་འབྱམས་པས་ཡིད་སྟོབ་དང་། ད་དུང་གཉིང་མ་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་འདྲིགས་པའི་ངེས་
འབྱུང་གི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་དང་། མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཡབ་སྤྱུ་གཉིས་རིགས་ལམ་ནས་དངས་པའི་གང་ཟག་
དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཕྱ་ཐག་ཆོད་པ་བཅའ་ནས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
སྟོང་ཉིད་རྗེས་ཐོབ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་བ་དང་། རང་གཞན་སྤྱད་པ་སྤེལ་དང་བྲལ་བ་དང་བདེ་
བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པ་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ཆོ་གས་བབྱངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་
ནམས་ལ་སྟོབ་ཅིང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་འདོད་སྟོང་ངོ་། །རགས་པ་ཉམས་འོག་
ཏུ་རྒྱུད་པ་དང་། འབྲུག་སྟོན་བབྱངས་ནས་ལས་དང་པོ་པའི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པོ།

སྤྱན་མོང་མེན་པ་གསར་སྤགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་དང་གཞུང་ཁྲངས་སྤབ་ནས་བཤད་པའི་དབང་
ནམ་པར་དག་པ་གཅིག་གིས་རང་རྒྱུད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་རུང་དུ་བསྐྱབ། དེའི་དུས་སྤ་ཁས་
སྤངས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུང་བ་སྟོག་བསྟོས་བྱས་ཏེ་བསྐྱང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་
ལ་འབད། གལ་ཏེ་རྒྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞི་གང་རུང་གི་རྒྱུང་བ་གང་བྱུང་ཡང་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཆོ་
གས་དག་པར་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཆད་བསྐྱམ། དཔལ་གསར་བ་འདུས་པ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་
མཚོག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྤ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་ཀྱི་ནམ་གཞག་མ་ལུས་པར་
གསལ་བའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རབ་ལས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གོ་ཡུལ་དམིགས་སྤེད་པ་བཅའ་ལ།
ལམ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྟོང་བ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བའི་འདུན་པ་བྱུགས་དག་ལ་ཡུན་རིང་བ་ལན་མང་དུ་སྤྱངས།
ཁྱད་པར་དུ་གདམས་དག་གི་ལུས་ཡོངས་སྤ་རྫོགས་པ། སར་འཁྱིད་པའི་རྩ་བའི་སྤ་མ་དེ་ལ་རང་དང་
ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་བརྒྱུད་པའི་སྤ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡི་དམ་ཆོས་སྟོང་མ་ལུས་པ་སྤྱན་དངས་ནས་བསྐྱམས། རང་སྤྱད་
པའི་ལྟ་གང་ཡིན་པ་དང་ངོ་ཐོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། ནམ་པ་སྤྱད་པའི་སྤར་སྤར་ཡང་། ངོ་ཐོ་སྤ་མ་
ཡིན་པར་མོས་ནས། ཁོང་དུ་བཤད་པའི་ལམ་སྤྱན་མོང་བ་དང་། སྤྱན་མོང་མེན་པའི་གོ་ཡུལ་དང་།
སྟོང་བ་ནམས་ད་ནས་བབྱང་སྟེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྤྱེ་བའི་གསོལ་

བ་འདེབས་པ་འདུན་པ་བྲག་པོས་སྤྱན་གྱི་ཐོག་མཐར་ལན་ཉིད་གཅིག་པེའི་བར་དུ་བྱལོ།།

ཟླ་མ་དང་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་ནམས་ལ་སློ་ཡིངས་སྐྱུར་བའི་རེས་སྟོས་ཆེན་པོ་བྱས་ནས།
 མོས་གྲུས་ཆེན་པོ་སྐྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ། ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། བཙུན་འགྲུས་
 ཁྱད་པར་ཅན་དགོས་པས། གོང་དུ་བཤད་པའི་གོ་ཡུལ་དང་ཕྱིར་བ་ནམས་སྐྱེ་བའི་གྲུས་སྐྱོར་དང་།
 ཉག་སྐྱོར་གྱི་བཙུན་འགྲུས་སྤྱན་སྟེང་ཆོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་འདུན་པ་མང་
 དུ་སྐྱུངས། ཆེ་གཅིག་ལ་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་གྲོགས་གྱི་གཙོ་བོ་བྲག་རྒྱ་
 མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་དང་། ལུས་
 ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་གཉིས་བསྟེན་ནས་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་འཁྱུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱང་བའི་
 ལྷན་སྐྱེས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་དང་། སྤར་བཤད་པ་སྤར་ཁྱད་པར་གཞན་ལྷན་གྱིས་ལངས་
 པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་གཏམ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ལུས་གྱི་བ་སྐྱུ་ལྷང་བ་
 དང་། བྲིག་ནས་མཆི་མ་འཛག་པ་དང་། བར་དུ་དགའ་བ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་ལུས་ཀྱང་བདེ་
 བ་གཅིག་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྐྱུངས། རང་གི་རྒྱན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཟླ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་
 སྐྱོང་ནམས་གྱིས་ཐོག་བྱངས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལྷན་སྐྱེས། ཞིང་སྐྱེས། སྤགས་སྐྱེས་གྱི་
 བྲག་རྒྱ་ནམས་སྤྱིན་གྱི་ཕུང་པོ་བཞེན་དུ་འདུས་ནས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གོ་བ་དང་། ཕྱིར་བ་ནམས་
 སྐྱུར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱད་ཀྱིན་གྱིས་ལྷོབས། བྲག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱན་ཆད་
 མེད་པར་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་མི་ལམ། ཉམས་སྤང་མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་
 ཅིང་། འདུན་པ་མང་དུ་སྐྱུངས། ཟླ་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཡིན་
 པས། འདི་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་མ་གཏོགས། ཟླ་མེད་གྱི་རྒྱད་སྟེ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་
 པས་འདི་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་བྱལོ།།

གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་ནམས་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ཟླ་མེད་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གསལ་བར་
 དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་། གསལ་བར་མི་སྟོན་པ་ནམས་ལའང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་
 ཤེས། །བདེ་སྟོང་སྐྱོར་བ་དུས་འཁོར་གྱི་ཡང་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱུ་བ་པའི་
 རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལས། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་གྱི་དོད་ཐུབ་པས།

ཆེ་གཅིག་ལ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བའི་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པ་འདི་ཡང་ཤེས་ནས།
འདུན་པས་སྦྱོང་བ་གལ་ཆེན་།

དེ་ཡང་དང་པོར་ཆོར་¹བསམ་ནས་ཆ་མཐུན་པ་འོང་ཡང་བྱུང་བར་ཅན་མི་འོང་། སློག་
འཛིན་གྱི་མཐར་ཇེས་བྱ་གྱི་སྐབས་སུ་འོང་བས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་མན་ཆད་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་བྱུང་
བར་ཅན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་བྱས་ན་བསྟན་པ་འོང་ངོ་། །དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་རྒྱུད་འགྲེལ་
ཆེན་གཉིས་ལས། ཁྱིམ་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་མི་ལས་ན་བྱུང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་དབང་པོའི་སྒྲོར་འཕོ་བ་གཉིས་ཀས་ཆེ་དེ་ལ་མཆོག་མི་འབྱུང་བའི་དཔེར་སྤྲུག་
རོན་ཉིན་རེ་བཞིན་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པ་དང་། སང་གོ་ལོ་རེ་ལ་འཁྲིག་པ་ལན་རེ་བསྟེན་པ་གཉིས་
སྟོས་སོ། །ལུགས་འདི་ལ་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ཅེའི་བར་དུ་ཕབ་པ་གཅིག་
ནི་ངེས་པར་དགོས་སོ། །བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དབང་པོའི་ཅེ་ནས་བྱིར་འཕོས་ན་ཕབ་པའི་དགོས་པ་
མི་འབྱུང་བས། མི་འཕོ་བའི་ཐབས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འཕོ་བ་གཅིག་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་
མི་འཕོ་བའི་ཐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྒྱུད་དང་ཕྱག་རྒྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འཕོ་བ་ནི།
འདི་ཉིད་གཙོ་བོ་མིན་ཞིང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འཕོ་བ་གཅིག་དགོས་པས་དེ་ནི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཕོང་།

དེ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི། རང་གི་སེམས་མ་བརྟགས་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྦྱང་བ་དགོས། དེ་ཡང་སློག་འཛིན་མན་ཆད་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་མ་
སྐྱབ་ན། ཉམ་འདོད་དུ་མི་འོང་བས་ཇེས་བྱ་ནས་འོང་ལ། མི་འབྱུར་བའི་བདེ་བ་སྦྱེ་ངེས་ཀྱིས་
བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཡུན་རིང་དུ་སྒྲོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྟོང་
གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟེན་ནས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ནོར་བུའི་བར་འབེབས་པ་ལན་མང་
དུ་བྱས་ནས་ནོར་བུ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་གང་
བ་ན། གསེར་འབྱུར་ཅིས་ལྷགས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཟོས་པ་ན་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་
ལ། ལྷགས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱང་མེད་པར་གསེར་གྱི་ཁམས་སུ་འབྱུར་བ་བཞིན་དུ། བྱང་

1 ཞོལ། ཞོག ༡༩ ན ༩། གཙང་། ཞོག ༡༠ ན ༩ དང་པོར་པོར་བསམ་ནས་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཚོས་པ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱང་མེད་ལ་ཕུང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྒྲིབ་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་མཆོག་སྐྱབ་པར་འདོད་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པ་
ལ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་དོ།

ཟླ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་གཞན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོག་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྒྱད་ཆོད་མ་ཉམས་
པ་ནམས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཉམས་མ་ཉམས་ཀྱི་ཆ་ནས་བདེ་སྒྲོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེ་དཀའ་སྒྲ་
དང་། སྐྱེ་བ་ཡང་སྒྲོབས་ཆེ་ཆུང་དང་། མཆོག་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བྲལ་གྱི་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བས། བྱང་སེམས་མ་ཉམས་པ་ལ་འབད། ལན་འགའ་ཡང་ཉམས་ཀྱང་། སྐྱུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་
གནད་ཀྱིས་ཆེ་དེ་ལ་མཆོག་གཏན་མི་འབྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ནམས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
ཁོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས། གསང་སྤགས་ཟླ་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བྱས་པ་རེ་ཆེར་རྒྱས་པར་
བྱའོ། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིང་
ལུགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་ས་གསུམ་ན་གྲགས་པ་དེའི་
ཞལ་གྱི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་གསལ་སྟོན་དང་། ཁྲིད་གཉིས་སྒྱུར་ཏེ། སྒྲོང་བ་བ་དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་པོས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགེ་ལྡན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་གྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་
གྱུར་ཅིག །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་བྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །

དཔར་བྱང་སྒོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅས་པ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱམས་པའི་སྒྲ་སྒྲོའི་སྤྲིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་སྒྲོངས་
ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐབ་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་
བར་བྱས། རྒྱགས་དང་རྒྱགས་ན་དུལ་ཐན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆོ་གྱ་གྱའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་
བ་སོགས་སྒོ་ཀླན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བརྒྱལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྒྱགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་
དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩྭ་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་སྒྲོངས་འདིར་ཡང་སྐབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དེ་མ་
མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། ནམ་འདེན་ཤུག་སེལྟའི་
རིང་ལུགས་སྒོ་ཀླན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རིས་
མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྤྲིའི་སྒོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་ཤེད་དགེ་སྤོང་
ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་བསྐྱེད་འདིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བའོ། དགོའོ། །